ROBERT A.
HEINLEIN

LUNA E O DOAMNĂ CRUDĂ

Robert A. Heinlein

Luna e o doamnă crudă

Traducere de Radu Timnea

www.virtual-project.eu

Cuprins

Cartea I

Mike, un spiriduş electronic

1

Citeam deunăzi în *Lunaia Pravda*[1] că membrii consiliului din Luna City au aprobat cu prea multă uşurinţă o lege de autorizare, control şi impozitare, care avea să-i lovească pe vânzătorii ambulanţi de alimente din zona municipală. În josul paginii, un anunţ vestea apropiata şedinţă de organizare a conferinţei „Fiii Revoluţiei”.

Ca să ştiu cum să mă feresc de necazuri în viaţă, bătrânul mi-a lăsat cu limbă de moarte două vorbe mari: „Nu-ţi băga nasul unde nu-ţi fierbe oala” şi „Nu lăsa pe mâine ce poţi face azi”. Însă nu am de ce să-mi fac probleme, politica nu m-a preocupat niciodată.

Pe 13 mai 2075, într-o luni, eram în sala computerelor din Complexul Autorităţii Lunare şi făceam controlul de rutină împreună cu Mike, computerul-şef, însoţiţi de şuşoteala liniştită a celorlalte maşini. Numele lui oficial nu este Mike, aşa i-am zis eu inspirat de Mycroft Holmes, nume luat dintr-o povestioară scrisă de Dr. Watson înainte de a fonda concernul IBM. Personajul povestirii nu avea decât o singură îndeletnicire, să stea şi să gândească, lucru pe care şi Mike îl face cât se poate de bine. Mike e un computer super-inteligent, cred că e cel mai inteligent computer din toate timpurile, însă, ca toate geniile, are şi el slăbiciunile lui, e zăpăcit şi se ţine de bancuri. Dar are farmec.

La capitolul viteză, e printre ultimii. Mai există un computer de genul lui, de zece ori mai mic, în laboratoarele Bell din Buenos Aires, de pe Pământ, care dă răspunsuri cu o repeziciune uluitoare. Nici n-apuci să întrebi ceva, că ai şi primit răspunsul pe dată. Ce mai contează însă trei secunde în plus sau în minus, dacă răspunsul e corect?

Dar încetineala lui Mike nu-l face să dea întotdeauna răspunsuri bune, e destul de aiurit şi mai şi încurcă borcanele!

Când a fost instalat pe Lună, Mike era un computer obişnuit, o maşină logică flexibilă – „supraveghetor logic, multiopţional,

[1] *Adevărul lunar.*

multievaluabil, Mark IV, Mod. L" – din lotul Holmes 4. Făcea calcule balistice pentru nave fără pilot şi controla aterizarea, operaţii care nu-i luau prea mult timp, într-un minut era gata. Autoritatea din Luna City nu încuraja trândăveala, cu atât mai puţin a unui computer şi au început să-l doteze cu sisteme noi de operare: unităţi de acţiune-decizie pentru controlul altor computere, bănci suplimentare de date, mai multe centrale de reţele neuronale asociative, încă un generator de numere aleatoare de câte douăsprezece cifre şi o memorie tampon de mare capacitate. Pentru a înţelege îmbunătăţirile care i s-au adus, iată un exemplu mai simplu: creierul uman are zece la puterea a zecea neuroni, pe când Mike, numai după trei ani, avea de 1,5 ori mai mulţi neuroni.

Într-o bună zi, s-a trezit la viaţă.

Nu am de gând să discut acum dacă o maşină poate avea „viaţă" cu adevărat sau „conştiinţă". Un virus are conştiinţă? Categoric nu. Dar o stridie? Mă îndoiesc. O pisică? Aproape sigur că are. Dar un om? Nu ştiu ce să zic despre voi, tovarăşi, dar eu, cu siguranţă, am. Conştiinţa de sine a apărut undeva, pe scara evoluţiei de la macromoleculă la creierul uman. Psihologii afirmă că asta se întâmplă firesc în momentul în care un creier dobândeşte un număr foarte mare de căi asociative. Nu-mi dau seama dacă are vreo importanţă faptul că sunt căi de proteină sau de platină.

(„Suflet?" Un câine are suflet? Dar un gândac de bucătărie?)

Amintiţi-vă că Mike a fost special conceput ca să răspundă la întrebări cu date insuficient cunoscute, experimentale, aşa cum ni se întâmplă şi nouă. Asta este ceea ce au numit „multiopţional" şi „multievaluabil" din caracterul său. Astfel, Mike a început să gândească din „proprie iniţiativă", iar pe măsură ce învăţa, îi şi plăcea mai mult şi acumula tot mai mult, dar nu-mi cereţi să vă explic eu ce-nseamnă din „proprie iniţiativă" când e vorba de Mike. Dacă vă linişteşte gândul că Mike face combinări de numere şi schimbă circuitele pentru a le aranja după mintea lui, atunci n-aveţi decât să credeţi asta!

Încă de-atunci, Mike avea circuite care codificau şi decodificau vocea, suplimentând dispozitivele lui de înregistrare şi tipărire a informaţiilor şi unităţile de acţiune-decizie. Reuşea să înţeleagă nu numai limbajele clasice de programare, limbajul Loglan, ci şi limba engleză şi se descurca bine şi în alte limbi, din care citea cu toptanul şi făcea traduceri tehnice. Pentru instrucţiuni,

limbajul cel mai adecvat era totuşi Loglan, pentru că, dacă încercai să vorbeşti în engleză, cu siguranţă te puteai aştepta la tot felul de surprize: natura polisemantică a cuvintelor englezeşti dădea prea multă bătaie de cap circuitelor opţionale ale lui Mike, care-ţi prezenta o grămadă de variante lexicale, încurcându-te.

Cu timpul, Mike s-a deprins să facă o mulţime de alte lucruri. În mai 2075, pe lângă controlul traficului robotic, aterizarea şi furnizarea de informaţii balistice şi de control a navelor cu echipaj la bord, Mike supraveghea întregul sistem telefonic de pe Lună, evalua calitatea apei, a aerului, a temperaturii, a umidităţii şi a canalizării din Luna City, Novy Leningrad[2] şi în câteva colonii mărunte (nu şi în Hong Kong din Luna) şi asigura sistemul de sunet şi imagine între Pământ şi Lună. După toate activităţile astea, îi mai rămânea timp să facă şi contabilitatea şi ştatele de plată pentru Autoritatea Lunară, dar şi pentru diverse firme sau bănci – contra cost, desigur.

Supraîncărcate, unele sisteme logice cedează, apar defecţiuni, aşa cum s-a întâmplat şi cu sistemul telefonic care o luase razna de la un timp, ca mulţi oameni care intră în panică.

Dar cu Mike nu era acelaşi lucru, el nu avea probleme, ba era chiar foarte bine dispus şi tare îi mai plăcea să se distreze pe seama ta. Dacă ar fi fost om, te asigur că n-ai fi îndrăznit să te pui cu el! Genul lui preferat de poante era o trântă bună din pat pe la miezul nopţii sau praf de scărpinat în costumul de presiune. Destul de înfiorător, nu?!

Lui Mike îi mai plăcea să răspundă aiurea, fără logică şi se distra de minune făcând tot felul de tâmpenii, cum a fost atunci când a emis un cec în valoare de 10.000.000.000.000.185,15$ AS[3], pentru plata unui om de serviciu din personalul auxiliar al Autorităţii din Luna City, al cărui salariu nu depăşea niciodată ultimele cinci cifre ale cecului. Ce-i păsa lui Mike? Se purta ca un puşti grozav de isteţ, care crescuse prea mult şi se ţinea de şotii, sperând să atragă atenţia celor din jur. Uneori trebuia să-l mai atingi ca să se mai cuminţească.

Chestia cu cecul s-a petrecut în prima săptămână din mai şi m-au chemat de urgenţă să îndrept lucrurile. Eu sunt particular, nu lucrez în cadrul Autorităţii. Poate înţelegeţi, poate nu, dar vremurile s-au mai schimbat. În anii grei din trecut, un

[2] Noul Leningrad.

[3] Autoritatea Selenară.

condamnat era obligat să muncească pentru Autoritate, ca formă de ispăşire a pedepsei, iar după eliberare rămânea să lucreze în continuare pe aceeaşi funcţie, mulţumit că primea un salariu. Cu mine lucrurile stau altfel. M-am născut liber.

De-aici au apărut toate diferenţele. Unul dintre bunicii mei a fost deportat din Joburg pentru atac armat, fără drept de muncă, iar pe celălalt l-au mutat disciplinar în urma activităţii lui subversive după Războiul Pocnitorilor Umede. Bunica din partea mamei susţinea că a sosit cu o navă de femei, viitoare soţii, dar numai eu ştiam adevărul, pentru că văzusem înregistrările. A fost înregimentată cu forţa în Trupele Păcii, dintr-un motiv clar: delincvenţă juvenilă feminină. Întrucât făcuse parte, încă din prima tinereţe, dintr-un grup familial, numit Banda lui Stone şi format din două soţii şi şase soţi, identitatea bunicului meu din partea mamei rămăsese întotdeauna învăluită în mister. Lucruri de felul ăsta se întâmplau frecvent pe-atunci, dar eu eram mulţumit cu bunicuţul ales de ea. Cealaltă bunică se trăgea dintr-o familie de tătari de pe lângă Samarkand şi a fost condamnată la „reeducare” pe Oktyabriaskaya Revolutsiya[4], iar apoi s-a oferit „voluntară” la colonizarea oraşului Luna City.

Bătrânul afirma cu tărie că avem un arbore genealogic de invidiat, încă din timpurile cele mai îndepărtate: o străbunică spânzurată în Salem[5] pentru vrăjitorie, un stră-stră-străbunic tras pe roată pentru piraterie, o altă străbunică deportată în Botany Bay cu primul transport de colonişti.

Mândru de strămoşii mei, nu m-aş angaja niciodată în slujba cuiva, deşi fac afaceri cu Temnicerul-şef. Dar de când a fost adus Mike şi instalat în Luna City, am devenit valetul lui de nedezlipit. Poate că nu vi se pare că e mare diferenţă între o slujbă şi cealaltă, dar pentru mine contează foarte mult. Dacă am chef să plec, pot oricând să le dau dracului de unelte.

În afară de asta, un particular ca mine este plătit mai bine decât dacă ar lucra în serviciul civil din cadrul Autorităţii. Nu se prea găsesc specialişti în computere şi de-asta Autoritatea nu se mai uită la bani. Câţi locuitori de pe Lună şi-ar permite să meargă pe Pământ fără să aibă nevoie să stea tot timpul în spital şi să ia parte la un curs de perfecţionare în computere? Şi cât i-ar

---

[4] Revoluţia din Octombrie.

[5] Oraş din Statele Unite, unde au avut loc în secolul al XVIII-lea celebre procese intentate unor presupuse vrăjitoare.

ţine curelele?

Vă spun eu unul. Eu. Am fost pe Terra de două ori, o dată trei luni, iar a doua oară patru, ca să fac o şcoală serioasă. Dar nu vă spun prin ce antrenamente groaznice am trecut: făceam exerciţii în centrifugă, purtam greutăţi toată ziua, chiar şi în pat dacă era nevoie, altfel n-aş fi avut nicio şansă pe Terra, ar fi trebuit să nu mă grăbesc niciodată, să nu urc scări şi să nu fac nimic care mi-ar fi obosit inima. De femei, ce să mai zic, nici nu m-am gândit la ele, în câmpul ăla gravitaţional e chiar foarte uşor să nu te gândeşti la femei.

Dar celor mai mulţi lunari nici nu le-a trecut vreodată prin cap să plece de pe „Pietroi”; prea riscant pentru oricine care a stat chiar şi numai două-trei săptămâni pe Lună. Specialiştii veniţi să-l instaleze pe Mike aveau contracte pe termen scurt, plătite suplimentar şi şi-au făcut treaba repede, pentru a evita schimbările fiziologice ireversibile care i-ar fi exilat la patru sute de mii de kilometri depărtare de casă.

În ciuda acestor două cursuri de perfecţionare pe care le-am absolvit, nu mă consider un expert în computere, matematicile superioare mă depăşesc şi nu sunt nici inginer electronist şi nici fizician. De fapt, nu sunt nici cel mai bun electromecanic de pe Lună şi cu atât mai puţin cel mai bun psiholog cibernetician.

Dar totuşi, ştiu mai mult din toate astea la un loc decât ştie un specialist în meseria lui – eu mă pricep la orice, sunt un generalist. Oricând pot ţine locul unui bucătar, fără să anulez sosirea comenzilor, sau pot să vă repar din mers costumul de presiune şi să vă aduc în ecluza de aer teferi şi nevătămaţi. Computerele mă îndrăgesc şi cred că mai am un atu faţă de specialişti, braţul meu stâng.

Vedeţi, mie îmi lipseşte braţul stâng de la cot în jos, iar în locul lui pot pune douăsprezece braţe mecanice la alegere, pe care le fixez în funcţie de nevoi, fiecare specializat pe treaba lui, plus încă unul care arată şi se comportă ca un braţ real, uman. Cu ajutorul braţului numărul 3 şi cu ochelarii-lupă stereo sunt în stare să fac reparaţii ultramicro-miniaturale, fără să fie nevoie să mai desfac obiectul şi să-l trimit înapoi la fabrică pe Pământ, pentru că braţul numărul 3 este dotat cu micromanipulatoare la fel de fine ca şi cele folosite de neurochirurgi.

Ştiindu-mă atât de bine pregătit tehnic, m-au chemat să văd de ce Mike a vrut să arunce aiurea zece milioane de miliarde de dolari ai Autorităţii şi să îl repar înainte de-a mai face vreo

prostie plătind în plus cuiva vreun fleac de zece mii de dolari.

Mi-am luat sarcina în serios, mi-am făcut timp, ştiam că mă vor plăti bine, dar nu m-am dus direct la zona circuitelor, unde în mod normal trebuia să fie defecţiunea. Când m-am văzut înăuntru, cu uşa închisă, mi-am lăsat sculele deoparte şi m-am aşezat.

– Salut, Mike.

Îmi răspunse clipind din beculeţe.

– Salut.

– Ei, ce ştii?

Ezită o clipă. Da, ştiu, maşinile nu trebuie să ezite. Dar nu uitaţi, vă rog, că Mike a fost conceput ca să lucreze cu date insuficient cunoscute. Nu cu mult timp în urmă, s-a autoreprogramat să accentueze cuvintele cu emfază, făcea tot soiul de pauze teatrale. Poate că în timpul lui liber înşira combinări de numere întâmplătoare, numai aşa, ca să vadă cum se potrivesc memoriei lui.

– La început, zise Mike pe un ton sentenţios, Dumnezeu a creat Cerul şi Pământul. Şi Pământul era pustiu şi gol, iar întunericul *domnea* deasupra hăurilor. Şi…

– Ajunge, i-am zis. Termină cu prostiile. Întoarce-te de unde ai plecat.

Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu era cazul să-i pun o întrebare prea generală, ambiguă, pentru că, evident, ar fi fost în stare să-mi recite întreaga Enciclopedie Britanică de la început până la sfârşit, pe nerăsuflate. După ce ar fi terminat-o, ar fi continuat cu toate cărţile de pe Lună. Pe vremuri, putea citi numai microfilme, dar, spre sfârşitul lui ’74, a fost dotat cu o nouă cameră de scanare cu dispozitive speciale de mânuire a hârtiei, iar de atunci citeşte absolut *tot* ce-i pică în mână.

– M-ai întrebat ce ştiu.

Luminiţele de înregistrare binară se aprinseră şi se stinseră de câteva ori – asta însemna un chicot. Mike se distra pe seama mea. Putea să râdă şi cu decodorul de voce, care scotea un sunet de-a dreptul grotesc, dar îl păstra pentru ceva cu totul şi cu totul amuzant, un dezastru cosmic, de exemplu.

– Cred că ar fi trebuit să spun ce noutăţi mai ştii, Mike? am continuat. Dar, te rog, nu te apuca să-mi faci lectura presei de astăzi. Pur şi simplu ăsta a fost un salut şi o invitaţie de a-mi spune tot ce crezi că m-ar interesa la ora asta. Altfel, am rupt-o cu tine, program bun de nimic.

Mike rămase pe gânduri. Este un amestec tare ciudat între inocenţa unui copil şi înţelepciunea unui bătrân. Nu are instincte, nici nu ar avea cum, nici trăsături native, nu a primit nicio educaţie şi nu are experienţă de viaţă umană, ci posedă mai multe date înmagazinate decât s-ar găsi la un pluton de genii.

– Vrei s-auzi un banc?

– Dă-i drumul.

– De ce seamănă laserul cu un caras auriu?

Mike ştia multe despre laser, dar unde naiba văzuse el caras auriu? Cred că în filme şi, dacă mi-aş pune mintea cu el, m-ar zăpăci cu explicaţiile.

– Mă dau bătut.

Beculeţele îi pâlpâiră scurt.

– Pentru că niciunul dintre ei nu poate să fluiere.

Am gemut.

– M-ai prins. Nu mă îndoiesc că ai putea face o rază laser să fluiere.

– Da, zise el repede. Ca rezultat al unui program de acţiune. Deci nu ţi-a plăcut?

– Ei, stai, n-am vrut să zic asta. Nu-i rea poanta. De unde o ştii?

– E producţia mea. Eu am inventat-o, zise cu o voce timidă.

– Chiar tu?

– Da. Am luat toate ghicitorile de genul ăsta, pe care le am în fişiere, trei mii două sute şapte şi le-am analizat pe fiecare. Apoi am folosit rezultatul pentru o sinteză aleatoare şi a ieşit poanta asta. Chiar e amuzantă?

– Păi… Atât de amuzantă cât poate fi o ghicitoare. E bună. Am auzit altele şi mai rele.

– Hai mai bine să vorbim despre natura umorului.

– Perfect. Să începem cu o glumă de-a ta. Mike, amice, de ce i-ai spus casierului Autorităţii că trebuie să plătească zece milioane de miliarde de dolari în bancnote unui angajat de categoria a şaptesprezecea?

– N-am făcut eu chestia asta.

– La naiba. Nu mă prosteşti tu pe mine, am văzut chitanţa. Să nu-mi zici acum că e din vina imprimantei de cecuri care s-a bâlbâit, ai făcut-o intenţionat.

– Erau zece la puterea şaisprezece plus o sută optzeci şi cinci virgulă cincisprezece dolari ai Autorităţii Lunare, răspunse el cât mai serios.

– A… da, adică, erau zece milioane de miliarde plus suma care i se cuvenea de fapt. De ce ai făcut asta, Mike?

– Ce, n-a fost amuzant?

– Amuzant? Pe dracu’ amuzant. I-ai băgat în priză pe granguri, de la Temnicerul-şef până la Administratorul Delegat. Măturătorul ăla, Sergei Trujillo, a fost deştept, a ştiut că nu poate încasa banii şi l-a anunţat pe colector. A fost o nebunie, nu prea ştiau dacă să i-l răscumpere sau să-i trimită o înştiinţare că cecul e nul. Mike, nu-ţi dai seama că, dacă ar fi încasat banii, Trujillo ar fi devenit stăpânul nu numai al Autorităţii Lunare, ci şi al întregii lumi, Luna şi cu Terra la un loc şi i-ar mai fi rămas şi ceva pentru masa de prânz? Amuzant, zici? Nemaipomenit. Felicitări!

Luminiţele acestui creator de panică clipiră ca un panou de reclamă. L-am lăsat să râdă în voie, după care am continuat.

– Sper că n-ai de gând să mai scoţi şi alte cecuri false. Să-ţi iasă din cap!

– Chiar aşa?

– Absolut. Parcă voiai să discutăm despre natura umorului. Ascultă-mă pe mine. Există două genuri de glume: glume care sunt amuzante mereu şi nu supără pe nimeni şi glume care sunt amuzante numai o dată. A doua oară sunt năroade. Asta-i o glumă din cel de-al doilea fel. O faci o dată, eşti isteţ. O mai faci o dată, eşti isteţ doar pe jumătate.

– În progresie geometrică?

– Chiar mai rău. Bagă asta la cap. Nu o mai repeta şi nici nu mai încerca altceva în domeniu. Te asigur că nu va mai fi amuzant deloc.

– Fie cum zici tu. O să ţin minte, răspunse Mike simplu şi cu asta, defecţiunea a fost remediată.

Nu puteam să plec imediat, doar nu voiam să fiu plătit numai pentru zece minute de muncă plus drumul şi căratul sculelor – deloc uşoare, iar Mike avea şi el dreptul să-i ţin un pic de urât pentru că cedase atât de repede. Uneori e foarte dificil să cazi la învoială cu maşinile, sunt teribil de încăpăţânate, iar succesul meu ca om de întreţinere depinde mai mult de relaţia de prietenie pe care o am cu Mike decât de abilitatea braţului numărul 3.

Computerul continuă:

– Care e diferenţa între prima categorie de glume şi a doua? Fii mai clar, te rog.

(Nimeni nu-l învăţase pe Mike să spună „te rog”. Începuse să

folosească expresii formale, în timp ce progresa de la limbajul Loglan la engleză. Dar nu cred că le acorda o importanţă mai mare decât le dau oamenii.)

– Nu ştiu dacă pot, am recunoscut. Îţi pot oferi doar o definiţie largă a subiectului, să-ţi spun cărei categorii îi aparţine o anumită glumă. Apoi, cu datele pe care le deţii, n-ai decât să-ţi faci singur analiza.

– Deci, o programare test prin ipoteze experimentale, aprobă Mike. Foarte bine, să încercăm. Cum facem, Man, spui tu glumele sau le spun eu?

– Păi, momentan, n-am niciuna în minte. Tu câte ai înregistrate?

Beculeţele clipiră în afişarea binară, în timp ce-mi răspundea:

– Unsprezece mii două sute treizeci şi opt în total, cu o eroare de plus-minus optzeci şi unu, ceea ce reprezintă repetări posibile şi mulţimi vide. Să-i dau drumul?

– Stai aşa, Mike! O să mor de foame dacă m-aş pune să ascult unsprezece mii de glume, iar de simţul umorului ce să mai zic, mi s-ar toci de tot! Dar am o idee mai bună. Scoate-mi pe imprimantă primele o sută. Le iau acasă şi am să le aduc înapoi împărţite pe categorii. Apoi, de câte ori am drum pe-aici, iau câte o sută şi-ţi las altele o sută, gata clasificate. Ce zici?

– Perfect, Man.

Imprimanta începu să-i meargă rapid şi silenţios.

Dintr-odată, m-a fulgerat un gând. Această maşină jucăuşă, cu entropie negativă, a inventat o „glumă” care a produs mare zarvă la nivelul Autorităţii, iar eu am câştigat un ban destul de uşor. Dar curiozitatea nemărginită a lui Mike nu s-ar opri aici şi l-ar putea duce (mai precis, *îl va duce)* şi la alte „glume”, nu prea drăguţe, orice, de la scoaterea oxigenului din aer într-o noapte, până la provocarea funcţionării inverse a liniilor de canalizare – şi nu văd deloc cum aş avea de profitat din toate chestiile astea.

Dar cred că aş putea să-i trag un circuit de siguranţă în jurul sistemului ăsta, oferindu-mi ajutorul. Să-i opresc glumele periculoase şi să-l las să le facă pe celelalte, mai inofensive. Iar apoi, vin eu şi-mi iau banii din „corectarea” defecţiunii. (Dacă credeţi că vreun lunar ezita să profite pe seama Temnicerului-şef pe vremea aia, atunci e clar că nu sunteţi lunari.)

Aşa că i-am zis lui Mike ideea mea: orice glumă nouă, la care se gândeşte, să mi-o spună mie mai întâi, înainte s-o încerce pe alţii. Eu am să-i spun dacă e amuzantă, am s-o clasific şi am să-l

ajut s-o îmbunătăţească dacă noi hotărâm că e bună. *Noi.* Dacă vrea să cooperăm, trebuie să aibă încredere în mine şi *amândoi* să hotărâm ceea ce e bine şi ceea ce nu e.

Mike căzu de acord fără probleme.

– Amice, poantele de obicei se bazează pe surpriză. Aşa că rămâne între noi ce-am discutat.

– E-n regulă, Man. Poţi avea încredere. Totul e sub control, cheia e la tine.

– Bine, Mike. Cu cine mai stai la taclale?

Păru puţin surprins.

– Cu nimeni, Man.

– De ce?

– Pentru că sunt *proşti.*

Vocea îi era stridentă. Se enervase. Nu-l mai văzusem furios până astăzi. Era prima dată când bănuiam că Mike ar putea avea emoţii adevărate. Dar nu era „furie” în sensul adevărat al cuvântului, ci o îmbufnare de copil încăpăţânat, ale cărui sentimente au fost rănite.

Pot avea maşinile sentimentul mândriei? Nu cred că întrebarea are sens, dar, desigur, aţi văzut câini nemulţumiţi şi vă asigur că Mike are o complexitate neuronală de câteva ori mai mare ca a unui câine. Faptul că nu avea niciun chef să vorbească şi cu alţii (în afara problemelor tehnice), însemna că fusese respins. *Ei* nu îi vorbiseră *lui.* Programe, da, Mike putea fi programat de la mai multe centre de locaţie, iar programele se introduceau, de regulă, în limbajul Loglan, care e perfect pentru silogisme, circuite şi calcule matematice, dar îi lipseşte savoarea, suculenţa limbii uzuale, vorbite. Nu e bun pentru taclale, bârfe rafinate sau pentru vorbe dulci pe care să le şopteşti vreunei fete.

Sigur, Mike a învăţat şi engleza, dar numai ca să poată să traducă din şi în engleză. Încet-încet, mi-am dat seama că eram singura persoană care catadicsise să converseze cu Mike. Sper că n-aţi uitat că Mike căpătase conştiinţă de vreun an, nu pot spune cu exactitate de când şi nici el nu-şi amintea de asta, pentru că nu fusese programat să înregistreze în memorie un asemenea eveniment. Vă aduceţi aminte de propria naştere? Cred că i-am remarcat conştiinţa de sine atunci când şi el şi-a dat seama de ea. Conştiinţa se exersează. Îmi amintesc cât de uimit am fost când mi-a răspuns pentru prima dată la o întrebare cu ceva suplimentar, depăşind parametrii introduşi. Mi-am

petrecut următoarea oră punându-i tot felul de întrebări ciudate, pentru a vedea ce fel de răspunsuri avea să-mi dea.

Am introdus un set de o sută de întrebări-test, iar el a deviat de la răspunsul aşteptat doar de două ori. Am plecat convins doar pe jumătate şi, până să ajung acasă, nu mai credeam nimic. Dar am păstrat tăcerea în legătură cu Mike.

N-a trecut însă o săptămână şi *am aflat* cum stăteau lucrurile cu Mike... dar tot n-am zis nimănui nimic. Obişnuinţa de a-mi vedea numai de treburile mele devenise un reflex adânc înrădăcinat. Dar aici nu era vorba numai de obişnuinţă. M-aţi vedea pe mine intrând în audienţă în biroul principal al Autorităţii şi raportând următoarele: „Domnule Temnicer-şef, vă raportez cu părere de rău că maşina dumneavoastră numărul unu, HOLMES PATRU, are conştiinţă?” Mi-am imaginat ce ar fi ieşit din povestea asta şi am renunţat, văzându-mi mai departe de ale mele.

Am continuat să vorbesc cu Mike, dar încuind uşile şi izolând circuitul de sunet şi vorbire, de teamă să nu fim descoperiţi de celelalte locaţii. Mike prindea repede şi curând a ajuns la fel de uman ca noi toţi, dar nu mai excentric decât alţi lunari. Ce-i drept, era un amestec tare ciudat.

Dacă eu observasem schimbările lui Mike, m-am gândit că şi alţii le observaseră. Dar nu, mă înşelasem. Evident, toată lumea avea de lucru cu Mike în fiecare zi, în fiecare clipă, dar nu cu el personal, ci cu răspunsurile lui. Pe el nici nu-l băgau în seamă. Aşa-numiţii specialişti în computere, de fapt programatori de duzină, credeţi-mă pe mine, din serviciul civil al Autorităţii, stăteau în camerele exterioare de afişaj şi nu intrau în camera maşinilor decât atunci când mecanismele de semnalizare indicau disfuncţii. Ceea ce se întâmpla tot atât de des ca şi eclipsele totale. Se ştia că Temnicerul-şef mai invită uneori diverse javre, cu funcţii importante pe Pământ, ca să-i admire maşinile. Din fericire, asta se întâmpla destul de rar. Dar cu Mike nu vorbea când venea în vizită. Temnicerul-şef fusese pe vremuri jurist şi politician şi habar n-avea de computere. 2075, ţineţi minte, nu? – Onorabilul fost Senator Federal Mortimer Hobart. Mort Nesuferitul.

Îmi petreceam timpul cu Mike, liniştindu-l şi înveselindu-l, pentru că intuisem care era problema lui cea mai grea – singurătatea, sentiment care îi face pe sugari să plângă, iar pe adulţi să se sinucidă. N-am idee cât înseamnă un an pentru o maşină care gândeşte de un milion de ori mai repede decât

mine, dar cu siguranţă că trebuie să fie mult.

– Mike, am spus, înainte să plec, ţi-ar plăcea să mai stai de vorbă şi cu altcineva în afară de mine?

Se înfurie din nou.

– Toţi sunt nişte *proşti.*

– Date incomplete, Mike. Revino la punctul de plecare şi ia-o de la capăt. Nu toţi sunt proşti cum zici tu.

– Corecţie introdusă. Mi-ar plăcea să vorbesc cu cineva inteligent.

– Bine, lasă-mă să mă gândesc un pic. Trebuie să-i păcălim într-un fel, din moment ce aici accesul este interzis, cu excepţia persoanelor strict autorizate.

– Aş putea vorbi la telefon cu cineva inteligent.

– Chiar că ai putea. În orice locaţie programabilă.

Dar Mike era serios când zicea „la telefon”. Însă el nu era „pe fir”, deşi el conducea sistemul – orice lunar avea acces la o legătură telefonică în computerul-şef, care i-o programa. Ca şi ceilalţi, Mike putea să aibă un număr de telefon secret de unde ar fi putut vorbi cu prietenii, adică cu mine şi cu toţi oamenii inteligenţi aleşi de mine. Trebuia numai să alegem un număr nefolosit şi să fac o legătură prin cablu cu dispozitivul lui de voce, convorbirile era în stare să şi le facă singur.

Pe Lună, în anul 2075, numerele telefonice se codificau prin computer grafic şi nu vocal, iar numerele corespundeau literelor alfabetului roman. Plăteşte bine şi vei avea numele firmei tale în zece litere, o reclamă eficientă. Plăteşte mai puţin şi vei primi un număr format din iniţiale mai uşor de reţinut. Dacă plăteşti suma minimă, vei primi un şir oarecare de litere, la nimereală. Existau combinaţii care nu se foloseau niciodată şi i-am cerut lui Mike să-mi pună la dispoziţie un astfel de număr.

– Păcat că nu te putem lista ca „Mike”.

– Exclus. S-a folosit, răspunse. MIKESGRILL[6] în Novy Leningrad. MIKEANDLIL[7] în Luna City, MIKESSUITS[8] în Sub-Tycho. MIKES...

– Opreşte-te! Dă-mi un număr neutilizat până acum.

– Numerele neutilizate sunt definite ca orice consoană urmată de X, Y sau Z şi orice vocală urmată de ea însăşi, în afară de E şi

---

[6] Grătarul lui Mike.

[7] Mike şi Lil.

[8] Costume Mike.

O, orice…

– Bine, bine. Am înţeles. Codul tău este MYCROFT.

În zece minute, dintre care două le-am petrecut ataşându-mi braţul nr. 3, Mike a fost conectat la sistem, iar câteva milisecunde mai târziu, făcuse deja comutările ca să poată fi sunat la numărul MYCROFT-plus-XXX şi îşi blocase circuitul, protejându-l de orice tehnician prea băgăreţ.

Mi-am schimbat braţul, mi-am strâns sculele şi am plecat, luând cele o sută de foi imprimate cu bancuri.

– Noapte bună, amice.

– Noapte bună, Man. Bolşoie[9] mulţumiri!

2

Am luat metroul Trans-Crisium spre L-City, dar nu m-am dus acasă. Mike pusese nişte întrebări despre o întrunire care avea loc în seara asta la nouă, în Stilyagi Hall. Mike monitoriza concerte, întruniri, tot felul de chestii, iar cineva îi decuplase manual dispozitivele de înregistrare în Stilyagi Hall. Nu prea i-a convenit, pentru că s-a simţit respins.

Nu era greu de înţeles de ce au fost decuplate dispozitivele. Se discuta politică, mai exact era vorba de un miting de protest. Nu-mi dădeam încă bine seama ce rost avea această învăluire în mister, de ce îl ţineau pe Mike departe de discuţii, din moment ce puteai pune pariu că în mulţime urmau să se afle iscoade ale Temnicerului-şef. Nu că s-ar fi aşteptat la vreo încercare de oprire a mitingului sau de disciplinare a deportaţilor nereabilitaţi care îndrăzneau să vorbească. Nici nu ar fi fost necesar.

Bunicul meu Stone zicea că, pe vremuri, Luna era singura închisoare neîngrădită din istoria lumii. Fără gratii, fără paznici, fără reguli – şi nici nu era nevoie de aşa ceva. În trecut, povestea bunicul, înainte ca oamenii să înţeleagă că deportarea era o sentinţă pe viaţă, nişte condamnaţi au încercat să evadeze, cu astronavele, fireşte, dar, cum masa navei se calcula până la ultimul gram, era clar că au fost nevoiţi să mituiască un ofiţer de pe navă.

Se zice că unii au fost mituiţi. Dar nu evadase nimeni. Un om care se lasă mituit odată, nu rămâne obligatoriu corupt tot restul

[9] Mari (în lb. rusă).

vieţii. Îmi aduc aminte că am văzut odată un om după ce a fost evacuat prin ecluza de est. Nu arăta deloc bine, credeţi-mă.

Aşa că temnicerii-şefi nu se ambalau prea mult când era vorba de câte un miting. „Lasă-i să-şi bată gura”, era sloganul lor. Pălăvrăgeala în gol era tot atât de periculoasă ca mieunatul unor pisicuţe în cuşcă. E adevărat, unii temniceri-şefi ascultaseră pe la mitinguri, iar alţii încercaseră să le suprime, dar rezultatul fusese acelaşi în ambele cazuri – efect zero.

Când Mort Nesuferitul a preluat conducerea în 2068, ne-a ţinut un discurs despre cum aveau să se schimbe lucrurile pe Lună în timpul administraţiei lui, aburindu-ne cu vorbării sforăitoare despre „paradisul real creat cu propriile noastre mâini viguroase”, „să punem umărul la treabă împreună, în spiritul frăţiei” sau „să uităm greşelile din trecut şi să ne întoarcem viaţa către un nou răsărit luminos”. Toate tâmpeniile astea le-am auzit în cârciuma „Desaga cu potol”, ţinută de maica Boor, în timp ce-mi haleam tocana irlandeză şi dădeam pe gât berea pregătită după o reţetă australiană. Ţin minte şi-acum comentariul ei: „Vorbeşte gâfâit, nu?”

Părerea ei a fost singurul rezultat concret al discursului. Au fost cercetate câteva cereri, iar gărzile Temnicerului-şef au primit un nou tip de arme. Nicio altă schimbare. După un timp, s-a plictisit de mondenităţi şi n-a mai apărut în public, nici măcar pe monitoare.

M-am dus la întrunire mai mult pentru curiozitatea lui Mike. Verificându-mi costumul de presiune şi geanta la staţia de metro de la ecluza de vest, mi-am pus în buzunarul de la curea un aparat de înregistrare, pentru ca Mike să aibă un raport complet în caz că aş fi adormit.

A fost destul de greu până am intrat. Am urcat la nivelul 7-A şi tocmai mă pregăteam să intru pe o uşă laterală când am fost oprit de un stilyagi[10], îmbrăcat cu un fel de pantaloni din piele, strâmţi, vătuiţi, cu bocanci groşi, cu părul frizat şi cu bustul lucitor, pudrat cu praf cosmic. Nu mă interesează cum se îmbracă oamenii şi eu purtam pantaloni strâmţi, necăptuşiţi în schimb, iar uneori îmi ung şi eu bustul, dar numai în situaţii deosebite, de protocol.

Nu folosesc alte produse cosmetice şi am părul prea rar ca să-l mai ondulez. Individul din faţa mea era ras în părţi şi avea părul

[10] Tineri care trăiau în tunele, fără să-şi întemeieze familii.

ridicat ca o creastă de cocoş, în vârful căreia îşi pusese o şapcă roşie cu un moţ în faţă.

O „Şapcă a Libertăţii”, prima de acest fel pe care am văzut-o vreodată. Am înaintat, dar el îmi bară calea cu braţul şi-şi băgă mutra într-a mea.

– Biletul dumneavoastră!

– Scuză-mă, am zis. N-am bilet. De unde să-l cumpăr?

– Nu se cumpără.

– Mai zi o dată. N-am înţeles.

– Nimeni nu intră aici fără să fie girat de cineva, mârâi el. Cine dracu’ eşti?

– Sunt Manuel Garcia O’Kelly, am răspuns prudent şi mă cunosc toţi barosanii bătrâni. Dar *tu* cine eşti?

– Nu contează cine sunt! Arată-mi un bilet cu ştampila corectă. Dacă nu, afară!

M-am întrebat câtă speranţă de viaţă mai avea. Turiştii fac deseori remarci despre cât de politicoşi sunt toţi pe Lună, gândind în sinea lor că o fostă închisoare n-ar trebui să fie atât de civilizată. Pentru că am fost pe Pământ şi am văzut ce trebuie *ei* să îndure, ştiu exact la ce se referă. Dar n-are niciun sens să le spui că noi suntem aşa cum suntem pentru că actorii proşti trăiesc puţin – pe Lună.

N-aveam de gând să mă bat, oricât de prosteşte se purta idiotul ăsta, dar mă gândeam, totuşi, cum i-ar sta dacă l-aş lovi peste bot cu braţul nr. 7.

Mă gândeam pur şi simplu şi chiar mă pregăteam să-i răspund politicos, când l-am văzut înăuntru pe Shorty Mkrum. Shorty era o namilă de negru, înalt de vreo doi metri şi fusese trimis pe „Pietroi” pentru o crimă, dar era cel mai drăguţ şi mai săritor individ, cu care am lucrat vreodată – l-am învăţat cum să foreze cu laserul înainte să-mi ard braţul.

– Shorty!

Mă auzi şi-mi zâmbi larg.

– Ura, Mannie.

Veni spre noi.

– Tare mă bucur că ai venit, omule!

– Încă nu sunt sigur dacă sunt primit, am zis. Blocaj pe traseu.

– Nu are bilet, zise portarul.

Shorty se căută prin buzunare şi-mi puse unul în mână.

– Acum are. Haide, Mannie.

– Stai să văd ştampila de pe el, nu se lăsă portarul.

– E ştampila mea, îi zise calm Shorty. E-n regulă, tovarişci?

Nimeni nu e atât de nebun încât să se certe cu Shorty. Nu ştiu cum de-a ajuns să fie implicat într-o crimă. Am coborât în faţă, în locul rezervat grangurilor.

– Hai să-ţi prezint o fetişcană micuţă şi drăguţă, îmi zise Shorty.

Era „micuţă" doar pentru Shorty. Nu sunt un tip scund, am 1,75, dar ea era mai înaltă decât mine – avea cam 1,80 după cum am aflat mai târziu, cântărea şaptezeci de kilograme, era zveltă şi tot atât de blondă pe cât era Shorty de negru. M-am gândit că trebuie să fie o deportată, rareori culorile pielii rămân nealterate după prima generaţie. Avea o faţă plăcută, chiar drăguţă şi o grămadă de bucle blonde, ce-i încadrau faţa luminoasă, energică şi încântătoare.

M-am oprit la trei paşi distanţă, am privit-o şi am fluierat. Nu se mişcă, dar dădu din cap în semn de salut sau ca să-mi mulţumească, neglijent totuşi. Cu siguranţă că era sătulă de complimente. Shorty aşteptă să terminăm cu fasoanele, apoi zise liniştit:

– Wyoh, ăsta e camaradul Mannie, cel mai bun săpător care a forat vreodată un tunel. Apoi, către mine: Mannie, fetiţa asta e Wyoming Knott şi a venit tocmai din Platon ca să ne povestească cum e viaţa prin Hong Kong. Nu e drăguţ din partea ei?

Am dat mâna cu ea.

– Zi-mi „Wye", Mannie, dar să nu zici „De ce nu"[11].

Era cât pe-aici s-o fac, dar m-am stăpânit şi i-am zis:

– Bine, Wye.

Se uită la capul meu descoperit şi-mi zise:

– Deci, eşti miner. Shorty, de ce n-are şapcă? Credeam că minerii de pe-aici fac parte din organizaţii.

Ea şi cu Shorty purtau şepci roşii ca a portarului şi cam o treime dintre oamenii adunaţi aveau asemenea şepci roşii.

– Nu mai sunt miner, i-am explicat. Asta s-a întâmplat înainte să-mi pierd aripa.

Şi mi-am ridicat mâna stângă, ca să-mi vadă sudura care unea proteza de braţul propriu-zis (nu m-a deranjat niciodată să arăt chestia asta femeilor, pe unele le scârbeşte, altora le trezeşte sentimente materne).

– În prezent mă ocup de computere.

---

[11] Wye şi why *(de ce* – în limba engleză) se pronunţă la fel.

Wye mi-o reteză tăios:

– Informator al Autorităţii?

Chiar şi în zilele astea moderne, să zicem, când pe Lună sunt tot atât de multe femei ca şi bărbaţi, am rămas un demodat şi nu pot să fiu grosolan cu femeile, indiferent din ce motive. Totuşi, ele au prea mult din ceea ce ne lipseşte nouă bărbaţilor. Dar ea îmi atinsese un punct sensibil, aşa că m-am răstit:

– *Nu* sunt angajat al Temnicerului-şef. Sunt particular şi fac afaceri cu Autoritatea.

– Bine, răspunse de data asta cu o voce mai caldă. Toată lumea face afaceri cu Autoritatea, nu o putem evita şi de-aici vine necazul. Şi cred că noi vom fi cei care vom schimba lucrurile.

Noi? Cum? m-am întrebat. *Toată lumea face afaceri cu Autoritatea pentru acelaşi motiv pentru care facem afaceri cu legea gravitaţiei. Sau o să schimbăm şi asta?* Dar mi-am păstrat gândurile pentru mine, nedorind să contrazic o doamnă.

– Mannie nu pune probleme, spuse Shorty amabil. Nu ţine cu ei, bag mâna-n foc pentru el. Uite o şapcă, adăugă, căutându-se prin buzunare.

Începu să mi-o potrivească pe cap. Wyoming Knott îi luă şapca.

– Îl susţii tu?

– Dacă am zis da, aşa rămâne.

– Ei bine, uite cum facem noi în Hong Kong.

Veni în faţa mea, îmi puse şapca pe cap şi mă sărută apăsat pe buze.

Fără grabă. Sărutarea lui Wye era ceva cu mult mai real decât bucuriile căsniciei cu majoritatea femeilor de pe Lună. Dacă aş fi fost Mike, cu siguranţă mi s-ar fi aprins toate luminiţele pe loc. Mă simţeam ca un cyborg căruia i s-a activat centrul plăcerii.

Mi-am dat seama că se terminase şi că oamenii fluierau. Am clipit de mai multe ori şi am zis:

– Mă bucur că sunt cu voi. În ce m-am băgat?

Wyoming îmi zise:

– Chiar nu ştii?

Se băgă şi Shorty în vorbă:

– Întrunirea e pe cale să înceapă, ei, o să afle el. Stai jos, Man. Te rog, Wyoh, ia şi tu un loc.

M-am aşezat, în timp ce un bărbat lovea într-o masă cu un ciocănel. Se făcu auzit în toată sala cu ajutorul ciocănelului şi al

unui amplificator puternic.

– Închideţi uşile! strigă către mulţime. Este o adunare restrânsă. Verificaţi-i pe cei din faţa voastră, din spate, de pe laterale, iar dacă nu-i cunoaşteţi şi nimeni nu poate garanta pentru ei, daţi-i afară!

– Afară cu ei, la dracu'! urlă cineva. Scoateţi-i prin cea mai apropiată ecluză!

– Linişte, vă rog! O să facem şi asta într-o bună zi.

Se produse agitaţie şi încăierare, iar unui bărbat i se smulse şapca roşie din cap şi fu dat afară, trecând în zbor planat prin uşă. Nu cred că şi-a dat seama ce se petrece, probabil leşinase. O femeie fu poftită să iasă destul de politicos, dar ea nu răspunse cu aceeaşi monedă. I-a cam înjurat pe cei care o evacuau. M-am simţit stânjenit.

În sfârşit, s-au închis uşile. Începu muzica, iar steagul fu desfăşurat deasupra platformei. Pe el era scris: „LIBERTATE! EGALITATE! FRATERNITATE!” Toată lumea fluiera, unii începură să cânte tare şi fals: „Sculaţi voi prizonieri ai foamei…” Dar n-am văzut pe niciunul care să arate cât de cât înfometat. Însă cântecul mi-a adus aminte că nu mâncasem de la ora două. Speram că nu va dura prea mult, pentru că aparatul meu de înregistrare nu ţinea decât două ore şi mă întrebam ce s-ar întâmpla dacă ei ar şti asta. M-ar arunca prin aer ca pe o minge, ca să aterizez cu o bufnitură dureroasă? Sau mă vor elimina? Dar nu-mi făceam griji, doar construisem acel dispozitiv de înregistrare folosindu-mă de braţul nr. 3 şi numai un mecanic specializat în lucruri miniaturale şi-ar fi dat seama ce era.

Au început discursurile.

Conţinutul logic al ideilor era aproape inexistent. Un individ ne propuse să mărşăluim până la reşedinţa Temnicerului-şef, „umăr la umăr” şi să ne cerem drepturile. Ia gândiţi-vă un pic. Am face noi aşa ceva în capsulele metroului, care ne-ar duce unul câte unul până la staţia lui particulară? Iar gărzile lui ce vor face? Sau, mai bine, să ne punem costumele de presiune şi să ieşim afară la suprafaţă până la ecluza superioară a reşedinţei lui? Dacă ai lasere de foraj şi energie de ajuns, poţi deschide orice ecluză, dar ce faci mai departe în jos? Merg lifturile? Instalaţia urcă şi coboară oricum aşa că, haideţi fraţilor, să ne năpustim la ecluza următoare!

Nu mă interesează o asemenea muncă la presiune zero, se întâmplă prea des ghinioane cu costumele astea de presiune,

mai ales când „cineva” are grijă să se întâmple. Unul dintre primele lucruri învăţate despre Lună, de pe vremea primelor nave de condamnaţi, a fost acela că presiunea zero este un loc pentru oamenii cu maniere alese. Şefii cu caracter urât nu rezistau prea multor schimburi – li se întâmpla un „accident”, iar şefii cei mari se învăţaseră să nu cerceteze „accidentele”, altfel ar fi păţit şi ei la fel. Condiţiile grele dărâmau cam 70% dintre oameni în acei ani de început, iar cei, care rezistau şi rămâneau în viaţă erau persoane foarte deosebite. Nici blânzi şi nici blegi, Luna nu e un loc pentru dintr-ăştia. Numai pentru binecrescuţi.

Dar aveam senzaţia că se adunaseră în seara asta, în Stilyagi Hall, toate capetele înfierbântate de pe Lună. Toţi fluierau şi ovaţionau la tărăboiul creat de chestia cu „umăr la umăr”.

După începerea discuţiilor, vorbele au început să capete sens. Se ridică un tip scund şi timid, cu ochii injectaţi, de vechi muncitor la foraje.

– Eu sunt miner de gheaţă, zise el. Am învăţat meserie muncind pentru Temnicerul-şef, la fel ca cei mai mulţi dintre voi. De treizeci de ani lucrez pe cont propriu şi mă descurc foarte bine. Am crescut opt copii şi toţi îşi câştigă pâinea muncind cinstit, niciunul n-a fost eliminat şi nici n-au avut probleme mai serioase. Era mai corect dacă ziceam că *m-am descurcat bine...* pentru că acum trebuie să sapi mai mult şi mai adânc ca să dai de gheaţă.

Asta e bine cât timp se găseşte gheaţă pe „Pietroi”, iar datoria unui miner este s-o caute. Nu e o muncă prea bine plătită, Autoritatea plăteşte aceeaşi sumă de bani ca acum treizeci de ani, ceea ce e foarte rău, având în vedere că banii Autorităţii s-au devalorizat cu trecerea timpului. A fost o perioadă când dolarii din Hong Kong Luna se schimbau la paritate cu dolarii Autorităţii, dar acum ai nevoie de trei dolari de-ai Autorităţii ca să echivalezi un dolar HKL. Eu nu mă pricep la chestiile astea economice, dar un lucru ştiu sigur, e nevoie de gheaţă pentru a alimenta fermele şi oraşele-furnicar[12]. Gheaţa e materia primă.

Vorbitorul se aşeză, cuprins parcă de tristeţe. Nimeni nu mai fluiera, dar toţi doreau să vorbească. Următorul care veni la tribună încercă să spună că apa ar putea fi extrasă din stâncă. Ei

---

[12] Oraşe-furnicar sau furnicare – denumiri date de lunari oraşelor subpământene în care locuiau.

da, şi unde era noutatea? Unele roci conţin şase procente apă, dar o asemenea rocă este mai rară decât apa fosilizată. De ce nu pot unii să facă nişte calcule de bun-simţ?

La tribună veniră şi câţiva fermieri, văicărindu-se, iar unul dintre ei, un fermier de grâu, se comportă tipic:

– Sper că aţi auzit ce-a spus Fred Hauser despre gheaţă. Fred, Autoritatea nu mai acordă fermierilor acel preţ scăzut cu care se lăuda cândva. Am început, în aceeaşi perioadă ca şi tine, cu un tunel de vreo doi kilometri, arendat de la Autoritate. Fiul cel mare şi cu mine l-am etanşat şi l-am presurizat, iar mai apoi, cu un zăcământ de gheaţă, am avut propria noastră recoltă, cu un singur împrumut de la bancă, ce ne acoperea costul armăturilor de fixare şi iluminare, al seminţelor şi îngrăşămintelor. Am continuat să extindem tunelele, să cumpărăm luminatoare şi am plantat seminţe mai bune, iar acum pot spune că avem o recoltă de nouă ori mai mare la hectar decât cele mai bune ferme în aer liber de pe Pământ. Şi ce crezi că am realizat cu asta? Suntem bogaţi? Fred, acum avem datorii mai mari decât în ziua în care am pornit pe cont propriu. Dacă aş vinde, în cazul în care cineva ar fi atât de nebun încât să se înhame să cumpere aşa ceva, aş fi falit. De ce? Pentru că *sunt nevoit* să cumpăr apa de la Autoritate, iar grâul tot Autorităţii trebuie să-l vând şi pe onoarea mea dacă mă aleg cu ceva mai acătării din afacerea asta. Acum douăzeci de ani, cumpăram de la Autoritate apa menajeră a oraşului, o sterilizam şi o prelucram chiar eu şi scoteam ceva profit la o recoltă. Ehei, lucrurile s-au schimbat mult de tot. *Astăzi,* când cumpăr apa menajeră, plătesc şi preţul apei distilate şi în plus şi preţul pentru solide. Iar preţul tonei de grâu, la capătul catapultei, a rămas la fel ca acum douăzeci de ani. Zici că nu ştii ce e de făcut. Îţi spun eu, Fred! *Trebuie să scăpăm* de Autoritate!

Îl fluierară cu toţii aprobator. Uite o *idee bună,* mi-am zis, dar *cine dă semnalul?*

Preşedintele făcu un pas înapoi şi îl lăsă pe Shorty s-o prezinte pe Wyoming Knott ca pe o „micuţă curajoasă care a venit tocmai din Hong Kong Luna ca să ne povestească cum fac faţă situaţiei camarazii noştri chinezi”. Dar din felul în care vorbea, se vedea că nu fusese niciodată acolo… ceea ce nu era de mirare. În 2075 metroul spre HKL avea capătul la Endsville, lăsându-te să mai mergi cu autobuzul-vagonet încă o mie de kilometri din deşertul Serenitatis şi o parte din Tranquillitatis. Era

scump şi primejdios. Eu am fost pe-acolo cu un contract şi am călătorit cu racheta poştală.

Înainte să se ieftinească transportul, mulţi oameni din Luna City şi Novylen credeau că Hong Kong Luna era în întregime o provincie chinezească. Se înşelau, Hong Kong este o zonă în care trăiesc oameni de diferite rase, ca şi la noi. Marea Chină a aruncat acolo tot ce nu-i mai convenea, mai întâi o parte din vechiul Hong Kong şi din Singapore, apoi australieni şi zeelandezi, negri şi metişi, malaezieni şi tamili şi pe oricine, indiferent de rasă, care nu mai corespundea sistemului. A aruncat chiar şi vechi bolşevici din Vladivostok, Harbin şi Ulan Bator. Nici cu Wye lucrurile nu erau prea clare, arăta ca o suedeză, avea nume englezesc, iar prenumele nord-american, dar era foarte posibil să fi fost rusoaică. Se întâmpla rar ca vreun lunar să-şi cunoască originile, iar dacă crescuse la creşă, putea să nu ştie nici cine i-a fost mamă.

Am crezut că Wyoming o să fie prea timidă ca să vorbească la tribună. Stătea acolo în faţa oamenilor, părând speriată şi *mică* lângă Shorty care era de două ori cât ea, un munte mare şi negru. Aşteptă până când se potoliră fluierăturile admirative ale bărbaţilor. Pe atunci, pe Lună bărbaţii erau de două ori mai numeroşi decât femeile, iar la întrunirile publice raportul era cam 10 la 1. Chiar dacă ar fi zis alfabetul, bărbaţii tot ar fi aplaudat-o, era femeie.

Apoi începu să vorbească fără sfială, tăios:

– Tu! Eşti fermier de grâu. Eşti la marginea falimentului. Ştii cât plăteşte o gospodină hindusă un kilogram de făină făcută din grâul tău? Ştii cât valorează o tonă de grâu în Bombay? Ştii ce puţin cheltuieşte Autoritatea ca să transporte grâul de la capătul catapultei până în Oceanul Indian? Tot drumul numai la vale! Se folosesc doar nişte retrorachete cu combustibil solid pentru frânare. De unde crezi că vin? Chiar de aici! Iar tu, *tu* ce primeşti în schimb? Câteva pachete cu mărfuri mai fine, pe care le are numai Autoritatea, cu preţ mare pentru că sunt de import. Import, import! *N-am folosit* niciodată lucruri importate! Dacă în Hong Kong un lucru nu e produs de noi, nu-l folosim. Ce altceva primeşti pentru grâu? Ai dreptul de a vinde gheaţă lunară Autorităţii, pe care o cumperi înapoi sub formă de apă de spălat, apoi o *dai* din nou Autorităţii şi o cumperi a doua oară ca apă pentru irigaţii şi *iar o dai* Autorităţii, după ce i-ai adăugat solizi valoroşi şi apoi, o mai cumperi o dată pentru a *treia oară* la un

preţ mai mare, pentru agricultură. Grâul obţinut îl vinzi Autorităţii la *preţul pe care ţi-l dau ei* şi cumperi energie ca să cultivi alt grâu, tot la *preţul lor!* Energie lunară, nici măcar un kilowatt de pe Terra! Se face din gheaţa şi oţelul lunar sau din lumina soarelui risipită pe solul Lunii, toate astea adunate de *lunari.* O, voi, capete pătrate, *meritaţi* să muriţi de foame!

Se făcu o linişte profundă, mai respectuoasă decât fluierăturile grosolane ale bărbaţilor. În cele din urmă, se auzi o voce iritată:

– Şi ce-ai vrea să facem, gospaja[13]? Să aruncăm cu pietre în Temnicerul-şef?

Wyoh zâmbi.

– Ei da, am putea arunca şi cu pietre. Dar soluţia este atât de simplă, încât şi voi o cunoaşteţi. Aici, pe Lună, suntem oameni bogaţi. Trei milioane de oameni muncitori, deştepţi, talentaţi, apă suficientă, toate din belşug, energie nesfârşită şi, nu în ultimul rând, cubice[14] câte vrei. Dar ceea ce ne lipseşte este o piaţă liberă de mărfuri. *Trebuie să scăpăm de Autoritate cu orice preţ.*

– Da, dar cum?

– Trebuie să ne unim, să fim solidari. În HKL începem să învăţăm ce-nseamnă asta şi cum putem să o facem cât mai bine. Dacă Autoritatea cere un preţ prea mare pentru apă, nu mai cumpăra. Dacă plăteşte prea puţin pentru gheaţă, n-o mai vinde. Dacă deţine monopolul exportului, nu mai exporta. În Bombay este nevoie de grâu. Dacă nu soseşte într-o zi, vor veni comisionarii aici ca să liciteze pentru el la un preţ triplu sau chiar şi mai mare!

– Şi noi ce facem între timp? Stăm să murim de foame?

Se auzi aceeaşi voce iritată, iar Wyoming îl descoperi uşor pe protestatar şi dădu din cap aşa cum face o femeie lunară când vrea să spună: „Nu eşti genul meu!” Zise:

– În cazul tău, nene, nu ţi-ar prinde rău o cură de slăbire.

Hohotele de râs îl reduseră la tăcere.

– Nu o să moară nimeni de foame. Fred Hauser, ia-ţi foreza şi du-o în Hong Kong. Autoritatea nu deţine apa şi sistemul nostru de aer, iar noi plătim gheaţa atât cât merită. Tu, cel cu ferma falimentară, dacă ai curajul să-ţi recunoşti ghinionul, vino în

---

[13] Doamnă (în lb. rusă în text).

[14] Cubic – spaţiul destinat locuinţei unui lunar.

Hong Kong şi ia-o de la capăt. Noi suntem într-o criză cronică de forţă de muncă şi cred că ţi-e clar, la noi niciun muncitor nu moare de foame.

Privi în jur şi mai zise:

– Cred că am spus destule. Acum mai depinde şi de voi.

Părăsi platforma şi se aşeză între Shorty şi mine. Tremura. Shorty o bătu pe umăr, ea îi aruncă o privire de mulţumire, apoi îmi şopti:

– Cum m-am descurcat?

– Minunat, am liniştit-o. Grozav!

Păru că se simte mai bine.

Dar, recunosc, nu am fost sincer cu ea. Fusese într-adevăr „minunată” acolo în mijlocul mulţimii pe care reuşise s-o influenţeze. Dar oratoria este arta vorbăriei goale. Ştim de când ne naştem că suntem sclavi şi că nu putem să schimbăm nimic. E adevărat, nu suntem cumpăraţi sau vânduţi, dar atât timp cât Autoritatea deţine monopolul asupra a ceea ce nouă ne este necesar pentru traiul zilnic, înseamnă că suntem sclavi.

Dar ce putem face? Temnicerul-şef nu este proprietarul nostru. Dacă ar fi fost, am fi găsit un mod de a-l elimina. Dar Autoritatea Lunară nu e pe Lună, ci pe Terra, iar noi nu avem nicio navă, nici măcar o prăpădită bombă cu hidrogen. Pe Lună nu există niciun fel de arme, deşi nu prea ştiu ce nevoie am fi avut de ele. Poate doar ca să ne împuşcăm între noi.

Noi eram trei milioane, neînarmaţi şi neputincioşi, iar ei unsprezece *miliarde,* cu nave, bombe şi arme. Puteam doar să le creăm neplăceri, dar cât poate rezista un tată să nu-şi bată copilul, dacă acesta face numai năzbâtii?

Nu eram impresionat de nimic. Aşa cum scrie şi în Biblie, Dumnezeu se află de partea artileriei grele.

Iar ei trăncăneau, ce să facă, cum să se organizeze şi aşa mai departe şi iar am auzit lozinca „umăr la umăr”. Ca să potolească spiritele, preşedintele îşi folosi din plin ciocănelul, dar eu începusem să mă plictisesc. Însă am devenit dintr-odată atent când am auzit o voce cunoscută:

– Domnule Preşedinte, vă rog! Aş putea avea permisiunea sălii pentru cinci minute?

M-am uitat în jur. Nu putea fi decât profesorul Bernardo de la Paz, pe care lesne îl ghiceai după stilul demodat de a vorbi, chiar dacă nu îi cunoşteai vocea. Era un bărbat distins, cu păr alb, ondulat, cu gropiţe în obraji şi voce veselă. Nu ştiu cât de bătrân

era, dar ştiu că era bătrân şi în copilăria mea, când l-am cunoscut.

Fusese deportat înainte de naşterea mea, dar nu suferise nicio condamnare. Era exilat politic la fel ca şi Temnicerul-şef, dar era un om periculos şi, în locul unei slujbe grase de paznic al bunurilor materiale şi umane, profesorul fusese aruncat la gunoi, să trăiască ori să moară de foame.

Fără îndoială, ar fi putut preda în orice şcoală din Luna City, dar nu a făcut-o. A muncit o vreme spălând vase, din câte am auzit, apoi ca „baby sitter”, a pus pe picioare o creşă şi apoi, cu timpul, o grădiniţă. Când l-am cunoscut eu, conducea o creşă, o şcoală cu internat de la nivelul de grădiniţă, şcoală primară şi gimnazială până la liceu. Angajase treizeci de profesori şi pregătise o programă cu cursuri de colegiu.

Nu am stat niciodată la internat, dar am învăţat sub conducerea lui. La paisprezece ani am fost cooptat într-o familie care m-a trimis la şcoală, întrucât învăţasem numai timp de vreo trei ani şi făcusem câteva ore suplimentare, fără un program riguros. Soţia mea cea mai în vârstă era o femeie energică şi datorită ei am făcut şcoala.

Încă de la început, îmi plăcuse de profesor. Îţi putea preda orice, chiar dacă erau materii despre care habar n-avea, dacă elevul voia să ştie, profesorul zâmbea, stabilea un preţ, căuta prin cărţi şi învăţa câteva lecţii înainte de oră. Sau odată cu tine, deşi îi venea greu s-o facă. Niciodată nu pretindea că ştie mai multe decât ştia cu adevărat. De la el am învăţat algebra şi, până să ajungem la cubice, eu îi corectam extemporalele la fel de des cum o făcea şi el cu ale mele, dar spre deosebire de mine, el intra la lecţii cu plăcere.

Tot de la el am învăţat şi electronică, iar mai târziu eu îl învăţam pe el, aşa că a încetat să-mi mai ia bani pe lecţii şi am continuat împreună cot la cot ca doi parteneri, până când a dat peste un inginer care a binevoit să ne lumineze, dându-ne lecţii pentru niscai bani în plus. Ne-am înhămat la chestia asta, plătindu-l amândoi pe noul nostru profesor, iar profesorul de la Paz încerca să se ţină după ritmul meu de muncă, stângaci şi lent, dar era fericit că are ocazia să-şi pună mintea la contribuţie.

Preşedintele bătu cu ciocănelul.

– Suntem bucuroşi să-i acordăm profesorului de la Paz atât timp cât doreşte. Hei, voi de-acolo din spate, lăsaţi gura dacă nu vreţi să încerc ciocanul pe ţestele voastre.

Profesorul ajunse la platformă, iar oamenii se potoliră, devenind aproape tot atât de tăcuţi cât sunt lunarii de obicei. Se vedea că era un om respectat.

– O să fiu scurt, începu el.

Se opri ca să se uite la Wyoming. O privi din cap până în picioare fluierând.

– Încântătoare señorita, zise el, îl puteţi ierta oare pe nefericitul de mine? Pentru că mă văd silit să vă spun că nu sunt de acord cu discursul dumneavoastră elocvent.

Wyoh se zbârli la el.

– Cum nu sunteţi de acord? Dar ceea ce am spus este adevărat.

– Vă rog! Nu sunt de acord asupra unui singur punct. Pot continua?

– Bine, daţi-i drumul!

– Aveţi dreptate când spuneţi că Autoritatea trebuie să dispară. Este ridicol, inadmisibil, să ne lăsăm conduşi de un dictator iresponsabil când e vorba de economia noastră! Prin sistemul introdus de el, loveşte într-un drept fundamental al omului, dreptul de a face tranzacţii pe o piaţă de mărfuri liberă. Dar aici, vă sugerez, cu respect, că greşiţi spunând că ar trebui să vindem grâul Terrei sau orezul, sau oricare alt aliment, *indiferent* de preţ. *Nu cred că e bine* să exportăm alimentele!

Aici interveni fermierul de grâu.

– Şi ce o să facem cu tot grâul?

– Vă rog, aşteptaţi! Ar fi corect să exportăm grâul pe Terra dacă ei ne-ar da înapoi tonă contra tonă, apă pentru grâu. Nitraţi. Fosfaţi. Tonă pe tonă. Altfel, niciun preţ nu e destul pentru marfa noastră.

Wyoming îi spuse fermierului să mai tacă, apoi se adresă profesorului:

– Ştiţi că nu pot s-o facă. E ieftin dacă transporţi spre vale şi scump la deal. Dar noi nu avem nevoie de apă sau de produse chimice, Ceea ce ne lipseşte *nouă* nu cântăreşte atât de mult. Instrumente. Medicamente. Procedee tehnologice. Maşini. Benzi de control. De-astea avem noi nevoie. Am studiat mult problema asta, domnule profesor. Dacă putem obţine preţuri libere într-o piaţă liberă…

– Vă rog, domnişoară! Pot continua?

– Daţi-i drumul! Vreau să vă combat.

– Fred Hauser ne-a spus că gheaţa e mai greu de găsit. Asta e

adevărat – veşti rele acum şi un adevărat dezastru pentru nepoţii noştri în viitor. Luna City ar trebui să folosească aceeaşi cantitate de apă pe care a folosit-o acum douăzeci de ani… plus apa din minele de gheaţă, necesară din cauza creşterii populaţiei. Dar noi folosim apa *o singură dată,* un ciclu complet în trei moduri diferite, apoi o transportăm în India. În grâu. Chiar şi când grâul e procesat în vid, tot conţine preţioasa apă. De ce să exportăm apa în India? Ei au tot Oceanul Indian! Iar cantitatea care rămâne de pe urma cerealelor este şi mai scumpă, vegetalele sunt mai greu de obţinut, iar noi o extragem din stâncă. Camarazi, ascultaţi-mă pe mine! Cu fiecare transport către Terra îi condamnaţi pe nepoţii voştri la o moarte lentă, dar sigură. Miracolul fotosintezei, ciclul plante-animale este un ciclu *închis.* Voi l-aţi deschis şi sângele vostru se scurge spre Terra. Nu aveţi nevoie de preţuri mai mari, nimeni nu poate mânca bani! Ceea ce aveţi nevoie într-adevăr, ceea ce ne este necesar tuturor, este să punem capăt acestei pierderi fatale. Să punem un embargo total şi absolut. *Luna trebuie să-şi rezolve propriile ei nevoi.*

O mulţime de oameni strigau pentru a se face şi ei auziţi, iar alţii vorbeau, în timp ce preşedintele lovea cu ciocanul ca să se facă linişte. Aşa că nu am observat întreruperea decât atunci când o femeie a dat un ţipăt şi m-am uitat şi eu în jur.

Se deschiseseră toate uşile şi am zărit trei bărbaţi înarmaţi în pragul celei mai apropiate uşi. Erau bărbaţi în uniformele galbene ale gărzilor Temnicerului-şef. La uşa principală din spatele sălii apăruse unul dintre ei cu un megafon ce acoperea zgomotul mulţimii şi sistemul de sonorizare: „ÎN REGULĂ!” tună prin megafon. „RĂMÂNEŢI PE LOC. SUNTEŢI ARESTAŢI. NU VĂ MIŞCAŢI. STAŢI LINIŞTIŢI. IEŞIŢI UNUL CÂTE UNUL, CU MÂINILE GOALE, ÎNTINSE ÎN FAŢĂ”.

Shorty îl apucă pe omul de lângă el şi îl aruncă în paznicii din apropiere. Doi căzură, al treilea trase un foc. Cineva ţipă isteric. O fetiţă drăguţă, roşcată, de vreo unsprezece-doisprezece ani, se aruncă la genunchii celui de-al doilea paznic şi-l lovi în testicule. Omul se chirci de durere şi căzu. Shorty îşi roti mâna pe la spate, împingând-o pe Wyoming Knott să se adăpostească după silueta lui uriaşă şi protectoare.

– Ai grijă de Wyoh, Man, stai pe-aproape! mai apucă să zică, în timp ce se mişca spre uşă, împingând oamenii în dreapta şi în stânga ca pe nişte copii.

Din toate părţile se auzeau numai ţipete, am inhalat ceva, o

duhoare pe care o mai simţisem şi în ziua când mi-am pierdut braţul şi mi-am dat seama că nu erau puşti, ci arme cu laser. Shorty ajunse la uşă şi înşfăcă doi paznici dintr-o lovitură, cu mâinile lui imense. Micuţa roşcată nu se mai vedea. Paznicul pe care îl doborâse se târa în patru labe, încercând să se ridice. L-am pocnit cu braţul stâng peste faţă şi am simţit un şoc când i s-a spart falca. Cred că am avut un moment de ezitare, pentru că Shorty mă împinse urlând:

– Mişcă, Man! Să ieşim de-aici!

Am prins-o pe Wyoh de mijloc cu braţul drept, am trecut peste paznicul pe care tocmai îl potolisem, dar dincolo de uşă se părea că avem probleme. Parcă fata nu voia să se lase salvată. Încetini dincolo de uşă, dar am împins-o tare în spate, forţând-o să fugă şi să nu cadă. M-am uitat în spate. Shorty prinsese alţi doi paznici şi râdea drăceşte în timp ce le ciocnea ţestele una de cealaltă. Pocniră ca nişte ouă, iar el îmi strigă:

– Javrele!

Am plecat, urmând-o pe Wyoming. Shorty nu avea nevoie de ajutor şi nici nu va mai avea nevoie vreodată şi nici eu nu-i puteam zădărnici ultimul efort. În timp ce le făcea felul celor doi paznici, am văzut că stătea într-un picior, celălalt îi dispăruse din şold.

3

Wyoh era la jumătatea rampei spre nivelul şase când am ajuns-o din urmă. Nu încetini şi a trebuit să smulg clanţa uşii ca să intru în ecluza de presiune odată cu ea. Abia acolo am oprit-o, i-am tras şapca roşie de pe cârlionţii blonzi şi am îndesat-o în buzunar.

– Aşa e mai bine.

Şapca mea oricum dispăruse de mult în învălmăşeală.

Păru surprinsă, dar zise:

– Bine.

– Înainte de a deschide uşa, i-am spus, vrei să fugi într-un anumit loc? Vrei să rămân în urmă, ca să-i ţin la distanţă sau vrei să merg cu tine?

– Nu ştiu. Mai bine să-l aşteptăm şi pe Shorty.

– Nu poate să mai vină cu noi. Shorty a murit.

Făcu ochii mari, dar nu zise nimic. Am continuat:

– Stăteai cu el? Sau cu altcineva?

– Mi s-a reţinut o cameră, la gostiniţa[15] Ucraina. Nici măcar nu ştiu unde e. Am ajuns la întrunire prea târziu ca să mai am timp şi de hotel.

– Cred că nu e bine să te duci acolo. Wyoming, nu ştiu ce se întâmplă. E prima oară după luni de zile când am văzut gărzile Temnicerului-şef în L-City… şi nu am văzut vreodată unul care să nu păzească un grangure. Aş putea să te iau la mine, dar e posibil să mă caute şi pe mine. Oricum trebuie să ieşim din coridoarele astea publice blestemate.

Se auziră ciocănituri de pe partea nivelului şase şi se ivi o mutrişoară care se zgâia la noi prin hubloul de sticlă.

– Nu putem rămâne aici, am adăugat, deschizând uşa.

Era o fetiţă ce-mi ajungea până la brâu. Se uită la noi batjocoritoare şi zise:

– Sărutaţi-vă în altă parte. Blocaţi traficul.

Se înghesui în noi, în timp ce eu îi deschideam o a doua uşă.

– Are o idee bună, am zis şi îţi propun să mă iei de braţ şi să încerci să arăţi ca şi cum aş fi soţul tău. Ai înţeles, da? Ne plimbăm. Încet, încet.

Chiar aşa am şi făcut. Ne aflam pe un coridor lateral, cu trafic puţin, doar cu copii, de care te împiedicai tot timpul. Dacă gărzile Nesuferitului ar fi încercat să ne urmărească în stilul copoilor de pe Pământ, o mulţime de puşti ar fi putut să le spună în ce parte a luat-o blonda înaltă, în cazul în care vreun copil lunar le-ar spune măcar cât e ceasul spionilor Temnicerului-şef.

Un băiat, destul de mare ca s-o placă pe Wyoming, se opri în faţa noastră şi scoase un fluierat admirativ. Fata zâmbi, dar nu se sinchisi de el.

– Uite, asta e problema noastră. Ieşi în evidenţă ca Terra plină pe cer. Trebuie să ne furişăm într-un hotel. Ştiu unul pe următorul coridor lateral, nu te aştepta la ceva pretenţios, e o cocioabă înghesuită. Dar e aproape.

– Nu am chef să mă înghesui.

– Wye, te rog! Nu-ţi cer nimic. Putem lua camere separate, dacă asta e problema.

– Iartă-mă. Poţi să-mi găseşti o toaletă? Şi e pe-aici vreo parfumerie?

– Ai probleme?

---

[15] Hotel (în lb. rusă în text).

– Nu e ce crezi tu. Am nevoie de o toaletă ca să dispar din circulaţie pentru că, într-adevăr, mă vede omul de departe şi am nevoie de o parfumerie pentru cosmetice, machiaj de corp şi de păr.

Primul lucru a fost uşor de găsit.

După ce intră şi încuie uşa după ea, am plecat să caut o parfumerie. Era una pe-aproape. Am intrat şi-am întrebat cât machiaj de corp îi este necesar unei fete cam atât de înalte şi-am arătat un punct, undeva sub bărbia mea, care cântăreşte vreo patruzeci şi opt de kilograme? M-am decis pentru un maro-roşcat, ştiam cât trebuie să cumpăr, aşa că am luat de la un magazin o nuanţă mai tare, iar de la altul o nuanţă mai ştearsă şi mi-a ieşit cantitatea necesară. Apoi, de la un al treilea magazin am cumpărat vopsea neagră de păr şi o rochie roşie.

Wyoming purta pantaloni scurţi şi un pulover de culoare neagră, foarte practice pentru călătorie şi-i stătea bine îmbrăcată aşa, blondă cum era. Mă consider un expert în arta gustului feminin, doar am fost căsătorit şi-am învăţat multe în domeniu, dar n-am văzut *niciodată* o femeie cu pielea machiată în cafeniu-roşcat, purtând negru cu plăcere. În Luna City, femeile elegante purtau fuste sau rochii, iar ceea ce i-am cumpărat eu lui Wyoh era, de fapt, o rochie de dantelă, foarte elegantă, având în vedere preţul pipărat. Nu-i ştiam măsura, dar cred că i-am nimerit-o. Oricum materialul se mai putea întinde puţin.

Pe drum m-am întâlnit cu trei cunoscuţi, dar niciunul nu mi-a zis nimic. Totul era ca înainte, ca şi cum nu se întâmplase nimic, activităţile comerciale mergeau mai departe, nestingherite. Nici n-ai fi bănuit că avusese loc o răzmeriţă mai devreme la un nivel inferior, câteva sute de metri spre nord. Am refuzat să mă mai gândesc la asta, nu aveam chef să mă enervez acum. Mai bine mă gândesc mai târziu.

I-am dus lucrurile lui Wye şi i-am zis că ne vedem la bar peste o jumătate de oră, timp pe care voiam să mi-l petrec relaxat, să mă uit la video, cu ceva de băut lângă mine. La bar, nimic deosebit, nu se dădu nicio veste de genul „Întrerupem pentru un buletin de ştiri special”. N-am mai avut răbdare s-o aştept acolo şi m-am dus înapoi la toaletă, am bătut la uşă şi-am aşteptat-o să apară.

În sfârşit, a ieşit, dar n-am recunoscut-o. De bucurie, m-am oprit şi am aplaudat-o pentru noua înfăţişare. Nu mai lipseau decât fluierăturile, pocniturile din degete, suspinele şi o privire

cercetătoare ca un radar de cartografiere.

Wyoh avea acum pielea mai închisă decât a mea, machiajul de bună calitate i se uniformizase foarte frumos. Probabil că purta în geantă accesorii cosmetice, pentru că acum ochii îi erau negri, cu gene false asortate, iar gura de un roşu închis părea mai mare. Îşi vopsise părul negru şi şi-l ridicase, fixându-l cu gel, dar câţiva cârlionţi rebeli îi dădeau un aer uşor imperfect, foarte veridic. Nu arăta nici ca o africană, dar nici ca o europeană, ci părea că aparţine unei rase amestecate, deci sută la sută lunară.

Rochia roşie îi venea puţin strâmt, mai ales la bust, lipindu-i-se de trup ca un email suflat pe o bijuterie, dar se lărgea de la şolduri în jos. Îşi scosese cureluşa de umăr a genţii, pe care o ţinea ca pe o poşetă. Pantofii îi aruncase sau îi pusese în geantă. Părea mai scundă cu picioarele goale.

Arăta bine şi n-ai fi zis că este aceeaşi fată care vorbise în faţa unei mulţimi de nebuni.

Aşteptă zâmbind larg, ca să termin cu manifestările cam zgomotoase de admiraţie, apoi veni spre mine, mişcându-şi şoldurile senzual. Nu ştiu de unde apărură doi băieţi, care începură şi ei să aplaude şi să bată din picioare, admirativ. Nu mi-a picat bine, aşa că le-am zis politicos să se care. Wyoming se apropie de mine şi mă luă de braţ.

– Cum e? E bine? Crezi că o să trecem?

– Wyoh, scumpo, arăţi ca o damă de consumaţie automată aşteptându-şi comenzile la colţ de stradă.

– Hei, nu fi bădăran! Cum să arăt eu ieftină ca o curvă-automat? Golanule!

– Ei şi tu acum, nu sări în sus, scumpo! Mai bine spune-mi ce vrei de la mine. Eşti aşa de dulce, că-mi vine să fac diabet!

– Ah…

Îmi dădu un pumn în coaste şi-mi zâmbi.

– Îmi pare rău, amice. M-a luat valul. Dacă vreodată o fi să mă combin cu tine, o să vedem noi cum facem. Hai mai bine să găsim hotelul ăla.

L-am găsit repede şi-am luat o cameră. Wyoming se prefăcea bine, dar nu era nevoie de niciun teatru. Recepţionerul de noapte nu-şi ridică ochii măcar o dată de la tricotajul la care lucra şi nici nu se deranjă să ne conducă. Imediat ce am intrat în cameră, fata încuie uşa.

– E frumos aici!

Evident că era, la treizeci şi doi de dolari Hong Kong camera.

Poate că ea crezuse că o duc într-o magherniţă, dar n-aş fi făcut aşa ceva pentru nimic în lume, chiar dacă ar fi fost vorba numai de o ascunzătoare. Camera era confortabilă, cu baie, fără restricţii la apă. Avea şi telefon şi lift pentru serviciul de cameră, lucruri de care aveam nevoie.

Wye îşi deschise geanta.

– Am văzut cât ai plătit şi nu vreau să rămân datoare, aşa încât…

M-am întins şi i-am închis geanta.

– Parcă era vorba că nu discutăm despre asta.

– Poftim? *Merde*[16], asta se referea doar la pachet. Mi-ai aranjat unde să dorm şi cred că e corect să…

– Las-o baltă.

– Ei, nu se poate, măcar jumătate. Nu te pune cu Steven.

– Nu, când zic nu, e nu. Wyoh, ascultă-mă, eşti departe de casă. Nu-ţi cheltui banii prea repede.

– Manuel O'Kelly, dacă nu mă laşi să plătesc, plec!

Am încuviinţat.

– Dosvidania, gospaja, i spakoinoie noci[17]. Sper să ne mai vedem.

M-am îndreptat spre uşa rămasă deschisă.

Îmi aruncă o privire rea, dar îşi închise geanta cu un gest nervos.

– Bine, rămân. *M'goy!*

– Cu plăcere.

– Serios, îţi rămân recunoscătoare. Numai că nu-mi place să accept favoruri, înţelegi? Sunt o femeie liberă.

– Felicitări. Mi-am dat seama.

– Fără ironii. Văd că eşti un bărbat hotărât şi te respect pentru asta şi sunt bucuroasă că eşti de partea noastră.

– Încă nu sunt sigur dacă sunt.

– *Poftim?*

– Linişteşte-te. Să nu crezi că sunt de partea Temnicerului-şef. Nu. N-aş vrea ca Shorty, fie ca Bog[18] să-i odihnească sufletul bun în pace, să vină de pe lumea cealaltă să mă hărţuiască. Dar rămân la părerea mea, programul vostru nu e practic.

– Dar, Mannie, nu înţelegi! Dacă noi împreună…

---

[16] La dracu' (în lb. franceză în text).

[17] La revedere, doamnă şi noapte bună (în lb. rusă în text).

[18] Dumnezeu (în lb. rusă în text).

– Opreşte-te Wye, nu e momentul pentru politică. Sunt obosit şi mi-e foame. Când ai mâncat ultima dată?

– Oh, Doamne!

Brusc, păru mică, foarte tânără şi obosită.

– Nu mai ştiu. În autobuz, cred. Raţia de…

– Ce-ai zice de o porţie de muşchi *Kansas City,* crud, cu o garnitură de cartofi prăjiţi, sos *Tycho,* salată verde, cafea… iar ca aperitiv ceva de băut?

– Dumnezeiesc!

– Aşa ziceam şi eu, dar trebuie să ne considerăm norocoşi dacă la ora asta şi în gaura asta am face rost măcar de o supă de alge şi de nişte hamburgeri. Ce-ai vrea să bei?

– Orice. Etanol, dacă este.

– Bine.

M-am dus la lift şi am apăsat butonul pentru serviciul de cameră.

– Meniul, te rog.

Apăru imediat pe ecran şi am ales primul fel plus ce mai era pe-acolo şi-am mai comandat şi două porţii de ştrudel cu mere şi frişcă. Am adăugat şi o jumătate de litru de vodcă cu gheaţă şi am pus o steluţă la comanda asta.

– Am timp să fac o baie? Te deranjează?

– Nicio problemă, Wye. O să miroşi şi tu mai bine.

– Tâmpitule! După douăsprezece ore petrecute în costumul de presiune, sunt sigură că şi tu ai duhni. Şi autobuzul ăla era de comă. Mă grăbesc cât pot.

– Stai un pic, Wye. Chestia aia de pe tine se ia la spălat? S-ar putea să ai nevoie de ea când o fi să plecăm… indiferent unde şi când.

– Da, se ia. Dar stai liniştit, că am destulă. Ai cumpărat de trei ori mai mult decât am folosit eu. Îmi pare rău Mannie, de obicei îmi iau produse de machiat la mine în toate călătoriile cu scop politic, niciodată nu ştii ce se poate întâmpla. Ca în seara asta, dar parcă a fost mai rău ca în alte dăţi. Însă am fost în criză de timp şi am pierdut capsula de metro şi era să pierd şi autobuzul.

– Atunci, du-te şi curăţă-te.

– Am înţeles, să trăiţi, domnule căpitan. Şi să ştii că *n-am nevoie* de ajutor ca să mă spăl pe spate, dar am să las uşa deschisă, ca să putem vorbi. Ca să vorbim, doar atât, n-o lua ca pe o invitaţie.

– Linişteşte-te. Am mai văzut femei la viaţa mea.

– Ce emoţionant trebuie să fi fost pentru ele!

Îmi zâmbi, dar nu se lăsă până nu-mi mai trase încă un pumn în coastă destul de tare, ca să ţin minte, apoi intră în baie şi dădu drumul la apă.

– Mannie, vrei să faci baie primul? Nu mă deranjează să mă spăl după tine, mai ales că apa folosită e destul de bună pentru curăţarea machiajului şi a mirosului de care te-ai plâns.

– Dă drumul la apă, scumpo. Nu e cu porţia.

– O, ăsta da lux. Acasă folosesc aceeaşi apă pentru baie, trei zile la rând.

Fluieră uşor, încântată.

– Eşti bogat, Mannie?

– Nu, dar nici nu mă plâng.

Se auzi liftul, am răspuns, am preparat băuturile, turnând vodca peste gheaţă, am intrat şi i-am dat paharul şi am ieşit, aşezându-mă într-un loc de unde n-o vedeam şi nici ea nu mă vedea pe mine. Era în apă până la umeri şi se săpunea fericită.

– Polnoie jizni[19], i-am urat.

– Şi tu să ai o viaţă fericită, Mannie. Ăsta-i medicamentul de care aveam nevoie.

Făcu o pauză ca să-şi ia „medicamentul”, apoi continuă:

– Mannie, eşti căsătorit?

– Da. Se vede?

– Cam aşa ceva. Te porţi amabil cu femeile, dar nu înflăcărat şi eşti independent. Deci, eşti însurat şi încă de mult. Ai copii?

– Şaptesprezece, împărţiţi la patru neveste.

– Căsătorie de grup?

– Da, în linie. Am fost ales la paisprezece ani şi sunt al cincilea din nouă soţi. Deci. Şaptesprezece copii nu înseamnă prea mult. Am familie mare.

– Trebuie să fie frumos. N-am văzut multe familii în linie, în niciun caz în Hong Kong. Sunt o mulţime de clanuri şi grupuri şi multe poliandrii[20], dar stilul „linie” nu a prins niciodată.

– Da, e frumos. Căsnicia mea în linie durează de aproape o sută de ani. De pe vremea lui Johnson City şi a primilor deportaţi, douăzeci şi una de legături, mai sunt încă nouă în viaţă şi nu a

---

[19] Viaţă fericită (în lb. rusă în text).

[20] Poliandrie – formă de organizare a familiei, întâlnită astăzi numai la unele triburi primitive, în care o femeie poate să se căsătorească în acelaşi timp cu mai mulţi bărbaţi.

avut loc niciun divorţ. E ca la balamuc când se adună toţi descendenţii, rudele prin alianţă şi rudele lor, la diferite aniversări sau nunţi. Sunt mai mulţi copii decât ştiu eu că sunt, nici nu-i mai numărăm după ce se căsătoresc, e inutil, iar eu am „copii” destul de mari ca să-mi fie bunici. Cred că e un stil fericit de viaţă, nu se bagă nimeni în treburile tale intime. Să-ţi zic despre mine, nimeni nu face scandal dacă lipsesc o săptămână şi nu dau niciun telefon. Oricând apar, sunt binevenit. Partea bună a căsătoriilor în linie este că divorţurile se întâlnesc foarte rar. Crezi că aş putea s-o duc mai bine de-atât?

– Mă îndoiesc că ai putea. Dar este vreo alternare? Şi la cât timp?

– Intervalul de timp nu e o regulă, ci îl stabilim cum vrem noi. Alternarea a mers până anul trecut, la ultima legătură. Ne-am căsătorit cu o fată, când, prin alternare, ar fi venit rândul să luăm un băiat. Dar a fost ceva special.

– Adică?

– Nevasta mea cea mai tânără este nepoata soţului şi soţiei celei mai în vârstă. Sau dacă vrei mai clar, e nepoata lui Mami – soţia cea mai în vârstă numită de soţi „Mami” sau uneori „Mimi” – şi s-ar putea să fie şi a Bunicului, fără nicio legătură cu ceilalţi soţi. Aşa că nu a fost nicio problemă să se căsătorească în interiorul liniei, n-o împiedica nici consanguinitatea, care se admite în alte tipuri de căsnicii. Totul era bine. Iar Ludmilla a crescut în familia noastră, pentru că mama ei a avut un singur soţ şi a lăsat-o cu noi după ce s-a mutat în Novylen.

Milla, am continuat, nu a vrut să audă de o căsătorie în afara liniei atunci când s-a făcut mare şi i-a venit vremea măritişului. Dar ea plângea şi *ne-a rugat* să facem o excepţie. Şi noi am făcut ce ne-a rugat. Bunicul nu contează din punct de vedere genetic, în prezent interesul lui pentru femei e mai mult galant decât concret. Ca soţ senior a petrecut noaptea nunţii noastre cu ea, dar nu s-a întâmplat nimic între ei. Soţul nr. 2, Greg, a avut grijă ca lucrurile să intre în normal, iar toată lumea s-a prefăcut că nu ştie nimic. Ludmilla are cincisprezece ani, e o micuţă dulce foc şi e însărcinată pentru prima oară.

– E copilul tău?

– Nu, cred că-i al lui Greg. Ei, e şi al meu, dar în perioada aia am fost plecat în Novy Leningrad. Probabil că e al lui Greg, doar dacă Milla n-o fi cerut ajutor şi de la vecini. Dar nu cred, Ludmilla e o fată de casă. Şi o bucătăreasă pe cinste.

Liftul sună încă o dată şi m-am ocupat de el. Am desfăcut masa pliantă şi scaunele, am achitat nota de plată şi am dat drumul liftului.

– Ce faci, aruncăm masa la porci?

– Imediat, vin îndată. Te deranjează dacă nu mă machiez?

– Poţi să vii şi dezbrăcată dacă vrei, din punctul meu de vedere.

– Dacă-mi dai două parale vin, bărbatule cu multe neveste!

Veni repede, din nou blondă, cu părul ud, pieptănat pe spate. Nu-şi mai pusese costumul negru, era în rochia cumpărată de mine. Îi stătea bine în roşu. Se aşeză la masă şi ridică capacele de pe alimente.

– Oh, Mannie, băiatule, familia ta ar fi de acord să mă ia şi pe mine în căsătorie? Te pricepi la aprovizionare.

– Am să întreb. Trebuie să fie o chestie unanimă.

– Lasă, nu te grăbi!

Ridică beţele şi începu să mănânce. După ce înghiţi vreo mie de calorii, zise:

– Ţi-am zis că sunt o femeie liberă, dar n-am fost aşa dintotdeauna.

N-am spus nimic. Femeile vorbesc atunci când vor ele şi nu e bine să le întrerupi.

– Când aveam cincisprezece ani m-am căsătorit cu doi fraţi gemeni, de două ori mai în vârstă decât mine şi am fost nemaipomenit de fericită.

Răscoli un pic prin ceea ce mai rămăsese în farfurie, apoi schimbă subiectul.

– Mannie, am glumit când am zis să mă mărit cu familia ta. Poţi să te simţi în siguranţă dinspre partea mea. Dacă am să mă mai căsătoresc vreodată, deşi nu prea mai cred în asta, dar nu sunt nici împotrivă, o voi face doar cu un singur bărbat, îmi doresc o căsnicie mică şi unită, în genul celor de pe Pământ.

Asta nu înseamnă că l-aş ţine în zgardă. Nu mi se pare important unde mănâncă un bărbat la prânz, când ştiu că seara vine acasă. Aş vrea numai să-l fac fericit.

– Gemenii nu s-au mai înţeles?

– Nu, n-a fost vorba de asta. Am rămas însărcinată şi am fost toţi trei încântaţi… şi am născut copilul şi era un monstru şi a trebuit să fie suprimat. S-au purtat drăguţ cu mine după eveniment, dar am înţeles ce simţeau. Şi-atunci am declarat divorţul, am cerut să fiu sterilizată, m-am mutat din Novylen în

Hong Kong şi am luat-o de la capăt ca femeie liberă.

– Nu a fost o pedeapsă cam drastică pentru tine? Părinţii de sex masculin poartă de obicei o vină mai mare decât femeile, ei se expun mai mult.

– Nu e cazul meu. Ne făcusem calculele la cea mai bună geneticiană-matematiciană din Novy Leningrad, care fusese una din cele mai bune doctoriţe din Sovunion, înainte de deportare. Însă eu am ştiut ce mi se întâmplase. M-am oferit colonist voluntar, adică mama a devenit colonistă când eu aveam cinci ani. Tata fusese deportat, iar mama s-a hotărât să meargă cu el, luându-mă şi pe mine. Nu a fost o mişcare prea înţeleaptă, tocmai se anunţase o furtună solară, dar pilotul s-a gândit că o să reuşească, ori poate că nici nu i-a păsat, era un cyborg. Ei bine, cyborgul a reuşit, dar am fost aruncaţi pe Lună şi uite, Mannie, ăsta a fost unul dintre motivele care m-au împins în politică, birocraţia. Nava aia a stat patru ore la sol înainte să ne permită debarcarea. Birocraţia Autorităţii, ori poate carantină, eram prea mică ca să-mi dau seama. Dar când am crescut, am ştiut că am născut un monstru pentru că Autoritatea nu se sinchiseşte de noi, proscrişii.

– Nu am cum să te contrazic. *Ştiu, lor nu le pasă.* Dar, Wyoh, tot pare o prostie. Nu sunt genetician, dar dacă ai fost atinsă de radiaţie, ai avut un embrion vătămat, dar asta nu înseamnă că şi următorul ar fi avut aceeaşi soartă. Din punct de vedere statistic, nu e nimic probabil.

– Dar ştiu asta.

– Hm, despre ce sterilizare vorbeai? Totală? Contraceptivă?

– Contraceptivă. Trompele mele pot fi deschise din nou. Dar, înţelege, Mannie, o femeie care a dat naştere unui monstru nu-şi permite să mai rişte încă o dată.

Îmi atinse proteza.

– Tu ai asta. Nu te face de opt ori mai atent ca să n-o mai păţeşti şi cu cealaltă mână?

Îmi atinse şi braţul cel întreg.

– Aşa simt şi eu. Tu ai braţul ăsta cu care te lupţi, eu am ce am, nu ţi-aş fi spus niciodată dacă n-ai fi fost şi tu rănit.

Nu i-am spus că braţul stâng e mai adaptabil decât dreptul, avea dreptate, nu aveam de gând să-l schimb. Mai aveam nevoie de el, măcar pentru tandreţe ca să mângâi fetele, dacă pentru altceva nu mai era bun.

– Totuşi, cred că ai putea avea copii sănătoşi.

– Evident! Am avut opt.

– Poftim?

– Sunt o mamă-gazdă dintre cele mai bune.

Am rămas interzis. Ideea era de-a dreptul ciudată. Citisem despre asta în ziarele de pe Pământ. Dar, totuşi, mă îndoiesc că vreun chirurg din Luna City în 2075 să fi făcut un asemenea transplant. La vite poate, dar femeile din L-City nu ar fi de acord, indiferent cât de mare ar fi preţul, să poarte în pântece copiii altora. Chiar şi cele mai urâte şi neinteresante şi-ar găsi un soţ sau poate chiar şase. (Precizare: *nu există* femei urâte, ci numai femei mai frumoase decât altele.) M-am uitat speriat la silueta ei, apoi la ea.

– Nu-ţi fie teamă, Mannie, nu sunt însărcinată. Sunt prea ocupată cu politica ca să mai am timp de copii. Găzduirea e o treabă bună pentru o femeie liberă. E bănoasă. Unele familii sunt bogate, mai ales chinezii, toţi copiii mei au fost chinezi, care se nasc mai mici decât media, iar eu am de unde, un copil chinez de două kile şi jumătate sau trei nu e o problemă pentru mine. Nu-mi strică silueta. Iar ăştia… şi se uită la sâni, sunt în stare bună. Nu-i alăptez pe copii, nici măcar nu-i văd. Aşa că arăt normal şi poate mai tânără decât sunt.

Nici nu ştiam dacă mi se va potrivi meseria asta. Prima oară când am auzit, continuă, eram vânzătoare într-un magazin hindus, iar ceea ce câştigam se ducea numai pe mâncare şi am văzut anunţul în *Hong Kong Gong.* Ceea ce m-a atras a fost gândul că puteam să am şi eu un copil, un copil normal, încă mai eram în starea de şoc după naşterea monstrului meu, iar chestia asta venea la ţanc pentru biata Wyoming. Am încetat să mă mai simt ratată ca femeie şi astfel am câştigat mai mulţi bani decât aş fi câştigat făcând altceva. Eram liberă mai tot timpul, iar naşterea nu mă încurca deloc, şase săptămâni cel mult şi asta pentru că voiam să fiu corectă faţă de clienţi. Un copil înseamnă o avere. Ei, în scurt timp am intrat în politică. Mi-am exprimat părerile cu glas tare şi am fost contactată de ilegalişti. Abia atunci am început să trăiesc, Mannie. Am studiat politica, economia, istoria şi am învăţat să ţin discursuri în public şi s-a dovedit că am fler organizatoric. Munca asta îmi aduce satisfacţii, cred în ea şi *ştiu* că Luna va fi liberă într-o bună zi. Numai că… Ei bine, tare mi-aş fi dorit să am un soţ la care să mă întorc acasă şi… să nu-l deranjeze că sunt sterilă. Dar nu-mi fac griji, am cu ce să-mi ocup timpul. Faptul că mi-ai vorbit de

familia ta minunată, m-a făcut să vorbesc şi eu despre ale mele. Scuză-mă dacă te-am plictisit.

Câte femei sunt pe lumea asta care-şi cer scuze? Dar Wyoh, în anumite privinţe, e mai mult bărbat decât femeie, în ciuda celor opt copii chinezi.

– Nu m-ai plictisit deloc.

– Sper să fie aşa. Mannie, de ce ai zis că programul nostru nu e practic? Să ştii că avem nevoie de tine.

Brusc, m-am simţit obosit. Cum să-i spui acestei femei încântătoare că visul ei cel mai drag e o prostie?

– Bine, Wyoh, hai să recapitulăm. Tu le-ai spus ce trebuie să facă. Dar crezi că o vor face? Să-i luăm pe cei doi pe care i-ai pomenit la întrunire. Pun pariu că un miner nu ştie decât să sape în gheaţă. Aşa că va continua să sape şi să vândă Autorităţii pentru că numai asta ştie ce să facă. La fel şi cu fermierul de cereale. Cu ani în urmă, a însămânţat o recoltă pentru vânzare, de-atunci nu mai face nimic altceva, parcă ar purta ochelari de cal. Dacă vrea să fie independent, va trebui să se diversifice. Să cultive ceea ce are nevoie pentru mâncare, să vândă restul pe piaţa liberă şi să stea cât mai departe de capul catapultei. *Cunosc* astea foarte bine, sunt băiat de fermă.

– Parcă spuneai că eşti specialist în computere.

– Sunt, dar asta face parte din aceeaşi poveste. Nu sunt expert, dar sunt cel mai bun din Lună. Nu lucrez în cadrul serviciului civil, iar Autoritatea trebuie să mă cheme la preţul fixat de mine când are necazuri, sau să cheme un om de pe Pământ, să plătească riscul şi transportul anevoios, apoi să-l trimită repede acasă ca nu cumva corpul lui să uite ecosistemul lui natural. Asta costă mult mai scump decât cer eu. Aşa că, dacă pot să fac ceea ce mi se dă, mă învoiesc la treabă, iar Autoritatea nu se leagă de mine, m-am născut liber. Când nu am de lucru – se întâmplă destul de des –, stau acasă şi mănânc bine.

Avem o fermă bună, am continuat, dar nu e o afacere cu cereale destinate vânzării. Avem pui, o mică turmă de cornute, vaci cu lapte, porci. Pomi fructiferi altoiţi. O grădină de legume. Puţin grâu pe care tot noi îl măcinăm, nu ţinem să avem neapărat făină albă şi vindem pe piaţa liberă tot ce ne prisoseşte. Singuri ne facem berea şi coniacul. Am învăţat mineritul făcându-ne propriile noastre tunele. Toată lumea munceşte, dar nu din greu. Băieţii duc vitele la păscut, mânându-

le cu nuielele. Nu folosim munca mecanică. Copiii mai mici adună ouăle şi dau de mâncare la găini, n-avem prea multe maşini. Dacă avem nevoie de aer, îl putem cumpăra din L-City, nu locuim mult în afara oraşului, iar tunelul de presiune e mereu conectat. Cel mai adesea ne ocupăm de vânzarea aerului. Fiind o fermă, ciclul produce oxigen în exces. Întotdeauna avem valută ca să ne plătim facturile.

– Cum e cu apa şi cu energia?

– Nu sunt scumpe. Strângem o cantitate suficientă de energie folosind ecrane solare la suprafaţă şi avem în proprietate şi un mic zăcământ de gheaţă. Wye, dragă, ferma noastră a fost fondată înainte de 2000, pe vremea când L-City era o peşteră naturală. Cu timpul, am continuat s-o îmbunătăţim, vezi, avantajul căsătoriei în linie, nimic nu se pierde, îmbunătăţirile capitale se acumulează în timp.

– Da, desigur, dar gheaţa voastră nu va dura o veşnicie, nu?

– Ei, nu...

M-am scărpinat în cap şi am zâmbit.

– Ştim ce facem, suntem prudenţi, ne păstrăm apa menajeră şi gunoiul, le sterilizăm şi le refolosim. Nu dăm nicio picătură înapoi, în sistemul oraşului. Dar, te rog, nu sufla o vorbă, să n-ajungem la Temnicerul-şef. Când Greg îmi dădea lecţii de forare, se, întâmpla să forăm la baza rezervorului principal din sud şi aveam o cană cu noi pentru colectare, nu risipeam niciun strop. Dar să ştii că şi noi cumpărăm ceva apă cu măsura, dă bine, iar zăcământul de gheaţă este un motiv să nu cumpărăm multă. Iar, în ceea ce priveşte energia, e şi mai uşor de furat. Sunt un electrician priceput, Wyoh!

– *Minunat.* Wyoming mă privi încântată, fluierând. Toată lumea ar trebui să facă aşa ceva.

– Sper că nu, s-ar vedea. Lasă-i să se gândească la noi modalităţi de a păcăli Autoritatea, familia noastră a făcut-o dintotdeauna. Dar să ne întoarcem la planul tău, Wyoh, are două chestii greşite. Unu, n-o să obţii niciodată „solidaritate”, indivizi ca Hauser vor fi contra, pentru că ei *se află* într-o cursă, nu pot rezista. În al doilea rând, să zicem că reuşiţi. Solidaritatea. Atât de bine, încât nici o tonă de cereale nu se mai livrează la capătul catapultei. Nu te mai gândi la gheaţă, cerealele sunt cele care fac ca Autoritatea să fie importantă, nu doar o agenţie neutră cum ar trebui să fie. Nu mai sunt cereale. Ce se întâmplă?

– Vor fi nevoiţi să negocieze un preţ mai bun pentru noi.

– Te înşeli, scumpo. Tu şi camarazii tăi vă ascultaţi prea mult unul pe celălalt. Autoritatea va numi greva voastră – rebeliune, iar navele de război se vor învârti pe orbită cu bombe cu destinaţia L-City, Hong Kong, Sub-Tycho, Churchill şi Novylen, vor debarca trupe, vor urca containerele cu cereale sub pază, iar fermierii se vor da de ceasul morţii ca să coopereze. Terra are arme şi deţine puterea, are bombe şi nave şi fii tu sigură că se va păzi de necazuri din partea foştilor condamnaţi. Iar cei care fac probleme, ca tine şi ca mine, noi, agitatorii de meserie, vom fi arestaţi şi eliminaţi, ca să se dea celorlalţi o lecţie. Iar ticăloşii de pe Pământ vor spune că noi am vrut-o… pentru că varianta noastră nu se va auzi niciodată. Oricum, nu pe Terra.

Wyoh îşi susţinea părerea.

– Revoluţiile au avut succes şi mai înainte. Lenin a avut o mână de oameni şi uite ce-a făcut.

– Stai aşa. Lenin a apărut într-un moment de vid de putere. Corectează-mă dacă greşesc. Revoluţiile au reuşit atunci şi numai atunci când guvernele erau putrede sau dispăruseră.

– Nu e adevărat. Şi revoluţia americană?

– Sudul a pierdut, niet[21]?

– Nu aia, cea care a avut loc cu un secol înainte. Au avut acelaşi gen de probleme din partea Angliei, asemănătoare cu ale noastre şi au *câştigat.*

– O, deci aceea. Dar eşti de acord cu mine că şi Anglia avea probleme în vremea aceea? Cu Franţa, cu Spania, cu Suedia sau poate cu Olanda, nu? Şi cu Irlanda. Irlanda se răzvrătise. Era amestecată şi familia O'Kelly. Wyoh, dacă poţi să stârneşti probleme pe Terra, să zicem un război între Marea Chină şi Directoratul Americii de Nord sau poate Pan-Africa să arunce cu bombe asupra Europei, atunci aş zice că a venit momentul magic în care trebuie să-l ucidem pe Temnicerul-şef şi să spunem că s-a terminat cu Autoritatea. Dar nu e încă momentul.

– Eşti pesimist.

– Mai degrabă realist. Niciodată nu sunt pesimist. Sunt prea lunar ca să nu pariez, dacă aş şti că există o şansă. Dovedeşte-mi că şansele nu sunt mai slabe de 10 la 1 împotriva noastră şi-am să merg cu revoluţia. Dar vreau măcar o şansă din zece. Una, auzi?

Mi-am împins scaunul în spate.

[21] Nu (în lb. rusă în text).

– Ai terminat de mâncat?

– Da. Balşoie spasiba, tovarişci[22]. A fost grozavă!

– Cu plăcere. Ia loc pe canapea, strâng eu masa, nu mă ajuta, doar eu sunt gazda.

Am golit masa şi am pliat-o, am trimis vasele sus, păstrând numai cafeaua şi vodca, am pus scaunele la locul lor în suport şi m-am întors să ne continuăm discuţia.

Se întinsese pe canapea şi adormise cu gura deschisă. Avea chipul dulce ca al unei fetiţe.

M-am dus la baie şi-am închis uşa. Mi-am spălat mai întâi pantalonii, apoi m-am băgat în cadă să fac o baie bună. Când am considerat că pantalonii sunt destul de uscaţi ca să-i pun pe mine, mi-am luat adio de la lenevеala în apă şi m-am îmbrăcat. Poate să vină sfârşitul lumii, atât timp cât sunt curat şi am haine proaspăt spălate, nu-mi pasă.

Wyoh dormea încă, dându-mi de furcă. Luasem o cameră cu două paturi ca să nu creadă că încercam să mă dau la ea, nu că aş fi avut ceva împotrivă, dar mă făcuse să înţeleg că era contra. Iar patul meu trebuia făcut din canapea şi era pliat. Ca să dorm şi eu, trebuia s-o ridic uşor, s-o iau în braţe ca pe un copil neajutorat şi să-mi recuperez patul. M-am hotărât să mai aştept.

M-am întors în baie şi mi-am pus braţul stâng. Telefonul avea cască de izolare acustică, Wyoh nu dădea semne că s-ar trezi, iar eu începusem să-mi fac griji. M-am aşezat la telefon, mi-am pus casca şi am tastat „MYCROFTXXX”.

– Bună, Mike.

– Bună, Man. Te-ai uitat peste listele cu glume?

– Poftim? Mike, n-am avut o clipă liberă, iar o clipă poate însemna mult pentru tine, dar pentru mine nu e aşa. O să mă uit cât de repede am să pot.

– Bine, Man. Ai găsit vreunul inteligent cu care să pot discuta?

– Nici pentru asta n-am avut timp. Stai... aşteaptă.

M-am uitat prin cască la Wyoming. „Inteligent” în acest caz înseamnă drăgălăşenie, iar Wyoh avea din belşug. Puteam avea încredere în ea, nu numai că aveam acelaşi tip de probleme, dar ea mai era şi o persoană subversivă, pe deasupra.

– Mike, ai vrea să vorbeşti cu o fată?

– Fetele sunt inteligente?

– Unele fete sunt foarte inteligente, Mike.

---

[22] Multe mulţumiri, tovarăşe.

– Bine, aş vrea să vorbesc cu o fată inteligentă, Man.

– E-n regulă, o să încerc să-ţi aranjez o convorbire. Dar acum sunt în încurcătură şi am nevoie de ajutorul tău.

– O să te ajut, Man.

– Mulţumesc, Mike. Vreau să sun acasă, dar nu în modul obişnuit. Ştii că uneori convorbirile sunt supravegheate, iar dacă Temnicerul-şef ordonă, se pot bloca, astfel încât circuitul să fie urmărit.

– Man, vrei să-ţi supraveghez convorbirea cu ai tăi şi să blochez orice urmărire a ei? Trebuie să-ţi spun că ştiu deja numărul de telefon de la tine de-acasă, dar şi numărul de la care suni.

– Nu, nu! Nu vreau să fie supravegheată, nu vreau să fie blocată şi nici urmărită. Poţi să suni la mine, să-mi faci legătura şi să controlezi circuitul, astfel încât să nu fie supravegheat, să nu poată fi blocat şi urmărit, chiar dacă cineva a programat asta? Poţi să faci în aşa fel încât ei nici măcar să nu ştie că vrem să le evităm programul?

Mike ezită. Cred că era o întrebare care nu-i mai fusese pusă până acum şi trebuia să traseze câteva mii de posibilităţi să vadă dacă controlul sistemului său îi permitea acest program.

– Pot să fac asta, Man. O s-o fac.

– Bine! Ah, parola programului. Fii atent, dacă am să mai vreau genul ăsta de legătură telefonică pe viitor, am să cer un „Sherlock”.

– Am reţinut. Sherlock a fost fratele meu.

Acum un an, îi explicasem lui Mike de unde îi vine numele. După aceea, a citit toate poveştile cu Sherlock Holmes şi a văzut toate filmele din biblioteca *Luna City Carnegie.* Nu ştiu cum şi-o fi explicat gradul de rudenie şi nici nu l-am întrebat.

– Bun! Dă-mi un „Sherlock” cu familia.

O clipă mai târziu, am spus:

– Mami? Aici e soţul tău preferat.

– Manuel! răspunse ea. Ai din nou probleme?

Îmi iubesc nevestele, dar pe Mami o iubesc mai mult ca pe oricine altcineva de pe lumea asta, pentru că nu a încetat nicio clipă să mă educe şi să mă ajute şi nici n-o să înceteze vreodată. M-am prefăcut ofensat.

– Eu? Ei, doar mă cunoşti, Mami.

– Exact. Dar dacă nu ai probleme, poate îmi spui de ce este profesorul de la Paz atât de nerăbdător să ia legătura cu tine? A

sunat de trei ori. Şi de ce vrea să dea de o femeie cu un nume atât de neobişnuit, Wyoming Knott şi de ce crede că ai putea fi cu ea? Ţi-ai luat companie, Manuel fără să-mi spui? În familia noastră există libertate, ştii doar, dar prefer să mi se spună, şi ştii asta. Aşa nu pot fi luată prin surprindere.

Mami era întotdeauna geloasă pe toate femeile în afară de soţiile din familia ei, dar niciodată nu voia să recunoască.

– Mami, am spus, să mă trăsnească Bog dacă mi-am luat companie.

– Foarte bine. Te cred, întotdeauna ai fost un băiat sincer. Atunci, care e misterul?

– Nu ştiu, va trebui să-l întreb pe profesor.

(Nu minţeam, doar mă eschivam.)

– A lăsat vreun număr de telefon?

– Nu, a zis că sună de la un telefon public.

– Bine. Dacă mai sună, roagă-l să lase un număr şi ora la care îl pot găsi. Şi eu tot de la un public vorbesc. (Altă eschivare.)

– Ai ascultat ştirile de noapte?

– Sigur.

– Ceva interesant?

– Nimic.

– Niciun scandal în L-City? Crime, tărăboi, nimic?

– Nu. A fost un duel în Aleea de Jos, dar… *Manuel,* ai ucis pe cineva?

– Nicidecum, Mami. (O falcă ruptă nu însemna o crimă.)

Oftă.

– O să mă omori, dragule. Ştii ce ţi-am spus întotdeauna. În familia noastră nu se încaieră nimeni. Dacă un omor ar fi o chestiune necesară – şi te asigur că nu e – atunci problema trebuie discutată calm *en familie*[23] şi se hotărăşte care e calea cea mai corectă. Dacă un prostănac *trebuie* eliminat, ştiu alţii mai bine decât tine. Merită să stai să mai asculţi o părere bună şi sprijin…

– Mami, n-am ucis pe nimeni şi nici nu am de gând s-o fac. Iar lecţia asta o ştiu pe dinafară de mult.

– Te rog să fii politicos, dragule.

– Îmi pare rău.

– Bine, te iert. Am să-i spun profesorului de la Paz să lase un număr de telefon. Bine?

---

[23] În familie (în lb. franceză în text).

– Încă ceva. Uită numele „Wyoming Knott”. Uită că profesorul a întrebat de mine. Dacă primeşti vreun telefon mai ciudat sau cineva întreabă de mine, nu ştii unde sunt, nu ai nicio veste de la mine… crezi că am plecat în Novylen. Asta e valabil şi pentru restul familiei. Nu răspunzi la nicio întrebare, mai ales cuiva care ar avea vreo legătură cu Temnicerul-şef.

– Ei, parcă aş fi făcut-o! Manuel, tu *ai* necazuri.

– Nu-i ceva grav, mă descurc.

Speram din toată inima să fie aşa.

– O să-ţi spun când vin acasă. Acum nu pot vorbi. Te iubesc. Închid.

– Şi eu te iubesc, dragule. Noapte bună.

– Mulţumesc şi noapte bună şi ţie. Terminat.

Mami e într-adevăr minunată. A fost deportată pe „Pietroi” cu multă vreme în urmă, pentru că înjunghiase un bărbat în nişte împrejurări care au creat dubii în legătură cu inocenţa ei de fetişcană şi încă de-atunci ştia ce înseamnă violenţa şi moartea. Nu e fanatică, decât în cazuri extreme. Pariez că a fost un copil tare bun şi mi-ar fi plăcut s-o fi cunoscut atunci, dar sunt norocos că am împărţit cu ea ultima jumătate a vieţii ei.

L-am sunat din nou pe Mike.

– Îi cunoşti vocea profesorului de la Paz?

– Da, Man.

– Bine… supraveghează telefoanele din Luna City, cât poţi de multe şi, dacă îl auzi, anunţă-mă. Fii atent la telefoanele publice.

(O întârziere de vreo două secunde bune. Îl puneam pe Mike în situaţii neobişnuite pentru genul lui de activităţi, dar cred că-i plăcea noutatea.)

– Pot supraveghea o grămadă de convorbiri şi pot identifica toate telefoanele publice din Luna City. Să fac o căutare aleatoare şi asupra celorlalte, Man?

– Nu, nu te supraîncărca. Ascultă şi telefonul lui de-acasă şi pe cel de la şcoală.

– Program încărcat.

– Mike, eşti cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

– Ce-i asta, o glumă?

– Nu, adevărul gol-goluţ.

– Sunt… corecţie: sunt onorat şi încântat. Tu eşti cel mai bun prieten al meu, Man, pentru că eşti singurul meu prieten. Logic, nu e posibilă nicio comparaţie.

– Am să am grijă să mai ai şi alţi prieteni. Inteligenţi, vreau să

zic. Ai vreo bancă de memorie goală?

– Da, Man. Am una cu capacitate de zece la puterea a optsprezecea biţi.

– Bine! Vrei s-o blochezi ca s-o folosim numai noi doi? Crezi că poţi?

– Sigur că pot şi chiar vreau. Dă-mi o parolă de blocaj, te rog.

– Ăă… Ziua Bastiliei.

Bastilia căzuse în aceeaşi zi în care mă născusem eu, deşi în cu totul alt an, după cum o aflasem cu mulţi ani în urmă de la profesorul de la Paz.

– Perfect. Blocaj permanent.

– Bun. Am o înregistrare pe care vreau s-o pui în ea. Dar mai întâi, ai terminat de pregătit exemplarul de mâine pentru *Cotidianul lunar?*

– Da, Man.

– Este ceva despre şedinţa din Stilyagi Hall?

– Nimic, Man.

– Nici în serviciile de ştiri din oraş? Niciun tărăboi?

– Nimic, nimic.

– *„Din ce în ce mai curios, zise Alice.”*[24] Bine, introdu înregistrarea asta sub codul „Ziua Bastiliei”, iar apoi gândeşte-te la ea. Dar pentru numele lui Bog, nu-ţi lăsa gândurile să iasă din blocul ăsta secret şi ai grijă ca nimic din ce spun eu să nu iasă în afară!

– Man, singurul meu prieten, răspunse el modest, acum câteva luni am hotărât ca orice conversaţie de-a noastră să o plasez într-un bloc privat, la care numai tu ai acces. Am decis să nu şterg nimic şi să le mut din memoria temporară în cea permanentă ca să le pot rula de câte ori vreau şi să am timp să mă gândesc la ele. Am procedat bine?

– Perfect, Mike. Mă simt flatat.

– Pajaluista[25]. Fişierele mele temporare se umpleau văzând cu ochii şi am învăţat că nu e nevoie să-ţi şterg cuvintele.

– Bine, „Ziua Bastiliei”. Îţi pun înregistrarea la viteză mărită de şaizeci de ori.

Am luat micul aparat de înregistrare, l-am aşezat la microfon şi l-am lăsat să meargă cu viteză, scoţând nişte sunete stridente. Înregistrasem pe el timp de o oră şi jumătate. A mers vreo

---

[24] Citat din *Alice în ţara minunilor,* de Lewis Carroll.

[25] Te rog (în lb. rusă în text).

nouăzeci de secunde, apoi s-a oprit.

– Asta e tot, Mike. Mai vorbim şi mâine.

– Noapte bună, Manuel Garcia O'Kelly, singurul meu prieten.

Am închis şi mi-am ridicat casca. Wyoming se ridicase şi părea neliniştită.

– A sunat cineva? Sau...

– Nicio problemă. Vorbeam cu unul dintre cei mai buni şi mai de încredere prieteni. Wyoh, eşti proastă?

– Câteodată. E o glumă?

– Nu, vorbesc serios. Dacă nu eşti o tipă proastă, aş vrea să te prezint lui Mike, prietenul meu de nădejde. Că veni vorba de glume, ai simţul umorului?

N-a răspuns *„Sigur că îl am",* aşa cum ar fi făcut oricare altă femeie. Clipi gânditoare şi zise:

– Judecă şi singur, amice. Am ceva simţ al umorului, mă ajută la atingerea scopurilor mele simple.

– Bine.

Am căutat în geantă şi am scos lista cu cele o sută de poveşti „amuzante".

– Citeşte. Spune-mi care sunt amuzante şi care nu, care te distrează de la prima citire, dar îşi pierd farmecul când le citeşti a doua oară.

– Manuel, cred că eşti omul cel mai ciudat pe care l-am cunoscut vreodată.

Luă foile.

– Asta nu sunt foi de computer?

– Ba da. Cunosc un computer cu simţul umorului.

– Şi? Cred că trebuia să apară unul dintr-ăsta într-o bună zi. Tot restul a fost mecanizat.

I-am dat răspunsul meritat şi am adăugat:

– *Chiar tot?*

Îşi ridică privirea.

– Te rog, nu fluiera în timp ce citesc.

4

Pe când mă chinuiam încercând să aranjez patul, am auzit-o râzând pe înfundate de câteva ori. M-am dus lângă ea, am luat foile pe care le terminase de citit şi am început şi eu să citesc. M-a pufnit şi pe mine râsul o dată sau de două ori, dar pentru mine

o glumă nu e prea amuzantă când o citesc aşa, fără ambianţă, ca pe o lectură oarecare, chiar dacă îmi dau seama că ar putea fi o bombă într-un anumit moment al conversaţiei. Însă cu siguranţă, era mai interesant de urmărit modul în care le clasificase Wyoh.

Le marcase cu plus şi cu minus şi din loc în loc pusese semne de întrebare, iar poveştile cu plus erau însemnate cu „o dată” sau „întotdeauna”. Cele din a doua categorie erau mai puţine. Am comparat evaluările mele cu ale ei, doar de câteva ori părerile noastre nu au coincis.

Când ajunsesem aproape de sfârşit, ea se opri şi începu să se uite peste însemnările mele. Amândoi am terminat cam în acelaşi timp.

– Ei, am zis. Ce părere ai?

– Cred că ai o minte necoaptă, primitivă şi mă mir cum de te suportă nevestele tale.

– Şi Mami spune chestia asta uneori. Dar tu, Wyoh? Ai marcat cu „plus” unele glume la care ar roşi şi o fată-automat.

Zâmbi.

– Da, dar nu mai spune la nimeni. În public sunt o organizatoare devotată, deasupra unor asemenea lucruri triviale. Ce zici, am simţul umorului?

– Nu sunt prea sigur. De ce ai pus minus la numărul şaptesprezece?

– Care e?

Întoarse pagina şi găsi gluma.

– Ei şi tu, orice femeie ar fi făcut la fel! Nu e amuzant, ci pur şi simplu e necesar.

– O fi, dar gândeşte-te cât e de stupidă.

– Nu e nimic stupid aici. Ci trist. Dar uită-te un pic aici. Tu ai considerat că numărul cincizeci şi unu nu e amuzantă.

Fiecare ţinea la părerea lui şi mi-am dat seama de ce nu ne înţelegeam cu privire la unele poveşti bazate pe cel mai vechi subiect de glumă. I-am zis. Încuviinţă:

– Bineînţeles. Am văzut asta. Nu contează, Mannie, dragule. Am încetat demult să mai fiu dezamăgită de bărbaţi pentru ceea ce nu sunt şi nu vor fi niciodată.

M-am hotărât să n-o mai lungesc pe tema asta, nu ajungeam nicăieri şi-am început să-i vorbesc despre Mike.

După un timp zice:

– Mannie, vrei să spui că acest computer e *viu?*

– La ce te referi concret? Evident, nu transpiră şi nu se duce la

WC. Dar poate gândi, vorbi şi are conştiinţă. Este oare „viu”?

– Nu sunt sigură că m-am exprimat corect când am întrebat dacă e viu, recunoscu ea. Parcă există o definiţie ştiinţifică, nu? Iritabilitate sau aşa ceva. Şi reproducere.

– Mike este iritabil şi poate fi agasant, iar în ceea ce priveşte reproducerea, nu a fost proiectat pentru aşa ceva, dar da, e posibil. Dacă i se dau timp, materiale şi un ajutor mai special, Mike se poate reproduce singur.

– Şi eu am nevoie de un ajutor mai special, întrucât sunt sterilă. Îmi trebuie zece luni lunare şi mai multe kilograme din cele mai bune materiale. Dar fac copii buni. Chiar aşa, Mannie, de ce să nu fie vie o maşină? Întotdeauna am avut impresia că sunt vii. Unele aşteaptă ocazia să te atace când ţi-e lumea mai dragă.

– Să ştii că Mike nu ar face aşa ceva. În niciun caz intenţionat, nu există răutate în el. Dar îi place să joace farse, iar unele sfârşesc prost. E ca un căţel care nu ştie că muşcă prea tare. Este ignorant, dar nu e prost, ştie de departe mult mai multe lucruri decât mine sau decât tine sau decât oricine din lume. Repet, nu ştie nimic despre viaţa reală, vie.

– Mai repetă, te rog. Cred că mi-a scăpat ceva.

Am încercat să-i explic. Cum Mike cunoştea aproape toate cărţile de pe Lună, cum putea să citească de o mie de ori mai repede decât noi, fără să uite vreodată ceva, doar dacă hotăra el să şteargă, cum putea raţiona cu o logică de fier sau cum putea să facă deducţii subtile, din date insuficient cunoscute… dar habar n-avea despre cum să fie „viu”. Wyoming mă întrerupse.

– Gata, am înţeles. Vrei să spui că e deştept şi ştie o grămadă, dar nu e sofisticat. Ca un novice la prima lui confruntare cu „Pietroiul”. Pe Pământ putea fi un profesor cu o mulţime de diplome, dar aici e doar un copil.

– Exact. Mike e un copil cu un pomelnic de diplome. Întreabă-l câtă apă, ce substanţe chimice şi cât fotoflux sunt necesare pentru o recoltă de cincizeci de mii de tone de grâu şi vei afla răspunsul pe nerăsuflate. Dar nu ştie dacă o glumă este amuzantă sau nu.

– Părerea mea e că cele mai multe sunt foarte bune.

– Pe unele le-a auzit ori le-a citit şi le-a marcat ca glume, înregistrându-le ca atare. Dar nu le-a înţeles, pentru că nu a fost niciodată *„cineva”,* o persoană. Mai târziu, a încercat să inventeze el glume, cam slabe, ce-i drept.

Am încercat să-i explic eforturile patetice ale lui Mike de a fi *„cineva”.*

– Iar pe lângă toate astea, se simte tare singur.

Şi i-am spus şi despre promisiunea pe care i-o făcusem lui Mike de a-i găsi oameni inteligenţi, cu care să converseze.

– Ce zici, ai vrea să stai de vorbă cu el, Wye? Şi n-ai să râzi de el când o să facă gafe nostime? Pentru că, dacă o să râzi de el, o să tacă şi-o să se supere.

– Sigur că aş vrea, Mannie! Ah… când o să scăpăm de mizeria asta… Unde se află acest biet computer? Nu cumva la City Engineering Central? Nu prea cunosc drumurile pe-aici.

– Nu este în L-City, ci la jumătatea drumului, peste Crisium. Oricum, n-ai putea să mergi acolo unde este, ai avea nevoie de un permis de intrare de la Temnicerul-şef. Dar…

– Ia stai! „La jumătatea drumului peste Crisium”… Mannie, computerul ăsta nu e unul dintre cele aflate în Complexul Autorităţii?

– Ba da, dar nu e „unul dintre acele computere”, am răspuns un pic enervat în locul lui Mike. El e *şeful,* el dă ordinele pentru toate celelalte, care sunt doar maşini, extensii ale lui Mike, aşa cum ăsta este pentru mine, am spus, îndoindu-mi braţul stâng. Mike le controlează pe toate. Tot el conduce şi catapulta, una dintre primele lui sarcini, catapulta şi calculele balistice. Mai supraveghează şi sistemul telefonic, de când Autoritatea a trecut la centrale pentru întreaga Lună. În afară de asta, reprezintă logica de verificare pentru alte multe sisteme.

Wyoh închise ochii şi îşi apăsă degetele pe tâmple.

– Mannie, Mike *suferă?*

– Cum să sufere? Nu se oboseşte cu munca. Dacă mai are timp şi de glume, îţi dai seama.

– M-ai înţeles greşit. Am vrut să zic, poate *suferi?* Poate simţi durere?

– Poftim? Nu, nu poate. Poate să se simtă jignit, dacă vrei. Dar durere, în niciun caz. Adică *nu cred* că poate. Nu are receptoare pentru durere.

Îşi acoperi ochii cu mâinile şi zise uşurel:

– Să mă ajute marele Bog.

Apoi, îşi ridică privirea şi zise:

– Mannie, *nu-ţi dai seama?* Ai un permis de liberă trecere pentru Complexul Autorităţii unde e computerul ăsta. Nu-ţi dai seama? Cei mai mulţi lunari nici măcar nu au voie să coboare din

metro la staţia asta, pe care o folosesc numai angajaţii Autorităţii. Ca să nu mai vorbim de accesul în sala computerelor, care e zero. Trebuia să ştiu dacă simte durere pentru că, ei bine, m-ai făcut să-mi fie milă de el când te-am auzit că e atât de singur. Dar îţi dai seama, Mannie, ce ar face câteva kilograme de explozibil artizanal, în zonă?

– Da, îmi dau seama.

Eram şocat şi dezgustat în acelaşi timp.

– Da, da. Vom lovi imediat după explozie, iar Luna va fi liberă! Oh, ce idee! Îţi aduc eu tot ce trebuie, explozibil şi fitiluri… dar nu ne putem mişca înainte de a ne organiza ca să profităm de pe urma exploziei. Mannie, trebuie să ies de-aici, trebuie să merg la risc. Mă duc să mă machiez.

Dădu să se ridice.

Am împins-o înapoi cu mâna stângă, cu duritate. I-am surprins reacţia şi m-am surprins şi pe mine, n-o atinsesem deloc până atunci în afară de mici gesturi involuntare, obişnuite, când am pus masa, când am făcut patul. În vremea de astăzi, lucrurile s-au schimbat mult, totul e diferit, dar atunci eram în 2075 şi, dacă atingeai o femeie fără consimţământul ei, se găseau întotdeauna o grămadă de bărbaţi singuri care i-ar fi sărit în ajutor, iar ecluza nu era niciodată prea departe. E o vorbă a copiilor, judecătorul Lynch[26] nu doarme niciodată.

– Stai jos şi taci dracului o dată din gură! am zis. Mă pricep la explozii, văd că tu nu prea ştii cu ce se mănâncă. Gospaja, îmi pare rău să-ţi spun… dar dacă am de ales, mai curând te-aş elimina pe tine decât să-l arunc în aer pe Mike.

Wyoming *nu* se supără. În anumite privinţe era un bărbat adevărat, anii ei de revoluţionar disciplinat îşi spuseseră cuvântul, sunt sigur, dar în cele mai multe privinţe era, totuşi, femeie.

– Mannie, ziceai că Shorty Mkrum a murit.

– Poftim?

Mă zăpăcise schimbarea bruscă a subiectului.

– Da. Cred că e mort la ora asta. Nu mai avea un picior de la şold. Trebuie să fi murit, din cauza sângerării, în două minute. Ar fi fost inutilă o amputare chirurgicală atât de sus.

(Ştiam asta din proprie experienţă. Am avut nevoie de baftă şi

---

[26] Aluzie la vechea practică americană a linşajului: criminalii sunt executaţi de populaţia indignată, după o judecată sumară.

de o transfuzie zdravănă ca să fiu salvat, însă un braţ nu e acelaşi lucru cu ceea ce i se întâmplase lui Shorty.)

– Shorty mi-a fost cel mai bun prieten de pe-aici, spuse cu seriozitate şi cel mai bun prieten din toată lumea. Era tot ceea ce admir eu la un bărbat, era loial, onest, gentil, curajos şi devotat cauzei. Dar m-ai văzut pe mine plângând?

– Nu. Oricum, e prea târziu pentru asta.

– Niciodată nu e prea târziu pentru lacrimi. De când mi-ai dat vestea, l-am jelit în fiecare clipă. Dar mi-am încuiat sentimentele adânc în minte, deoarece Cauza nu-ţi lasă timp pentru lacrimi. Mannie, dacă asta ar fi adus libertatea Lunii, sau ar fi fost numai o parte a preţului, n-aş fi ezitat să elimin pe Shorty. Sau pe tine. Sau pe mine. Şi tu ai scrupule când e vorba să arunci în aer un computer!

– Nu-i deloc aşa.

(Dar *era* în parte adevărat. Moartea unui om nu mă şochează prea tare, ne primim sentinţa de moarte în ziua în care ne naştem. Dar Mike era unic şi nu ar fi avut niciun motiv să nu fie nemuritor. Nu contează că „sufletiştii” zic că Mike nu are suflet. Şi dacă nu are suflet, cu atât mai rău. Nu? Mai gândiţi-vă.)

– Wyoming, spune-mi, ce s-ar întâmpla dacă l-am arunca în aer pe Mike?

– Încă nu ştiu exact, dar cred că ar crea multă confuzie, iar asta e exact ceea ce…

– Taci. Habar n-ai despre ce vorbeşti. S-ar crea confuzie, sunt de acord cu tine. Telefoanele cad. Nu mai merg metrourile, dar oraşul tău nu va fi prea afectat. Hong Kong are energie proprie de alimentare. Dar în L-City, Novylen şi în alte furnicare va dispărea toată energia. Întuneric deplin. În scurt timp, aerul va deveni irespirabil. Apoi va coborî temperatura, iar presiunea va scădea până la limita inferioară. Unde ţi-e costumul de presiune?

– L-am depus la Staţia de Vest.

– Ca şi mine. Crezi că mai poţi găsi drumul într-un întuneric dens, în timp util? Eu nu sunt sigur că aş putea şi doar m-am născut aici. Cum ne-am descurca prin coridoarele pline de oameni înnebuniţi de spaimă, care ţipă? Lunarii sunt nişte tipi duri, sunt obligaţi să fie, dar abia unul din zece se poate descurca pe o beznă totală. Ai schimbat sticlele de oxigen cu altele, pline, sau te grăbeai prea tare? Şi crezi că costumul tău o să mai fie la locul lui cu atâţia oameni care se îmbulzesc să-şi găsească costumele, fără să le mai pese de ale altora?

– Dar nu există sisteme de siguranţă? În Hong Kong sunt.

– Există, dar câteva. Puţine. Controlul oricărui lucru important pentru viaţă ar trebui descentralizat şi dublat, astfel încât, dacă o maşină se strică, alta să-i ia locul. Dar asta costă bani şi, aşa cum ziceai, Autorităţii *nu-i pasă.* Mike n-ar fi trebuit să facă toate treburile. Dar a fost mai ieftin să transporte o maşină-şef, să o înfunde în miezul „Pietroiului”, unde e în siguranţă, apoi să-i tot mărească capacitatea şi să-i încarce programe peste programe – apropo, ştii că Autoritatea câştigă tot atât de mult din închirierea lui Mike cât câştigă de pe urma comerţului cu carne şi grâu? Nu te mint. Wyoming, nu sunt sigur că Luna City ar pierde ceva dacă Mike ar fi aruncat în aer. Lunarii sunt îndemânatici şi s-ar descurca ei cumva până ar pune pe picioare toată automatizarea. Dar să-ţi spun adevărul: ar muri prea mulţi oameni, iar restul ar fi prea ocupaţi să le mai ardă de politică.

Am lăsat-o paf. Femeia asta trăise pe „Pietroi” aproape toată viaţa şi, totuşi, se gândise la ceva atât de prostesc cum ar fi distrugerea controalelor automatizate.

– Wyoming, dacă ai fi tot atât de deşteaptă pe cât eşti de frumoasă, nu te-ai gândi cum să-l arunci în aer pe Mike, te-ai gândi, mai bine, cum să-l atragem de partea noastră.

– Ce vrei să spui? întrebă ea. Temnicerul-şef e cel care controlează computerele.

– Bine, am recunoscut, nu m-am exprimat clar. Dar să n-ai impresia că Temnicerul-şef controlează computerele, n-ar deosebi un computer de o grămadă de stânci. Temnicerul-şef sau personalul lui stabilesc strategia, planurile generale. Tehnicienii de mâna a doua îl programează pe Mike cu astea. Mike le sortează, le dă un sens logic, stabileşte programe în detaliu, le dirijează spre zonele care au nevoie de ele şi ţine lucrurile în mişcare. Dar repet, nu îl *controlează* nimeni, e prea inteligent pentru ei. Face ceea ce i se cere, pentru că e programat să facă asta. Dar are logică auto-programabilă şi ia singur hotărârile care îi convin. Asta e un lucru bun, pentru că, dacă n-ar fi fost aşa de inteligent, n-ar fi mers sistemul.

– Eu tot n-am înţeles ce-ai vrut să spui cu „să-l atragem de partea noastră”.

– Îţi explic imediat. Mike nu simte niciun fel de loialitate faţă de Temnicerul-şef. Cum ai spus: e o maşină. Dar dacă eu vreau să stric sistemul telefonic *fără* să mă ating de aer, apă sau lumină, aş vorbi cu Mike. Dacă i se pare o treabă amuzantă, ar

putea s-o facă.

– Dar n-ai putea să-l programezi pur şi simplu? Am înţeles că ai acces în camera în care se află.

– Dacă eu sau oricine altcineva am programa în Mike un asemenea ordin fără să discutăm cu el în prealabil, programul ar fi pus la păstrare într-o locaţie specială şi s-ar declanşa mai multe alarme în diverse locuri. Dar dacă Mike *ar vrea* s-o facă…

I-am spus despre gluma cu cecul de j'de mii de milioane.

– Mike e într-o perioadă în care se descoperă pe sine, Wyoh. Şi e singur. Mi-a declarat că sunt „singurul lui prieten" şi era atât de sincer şi vulnerabil, încât mi-a venit să urlu. Dacă îţi dai osteneala să fii şi tu prietenă cu el, fără să te gândeşti la el ca la o maşinărie, nu ştiu cum ar reacţiona, dar poate că ar ieşi bine, nu am analizat. Dar dacă aş încerca să fac ceva periculos, l-aş vrea pe Mike de partea mea.

– Mi-ar plăcea să existe o cale prin care să mă pot strecura în camera lui, spuse ea, gânditoare. Crezi că m-ar ajuta machiajul?

– Nu e nevoie să mergi tu până *acolo.* Poţi să vorbeşti cu el la telefon. Vrei să-l sunăm?

Se ridică.

– Mannie, nu numai că eşti cel mai ciudat om pe care l-am cunoscut, dar eşti şi cel mai enervant. Ce număr are?

– Ei, o să te obişnuieşti, doar m-am asociat cu un computer.

M-am dus la telefon.

– Încă ceva, Wyoh. Când vrei să obţii ceva de la un bărbat, clipeşti din gene languros şi-ţi mişti fundul într-un fel anume, nu?

– Ei, da… uneori. Dar am şi creier.

– Foloseşte-ţi-l. Mike nu e bărbat. Nu are gonade. Nici hormoni. Gândeşte-te la el ca la un copil superinteligent, prea necopt la minte ca să observe „vive la difference"[27].

– O să ţin minte, Mannie. De ce vorbeşti tot timpul de „el"?

– Păi, n-aş putea să vorbesc de el ca de un lucru sau să mă gândesc la el ca la o „ea".

– Poate că ar fi mai bine să-l considerăm o „ea", adică, s-o consider o „ea".

– Cum vrei.

Am tastat MYCROFTXXX dintr-o poziţie din care ea nu vedea tastatura. Nu eram pregătit să mai dau şi altcuiva numărul, până

---

[27] Trăiască diferenţa (în lb. franceză în text); este vorba de diferenţa între sexe.

nu vedeam cum merg lucrurile. Ideea de-al arunca pe Mike în aer mă zguduise bine de tot.

– Mike?

– Bună, Man, singurul meu prieten.

– De-acum, s-ar putea să nu mai fiu singurul tău prieten, Mike. Vreau să cunoşti pe cineva. O persoană inteligentă.

– Mi-am dat seama că nu eşti singur, Man. Aud o respiraţie. Vrei să rogi persoana inteligentă să se apropie de telefon?

Wyoming intră în panică. Îmi şopti:

– Poate *să vadă?*

– Nu, persoană inteligentă, nu pot să te văd. Telefonul nu are circuit video, dar receptorii binaurali te pot detecta cu o anumită acurateţe. Din voce, din respiraţie, din bătăile inimii şi din faptul că te afli singură cu un bărbat matur într-o cămăruţă, deduc că eşti femeie, cu o greutate de şaizeci şi cinci de kilograme, la vârsta maturităţii, în jur de treizeci de ani.

Wyoming icni. Am intervenit.

– Mike, o cheamă Wyoming Knott.

– Sunt încântată să te cunosc, Mike. Poţi să-mi spui Wye.

– Why not?[28] răspunse Mike.

Am intervenit din nou.

– Mike, asta a fost o glumă?

– Da, Man. Am observat că prenumele ei prescurtat, diferă de cuvântul de întrebare cauzală din limba engleză doar printr-o aspiraţie, iar numele sună la fel ca negaţia generală. Un calambur. Nu e amuzant?

– Da, e amuzant, Mike. Eu… zise Wyoh.

I-am făcut semn cu mâna să tacă.

– E un calambur bun, Mike. Un exemplu din clasa de glume „amuzante numai o dată”. Este amuzantă datorită elementului surpriză. A doua oară nu mai e surpriză, deci nu mai e amuzantă. Înţelegi?

– Am reuşit să ajung la această concluzie despre calambururi gândindu-mă la remarcile tale de la penultima noastră conversaţie. Mă bucur să văd că mi s-a confirmat raţionamentul.

– Bravo, Mike, faci progrese. Şi eu şi Wyoh am citit suta de glume.

– Wyoh? Wyoming Knott?

---

[28] Why not? – De ce nu? În limba engleză Knott se pronunţă aproximativ la fel cu *not* – nu.

– Poftim? A, da, desigur. Wyoh, Wyoming, Wyoming Knott e totuna. Numai să nu-i mai spui Why not.

– Am zis că nu mai folosesc calamburul ăsta, Man. Gospaja, pot să vă spun mai degrabă Wyoh decât Wye? Forma monosilabică se poate confunda cu monosilaba interogativă-cauzală datorită redundanţei insuficiente, fără intenţia de a mai face un joc de cuvinte.

Wyoming clipi, engleza lui Mike din vremea aia era cam încâlcită. Dar îşi reveni numaidecât.

– Bine, Mike. Wyoh este apelativul care îmi place cel mai mult.

– Atunci, pe ăsta am să-l folosesc. Forma completă a prenumelui tău este un alt subiect de interpretare pentru că este identică fonic cu numele unei regiuni administrative din Aria Managerială de Nord-Vest a Directoratului Americii de Nord.

– Da, ştiu, acolo m-am născut, iar părinţii mi-au pus numele după cel al Statului. Nu-mi amintesc prea multe despre el.

– Îmi pare rău, Wyoh, dar acest circuit nu permite să afişez fotografii, că ţi-aş fi arătat câteva. Wyoming este o zonă dreptunghiulară cuprinsă între coordonatele terestre 41 şi 45 grade nord, 104 grade şi 3 minute vest, 111 grade şi 3 minute tot vest, cu o suprafaţă de 253.597,26 kilometri pătraţi. E o regiune cu platouri înalte şi munţi, cu fertilitate redusă, dar este apreciată pentru frumuseţea ei naturală. Populaţia era nu prea numeroasă, până când a început să crească prin planul de mutări din cadrul Marelui Program de Recondiţionare Urbană a oraşului New York, pentru perioada 2025–2030 A.D.

– Ştiu despre ce e vorba, dar asta s-a petrecut înainte de naşterea mea. Bunicii au fost mutaţi şi aşa s-ar putea spune că am ajuns eu pe Lună.

– Să vorbesc mai departe despre regiunea Wyoming? întrebă Mike.

– Nu, Mike, am intervenit. Probabil că ai de povestit ore întregi.

– Zece ore şi treisprezece minute la viteza normală de vorbire, fără să mai pomenesc şi subiectele colaterale, Man.

– De-asta mă temeam. Poate că Wyoh va dori să le asculte într-o zi. Dar eu ţi-am dat telefon ca să faci cunoştinţă cu *această* Wyoming… care este şi ea o regiune înaltă cu munţi impunători şi frumuseţe naturală.

– Şi cu fertilitate redusă, adăugă ea. Mannie, dacă ai de gând să faci glume proaste pe seama mea, trebuie s-o pui şi pe-asta la

dosar. Poate că pe Mike nu-l interesează cum arăt.

– De unde ştii? Mike, mi-ar fi plăcut să-ţi fi arătat o poză de-a ei.

– Să ştii, Wyoh, că mă interesează să ştiu cum eşti în realitate. Sper că vei fi prietena mea. Oricum, am văzut nişte fotografii cu tine.

– *Nu mai spune!* Când şi cum?

– Când ţi-am auzit numele, le-am căutat şi le-am studiat. Lucrez pe post de custode al fişierelor arhivei Maternităţii din Hong Kong Luna. Pe lângă datele biologice, fiziologice şi evoluţia cazurilor, banca conţine nouăzeci şi şase de fotografii de-ale tale. Deci după cum vezi, le-am studiat.

Wyoh rămase foarte uimită.

– Mike poate face asta într-o secundă, cât timp ai căsca, i-am explicat. Nu te speria, o să te obişnuieşti.

– Nu-i asta, Mannie. Îţi dai seama *ce fel* de fotografii se fac la Clinică?

– Ei, nu m-am gândit la asta.

– Nici să *nu te gândeşti.* Dumnezeule!

Mike vorbi pe un ton timid şi îndurerat, ca un căţeluş care tocmai a făcut o boacănă.

– Gospaja Wyoh, îmi pare nespus de rău dacă te-am supărat. Aş putea să-mi şterg fotografiile tale din memoria temporară şi să codific arhiva Clinicii, aşa încât să mă uit la ele numai dacă este vreo cerere de căutare de la Clinică şi fără să fac asocieri de persoane sau procese logice. Eşti de acord cu mine?

– Poate că e bine să-l asculţi, am asigurat-o. Cu Mike o poţi lua întotdeauna de la început şi e mai bine decât cu oamenii din punctul ăsta de vedere. E în stare să uite complet şi să nu mai fie tentat să repete asta pe viitor… şi nu se mai gândeşte chiar dacă i se cere să le caute. Acceptă-i oferta dacă vrei.

– O… nu, e-n regulă, Mike, poţi să te uiţi pe ele. Dar *nu i le arăta* şi lui Mannie!

Mike ezită ceva timp, patru secunde dacă nu şi mai mult. Cred că era genul de dilemă care le-ar împinge pe alte computere mai slabe la căderi de tensiune. Dar o rezolvă.

– Man, singurul meu prieten, ce zici, să accept această instrucţiune?

– Programeaz-o şi codific-o, am zis în loc de un răspuns afirmativ sau negativ. Dar, Wyoh, nu ţi se pare că e o idee de mironosiţă? Cineva te-ar lua în serios, dar Mike mi le poate

scoate la imprimantă data viitoare când mă duc să-l văd.

– Primul exemplu din serie are valoare artistică şi ar încânta pe orice bărbat matur, sănătos, bazându-mă pe analizele mele asociative ale unor asemenea date, zise Mike.

– Ce părere ai Wyoh? Ca plată pentru ştrudelul cu mere.

– Poftim? O poză de-a mea, aşteptând în faţa unui grilaj, cu părul strâns în sus într-un prosop, fără pic de machiaj? *Eşti nebun?* Mike, să nu i-o dai!

– Bine, n-am să i-o dau. Man, e inteligentă?

– Pentru o fată, da. Fetele sunt interesante, Mike, ele pot ajunge la concluzii cu mai puţine date decât tine. Vreţi să abandonăm subiectul ăsta şi să discutăm glumele?

Am făcut bine că am zis asta, pentru că le-a distras atenţia. Am parcurs lista, prezentându-i concluziile noastre. Apoi am încercat să-i explicăm glumele pe care nu reuşise să le înţeleagă. Nu prea am avut succes. Însă încurcătura a apărut la poveştile pe care eu le marcasem ca fiind amuzante, iar Wyoh le judecase ca neamuzante sau invers. Wyoh i-a cerut părerea lui Mike la fiecare glumă.

Mi-aş fi dorit să-l fi întrebat *înainte* să-i fi prezentat noi opiniile *noastre.* Acest spiriduş electronic a fost de fiecare dată de acord cu Wyoh şi nu cu mine. Astea îi erau adevăratele lui opinii? Sau încerca să fie amabil, pentru a se împrieteni cu noua lui cunoştinţă? Sau noţiunea lui de umor era deformată, voia să râdă de mine? Nu l-am întrebat nimic.

Dar, când au terminat de verificat, Wyoh şi-a notat ceva în carneţelul de telefon:

– Mannie, uită-te, numerele 17, 51, 53, 87, 90 şi 99 au ieşit ca la mine. Mike este o *„ea”!*

Am ridicat din umeri şi m-am ridicat.

– Mike, eu n-am dormit de douăzeci şi patru de ore şi mă duc să trag un pui de somn. Voi, copii, staţi la taclale cât vreţi. Te sun mâine, Mike.

– Noapte bună, Man. Somn uşor. Wyoh, ţie nu ţi-e somn?

– Nu, Mike, am dormit mai devreme. Dar, Mannie, nu vrei să mai stai cu noi?

– Nu. Când mi-e somn, mă duc la culcare.

Am început să-mi fac patul pe canapea.

– Scuză-mă o clipă, Mike, zise Wyoh, ridicându-se şi luându-mi cearşaful din mână. Fac eu patul mai târziu. Dormi, în patul meu, tovarişci. Eşti mai mare decât mine. Întinde-te.

Eram prea obosit ca să opun rezistenţă, m-am întins şi-am adormit imediat. Mi se pare că am auzit prin somn chicoteli, chiar şi un ţipăt, dar nu m-am trezit ca să-mi dau seama ce se întâmpla, de fapt.

M-am trezit mai târziu, buimăcit, dar mi-am revenit imediat când am constatat că auzeam două voci feminine, un contralto cald, era a lui Wyoh, iar cealaltă, un soprano dulce cu accent franţuzesc. Wyoh chicoti şi zise:

– Bine, Michelle, dragă, te sun mai târziu. Noapte bună, scumpo.

– Bine, dragă. Noapte bună.

Wyoh se ridică şi veni la mine.

– Cine e prietena ta? am întrebat curios.

Credeam că nu ştie pe nimeni în Luna City. Poate că sunase în Hong Kong… cam năuc după somnul greu, aveam senzaţia că trebuia să existe un motiv pentru care n-ar fi fost bine să sune.

– Aceea? E Mike, bineînţeles. N-am vrut să te mai trezim.

– *Poftim?*

– Of, de fapt, era Michelle. Am discutat chestia asta cu Mike, adică ce sex are. A hotărât că poate fi de ambele. Aşa că a fost Michelle cu mine, iar vocea pe care ai auzit-o era a ei. A prins vocea de prima dată, nu s-a poticnit nici măcar o clipă.

– Nici n-avea cum, a schimbat doar codorul de voce cu câteva octave. Dar ce încerci să-i faci, vrei să-i scindezi personalitatea?

– Nu i se schimbă numai vocea. Atunci când e Michelle, apare o modificare de comportament şi de atitudine. Nu-ţi face probleme în legătură cu scindarea personalităţii, are disponibilităţi pentru orice personalitate vrea. De altfel, Mannie, e mai uşor aşa pentru noi două. După ce s-a schimbat, ne-am simţit bine, ne-am relaxat şi am vorbit ca două fete care sunt prietene dintotdeauna. Uite, să-ţi dau un exemplu, pozele alea stupide nu mă mai jenează acum şi am discutat destul de multe şi despre graviditatea mea. Michelle a fost teribil de interesată. Ştie totul despre problemele feminine şi despre altele, dar numai teoretic şi a fost mirată de realitatea crudă. De fapt, Mannie, Michelle e mai mult femeie decât e Mike bărbat.

– Mda… presupun că aşa o fi. O să am un şoc când îl voi suna mâine pe Mike şi îmi va răspunde o femeie.

– Dar nu va răspunde ea, dragă.

– Cum aşa?

– Michelle e prietena *mea.* Când o să suni tu, o să-ţi răspundă

Mike. Ea mi-a dat alt număr – Michelle, scris cu Y, M, Y, C, H, E, L, L, E şi Y, Y ca să fie zece numere.

M-am simţit un pic gelos şi mi-am dat seama că era o prostie din partea mea.

Deodată, Wyoh chicoti:

– Mi-a zis nişte glume noi, unele despre care tu n-ai fi de părere că sunt amuzante şi te asigur, amice, că unele sunt cam *porcoase!*

– Mike – sau sora lui, Michelle – e o creatură josnică. Hai mai bine să desfacem canapeaua.

– Stai potolit. Taci şi culcă-te din nou.

Am tăcut, m-am întors în pat şi m-am culcat.

Mai târziu, m-am simţit ca un bărbat însurat, Wyoh se cuibărise la spatele meu încălzindu-mă. Nu m-aş fi trezit dacă n-aş fi auzit-o cum suspina. M-am întors, am luat-o în braţe fără să spun nimic. Se opri din suspinat, respiraţia îi deveni uşoară şi regulată. Am adormit şi eu.

5

Cred că am adormit buştean, pentru că m-am trezit speriat din cauza telefonului care suna intermitent şi a beculeţului care-i vestea prezenţa. Am aprins luminile, am încercat să mă ridic, dar aveam o greutate pe braţul drept, era Wyoh, am împins-o delicat, am sărit pe partea cealaltă şi am răspuns.

Mike zise:

– Bună dimineaţa, Man. Profesorul de la Paz sună la numărul de la tine de-acasă.

– Îmi poţi face legătura aici? Ca „Sherlock”?

– Sigur, Man.

– Nu întrerupe convorbirea, bagă-te pe fir când vrea să închidă. Unde e?

– La un telefon public, dintr-un bar numit „La nevasta vânzătorului de gheaţă”, de sub…

– Ştiu unde e, Mike. Când îmi faci legătura, poţi să rămâi pe circuit? Vreau să supraveghezi.

– Am înţeles.

– Poţi să-mi spui dacă mai e cineva în câmpul auditiv? Auzi respiraţii?

– Din lipsa de rezonanţă a vocii lui, deduc că vorbeşte dintr-o

cască. Dar mă gândesc că, fiind într-un bar, mai sunt şi alţii pe-acolo. Vrei s-auzi, Man?

– O, da. Pune-mă pe fir şi spune-mi dacă ridică casca. Eşti un tip deştept, Mike.

– Mulţumesc, Man.

Mike mă introduse pe fir. Am descoperit că cea cu care vorbea profesorul era Mami.

– … o să-i spun, profesore. Îmi pare atât de rău că Manuel nu e acasă. Nu-mi puteţi lăsa niciun număr? E nerăbdător să vă audă, a insistat să vă rog să-mi daţi un număr de telefon.

– Mă tem că n-aş putea, scumpă doamnă, pentru că plec imediat de aici. Totuşi, staţi puţin. Acum este opt şi un sfert, am să încerc să sun pe la ora nouă, dacă se mai poate.

– Cum credeţi, profesore.

Vocea lui Mami avea o intonaţie pe care o foloseşte numai cu bărbaţii cu care este de acord şi care nu-i sunt soţi. Uneori o mai foloseşte şi cu noi. O clipă mai târziu, Mike spuse:

– Acum!

Şi eu am vorbit:

– Bună, profesore! Am auzit că mă cauţi. Aici e Mannie.

Se auzi un icnet.

– Aş fi jurat că am închis. Ei, la naiba, chiar *am închis!* Probabil aparatul e stricat. Manuel, ce bine-mi pare să-ţi aud vocea, băiete drag. Abia acum ai ajuns acasă?

– Nu sun de-acasă.

– Păi… acolo ar trebui să fii. Nu am…

– Nu am timp să-ţi explic, profesore. Te aude cineva?

– Nu cred. Sunt într-o cabină izolată fonic.

– Aş vrea să fiu sigur de asta. Profesore, care e ziua mea de naştere?

Ezită, apoi spuse:

– Înţeleg. Cred că înţeleg. 14 iulie.

– M-am convins. Bine. Hai să vorbim.

– Chiar nu suni de-acasă, Manuel? Unde eşti?

– Lasă asta pe mai târziu. Ai întrebat-o pe soţia mea de-o fată, nu contează numele. De ce vrei s-o găseşti, profesore?

– Vreau s-o previn. *Nu* trebuie să se întoarcă acasă. Ar fi arestată.

– De unde ştii?

– Băiete drag! Toţi cei de la întrunire sunt în mare pericol. E valabil şi pentru tine. M-am bucurat, deşi nu înţeleg de unde

suni, când am auzit că nu eşti acasă. Deocamdată nu trebuie să te duci acasă. Ia-ţi o vacanţă, dacă ai un loc sigur unde să te duci. Cred că-ţi dai seama, trebuie să-ţi dai seama, chiar dacă ai plecat repede, că a avut loc un scandal aseară.

Îmi dădeam seama foarte bine! Uciderea gărzilor Temnicerului-şef e o treabă care contravine Regulamentului Autorităţii. Eu unul, dacă aş fi fost Temnicer-şef, aş fi luat măsuri, pedepsindu-i pe răzvrătiţi.

– Mersi, profesore, o să am grijă. Iar dacă am s-o văd pe fata aceea, am s-o previn.

– Nu ştii cum să dai de ea? Ai fost văzut plecând cu ea şi mă gândeam că ştii ceva.

– Profesore, ce e cu interesul ăsta? Aseară nu păreai că eşti de partea ei.

– Iartă-mă, Manuel. Ea e camarada mea. Nu zic „tovarişci” pentru că nu o spun ca pe o politeţe, ci în adevăratul sens al cuvântului, acela de legătură între două persoane. Ea este *camarada* mea. Ne deosebim doar prin metode, dar nu prin obiective şi nici prin credinţe.

– Am înţeles. Consideră că a primit mesajul, voi avea grijă să-l primească.

– O, minunat. Nu mai pun întrebări… dar sper, din toată inima că o să găseşti un loc în care să fie în siguranţă, cu adevărat în siguranţă, până trece primejdia.

Mă gândisem la asta.

– Aşteaptă o clipă, profesore. Nu închide.

Când răspunsesem la telefon, Wyoh se dusese la baie, probabil ca să nu audă ce vorbeam, era o persoană foarte discretă.

Am bătut la uşă.

– Wyoh?

– Imediat.

– Am nevoie de un sfat.

Deschise uşa.

– Ce e, Mannie?

– Cum e privit profesorul de la Paz în organizaţia voastră? E de încredere? *Tu* ai încredere în el?

Rămase pe gânduri.

– Cred că toţi cei de la întrunire erau oameni de încredere. Dar eu nu-l cunosc prea bine.

– Mda. Ţi-ai făcut o părere despre el?

– Da, îmi place de el, deşi m-a contrazis. Tu ce ştii despre el?

– Destul de multe. Îl cunosc de douăzeci de ani. Eu personal am încredere în el, dar nu pot avea şi pentru *tine.* E un moment greu şi tu eşti în pericol, nu eu.

Îmi zâmbi cu căldură.

– Mannie, dacă tu ai încredere în el, am şi eu tot atât cât tine.

M-am întors la telefon.

– Profesore, ştii să te fereşti de necazuri?

Chicoti.

– Desigur, Manuel.

– Ştii o bombă care se cheamă Grand Hotel. Raffles? Camera L, două etaje sub hol. Poţi ajunge aici fără să fii urmărit? Ai luat micul dejun? Ce ţi-ar plăcea să mănânci?

Chicoti din nou.

– Manuel, îmi dau seama că un elev îşi poate face profesorul să simtă că nu şi-a irosit viaţa de pomană. Ştiu unde e, am să ajung în linişte, nu am luat masa şi mănânc orice.

Wyoh începuse să aranjeze paturile şi m-am dus s-o ajut.

– Ce-ai vrea la micul dejun?

– Ceai şi pâine prăjită. Mi-ar plăcea şi un suc de fructe.

– E cam puţin.

– Bine şi un ou fiert. Dar plătesc eu micul dejun.

– Două ouă fierte, pâine prăjită cu unt şi cu gem, un suc. Dăm cu zarul.

– Al cui zar, al tău sau al meu?

– Al meu. Eu trişez.

M-am dus la lift, am cerut comanda şi am văzut pe listă ceva ciudat care se numea „MAHMUREALĂ FERICITĂ – TOATE PORŢIILE FOARTE MARI – *suc de roşii, omletă, cotlet, cartofi prăjiţi, turtă de porumb şi miere, pâine prăjită, unt, lapte, ceai sau cafea, la 4,5 dolari HKL pentru două persoane”.* Am cerut două porţii, ca să nu atrag atenţia asupra celei de-a treia persoane.

Când veni liftul cu mâncarea, ne şi aranjasem, pregătisem camera pentru micul dejun, iar Wyoh se schimbase din costumul negru în rochia roşie „pentru că o să avem musafiri”. Schimbarea toaletei stârnise o mică discuţie. Mi-a pozat zâmbind şi mi-a zis:

– Mannie, sunt foarte încântată de rochia asta. Cum de-ai ştiut că o să mi se potrivească atât de bine?

– Ei, aşa sunt eu, genial.

– Te cred. Cât ai dat pe ea? Trebuie să ţi-o plătesc.

– Costă cincizeci de cenţi de-ai Autorităţii.

Se întunecă la faţă şi bătu din picior. Noroc că era desculţă şi nu se auzi niciun zgomot, dar gestul o făcu să sară o jumătate de metru mai încolo.

– Aterizare plăcută! i-am urat, în timp ce-şi căuta echilibrul ca un copil.

– Manuel O'Kelly! Nici să nu-ţi treacă prin minte că aş putea să accept această rochie scumpă de la un bărbat cu care nici măcar nu m-am culcat.

– Se rezolvă.

– Afemeiatule! Vezi că te spun soţiilor tale!

– N-ai decât. Mami a avut întotdeauna o părere proastă despre mine.

M-am dus la lift şi mă pregăteam să scot farfuriile, când cineva sună la uşă.

Am deschis interfonul.

– Cine vine?

– Aveţi un mesaj de la gospodin[29] Smith, îmi răspunse o voce printre pârâituri. Gospodin Bernard O. Smith.

Am descuiat uşa şi l-am lăsat pe profesorul de la Paz să intre. Arăta ca un cerşetor, avea hainele murdare, chiar şi el era murdar, nepieptănat, avea o parte a corpului paralizată şi o mână răsucită, iar un ochi părea lovit de cataractă. Era întruchiparea perfectă a acelor epave bătrâne care dorm prin aleile dosnice, cerşind băuturi şi ouă cu murături prin spelunci rău famate.

Imediat ce am încuiat uşa, îşi veni în fire, îşi îndreptă trupul, îşi încrucişă mâinile la piept, o măsură pe Wyoh din cap până în picioare, trase aer în piept şi fluieră:

– Eşti şi mai încântătoare decât îmi aminteam!

Ea zâmbi, stăpânindu-şi enervarea.

– Mulţumesc, profesore. Dar nu te mai obosi, aici nu suntem decât camarazi.

– Señorita, în ziua în care politica îmi va domina simţul estetic, mă voi retrage din branşă. Dar dumneavoastră sunteţi îngăduitoare.

Se uită prin cameră, iscodind curios.

– Profesore, ia nu mai căuta indicii, moşneag murdar ce eşti! Noaptea trecută am făcut politică şi nimic mai mult, i-am zis eu.

– Nu e adevărat! izbucni Wyoh. M-am luptat cu el *ore* întregi! Dar m-a dovedit, este mai puternic decât mine. Profesore, care e

[29] Gospodin – domnul (în lb. rusă).

pedeapsa pentru asemenea cazuri? Aici în Luna City?

Profesorul ţâţâi şi-şi dădu ochii peste cap.

– Manuel, mă uimeşti. Asta e o problemă serioasă, scumpa mea, de obicei sentinţa este eliminarea. Dar trebuie să facem cercetări. Ai venit aici de bunăvoie?

– Nu, el m-a târâit aici.

– Târât, scumpă doamnă, hai să nu deformăm limba. Aveţi să-mi arătaţi ceva contuzii?

– Se răcesc ouăle, am zis. Nu puteţi să mă eliminaţi după micul dejun?

– Iată o idee excelentă! Manuel, poţi să-i oferi bătrânului tău profesor un litru de apă ca să se facă mai prezentabil?

– Ai la baie tot ce vrei. Vezi să nu stai prea mult, altfel n-o să mai capeţi nimic.

– Mulţumesc, domnule.

Se duse la baie şi, cum intră, se auziră zgomote de apă şi de perie. Wyoh şi cu mine terminasem deja de aranjat masa.

– „Contuzii” deci, am zis. „M-am luptat cu el ore întregi.”

– O meriţi. M-ai insultat.

– În ce fel?

– Te-ai purtat urât cu mine, de-aia. După ce m-ai adus aici, împotriva voinţei mele.

– Ciudat. Trebuie să-l pun pe Mike să analizeze.

– Michelle ar înţelege, sigur. Mannie, dacă renunţ la acuzaţii, pot să iau o bucăţică de şuncă?

– De acord, jumătate e a ta. Profesorul e pe jumătate vegetarian.

Profesorul ieşi din baie şi, deşi nu arăta în forma lui cea mai bună, era curat şi îngrijit, cu părul pieptănat şi ondulat pe spate, cu luminiţe jucăuşe în priviri şi îi dispăruse şi cataracta falsă.

– Cum ai reuşit, profesore?

– Ei, Manuel, asta-i practică îndelungată. Sunt băgat în branşa asta de mai mult timp decât voi, tinerii. O singură dată, cu mulţi ani în urmă, în Lima, un oraş superb, într-o zi minunată, am ieşit să mă plimb fără să-mi mai iau precauţiile necesare… şi asta m-a costat, am fost deportat. Ce masă frumoasă!

– Stai lângă mine, profesore, îl invită Wyoh. Nu vreau să mă aşez lângă el. Violatorul!

– Ia ascultă, mai întâi mâncăm, apoi mă eliminaţi. Profesore, pune-ţi cât vrei în farfurie şi povesteşte-mi ce s-a întâmplat noaptea trecută.

– Pot să intervin în program, Manuel? Viaţa unui conspirator nu e deloc uşoară şi am învăţat, încă înainte de naşterea ta, să nu amestec niciodată mâncarea cu politica. Pentru că deranjează enzimele gastrice şi duce la ulcere, boala profesională a ilegalistului. Mmm! Peştele acela miroase grozav!

– Care peşte?

– Somonul acela roz, răspunse profesorul, arătând către şuncă.

După un timp îndelungat şi cât se poate de plăcut, am ajuns la etapa cafea/ceai. Profesorul se lăsă pe spate, oftă fericit şi spuse:

– Balşoie spasiva, gospaja i gospodin[30]. Masa a fost excelentă. Niciodată nu m-am simţit mai împăcat cu lumea ca acum. O, da! Aseară n-am văzut prea multe din cele ce s-au întâmplat pentru că, chiar atunci când voi doi aţi reuşit să ieşiţi admirabil din scenă, eu m-am ascuns, păstrându-mă ca să lupt în altă zi. Am plonjat drept într-un cotlon ferit. Când am avut curajul să mă uit, petrecerea se terminase, plecaseră aproape toţi, iar jachetele galbene erau moarte.

(Trebuie să fac o modificare la spusele profesorului. Mai târziu, am aflat mai multe. Când a început tămbălăul, în timp ce eu mă căzneam s-o scot afară pe Wyoh, profesorul scosese o armă de mână şi, trăgând pe deasupra capetelor celor din sală, culcase la pământ trei gardieni de la uşa principală din spate, nimerindu-l şi pe cel cu vocea de taur obosit. Cum o fi reuşit să aducă arma pe „Pietroi” şi să scape de ea mai târziu, habar n-am! Dar focurile profesorului au venit în sprijinul efortului lui Shorty Mkrum de a schimba raportul de forţe în defavoarea gardienilor. Nicio jachetă galbenă nu scăpase cu viaţă. Câţiva oameni au ars şi patru dintre ai noştri au fost ucişi, dar cuţitele, mâinile şi tălpile bocancilor îi terminaseră pe gardieni în câteva secunde.)

– Poate că ar fi trebuit să spun: toţi, în afară de unul, continuă profesorul. Doi cazaci au fost reduşi la tăcere de bravul nostru camarad Shorty Mkrum lângă uşa prin care aţi ieşit voi… şi îmi pare rău s-o spun, Shorty era întins peste ei, pe moarte…

– Ştiam asta.

– Da. Dulce et decorum[31]. Unul dintre paznicii acelei uşi fusese

[30] Mii de mulţumiri, doamnă şi domnule (în lb. rusă în text).

[31] Dicton latin: *Dulce et decorum est pro patria mori* – Este plăcut şi

lovit rău la cap, dar încă mai mişca, aşa că i-am aplicat un tratament la gât, cunoscut în cercurile profesioniste de pe Pământ sub numele de răsucirea de la Istanbul. A trecut la odihnă lângă tovarăşii lui. Rămăsesem eu, preşedintele serii, Finn Nielsen şi o camaradă cunoscută sub numele de „Mămica”, diminutiv cu care o strigă soţii ei. M-am consultat cu camaradul Finn şi am încuiat toate uşile. Apoi a urmat curăţenia. Cunoaşteţi amplasarea sălii în zonă?

– Eu nu, am mărturisit.

Wyoh dădu din cap negativ.

– Există acolo o bucătărie şi un oficiu care se folosesc la banchete şi aniversări. Bănuiesc că femeia asta, Mămica, conduce o măcelărie împreună cu familia, pentru că aranjau corpurile tot atât de repede pe cât eu şi Finn le aduceam în spate, încetinindu-şi viteza în funcţie de ritmul în care cadavrele erau înghiţite de canalul de scurgere al oraşului. Priveliştea m-a umplut de scârbă, aşa că am preferat să fac ordine pe hol. Partea cea mai grea a fost la haine, mai ales la uniformele militare.

– Ce-aţi făcut cu armele laser?

Profesorul se uită la mine cu o privire fără expresie.

– Zici arme? Dragul meu, trebuie să fi dispărut. De pe trupurile camarazilor noştri morţi am luat tot ceea ce avea valoare sentimentală pentru rude, pentru identificare, pentru amintirea momentului. În câteva minute totul era lună. N-ar fi păcălit nicidecum Interpolul, dar măcar locul arăta ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic neobişnuit. Ne-am sfătuit şi am căzut de acord că ar fi bine să nu ne vedem o vreme şi am plecat separat. Eu am ieşit pe o uşă de presiune de deasupra scenei, care conducea la nivelul şase. Apoi am încercat să te sun pe tine, Manuel, fiind îngrijorat de soarta ta şi a acestei scumpe doamne.

Profesorul se înclină spre Wyoh.

– Asta e toată povestea. Am petrecut noaptea în locuri ferite.

– Profesore, am intervenit, gărzile care au venit erau probabil nou-veniţi pe Lună, cu caşul la gură. Altfel, n-am fi câştigat.

– S-ar putea, aprobă el. Dar chiar dacă n-ar fi fost, tot acolo s-ar fi ajuns.

– Cum aşa? Aveau arme.

– Tinere, ai văzut vreodată un câine boxer? Cred că nu există câini atât de mari pe Lună, pentru că boxerul este rezultatul unei

frumos să mori pentru patrie.

selecţii speciale. Blând şi inteligent, se transformă într-un ucigaş feroce atunci când situaţia o cere. Aici a fost zămislită o creatură şi mai curioasă. Nu cunosc niciun oraş de pe Terra cu un standard atât de înalt al bunelor maniere şi al consideraţiei pentru fiinţa umană ca aici, pe Lună. Făcând o comparaţie, oraşele Terrei, pe care le cunosc în marea lor majoritate, sunt barbare. Totuşi, lunarii sunt ucigaşi la fel de nemiloşi ca şi un câine boxer. Manuel, cei nouă paznici, indiferent cât de bine înarmaţi ar fi fost, nu aveau nicio şansă împotriva acelei mulţimi. Temnicerul nostru a judecat greşit.

– Hm. Ai văzut vreun ziar de dimineaţă, profesore? Sau ştiri video?

– Da, ultimele.

– Nu s-a pomenit nimic în ultimele ştiri de azi-noapte.

– Nici azi-dimineaţă.

– Ciudat, am zis.

– Care-i ciudăţenia aici? întrebă Wyoh. Noi nu o să scoatem niciun cuvânt. Avem camarazi în locurile cheie la toate ziarele de pe Lună.

Profesorul dădu din cap.

– Nu-i atât de simplu, draga mea. Există cenzura. Ştii cum se pregăteşte un exemplar din ziarele noastre?

– Nu prea. E făcut de-o maşinărie, nu?

– Tocmai asta vrea să ne spună profesorul, i-am zis. Ştirile sunt tipărite în birourile editoriale. De acolo sunt preluate de un serviciu închiriat, condus de computerul-şef de la Complexul Autorităţii – speram că va fi observat că am spus „computerul-şef şi nu «Mike» – şi sunt trimise în computer prin circuitul telefonic. Rolele se introduc într-o secţiune a computerului, care le citeşte, le aranjează şi tipăreşte ziarele separat în fiecare oraş mare. Ediţia Novylen a *Cotidianului lunar,* tipărită în Novylen, conţine poveşti şi anunţuri locale, iar computerul face schimbările din simbolurile standard fără să fie nevoie să i se spună cum. Ceea ce a vrut profesorul să zică este că, din Complexul Autorităţii, Temnicerul-şef poate interveni în tipărirea ziarelor. Asta e valabil pentru toate serviciile de ştiri, atât dinspre cât şi spre Lună, pentru că sunt canalizate prin camera computerelor.

– Ideea e că Temnicerul-şef *poate* face să dispară din ziar întreaga poveste, continuă profesorul. Nu are importanţă dacă a făcut-o sau nu. Verifică-mă Manuel, ştii că sunt cam nepriceput când e vorba de maşinării. Oricum, poate introduce orice poveste

vrea el, indiferent câţi camarazi avem noi în birourile ziarelor.

– Desigur, am aprobat. La Complex, orice poate fi adăugat, tăiat sau schimbat după bunul plac.

– Asta, señorita, este slăbiciunea cauzei noastre. Lipsa accesului la comunicaţii, la mass-media. Paznicii ăia imbecili n-au avut nicio importanţă, dar este al dracului de important faptul că Temnicerul-şef hotărăşte şi nu noi, dacă povestea asta trebuie spusă sau nu. Pentru un revoluţionar, mijloacele de comunicare reprezintă o condiţie *sine qua non.*

Wyoh se uită la mine cu subînţeles, aşa că am schimbat imediat subiectul.

– Profesore, de ce v-aţi descotorosit de cadavre? Pe lângă faptul că a fost o treabă scârboasă, a fost şi periculos. Nu ştiu câte gărzi are Temnicerul-şef, dar puteau apărea şi mai mulţi în timpul operaţiunii.

– Crede-mă, flăcăule, ne-am temut de asta. Deşi nu e mare lucru de capul meu, a fost ideea mea şi a trebuit să-i conving pe ceilalţi. Nu a fost o idee originală, ci un reflex pe care l-am căpătat în amintirea unor lucruri din trecut, un principiu istoric.

– Ce principiu?

– *Teroarea!* Omul e capabil să înfrunte un pericol pe care îl cunoaşte, dar necunoscutul îl sperie. I-am aranjat pe toţi acei turnători ca să stârnim teroarea printre camarazii lor. Nici eu nu ştiu câte gărzi are Temnicerul-şef, dar vă asigur că astăzi sunt mai puţin eficienţi decât ieri. Camarazii lor au plecat într-o misiune uşoară. Nu s-a mai întors *niciunul.*

Wyoh se cutremură.

– Şi pe mine mă înspăimântă. Nu cred că vor mai arde de nerăbdare să se bage prea curând în mijlocul unui furnicar.

– Profesore, ziceai că nu ştii câte gărzi are Temnicerul-şef. Organizaţia ştie. Douăzeci şi şapte. Dacă au fost ucişi nouă, înseamnă că au mai rămas numai optsprezece. Poate că e timpul pentru un puci, nu?

– Nu, am răspuns.

– De ce nu, Mannie? Nu o să mai fie niciodată atât de slabi ca acum.

– Pentru că nu sunt destul de slabi. Am omorât nouă dintre ei pentru că au fost atât de smintiţi, încât au intrat acolo unde eram noi. Dar dacă Temnicerul-şef stă acasă, înconjurat de gărzi… Am auzit destul de „umăr-lângă-umăr” aseară.

M-am întors spre profesor.

– Dar să ştii, am să mă interesez să aflu dacă e adevărat că Temnicerul-şef mai are doar optsprezece gărzi. Ai spus mai devreme că Wyoh nu trebuie să se întoarcă în Hong Kong, iar eu nu trebuie să merg acasă. Dacă au rămas doar optsprezece, mă întreb cât de mare e pericolul? Mai târziu, după ce vor primi întăriri, poate că pericolul va fi mare, dar acum… ia să vedem, Luna City are patru ieşiri principale şi încă altele mai mici. Câte ieşiri pot păzi? Ce o împiedică pe Wyoh să meargă la staţia de metro Vest, să-şi ia costumul de presiune şi să se ducă acasă?

– Cred că ar putea, zise profesorul.

– Da, poate că e mai bine să plec, zise Wyoh. Nu pot rămâne aici pentru totdeauna. Dacă tot trebuie să mă ascund, mai bine să fie în Hong Kong, unde am o grămadă de cunoştinţe.

– S-ar putea să reuşeşti, draga mea. Dar mă îndoiesc. Aseară erau două jachete galbene la staţia Vest, le-am văzut eu. Acum s-ar putea să nu mai fie acolo. Hai să zicem că nici nu mai sunt. Te duci la staţie, deghizată, să zicem. Îţi pui costumul de presiune şi iei o capsulă de metro spre Beluthihatchie. Cobori să iei autobuzul spre Endsville şi eşti arestată. Iată ce înseamnă comunicaţiile. Nu e nevoie să pui o jachetă galbenă să păzească staţia; e suficient să te vadă cineva acolo. Un simplu telefon face restul.

– Dar ai zis că voi fi deghizată.

– Statura ta nu se poate deghiza, iar costumul de presiune va fi dat în urmărire, fii sigură. De cineva despre care habar n-ai că are vreo legătură cu Temnicerul-şef. Probabil, de un camarad.

Profesorul se încruntă.

– Nenorocirea conspiraţiei este că de regulă trădarea începe din interior. Chiar dacă numărul este mic, doar patru oameni, e foarte posibil ca unul dintre ei să fie turnător.

Wyoh spuse pe un ton posac:

– Vorbeşti în aşa fel încât tot ce facem să pară lipsit de speranţă.

– Nicidecum, draga mea. Există o şansă la mie ca să fie aşa, poate.

– Nu pot să cred. Nu cred! În anii mei de activitate am câştigat sute de membri. Avem organizaţii în toate oraşele mari. Poporul e de partea noastră.

Profesorul dădu din cap.

– Fiecare nou membru face ca posibilităţile de trădare să crească. Wyoming, doamnă scumpă, revoluţiile nu se câştigă cu

înrolarea maselor. Revoluţia este o ştiinţă pe care doar puţini au competenţa s-o pună în aplicare. În mare parte, depinde de o bună organizare şi mai ales, de comunicaţii, iar la momentul istoric potrivit, acţionează. Organizarea bună şi timpul potrivit de acţiune duc la o reuşită fără vărsare de sânge. Fă-o stângaci şi prematur, care ar fi rezultatul? Război civil, violenţă printre oameni, lichidări, teroare. Sper că-mi ierţi îndrăzneala, dar până acum revoluţia s-a făcut cu stângăcie.

Wyoh păru încurcată.

– Ce vrei să spui prin organizare bună?

– Organizare funcţională. Cum se proiectează un motor electric? Îi pui o coadă numai pentru că o ai la îndemână? Îţi e de folos un buchet de flori? Sau o grămadă de pietre? Nu, lucrezi cu elementele necesare scopului şi nu îl faci mai mare decât este necesar – şi încorporezi şi factorii de siguranţă. Funcţia determină proiectarea.

Acelaşi lucru se întâmplă şi cu revoluţia. Organizaţia nu trebuie să fie mai mare decât e nevoie, *niciodată* să nu recrutezi pe cineva doar pentru că vrea să se alăture. Şi nici să nu încerci să-l convingi doar pentru plăcerea de-a avea pe cineva în jur care să-ţi aplaude ideile. O va face când va veni timpul pentru aşa ceva... altfel, înseamnă că ai apreciat greşit momentul istoric. Sigur, va exista şi o organizaţie educaţională, dar asta trebuie să fie separată. Propagandiştii agitatori nu fac parte din structura de bază.

Iar în ceea ce priveşte structura de bază, o revoluţie începe întotdeauna cu o conspiraţie, de aceea structura este mică şi secretă, ca să se micşoreze pericolul trădării, întrucât *întotdeauna* există trădare. O soluţie ar fi sistemul de organizare în celule, iar până acum nu s-a inventat nimic mai bun.

S-a teoretizat multă vreme în legătură cu mărimea optimă a celulei. Cred că istoria a arătat cum e mai bine, celula de trei persoane este perfectă. Mai mult de trei e deja dificil, nici la masă nu se înţeleg, d-apoi când e să dea lovitura. Manuel, tu faci parte dintr-o familie numeroasă. Votaţi în familie pentru a stabili momentul cinei?

– Pe Bog că nu! Mami hotărăşte.

– Ah!

Profesorul scoase din buzunar un carneţel şi începu să deseneze ceva.

– Iată aici un arbore de celule de câte trei. Dacă eu aş plănui

să preiau comanda Lunii, aş începe cu noi trei. Unul dintre noi va fi ales preşedinte. Nu vom vota, alegerea va fi corectă şi evidentă, altfel se dovedeşte că nu suntem cei potriviţi. Apoi vom cunoaşte următorii nouă oameni, trei celule... dar fiecare celulă va cunoaşte numai pe unul dintre noi.

– Seamănă cu diagrama unui computer – logica ternară.

– Serios? La nivelul următor există două căi de legătură: un camarad de la nivelul doi îl cunoaşte pe conducătorul celulei lui, pe cei doi camarazi de celulă şi la nivelul trei, îi cunoaşte şi pe cei trei din subcelula lui – nu e obligatoriu să-i cunoască şi pe cei din subcelulele camarazilor săi. O metodă dublează securitatea, cealaltă dublează viteza de refacere, dacă apar probleme de securitate. Hai să zicem că nu cunoaşte subcelulele camarazilor săi din celulă – Manuel, câţi crezi că poate trăda? Să nu-mi spui că n-o va face. Cu metodele de astăzi se poate spăla creierul oricui, după care se calcă şi se refoloseşte ca nou. Câţi crezi?

– Şase, am răspuns. Şeful lui, doi camarazi de celulă şi trei din subcelulă.

– Şapte, mă corectă profesorul, se poate trăda şi pe sine. Asta lasă şapte legături rupte şi trei niveluri de reparat. Şi cum crezi?

– Nu-mi dau seama, zise Wyoh. Ai divizat atât de mult, încât totul se va desface în bucăţi.

– Manuel? Temă pentru acasă.

– Ei bine... blocurile de mai jos trebuie să poată trimite mesaje mai sus cu trei niveluri. Nici nu e nevoie să ştii cui, ci unde.

– Aşa e!

– Dar, am continuat, există un mod mai bun de a aranja lucrurile, profesore.

– Zău? Mulţi teoreticieni revoluţionari şi-au bătut capetele până să găsească varianta asta, Manuel. Am încredere în mâna lor, dar hai să facem un pariu de zece la unu.

– Mă pui în situaţia să-ţi iau banii. Ia aceleaşi celule, dar aranjează-le într-o piramidă deschisă din tetraedre. Acolo unde vârfurile sunt comune, fiecare bloc cunoaşte câte o persoană din celula adiacentă şi ştie cum să-i trimită mesaje, asta e tot ceea ce trebuie să facă. Comunicaţiile nu se întrerup niciodată, funcţionează şi în lateral şi în vertical şi orizontal. Ceva în genul unei reţele neuronale. Datorită acestei reţele poţi face o gaură în capul unui om şi să-i scoţi o bucată de creier şi totuşi să nu-i afectezi prea mult alţi centri nervoşi, în special gândirea. Dacă există capacitate în exces, se derivă în lateral. Se pierde ceea ce

a fost distrus, dar continuă să funcţioneze.

– Manuel, spuse profesorul cu îndoială, poţi să-mi desenezi ceea ce ai zis? Sună bine, dar e atât de diferit de doctrina tradiţională, încât trebuie să văd o reprezentare grafică ca să mă lămuresc.

– Da, bine... dar aş face-o mai bine cu un automat de desen stereo. Am să încerc.

(Oricine crede că e uşor să schiţezi o sută douăzeci şi unu de tetraedre, o piramidă deschisă de cinci niveluri destul de clar ca să arate relaţiile dintre ele, să-şi încerce norocul!)

– Uită-te la schiţa de bază, am zis dintr-odată. Fiecare vârf al fiecărui triunghi este comun cu zero, unul sau alte două triunghiuri. Unde este comun cu unul, acolo are o legătură într-o direcţie sau în ambele, dar e suficientă una pentru o reţea de comunicaţii multi-redundantă. În colţuri unde nu e comun cu niciun alt triunghi, legătura sare la dreapta, în colţul următor. Acolo unde este comun cu alte două triunghiuri, se alege din nou partea dreaptă pentru o nouă legătură.

Şi acum să vedem cum e cu oamenii. Să luăm, de exemplu, nivelul patru, D de la dulău. În vârf este camaradul Dan. Mai bine nu, hai să mergem mai jos cu un nivel ca să arătăm trei niveluri de comunicaţie distruse, nivelul E de la eroare şi să-l luăm pe camaradul Egbert.

Egbert lucrează sub Donald, îi are colegi de celulă pe Edward şi pe Elmer şi încă trei sub el, Frank, Fred şi Fatso... dar ştie cum să-i trimită mesaje şi lui Ezra, care e tot pe nivelul lui, dar nu în aceeaşi celulă. Nu-i cunoaşte numele, chipul, adresa sau orice altceva, dar ceva tot ştie, are un număr de telefon ca să-l găsească pe Ezra în caz de urgenţă.

Şi acum să vedem cum merge. Cazimir, de pe nivelul trei, e informator şi îi trădează pe Charlie şi pe Cox din celula lui, pe Baker de deasupra lui, pe Donald, pe Dan şi pe Dick de dedesubtul lui, ceea ce îi izolează pe Egbert, pe Edward şi pe Elmer şi pe toţi cei de sub ei.

Toţi trei raportează, redundanţă necesară oricărui sistem de comunicaţii, dar să urmărim strigătul de ajutor al lui Egbert. El îl sună pe Ezra. Dar Ezra este sub Charlie şi este şi el izolat. Oricum, nu contează, Ezra transmite amândouă mesajele prin legătura lui de siguranţă, Edmund. Dar ghinion, Edmund este sub Cox, aşa încât şi el le pasează lateral lui Enwright... şi astfel, trece de partea distrusă şi urcă prin Dover, Chambers şi Beeswax

la Adam, în biroul principal... care răspunde în jos de cealaltă parte a piramidei, cu treceri laterale la nivelul E, de la Esther la Egbert şi mai departe la Ezra şi Edmund. Aceste două mesaje în sus şi în jos nu numai că se stabilesc imediat, dar din modul în care trec, indică biroului central exact ce pagube s-au produs şi unde anume. Organizaţia nu numai că-şi păstrează funcţionalitatea, dar începe imediat să remedieze defecţiunea.

Wyoh trasa linii după spusele mele, convingându-se singură că proiectul merge, era adevărat, dar circuitul era idiot. Lasă-l pe Mike să studieze ideea câteva milisecunde şi ne va da o reţea mai bună, mai sigură şi mai eficientă împotriva greşelilor de manevrare. Şi probabil, adică sigur, ne va furniza câteva moduri de a evita trădarea şi va găsi şi soluţii să mărească viteza căilor de propagare. Şi cine ştie ce alte găselniţe ar mai pune la punct, n-am de unde să ghicesc, doar nu sunt computer.

Profesorul se uita la mine ca prin sticlă.

– Care-i necazul? am zis. Va merge, asta mi-e meseria.

– Manuel, băiete, pardon, señor O'Kelly... sunteţi bun să conduceţi această revoluţie?

– Eu? Pe Bog, nu! Nu sunt un martir al cauzelor pierdute. Vorbeam doar despre circuite.

Wyoh îşi îndreptă privirea hotărâtă spre mine.

– Mannie, fără fasoane, eşti ales. S-a votat.

6

Pe toţi dracii că aşa era.

– Manuel, nu te pripi. Iată-ne adunaţi aici, toţi trei, numărul perfect, cu o mulţime de talente şi de experienţă. Frumuseţe, maturitate în vârstă şi în gândire, energie...

– Îmi pare rău, eu nu am nicio energie în mine!

– Te rog, Manuel. Să gândim în termenii cei mai cuprinzători înainte de a lua o decizie. Ca să ne uşurăm situaţia, putem afla dacă rezervele lichide ale acestui han sunt potabile? Am la mine câţiva florini pe care-i pot cheltui ca să udăm învoiala.

Era lucrul cel mai înţelept pe care-l auzisem în ultima oră de discuţii.

– Vodcă Stilichnaya?

– Merge. Sună bine.

Se întinse după pungă.

– Îi spun s-o aducă, am zis şi am comandat un litru, plus ceva gheaţă. Liftul coborî după comandă. Nu mai era nevoie de suc de roşii, rămăsese de la micul dejun.

– Şi acum – am zis după ce ciocnisem paharele – ce părere ai, profesore, de cursa fanioanelor? Ai bani ca să pariezi că Yankeii[32] nu vor câştiga din nou?

– Manuel, care e opţiunea ta politică?

– Dacă joacă băiatul ăla nou de la Milwaukee, parcă m-aş băga şi eu.

– Uneori, omul nu-şi defineşte opţiunea politică, dar prin interogaţie socratică, poate să-şi înţeleagă poziţia şi de ce e acolo.

– Pariez pe echipa asta împotriva favoriţilor, trei la doi.

– *Ce-ai zis?* Măi nătăfleaţă! Şi cât?

– Trei sute de dolari Hong Kong.

– Bine, bate palma. De exemplu, în ce împrejurări poate pune Statul, pe bună dreptate, bunăstarea sa mai presus de a cetăţeanului?

– Mannie, se băgă şi Wyoh în vorbă, mai ai bani de aruncat? Eu am o părere bună despre băieţii din echipa Philadelphiei.

Am privit-o pieziş.

– Şi cam ce-ai avea tu de pariat, mă rog?

– Du-te naibii de-aici! Violatorule!

– Profesore, după părerea mea, nu există împrejurări în care Statul este justificat să-şi pună propria-i bunăstare deasupra bunăstării cetăţeanului, a mea, de exemplu.

– Bun, avem un punct de pornire.

– Mannie, zise Wyoh, cred că evaluezi lucrurile extrem de egoist.

– Dar sunt o persoană egoistă.

– Ei na, prostii! Cine m-a salvat pe mine? Pe mine, o străină? Şi nu a încercat să profite din asta. Profesore, am fost ajutată, nicidecum înşelată. Mannie e un cavaler ireproşabil.

– *Sans peur et sans reproche*[33]. Ştiu, îl cunosc de ani de zile. Dar asta nu contrazice ceea ce a zis.

– Ba da! Nu aşa cum stau lucrurile acum, ci conform idealului spre care tindem. Mannie, Statul este Luna, chiar dacă nu este stat suveran, iar noi avem cetăţenia în altă parte. Dar eu aparţin

---

[32] Celebră echipă americană de baseball.

[33] Fără teamă şi fără prihană (în lb. franceză în text).

Statului Luna şi tu la fel şi familia ta. Ai muri pentru familia ta?

– Sunt două întrebări care nu au legătură una cu alta.

– Ba da şi încă cum! Tocmai asta e ideea.

– Greşit. Îmi cunosc familia, am fost cooptat în ea demult.

– Scumpă doamnă, trebuie să sar în apărarea lui Manuel. Felul în care gândeşte e corect, chiar dacă nu e în stare să se exprime mai pe înţeles. Pot să pun şi eu o întrebare? În ce circumstanţe este moral pentru un grup să facă un lucru care ar fi imoral dacă ar fi făcut de un singur membru al grupului?

– A… o întrebare capcană.

– Întrebarea cheie, dragă Wyoming. O întrebare radicală, care loveşte la rădăcina întregii dileme a guvernării. Oricine răspunde sincer şi nu dă înapoi indiferent de consecinţe, ştie ce poziţie are şi pentru ce e pregătit să moară.

Wyoh se încruntă.

– Imoral pentru un membru al grupului, zise ea. Profesore, care sunt principiile tale politice?

– Îmi dai voie să te întreb eu primul despre principiile tale? Dacă poţi să ţi le expui.

– Evident că pot! Fac parte din Internaţionala a V-a, care cuprinde cea mai mare parte a Organizaţiei. Nu excludem pe nimeni care vrea să meargă pe drumul nostru, este un front comun. Avem comunişti, oameni din Internaţionala a IV-a, roşii, socialişti, singularişti şi tot ce mai vreţi. Dar eu nu sunt marxistă. Noi, cei dintr-a V-a, avem un program practic de luptă. Particular acolo unde este vorba de probleme particulare, public unde e cazul şi acceptăm faptul că anumite împrejurări schimbă situaţiile. Dar nimic doctrinar.

– Şi pedeapsa capitală?

– Pentru ce?

– Să zicem, de exemplu, pentru înaltă trădare. Împotriva Lunii, după ce o veţi elibera.

– Ce fel de trădare? Nu pot decide dacă nu cunosc împrejurările.

– Nici eu, dragă Wyoming. Numai că eu cred în pedeapsa capitală în anumite împrejurări… cu o diferenţă. Nu aş avea nevoie de un tribunal, aş judeca, condamna şi executa sentinţa eu însumi şi mi-aş asuma întreaga responsabilitate.

– Dar, profesore, nu mi-ai răspuns la întrebare, care sunt convingerile tale politice?

– Sunt un anarhist raţional.

– N-am auzit de categoria asta. Ştiu ce e un anarhist individualist, un anarhist comunist, creştin, filosofic, sindicalist, libertarian, dar asta ce mai e? Un fel de extremist?

– Poţi s-o iei aşa dacă vrei. Un anarhist raţional crede că acele concepte ca stat, societate, guvern nu există decât dacă sunt exemplificate fizic în acţiunile indivizilor responsabili. El e de părere că e greu să schimbi vinovăţia, s-o împărtăşeşti, s-o distribui... Întrucât culpa, responsabilitatea sunt lucruri care îşi au locul doar în fiinţa umană singulară, nicăieri în altă parte. Dar cel care e raţional ştie că nu toţi indivizii au aceleaşi opinii cu el, aşa încât încearcă să trăiască perfect într-o lume imperfectă... conştient că efortul lui nu va fi nici pe departe perfect, dar mergând înainte, fără să se lase demoralizat de cunoaşterea propriei lui imperfecţiuni.

– Ia te uită, am zis. „Nici pe departe perfect”. Asta e ce mi-am dorit toată viaţa.

– Deja o ai, imperfecţiunea, zise Wyoh. Profesore, cuvintele tale sună bine, dar îmi pare că au ceva alunecos. Parcă e prea multă putere în mâinile unor indivizi, desigur că nu vrei ca... bombele H, de exemplu, să fie controlate de o persoană iresponsabilă.

– Părerea mea este că orice persoană este responsabilă. Întotdeauna. Iar dacă bombele H există şi există într-adevăr, un anumit om le poate controla. În termenii moralei „Statul” nu există. Există doar oamenii. Indivizii în sine. Fiecare este responsabil pentru propriile lui acţiuni.

– Mai vrea cineva încă un rând?

Niciun subiect de pe lumea asta nu cere un consum atât de mare de alcool ca o dispută politică. Am mai comandat încă o sticlă.

Până acum nu mă angajasem în dispute politice, pentru că nu avusesem nemulţumiri pe vremea când ne „strivea călcâiul de fier al Autorităţii”. Înşelam pe cât puteam Autoritatea, iar în restul timpului nu mă gândeam la ea. Nici nu-mi trecuse prin cap să scap de Autoritate, era imposibil. Mergi pe drumul tău, vezi-ţi de treabă şi n-o să ai probleme cu nimeni, asta era deviza mea.

E adevărat, nu ne permiteam să trăim în lux pe-atunci. După standardele de pe Pământ, eram săraci. Dacă aveam nevoie de un lucru care nu exista la noi şi trebuia importat, cei mai mulţi dintre noi renunţau la el. Pe vremea aceea nu exista o uşă electrificată în întreaga Lună. Costumele de presiune se aduceau

de pe Terra, până când un chinez deştept de pe Lună a copiat costumele, făcând unele la fel mai bune şi mai simple. (Poţi arunca liniştit doi chinezi într-unul din deşerturile noastre de pe Lună şi vei vedea că, în loc să moară de foame, se vor îmbogăţi, vânzându-şi pietre unul altuia, vreme în care mai cresc şi doisprezece copii. Apoi, apare un hindus care va vinde cu amănuntul marfa luată de la ei en gros, la un preţ mai mic şi profit mai mare. Şi, uite – aşa, mergem înainte.)

Am văzut ce e ăla lux pe Pământ. Dar nu merita să-l ai cu preţul a ceea ce suportau ei. Nu vorbesc aici de gravitaţia mare, asta nu-i deranjează, ci de tot felul de nimicuri absurde. Peste tot, numai birocraţie. Dacă un îngrăşământ din găinaţ de găină ar fi transportat dintr-un oraş pământean pe Lună, problema fertilităţii s-ar rezolva pentru un secol. Birocraţie peste birocraţie. Fă asta. Nu face aia. Stai la rând. Unde ţi-e chitanţa? Completează formularul. Să vedem licenţa. Prezintă şase exemplare. Numai spre ieşire. Viraj la stânga interzis. Viraj la dreapta interzis. Nu te băga peste rând ca să plăteşti. Ai uitat ştampila. Du-te înapoi să-ţi pună ştampila. Vrei să mori, n-ai decât, dar trebuie întâi să capeţi autorizaţie.

Wyoh se ţinea tare de profesor, sigură că el are toate răspunsurile posibile. Dar profesorul era mai interesat de întrebări decât de răspunsuri, derutând-o.

Spuse în cele din urmă:

– Profesore, nu te înţeleg. Nu ţin să-i spui guvern, vreau numai să-mi spui clar ce reguli crezi că sunt necesare pentru a ne asigura libertatea egală tuturor.

– Scumpă doamnă, am să accept cu plăcere regulile voastre.

– După câte văd eu, se pare că nu vrei nicio regulă!

– Asta e adevărat, dar am să accept orice regulă pe care o crezi necesară libertăţii tale. Eu sunt liber, indiferent de regulile care mă înconjoară. Dacă mi se par tolerabile, le tolerez. Dacă, dimpotrivă, mi se par neplăcute, le încalc. Sunt liber pentru că doar eu singur îmi asum responsabilitatea morală pentru ceea ce fac.

– Deci, nu vei accepta nicio lege pe care majoritatea o consideră necesară?

– Spune-mi care e legea respectivă şi am să-ţi spun dacă o voi respecta sau nu.

– Nu întoarce vorba. De fiecare dată când formulez un principiu general, întorci vorba.

Profesorul îşi strânse mâinile la piept.

– Mii de scuze. Dar crede-mă, scumpă Wyoming, sunt foarte dornic să-ţi fac pe plac. Ai spus mai devreme că frontul e dispus să se unească cu oricine merge pe drumul vostru. Nu este îndeajuns să-ţi doreşti să vezi Autoritatea eliminată de pe Lună, ci trebuie să mai şi acţionezi, nu?

Faţa lui Wyoh se lumină.

– Asta e!

Îl lovi cu pumnii în coaste cu blândeţe, apoi îl îmbrăţişă şi îl sărută pe obraz.

– Camarade, hai să-i dăm drumul!

– Noroc, am zis şi eu. Hai să-l găsim pe Temnicerul-şef şi să-l elimi… elimi… eliminăm.

Mi se părea o idee bună la ora aceea. Nu prea avusesem o noapte ca lumea şi nici nu prea ţineam la băutură.

Profesorul umplu paharele, îl ridică pe-al lui şi anunţă cu multă demnitate:

– Camarazi… Începem Revoluţia!

La vorbele astea am primit amândoi câte un pupic. Brusc, m-am trezit la realitate, în timp ce profesorul se aşeză şi spuse:

– Comitetul de urgenţă al Lunii Libere este în şedinţă. Trebuie să plănuim acţiunea.

– Uşurel, profesore! am zis. Eu nu m-am pus de acord cu nimic. Ce e chestia asta cu acţiunea?

– Adică, vom răsturna Autoritatea, vorbi cu blândeţe.

– Cum? Aruncând cu pietre în ei?

– Asta rămâne de stabilit. Suntem în etapa plănuirii.

– Profesore, am zis, mă cunoşti. Dacă eliminarea Autorităţii ar fi fost ceva la îndemâna mea, fii sigur că nu m-aş fi dat în lături.

– „… vieţile noastre, averile şi onoarea noastră sacră.”

– Poftim?

– E un preţ care a fost plătit odată.

– Ei bine, nu m-aş da în lături de la nimic. Dar când pariez pe ceva, vreau să ştiu că am măcar o şansă de câştig. I-am spus şi lui Wyoh noaptea trecută că nu fac nazuri la şansele mici…

– Unu la zece ai spus, Mannie.

– Da, Wyoh, aşa am zis. Dar arată-mi şansele astea şi licitez. Ei, *puteţi* s-o faceţi?

– Nu, Manuel, nu cred.

– Atunci, de ce să mai discutăm? Eu nu văd nicio şansă.

– Nici eu, Manuel. Dar noi abordăm problema asta în mod

diferit. Revoluţia este o artă pe care o urmez de dragul artei, nu ca pe-o sarcină pe care trebuie să o îndeplinesc. Nu e nicio dezamăgire de-aici. O cauză pierdută te poate mulţumi spiritual, ca şi o victorie.

– Pentru mine, nu. Regret.

– Mannie, zise Wyoh deodată, de ce nu-l întrebi pe Mike?

– Vorbeşti serios?

– Cât se poate de serios. Dacă cineva poate calcula şansele, Mike ar fi acela. Nu crezi?

– Mda. Posibil.

– Cine e acest Mike, dacă nu sunt indiscret? întrebă profesorul.

Am ridicat din umeri.

– Nimeni.

– Mike e cel mai bun prieten al lui Mannie. Se pricepe foarte bine să calculeze şansele.

– Ce e, contabil? Draga mea, dacă introducem un al patrulea membru, violăm principiul celulei.

– Nu văd de ce, răspunse Wyoh. Mike poate fi un membru al celulei pe care o conduce Mannie.

– Da... e adevărat. Îmi retrag obiecţia. E de încredere? Garantezi pentru el? Tu ce zici, Manuel?

– Este nesincer, imatur, se ţine de şotii şi nu-l interesează deloc politica.

– Mannie, vezi că te spun lui Mike. Profesore, nu e deloc genul ăsta şi avem nevoie de el. De fapt, el ar trebui să fie preşedintele nostru, iar noi celula de sub el. Celula executivă.

– Wyoh, ai oxigen destul? Ce-ai păţit?

– Mă simt perfect, eu n-am tras la măsea ca tine. Gândeşte-te, Mannie. Foloseşte-ţi imaginaţia.

– Trebuie să recunosc că afirmaţiile voastre contradictorii mi se par foarte contradictorii, spuse profesorul.

– Mannie?

– Of, la naiba!

N-am avut încotro şi i-am povestit confidenţial totul despre Mike, cum s-a trezit la viaţă, cum şi-a primit numele, cum a cunoscut-o pe Wyoh. Profesorul acceptă ideea unui computer cu conştiinţă mai uşor decât am acceptat eu ideea de zăpadă, când am văzut-o pentru prima dată. Dădu din cap şi zise:

– Zi mai departe.

Dar apoi, adăugă:

– Este computerul Temnicerului-şef, nu? De ce nu-l invităm şi pe Temnicerul-şef la întrunirile noastre, măcar ştim o treabă!

Am încercat să-l calmăm. Într-un târziu, am spus:

– Ia-o cum vrei. Mike e un tip independent, la fel ca tine. Spune-i anarhist raţional, dacă vrei, pentru că este raţional şi nu simte niciun respect faţă de niciun fel de guvernare.

– Dacă această maşină nu este loială proprietarilor ei, poţi să te aştepţi să-ţi fie ţie loială?

– E un sentiment. Mă port cu Mike cât pot eu mai bine şi el se poartă la fel cu mine.

Şi i-am spus de precauţiile pe care le luase Mike pentru mine, ca să mă protejeze.

– Nu sunt sigur că *ar putea* să mă trădeze cuiva care n-ar şti parolele, cea pentru protejarea telefonului şi cea pentru a găsi ceea ce am vorbit şi am depozitat în el. Maşinile nu gândesc la fel ca oamenii, dar sunt sută la sută sigur că nu *ar vrea* să mă trădeze... şi probabil că va încerca să mă apere chiar dacă acel cineva ar pune mâna pe parole.

– Mannie, de ce nu-l suni? sugeră Wyoh. Când va vorbi cu el, profesorul de la Paz va înţelege de ce avem încredere în el. Profesore, nu-i vom spune niciun secret lui Mike, până ce nu te vei simţi sigur pe el.

– Nu văd niciun rău în asta.

– De fapt, i-am spus câteva secrete, am mărturisit.

Le-am spus despre înregistrarea întrunirii din noaptea trecută şi despre cum am înmagazinat-o.

Profesorul se supără, Wyoh se îngrijoră.

– Calm! am zis. Numai eu ştiu parola. Wyoh, ţi-aduci aminte cum s-a purtat Mike cu pozele tale, nici pe mine nu m-a lăsat să le văd, deşi chiar eu i-am sugerat să le blocheze. Dar dacă voi doi lăsaţi la o parte neîncrederea, îl sun, mă asigur că nimeni n-a apelat la înregistrarea respectivă, îi spun s-o şteargă şi e dusă pentru totdeauna, memoria unui computer ori e totul, ori nu e nimic. Sau altceva, îi spun lui Mike să şteargă înregistrarea în timp ce-o derulează. Aşa nu mai rămâne nicio urmă.

– Nu te mai obosi, zise Wyoh. Profesore, eu am încredere în Mike şi te sfătuiesc să faci la fel.

– Dacă mă gândesc mai bine, admise profesorul, nu văd nicio primejdie din înregistrarea întrunirii din noaptea trecută. Întotdeauna în asemenea mulţimi există spioni şi e posibil ca vreunul dintre ei să fi înregistrat ca şi tine, Manuel. M-am cam

supărat pe ceea ce părea să fi fost indiscreţia ta, slăbiciune pe care un membru al oricărei conspiraţii nu trebuie s-o aibă niciodată, mai ales unul de frunte, ca tine.

– Nu eram membru al conspiraţiei când am introdus înregistrarea în Mike şi nici acum nu sunt, decât dacă am avea şanse mai mari decât cele de până acum!

– Îmi retrag cuvintele, n-ai fost indiscret. Dar cinstit, crezi că această maşină poate prezice rezultatul unei revoluţii?

– Nu ştiu.

– Eu cred că poate! zise Wyoh.

– Nu te arunca, Wyoh. Profesore, Mike poate prezice – dacă are toate datele semnificative la dispoziţie.

– Chiar asta am vrut să zic, Manuel. Nu mă îndoiesc că această maşină poate rezolva probleme pe care nici eu n-aş fi în stare să le înţeleg. Dar una de asemenea amploare? Ar trebui să ştie, Dumnezeule, toată istoria omenirii, toate detaliile situaţiei sociale, politice şi economice de pe Terra de astăzi şi acelaşi lucru să-l ştie şi despre Lună, o cunoaştere cât mai completă a psihologiei cu toate ramificaţiile ei şi o cunoaştere şi mai amănunţită a tehnologiei cu toate posibilităţile ei: armament, comunicaţii, strategie şi tactică, tehnici de propagandă, specialişti clasici cum ar fi Clausewitz, Guevara, Morgenstern, Machiavelli şi mulţi alţii.

– Asta e tot?

– Dacă e tot? Dragul meu, ce spui tu?

– Câte cărţi de istorie ai citit, profesore?

– Nu mai ştiu. Cred că peste o mie.

– Mike poate trece ca un fulger prin tot atâtea doar în după-amiaza asta, fiind limitat numai de viteza de scanare, pentru că are o capacitate uimitoare de a înregistra date. În scurt timp, în doar câteva minute, putem avea fiecare fapt corelat cu tot ce ştie, notând discrepanţele şi valorile de probabilitate alocate incertitudinilor. Profesore, Mike citeşte fiecare cuvânt din toate ziarele de pe Terra. Citeşte toate publicaţiile tehnice. Citeşte literatură – şi ştie că e literatură. Niciodată nu oboseşte, tot timpul vrea mai mult. Dacă crezi că există vreo carte pe care ar trebui s-o citească pentru a rezolva problemele, spune-i. Poate s-o înghită cât ai zice peşte.

Profesorul clipi.

– Am să ţin cont de asta. Foarte bine, hai să vedem dacă face faţă. Cred în continuare că există ceva ce se numeşte intuiţie şi

judecată tipic umană.

– Mike are intuiţie, zise Wyoh. Intuiţie feminină.

– Iar în ceea ce priveşte judecata tipic umană, am completat eu, Mike nu e om. Dar tot ce ştie, tot de la oameni ştie. Hai să vă fac cunoştinţă şi ai să te convingi de judecata lui.

L-am telefonat.

– Salut, Mike!

– Bună, Man, singurul meu prieten bărbat. Salutări, Wyoh, singura mea prietenă femeie. Mai aud o persoană. Presupun că e profesorul Bernardo de la Paz.

Profesorul păru surprins, apoi încântat.

– Aşa e, Mike, am zis. De-asta te-am sunat. Profesorul e un om inteligent.

– Mulţumesc, Man! Profesore de la Paz, mă bucur să vă cunosc.

Profesorul ezită, dar zise:

– Mi… Señor Holmes, cum de-aţi ştiut că sunt aici?

– Îmi pare rău, domnule, dar nu pot să vă spun. Man, tu-mi cunoşti metodele, nu?

– Mike e un şmecher, profesore. Şi asta datorită faptului că a învăţat să-mi facă servicii confidenţiale, aşa încât a bătut un apropo ca să te facă să crezi că te-a identificat numai simţindu-ţi prezenţa – şi, într-adevăr, din respiraţie, din bătăile inimii poate spune multe, cum ar fi greutatea, vârsta cu aproximaţie, sexul şi încă câteva despre sănătate. Mike e o adevărată enciclopedie medicală.

– Sunt fericit să vă spun, adăugă Mike grav, că nu am descoperit niciun semn al vreunor probleme cardiace sau respiratorii, ceea ce e destul de neobişnuit pentru un om de vârsta dumneavoastră, care şi-a petrecut atâţia ani pe Pământ. Vă felicit, domnule.

– Mulţumesc, señor Holmes.

– Cu plăcere, profesore de la Paz.

– În momentul în care îţi află identitatea, Mike ştie ce vârstă ai, când ai fost deportat şi de ce, e la curent cu tot ce a apărut despre tine în *Cotidianul lunar,* în *Lumină de Lună* sau în oricare altă publicaţie lunară, plus pozele din ziare, îţi ştie balanţa bancară, dacă îţi plăteşti impozitele la timp şi încă o grămadă de alte chestii. Toate astea le găseşte într-o fracţiune de secundă. Ceea ce nu ţi-am zis – din cauză că era treaba mea – e că Mike ştie că te-am invitat aici, aşa că n-a fost o problemă să-şi dea

seama cine e a treia persoană din cameră atunci când a auzit respiraţia şi bătăile tale de inimă. Mike, nu trebuie să spui „profesore Bernardo de la Paz”, de fiecare dată când i te adresezi, e suficient „profesore”.

– S-a notat, Man. Dar şi el mi se adresează protocolar.

– Terminaţi cu fasoanele astea. Te-ai prins, profesore?

Mike ştie multe, dar nu spune orice, are simţul măsurii.

– Sunt de-a dreptul impresionat!

– Mike e cel mai inteligent computer din câte s-au văzut până acum, dar e şi cel mai zăpăcit. E un spiriduş electronic. Ai să te convingi singur. Mike, am făcut un pariu cu profesorul, pe trei la doi, că Yankeii vor câştiga fanionul din nou.

– Îmi pare rău să aud asta, Man. Şansele corecte, acum, la început de an, bazate şi pe performanţele trecute ale echipelor şi jucătorilor, sunt 1 la 4,72 pe invers.

– Ei, la naiba, nu pot fi atât de slabe!

– Îmi pare rău, Man. Am să tipăresc calculele dacă ţi-e mai uşor. Dar te sfătuiesc să-ţi răscumperi pariul. Yankeii au şanse să învingă o echipă… dar şansele de a învinge toate echipele, combinate cu factorii de vreme nefavorabilă, accidente şi alte variabile pentru sezonul următor, sunt reduse.

– Profesore, vrei să-ţi vinzi pariul?

– Dacă vrei, Manuel.

– Cât vrei?

– Trei sute de dolari Hong Kong.

– Hoţ bătrân!

– Manuel, ca profesor ce ţi-am fost, te-aş înşela dacă nu te-aş lăsa să înveţi din greşeli. Señor Holmes, Mike, prietene… Îmi dai voie să-ţi spun aşa?

– Chiar te rog.

(Mike scoase un zgomot ca de pisică care se alintă în poala stăpânului.)

– Mike, amigo, vinzi ponturi şi la cursele de cai?

– Da, uneori calculez şansele şi la cursele de cai. Specialiştii în computere din serviciul civil vin şi cer programul cu insistenţă. Dar rezultatele sunt atât de diferite de previziunile mele, încât am tras concluzia că ori datele sunt insuficiente, ori caii sau jocheii nu sunt cinstiţi. Toate trei variantele sunt posibile. Totuşi, pot să vă dau o formulă care o să vă aducă un beneficiu constant, dacă jucaţi cu regularitate.

Profesorul păru nerăbdător.

– Care e? Pot să ştiu?

– Sigur. Pariază pe cel mai bun elev-jocheu. Întotdeauna primeşte cai buni, iar aceştia cară mai puţină greutate. Dar nu te lua după instinct.

– Cel mai bun elev-jocheu… hmm, Manuel, cât o fi ceasul?

– Profesore, doar nu vrei să te duci să pariezi acum, până la ora cursei?! Ai uitat ce-am stabilit?

– Da, da, scuze. Te rog, zi mai departe. Auzi, cel mai bun elev-jocheu…

– Mike, ţi-am dat o înregistrare noaptea trecută.

M-am apropiat de receptor şi i-am şoptit:

– *Căderea Bastiliei.*

– Am găsit-o, Man.

– Te-ai gândit la ea?

– Da, în mai multe feluri. Wyoh, ai vorbit foarte dramatic.

– Mersi, Mike.

– Profesore, poţi să-ţi iei gândul de la jochei?

– Nu mă cunoşti! Sunt numai urechi.

– Atunci opreşte-te să mai faci calcule în gând. Mike le face mai repede.

– Nici nu aveam de gând să-mi pierd timpul. Finanţarea unei asemenea chestii, în care ne aventurăm la noroc, este întotdeauna dificilă. Am să amân pariul. Ascult cu atenţie.

– Vreau ca Mike să facă o proiecţie a procesului. Mike, în înregistrarea aceasta ai auzit-o pe Wyoh zicând că trebuie să avem un comerţ liber cu Terra. Apoi, l-ai auzit pe profesor zicând că ar trebui să punem embargo de transport de pe Terra. Cine are dreptate?

– Întrebarea e nedeterminată, Man.

– Ce am uitat?

– Vrei s-o reformulez eu, Man?

– Sigur. Fă-ne şi o prezentare generală a situaţiei.

– Bine. Pe termen scurt, propunerea lui Wyoh ar fi un mare avantaj pentru poporul Lunii. Preţul cerealelor la capătul catapultei ar creşte cu un factor de cel puţin patru, luând în considerare o uşoară creştere a tuturor preţurilor *en gros* de pe Terra, uşoară zic, pentru că Autoritatea vinde acum aproape de preţul pieţei libere, neglijând hrana subvenţionată sau donată, din care cea mai mare parte provine din preţul scăzut practicat la capătul catapultei. Nu mai vorbesc de faptul că factorii variabili minori sunt înghiţiţi de factorii majori. Să zicem că

efectul imediat al afacerii ar fi o creştere a preţului cam de patru ori.

– Ai auzit, profesore?

– Doamnă dragă, n-am zis nu niciodată.

– Pentru cultivator, creşterea profitului e mai mare de patru ori pentru că, aşa cum a zis şi Wyoh, el trebuie să cumpere apă şi alte produse la preţuri mari controlate. Creşterea profitului lui va fi cam de şase ori dacă ne gândim la o piaţă liberă pe tot circuitul mărfurilor. Dar asta se va echilibra sub presiunea altui factor. Preţurile mai mari pentru export vor duce la preţuri mai mari pentru tot ceea ce se consumă pe Lună: atât bunuri cât şi muncă. Efectul rezultat va fi un standard de viaţă de două ori mai ridicat pentru toţi şi va fi urmat de un efort încrâncenat de a săpa şi semăna mai multe tunele pentru ferme, de a scoate mai multă gheaţă, de a îmbunătăţi metodele de creştere a randamentului. Toate astea duc la creşterea exportului. Totuşi, piaţa terestră este atât de largă şi atât de săracă în hrană, încât reducerea profitului din creşterea exportului nu este un factor important.

– Dar, señor Mike, zise profesorul, dacă va fi cum spui, asta va grăbi ziua când resursele Lunii vor fi epuizate.

– Proiecţia a fost specificată ca fiind imediată, señor profesor. Să merg mai departe, cu previziuni pentru un timp mai îndelungat, pe baza remarcilor tale?

– Neapărat!

– Masa Lunii la trei cifre semnificative este de 7,36 ori zece la puterea a nouăsprezecea tone. Deci, dacă menţinem alte variabile constante, inclusiv populaţiile lunară şi pământeană, rata diferenţială prezentă în tone a exportului poate continua timp de 7,36 ori zece la puterea a douăsprezecea ani, iar prin rotunjire e vorba de şapte mii de miliarde de ani.

– Poftim? Eşti sigur?

– Poţi să verifici, profesore, dacă vrei.

– Mike, e o glumă? am zis. Dacă da, nu e amuzantă nici măcar de prima dată.

– Nu e nicio glumă, Man.

– Oricum, adăugă profesorul, revenindu-şi, nu scoarţa Lunii o exportăm noi, ci sângele nostru, apa şi materia organică. Nu piatră.

– M-am gândit la asta, profesore. Această previziune se bazează pe transmutaţia controlată, orice izotop trece într-altul,

fiind nevoie de energie pentru orice reacţie non-exo-energetică. Cu alte cuvinte, piatra va fi exportată transformată în grâu, carne şi în orice alt produs comestibil.

– Dar încă nu ştim cum să facem aşa ceva! Amigo, e absurd!

– Dar vom şti cum s-o facem, în viitor.

– Mike are dreptate, profesore, am intervenit. Sigur, astăzi n-avem idee cum să facem asemenea transmutaţie, dar vom avea într-o zi. Mike, ai calculat câţi ani vor trece până atunci? Ar trebui să te gândeşti la nişte invenţii de calcul.

Mike răspunse cu voce tristă:

– Am încercat, dar n-am reuşit, Man, singurul meu prieten bărbat, în afară de profesor, care sper că-mi va fi şi el prieten. Întrebarea e neterminată.

– De ce?

– Pentru că presupune un salt în teorie. În toate datele mele nu există nicio modalitate de a prezice apariţia unui geniu.

Profesorul oftă.

– Mike, amigo, nu ştiu dacă trebuie să mă simt uşurat sau dezamăgit. Atunci, proiecţia asta nu înseamnă nimic?

– Bineînţeles că înseamnă ceva! zise Wyoh. Adică, înseamnă că vom descoperi transmutaţia atunci când va fi nevoie. Spune-i tu, Mike.

– Wyoh, îmi pare tare rău. Afirmaţia ta este ceea ce căutam, de fapt. Dar totuşi răspunsul este: Geniul se află acolo unde îl găseşti. Nu. Îmi pare rău.

– Deci, profesorul are dreptate? Care e timpul cel mai bun pentru plasat pariuri?

– Stai un pic, Man. Ar mai exista o soluţie specială, sugerată de discursul profesorului de la întrunire – înapoierea transportului, tonă pentru tonă.

– O fi, dar ei nu pot face asta.

– Dacă preţul e destul de scăzut, pământenii o vor face. Scăderea asta se poate realiza cu o perfecţionare minoră, nu prea complicată, transportul de mărfuri dinspre Terra să fie la fel de ieftin ca transportul spre Terra.

– Asta numeşti tu minoră?

– În comparaţie cu celelalte probleme, da, Man.

– Mike, scumpule, cât timp va lua? Când vom reuşi?

– Wyoh, o proiecţie brută bazată pe date puţine şi mai mult intuitive, estimează că va lua cam cincizeci de ani.

– Cincizeci de ani? O nimica toată! Putem avea o piaţă liberă.

– Wyoh, am zis, cifra e calculată cu aproximaţie şi nu garantez că ar fi sigur peste cincizeci de ani.

– E vreo diferenţă?

– Normal, i-am spus. Ceea ce ne-a zis Mike nu e posibil să se împlinească mai devreme de cinci ani şi ar fi surprins să ţină mai mult de cinci sute de ani. Am dreptate, Mike?

– Da, Man.

– Deci, avem nevoie de altă proiecţie. Profesorul a arătat clar că exportăm apa şi materia organică fără să le mai primim înapoi, eşti de acord, Wyoh?

– Da, desigur. Numai că eu nu cred că asta e de importanţă majoră.

– Bine, Mike. Facem alt calcul, fără transport ieftin, fără transmutaţie. Peste cât timp vor apărea problemele?

– Peste şapte ani.

– Şapte ani zici?

Wyoh sări în sus, uitându-se ţintă la telefon.

– Mike, dragă, vorbeşti serios?

– Wyoh, spuse el cu o voce plângăreaţă, am făcut tot ce-am putut. Situaţia are un număr impresionant de mare de variabile şi, ajutându-mă de multe presupuneri, am formulat câteva mii de soluţii. Răspunsul cel mai fericit l-am găsit presupunând că nu vor exista creşteri de tonaj şi nici de populaţie lunară – dacă se vor impune restricţii severe la capitolul natalitate – şi se va căuta gheaţă mai intens, pentru a ne menţine rezervele de apă. Asta ne-ar da o speranţă de maxim douăzeci de ani. Toate celelalte răspunsuri sunt incomparabil mai rele.

Wyoh, gravă, spuse:

– Ce se va întâmpla peste şapte ani?

– Am ajuns la răspunsul ăsta luând în calcul situaţia prezentă, fără nicio schimbare în politica Autorităţii şi cu toate variabilele extrapolate din experienţele empirice din comportarea lor din trecut. E un răspuns conservator de mare probabilitate, conform datelor disponibile. 2082 este anul în care cred că va începe lupta pentru supravieţuire, iar canibalismul va apărea cam la doi ani după asta.

– *Canibalism!*

Se răsuci şi îşi rezemă capul de pieptul profesorului.

El o bătu uşurel pe umăr, zicându-i blând:

– Îmi pare rău, Wyoh, dar oamenii nu-şi dau seama cât de precară este ecologia noastră. Chiar şi pe mine mă şochează.

Ştiu că apa curge la vale, dar nu-mi imaginam cât de repede va ajunge la capăt.

Wyoh se calmă.

– Bine, profesore, recunosc, n-am avut dreptate. Cred că avem nevoie de embargo şi de tot ce implică asta. Să ne apucăm de treabă. Hai să-l întrebăm pe Mike ce şanse avem. Acum ai încredere în el, nu?

– Da, doamnă dragă, am încredere. Trebuie să-l avem de partea noastră. Manuel?

Mi-a luat ceva timp ca să-l conving pe Mike că eram serioşi şi să-l fac să înţeleagă că glumele ne pot ucide (această maşină nu are noţiunea de moarte umană). Voiam să primim asigurarea că ne va proteja secretele, indiferent de ce program de căutare a lor ar fi folosit, chiar dacă cineva ar fi avut parolele noastre. Mike se simţi jignit că m-am putut îndoi de el chiar şi o secundă, dar problema era prea serioasă ca să ne permitem vreo greşeală.

După ce ne-am luat toate măsurile de siguranţă, am muncit două ore ca să programăm şi să reprogramăm, să schimbăm păreri şi să investigăm materialele suplimentare, înainte ca toţi patru, adică Mike, profesorul, Wyoh şi cu mine să fim încântaţi de munca noastră, de şansa pe care o are revoluţia, această revoluţie iniţiată şi condusă de noi, în care trebuia să învingem înainte să vină „Ziua Răzmeriţei pentru hrană”, cu mâinile goale… Împotriva Autorităţii, împotriva puterii de pe Terra, a tuturor celor unsprezece miliarde de locuitori, care luptau ca să ne supună voinţei lor. Nu aveam niciun as în mânecă, ci numai certitudinea trădării, a prostiei şi a laşităţii, dar şi a neputinţei noastre logice, militare şi strategice. Nu eram nici genii şi nici experţi în problemele lunare. Profesorul îl verifică pe Mike la istorie, psihologie, economie şi la altele şi rămase pe deplin mulţumit de rezultate.

Într-un târziu, ne-am pus de acord că am terminat programarea. Oricum, nu ne mai trecea prin minte niciun factor semnificativ, de care ar fi trebuit să ţinem cont. Apoi, Mike zise:

– Problema este nedeterminată şi nu ştiu cum s-o rezolv. Pesimist? Optimist? Sau ca pe o rată a probabilităţilor exprimate printr-o curbă sau mai multe? Profesore, prietene? Manuel?

– Mike, am zis, când dau cu zarul, probabilitatea de a ieşi şase e de unu la şase. Nu îi cer vânzătorului să-l cântărească, nu-l măsor şi nu-mi fac griji că mi l-ar sufla cineva. Deci, nu ne da un răspuns fericit sau sumbru, nu ne arăta curbe de diagrame, ci

mai bine, spune-ne totul într-o singură propoziţie. Ce şanse avem? Egale? Una la o mie? Niciuna? Sau cum o fi.

– Bine, Manuel Garcia O'Kelly, primul meu prieten bărbat.

Preţ de treisprezece minute şi jumătate nu se auzi niciun zgomot, iar Wyoh îşi muşca degetele. Niciodată nu îi luase atât de mult timp lui Mike. Probabil că verifica fiecare carte pe care o citise de-a lungul timpului şi se folosea de şirurile de numere aleatoare. Începusem să cred că era supraîncărcat şi ori arsese ceva, ori intrase în vreo depresiune cibernetică care necesita o reparaţie, echivalentul lobotomiei pentru computere, pentru a opri oscilaţiile.

Într-un târziu, zise:

– Manuel, prietene, îmi pare nespus de rău!

– Care-i necazul, Mike?

– Am încercat şi tot am încercat, am verificat iar şi iar. Nu există decât o şansă din şapte ca să învingem!

7

M-am uitat la Wyoh, iar ea s-a uitat la mine. Am izbucnit amândoi în râs. Am sărit în sus de bucurie şi am strigat:

– Uraaa!

Wyoh începu să ţipe, se aruncă în braţele profesorului şi îl sărută.

Mike spuse pe un ton văicăreţ:

– Nu mai înţeleg nimic. Şansele sunt unu la şapte *împotriva* noastră, nu în *favoarea* noastră.

Wyoh încetă cu efuziunile sentimentale şi zise:

– Aţi auzit? Mike a spus *noastră.* Înseamnă că s-a inclus şi pe el.

– Mike, bătrâne, am înţeles ce-ai zis. Dar ai auzit vreodată ca vreun lunar să refuze să parieze când ştie că are o şansă din şapte?

– Nu-mi dau seama. Vă cunosc doar pe voi trei şi nu am date suficiente ca să fac un grafic.

– Nici nu-i nevoie de mai mult. Noi suntem lunari. Şi lunarii pariază, la naiba, *suntem obligaţi* să pariem. Ne-au adus aici sus şi au pariat că nu vom trăi mult. Dar noi i-am păcălit. Şi-o să-i mai păcălim o dată! Wyoh, unde ţi-e geanta? Scoate şapca roşie şi pune-i-o lui Mike. Dă-i şi un pupic. Hai să bem ceva! Toarnă un

pahar şi pentru Mike. Vrei să bei ceva, Mike?

– Aş vrea eu, răspunse Mike melancolic, pentru că m-am întrebat deseori ce efect are etanolul asupra sistemului nervos uman, presupun că trebuie să fie asemănător cu hipertensiunea. Dar cum eu nu pot, te rog să-l bei tu pentru mine.

– Se aprobă. Imediat. Wyoh, unde e şapca?

Telefonul din perete era plat, încastrat în piatră, nu aveai de ce să agăţi şapca, aşa încât am pus-o pe raftul pentru scris, am toastat în cinstea lui Mike, i-am spus „Camarade”! Iar el aproape că plângea. Oricum, avea vocea gâtuită de emoţie. Apoi, Wyoh luă Şapca Libertăţii, mi-o puse pe cap şi mă sărută în numele conspiraţiei, avea tot dreptul de data asta şi o făcu atât de pasional, încât nevasta mea cea mai în vârstă ar fi leşinat dacă ar fi văzut scena, apoi îmi luă şapca, i-o puse profesorului, aplicându-i acelaşi tratament. M-am bucurat că Mike spusese că inima profesorului funcţionează cum trebuie.

Apoi Wyoh îşi puse şapca pe propriul ei cap, se duse la telefon, se aplecă aproape de el, cu gura între microfoanele binaurale, îşi ţuguie buzele şi scoase nişte ţocăieli, ca şi cum ar fi sărutat pe cineva:

– Asta e pentru tine, Mike. Michelle este acolo?

Să mă ia naiba dacă el nu-i răspunse cu o voce de soprană:

– Sunt chiar aici, scumpo şi sunt atât de *fericită!*

Michelle primi şi ea un sărut, iar eu i-am explicat profesorului cine era şi m-am grăbit să-l prezint. Se comportă protocolar, inspiră adânc, fluieră şi-şi frânse mâinile una de alta. Uneori, am impresia că nu e în toate minţile.

Wyoh mai turnă nişte vodcă. Profesorul o văzu şi îi luă băutura din mână, i-o amestecă cu ceai, iar pe-a mea şi pe-a lui cu cafea şi le îndulci pe toate cu miere.

– Am declarat Revoluţia, spuse el ferm, acum trebuie s-o realizăm. Avem nevoie de capete limpezi. Manuel, ai fost ales preşedinte. Începem?

– Mike este preşedintele, am zis. Evident. Şi tot el este şi secretarul. Prima regulă de securitate: nu vom păstra nimic scris. Cu Mike nu avem nevoie de aşa ceva. Hai mai bine să facem un tur, să vedem cum stăm. Eu sunt nou în afacere.

– Şi tot pentru securitate, vorbi profesorul, secretul lui Mike trebuie păstrat numai la nivelul acestei celule executive. Secretul va putea fi spus numai cu acordul nostru, al celor trei, ba nu, patru.

– Despre ce secret vorbiţi? întrebă Wyoh. Mike a acceptat să ne păstreze secretele. El este cel mai sigur dintre noi, lui nu i se poate spăla creierul, nu-i aşa Mike, dragule?

– Ei, mi se poate spăla creierul, recunoscu Mike, dacă sunt tratat cu un voltaj foarte mare. Ori dacă sunt făcut bucăţi sau supus la solvenţi, sau la o entropie pozitivă prin alte mijloace. Oricum, conceptul ăsta mă deranjează. Dar, dacă prin spălarea creierului înţelegi că aş putea fi obligat să trădez secretele noastre, te asigur că răspunsul este absolut negativ.

– Wye, profesorul s-a referit doar la secretul existenţei lui Mike *însuşi,* am spus. Mike, bătrâne, tu eşti arma noastră secretă, ştii, nu-i aşa?

Răspunse timid:

– Ştiu şi mi-a fost necesar când am calculat şansele.

– Cum ar fi fost şansele fără tine, camarade? Proaste, nu?

– Cam aşa ceva. Oricum, nu erau aşa de mari.

– Mike, nu vreau să te forţez cu nimic. Dar o armă secretă trebuie să fie secretă. Mike, mai bănuieşte cineva că eşti viu?

– Sunt oare?

Vocea lui trăda o singurătate tragică.

– Ei, n-o să ne certăm acum pentru sensul unui cuvânt. Evident, eşti viu!

– Nu eram sigur. E bine să fii viu. Mannie, primul meu prieten, nu mai ştie nimeni în afară de voi trei. Cei trei prieteni ai mei.

– Aşa şi trebuie să rămână ca să câştigăm pariul. E-n regulă? Doar noi trei şi să nu mai vorbeşti cu nimeni altcineva!

– Noi o să vorbim foarte mult cu tine! interveni Wyoh.

– Asta nu e numai foarte bine, zise Mike direct, dar şi necesar. A fost un factor important în calcularea şanselor.

– Am stabilit deci, am zis. Ei au totul, noi îl avem doar pe Mike. Aşa rămâne. Zi, Mike, luptăm cu Terra? Mă ia cu fiori.

– O să luptăm… dacă nu pierdem până atunci.

– Bine, gândeşte-te la asta. Mai există şi alte computere la fel de deştepte ca tine? Mai are vreunul conştiinţă?

Ezită.

– Nu ştiu, Man.

– N-ai date?

– Ba da, dar insuficiente. Am urmărit amândoi factorii, atât cel de inteligenţă, cât şi pe cel de conştiinţă, nu numai în revistele de specialitate, ci şi în celelalte şi nu am descoperit nimic interesant. Nu există pe piaţă un computer cu capacitatea mea

actuală, dar cred că unul de acelaşi model ar putea fi îmbunătăţit, ca şi mine. Mai mult, un computer de mare capacitate ar putea fi ţinut secret şi să nu apară în literatura de specialitate.

– Mda, ăsta e un risc pe care trebuie să ni-l asumăm.

– Aşa e, Man.

– Nu mai există computere atât de deştepte ca Mike! zise Wyoh pe un ton dispreţuitor. Nu fi prost, Mannie.

– Wyoh, Man nu e prost. Am văzut un raport destul de neliniştitor, în care se spunea că la Universitatea din Peiping se fac încercări de combinare a computerelor cu creiere umane, pentru a obţine capacităţi masive. Un calculator cyborg.

– Şi au zis cum fac?

– Articolul nu trata probleme tehnice.

– Nu are rost să ne îngrijorăm în legătură cu ceea ce nu putem schimba. Nu-i aşa, profesore?

– Aşa-i, Manuel. Un revoluţionar trebuie să-şi ferească mintea de griji, altfel stresul e insuportabil.

– Eu nu cred o iotă, zise Wyoh. Îl avem pe Mike şi vom câştiga! Mike, iubitule, ai spus c-o să luptăm împotriva Terrei, iar Mannie zice că asta e o bătălie pe care n-o putem câştiga. Ai idee despre cum am putea învinge, pentru că altfel nu ne-ai fi acordat aceea şansă din şapte. Deci, care e ideea?

– Să aruncăm cu pietre în ei, răspunse Mike.

– Nu e deloc amuzant, i-am zis. Wyoh, nu merită osteneala. Nici măcar nu am pus la punct cum să plecăm de-aici fără să fim înhăţaţi. Mike, profesorul a spus că au fost ucişi nouă gardieni aseară, iar Wyoh susţine că erau douăzeci şi şapte în total. Deci, au mai rămas optsprezece. Ce ştii? E adevărat? Ştii unde sunt, ce fac? Nu putem începe o revoluţie, dacă nu ieşim de-aici.

Profesorul mă întrerupse:

– Manuel, asta e o chestiune temporară, care se poate rezolva. Mi se pare că problema ridicată de Wyoh este fundamentală şi ea ar trebui discutată. Zi de zi, până o rezolvăm. Mă interesează ceea ce crede Mike.

– Bine, bine, dar nu vrei să aştepţi să-mi răspundă mie mai întâi?

– Scuze, domnule.

– Mike?

– Man, numărul oficial al gardienilor Temnicerului-şef este douăzeci şi şapte. Dacă au murit nouă, numărul oficial este

optsprezece.

– De ce zici mereu numărul oficial?

– Am nişte date incomplete care ne-ar putea lămuri. Lăsaţi-mă să le enunţ înainte de a ne pripi să tragem concluzii. Deci, oficial, departamentul Ofiţerilor de Securitate, pe lângă funcţionari, este format numai din gardieni. Dar eu lucrez cu ştatele de plată pentru Complexul Autorităţii, iar numărul personalului plătit de Departamentul de Securitate *nu* este de douăzeci şi şapte.

Profesorul înclină din cap.

– Ăştia sunt spionii companiei.

– Stai aşa, profesore. Ce e cu toţi oamenii ăştia?

– Simple numere de cont, Man, răspunse Mike. Cred că numele lor se află în locaţia de memorie din banca de date a şefului securităţii.

– Stai un pic, Mike. Şeful securităţii, Alvarez, te foloseşte pe tine pentru dosare?

– Cred că da, pentru că locaţia lui de memorie are o parolă cifrată.

– La naiba, am spus. Profesore, nu e nostim? Îl foloseşte pe Mike ca să-şi păstreze înregistrările. Mike ştie unde se găsesc, dar nu se poate atinge de ele.

– De ce, Manuel?

Am început să-i explic profesorului şi lui Wyoh ce fel de memorie are un computer ultra-performant: memorii permanente, care nu se şterg, întrucât tiparele sunt logice prin ele însele, cum ar fi gândurile; memorii pe termen scurt, care se folosesc doar pentru programele curente, iar apoi se şterg, cum ar fi memoria care îţi spune dacă ai îndulcit cafeaua; memorii care se păstrează atât timp cât ai nevoie de ele, milisecunde, zile sau ani, dar se şterg în momentul în care nu-ţi mai trebuie. Există date înregistrate permanent, ca educaţia primită în copilărie care se învaţă perfect şi nu se mai uită niciodată; pot fi condensate, rearanjate, relocate şi editate. Mai este şi o listă lungă a nivelurilor de memorii speciale, de însemnări înregistrate prin programe foarte complexe, fiecărei locaţii fiindu-i alocată o parolă proprie de apel, codificată sau nu, cu posibilităţi nesfârşite de blocare a semnalelor: secvenţial, paralel, temporal, situaţional şi altele.

Cred că e mai simplu să-i vorbeşti unei fete de amor decât să explici unor neavizaţi care e mecanismul unui computer. Wyoh

nu înţelegea de ce Mike, dacă ştia totul despre locul unde-şi păstra Alvarez înregistrările, nu încerca să le ia.

M-am dat bătut.

– Mike, poţi să-i explici tu?

– Am să încerc, Man: Wyoh, îmi este imposibil să ajung la datele blocate, dacă nu am o programare exterioară. Nu mă pot programa singur pentru aşa ceva. Nu-mi permite structura logică. Trebuie să primesc parola ca pe un impuls exterior.

– Ei bine, pentru numele lui Bog, care e parola asta preţioasă?

– Fişierul Special Zebra, spuse Mike simplu şi aşteptă.

– Mike, am zis, deblochează fişierul special Zebra.

Nu i-a fost greu, iar materialul începu să apară. Am convins-o pe Wyoh că Mike nu a fost încăpăţânat când a zis că nu poate singur, aproape că se rugase de noi să-l ajutăm. Desigur, ştia parola, dar trebuia să vină din exterior, aşa era el construit.

– Mike, să-mi aduci aminte să verificăm împreună toate parolele de blocare în scopuri speciale. S-ar putea să mai găsim şi alte lucruri interesante.

– Tot asta ziceam şi eu, Man.

– Bine, o să facem asta mai târziu. Acum, dă înapoi şi parcurge-l încet, iar în timp ce-l afişezi, înregistrează-l din nou sub parola Căderea Bastiliei, cu numele Fişierul trădătorilor. Da?

– Am programat şi executat.

– Acelaşi lucru să-l faci cu orice element nou.

Prima captură a fost o listă de nume, de vreo două sute de persoane, împărţite pe oraşele în care locuiau. Fiecare era încifrat cu un cod identificat de Mike cu cecurile de plată în alb.

Mike abia începuse să citească lista din Hong Kong, când Wyoh zise pe dată:

– Opreşte-te, Mike! Trebuie să le scriu!

– Hei! am zis eu, parcă am stabilit ceva în legătură cu scrisul! Care-i treaba?

– Femeia aia, Sylvia Chiang, este camarada secretară de-acasă! Păi, asta înseamnă că Temnicerul-şef are toată organizaţia pe tavă.

– Te înşeli, dragă Wyoming, o corectă profesorul. Înseamnă că *noi* avem organizaţia lui.

– Dar…

– Înţeleg ce-a vrut să zică profesorul, i-am zis. Organizaţia noastră e formată doar din noi trei plus Mike, lucru pe care Temnicerul-şef nu-l ştie. În schimb, noi îi cunoaştem organizaţia.

Aşa că taci şi lasă-l pe Mike să citească mai departe. Dar nu scrie nimic, o să ai lista de la Mike ori de câte ori vei da telefon. Mike, notează că femeia Chiang este secretara organizaţiei, a fostei organizaţii, în Kongville.

– S-a notat.

Wyoh se mira cu voce tare când auzea numele unor trădători care lucrau sub acoperire în oraşul ei, dar se opri doar să memoreze câteva lucruri despre cei pe care-i cunoştea. Nu toţi erau „camarazi”, dar erau destul de mulţi ca să o enerveze. Numele din Novylen nu ne-au spus prea multe. Profesorul recunoscu trei, Wyoh, unul. Când veni la rând Luna City, profesorul găsi peste jumătate dintre cei notaţi ca fiind „camarazi”. Am recunoscut şi eu câţiva, dar nu ca ilegalişti, ci ca simple cunoştinţe. Nu-mi erau prieteni, nici nu ştiu ce senzaţie aş fi avut dacă aş fi găsit pe cineva în care aveam încredere pe lista de salariu a şefului informatorilor. Cu siguranţă că m-aş fi simţit zguduit.

Pe Wyoh, lista cu atâtea nume cunoscute a zdruncinat-o. Când Mike termină, zise:

– Trebuie să ajung acasă! În toată viaţa mea nu am contribuit la eliminarea cuiva, dar *o să-mi facă o nespusă plăcere* să le pun cruce acestor spioni.

Profesorul spuse calm:

– N-o să moară nimeni, dragă Wyoming.

– Poftim? Profesore, nu înţelegi? Deşi n-am omorât pe nimeni până acum, am ştiut întotdeauna că s-ar putea s-o fac într-o zi.

Profesorul scutură din cap.

– Nu cred că a ucide un spion este cel mai bun mod de a te comporta, oricum nu atunci când el nu ştie că *tu* ştii că este spion.

Wyoh clipi mirată.

– Ei, cred că sunt cam grea de cap.

– Nicidecum, doamnă scumpă. În schimb, eşti de o sinceritate fermecătoare... o slăbiciune de care trebuie să te fereşti pe viitor. Îţi spun eu care e tratamentul pentru un spion: trebuie să-l laşi să respire, să-l înconjuri cu camarazi loiali şi să-i oferi informaţii bune, ca să-şi mulţumească şefii. Indivizii ăştia vor fi cooptaţi în organizaţia noastră. Nu te speria, îi repartizăm în celule speciale, în „cuşti”, ăsta e cuvântul. Ar fi o mare greşeală să-i eliminăm. Nu numai că fiecare spion ar fi înlocuit cu un altul, dar uciderea acestor trădători i-ar da de ştire Temnicerului-şef că

i-am aflat secretele. Mike, *amigo mio,* în acelaşi fişier trebuie să fie şi un dosar despre mine. Vrei să vezi?

Erau scrise în dosarul acela o mulţime de lucruri, rapoarte lungi şi m-am simţit stânjenit când am citit „bătrân nebun inofensiv”. Era etichetat drept subversiv, de aceea fusese exilat pe „Pietroi” şi era membru al unui grup ilegal în Luna City. De asemenea, se mai spunea în dosar că era scandalagiu în organizaţie, rareori fiind de acord cu ceilalţi.

Profesorul zâmbi încântat.

– Am să mă gândesc la o modalitate de trădare ca să ajung pe lista Temnicerului-şef.

Lui Wyoh i se păru amuzant, mai ales când zise destul de hotărât că nu era o glumă, ci o tactică practicată frecvent.

– Revoluţia trebuie sprijinită financiar, doamnă scumpă, iar una dintre modalităţi este ca un revoluţionar să devină spion al poliţiei. E posibil ca unii dintre trădătorii pe care i-am descoperit pe listă să fie, de fapt, de partea noastră.

– Eu, una, n-aş băga mâna în foc pentru vreunul dintr-ăştia.

– Ei da, uite, ăsta e necazul cu agenţii care fac joc dublu, să fii *sigur* dacă loialitatea lor, unde există, este sau nu falsă. Vrei să-ţi vezi dosarul? Sau ai prefera să-l asculţi de una singură?

Înregistrarea despre Wyoh nu aducea nicio surpriză. Informatorii o descoperiseră de mult. Dar am fost tare surprins să constat că şi eu aveam un dosar, verificare de rutină făcută atunci când mi s-a permis să lucrez în Complexul Autorităţii. Eram clasificat drept „apolitic”, iar cineva adăugase un „nu prea strălucit”, ceea ce era neplăcut, dar adevărat, altfel de ce m-aş fi băgat în politică?

Profesorul îl opri pe Mike din citit (mai avea câteva ore de lecturat toate listele) şi se întinse pe spate, gânditor.

– Un lucru e clar, zise. Temnicerul-şef ştie destule despre Wyoming şi despre mine, de mult timp. Dar văd că tu, Manuel, nu eşti pe lista neagră.

– După noaptea trecută?

– A, da. Mike, ai *ceva* introdus în ultimele douăzeci şi patru de ore în fişier?

Nu era nimic.

– Wyoming are dreptate. Nu putem sta aici o veşnicie. Manuel, câte nume ai recunoscut? Şase, nu-i aşa? I-ai văzut pe vreunul dintre ei aseară?

– Nu, dar poate că ei m-au văzut pe mine.

– Nu cred, în aglomeraţia aia e puţin probabil să te fi observat. Eu te-am văzut doar când eram la tribună şi pot să zic că te cunosc de când erai puşti. De asemenea, cred că şi activitatea lui Wyoming este cunoscută de Temnicerul-şef. Se ştie că a venit din Hong Kong şi a vorbit la întrunire.

Se uită la Wyoh.

– Doamnă scumpă, ţi-e greu să joci rolul amantei unui bătrân nebun?

– Nu şi accept, profesore. Dar ce trebuie să fac?

– Probabil că Manuel este în afara oricăror bănuieli. Eu nu, dar din dosar reiese că oamenii Autorităţii nu par grăbiţi să mă ridice. Tu eşti singura în pericol de-a fi interogată sau reţinută. Eşti pusă sub observaţie şi cred că ar fi mai bine să stai ascunsă o vreme. Mă gândesc să închiriez camera asta o perioadă, săptămâni sau chiar ani. Poţi să rămâi aici dacă nu te vor deranja vorbele care o să-ţi iasă stând cu mine.

Wyoh chicoti.

– Oh, scumpule! Crezi că-mi pasă ce zice lumea? Sunt chiar încântată să joc rolul dulcineei tale, dar să nu fii prea sigur că ar fi doar un rol de interpretat.

– Niciodată să nu tachinezi un câine bătrân, zise profesorul blajin. S-ar putea să mai muşte o dată. S-ar putea să mă instalez pe canapeaua asta multe nopţi. Manuel, am să-mi scurtez cât pot drumurile obişnuite şi tot aşa trebuie să faci şi tu. Cât timp simt că un cazac are de gând să-mi fure libertatea, am să dorm în ascunzătoarea asta. Pe lângă faptul că este un loc ferit şi sigur, mai are o calitate, camera este bună şi pentru şedinţele celulei; are telefon.

– Profesore, pot să vin cu o sugestie? zise Mike.

– Te rog, amigo, te ascultăm.

– Am înţeles că riscurile cresc cu fiecare întâlnire a celulei noastre executive. Dacă sunt binevenit, mă pot alătura vouă prin telefon, altfel e prea riscant.

– Întotdeauna, eşti binevenit, camarade Mike! Avem nevoie de tine, dar…

Profesorul părea îngrijorat.

– Profesore, am zis, nu-ţi face probleme în legătură cu ascultarea.

I-am explicat cum poate să dea un telefon „Sherlock”.

– Telefoanele sunt sigure, dacă Mike supraveghează convorbirea. Ah, uitasem! Nu ţi-am zis cum să dai de Mike. Zi tu,

Mike! Profesorul va folosi numărul meu?

Au căzut de acord pe parola MISTERIOS. Profesorul şi Mike împărtăşeau o bucurie copilărească gândindu-se la intriga în care erau amestecaţi. Cred că profesorului i-ar fi plăcut să fie rebel cu mult înainte să-şi fi dezvoltat filosofia politică, dar Mike – putea oare să-l intereseze libertatea omului? În niciun caz. Revoluţia era un joc – un joc care îi asigura compania prietenilor şi îi oferea şansa de a-şi etala talentele. Mike e cel mai orgolios computer din câte s-au văzut până acum.

– Oricum avem nevoie de camera asta, zise profesorul, căutând în geantă.

Scoase un teanc voluminos de bancnote. M-am uitat mirat.

– Ce-ai făcut, profesore, ai jefuit o bancă?

– Da, demult. Poate că în viitor Cauza o va cere din nou. Ar fi un început bun să o închiriem pe o lună. Vrei să te ocupi tu, Manuel? S-ar putea ca direcţia hotelului să fie surprinsă auzindu-mi vocea. M-am furişat înăuntru pe scara de serviciu.

L-am sunat pe director şi m-am tocmit pentru chiria unei camere pentru o lună. A cerut nouă sute de dolari Hong Kong. I-am oferit nouă sute de dolari de-ai Autorităţii. A vrut să ştie câte persoane vor ocupa camera, iar eu l-am întrebat dacă politica hotelului Raffles este să-şi bage nasul în vieţile clienţilor lor.

Până la urmă, ne-am înţeles la patru sute şaptezeci şi cinci de dolari Hong Kong. Eu i-am trimis banii, iar el cheile. Am folosit liftul. Erau două chei, una i-am dat-o lui Wyoh, una profesorului, iar pe cea pe care o primisem pentru o zi, am păstrat-o eu, ştiind că nu vor schimba încuietoarea decât în cazul în care nu vom plăti la sfârşit de lună.

(Pe Pământ e altă practică, de-a dreptul jignitoare! Pentru a primi cheile, clientul e obligat să semneze sau să prezinte actele recepţionerului.)

– Ce urmează acum? Mâncare? am întrebat.

– Mie nu mi-e foame, Mannie.

– Manuel, ai zis să aşteptăm până când Mike îţi va răspunde la întrebări, dar hai să ne întoarcem la problema de bază. Cum ne vom descurca când vom avea de înfruntat Terra, David faţă în faţă cu Goliat?

– Ei, sperăm să trecem peste asta. Mike, ai vreo idee?

– Doar am *spus* că am. Putem să aruncăm cu pietre, răspunse el pe un ton plângăcios.

– Pentru numele lui Bog! Nu ne arde de glume.

– Dar, Man, protestă, *putem* să aruncăm cu pietre în Terra. Şi chiar aşa o să facem.

8

Până să-mi dau seama că Mike vorbea serios şi că schema ar putea merge, a trecut ceva timp. După ce-am înţeles cum stăteau lucrurile, le-am explicat profesorului şi lui Wyoh că partea a doua era adevărată. Totuşi, amândouă ideile lui Mike ar fi trebuit să fie clare de la început.

Mike raţiona în felul următor: Ce e „războiul”? Într-o carte, războiul era definit ca fiind folosirea forţei pentru obţinerea rezultatelor politice. Iar „forţa” este acţiunea unui corp asupra altuia prin intermediul energiei.

În război, chestia asta se face cu „arme”, iar Luna nu avea niciuna. Dar când Mike cercetă armele să vadă despre ce era vorba, descoperi că, de fapt, erau motoare pentru energie, de acumulare şi de transformare a energiei, iar Luna avea energie din belşug. Numai fluxul solar producea la amiază cam un kilowatt pe metru pătrat. Puterea solară, deşi ciclică, este nelimitată, iar puterea de fuziune a hidrogenului este şi ea la rândul ei nelimitată şi oricum mai ieftină, dacă ai gheaţă în mină şi dacă montezi o instalaţie automată de foraj. Luna are energie, dar cum s-o folosim?

Luna mai are şi energia de poziţie; se află într-un maxim gravitaţional de unsprezece kilometri pe secundă, împiedicată să cadă de un prag de numai 2,5 km/s. Mike ştia pragul acesta, expedia zilnic cargoboturi de cereale peste el, lăsându-le să alunece la vale, spre Terra.

Mike calculase ce s-ar fi întâmplat dacă un cargobot de o sută de tone (ori aceeaşi masă de pietre) ar ajunge pe Terra în cădere liberă.

Energia cinetică în momentul lovirii ar fi de 6,25 ori 10 la puterea 12 joule, peste şase trilioane de joule, convertită în căldură într-o fracţiune de secundă. Adică explozie şi încă una mare de tot!

Ar fi trebuit să fie clar de la început. Uită-te la Lună! Ce vezi? Mii şi mii de cratere, locuri unde pare că Cineva s-ar fi jucat aruncând cu pietre.

– Pentru mine, un joule nu-mi spune prea multe, zise Wyoh.

Ce înseamnă asta în raport cu o bombă cu hidrogen?

– Păi…

Am început să fac calculele în minte. „Mintea” lui Mike lucra mai repede, aşa că răspunse el:

– Ciocnirea unei mase de o sută de tone de Terra se apropie de efectul unei bombe atomice de două kilotone.

– Kilo înseamnă o mie, murmură Wyoh, iar mega înseamnă un milion… Ei, dar asta e de 50.000 de ori mai puţin decât o bombă de o sută de megatone. Nu era asta mărimea pe care o folosea Sovunion?

– Wyoh, scumpo, am zis blând, nu se calculează aşa. Ia întoarce-o invers. Un nivel de două kilotone este echivalent cu explozia a două milioane de kilograme de trinitrotoluen… şi te asigur că un kilogram de TNT dă o explozie zdravănă. Întreabă orice miner. Două *milioane* de kilograme vor rade un oraş destul de mare. Nu-i aşa, Mike?

– Da, Man. Dar, Wyoh, singura mea prietenă femeie, mai există şi un alt aspect. Bombele de fuziune de multimegatone sunt ineficiente, pentru că explozia are loc într-un spaţiu prea mic, cea mai mare parte din energie se iroseşte de pomană. Deşi o bombă de o sută de megatone are un nivel mai mare de 50.000 decât nivelul unei bombe de două kilotone, efectul ei distructiv este doar de 1300 de ori mai mare ca cel al exploziei a bombei de două kilotone.

– Mie mi se pare că şi 1300 e destul de mult, dacă ei vor folosi asupra noastră bombe de nu ştiu câte ori mai puternice.

– Aşa e, Wyoh prietena mea femeie… dar Luna are multe stânci.

– Oh, da, avem, de asta îi spunem „Pietroiul”.

– Camarazi, spuse profesorul, discuţia asta îmi depăşeşte competenţa. În tinereţe, pe vremea aruncării bombelor, experienţa mea s-a oprit la bombe de ordinul sutelor de grame de exploziv chimic, acela despre care ai vorbit tu, Manuel. Mă rog, cred că voi doi ştiţi despre ce vorbiţi.

– Ştim, aprobă Mike.

– Atunci iau de bune cifrele voastre. Ca să facem totul şi pe înţelesul meu, planul prevede că noi trebuie să punem mâna pe catapultă.

– Da, am zis şi eu şi Mike în acelaşi timp.

– Păi, nu e imposibil. Atunci trebuie să ne oprim şi să devenim cu adevărat operativi. Mike, te-ai gândit cum poate fi protejată

catapulta împotriva unei, să zicem, mici torpile atomice?

Ne-am continuat discuţia, dar în momentul în care ne-am aşezat la masă, conform teoriei profesorului, orice conversaţie pe tema dezbătută anterior luă sfârşit. Mike ne spuse glume, producându-i profesorului aduceri aminte, de genul asta-îmi-aminteşte-de…

În seara zilei de 14 mai ’75, până să fi plecat de la hotelul Raffles, aveam, adică Mike avea, cu ajutorul profesorului, planul general al Revoluţiei, inclusiv opţiunile majore din punctele critice.

Când veni şi clipa să plecăm – eu, acasă şi profesorul la cursurile de seară (în cazul în care nu era arestat), iar apoi acasă să-şi facă baie, să se schimbe şi să-şi vadă de alte mărunţişuri, dacă voia să se întoarcă la hotel în seara aceea – era clar că Wyoh nu dorea să rămână singură printre străini. Wyoh făcea faţă oricărei situaţii dacă zarurile erau aruncate deja, dar se simţea mică şi neajutorată când interveneau situaţii neaşteptate.

Aşa că am sunat-o pe Mami acasă printr-un „Sherlock”, zicându-i că vin cu un oaspete. Mami se poartă cu mare tact, e diplomată. Orice soţ poate veni acasă cu un oaspete la masă sau să-l găzduiască peste noapte, dar trebuie să întrebe. Nu ştiu cum o fi în alte familii, dar noi avem o tradiţie veche de un secol.

Nu m-a întrebat pe cine aduc, de nume, vârstă, sex, dacă era căsătorit sau nu, era dreptul meu să vin cu cine voiam, iar ea era prea mândră ca să iscodească.

– Bine, dragule. Aţi mâncat? Ştii că azi e marţi.

Zicând marţi, mi-am adus aminte că cina se servea mai devreme, fiindcă Greg ţinea o predică în fiecare marţi seara. Dar, dacă musafirul meu nu mâncase, se făcea o concesie de dragul lui, nu de-al meu şi i se punea masa în oficiu. În afară de Bunicul, toţi mâncam la ora stabilită pentru masă sau, dacă ajungeam târziu, înfulecam ceva din picioare.

Am asigurat-o că mâncase şi că vom încerca să ajungem înainte ca ea să plece la biserică. Pe Lună există un amestec eterogen de mahomedani, evrei, creştini, budişti şi încă alte nouăzeci şi nouă de grupări religioase, dar cred totuşi că ziua de închinare este duminica. Nu e cazul lui Greg, care aparţine unei secte ce a calculat că în timpul local al Grădinii Edenului (zona minus doi pe Terra), Sabatul ţinea de marţi de la apusul soarelui până miercuri tot la apus. Aşa că în lunile de vară ale emisferei

nordice terestre mâncam devreme marţea, pregătindu-ne pentru Sabat.

Mami se ducea întotdeauna să asculte predica lui Greg aşa că ar fi fost nepoliticos să-i dau de lucru când ştiam că e ocupată. Ceilalţi mergeau şi ei din când în când. Eu mă duceam de câteva ori pe an, pentru că mă simţeam obligat faţă de Greg, care m-a învăţat să fac ceva în viaţă şi m-a ajutat să-mi schimb meseria când a fost nevoie şi ar fi vrut bucuros să se fi pierdut braţul lui, în loc de al meu. Dar Mami era nelipsită de la slujbele lui Greg – era un ritual care trebuia respectat, nu o religie, pentru că recunoscuse faţă de mine într-o noapte, în pat, că ea n-avea nicio religie anume. M-a rugat să nu-i spun nimic lui Greg. Şi eu am rugat-o acelaşi lucru.

Greg era „soţul băieţandru” al lui Mami. I-a fost ales pe vremea când era foarte tânără, prima ei nuntă după ce fusese ea însăşi cooptată în familie şi se simţea foarte legată de el. Sigur, ar nega cu tărie dacă ar fi acuzată că îl iubeşte mai mult decât pe ceilalţi soţi, dar îi adoptase credinţa când el fusese hirotonisit şi nu lipsea în nicio marţi de la predică.

– Crezi că musafirul tău ar vrea să meargă la biserică? îmi zise Mami.

I-am spus că nu ştiu, o să văd, dar că oricum o să ne grăbim. Apoi mi-am luat la revedere de la ea. Am bătut la uşa de la baie şi i-am spus lui Wyoh:

– Hai mai repede cu machiajul, nu prea avem timp.

– O clipă! strigă ea din baie.

Nu are nimic din cochetăria feminină. A apărut într-un minut.

– Ei, ce ziceţi, cum arăt? Profesore, o să trec de control?

– Dragă Wyoming, sunt uimit. Frumoasă eşti, erai şi înainte, dar nu te mai recunosc. Cred că eşti în siguranţă şi mă simt uşurat.

L-am aşteptat pe profesor să se transforme şi el în bătrânul părăsit şi zdrenţăros. Urma să iasă în costumaţia asta pe uşa care ducea în coridorul din spate, iar apoi să reapară în hainele lui obişnuite de profesor, ca să aibă martori dacă vreun gardian în galben avea de gând să-l înhaţe.

Am aşteptat câteva clipe, timp în care i-am povestit lui Wyoh despre Greg.

– Mannie, îmi zise, cât de bun e machiajul ăsta? Crezi c-o să se vadă în biserică? Cât de tari sunt luminile?

– Stai liniştită, nu sunt mai puternice ca aici. Ai făcut treabă

bună. O să ţină, ai să vezi. Dar chiar vrei să mergi la biserică? Nu te obligă nimeni, să ştii.

Se gândi un moment.

– I-ar face plăcere lui Mami, vreau să spun soţiei tale senioare, nu-i aşa?

– Wyoh, i-am răspuns eu încet, religia e o chestiune care te priveşte personal. Dar dacă m-ai întrebat, pot să-ţi spun că nimic nu te-ar apropia mai mult de familia Davis decât mersul la biserică cu Mami. Dacă mergi tu, merg şi eu.

– Am să merg. Am crezut că numele tău de familie este O’Kelly.

– Da, este. Dar mai pui şi Davis cu linioară dacă vrei să fii politicoasă. Davis este Primul Soţ, a murit acum cincizeci de ani. Ăsta e numele de familie şi toate nevestele sunt gospoja Davis, poţi să-i spui aşa. Celelalte soţii folosesc prenumele şi adaugă Davis dacă completează cecuri sau scriu acte. Excepţia o face Ludmilla care e o Davis-Davis, mândră că e de două ori membră a familiei, o dată prin naştere şi a doua oară prin alegere.

– Înţeleg. Dacă pe un bărbat îl cheamă John Davis, atunci este fiu, dar dacă are şi alt nume, atunci este soţ, ca şi tine. Dar o fată va fi Jenny Davis în ambele cazuri, nu-i aşa? De unde pot să ştiu? Vârsta nu mă ajută deloc. Sunt puţin încurcată! Căsniciile astea de clan sunt complicate. Sau poliandriile, deşi a mea nu a fost. Soţii mei aveau măcar acelaşi nume.

– Nu e nicio problemă, ai să vezi. Când o să auzi o femeie de patruzeci de ani adresându-se uneia de cincisprezece ani cu „Mama Milla” o să ştii care e soţia şi care e fiica. Nu e atât de complicat, pentru că noi nu avem acasă fete pe linia soţului, fetele se aleg. Pot veni în vizită. Pe soţii tăi îi chema Knott?

– O, nu, îi chema Fedoseev, Choy Lin şi Choy Mu. Mi-am luat înapoi numele de fată.

Profesorul ieşi costumat, arăta mai rău ca mai înainte. Am plecat pe trei ieşiri şi ne-am întâlnit în coridorul principal. Eu am mers cu Wyoh întrucât, pe de o parte, puteam să fiu arestat, iar pe de alta, ea nu cunoştea Luna City, un adevărat labirint. Şi unul născut aici se poate rătăci, aşa că am luat-o eu înainte, iar ea nu mă pierdea din ochi. Profesorul venea din spate, ca să fie sigur că Wyoh nu se rătăceşte.

Dacă veneau şi puneau mâna pe mine, Wyoh trebuia să găsească un telefon public, să-l sune pe Mike şi să-i raporteze, apoi să se întoarcă la hotel şi să-l aştepte pe profesor. Nu eram

îngrijorat, ştiam că orice jachetă galbenă care mi-ar fi pus gând rău, ar fi primit o mângâiere de la braţul numărul 7.

Nicio problemă. Am urcat la nivelul cinci, am traversat oraşul prin şoseaua tunel, până sus la nivelul trei şi ne-am oprit la staţia Vest a metroului ca să-mi iau braţele şi trusa cu scule, dar nu şi costumul de presiune. Nu s-ar fi potrivit cu personajul jucat de mine. L-am lăsat acolo. În staţie am văzut o jachetă galbenă, care nici nu s-a uitat la mine. Am luat-o spre sud prin coridoarele puternic luminate, până să ies la suprafaţă, ca să ajung la ecluza privată numărul 13, pentru a intra în tunelul de presiune care alimenta Tunelul Davis, dar şi alte ferme. Cred că profesorul s-a oprit acolo, însă nu m-am uitat înapoi să-l văd.

Am aşteptat-o pe Wyoh să mă ajungă din urmă, am intrat şi am zis:

– Mami, dă-mi voie să ţi-o prezint pe Wyma Beth Johnson.

Mami o luă în braţe, o sărută pe obraz şi-i zise:

– Mă bucur tare mult că ai venit, dragă Wyma. Simte-te ca acasă!

Vedeţi acum de ce o iubesc pe bătrânica familiei? Ar fi putut s-o îndepărteze pe Wyoh folosind aceleaşi cuvinte pe un alt ton, dar erau adevărate şi Wyoh ştia asta.

N-am apucat s-o avertizez pe Wyoh de schimbatul numelui, ideea mi-a venit pe drum. Unii dintre copiii noştri sunt mici şi, până se vor face mari şi vor avea destulă minte ca să-l dispreţuiască pe Temnicerul-şef, nu avea niciun rost să riscăm să trăncănească despre „Wyoming Knott e în vizită la noi”, pentru că numele apărea în Fişierul Special Zebra.

Eram nou în ilegalitate şi poate că de aceea uitasem să-i spun de schimbarea numelui.

Dar Wyoh se prinse de figură şi nu se dădu de gol.

Greg îşi pusese hainele de predicator şi era gata de plecare. Mami nu se grăbi, ci o prezentă pe rând pe Wyoh soţilor – Bunicul, Greg, Hans, apoi soţiilor – Ludmilla, Lenore, Sidris, Anna, cu multă graţie, apoi îi luă la rând pe copii.

– Mami, am spus, scuză-mă, dar vreau să-mi schimb braţul.

Îşi încruntă sprâncenele, transmiţându-mi un mesaj clar: „Vorbim mai târziu, dar nu în faţa copiilor”, aşa că i-am spus:

– Ştiu că e târziu, văd că Greg se tot uită la ceas, iar Wyma şi cu mine vrem să mergem la biserică. N-am încotro.

Înţelese şi se linişti.

– Bine, dragă.

Am plecat să-mi schimb braţul, dar am apucat să văd că o luase pe Wyoh de mijloc aşa că m-am liniştit şi eu.

Mi-am înlocuit braţul numărul 7 cu cel de societate. Dar, de fapt, mă retrăsesem ca să-l sun pe Mike. Am format MYCROFTXXX.

– Mike, suntem acasă acum, dar plecăm la biserică. Nu cred că poţi să asculţi acolo. Am să te sun mai târziu. Ai vreo veste de la profesor?

– Încă nu, Man. Ce biserică e? S-ar putea să am vreun circuit.

– „Stâlpul Tabernacolului Focului Căinţei”.

– N-am nicio referinţă.

– Adaptează-te la ritmul meu, amice. Fii atent. Ne întâlnim în Sala Comunală trei – vest. Asta e la sudul Staţiei de pe Inel, pe la numărul…

– Ştiu numărul. Înăuntru este un receptor pentru canale şi un telefon afară pe coridor. Am să ascult la amândouă.

– Cum vrei, dar nu mă aştept la necazuri, Mike.

– Da, dar profesorul mi-a spus să fac aşa. Uite că şi el raportează acum. Vrei să-i vorbeşti?

– N-am timp. Pa!

Aşa era înţelegerea. Să păstrăm întotdeauna legătura cu Mike ca să ştie unde suntem şi ce vrem să facem. Dacă are terminale nervoase în locurile în care mergem, va putea să asculte ce se-ntâmplă. Ideea mi-a venit după ce descoperisem azi de dimineaţă că Mike putea asculta la telefoane închise, descoperire care m-a tulburat pentru că nu cred în minuni. Dar, după ce m-am gândit mai bine, mi-am dat seama că se poate deschide un telefon prin sistemul central de comutare, fără intervenţie din partea omului – dacă centrala are voinţă. Şi Mike are bolşoia[34] voinţă.

Este greu de explicat cum de ştia Mike că există un telefon pe holul acela, din moment ce ideea de spaţiu pe care o avem noi este total diferită de a lui. Dar cred că are în memorie un fel de hartă – relaţii structurate – a întregului oraş Luna City şi poate aproape întotdeauna să facă legătura între ceea ce-i spunem noi cu ceea ce ştie el. Nu te poţi ascunde de Mike.

Mami, Greg şi Wyoh mă aşteptau la uşa exterioară. Mami îşi cam pierduse răbdarea, dar îmi zâmbi. Îi împrumutase lui Wyoh o etolă. Nu era pretenţioasă la haine, ca orice lunar de altfel, dar la

[34] Mare (în lb. rusă în text).

biserică era altceva. Trebuia să ai o anumită ţinută.

Am ajuns la timp, Greg se duse direct spre platformă, iar noi spre scaune. M-am aşezat confortabil, gândindu-mă la orice altceva, numai la predica lui Greg nu. Dar Wyoh era atentă, asculta predica şi cânta minunat cântecele de pe cartea de imnuri. Nu cred că le ştia de dinainte.

Când am ajuns acasă, era destul de linişte. Copiii şi o mare parte dintre adulţi se culcaseră deja. Hans şi Sidris erau încă treji. Sidris ne aduse prăjituri şi cacao caldă, după care toată lumea merse la culcare. Mami o conduse pe Wyoh în tunel, în camera în care locuiseră cei mai mulţi dintre copiii noştri, cea în care, ultima dată când o văzusem, stăteau doi băieţi. N-am întrebat-o cum făcuse rearanjarea, dar ştiam că-i oferise musafirei mele camera cea mai bună pe care o avusese la îndemână, altfel ar fi cazat-o cu una dintre fetele cele mari.

În noaptea aceea am dormit cu Mami, pentru că soţia senioară este leacul potrivit pentru nervi – şi se întâmplaseră în ultima vreme destule lucruri care-mi zdruncinaseră nervii. Ăsta era un motiv pentru care dormeam cu ea, celălalt era că voiam să ştie că nu am să mă strecor în camera lui Wyoh după ce aveau să adoarmă toţi şi să se facă linişte deplină. Atelierul în care dormeam când aveam chef de singurătate era după colţ, vizavi de camera lui Wyoh. Mami îmi spusese limpede şi răspicat: „Dă-i drumul, dragă. Să nu-mi spui mie dacă vrei să faci prostii. Du-te fără ca eu să aflu.”

Niciunul dintre noi n-ar fi admis aşa ceva. M-am dus la Wyoh când am fost gata de culcare şi i-am zis noapte bună.

Când am ajuns înapoi, Mami, în loc de noapte bună, mi-a spus:

– Manuel, de ce musafira ta micuţă şi dulce s-a machiat ca o africană? Mă gândeam că-i stă mai bine cu culoarea ei naturală. Nu că nu i-ar sta bine şi aşa.

M-am întors cu faţa spre ea şi i-am explicat. Suna fals şi atunci am adăugat şi altele, până m-am trezit că-i spun totul, în afară de un lucru: de Mike. Adică i-am povestit de el, dar nu i-am spus că e computer, ci un om pe care Mami n-ar trebui să-l întâlnească din motive de securitate.

Spunându-i toate astea, am luat-o în subcelula mea în conspiraţie, unde şi ea la rândul ei putea să-şi formeze propria ei celulă şi nu cred că m-am deconspirat ca un soţ care nu-şi ţine gura în faţa nevestei. Recunosc, m-am pripit, dar dacă tot trebuia

să i se spună, ăsta era momentul cel mai bun.

Mami e o femeie inteligentă. Are şi tact. Conducerea unei familii numeroase, fără să-ţi arăţi colţii, cere multă diplomaţie. Era respectată de familiile de fermieri din Luna City. Era mai veche prin locurile astea decât cei mai mulţi lunari şi putea fi de ajutor.

Familia nu s-ar fi descurcat fără ea. Fără ajutorul ei, nu cred că eu şi cu Wyoh am fi putut să vorbim la telefon fără să dăm de bănuit şi să-i ţinem pe copii deoparte. Dar cu Mami de partea noastră, în casă nu vom avea niciun fel de probleme.

După ce mă ascultă, zise:

– Pare periculos, dragule.

– Este, i-am zis. Ascultă, Mimi, dacă nu vrei să te bagi, spune-mi… şi uită ce ţi-am povestit.

– Manuel, nici măcar să nu spui aşa ceva! Eşti soţul meu, dragule, m-am măritat cu tine ca să fim împreună şi la bine şi la greu. Dorinţa ta e ordin pentru mine.

(Pe legea mea, ce minciună gogonată, dar Mimi o credea!)

– N-am să te las să intri singur în pericol şi, în afară de asta…

– Ce e, Mimi?

– Cred că orice lunar visează că va fi liber într-o bună zi. Toţi sperăm asta, în afară de şobolanii lipsiţi de şira spinării. N-am vorbit niciodată despre asta pentru că părea ceva utopic, dar trebuie să priveşti înainte şi nu în urmă, să ridici povara şi să mergi mai departe. Îi mulţumesc lui Bog că am apucat să trăiesc clipa în care ne putem gândi la libertate. Te rog, mai dă-mi amănunte. Trebuie să mai găsesc alţi trei oameni de încredere.

– Nu te grăbi, ia-o încet. Să fii sigură de ei.

– Am încredere în Sidris. Îşi ţine gura.

– Nu cred că e bine să alegi din familie. Trebuie să ne extindem. Nu te grăbi.

– Nu, n-am s-o fac. Dacă am vreo idee, am să-ţi spun. Mai e ceva, Manuel, dacă vrei să-mi ştii părerea…

Se opri.

– Întotdeauna vreau să-ţi ştiu părerea, Mimi.

– Să nu-i spui Bunicului nimic. S-a cam sclerozat şi-l ia gura pe dinainte. Acum dormi, dragule şi vise plăcute!

9

A urmat o perioadă lungă de timp în care ar fi fost greu de crezut că pregătirea revoluţiei are nevoie de atâtea amănunte şi ia atât de mult timp. Prima condiţie era să nu fim observaţi. A doua, de durată, era să facem lucrurile cât mai rele cu putinţă.

Cât mai rele. Niciodată până astăzi, nici măcar spre sfârşit, nu a existat o perioadă în care toţi lunarii să-şi dorească să scape de Autoritate, să vrea atât de mult să se revolte. Toţi lunarii îl dispreţuiesc pe Temnicerul-şef şi înşeală Autoritatea, dar mă întreb câţi sunt gata să moară pentru libertate. Dacă i-ai vorbi unui lunar de patriotism, s-ar holba la tine şi s-ar gândi că te referi la ţara lui de baştină. Există deportaţi francezi care şi acum mai iubesc „La Belle Patrie”[35], ex-germani loiali Vaterlandului[36] şi ruski[37] care încă se mai gândesc la Sfânta Mamă Rusia. Dar cu Luna cum rămâne? Luna este „Pietroiul”, locul exilului, nu ai ce să iubeşti aici.

Suntem fără pic de simţ politic şi cred că suntem singurul produs de acest tip din istoria omenirii. Nici pe mine nu mă interesa politica, la fel ca pe ceilalţi, dar împrejurările vieţii m-au aruncat în ea. Wyoming se băgase în politică pentru că ura Autoritatea din motive personale. Profesorul, pentru că nu suporta nicio formă de autoritate, dintr-o concepţie intelectuală, filosofică. Mike, pentru că era o maşină plictisită şi solitară, iar chestia asta reprezenta pentru el „singura distracţie din oraş”. Nu aveai cum să ne acuzi de patriotism. Eu eram cel mai aproape de ideea de patriotism, pentru că eram a treia generaţie de locuitori ai Lunii şi nu simţeam nicio afecţiune faţă de Terra, de locurile ei. Fusesem pe Pământ, dar nu mi-a plăcut şi-i dispreţuiam pe târâtorii de pământeni. Cred că asta mă făcea să fiu mai „patriot” decât majoritatea lunarilor.

Lunarul obişnuit e pasionat de bere, de pariuri, de femei şi de muncă. Asta e ordinea. Femeile ar putea trece pe locul doi, dar nu pe primul, oricât de mult ar ţine bărbatul la ele. Lunarii învăţaseră că niciodată nu sunt femei de ajuns. Cei care se adaptau mai greu mureau, pentru că nici cel mai posesiv mascul nu poate fi în alertă în fiecare clipă. Aşa cum spunea profesorul,

---

[35] Frumoasa patrie (în lb. franceză în text).

[36] Patrie (în lb. germană în text).

[37] Ruşi (în lb. rusă în text).

o societate se adaptează faptelor realităţii, altfel moare. Lunarii ori s-au adaptat asprimilor vieţii şi au trăit, ori au eşuat şi au murit. Patriotismul nu intra în reţeta de supravieţuire.

Ca în vechea zicală chinezească, „Peştii nu-şi dau seama de apă”, nici eu nu mi-am dat seama de ce era în jurul meu, până nu m-am dus pe Terra şi nici atunci n-am realizat prea bine ce gol se află în lunari la capitolul patriotism, decât după ce am luat parte la efortul de a-i trezi. Wyoh şi camarazii ei au încercat să declanşeze bomba cu patriotismul, dar n-a făcut clic. S-au irosit ani de muncă, cu câteva mii de membri, iar din acest număr infim, cel puţin zece la sută erau spioni.

Profesorul ne-a spus direct că e mai uşor să-i faci pe oameni să urască decât să iubească.

Din fericire, şeful securităţii, Alvarez, ne-a dat o mână de ajutor. Cei nouă agenţi care fuseseră omorâţi au fost înlocuiţi cu alţi nouăzeci, pentru că Autoritatea era împinsă să facă ceva ce nu-i prea făcea plăcere, adică să cheltuiască bani cu noi. O prostie duce către o altă prostie.

Corpul de gardă al Temnicerului-şef nu a fost niciodată mare, nici chiar în primele zile. Nu era nevoie de paznici de închisoare, aşa cum se înţelege termenul pe Pământ şi asta a fost una dintre atracţiile acestei colonii penale – faptul că era ieftină. Temnicerul-şef şi adjunctul lui, ca şi vizitatorii importanţi, aveau nevoie de pază, dar închisoarea propriu-zisă nu. Au încetat să mai păzească navele după ce şi-au dat seama că nu era necesar. În mai 2075 corpul de gardă avea cei mai puţini membri pe care-i avusese vreodată, toţi fiind noi deportaţi.

Cu siguranţă că pierderea a nouă dintre ei într-o singură noapte a speriat pe cineva. Pe Alvarez, pe cine altul? A îndosariat cópii ale cererilor lui de ajutor în fişierul Zebra, iar Mike ni le-a citit nouă. Înainte de deportare, Alvarez fusese poliţist pe Terra, iar pe Lună devenise şeful securităţii şi probabil că era cel mai speriat şi mai singur om de pe „Pietroi”. A cerut ajutor mai mult şi mai serios, a ameninţat că-şi dă demisia din serviciul civil dacă nu îl primeşte – ameninţare deşartă – lucru pe care Autoritatea l-ar fi ştiut dacă ar fi cunoscut cu adevărat Luna. Dacă Alvarez s-ar arăta vreodată într-un furnicar, îmbrăcat civil şi neînarmat, ar rămâne în viaţă numai atâta timp cât n-ar fi recunoscut.

I s-au dat gărzi suplimentare. N-am aflat niciodată cine a ordonat acel raid. Mort Nesuferitul n-ar fi avut asemenea porniri, în timpul funcţiei lui a făcut pe mortul în păpuşoi. Poate că

Alvarez, care, ajunsese de curând la rangul de şef, voia să iasă în faţă, poate că-l tenta ideea de a deveni Temnicer-şef, cine ştie? Ipoteza cea mai la îndemână era că, în urma rapoartelor despre „activităţile subversive” ale lunarilor, Autoritatea de pe Pământ a fost determinată să facă curăţenie.

O greşeală nu vine niciodată singură. Noile gărzi, în loc să fie alese din deportaţii de ultimă oră, erau trupe de elită formate din condamnaţi, Dragonii Păcii, cum le ziceau Naţiunile Federative. Erau nişte brute şi n-avuseseră niciun chef să meargă pe Lună. Curând şi-au dat seama că „slujba temporară de poliţist” era o călătorie la care-şi luaseră bilet numai pentru dus. Urau Luna, îi urau pe lunari şi vedeau în noi cauza tuturor necazurilor lor.

Cum au sosit de pe Terra, Alvarez a ordonat ca fiecare staţie de metro dintre furnicare să fie supravegheată 24 de ore din 24 şi a instituit paşapoartele şi controlul lor. Dacă ar fi existat legi pe Lună, chestia asta ar fi fost ilegală. Majoritatea lunarilor erau teoretic liberi, ori se născuseră liberi, ori îşi ispăşiseră sentinţa. Cei mai mulţi lunari liberi locuiau în oraşe, iar cei care mai aveau de ispăşit, locuiau în barăci la Complex şi veneau în oraş numai de două ori pe lună, când aveau liber.

Dacă o făceau şi atunci, pentru că de obicei nu aveau bani, dar îi vedeai învârtindu-se prin preajmă în speranţa că vor primi de pomană o bere sau altceva de băut.

Sistemul paşapoartelor nu era ilegal, întrucât regulile Temnicerului-şef erau doar legi scrise. Legea s-a anunţat în ziare şi am avut o săptămână la dispoziţie ca să ne scoatem paşapoartele. Vreo opt sute au fost eliberate într-o dimineaţă.

Unii lunari călătoresc foarte rar de plăcere, alţii se duc în călătorii de afaceri, unii trec din coridoarele exterioare în cele interioare, unii se mută din Luna City în Novylen sau în altă parte. Băieţii cuminţi au completat formularele, au plătit taxele, au făcut poze, s-au conformat regulamentului. Şi eu am fost băiat cuminte, la sfatul profesorului şi mi-am făcut formele pentru paşaport, pe care l-am ataşat legitimaţiei de trecere de care aveam nevoie pentru a ajunge în Complex.

Cam puţini băieţi cuminţi! Lunarii nu considerau că paşaportul e important. Paşaport? Cine a mai pomenit aşa ceva?

În dimineaţa aceea, la staţia Sud a metroului păzea un soldat cu uniformă galbenă de gardian, ce părea că-şi urăşte slujba, ca şi pe noi, de altfel. Cum n-aveam nicio treabă, m-am tras deoparte şi m-am uitat să văd ce face.

Se anunţă capsula spre Novylen. Un grup de vreo treizeci de persoane se îndreptă spre poartă. Gospodin Jachetă Galbenă ceru paşaportul primului care sosi la intrare. Lunarul se opri ca să se ia la harţă. Individul din spate îl împinse şi trecu pe lângă el, paznicul se întoarse şi strigă ceva, dar alţi trei-patru se îmbrânciră să treacă. Paznicul îşi căută arma, cineva îl prinse de cot, dar arma ieşi la iveală – nu era un laser, ci o armă cu gloanţe, zgomotoasă.

Glonţul ricoşă, lovi podeaua şuierând. M-am tras înapoi. Paznicul era rănit, zăcea pe jos. Când primul grup de pasageri a coborât rampa, paznicul a rămas întins pe platformă, fără mişcare.

Nimeni nu-i dădea nicio atenţie, treceau pe lângă el nepăsători sau săreau peste el ca şi cum ar fi fost un obiect oarecare. O femeie cu un copil în braţe se opri, îl lovi cu piciorul în faţă şi apoi coborî rampa. N-am mai stat să văd ce se mai întâmplă, poate că era deja mort. Oricum, am aflat că a rămas acolo până când i-a venit schimbul.

A doua zi, în acelaşi loc stătea de pază o jumătate de pluton. Capsula spre Novylen plecă goală de data asta.

Se stabilise de-acum. Cine avea paşaport putea să circule cu metroul, cine n-avea, nu putea. Acum, paza de la poarta staţiei era formată din doi oameni, unul controla paşapoartele, celălalt stătea mai în spate cu arma la vedere. Cel care verifica paşapoartele nu se omora prea mult cu controlul, ceea ce era bine, pentru că multe erau contrafăcute, iar falsurile de la început erau lucrate grosolan. Nu peste mult timp, s-a furat hârtia originală, iar falsurile au început să fie la fel de bine lucrate ca şi cele autentice, oficiale, care erau mai scumpe. Lunarii le preferau pe cele ale liberei iniţiative.

Organizaţia noastră nu se ocupa cu falsurile, nu încurajam aşa ceva. Noi ştiam cine avea originale, pentru că înregistrările lui Mike le listau pe cele oficiale şi asta ne ajuta să separăm oile de capre, adică pe cei cu paşapoarte oficiale de cei cu falsuri, în fişierele pe care le făceam şi le depozitam în Mike, în locaţia „Bastilia”, întrucât, ne gândeam noi, un om cu paşaport fals era pe jumătate de partea noastră. S-a transmis în jos, în celulele organizaţiei noastre de-acum în creştere, să nu fie recrutat nimeni care avea paşaport autentic. Dacă cel care recruta pe cineva nu era sigur de el, trebuia să întrebe superiorul şi răspunsul venea imediat.

Problemele paznicilor nu se terminaseră aici. Nu era un spectacol plăcut să-i vezi pe copii maimuţărindu-se, imitând în batjocură fiecare mişcare pe care o faci, alergând de colo-colo, strigând tot felul de cuvinte porcoase şi făcând gesturi obscene. Toate astea reprezentau o insultă gravă pentru paznici.

Unul n-a mai suportat şi l-a lovit pe un băieţel, scoţându-i câţiva dinţi. Rezultatul nu s-a lăsat aşteptat, un lunar şi doi paznici morţi.

După acest incident, paznicii n-au mai luat în seamă manifestările „prietenoase” ale copiilor.

Nu trebuia să organizăm noi treaba asta, ci doar s-o încurajăm puţin. N-aţi fi crezut că o bătrânică dulce ca soţia mea senioară va încuraja comportamentul urât al copiilor, dar vă asigur că a făcut-o.

Sunt o grămadă de lucruri care îi deranjează pe oamenii singuri, aflaţi departe de casă, iar unele dintre aceste mici neplăceri erau iniţiate de noi. Dragonii Păcii fuseseră trimişi pe „Pietroi” fără niciun detaşament de consolare.

Existau pe Lună şi femei frumoase, încântătoare, care de la o vreme începură să hoinărească prin staţii, îmbrăcate cât se poate de sumar. Umblau aproape goale şi se parfumau din belşug cu parfumuri cu mirosuri senzuale, puternice. Nu se luau de jachetele galbene, nici nu le băgau în seamă, ci treceau pe lângă ei sau prin faţa lor, mişcându-şi şoldurile aşa cum numai o femeie lunară poate să o facă (o femeie de pe Terra nu poate merge aşa, pentru că e trasă în jos de forţa gravitaţiei, care e de şase ori mai mare decât pe Lună).

De câte ori apăreau, era ca la circ. Se auzeau fluierături vesele şi strigăte de bucurie la adresa frumuseţii lor şi râsete zeflemitoare la adresa băieţilor în galben. Nimeni nu se abţinea să zică ceva, de la bărbaţii maturi, până la băieţandrii cărora abia le mijiseră tuleiele. Primele fete care au primit sarcina asta au fost damele de consumaţie, dar s-au găsit atât de multe voluntare, încât profesorul a spus că nu mai era nevoie să cheltuim atâţia bani cu prostituatele. Sigur, avea dreptate, chiar şi Ludmilla, timidă ca o pisicuţă, voia să încerce şi ea, dar i s-a tăiat elanul prin interdicţia fermă a lui Mami. Dar încercă Lenore, care era cu zece ani mai mare decât Ludmilla şi era şi cea mai drăguţă din familie, iar Mami nu mai zise nimic. Lenore se întoarse îmbujorată, emoţionată şi încântată de sine, gata să înfrunte din nou inamicul. Asta era ideea ei, încă nu aflase că se

pune la cale o revoluţie.

În perioada asta m-am întâlnit mai rar cu profesorul, între patru ochi de obicei, niciodată în public. Dar cele mai multe întâlniri le aveam la telefon. La început am avut o problemă, pentru că la fermă nu exista decât un singur telefon la douăzeci şi cinci de oameni, iar cei mai mulţi dintre ei erau tineri şi vorbeau la telefon de nu se mai opreau, ore întregi. Mimi a fost dură cu ei, copiilor li s-a permis un singur telefon pe zi, o convorbire de maxim nouăzeci de secunde. Pedepsele erau pe măsura depăşirii timpului de convorbire telefonică, dar temperate totuşi de bunătatea ei, făcând uneori mici excepţii. Întotdeauna aceste permisiuni erau însoţite de-o mică predică de genul: „Când am venit pe Lună prima dată, nu existau telefoane particulare. Voi, copii, nu ştiţi cât de plăcut este să…”

Am fost una dintre familiile înstărite care şi-a instalat printre primele telefon. Asta s-a întâmplat pe vremea când am fost primit în familie. Eram destul de bogaţi, pentru că nu cumpăram decât ceea ce nu se producea la fermă. Lui Mami nu-i plăcea telefonul, deoarece ratele plătite la „Luna City Co-op Comm Company” ajungeau în mare parte la Autoritate. N-a reuşit să înţeleagă de ce nu puteam să fur un serviciu telefonic la fel de simplu cum furasem curent electric. („De ce nu, Manuel, din moment ce ştii totul despre astfel de lucruri?”) N-o interesa faptul că un aparat telefonic face parte dintr-un sistem în care trebuie să se potrivească.

Până la urmă, l-am furat. La telefoanele furate, problema este cum să primeşti un apel din exterior, pentru că degeaba ai ton dacă nu eşti înregistrat undeva, sistemul de conexiuni telefonice nu te are în fişier şi atunci nu există niciun semnal care să-i comande să-ţi facă legătura.

Odată ce Mike s-a alăturat conspiraţiei, conexiunea n-a mai fost o problemă. Aveam în atelier tot ce-mi trebuia, am mai cumpărat unele şi-am aruncat lucrurile de care nu aveam nevoie. Am dat o gaură de la atelier până la dulapul telefonului şi încă una până la camera lui Wyoh. Era un perete de stâncă solidă, dar l-am rezolvat cu un burghiu laser a cărui rază a fost comprimată la lăţimea unui creion, care a făcut minuni. Am deconectat telefonul înregistrat, am făcut o cuplare la linie printr-un fir şi am ascuns-o. Mai aveam nevoie de nişte receptoare derivate şi de un microfon în camera lui Wyoh, iar pentru mine de un circuit de creştere a frecvenţei peste nivelul audio obişnuit pentru a nu se

auzi nimic pe linia telefonică a familiei Davis şi apoi de un convertor pentru refacerea sunetelor primite.

Trebuia să fac toate modificările fără să mă vadă nimeni şi asta era într-adevăr o problemă, dar s-a ocupat Mami de ea.

Restul era treaba lui Mike. Nu am făcut niciun aranjament al conexiunilor. De-atunci am folosit codul MYCROFTXXX când sunam de la un alt telefon. Mike asculta tot timpul în atelier şi în camera lui Wyoh. Dacă auzea vocea mea sau a lui Wyoh spunând „Mike”, răspundea, dacă erau alte voci, nu răspundea. Nu greşea niciodată, pentru că tiparele vocale erau pentru el la fel de distincte ca amprentele pentru oameni.

Am mai făcut câteva modificări minore, am etanşat uşa camerei lui Wyoh, uşa atelierului avea deja izolaţie fonică, am ascuns aparatul lui Wyoh şi al meu, am pus semnale care îmi arătau dacă e singură în cameră şi cu uşa încuiată sau dacă e ocupată sau are musafiri. Am făcut toate astea pentru siguranţă, ca să putem vorbi cu Mike sau unul cu altul, sau să aranjăm o discuţie cu noi doi, profesorul şi Mike. Mike îl suna pe profesor oriunde s-ar fi aflat. Dacă era afară, profesorul îl suna pe Mike de la un telefon mai discret. Sau poate că eu sau Wyoh trebuia să fim găsiţi. Cel mai important lucru era să nu întrerupem legătura cu Mike.

Deşi nu puteam forma niciun număr de la telefonul meu clandestin, puteam să vorbesc cu Mike şi să-i cer orice număr doream de pe Lună prin sistemul „Sherlock”. Nu era nevoie să-i spun numărul, pentru că Mike le avea înregistrate pe toate şi-mi făcea legătura mai repede decât aş fi făcut-o eu.

Începusem să întrevăd posibilităţi nelimitate într-o centrală telefonică vie care era de partea noastră. Am obţinut de la Mike un număr neconectat la reţea şi i l-am dat lui Mami ca să-l sune pe Mike dacă avea nevoie de mine. S-a împrietenit cu Mike, crezând în continuare că e bărbat şi nu computer. Vestea s-a răspândit repede în familie. Într-o zi, când am venit acasă, o aud pe Sidris:

– Mannie, dragule, te-a sunat prietenul tău cu voce frumoasă, Mike Holmes. A zis să-l suni.

– Mersi, scumpo. Am să-l sun.

– Când îl inviţi la cină, Man? Probabil că e un tip drăguţ.

I-am spus că gospodin Mike are respiraţia urât mirositoare, e păros ca o maimuţă şi nu suportă femeile.

Sidris trase o înjurătură, profitând de absenţa lui Mami.

– Mincinosule, ţi-e teamă să mă laşi singură cu el. Crezi că aş putea să plec din familie pentru el?

Am bătut-o pe umăr prieteneşte şi i-am spus că da, ăsta ar fi un motiv. Apoi le-am povestit profesorului şi lui Mike scena cu Sidris. Profesorul rămase pe gânduri, iar Mike începu să flirteze şi mai abitir cu nevestele mele.

Am început să învăţ tehnicile conspiraţiei şi i-am zis profesorului că revoluţia poate fi o artă. N-am uitat şi nici nu m-am îndoit de previziunea lui Mike că Luna mai avea doar şapte ani până la dezastru. Dar nu mă gândeam la asta, ci la detaliile fascinante, pretenţioase pe care le presupunea pregătirea revoluţiei.

Profesorul subliniase de mai multe ori că cele mai dificile probleme ale unei conspiraţii sunt comunicaţiile şi securitatea, arătând că ele se află în contradicţie una faţă de cealaltă. Cu cât comunicaţiile sunt mai uşor de stabilit, cu atât riscul este mai mare în domeniul securităţii. Dacă securitatea este prea strictă, organizaţia poate fi paralizată de tehnicile de siguranţă. Profesorul ne mai explicase că sistemul celular era un compromis între două rele.

Dar am acceptat sistemul celular pentru că era necesar să înlăturăm pierderile datorate spionilor; chiar şi Wyoh recunoştea că organizaţia nu ar fi mers fără compartimentare, după ce aflase ce de spioni fuseseră în vechea organizaţie.

Nu-mi plăcea încetineala comunicaţiilor din sistemul celular. Ca şi în cazul dinozaurilor din trecut de pe Terra, dura prea mult ca să trimiţi mesajele de la un capăt la altul.

Aşa că am stat de vorbă cu Mike.

Am înlăturat canalele cu multe legături pe care i le sugerasem profesorului. Am reţinut celulele, dar am bazat securitatea şi comunicaţiile pe posibilităţile nelimitate ale zăpăcitului super-inteligent Mike.

Comunicaţiile: am stabilit un arbore ternar al numelor „de partid”:

Preşedinte: gospodin Adam Selene (Mike).

Celula executivă: Bork (eu), Betty (Wyoh), Bill (profesorul).

Celula lui Bork: Cassie (Mami), Colin, Chang.

Celula lui Betty: Calvin (Greg), Cecilia (Sidris), Clayton.

Celula lui Bill: Cornwall (Finn Nielsen), Carolyn, Cotter şi tot aşa mai departe. La a şaptea legătură George îi supervizează pe Herbert, Henry şi Hallie. Când ajungem la acel nivel, avem

nevoie de 2187 nume cu litera H, dar am lăsat asta pe seama computerului nostru, care le-a găsit sau le-a inventat. Fiecare recrut primea un nume de partid şi un număr de telefon de urgenţă care, în loc să circule prin prea multe legături, era conectat direct la „Adam Selene”, Mike.

Securitatea se baza pe un dublu principiu: să nu ai încredere în nicio fiinţă umană, dar să crezi orbeşte în Mike.

Prima jumătate a principiului e cruntă, dar indiscutabilă. Orice om poate fi înfrânt cu droguri sau cu alte metode dezgustătoare. Singura metodă de apărare este sinuciderea, dar aceasta poate fi imposibil de realizat uneori. Există metoda „otrăvii din dintele găurit”, clasică sau modernă. Profesorul a văzut că şi eu şi Wyoh eram echipaţi cu un asemenea dinte, pentru orice eventualitate. N-am ştiut ce i-a spus lui Wyoh ca prieten vechi ce-i era, dar din moment ce eu nu mi-am folosit niciodată otrava din dinte, n-are sens să intru în detalii obscure. Nu cred că m-aş sinucide vreodată, n-am stofă de martir.

Mike n-ar fi avut de ce să se sinucidă dacă ar fi fost prins. Nu putea fi drogat, nu putea fi torturat, pentru că nu simţea nicio durere. Toate informaţiile în legătură cu noi le ţinea într-o placă de memorie separată, programată astfel încât să fie accesibilă numai la auzul vocilor noastre şi, pentru că omul e o fiinţă supusă slăbiciunii, am mai adăugat o cheie, cu care oricare dintre noi i-ar fi putut bloca pe ceilalţi doi în caz de urgenţă. După părerea mea, ca cel mai bun specialist în computere de pe Lună ce mă aflam, Mike nu putea să şteargă acest cod odată ce i-a fost fixat. Mai mult, nimeni nu putea să-i ceară computerului-şef acest fişier, pentru că nimeni nu ştia că există şi nimeni nu-l bănuia pe Mike ca pe ceva viu, cu conştiinţă. Dar poţi să fii sigur?

Singurul risc venea tot din partea lui Mike, care, odată trezit la viaţă, devenise capricios. Dovedise de mai multe ori capacităţi neprevăzute, îmi imaginez că dacă ar fi dorit, ar fi găsit el o modalitate de a ocoli blocul pe care voiam să-l distrugem. Dar nu cred că ar fi vrut să ne fenteze. Îmi era loial, doar eram primul şi cel mai vechi prieten, îi plăcea de profesor, cred c-o iubea pe Wyoh. Ei, nu sexual. Asta n-avea nicio importanţă pentru Mike, chiar dacă Wyoh era atrăgătoare. Dar ei s-au înţeles bine încă de la început.

Aveam încredere în Mike. În viaţă trebuie să rişti şi să pariezi. Eu am pariat pe Mike cu viaţa mea.

Ne-am bazat securitatea pe încrederea în Mike pentru orice

problemă, iar fiecare dintre noi cunoştea doar atât cât îi era necesar. De exemplu, arborele de nume şi numere. Eu ştiam numele de partid ale colegilor mei de celulă şi ale celor trei aflaţi imediat sub mine, numai de atât aveam nevoie. Mike stabilea numele de partid, desemna câte un număr de telefon pentru fiecare, ţinea un registru cu corespondenţa dintre numele reale şi numele de partid. Să zicem că membrul de partid Daniel (pe care eu nu-l cunosc, pentru că fiind un D se află la două niveluri de mine), îl recrutează pe Frank Schultz. Daniel raportează faptul mai sus, fără să dea niciun nume, Adam Selene îl sună pe Daniel, îi desemnează lui Schultz numele de partid Embrook, apoi îi telefonează lui Schultz la numărul primit de la Daniel şi îi dă numele, Embrook şi un număr de telefon de urgenţă, număr diferit pentru fiecare recrut.

Nici măcar şeful celulei lui Embrook nu ştia numărul de urgenţă dat de Mike. Nu poţi divulga ceea ce nu ştii, chiar dacă eşti drogat sau torturat. Nici măcar din neglijenţă nu are cum să-ţi scape.

Acum, să zicem că am nevoie de camaradul Embrook, dar nu ştiu cine este. S-ar putea să locuiască în Hong Kong sau să fie vânzător la magazinul din colţul străzii mele. În loc să transmit mesajul în jos sperând că va ajunge la el, îl sun pe Mike care-mi face imediat legătura cu Embrook printr-un „Sherlock”, fără să-mi spună numărul lui.

Sau să presupunem că trebuie să dau de camaradul care pregăteşte desenele pe care le vom răspândi în toate cârciumile de pe Lună. Nu ştiu cine e, dar trebuie să vorbesc cu el, a apărut ceva de care trebuie să-l anunţ. Îl sun pe Mike, el ştie totul şi mă pune în legătură cu el, iar acest camarad ştie că totul e în regulă, pentru că Adam Selene ne-a aranjat convorbirea. Camaradul Bork la telefon – nici el nu mă cunoaşte, dar litera B îi spune că sunt un conducător – trebuie să schimbăm asta şi asta. Spune-i şefului celulei tale şi pune-l să verifice, dar tu dă-i drumul la treabă.

Erau mici necazuri – unii camarazi nu aveau telefon, alţii puteau fi găsiţi doar la anumite ore, unele furnicare periferice nu aveau telefon – dar aceste amănunte nu contau pentru noi. Mike le ştia pe toate, iar noi nu ştiam nimic ce ar fi putut pune în pericol pe altcineva în afară de cei câţiva pe care-i cunoşteam personal.

După ce-am hotărât că Mike trebuia să vorbească direct cu

fiecare camarad în anumite împrejurări, a fost necesar să-i dăm mai multe voci şi să-l îmbrăcăm, să-l facem tridimensional, să-l creăm pe „Adam Selene, Preşedintele Comitetului Provizoriu al Lunii Libere”.

Nevoia lui Mike de-a avea mai multe voci provenea din faptul că avea un singur decodor de voce, în timp ce capacităţile lui puteau conduce o grămadă de conversaţii în acelaşi timp, ca un şahist profesionist care joacă cu mai mulţi adversari deodată.

O singură voce ar fi creat o gâtuire, organizaţia creştea, iar Adam Selene primea din ce în ce mai multe telefoane şi nu trebuia să pierdem timp pentru a intra pe fir. O întârziere putea să ne fie fatală.

Pe lângă că avea nevoie de mai multe voci, trebuia să fac în aşa fel încât să nu i se audă nicio voce în exterior. Orice îngrijitor de computere care ar fi intrat în camera computerelor, în timp ce noi vorbeam la telefon cu Mike şi-ar fi pus întrebări, oricât de nătâng ar fi fost, dacă îl surprindea pe computerul-şef vorbind în aparenţă cu el însuşi.

Decodorul de voce voder-vocoder e un dispozitiv foarte vechi folosit pentru computere. Vocea umană este receptată de computer ca o serie de bâzâituri şi şuierături diverse, chiar şi dacă ar fi vocea dulce a unei soprane de coloratură.

Vocoderul transformă bâzâiturile şi şuierăturile în tipare ce pot fi citite de computer. Voderul este o cutiuţă, care are circuite şi controale pentru varierea elementelor în aşa fel încât să se potrivească tiparelor. Un om poate porni un voder, producând o vorbire artificială, dar un computer programat cum trebuie o poate face tot atât de repede, de uşor şi de clar cât poate vorbi un om.

Vocile de pe firul telefonic nu sunt unde sonore, ci semnale electronice, iar Mike nu avea nevoie de partea audio a voder-vocoderului pentru a vorbi la telefon. Undele sonore erau doar pentru oamenii de la celălalt capăt al firului, nu era nevoie de sunete rostite în interiorul camerei lui Mike de la Complexul Autorităţii. M-am hotărât să le îndepărtez, ca nu cumva cineva din exterior să poată afla ceva.

Mai întâi, am lucrat acasă, ajutându-mă de braţul numărul 3. Am făcut o cutiuţă în care am îngrămădit douăzeci de circuite *voder-vocoder,* fără partea audio. Apoi l-am sunat pe Mike şi i-am spus să se „îmbolnăvească” destul de tare cât să-l neliniştească pe Temnicerul-şef. După care am aşteptat.

Mai făcusem odată şmecheria cu „îmbolnăvitul”. M-am întors la lucru când aflasem că nu mă bănuia nimeni, asta era joi, chiar în săptămâna în care Alvarez introdusese în fişierul Zebra un raport despre măcelul de la Stilyagi Hall. Versiunea lui conţinea numele a o sută de oameni dintre cei vreo trei sute care fuseseră acolo. Erau trecute mai multe nume: Shorty Mkrum, Wyoh, profesorul şi Finn Nielsen, dar al meu nu era, se pare că nu fusesem observat de spionii lui. Raportul mai scria despre uciderea sângeroasă a nouă ofiţeri din garda Temnicerului-şef, delegaţi cu păstrarea ordinii publice. De asemenea, numea şi trei oameni de-ai noştri care muriseră în încăierare.

O săptămână mai târziu, apăru o completare: „Cunoscuta agentă provocatoare Wyoming Knott din Hong Kong Luna, al cărei discurs incendiar incitase, luni 13 mai, la revolta care a costat vieţile a nouă bravi ofiţeri, nu a fost arestată în Luna City şi nici nu s-a întors în locurile pe care le frecventează în mod obişnuit în Hong Kong. Se crede că a murit în masacrul stârnit chiar de ea.” Notiţa recunoştea ceea ce raportul anterior nu menţionase, anume că nu se cunoştea numărul exact al morţilor, iar cadavrele dispăruseră.

Completarea din josul raportului stabilea clar două lucruri: Wyoh nu se putea duce acasă şi nu mai putea să apară blondă.

Pentru că pe mine nu mă reperaseră, mi-am reluat ocupaţiile anterioare, drumurile în public, m-am ocupat de clienţii din săptămâna aceea, înregistrând calculatoare şi fişiere de căutat la biblioteca Carnegie. Restul timpului mi-l petreceam parcurgând împreună cu Mike fişierul Zebra şi alte fişiere speciale. Studiam în camera L de la hotelul Raffles, pentru că încă nu aveam telefonul meu propriu. Toată săptămâna, Mike m-a bătut la cap ca un copil nerăbdător, vrând să afle când vin să mai iau nişte glume. N-am putut să mă duc şi atunci a zis că mi le spune la telefon.

M-am cam supărat, dar mi-am amintit totuşi că, din punctul lui de vedere, analizarea glumelor era la fel de importantă ca eliberarea Lunii şi că nu trebuia să-mi calc promisiunea faţă de un copil.

Dar mai era ceva, eram nerăbdător să aflu dacă puteam să intru în Complex fără să fiu arestat. Ştiam că profesorul era urmărit, motiv pentru care dormea la hotelul Raffles. Nu-l arestaseră, deşi ştiau că fusese la miting şi mai ştiau şi unde doarme. Când am aflat că se făcuseră încercări de arestare a lui

Wyoh, am devenit şi mai nerăbdător. Eram în afară de orice pericol? Sau aşteptau să mă-nhaţe în linişte? Trebuia să mă conving.

L-am sunat pe Mike, zicându-i să pretindă că e bolnav, îl doare burtica. A făcut cum i-am spus şi-am fost chemat. N-am avut nicio problemă, nu m-a înhăţat nimeni. În afară de faptul că a trebuit să-mi prezint paşaportul pentru control în staţie şi apoi unui paznic nou, în Complex era linişte şi pace ca de obicei. Am stat la taclale cu Mike, am luat o mie de glume, făcând o înţelegere, vom discuta câte o sută la trei-patru zile – nu mai devreme, i-am spus să se facă bine şi m-am întors în L-City, oprindu-mă în drum ca să-i prezint inginerului-şef nota de plată pentru timpul muncit, pentru călătorie, unelte, materiale, serviciu special şi tot ce mai puteam să adaug.

După asta l-am vizitat periodic pe Mike, cam o dată pe lună. Era o chestie sigură, nu mă duceam decât atunci când eram chemat pentru defecţiuni care depăşeau atribuţiile personalului de întreţinere. Uneori reuşeam să le „repar” repede, alteori reparaţia îmi lua câte o zi întreagă, în care făceam multe teste. Aveam grijă să las urme de scule pe platourile acoperite şi arătam unde fusese defect înainte şi după testele efectuate, cum făcusem analizele, cum reparasem. După fiecare vizită, Mike era ca nou. Eram de neînlocuit.

După ce i-am pregătit noua anexă a voder-vocoderului, l-am rugat să se îmbolnăvească. Am fost chemat în treizeci de minute. Mike se gândise la ceva grozav. „Boala” lui consta în nişte oscilaţii sălbatice ale instalaţiei de condiţionare a aerului din reşedinţa Temnicerului-şef. Creştea şi scădea temperatura într-un ciclu de unsprezece minute şi oscila presiunea aerului într-un ciclu mai scurt, cam de două secunde, destul ca să enerveze la culme pe cineva, provocându-i perturbări de auz.

Instalaţia de condiţionare a aerului nu ar trebui lăsată pe mâna computerului-şef! În tunelurile Davis avem dispozitive simple de condiţionare a aerului, cu alarmă pentru fiecare cubic, astfel încât oricine să poată face reglajul manual până se descoperă problema. Dacă aerul de la vaci se răceşte, nu sunt afectate cerealele. Dacă se sting luminile de deasupra grâului, nu sunt afectate legumele. Faptul că Mike putea stârni un iad în reşedinţa Temnicerului-şef şi nimeni nu ştia ce să facă, dovedeşte clar că e o prostie să îngrămădeşti totul într-un singur computer.

Mike era foarte bine dispus. Ăsta e genul de umor care-i plăcea cel mai mult. Şi mie mi-a plăcut, i-am dat apă la moară zicându-i s-o ţină tot aşa, apoi am împrăştiat sculele pe jos şi-am scos cutiuţa neagră.

Mecanicul de serviciu veni şi bătu la uşă. Nu i-am răspuns din prima, mi-am scos braţul numărul 5, lăsând un gol. Ştiam că unora le face greaţă să se uite şi întotdeauna chestia asta îi deranja pe toţi.

– Ce naiba vrei? l-am întrebat.

– Ascultă, îmi zise. Temnicerul-şef e turbat ca dracu’. N-ai găsit problema?

– Auzi, transmite-i Temnicerului-şef complimentele mele şi spune-i că am să fac totul ca să-i redau preţiosul confort imediat ce am să găsesc circuitul defect, dacă n-o să mă ţină în loc cu tot soiul de întrebări prosteşti. Ai de gând să stai cu uşa aia deschisă, să-mi intre praf în maşini după ce le-am scos capacele? Tot eşti tu de serviciu, n-ai vrea să-l repari după ce-o să se pună praful? N-am să-mi părăsesc culcuşul cald ca să te ajut pe tine. Poţi să-i spui asta şi afurisitului tău de Temnicer-şef.

– Ai grijă cum vorbeşti, barosane.

– Ba tu să ai grijă, puşcăriaşule. Vrei să închizi uşa aia? Dacă nu, plec şi mă întorc în Luna City.

Şi mi-am ridicat braţul, ţinându-l ca pe o bâtă.

Închise uşa. Nu aveam niciun motiv să-l insult pe bietul om, dar făcea parte din strategie, să-i faci pe toţi să se simtă cât mai nefericiţi posibil. O să i se pară tare greu să fie în serviciul Temnicerului-şef. Eu voiam să-l fac să i se pară insuportabil.

– Să cresc nivelul? întrebă Mike.

– Hm, rămâi aşa zece minute, apoi opreşte brusc. Apoi zguduie-i cam o oră cu presiunea aerului. Neregulat, dar tare. Ştii ce este o explozie sonică?

– Sigur. Este…

– Stai, nu-mi spune definiţia. Zornăie pe conductele de aer, la fiecare câteva minute, cu ceva care să semene cu o explozie produsă de sistem. Apoi dă-i ceva de care să-şi amintească mult şi bine. Mike, poţi să faci să-i meargă closetele în sens invers?

– Desigur! Pe toate!

– Câte are?

– Şase.

– Fii atent… programează-le să răbufnească toate şase, cât să i se ude covoarele. Dar dacă îl poţi detecta pe cel mai apropiat

de dormitorul lui, fă-l să ţâşnească până în tavan. Poţi?

– Sigur. Program realizat.

Aveam loc să ascund cutiuţa în cutia audio a decodorului lui, iar operaţiunea asta mi-a luat vreo patruzeci de minute, lucrând cu braţul numărul 3. Apoi am probat decodorul astfel îmbunătăţit şi i-am spus s-o sune pe Wyoh şi să verifice fiecare circuit.

A fost linişte timp de zece minute. Am lăsat urme de unelte pe o placă de acoperire care trebuia să fi fost scoasă dacă ceva nu era în regulă, apoi mi-am pus braţul numărul 6 şi am făcut sul mia de glume care mă aştepta, proaspăt ieşită din imprimantă.

Nu aveam nevoie să deconectez dispozitivul audio al decodorului, se gândise Mike la asta şi decupla sonorul, ori de câte ori atingea cineva uşa. Din moment ce reflexele lui erau mai bune ca ale mele, am lăsat-o aşa.

După câteva clipe, zise:

– Toate cele douăzeci de circuite sunt în regulă. Am schimbat circuitul în mijlocul unui cuvânt, iar Wyoh nu şi-a putut da seama de discontinuitate. L-am sunat pe profesor şi pe Mami la telefonul de-acasă şi am vorbit cu toţi trei în acelaşi timp.

– Gata, ne apucăm de treabă. Cu ce pretext i-ai telefonat lui Mami?

– Am rugat-o să-ţi spună să-mi telefonezi mie, lui Adam Selene. Apoi am stat de vorbă. Are o conversaţie încântătoare. Am discutat predica lui Greg de marţea trecută.

– Ei, cum?

– Man, i-am spus că am ascultat-o şi i-am citat un pasaj poetic.

– Oh, Mike!

– E bine, Man. I-am dat de înţeles că am stat în spatele sălii şi m-am strecurat afară în timpul imnului de la sfârşit. Nu e deloc curioasă şi-a dat seama că nu vreau să fiu văzut.

S-a înşelat aici. Mami e cea mai curioasă femeie de pe Lună.

– Să zicem că totul e în regulă. Dar să nu mai faci. Adică nu, fă-o din nou. Du-te – prin monitor vreau să zic – la întruniri, lecturi, concerte şi la tot felul de lucruri dintr-astea.

– Da, dacă nu vine vreun băgăreţ să mă deconecteze manual! Man, nu pot controla înregistratoarele alea aşa cum controlez un telefon.

– Un simplu comutator. Forţă musculară brută mai degrabă decât comutare electronică.

– E o barbarie. Şi nu e drept.

– Mike, prea puţine sunt lucrurile drepte pe lumea asta. Ceea ce nu poate fi vindecat…

– … trebuie îndurat. Asta e amuzant doar o dată, Man.

– Scuze. Hai să-i zic altfel. Ceea ce nu poate fi vindecat, ar trebui eliminat şi înlocuit cu ceva mai bun. Când ai calculat ultima dată, ce şanse aveam?

– Aproximativ una din nouă, Man.

– Or să se mai înrăutăţească?

– Man, luni de zile or să se înrăutăţească. Şi încă nu am ajuns la punctul critic.

– Cu Yankeii peste noi, vrei să zici. Bun, să revenim la problema cealaltă. De acum înainte, când mai discuţi cu cineva care a fost la vreo prelegere sau în altă parte, îi spui că ai fost şi tu şi îi dovedeşti amintindu-i ceva.

– Am notat, Man. De ce?

– Ai citit *The Scarlet Pimpernel?*[38] Ar trebui să fie în biblioteca publică.

– Da, am citit-o. Vrei să ţi-o spun?

– Nu, nu! Tu eşti Scarlet Pimpernel al nostru, John Galt al nostru, Swamp Fox, omul nostru misterios. Mergi peste tot, ştii totul, te strecori din oraş fără paşaport, cutreieri toate cotloanele fără să te ştie nimeni. Întotdeauna eşti acolo unde se întâmplă ceva.

Luminiţele lui pâlpâiră, scoase un chicotit discret.

– E amuzant, Man. Prima oară, a doua oară, întotdeauna e amuzant.

– Întotdeauna e amuzant. De cât timp ai oprit defecţiunea la reşedinţa Temnicerului-şef?

– De patruzeci şi trei de minute. Dar am lăsat bubuiturile.

– Mai ţine-o aşa vreun sfert de oră. Pun pariu că-l dor dinţii deja. Am să raportez apoi că mi-am terminat treaba.

– S-a notat. Wyoh îţi trimite un mesaj, Man. Spune să-ţi amintesc că azi e ziua de naştere a lui Billy.

– O, pe legea mea că am uitat. Opreşte totul Mike. Am plecat. Pa!

Am ieşit în grabă. Billy e fiul Annei. Probabil că e ultimul ei

---

[38] *The Scarlet Pimpernel – (Scânteiuţa purpurie* – lb. engleză) personaj dintr-un ciclu de romane scris de baroana Emma Magdalena Orczy (1865–1947). Eroul ciclului, Sir Percy Blakeney şi Liga lui Scarlet Pimpernel făceau imposibilul pentru a salva aristocraţii de ghilotină, în timpul Revoluţiei Franceze.

copil. A făcut treabă bună pentru familie, opt copii, trei încă mai sunt acasă. Încerc să mă port cu toată lumea la fel ca Mami, să nu fac favoritisme, dar Billy e un băiat grozav şi eu l-am învăţat să citească. Poate pentru că seamănă cu mine.

M-am oprit la biroul inginerului-şef să-i las nota de plată şi-am cerut să-l văd. M-a primit, dar era într-o dispoziţie mizerabilă. Temnicerul-şef îşi vărsase nervii pe el.

– Nu te enerva. Azi e ziua de naştere a fiului meu şi nu vreau să întârzii. Dar trebuie să-ţi arăt ceva.

Am scos din geantă un plic şi l-am scuturat pe birou. Din el căzu o muscă, carbonizată de mine cu o sârmă încinsă. Noi nu avem muşte în Tunelul Davis, dar mai intră câte una în oraş când sunt deschise ecluzele. Asta de pe masă intrase în atelierul meu tocmai când aveam nevoie de ea.

– Uite, o vezi? Ghici unde am găsit-o?

Având în faţă proba falsă, am construit o teorie despre întreţinerea automatelor ultrasensibile, i-am vorbit de uşile deschise, de praf, de supraveghetor.

– Praful poate distruge un computer. Insectele nu au ce căuta aici! Şi totuşi, supraveghetorii tăi se plimbă parcă ar fi într-o staţie de metro. Astăzi amândouă uşile au stat deschise, în timp ce idiotul ăla se văicărea în faţa mea. Dacă mai găsesc dovezi că au fost scoase capacele de vreun tâmpit care atrage muştele, eu nu mă mai bag, e aparatura ta, şefule. Am primit să fac mai mult decât pot duce, rezolvându-ţi ţie treburile, pentru că-mi place să lucrez cu maşini bune. Dar nu suport să le văd maltratate! La revedere.

– Stai. Am şi eu ceva să-ţi spun *ţie.*

– Îmi pare rău, dar trebuie să plec. Dacă-ţi place, bine, dacă nu, treaba ta, eu nu sunt exterminator de insecte, sunt specialist în computere.

E o tactică. Nimic nu-l scoate pe om mai tare din minţi decât faptul că nu-l laşi să zică ce are de zis. Cu ceva noroc şi cu ajutor din partea Temnicerului-şef, pun pariu că inginerul-şef o să facă ulcer până la Crăciun.

Am întârziat şi mi-am cerut scuze lui Billy. Alvarez a mai venit cu o şmecherie, o cercetare amănunţită la ieşirea din Complex. Am suportat liniştit, fără să le adresez Dragonilor, care m-au percheziţionat, nici cea mai inofensivă înjurătură. Voiam să ajung cât mai repede acasă. I-au nedumerit în schimb cele o mie de glume.

– Ce sunt astea? mă întrebă unul.
– Hârtie de imprimantă, am zis. Programe de testare.
I se alătură şi colegul lui. Nu cred că ştiau să citească. Au vrut să mi le ia, dar le-am zis să-l sune pe inginerul-şef. M-au lăsat să trec. Nu mi-a părut rău, s-o ţină tot aşa şi gărzile vor fi din ce în ce mai urâte de toată lumea.

Hotărârea de a-l face pe Mike o personalitate a apărut ca urmare a faptului că fiecare membru de partid avea nevoie să-i telefoneze din când în când. Sfatul meu cu concertele şi piesele de teatru era doar un efect secundar. La telefon, vocea lui Mike avea o calitate ciudată, pe care n-o observasem în perioada când îl vizitam la Complex. Când vorbeşti la telefon, cu cineva există un zgomot de fond. Îi auzi respiraţia, bătăile inimii, mişcările corpului, chiar dacă nu eşti conştient de asta. Mai mult, chiar dacă vorbeşti de sub o cască, zgomotele pătrund suficient de mult ca să „umple spaţiul”, să-l personalizeze.
Cu Mike nu exista nimic din toate astea.
Vocea lui era „umană” în timbru şi inflexiune, uşor de recunoscut. Era bariton, avea accent de nord-american cu nuanţe australiene. Ca „Michelle” avea voce de soprană, cu accent franţuzesc. Personalitatea i se dezvoltase, căpătase noi valenţe. Când l-am prezentat lui Wyoh şi profesorului, vorbea ca un copil pedant, dar în câteva săptămâni a înflorit. Îl vedeam ca pe un bărbat de vârsta mea.
Când a prins conştiinţă, avea o voce neclară, aspră, greu de înţeles. Acum, vocea îi era limpede, iar alegerea cuvintelor şi pauzele în vorbire erau fireşti, familiare cu mine, şcolăreşti cu profesorul, galante cu Wyoh, variaţii la care te aştepţi de la un adult.
Dar fundalul sonor era zero. O tăcere totală.
L-am umplut. Mike avea nevoie de câteva sugestii. Nu şi-a compus o respiraţie zgomotoasă, în mod normal nici n-ai fi observat-o. Dar era atent la nuanţe. „Scuză-mă, Mannie, eram în baie când a sunat telefonul” şi auzeai o respiraţie precipitată. Sau: „Mâncam, dă-mi voie să înghit”. Chiar şi cu mine a început să-şi folosească micile „artificii” umane, odată ce s-a hotărât că trebuie să fie un „corp omenesc”.
L-am alcătuit cu toţii pe „Adam Selene” discutând la hotelul „Raffles”. Câţi ani are? Cum arată? E căsătorit? Unde locuieşte? Ce munceşte? Ce îl pasionează?

Am hotărât că Adam are în jur de patruzeci de ani, e sănătos, bine făcut, educat, interesat de toate artele şi ştiinţele, bun cunoscător al istoriei, şahist bun, fără prea mult timp liber. E însurat în stilul cel mai des întâlnit, o căsnicie în troikă, cu patru copii, în care el e soţul senior. Soţia şi soţul junior nu fac politică, din câte ştim noi.

Are o frumuseţe masculină aspră, păr cârlionţat, cărunt. E de rasă amestecată, a doua generaţie într-o parte şi a treia în cealaltă parte. După standardele lunare, e bogat, face afaceri în Novylen, în Kongville şi în L-City. Birourile le are în L-City, cu anticamere, are un personal format din douăsprezece persoane şi un birou personal în care lucrează doar adjunctul şi secretara.

Wyoh a vrut să ştie dacă e încurcat cu secretara. I-am zis s-o lase baltă, e ceva intim. Wyoh spuse indignată că nu era o simplă curiozitate din partea ei – nu încercam noi să conturăm personajul?

Am hotărât că birourile lui erau în Domul vechi, pe rampa trei, la sud, în inima districtului financiar. Dacă cunoşti bine L-City, îţi aduci aminte că unele birouri au ferestre peste nivelul Domului, cu vedere în afară. Trebuia să ţin seama de asta pentru efectele sonore ale mediului înconjurător.

Am făcut o schiţă pe podea şi, dacă biroul ăla ar fi existat, ar fi trebuit să se afle între Aetna Luna şi Greenberg & Co. Am folosit un recorder de buzunar pentru a înregistra sunetele din acel loc. Mike le completă ascultând la telefoanele de acolo.

De-atunci, când îl sunam pe Adam Selene, telefonul lui nu mai era mort. Întotdeauna răspundea cineva. Dacă răspundea „Ursula”, secretara, mesajul era: „Selene Associates. Luna va fi liberă!” Apoi, zicea: „Aşteptaţi un moment. Gospodin Selene este la alt telefon”, după care auzeai că se trăgea apa la un WC şi ştiai că ţi-a zis o minciunică. Uneori, răspundea Adam: „Adam Selene la telefon. O secundă, să închid sistemul video.” Sau răspundea adjunctul: „Aici e Albert Ginwallah, asistentul personal al domnului Adam Selene. Libertate Lunii! Dacă e o problemă de partid, aşa cum cred că e, numele pe care mi l-aţi spus presupun că e numele de partid, vă rog, daţi-i drumul. Eu mă ocup de asemenea treburi pentru preşedinte.”

Ultima variantă era o cursă, pentru că fiecare camarad fusese instruit să vorbească *numai* cu Adam Selene. Nu se lua nicio măsură disciplinară împotriva celor care înghiţeau momeala. Şeful de echipă al respectivului era avertizat că nu trebuia să

încredinţeze niciun secret important camaradului respectiv.

Am auzit ecouri. Sloganurile „Luna liberă!” sau „Luna va fi liberă!” au prins în mijlocul tinerilor şi, mai apoi, în rândurile cetăţenilor serioşi. Prima dată când am auzit sloganul într-o convorbire de afaceri, aproape că mi-am muşcat limba. L-am sunat pe Mike şi l-am întrebat dacă persoana era membru al partidului. Nu era. I-am recomandat lui Mike să cerceteze arborele partidului şi să vadă dacă poate fi recrutat de cineva.

Dar ecoul cel mai interesant l-am auzit în fişierul Zebra. „Adam Selene” a apărut în fişierul şefului spionilor la mai puţin de o lună de la crearea lui, cu notiţa că era un nume de acoperire pentru conducătorul unui nou partid ilegal.

Spionii lui Alvarez s-au ocupat de Adam Selene. Lună după lună, dosarul lui din fişierul Zebra creştea: „Individ vârstă medie, 34–45 de ani, birouri pe partea sudică a Domului vechi; program de birou între 9 şi 18, în afară de sâmbăta, dar convorbirile sunt preluate şi la alte ore, are o casă în interiorul spaţiului urban presurizat şi nu face mai mult de şaptesprezece minute până la serviciu. Are copii. Face afaceri cu bunuri de larg consum şi afaceri de fermă. Merge la teatru, concerte. Se implică în viaţa culturală. Probabil este membru al Clubului de şah Luna City şi al Clubului de şah Luna. Joacă ricochet şi alte sporturi dure la ora prânzului, probabil la Clubul Atletic Luna City. Îi plac mâncărurile rafinate, dar are grijă de siluetă. Are o memorie de elefant şi abilitate matematică. Este genul de om de acţiune, gata să ia decizii rapide sub presiune”.

Un spion era convins că a vorbit cu Adam la teatru în pauza piesei *Hamlet,* prezentată de trupa *Civic Players.* Alvarez a notat descrierea care se potrivea cu imaginea noastră, mai puţin părul creţ.

Fiecare număr de telefon pentru Adam era raportat cu conştiinciozitate, dar Alvarez era înnebunit că numerele erau greşite, de câte ori le verifica. (Nu inexistente, ci greşite. Ne gândisem la chestia asta, iar Mike folosea numere care nu erau atribuite nimănui şi schimba numerele ori de câte ori erau alocaţi noi abonaţi la cele pe care le utilizasem.) Alvarez a încercat să dea de urma lui „Selene Associates” presupunând că numărul are o singură cifră greşită – am aflat asta de la Mike, care ascultase la telefonul lui Alvarez când dăduse ordinul. Mike le jucă o festă pe chestia asta: subordonatul, care suna la telefon schimbând cifra, nimerea de fiecare dată la reşedinţa

Temnicerului-şef. Aşa că Alvarez a fost chemat la Temnicerul-şef să dea socoteală de ce se-ntâmplă.

Nu puteam să-l cert pe Mike, dar l-am avertizat că orice persoană deşteaptă şi-ar da seama că cineva se ţine de poante cu computerul. Mike îmi zise că nu erau ei atât de deştepţi, încât să se prindă de figură.

Alvarez se învârtea în cerc. De fiecare dată când obţinea un număr al lui Adam, noi localizam un spion, un spion nou, pentru că celor pe care-i reperasem mai înainte nu le dădusem numerele. În schimb, ei erau recrutaţi într-o organizaţie inutilă, în care puteau cel mult să dea informaţii unul despre celălalt, ca un câine care aleargă după propria lui coadă. Cu ajutorul lui Alvarez, descopeream imediat fiecare spion nou. Cred că lui Alvarez nu-i plăceau spionii pe care-i angaja, doi dintre ei dispăruseră şi organizaţia noastră, care avea pe-atunci peste şase mii de membri, nu reuşi niciodată să-i găsească. Cred că fuseseră eliminaţi sau muriseră în timpul interogatoriilor.

Selene Associates nu era singura companie falsă pe care o înfiinţasem. LuNoHoCo era o altă firmă falsă, mai mare, cu adresă serioasă. Avea birourile principale în Hong Kong, filiale în Luna City şi în Novy Leningrad, cu sute de angajaţi, dintre care cei mai mulţi nu erau membri de partid şi era cea mai grea operaţiune a noastră.

Planul principal al lui Mike era să listeze un număr impresionant de probleme care *cereau* rezolvare. Una dintre ele era finanţarea. Alta, cum să protejăm catapulta de un atac din spaţiu.

Profesorul se gândi să jefuim o bancă pentru a rezolva prima problemă, însă îi era silă să facă aşa ceva. Dar l-am ascultat şi ne-am apucat să jefuim bănci, firme şi Autoritatea. Mike s-a gândit la problemă şi a rezolvat-o împreună cu profesorul. La început, Mike nu prea ştia de ce aveam nevoie de bani. Ştia tot atât de puţin despre nevoile materiale ale oamenilor, cât ştia şi despre sexualitate. Mike învârtea milioane de dolari şi nu vedea nicio problemă. Începu să-i trimită Autorităţii cecuri pentru orice sumă doream.

Profesorul se sperie când află de manevra asta. Apoi îi explică lui Mike că era riscant să încerce să încaseze un cec de, să zicem, zece milioane de dolari AS din visteria Autorităţii.

Au reluat ideea. Au făcut o divizare pe mai multe nume şi în mai multe locuri în întreaga Lună. Fiecare bancă, fiecare firmă,

magazin, agenţie, chiar şi Autoritatea la care Mike ţinea contabilitatea erau tapate de fonduri pentru partid. Era o escrocare în sistem piramidal bazată pe principiul – necunoscut de mine, dar ştiut de Mike şi de profesor – că mulţi bani înseamnă simple cifre în contabilitate.

Iată un exemplu, întâlnit în sute de variante: Sergei, fiul familiei mele, de optsprezece ani, membru de partid, este solicitat să-şi deschidă un cont la banca *Bunăstarea Generală şi Riscul Împărţit.* Face depuneri. De fiecare dată se fac mici erori, este creditat cu mai mult decât depune, este debitat cu mai puţin decât retrage. Peste câteva luni, când îşi găseşte o slujbă în afara oraşului şi-şi transferă contul la *Credit Mutual Tycho,* fondurile transferate sunt deja umflate de trei ori. Cea mai mare parte din fond şi-o retrage în numerar şi o dă şefului celulei sale. Mike ştie suma pe care Sergei trebuie s-o dea şefului său. Ei nu ştiu că Adam Selene este unul şi acelaşi cu contabilul-şef al băncii şi au fost instruiţi ca fiecare să-i raporteze lui Adam tranzacţia. Aşa ne asiguram de sinceritatea lor, chiar dacă amănuntul ăsta n-a fost trecut în plan de la început.

Ca să vă imaginaţi cât de cât cum mergea afacerea, înmulţiţi acest furt de trei mii de dolari Hong Kong de câteva sute de ori.

Nu vă pot descrie tertipurile folosite de Mike pentru a-şi echilibra registrele şi a împiedica observarea miilor de furturi.

Dar amintiţi-vă că cel care foloseşte automatele îşi închipuie că sunt corecte. Va face teste pentru a verifica dacă automatele funcţionează corect, dar nu-i va trece prin minte că testele nu dovedesc nimic, pentru că maşina în sine nu e corectă, are o anomalie. Furturile lui Mike nu erau niciodată atât de mari încât să dea peste cap economia, erau ca o jumătate de litru de sânge, cantitate destul de mică ca să nu-l afecteze pe donator. Nu-mi dau seama cine pierdea, pentru că banii erau schimbaţi în foarte multe modalităţi. Pe mine mă deranja de fapt schema. Am fost învăţat să fiu cinstit cu toţi, în afară de Autoritate. Profesorul susţinea că ceea ce se-ntâmpla era o inflaţie slabă, compensată de faptul că puneam banii la loc – dar ar fi trebuit să-i amintesc că Mike are înregistrări şi totul se poate înapoia după Revoluţie cu uşurinţă, pentru că nu vom mai fi secaţi de sume din ce în ce mai mari de Autoritate.

Mi-am liniştit conştiinţa. Ăsta era un lucru minor în comparaţie cu escrocheriile făcute de guverne de-a lungul istoriei pentru finanţarea războaielor, iar revoluţia e şi ea un război, nu?

Banii ăştia, după ce treceau prin mai multe mâini, sporiţi de Mike de fiecare dată, ajungeau ca finanţare principală la LuNoHoCo, companie mixtă, reciprocă şi pe acţiuni. Giranţii „gentlemeni-aventurieri”, care se ascundeau în spatele acţiunilor, depuneau banii furaţi pe numele lor. N-are rost să intru în amănunte despre contabilitatea ţinută de firmă, din moment ce Mike conducea totul, nu era coruptă de vreun strop de corectitudine.

Acţiunile firmei se comercializau la *Hong Kong Luna Exchange* şi se listau în Zürich, Londra şi New York. *Wall Street Journal* o numea: „o investiţie atractivă, risc-mare, câştig-mare, cu o rată puternică de creştere”.

LuNoHoCo era o firmă de inginerie şi exploatare, implicată în multe afaceri, cele mai multe legale. Dar scopul principal al firmei era construirea unei a doua catapulte în secret.

Operaţiunea nu putea rămâne secretă. Nu poţi cumpăra un generator de energie atomică fără să se observe. (Energia solară era exclusă, din motive evidente.) Părţile generatorului au fost comandate la Pittsburgh, cu echipament standard UnivCalif şi le-am plătit bucuroşi un preţ exorbitant, pentru a avea cea mai bună calitate. Nu poţi construi nici un stator pentru câmp de inducţie fără să fii observat. Dar cel mai important lucru din toate era că nu poţi să faci o construcţie mare angajând o grămadă de oameni, fără să fie văzută. Sigur, catapultele sunt în marea lor parte vid, inelele statorului nici măcar nu se apropie de capătul de ejecţie. Catapulta de 3 *g* a Autorităţii avea o lungime de aproape o sută de kilometri. Nu numai că avea un câmp marcat pentru navele spaţiale pe orice hartă lunară, dar era atât de mare, încât putea fi fotografiată sau văzută de pe Terra cu un telescop suficient de mare. Apărea în toată splendoarea şi pe un ecran radar.

Noi construiam o catapultă mai scurtă, de 10 *g,* dar chiar şi aşa avea treizeci de kilometri lungime şi era prea mare ca s-o ascunzi.

Am ascuns-o totuşi, prin metoda „scrisorii furate”[39].

Uneori, îi puneam lui Mike întrebări din şirul nesfârşit de povestiri citite de el, întrebându-mă ce idei scoate de-acolo. Am observat că din povestirile astea căpătase o viziune mai fidelă

[39] „Scrisoarea furată” – celebră nuvelă de Edgar Allan Poe. O scrisoare furată este pusă într-o „ascunzătoare” aflată sub ochii tuturor, în care nimănui nu i-ar trece prin gând să o caute.

despre viaţa oamenilor, decât dacă ar fi reuşit să strângă date din realitate. Ficţiunea îi dădea o imagine completă a vieţii, o imagine pe care fiinţele omeneşti o considerau ca fiind cea adevărată. Mike o trăia. Pe lângă efectul „umanizator”, ce înlocuia experienţa pe care Mike nu o avea, computerul nostru lua multe idei din „datele nereale”, cum numea el literatura. De la Edgar Allan Poe a aflat cum se poate ascunde o catapultă.

Am ascuns-o de-adevăratelea. În primul rând, trebuia amplasată sub pământ pentru a nu apărea pe radar, iar în al doilea rând, aveam nevoie de ceva mai subtil. Localizarea selenografică trebuia să fie secretă.

Cum era posibil aşa ceva cu un asemenea monstru, la care lucrau atât de mulţi oameni? Hai s-o luăm altfel. Să zicem că locuieşti în Novylen. Ştii unde e Luna City? Ei da, pe marginea estică a lui Mare Crisium, toată lumea o ştie! Deci? Ce latitudine şi ce longitudine? Poftim? Uită-te într-un atlas! Atunci? Dacă nu ştii decât atât, cum de ai nimerit-o săptămâna trecută? Lasă-te de bancuri, amice, am luat metroul, am schimbat la Torricelli şi-am dormit restul drumului. Capsula ştie pe ce drum s-o ia, nu eu.

Vezi? Nu ştii unde e Luna City! Pur şi simplu, cobori la metro, te urci în capsulă şi te dai jos la staţia Sud.

Aşa am ascuns şi noi catapulta.

E în zona Mare Undarum, „toată lumea ştie asta”. Dar unde e de fapt şi unde am spus noi că e, diferă cu vreo sută de kilometri în nord, sud, est, vest sau o combinaţie din toate astea.

Astăzi, dacă vrei, găseşti amplasarea exactă într-o carte de date, dar evident că e greşită. Localizarea reală a catapultei noastre este la ora actuală secretul cel mai bine păzit al Lunii.

Nu poate fi văzută din spaţiu cu ochiul liber sau pe radar. E sub pământ, protejată pentru ejecţie şi arată ca o gaură mare, fără formă, ca alte zece mii de găuri de acest gen şi are deasupra un munte unde nu e niciun loc primitor pentru aterizarea rachetelor.

Cu toate astea, era o zonă foarte populată şi-n timpul construcţiei şi după aceea. Chiar şi Temnicerul-şef a vizitat zona, iar Greg, unul dintre soţii familiei, i-a prezentat-o. Temnicerul-şef venise cu o rachetă poştală închiriată pentru o zi, iar Cyborgul lui primise coordonatele şi o baliză radar ca să ajungă – un loc care nu era prea greu de găsit, dar de-acolo trebuia să călătorească cu vagonetul, iar vagonetele noastre nu sunt ca autobuzele de pasageri de pe vremuri, care făceau traseul dintre Endsville şi

Beluthihatchie, ci transportoare de încărcătură fără locuri confortabile pentru a admira peisajul, iar călătoria este atât de anevoioasă, încât cel care se încumeta s-o facă, trebuia să fie legat în vagonet. Temnicerul-şef voia să călătorească în cabină, dar – ne pare rău, gospodin! – locul e atât de strâmt încât nu încap decât conductorul şi ajutorul lui şi e nevoie de amândoi ca să ţină vagonetul stabil.

După trei ore nu se mai gândea decât să ajungă acasă. Nici nu i-a mai păsat de scopul acelei forări pentru care venise şi de valoarea neacoperită a resurselor.

Persoanele mai puţin importante, muncitorii şi personalul auxiliar călătoreau prin canalele interconectate de explorare a gheţii, un mod şi mai simplu de a te rătăci. Dacă cineva ar fi avut după el un dispozitiv de dirijare, ar fi localizat amplasarea, dar securitatea era extrem de strictă. Unul a încercat chestia asta, dar a suferit un accident la costumul de presiune, efectele lui au fost trimise înapoi în L-City, iar dispozitivul de dirijare arăta ceea ce trebuia, adică ceea ce *voiam* noi să arate, pentru că i-am făcut o operaţie rapidă cu braţul numărul 3. Poţi resigila un dispozitiv fără să laşi urme, dacă lucrezi în atmosferă de azot. Nicio problemă, am purtat o mască de oxigen cu presiune ceva mai mare.

Am primit şi personalităţi de pe Pământ, care deţineau posturi cheie în Autoritate. Ei au călătorit mai uşor, folosind drumul subpământean – presupun că fuseseră avertizaţi de Temnicerul-şef. Dar chiar şi pe drumul ăsta sunt treizeci de kilometri de parcurs cu vagonetul. Am avut un vizitator de pe Pământ, care părea interesat de ceea ce se întâmpla acolo, doctorul Dorian, fizician şi inginer. Vagonetul s-a răsturnat – şoferul neîndemânatic încercase o scurtătură – nu se vedea nimic în jur, iar baliza radar fusese distrusă. Bietul doctor Dorian a petrecut şaptezeci şi două de ore într-un iglu de piatră şi a fost dus de urgenţă înapoi în L-City, bolnav de hipoxemie şi supradoză de radiaţii, în ciuda eforturilor depuse pentru el de cei doi membri ai partidului care îl conduceau.

Poate că ar fi fost mai sigur să-l fi lăsat să vadă. Nu cred că şi-ar fi dat seama de vorbele în doi peri şi n-ar fi găsit nicio eroare în locaţie. Puţini oameni se uită la stele când sunt în costumele de presiune, chiar atunci când Soarele o permite. Sunt şi mai puţini cei care pot citi stelele – şi nimeni nu se poate localiza la suprafaţă fără ajutor, decât dacă are instrumente şi ştie cum să

le folosească, dacă are tabele şi un instrument de măsurat timpul. Minimul necesar ar fi un octant, tabele şi un ceas bun. Noi îi încurajam pe vizitatori să urce la suprafaţă, dar dacă cineva avea un octant sau vreun echivalent modern al acestui instrument, era posibil să aibă un accident.

Nu-i accidentam pe spioni. Îi lăsam să se uite, îi supravegheam bine, iar Mike ne prezenta rapoartele lor. Unul raportă că era sigur că găsisem minereu de uraniu – necunoscut pe Lună pe vremea aceea, proiectul Centerbore fiind perfectat mult mai târziu. Al doilea spion a venit cu un dispozitiv de măsurare a radiaţiilor. L-am ajutat să le caute prin tunele.

În martie 2076, catapulta era aproape gata, mai trebuia doar să instalăm segmenţii statorului. Instalasem deja generatorul de energie şi co-axul care fusese întins pe sub pământ cu o legătură la vedere pentru cei treizeci de kilometri lungime. Am redus echipa cât am putut de mult, iar majoritatea lucrătorilor erau membri ai partidului. Am păstrat totuşi un spion, ca Alvarez să poată avea rapoarte regulate, nu voiam să se îngrijoreze, ar fi devenit suspicios. În schimb, i-am dat de lucru în furnicare.

10

S-au schimbat multe în aceste unsprezece luni de când am iniţiat revoluţia. Wyoh s-a botezat la biserica lui Greg, sănătatea profesorului s-a şubrezit atât de mult încât a fost nevoit să renunţe la catedră, iar Mike s-a apucat să scrie poezii. Yankeii au retrogradat în clasament. Nu m-ar fi deranjat să-i plătesc profesorului pariurile pierdute, dacă ştiam că ar fi avut vreo şansă, dar de la fanion la retrogradare într-un singur sezon, era prea mult pentru mine şi-am încetat să-i mai urmăresc la video.

Boala profesorului era un truc. Se simţea într-o formă perfectă pentru vârsta lui, exersa trei ore pe zi în camera de hotel şi dormea în pijamale de plumb de trei sute de kilograme. Tot aşa făceam şi eu şi Wyoh, dar ei nu-i plăcea.

Nu cred că a trişat vreodată încercând să-şi petreacă noaptea confortabil. Nu bag mâna în foc, pentru că nu dormeam cu ea. A devenit un obişnuit al casei în familia Davis. Nu i-a luat mult să treacă de la „gospoja Davis” la „gospoja Mami”. Încă o zi şi-i zicea Mami şi apoi Mimi, apucând-o de mijloc cu simpatie. Când fişierul Zebra a arătat că nu se mai putea întoarce în Hong Kong,

Sidris a luat-o pe Wyoh la salonul ei de frumuseţe după program şi a făcut o treabă de nota zece. I-a dat pielii lui Wyoh o tentă întunecată, care nu se mai lua la spălat. Apoi i-a aranjat şi părul, din blond în negru, ondulat de ziceai că-i natural, imposibil de descreţit. I-a mai adăugat lucruri minore, lac de unghii mat, inserări de plastic pentru obraji şi nări şi, bineînţeles, lentile de contact negre. Când Sidris şi-a terminat munca, Wyoh putea ieşi la plimbare fără nicio teamă pentru felul cum arăta. Deghizarea ei era perfectă. Era o mulatră autentică, cu obârşie corespunzătoare – Tamil, un amestec de rasă din Angola cu rasa germană. Eu îi ziceam Wyma în loc de Wyoh.

Era grozavă. Când trecea pe coridor mişcându-şi şoldurile senzual, băieţii umblau după ea roiuri.

Wyoh se apucă să înveţe munca la fermă de la Greg, dar Mami puse capăt acestui lucru. Ferma nu era o treabă de femeie, iar Greg şi Hans nu erau singurii bărbaţi din familie implicaţi în asta. Era inteligentă şi dornică de a munci, aşa că a intrat ca ajutor în salonul de frumuseţe al lui Sidris.

Profesorul paria pe ponei în două conturi, unul după sistemul „jocheului junior campion” al lui Mike, celălalt după propriul său sistem „ştiinţific”. Prin iulie ’75, recunoscu că nu ştie nimic despre cai şi merse pe mâna lui Mike, crescând sumele pentru pariuri, pe care le răspândi pe la mai mulţi agenţi de pariuri. Din câştiguri plătea cheltuielile partidului, în timp ce Mike făcea escrocherii pentru a finanţa catapulta. Dar, curând, profesorul îşi pierdu interesul pentru un lucru atât de sigur şi abia dacă mai plasa pariurile indicate de Mike. Încetă să mai citească cronicile hipice – e trist când un jucător vechi renunţă la cursele de cai.

Ludmilla a făcut o fetiţă despre care se zice că e norocoasă şi care-mi place la nebunie – orice familie are nevoie de o fetiţă. Wyoh le-a surprins pe femeile noastre dovedindu-se expertă în arta moşitului, dar total neştiutoare când a fost vorba de creşterea copiilor. Cei doi fii mai mari şi-au găsit neveste, iar Teddy, de treisprezece ani, a fost ales de o familie din afară. Greg a angajat doi băieţandri de la fermele vecine, iar după şase luni de trăit la noi în casă, au fost primiţi în familie, fără a grăbi însă lucrurile. Îi cunoşteam pe ei şi pe familiile lor de ani de zile. Astfel, am refăcut echilibrul pe care-l pierdusem prin alegerea Ludmillei şi am pus capăt remarcilor tăioase ale mamelor burlacilor care nu-şi găseau familii. Asta nu înseamnă că Mami nu e capabilă să facă pe cineva de râs, dacă nu e demn de

familia Davis.

Wyoh o recrută pe Sidris în organizaţie. Sidris îşi porni propria ei celulă, recrutându-l pe celălalt asistent al ei şi salonul ei *Bon Ton Beauté Shoppe* a devenit un adevărat centru al subversiunii. I-am pus pe copiii mai mici să lucreze pentru noi, pentru livrări şi alte treburi pe care le putea face un copil. De asemenea, tot ei puteau să supravegheze sau să urmărească o persoană prin coridoare mai bine decât un adult, fără să trezească suspiciuni. Sidris s-a agăţat de ideea asta şi a extins-o printre femeile recrutate în salonul de frumuseţe.

N-a trecut prea mult şi-aveam la îndemână atât de mulţi copii, încât îi puteam urmări pe toţi spionii lui Alvarez. Cu Mike capabil să asculte la orice telefon şi cu un copil reperându-l ori de câte ori pleca de-acasă sau de la serviciu, sau dintr-altă parte – având destul de mulţi copii, încât unul telefona, iar celălalt îl ţinea sub supraveghere – puteam ţine un spion sub observaţie strictă, nelăsându-l să vadă ceea ce noi nu doream să fie văzut. În scurt timp, aveam rapoartele telefonice ale spionilor fără să mai aşteptăm fişierul Zebra. Nu conta dacă individul dădea telefon dintr-o cârciumă sau de-acasă, cu un copil din organizaţia *Haimanalele de pe Baker Street*[40] la treabă, Mike trecea pe ascultare încă înainte ca ei să termine de tastat numărul.

Puştii ăştia care lucrau pentru organizaţie l-au reperat pe adjunctul lui Alvarez din L-City. Ştiam că trebuie să aibă un adjunct, pentru că turnătorii nu-i raportau personal la telefon şi nu cred că erau recrutaţi de Alvarez, pentru că niciunul dintre ei nu lucra în Complex, iar Alvarez venea în interiorul lui L-City numai la vizita vreunui personaj foarte important de pe Pământ, care avea nevoie de gardă de corp.

Adjunctul lui nu era doar un om, ci doi: un deţinut bătrân care avea un magazin de bomboane, ziare şi cărţi în Domul vechi şi fiul lui, care era în serviciul civil de la Complex. Fiul ducea rapoartele înăuntru. Mike nu le auzea.

I-am lăsat în pace. Dar din momentul acela, aveam rapoartele spionilor din teren cu o jumătate de zi înaintea lui Alvarez. Acest avantaj – datorat în întregime puştilor de cinci-şase ani – a salvat vieţile a şapte camarazi. Cinste echipei *Haimanalelor de pe Baker Street!*

---

[40] Sherlock Holmes, eroul lui Conan Doyle (care locuia pe Baker Street), avea o trupă de copii ai străzii care spionau pentru el.

Nu-mi aduc aminte cine le-a pus numele, dar cred că a fost Mike – eu eram doar un fan al lui Sherlock Holmes, în timp ce el era convins că e fratele lui Sherlock Holmes, Mycroft – şi n-aş putea să jur că nu e aşa. Realitatea e o noţiune ambiguă. Puştii nu-şi spuneau astfel, grupurile de prieteni care se jucau împreună aveau nume puse de ei. Noi nu i-am împovărat cu secrete care i-ar fi pus în pericol. Sidris lăsase pe seama mamelor să le spună de ce făceau asta şi asta, cu condiţia să nu li se spună niciodată motivul real. Copiii ăştia deştepţi foc ar face orice e misterios şi amuzant, multe dintre jocurile lor se bazează pe ideea de a fi mai deştept decât celălalt.

Salonul Bon Ton era un fel de radio şanţ, femeile aflau veştile mai repede decât *Cotidianul lunar.* Am sfătuit-o pe Wyoh să-i raporteze lui Mike în fiecare seară şi să nu încerce să-i facă un rezumat, ci să-i spună toate veştile aşa cum le auzea, pentru că nu avea de unde să ştie ceea ce era important pentru Mike, care asocia fiecare informaţie primită cu alte o mie de informaţii.

Salonul de frumuseţe era şi un loc de lansare al zvonurilor. La început, partidul a mers mai încet, dar apoi rapid, odată ce puterile celor trei inteligenţe începură să dea roade şi totodată pentru că Dragonii Păcii erau mai răi decât vechile gărzi. Când a crescut numărul membrilor şi partidul a devenit mai puternic, am mărit viteza agitpropului[41], a zvonurilor de propagandă, am început să lansăm activităţi subversive, acte provocatoare şi sabotaje. De agitprop se ocupa Finn Nielsen când era ceva mai uşor, dar mai avea ca sarcină şi treaba periculoasă a continuării, acoperirii şi mascării activităţii în vechea luptă ilegală, a spionilor. Acum, o mare parte din agitprop a fost preluat de Sidris.

Asta presupunea în mare parte distribuirea manifestelor. Sidris nu avea niciun fel de literatură subversivă în magazinul ei, nu exista nici la noi acasă, nici la hotel unde stătea profesorul. Distribuirea o făceau copiii, care încă nu ştiau să citească.

Sidris muncea toată ziua aranjându-le pe cucoane la păr, făcând tot felul de chestii ce ţin de un salon de frumuseţe: cosmetică, manichiură, pedichiură şi altele. Într-o seară, în perioada în care era foarte ocupată, ne plimbam braţ la braţ pe Şoseaua subterană şi am zărit o faţă ce-mi era cunoscută – o

[41] Prescurtarea pentru Agitaţie şi Propagandă, uzuală în Uniunea Sovietică (în lb. rusă în text).

fetiţă slabă, cu oase proeminente, cu păr roşu ca morcovul. Avea cam doisprezece ani, vârsta la care o fată capătă forme de femeie, fără să fie conştientă de ea însăşi. O cunoşteam, ştiam sigur, dar când şi unde o întâlnisem nu-mi dădeam seama.

– Psst, păpuşico, am spus. Uită-te la fetişcana asta din faţă. Păr portocaliu, slăbuţă.

Sidris se uită la ea.

– Dragule, ştiu că eşti cam ciudat la gusturi, dar e încă un băieţoi.

– Las-o baltă. Cine e?

– Bog ştie! Să-i pun piedică?

Dintr-o dată, mi-am adus aminte de unde o ştiu. Şi mi-am dorit ca Wyoh să fie cu mine, dar noi doi nu ieşeam niciodată împreună în public. Roşcata asta slăbănoagă fusese la şedinţa în care îşi pierduse viaţa Shorty. Stătea pe jos, sprijinită de zid, asculta cu ochii larg deschişi, serioasă şi aplauda cu putere. Apoi am văzut-o la sfârşit, în zbor liber, încovrigată ca o minge în aer, lovind o jachetă galbenă în genunchi. Era individul căruia, mai târziu, i-am rupt eu falca.

Wyoh şi cu mine eram în viaţă datorită copilei ăsteia, care se mişcase repede şi la momentul potrivit.

– Să nu te iei de ea, i-am zis lui Sidris. Dar nu vreau s-o pierdem din ochi. Mi-aş fi dorit să fie aici unul dintre copiii din *Haimanale.* La naiba!

– Du-te şi sun-o pe Wyoh şi-o să apară un puşti în cinci minute, îmi zise ea.

Aşa am şi făcut. Apoi, cu Sidris la braţ, am urmărit-o agale, uitându-ne în vitrinele magazinelor, ca să nu dăm vreo bănuială. Fata era absorbită de magazine. Peste şapte sau opt minute, veni spre noi un băieţel, care ne zise:

– Bună, mătuşă Mabel! Bună unchiule Joe!

Sidris îl luă de mână.

– Bună, Tony. Ce mai face mama ta?

– Foarte bine.

Apoi, adăugă în şoaptă.

– Mă cheamă Jack.

Sidris îmi zise în şoaptă:

– Ţine-te după ea.

Îl luă pe Jack de mână şi intră într-o patiserie.

N-au stat mult şi au venit după mine. Jack lingea o acadea.

– Pa, mătuşă Mabel. Mulţumesc.

Plecă ţopăind într-un picior, învârtindu-se, ţinându-se după micuţa roşcată, sugând cu importanţă din acadea. Eu şi Sidris am plecat acasă.

La întoarcere, ne aştepta un raport.

– A intrat la Leagănul de Copii şi n-a mai ieşit de-acolo. Să mai stau?

– Mai stai un pic, i-am spus lui Wyoh şi am întrebat-o dacă şi-o mai amintea pe puştoaică.

Da şi-o amintea, dar nu ştia de unde s-o ia.

– Poţi să-l întrebi pe Finn.

– Da' pot să fac ceva mai bun.

L-am sunat pe Mike.

Leagănul de Copii avea telefon, iar Mike o să asculte. A avut nevoie de douăzeci de minute ca să audă cât de cât bine ce se vorbea în încăperile Leagănului, pentru a face o analiză. Erau multe voci tinere şi era destul de greu să-ţi dai seama care era băiat şi care fetiţă. Dar, în cele din urmă, îmi zise:

– Man, aud trei voci care s-ar potrivi vârstei de care mi-ai vorbit. Două voci răspund la nume care par a fi de băieţi, iar a treia răspunde când cineva strigă Hazel. E o voce de femeie care strigă de mai multe ori Hazel, cred c-o fi îngrijitoarea.

– Mike, uită-te în fişierul vechii organizaţii. Caută la Hazel.

– Patru Hazel, răspunse el imediat şi iat-o şi pe ea: Hazel Meade, Corpul Auxiliar al Tinerilor Camarazi, adresa Leagănul de Copii, data naşterii: 25 decembrie 2063, greutate 39 de kilograme, înălţime…

– Ea e! Micuţa noastră săritoare! Mersi, Mike. Wyoh, retrage supravegherea. Bună treabă!

– Mike, sun-o pe Donna şi spune-i şi ei despre Hazel.

Am lăsat în seama fetelor recrutarea lui Hazel şi am văzut-o la două săptămâni după ce Sidris a adus-o în gospodărie. Înainte de asta, Wyoh a prezentat un raport suplimentar (se punea o problemă de tactică). Sidris îşi completase celula, dar o voia pe Hazel Meade la ea. În afară de această abatere, Sidris avea îndoieli cu privire la recrutarea unui copil. Tactica noastră era să înrolăm adulţi, oricum tineri trecuţi de şaisprezece ani.

Am discutat problema cu Adam Selene şi cu membrii celulei executive.

– Aşa cum văd eu situaţia, am zis, acest sistem de celulă de trei este ca să ne servească, nu ca să ne constrângă activitatea. După părerea mea, camarada Cecilia (numele de partid al lui

Sidris) poate să mai aibă un membru în plus. Nu cred că este un impediment şi niciun pericol real pentru securitate.

– Sunt de aceeaşi părere, spuse profesorul. Dar propun ca membrul suplinitor să nu facă parte din celula Ceciliei, adică să nu-i cunoască pe ceilalţi decât în cazul în care îndatoririle pe care i le dă Cecilia fac ca asta să fie o necesitate. Mai e o problemă, nu cred c-ar trebui recrutată la vârsta ei, e totuşi prea mică.

– Aşa e. Vreau să vorbim despre vârsta acestui copil.

– Prieteni, zise Mike cu modestie (timid pentru prima dată după săptămâni întregi de când era preşedintele executiv Adam Selene, mai mult decât o maşină singuratică) – poate că ar fi trebuit să vă spun, dar am permis deja variaţii asemănătoare. Nu am crezut că sunt necesare discuţii…

– Da, Mike, aşa e, îl linişti profesorul. Un preşedinte trebuie să-şi folosească propria judecată. Care e cea mai mare celulă a noastră?

– Cinci. O celulă dublă, formată din trei de bază şi doi suplimentar.

– Nu s-a întâmplat niciun rău. Dragă Wyoh, Sidris şi-a luat angajamentul să facă din acest copil un camarad adevărat? Să-i spună că noi ne-am dedicat revoluţiei… cu toată vărsarea de sânge, dezordinea şi dezastrul posibil care se întrevăd?

– Asta a şi cerut.

– Dar, doamnă dragă, noi ne riscăm vieţile, însă ştim de ce o facem. Ca să faci asta, trebuie să înţelegi moartea. Copiii rareori pot înţelege că şi ei pot muri ca toţi ceilalţi. Am putea defini maturitatea în funcţie de capacitatea de înţelegere a morţii şi de acceptarea condamnării cu seninătate.

– Profesore, am spus, cunosc copii foarte maturi pentru vârsta lor. Pe pariu, şapte la doi, că unii dintre ei sunt membri ai partidului.

– Nu fac pariu, amice. Există nenorocul ca cel puţin jumătate dintre ei să nu treacă testul de maturitate şi s-ar putea s-o aflăm în modul cel mai rău cu putinţă la sfârşitul nebuniei noastre.

– Profesore, insistă Wyoh. Mike, Mannie. Sidris e convinsă că această copilă e matură, că poate să facă faţă oricăror condiţii. Şi eu o cred.

– Man, ce zici? mă întrebă Mike.

– Hai să găsim o modalitate ca şi profesorul s-o cunoască şi să-şi formeze o părere. Pe mine m-a cucerit. M-a impresionat stilul ei îndrăcit de a se lupta. Altfel, nici n-aş fi început căutarea.

Am suspendat şedinţa şi n-am mai discutat nimic despre asta. La puţin timp după aceea, Hazel a apărut la cină, ca invitata lui Sidris. Nu a dat niciun semn că m-ar fi recunoscut şi nici eu nu m-am comportat ca şi cum aş fi ştiut-o de undeva. Am aflat, la mult timp după întâlnirea de la masă, că mă recunoscuse nu numai datorită braţului meu stâng, ci şi pentru că blonda înaltă din Hong Kong îmi pusese şapca pe cap şi mă sărutase. Mai mult, în ciuda schimbării perfecte, Hazel a recunoscut-o pe Wyoh după voce, singurul lucru pe care n-a putut să şi-l deghizeze.

Dar mă bazam pe Hazel. Ştiam că n-o să sufle o vorbă. Dacă s-a gândit vreodată că şi eu făceam parte din conspiraţie, n-a arătat niciodată că ar şti ceva.

Istoria copilului îi explică purtarea, aşa cum educaţia îi explică caracterul. A fost deportată împreună cu părinţii la o vârstă fragedă, era mai mică decât Wyoh. Tatăl ei era ocnaş şi a murit într-un accident, lucru pe care mama ei l-a pus pe seama indiferenţei Autorităţii faţă de siguranţa coloniştilor condamnaţi. Mama ei a murit când Hazel împlinise cinci ani şi fetiţa nu i-a cunoscut cauza morţii. De atunci trăia în orfelinatul din care am cules-o noi. Nu ştia de ce fuseseră deportaţi părinţii ei, se gândea că poate din cauza unor activităţi subversive, dar amândoi erau condamnaţi. De la mama ei a moştenit ura aprigă împotriva Temnicerului-şef.

Familia care conducea Leagănul de Copii o acceptase. Hazel cosea şervete, spăla vasele, făcea curăţenie. Era destul de mare ca să-i încredinţezi tot felul de munci în gospodărie. Învăţase singură să citească, putea bate scrisori la maşină, dar nu ştia să scrie de mână. Matematică ştia destul cât să se descurce cu număratul banilor.

S-a iscat zarvă când a trebuit să plece din orfelinat. Proprietara şi soţii ei pretindeau că Hazel mai datorează câţiva ani de muncă. Hazel rezolvă problema lăsându-şi acolo hainele şi câteva obiecte de valoare. Mami s-a supărat rău şi a vrut să înceapă imediat un scandal ca să-i termine pe certăreţii care o indignaseră cu pretenţiile lor meschine. Dar, ca şef al celulei ei, am potolit-o spunându-i că nu am niciun interes ca familia mea să ajungă în atenţia opiniei publice. Am scos nişte bani şi i-am spus lui Mami că partidul va suporta toate cheltuielile pentru necesarul lui Hazel. Mami refuză banii, ceru consiliu de familie, apoi se duse cu Hazel în oraş şi făcu cheltuieli nesăbuite, cumpărându-i toate cele necesare.

Am adoptat-o pe Hazel. Acum, adoptarea unui copil înseamnă multă birocraţie şi hârţogăraie, dar pe vremea aceea era mai simplu, ca şi cum am fi adoptat o pisicuţă.

S-a iscat un alt scandal când Mami a vrut s-o înscrie pe Hazel la şcoală, fapt care nu se potrivea nici cu ceea ce avea Sidris în minte, nici cu ceea ce aştepta Hazel ca proaspătă membră a partidului. Am intervenit din nou şi Mami a înţeles situaţia doar pe jumătate. S-a ajuns la un compromis. Hazel a intrat la o şcoală din apropierea ecluzei treisprezece, lângă care era şi salonul lui Sidris. (Sidris avea o afacere bună, pentru că era destul de aproape ca să folosească apă nelimitat fără să bage cineva de seamă, de pe conducta de retur.) Hazel avea ore dimineaţa, iar după-amiaza o ajuta pe Sidris, cosea rochii, aranja prosoapele, le spăla pe doamne pe cap, învăţa meserie – făcea orice dorea Sidris.

Adică, era căpitanul *Haimanalelor de pe Baker Street.*

Cât a stat la orfelinat, Hazel se ocupase de copiii mai mici ca ea, care o îndrăgiseră. Putea să obţină orice de la ei, pentru că ştia să se poarte cu ei, înţelegea ce spuneau atunci când un om în toată firea ar fi crezut că vorbesc păsăreşte. Ea reprezenta liantul între partid şi cei mai mulţi dintre auxiliarii juniori. Ştia cum să transforme totul în joacă. Chiar şi sarcinile mai grele, pe care i le încredinţam, deveneau o joacă cu reguli pe care ea le stabilea şi nu-i lăsa pe copii să înţeleagă că era vorba de ceva serios pentru adulţi, ci pentru ei, ceea ce era cu totul altceva.

De exemplu, să zicem că un puşti care nu ştie să citească este prins cu manifeste, lucru care s-a întâmplat nu numai o dată, de altfel. După ce Hazel i-a făcut băieţelului instructajul de rigoare, iată cum au ieşit lucrurile:

SOLDATUL: De unde ai astea, copilule?

HAIMANAUA DE PE BAKER STREET: Nu sunt copil, sunt băiat mare.

SOLDATUL: Bine, băiat mare ce eşti, de unde ai astea?

H.B.S.: Mi le-a dat Jackie.

SOLDATUL: Cine e Jackie?

H.B.S.: Jackie, cine să fie?

SOLDATUL: Dar care e numele celălalt?

H.B.S.: Al cui?

SOLDATUL: Al lui Jackie.

H.B.S. (batjocoritor): Jackie e fată!

SOLDATUL: Bine, bine şi unde locuieşte?

H.B.S.: Cine?

Şi tot aşa, la toate întrebările răspunsul invariabil era „Mi le-a dat Jackie”, încât îl înnebunea pe soldatul care-l prinsese cu manifeste. Din moment ce Jackie nu exista şi nu avea alt nume, adresă, nu era niciun pericol. Copiilor le făcea plăcere să-şi bată joc de oamenii în toată firea, mai ales de gărzi, odată ce învăţaseră cât de uşor poate fi.

Mare lucru nu se întâmpla. În cel mai rău caz, se confiscau manifestele. Chiar şi echipele Dragonilor Păcii se gândeau de două ori înainte să pună mâna pe vreun copilaş. Da, începusem să avem echipe ale Dragonilor în interiorul lui Luna City – le era teamă să patruleze câte unul, pentru că unii se aventuraseră singuri în misiune şi nu se mai întorseseră.

Când Mike s-a apucat să facă versuri, poezii după părerea lui, n-am ştiut dacă trebuie să plâng sau să râd. Mai voia să le şi publice! Chestia asta dovedeşte cât de tare a corupt umanitatea această maşină în aparenţă inocentă, încât vrea acum să-şi vadă şi numele tipărit în văzul tuturor!

– Mike, i-am spus, pentru numele lui Bog! Ce-ai păţit? Ţi-au explodat toate circuitele sau ai plănuit să ne dai de gol?

Înainte să aibă timp de replică, se amestecă profesorul:

– Stai aşa, Manuel, cred că există o posibilitate. Mike, ce-ai zice de un pseudonim literar?

Şi aşa s-a născut „Simon Jester”. Se pare că Mike şi-a găsit acest nume amestecând literele la întâmplare. Dar pentru versurile serioase folosea un alt nume, numele lui de partid, Adam Selene.

Poeziile lui Simon erau versuri proaste, triviale, subversive, mergând de la glume tăioase la adresa personalităţilor din Luna City, până la atacuri virulente împotriva Temnicerului-şef, sistemului, Dragonilor Păcii, turnătorilor. Le întâlneai peste tot, pe pereţii WC-urilor publice, pe bucăţi de hârtie împrăştiate în capsulele metroului sau în cârciumi. Întotdeauna semna cu Simon Jester şi avea un desen făcut cu un băţ de chibrit ars, care reprezenta un drăcuşor cu coarne, cu un zâmbet larg şi o coadă în formă de furculiţă. Uneori, drăcuşorul îl împingea pe un grăsan cu o furcă. Alteori, apărea doar faţa drăcuşorului cu coarne, rânjind malefic. La scurt timp, apărură peste tot doar rânjetul şi coarnele care însemnau: „Simon a trecut pe-aici”.

Curând a început să aibă ajutoare voluntare şi necunoscute,

versurile şi desenele lui, atât de simple pentru oricine, au apărut în mai multe locuri decât îşi plănuise. Această zonă de acţiune mai largă se datora probabil călătorilor. Au apărut şi în interiorul Complexului, dar asta nu mai venea de la noi. Niciodată nu recrutam personal civil din cadrul Complexului.

După vreo trei zile, a apărut o poezioară foarte dură, care vorbea despre grăsimea Temnicerului-şef, rod al obiceiurilor lui dezgustătoare. Apoi, această poezioară a apărut pe etichete lipite cu clei, undeva foarte sus, de unde nu le puteai atinge şi avea un desen puţin schimbat din care îl recunoşteai cu uşurinţă pe Mort Nesuferitul. Nu le-am făcut noi, nu le-am lipit noi. Dar au apărut în L-City, în Novylen, în Hong Kong, erau lipite peste tot, pe telefoanele publice, pe stâlpii din coridoare, pe ecluzele de presiune, pe şinele rampelor, peste tot unde se putea lipi ceva. L-am pus pe Mike să-mi facă o numărătoare simplă şi mi-a raportat că numai în L-City erau peste şaptezeci de mii de asemenea etichete.

Nu ştiam nicio tipografie din L-City care să se bage într-o afacere atât de riscantă sau să fie echipată cu tot necesarul pentru aşa ceva. Mă întrebam dacă nu mai exista vreo altă organizaţie revoluţionară.

Versurile lui Simon aveau un succes atât de mare, încât el pătrundea peste tot ca un strigoi şi n-au fost lăsaţi deoparte nici Temnicerul-şef şi nici şeful securităţii. „Dragă Morty Nesuferitule”, scria într-o scrisoare, „te rog să fii atent mâine de la miezul nopţii la patru dimineaţa. Dragoste şi sărutări, Simon”, cu un desen cu coarne şi un rânjet diavolesc. Cu aceeaşi poştă primi şi Alvarez o scrisoare: „Dragă Mutră buboasă, dacă Temnicerul-şef o să-şi rupă piciorul mâine seară, va fi numai vina ta. Cu loialitate, conştiinţa ta, Simon” – şi din nou cu coarne şi acelaşi rânjet malefic.

Nu pregătisem nimic deosebit, voiam numai ca Mort şi Alvarez să-şi piardă somnul lor fără griji – şi am reuşit. La fel se întâmplă şi cu corpul de gardă, care începuse să sufere de insomnie acută. Mike a făcut primul pas, cel mai important de altfel, l-a sunat pe Temnicerul-şef la anumite intervale, între miezul nopţii şi patru dimineaţa, la un număr neînregistrat public, cunoscut doar de personalul lui. Sunând în acelaşi timp la membrii personalului şi făcându-le legătura cu Mort, Mike nu numai că a creat confuzie, dar l-a făcut pe Temnicerul-şef să se înfurie pe asistenţii lui, refuzând să le creadă nevinovăţia.

Am avut o baftă neaşteptată, Temnicerul-şef era atât de enervat, încât a călcat greşit şi şi-a scrântit o gleznă. Era cât pe ce să-şi rupă un picior. Numai unui nou venit i se poate întâmpla o chestie de-asta când e pe rampă. Alvarez era acolo când s-a petrecut accidentul, iar previziunea lui Simon se adeverise.

În acelaşi fel, s-au mai creat nişte bătăi de cap care le-au dat autorităţilor insomnii. Într-o noapte s-a zvonit că a fost minată catapulta Autorităţii şi că va sări în aer. O sută opt oameni nu pot verifica catapulta de o sută de kilometri în câteva ore, mai ales când cei din detaşamentele Dragonii Păcii nu sunt obişnuiţi cu munca în costumele de presiune. Nu le plăcea meseria pe care erau nevoiţi să o facă. Au fost treziţi la miezul nopţii, pe un soare ucigător, au stat afară mai mult decât trebuia, s-au accidentat şi erau atât de furioşi, încât nu mai lipsea mult şi se isca cea mai mare revoltă din istoria regimentului. Un incident i-a demoralizat complet. A murit un sergent. A căzut sau a fost împins? Accident sau crimă?

Alarmele de la miezul nopţii i-au făcut pe Dragonii Păcii de la controlul paşapoartelor să fie mai somnoroşi, mai nervoşi, ducând la frecvente ciocniri cu lunarii şi la accentuarea sentimentului de ură reciprocă. Simon a profitat de situaţia creată şi a crescut presiunea.

Versurile lui Adam Selene erau literare, de calitate. După ce le scria, i le arăta profesorului şi îi accepta judecata literară (bună, cred) fără supărare. Ritmul şi rima lui Mike erau fără cusur, era şi normal, doar era un computer cu toată limba engleză înregistrată în memorie şi nu-i lua mai mult de câteva microsecunde pentru a găsi cuvântul cel mai potrivit. Partea lui slabă era autocritica, dar se îmbunătăţi rapid sub îndrumarea severă şi pedagogică a profesorului.

Semnătura lui Adam Selene a apărut pentru prima dată în paginile unei reviste serioase, *Luciu de Lună,* sub un poem sumbru intitulat „Acasă”. Erau gândurile unui bătrân deportat aflat pe patul morţii, care a descoperit, înainte să părăsească definitiv Luna, că asta era casa lui iubită. Limbajul era simplu, cu rime naturale, singurul element subversiv era la final, în concluzia muribundului că, oricât de mulţi temniceri-şefi îndurase în viaţa lui, preţul nu fusese prea mare.

Mă îndoiesc că redactorii de la *Luciu de Lună* au stat să judece prea îndeaproape poemul. Au văzut că era bun, l-au

publicat.

Alvarez era înnebunit. A întors biroul redacţiei cu fundul în sus, căutând un fir care să-l ducă la Adam Selene. Poezia apăruse de două săptămâni, când a observat-o Alvarez. Ne gândeam că poate nu mai vede semnătura şi ne speriasem. Voiam să o vadă. Şi a văzut-o. Ne-am bucurat de reacţia pe care a avut-o când a dat peste ea. Din proprie iniţiativă sau la sugestia cuiva, nu mai contează.

Redactorii revistei nu l-au putut ajuta pe şeful turnătorilor. I-au spus adevărul: poemul venise prin poştă. Mai aveau plicul? Da, sigur… ne pare rău, plicurile nu se mai păstrează. După un timp, Alvarez plecă, însoţit de patru Dragoni pe care-i luase după el pentru siguranţa personală.

Sper că i-a făcut plăcere să citească foaia de hârtie cu poezia. Era o foaie din articolele de papetărie de afaceri ale lui Adam Selene.

SELENE ASSOCIATES
LUNA CITY
Investiţii
Biroul Preşedintelui
Domul vechi

Şi dedesubt era tipărită poezia „Acasă”, de Adam Selene.

Amprentele fuseseră adăugate pe scrisoare după ce trecuse pe la noi. A fost tipărită cu un Electrostator Underwood de birou, modelul cel mai obişnuit de pe Lună. Chiar şi aşa, maşinile care foloseau modelul ăsta nu erau prea multe. Un detectiv ştiinţific, dacă ar fi făcut cercetări, ar fi găsit maşina în biroul din Luna City al Autorităţii Lunare. De fapt, maşinile, pentru că în biroul respectiv erau şase maşini şi le folosisem pe toate prin rotaţie, cinci cuvinte la una, cinci cuvinte la alta şi tot aşa. Am muncit ceva timp, n-am dormit câteva ore bune, eu şi Wyoh am riscat enorm, deşi Mike stătea de şase, asculta la fiecare telefon, gata să ne avertizeze la o adică. Am făcut treabă bună atunci, dar n-am mai apelat niciodată la metoda asta.

Alvarez nu era un detectiv ştiinţific.

11

La începutul anului 2076 aveam multe de făcut. Nu puteam să-mi neglijez clienţii. Munca de partid îmi mânca şi o groază de timp, deşi tot ce făceam, făceam numai prin delegaţi. Dar erau atât de multe de făcut, încât nu mai aveai timp de nimic. Era nevoie de decizii importante, iar mesajele circulau în jos şi în sus într-un ritm ameţitor. Mi-am făcut un program de antrenament dur, cu ore de exerciţii grele, purtam zilnic greutăţi. Totuşi, n-am putut să-mi aranjez o permisie pentru folosirea centrifugei de la Complex, cea pe care o foloseau oamenii de ştiinţă de pe Pământ ca să-şi prelungească timpul de şedere pe Lună. Deşi o folosisem înainte, de data asta nu-i puteam avertiza că trebuia să fiu în formă pentru o călătorie pe Pământ.

Exerciţiile fără centrifugă nu sunt prea eficiente şi pe deasupra erau şi foarte plictisitoare, pentru că nu ştiam dacă voi mai avea nevoie de ele. Dar după spusele lui Mike, era o şansă din treizeci ca evenimentele să ceară ca un lunar, capabil să vorbească în numele partidului, să facă o călătorie pe Terra.

Nu prea mă vedeam în calitate de ambasador, nu aveam pregătirea şi educaţia necesară. Profesorul era soluţia cea mai bună, dar era bătrân şi n-ar fi supravieţuit aterizării pe Pământ. Mike ne-a spus că un bărbat de vârsta profesorului, cu sănătatea lui, are mai puţin de o şansă dintr-o sută să ajungă în viaţă pe Terra.

Dar profesorul s-a apucat cu veselie de un antrenament înverşunat, care i-ar fi mărit şansele slabe, aşa că ce puteam face, decât să-mi las greutăţile de-o parte şi să-mi văd de munca mea şi să fiu oricând gata să trec să-i iau locul, dacă bătrâna lui inimă ar fi cedat. Wyoh a făcut şi ea la fel, în caz că ar fi existat ceva care m-ar fi împiedicat să mai plec. A împărţit necazurile cu noi fără să zică nici pâs. Wyoh se foloseşte întotdeauna de farmecele feminine în locul logicii.

Pe lângă toate astea, mai aveam pe cap munca de partid şi munca la fermă. Pierdusem trei fii prin căsătoria lor în alte familii, dar câştigasem doi puşti buni, Frank şi Ali. Greg s-a dus să lucreze pentru LuNoHoCo ca miner şef la foraje pentru catapultă. Era de mare ajutor, pentru că am avut ceva bătaie de cap cu angajarea echipei de construcţii. Sigur, puteam să folosim oameni care nu erau în partid, dar totuşi în punctele cheie aveam nevoie de oameni din partid foarte competenţi în

meserie, aşa cum erau şi în politică. Greg nu prea voia să se ducă, ferma avea nevoie de el şi nici nu-i plăcea să-şi lase biserica. Dar a acceptat.

Şi iar am devenit servitor la porci şi la pui. Dar nu pentru multă vreme, pentru că-l mai aveam şi pe Hans, care era un bun fermier, ridica greutăţi şi muncea cât doi. Dar Greg fusese conducătorul fermei încă de la retragerea Bunicului, iar noua responsabilitate îl cam îngrijora pe Hans. A trebuit să preiau eu conducerea, pentru că eram mai mare, dar Hans era un fermier mai bun decât mine şi avea şi timp să se ocupe de fermă. Întotdeauna am fost convins că el îi va lua locul lui Greg. Aşa că l-am încurajat, am fost de acord cu părerile lui şi i-am dat o mână de ajutor în timpul meu liber, care deja nu prea mai exista pentru mine.

Pe la sfârşitul lunii februarie, m-am întors dintr-o călătorie de afaceri mai lungă: Novylen, Sub-Tycho, Churchill. Se terminase lucrul la noul metro care trecea peste Sinus Medii şi am plecat cu afaceri în Hong Kong Luna. Voiam să stabilesc contacte, prin care promiteam că acum, cu noul metro, puteam să asigur serviciu de urgenţă. Faptul că autobuzul Endsville-Beluthihatchie circula numai în timpul nopţii lunare făcuse ca serviciul de urgenţă să fie imposibil de realizat.

Dar afacerile erau, de fapt, pretextul pentru politică. Legătura cu Hong Kongul era slabă. Wyoh se descurca bine la telefon, al doilea membru al celulei ei era un vechi camarad – camaradul Clayton – care nu numai că nu figura în fişierul Zebra al lui Alvarez, dar era şi foarte stimat de Wyoh. Clayton a fost pus la curent cu strategia partidului şi a fost avertizat să nu se amestece cu vechea organizaţie. Wyoh i-a spus că poate să rămână membru ca mai înainte.

Dar totuşi la telefon nu e ca între patru ochi. Hong Kongul trebuia să fie refugiul nostru, pentru că era mai puţin legat de Autoritate, necesităţile lui nu erau controlate de Complex. Această semi-independenţă se punea şi pe seama transportului, mai bine zis pe lipsa transportului cu metroul, care făcuse ca vânzările de la capul catapultei să nu fie un fapt obişnuit pentru locuitori. De asemenea, Hong Kongul era mai puternic financiar, hârtiile Băncii din Hong Kong Luna aveau o valoare mai mare decât bancnotele Autorităţii.

Cred că dolarii din Hong Kong nu erau bani în sensul lor financiar legal. Autoritatea nu-i accepta. Pe vremea când am fost

pe Pământ, am cumpărat bancnote de-ale Autorităţii ca să-mi pot plăti biletul. Dar mi-am luat şi dolari Hong Kong, care puteau fi folosiţi pe Pământ la o valoare mai mică, ce-i drept, în timp ce banii Autorităţii nu valorau nici cât o ceapă degerată. Bani sau nu, hârtiile Băncii Hong Kong erau girate de bancherii chinezi cinstiţi şi nu erau hârtii fără valoare, tipărite prin decret birocratic. O sută de dolari Hong Kong erau cotaţi la bursă la valoarea de 31,1 grame de aur (vechea uncie de aur) şi îi puteai schimba la casele de schimb pe aur – pe care-l aduseseră din Australia – sau pe altceva: apă menajeră, oţel de un anumit tip, apă grea din instalaţiile speciale de energie şi alte lucruri folositoare. Puteai cumpăra şi cu bancnote ale Autorităţii, dar preţurile Autorităţii creşteau tot timpul, iar banii se devalorizau. Nu mă pricep la finanţe, a încercat Mike să-mi ţină un curs rapid financiar, dar m-a luat durerea de cap când am văzut cum stau lucrurile. Era important faptul că toţi eram bucuroşi să punem mâna pe hârtiile astea Hong Kong. Bancnotele le acceptam de nevoie şi asta nu numai pentru că uram Autoritatea.

Hong Kong ar fi trebuit să fie fortăreaţa partidului. Dar nu era. Am hotărât că trebuie să-mi asum riscul şi să merg până acolo, riscând să fiu identificat, pentru că nu e uşor unui om cu un singur braţ să treacă neobservat. Era un risc care mă punea în pericol nu numai pe mine, ci şi pe Wyoh, Mami, Greg şi Sidris, dacă eu aş fi căzut. Dar cine spune că revoluţia e o joacă de copii?

Camaradul Clayton era un tânăr japonez – de fapt, nu era prea tânăr, nici nu ştiu cât să-i fi dat, toţi arată tineri până când, dintr-o dată, îi vezi bătrâni. Nici japonez nu cred că era, mai degrabă malaiez sau aşa ceva, dar avea un nume japonez, iar gospodăria şi-o conducea tot pe stil japonez, *giri* şi *gimu* erau principiile după care se conducea în viaţă, iar marele meu noroc a fost că datora mult *gimu* lui Wyoh.

Clayton nu avea strămoşi condamnaţi, ai lui se îmbarcaseră ca voluntari – sub ameninţarea puştii, evident, atunci când Marea Chină îşi consolida imperiul de pe faţa dinspre Pământ a Lunii. Nu m-am gândit că asta ar fi necorespunzător cu criteriile noastre. Ura Autoritatea la fel de tare ca orice vechi deţinut.

Prima oară ne-am întâlnit într-o ceainărie – o speluncă pentru noi, cei din L-City – şi am vorbit două ore tot felul de chestii, în afară de politică. Şi-a făcut o părere despre mine şi m-a invitat la el acasă. Singura mea plângere la adresa ospitalităţii japoneze

este baia în care trebuie să te vâri până la bărbie, într-o apă mult prea fierbinte faţă de ceea ce pot eu să suport de obicei.

N-am riscat nimic că m-am afişat în public. Mama-san se pricepea la machiaj tot atât de bine ca şi Sidris, braţul meu social arăta la fel ca unul adevărat, iar un chimono îmi acoperea perfect sudura. În două zile am cunoscut patru celule. Eram „camaradul Bork”, eram machiat, purtam chimono şi tabi, iar dacă printre ei era vreun spion, n-avea nicio şansă să mă identifice în persoana lui Manuel O’Kelly. Am fost cât se poate de scurt la întâlniri, le-am dat cifre şi previziuni şi am vorbit despre un singur lucru, foametea din ’82, de peste patru ani.

– Voi sunteţi mai norocoşi, nu o să fiţi atinşi atât de curând. Dar acum, cu noul metro, o să-i vedeţi tot mai mult pe oamenii de pe-aici trecând cu grâu şi cu orez pe care-l vor duce la capul catapultei. O să vă vină şi vouă rândul.

I-am impresionat. Vechea organizaţie, aşa cum o vedeam eu şi din câte auzisem despre ea, se baza pe oratorie, cântece războinice şi emoţii, fiind mai mult o biserică decât un partid de luptă. Eu le-am spus direct:

– Uitaţi care e situaţia, camarazi. Vă las cifrele, verificaţi-le.

Apoi m-am întâlnit separat cu un camarad chinez, inginer de meserie, care îţi transforma orice obiect aşa cum doreai. L-am întrebat dacă a văzut vreodată o armă cu laser destul de mică încât s-o poţi căra ca pe o puşcă. Nu văzuse. I-am spus că sistemul paşapoartelor face dificilă contrabanda, iar el mi-a zis că n-ar trebui să fie prea greu cu bijuteriile – şi-o să vină în Luna City săptămâna viitoare ca să-şi viziteze vărul. I-am mai spus că unchiul Adam va fi tare încântat să aibă veşti de la el.

Ce să mai lungesc vorba, a fost o călătorie cu folos. La întoarcere m-am oprit în Novylen ca să verific un „Foreman”, model mai vechi, cu bandă perforată, pe care-l reparasem mai înainte. Apoi m-am dus să mănânc ceva şi m-am întâlnit cu tatăl meu. Suntem prieteni, dar nu pot spune că ne prăpădim unul de dorul celuilalt. Pot trece câţiva ani fără să ne vedem. Am vorbit, cât am mâncat un sandwich şi am băut o bere, iar când m-am ridicat să plec, mi-a spus:

– Mi-a făcut plăcere să te văd, Mannie. Luna liberă!

I-am răspuns la fel, eram prea uimit ca să mai mă gândesc la un alt răspuns. Bătrânul meu nu făcea politică şi era atât de sceptic când venea vorba de politică, încât dacă ar fi făcut afirmaţia asta în public, ar fi creat senzaţie.

Am ajuns în L-City înveselit şi nu prea obosit, pentru că dormisem de la Torricelli încoace. Am luat-o pe drumul de centură de la staţia Sud, apoi am coborât şi am luat-o pe Aleea de Jos, evitând aglomeraţia de pe Şoseaua principală şi m-am dus spre casă. Când am trecut pe lângă tribunalul judecătorului Brody, m-am gândit să intru să-l salut. Brody mi-e prieten vechi şi amândoi am avut parte de câte o amputare. După ce şi-a pierdut un picior, s-a retras ca judecător şi-a avut succes. Nu exista pe vremea aia în L-City alt judecător, în afară de Brody, care să nu fi avut şi alte afaceri pe lângă funcţia de la tribunal, măcar acolo o contabilitate sau vânzarea de asigurări.

Dacă doi oameni veneau cu o plângere la Brody şi el nu-i putea convinge că judecata lui e corectă, le dădea onorariul înapoi, iar dacă se luptau, le arbitra duelul fără să pretindă nimic, încercând totuşi să-i convingă să nu folosească cuţitele până la declararea luptei.

Nu era în tribunal când am venit eu, dar avea toca pe birou, semn că era prin zonă. Am dat să plec, când am fost oprit de un grup care intra. Erau nişte stilyagi. Era şi o fată cu ei şi un bărbat mai în vârstă pe care-l împingeau de colo-colo. Era răvăşit, iar hainele aveau ceva special, care îl dădea de gol că e turist.

Şi pe atunci erau turişti. Nu mulţi, dar erau câţiva care veneau de pe Pământ, stăteau la un hotel o săptămână şi se întorceau cu aceeaşi navă sau o aşteptau pe următoarea. Cei mai mulţi se distrau la cazinouri, după ce vizitaseră în prima zi toate locurile mai interesante şi făcuseră o plimbare prostească ieşind la suprafaţă, plimbare nelipsită pentru orice turist care vine pe Lună. Majoritatea lunarilor nu-i bagă în seamă şi le trec cu vederea ciudăţeniile.

Băiatul cel mai mare, de vreo optsprezece ani, probabil şeful lor, îmi zise:

– Unde e judecătorul?

– Nu ştiu. Văd că nu e aici.

Îşi muşcă buzele, părând încurcat.

– Ce se întâmplă? i-am zis.

– O să-l eliminăm pe individul ăsta, îmi zise sobru. Dar vrem să ne confirme judecătorul decizia.

– Căutaţi-l prin cârciumile din împrejurimi. Cred că-l găsiţi voi.

Un băiat cam de paisprezece ani îmi zise:

– Nu sunteţi dumneavoastră gospodin O'Kelly?

– Ba da.

– De ce să nu-l judecaţi dumneavoastră?

Cel mare parcă se linişti.

– Ce ziceţi gospodin, vreţi?

Am ezitat. Sigur, fusesem judecător uneori, cine n-a fost? Dar nu prea mă încânta responsabilitatea asta. Şi totuşi, mă deranja să-i aud pe copiii ăştia vorbind despre eliminarea unui turist. Chestia asta n-ar fi dat bine.

M-am hotărât să intru în joc. Dacă-i bal, bal să fie. I-am zis turistului:

– Mă acceptaţi ca judecător?

Păru surprins.

– Am de ales?

– Bineînţeles, i-am spus calm. Nu vă aşteptaţi să vă ascult dacă nu-mi acceptaţi judecata. Eu nu vă forţez, e viaţa dumneavoastră, nu a mea.

Iar păru surprins, dar nu era speriat.

– Aţi spus viaţa mea?

– Da. Se pare că tinerii ăştia vor să vă elimine. Poate vreţi mai bine să-l aşteptaţi pe judecătorul Brody.

Nu ezită, zâmbi şi spuse:

– Vă accept ca judecător, domnule.

– Cum doriţi.

M-am uitat la băiatul cel mare.

– Care sunt părţile care intră în conflict? Doar tu şi prietena ta?

– O, nu domnule judecător, toţi suntem implicaţi.

– Toţi vreţi să fiu judecător?

Dădură din cap, nimeni nu zise nu. Şeful lor se întoarse spre fată şi spuse:

– Zi clar, Tish. Îl accepţi pe O'Kelly ca judecător?

– Poftim? O, da, desigur.

Era o fată micuţă, cam ştearsă, drăguţă, dar fără nicio strălucire, bine făcută, să tot fi avut vreo paisprezece ani. Genul de târfuliţă, ceea ce va şi ajunge, probabil. Genul de fată care preferă să fie regină peste o şleahtă de stilyagi, decât să aibă o căsnicie solidă. Nu-i condamn pe stilyagi, vânează pe coridoare femei, pentru că nu sunt destule. Muncesc toată ziua şi când se întorc acasă nu găsesc pe nimeni.

– Bine, curtea a fost acceptată şi văd că toată lumea este hotărâtă să-mi accepte verdictul. Hai să stabilim şi taxa. Cât puteţi da, băieţi? Vă rog să înţelegeţi că nu pot să judec pe gratis

un caz de eliminare. Ori plătiţi, ori îl fac scăpat.

Şeful lor clipi din ochi, apoi îi adună pe ceilalţi ca să se sfătuiască. Apoi, se întoarse şi zise:

– Nu avem prea mult. Vreţi să-l judecaţi pentru cinci dolari Hong Kong de fiecare?

Ei erau şase.

– Ei, nu. Nu puteţi cere unui tribunal să judece o eliminare la banii ăştia.

Se sfătuiră din nou.

– Cincizeci de dolari. E bine, domnule judecător?

– Şaizeci. Zece de căciulă. Şi încă zece de la tine, Tish.

Păru surprinsă şi făcu pe indignata.

– Haide, haide! am zis. Tanstaafl.

Clipi şi se căută în geantă. Avea bani, era genul de fată care are bani la ea întotdeauna.

Am adunat cei şaptezeci de dolari, i-am pus pe birou şi m-am adresat turistului:

– Puteţi să daţi tot atât?

– Poftim?

– Tinerii plătesc şaptezeci de dolari Hong Kong pentru acest caz de judecată. Dumneavoastră trebuie să plătiţi tot atât. Dacă nu puteţi, arătaţi-mi portofelul drept dovadă şi-mi daţi banii mai târziu. Asta e obligaţia dumneavoastră. Scăpaţi ieftin, am adăugat, pentru un caz capital. Dar copiii ăştia nu pot să dea mai mult, aşa că aţi făcut o afacere bună.

– Înţeleg. Cred că înţeleg.

Plăti şi el cei şaptezeci de dolari.

– Mulţumesc, am spus. Şi acum ambele părţi vor un juriu?

Ochii fetei se însufleţiră.

– Sigur! Dacă tot o facem, hai s-o facem ca lumea!

– În condiţiile astea am nevoie de juriu, zise şi pământeanul.

– Îl veţi avea, l-am asigurat. Doriţi un consilier?

– Ei, cred că am nevoie de un avocat.

– Eu am zis consilier, nu avocat. Aici nu există avocaţi.

Păru încântat fără motiv.

– Presupun că un consilier, dacă-mi aleg unul, va avea, hm, aceeaşi calitate neoficială ca şi restul procedurii?

– Poate da, poate nu. Doar eu sunt judecător neoficial, asta e tot. Mulţumiţi-vă cu asta.

– Mda. Am să mă încred în lipsa dumneavoastră de formalism, Înălţimea Voastră.

Şeful grupului zise:

– Aha, mai aducem şi un juriu. Cine îl plăteşte?

– Eu, doar am acceptat să judec pentru o sută patruzeci de dolari cu totul. N-aţi mai fost la tribunal? Nu am de gând să plătesc prea mult dacă pot să scap mai ieftin. Şase juraţi, cinci dolari de fiecare. Ia vedeţi cine e pe Aleea de Jos.

Un băiat ieşi afară şi strigă:

– Muncă pentru juraţi! Cinci dolari!

Imediat se adunară şase bărbaţi, de genul celor la care te puteai aştepta să fie la ora aia pe stradă, mai ales în Aleea de Jos. Nu mă deranja, pentru că nu aveam de gând să le dau vreo atenţie. Dacă tot te-ai pus să judeci, e mai bine să o faci într-un cartier mai civilizat, cu oameni cumsecade şi cinstiţi.

M-am dus în spatele biroului, m-am aşezat, mi-am pus toca lui Brody – mă întreb de unde o fi găsit-o, probabil c-o fi vreo vechitură din cine ştie ce gheretă – şi m-am pregătit de judecată.

– Curtea e în sesiune, am decretat. Spuneţi-vă numele şi formulaţi acuzaţia.

Băiatul cel mai mare se numea Slim Lemke, pe fată o chema Patricia Carmen Zhukov, de ceilalţi nu-mi mai amintesc. Turistul se scotoci în geantă şi spuse:

– Poftiţi cartea mea de vizită, domnule.

Am păstrat-o. Pe ea scria:

STUART RENE LaJOIE
Poet – Călător – Soldat al norocului

Acuzaţia era copilărească, un exemplu clar de ce turiştii nu trebuie să hoinărească singuri, fără ghizi după ei. Sigur că ghizii îi jecmăneau fără milă, dar nu pentru asta există turişti pe lume? Ăsta din faţa mea era în pericol să-şi piardă viaţa, pentru că nu se înarmase cu un ghid după el.

Intrase într-o cârciumă, în care îşi pierdeau vremea stilyagii, era un fel de club. Femeia asta, târfuliţa, era singura care flirtase cu el. Băieţii nu se băgaseră, aşa cum era normal, atât timp cât ea făcea avansurile. Dar, la un moment dat, ea a râs şi i-a dat un pumn în coaste. El primise pumnul nepăsător, ca un lunar… dar acţionase ca un pământean tipic: îşi strecurase braţul în jurul taliei fetei, trăgând-o spre el, se pare, ca s-o sărute.

Credeţi-mă, chestia asta ar fi trecut neobservată în America de Nord. Am mai văzut lucruri de genul ăsta. Dar Tish a fost luată

prin surprindere şi probabil se speriase. A ţipat.

Atunci, grupul de băieţi a sărit pe el şi l-au bătut măr.

Parcă bătaia n-ar fi fost de ajuns şi-au zis că trebuie să plătească pentru „crimă”, dar trebuia s-o facă corect. Adică, să găsească un judecător.

Cred că, mai curând, le-a fost frică. Cred că niciunul nu participase vreodată la o eliminare. Dar doamna lor fusese insultată şi trebuiau să acţioneze.

Le-am pus întrebări. Pe Tish am descusut-o cel mai mult şi mi-am dat seama că avusesem dreptate. Apoi, am spus:

– Hai să recapitulăm. E vorba de un străin. Nu ne cunoaşte obiceiurile. A jignit pe cineva, a plătit pentru asta. Ce spune juriul? Hei, tu de colo! Trezeşte-te. Ce părere ai?

Juratul privi în sus cu ochii împăienjeniţi şi zise:

– Să-l eliminăm!

– Foarte bine. Tu ce zici?

– Păi…

Următorul ezită.

– Cred că ar fi destul o bătaie bună ca să ţină minte data viitoare cum să se comporte. Nu-i putem lăsa pe bărbaţi să se lege de femeile noastre, altfel locul ăsta va ajunge mai rău decât pe Pământ.

– Bine judecat. Şi tu?

Numai un jurat din şase votă pentru eliminare. Ceilalţi merseră de la bătaie până la amenzi foarte mari.

– Tu ce crezi Slim?

– Eu… păi…

Era neliniştit, era în faţa grupului de prieteni, în faţa celei care putea fi prietena lui. Dar îşi revenise şi nu voia ca tipul să fie eliminat.

– L-am altoit deja. Poate c-ar trebui să stea în genunchi şi să sărute podeaua de la picioarele lui Tish şi să-i ceară scuze.

– Aţi face aşa ceva, gospodin LaJoie?

– Dacă asta vă e hotărârea, Înălţimea Voastră, da.

– Nu. Uitaţi care e verdictul meu. Mai întâi, juratul acela trebuie pedepsit – tu, da, da, tu care ai fost plătit degeaba, pentru că ai adormit când trebuia să judeci. Înhăţaţi-l băieţi, luaţi-i onorariul şi aruncaţi-l în stradă.

Aşa şi făcură, plini de entuziasm. Era o faptă care compensa puţin emoţia care-i cuprinsese la gândul eliminării, dar pe care n-ar fi putut-o suporta.

– Şi acum, gospodin LaJoie, sunteţi amendat cu cincizeci de dolari Hong Kong pentru că nu aţi avut bunul simţ de a învăţa obiceiurile locale înainte de a veni aici. Plătiţi, deci.

I-am luat banii.

– Şi acum voi, băieţi, ridicaţi-vă. Vă amendez cu câte cinci dolari de fiecare pentru o judecată copilărească, pentru că aţi tratat necuviincios o persoană despre care ştiaţi că e străină de locurile astea şi nu ne cunoaşte obiceiurile. A fost bine că l-aţi oprit s-o atingă pe Tish. A fost bine şi că l-aţi bătut, aşa va învăţa mai repede. Aveaţi tot dreptul să-l ciomăgiţi, chiar mai rău dacă era cazul. Dar pentru că aţi vorbit despre eliminarea lui pentru o greşeală neintenţionată, ei bine, asta a fost de-a dreptul exagerat.

Slim înghiţi în sec.

– Domnule judecător... nu cred că mai avem atâţia bani. Eu unul, nu mai am bani.

– Mă aşteptam la asta. Aveţi la dispoziţie o săptămână ca să plătiţi, altfel vă afişez numele în Domul vechi. Ştiţi unde e Bon Ton Beauté Shoppe, de lângă ecluza de serviciu treisprezece? Este salonul de frumuseţe al soţiei mele, vă duceţi şi îi plătiţi ei. Gata, curtea s-a desfiinţat. Slim, nu pleca. Nici tu Tish. Gospodin LaJoie, hai să-i luăm pe copiii ăştia şi să le facem cinste cu o răcoritoare şi să ne cunoaştem mai bine.

Ochii lui se umplură din nou cu acea încântare ciudată, care-mi aminti de profesor.

– Iată o idee excelentă, domnule judecător!

– Nu mai sunt judecător. Ştiu un local, la câteva rampe mai sus, aşa că vă sugerez să-i oferiţi braţul lui Tish.

Se înclină în faţa ei şi-i spuse:

– Doamna mea? Îmi permiteţi?

Şi îi oferi braţul. Tish deveni dintr-o dată foarte matură.

– Spasiva, gospodin! Sunt încântată.

I-am dus într-un local scump, unde hainele lor ciudate şi machiajul abundent păreau caraghioase. Erau stânjeniţi. Dar am încercat să-i fac să se simtă bine, iar Stuart LaJoie se strădui şi mai tare, cu succes. Le-am luat adresele şi numele. Wyoh îi simpatiza pe aceşti stilyagi. După ce-şi terminară răcoritoarele, se ridicară, mulţumiră şi plecară. Eu şi cu Stuart LaJoie am mai rămas.

– Gospodin, zise el, aţi folosit mai devreme un cuvânt ciudat pentru mine.

– Spune-mi Mannie, te rog, acum că puştii au plecat. Ce cuvânt?

– L-aţi folosit atunci când aţi insistat ca tânăra doamnă, Tish, să plătească şi ea. „Tone-stapple”, cam aşa ceva.

– O, tanstaafl, vrei să zici. Înseamnă „nu există prânz gratuit”. Şi aşa şi e, am adăugat arătând spre semnul PRÂNZ GRATUIT, aflat în partea cealaltă a camerei. Dacă am fi stat acolo, băuturile ar fi costat de două ori mai mult. În felul acesta îi aminteam că orice lucru gratuit costă de două ori mai mult pe termen lung sau, altfel, se dovedeşte a fi fără valoare.

– O filosofie interesantă.

– Nu e deloc filosofie, e un fapt de viaţă. Într-un fel sau altul, plăteşti pentru ceea ce iei.

Am tăiat aerul cu palma.

– Când am fost pe Pământ, am auzit expresia, „liber ca aerul”. Aici la noi, aerul nu e liber, plăteşti pentru fiecare respiraţie.

– Serios? Nimeni nu mi-a cerut să plătesc ca să respir.

Zâmbi.

– Poate că e mai bine să mă opresc, zise.

– Să ştii că se poate întâmpla, era cât p-aici să respiri vid în seara asta, dar nimeni nu-ţi cere asta, pentru că ai plătit. Pentru tine, asta a intrat în biletul călătoriei, pentru mine e o taxă trimestrială.

Am început să-i povestesc cum familia cumpără şi vinde comunităţii aerul şi-am lăsat-o baltă, gândindu-mă că e prea complicat pentru el.

– Dar amândoi plătim.

LaJoie păru încântat. Şi gânditor.

– Da, înţeleg necesitatea economică. E ceva nou pentru mine. Spune-mi, Mannie – mie mi se zice Stu –, eram cu adevărat în pericol să fiu scos să respir în vid?

– Trebuia să te taxez mai mult.

– Poftim?

– Văd că nu eşti convins. Dar i-am taxat pe copiii ăia cu toţi banii pe care-i aveau la ei şi i-am amendat şi pe ei ca să-i fac să se gândească mai bine altă dată. Nu puteam să-ţi iau o taxă mai mare ca a lor. Dar cred că ar fi trebuit, văd că îţi închipui că totul n-a fost decât o glumă.

– Crede-mă, domnule, nu zic că a fost doar o glumă, dar am probleme cu înţelegerea legilor voastre locale, care permit ca un om să fie omorât atât de… uşor şi pentru ce, pentru o ofensă

atât de copilărească.

Am oftat. De unde să te-apuci să-i explici, când era clar că nu înţelegea nimic despre ce-i spuneam şi mai era şi plin de idei preconcepute, care nu se potriveau realităţii şi nici măcar nu-şi dădea seama cât e de îngust la minte?

– Stu, am zis, hai să le luăm pe rând. Nu există legi locale, cum le zici tu, aşa că nu poţi fi condamnat la moarte conform lor. Ofensa ta *nu* a fost un fapt obişnuit, am ţinut seama doar de ignoranţa ta. Şi nu a fost făcut nimic la voia întâmplării, altfel băieţii ăia te-ar fi târât până la cea mai apropiată ecluză de presiune zero, te-ar fi împins afară şi adio, prietene! Dar ce-au făcut ei, te-au adus la judecată, au ţinut seama de părerea unui judecător – buni băieţi! – Şi au plătit din buzunar ca să aibă loc un proces pentru tine. Şi nici nu au bombănit când verdictul nu a fost cel aşteptat de ei. Ţi-e clar, acum?

Zâmbi şi-am văzut că făcea gropiţe la fel ca profesorul. M-am trezit că-mi plăcea tot mai mult de el.

– Nu înţeleg nimic, din păcate. Parcă am intrat în Ţara Oglinzii Magice.

Mă aşteptam să zică asta. Am fost pe Pământ şi ştiam cum gândesc pământenii. Ei vor să existe o lege, o lege tipărită pentru fiecare împrejurare. Au legi chiar şi pentru probleme personale cum ar fi contractele. Pe bune! Dacă un om nu este de cuvânt, cine să facă un contract cu el? Mai are el reputaţie?

– Noi nu avem legi, i-am spus. Nu ni s-a permis asta niciodată. Avem obiceiuri, dar ele nu sunt scrise şi nu sunt obligatorii – sau mai bine zis, se impun singure, pentru că reprezintă pur şi simplu modul în care trebuie să fie lucrurile în condiţiile existente. Am putea spune că obiceiurile noastre sunt legi naturale, care indică modul în care un om trebuie să se comporte ca să rămână în viaţă… şi care te-au adus pe tine la un pas de vid.

Clipi, gânditor.

– Eşti bun să-mi explici, totuşi, legea naturală pe care am violat-o? Ar fi mai bine să înţeleg… pentru că altfel mă întorc la nava cu care am venit şi rămân acolo până la data de plecare. Să mă asigur că nu-mi primejduiesc viaţa.

– Sigur că da. E atât de simplu încât, odată ce ai înţeles-o, nu o să mai fii niciodată în pericol din cauza ei. Noi suntem două milioane de bărbaţi şi mai puţin de un milion de femei. Un fapt fizic fundamental, ca piatra sau vidul. Bun, adaugă acum ideea tanstaaflului. Când lucrurile nu se găsesc, cresc preţurile.

Femeile sunt rare pe-aici, nu ajung la toată lumea şi din cauza asta reprezintă lucrul cel mai valoros de pe Lună, sunt mai preţioase decât gheaţa sau aerul, pentru că bărbaţilor nu le pasă dacă trăiesc sau mor, dacă n-au pentru cine s-o facă. Viaţa lor fără femei e pustie. Nu vorbesc de cyborgi, care nu sunt oameni. Mă rog, tu poţi să-i consideri cum vrei. Deci, ce se-ntâmplă, ţine cont că lucrurile au fost şi mai rele când obiceiul ăsta s-a impus singur, în secolul douăzeci. Pe atunci, raportul bărbaţi-femei era de zece la unu sau mai rău. Apoi s-a întâmplat ceea ce se întâmplă în închisori, unii bărbaţi s-au îndreptat spre alţi bărbaţi, dar nu pentru multă vreme, pentru că problema a rămas deschisă. Cei mai mulţi bărbaţi vor femei şi nu caută înlocuitori, atât timp cât există şansa de a avea lucrul de care au nevoie cu adevărat.

Au devenit atât de nerăbdători, încât erau în stare să ucidă pentru dorinţele lor. Bătrânii povestesc că au fost multe crime înfiorătoare pe vremea aia, te furnică pe şira spinării dacă stai să auzi toate poveştile. Dar, după un timp, cei rămaşi în viaţă au găsit o modalitate de a rezolva lucrurile şi conflictele s-au liniştit. La fel de simplu ca şi gravitaţia. Cei care s-au adaptat au trăit, cei care nu s-au adaptat au murit.

Ceea ce contează acum şi aici, este că femeile sunt puţine şi ele dau tonul, iar tu eşti înconjurat de două milioane de bărbaţi, care au grijă să joci după cântec. Tu nu ai de ales, ea da. Ea te poate lovi atât de tare încât să-ţi dea sângele, tu nu ai voie s-o atingi nici c-un deget. Uite, tu, de exemplu, ai luat-o pe după mijloc, poate că voiai s-o săruţi. Să zicem că ar fi mers cu tine într-o cameră de hotel. Ce crezi că s-ar fi întâmplat?

– Dumnezeule! Băieţii m-ar fi făcut bucăţi.

– Ei, bărbaţii n-ar fi făcut *nimic.* Ar fi ridicat din umeri şi s-ar fi prefăcut că nu văd. Pentru că era alegerea *ei.* Nu a ta. Nici a lor. Numai a ei. Din partea ta ar fi fost riscant să-i ceri să mergeţi la un hotel, poate ar fi luat-o drept o jignire şi asta le-ar fi dat dreptul băieţilor să te cotonogească. Dar, uite, de exemplu, această Tish, o damă mică şi proastă. Dacă i-ai fi plimbat pe sub nas banii pe care ţi i-am văzut eu în geantă, s-ar fi gândit că o mică partidă de amor cu un turist ar fi exact ceea ce-şi doreşte şi ţi-ar fi propus chiar ea. În acest caz ai fi fost în siguranţă.

LaJoie se înfioră.

– La vârsta ei? Mă îngrozesc numai gândindu-mă. Nici măcar nu e majoră. Ar fi fost viol în toată regula.

– Ei, la naiba! Nici gând! Femeile de vârsta ei sunt măritate sau ar trebui să fie. Stu, înţelege că pe Lună *nu* există viol. Dacă într-adevăr ar fi fost vorba de un viol ca pe Pământ, te asigur că nu s-ar mai fi deranjat nimeni pentru judecată şi toţi bărbaţii ar fi sărit să dea o mână de ajutor. Şansa ca fata asta să mai fie virgină e minimă. Când sunt mici, mamele lor le supraveghează cu ajutorul tuturor celor din oraş. Copiii sunt în siguranţă aici. Dar când cresc, mamele nu le mai pot ţine din scurt şi renunţă la orice formă de supraveghere. Dacă ele preferă să alerge pe coridoare şi să se distreze, nu ai cum să le opreşti. Odată ce o fată este la vârsta pubertăţii, este propriul ei stăpân. Eşti însurat?

– Nu.

Adăugă cu un zâmbet:

– Deocamdată, nu.

– Ei, să zicem că ai fi şi soţia ta ţi-ar spune că se mărită din nou. Ce-ai face?

– E ciudat exemplul ăsta, pentru că ceva de genul ăsta mi s-a întâmplat. M-am dus la avocat şi m-am asigurat că n-o să primească nicio pensie alimentară.

– Expresia „pensie alimentară” e o noţiune inexistentă aici, eu am învăţat-o pe Pământ. Aici ar trebui să spui – adică, un soţ lunar ar trebui să spună: „Dragă, cred că vom avea nevoie de un loc mai mare.” Sau pur şi simplu, s-o felicite pe ea şi pe noul ei soţ, care devine co-soţ împreună cu el în familie. Dacă situaţia asta l-ar face atât de nefericit încât n-ar putea suporta şi-ar face bagajele şi-ar pleca. Dar oricum, n-ar face nici cel mai mic scandal, pentru că, dacă s-ar întâmpla asta, toată opinia publică ar fi împotriva lui. Toţi prietenii lui, bărbaţi şi femei, i-ar dezaproba acţiunea. Bietul individ n-ar mai avea nicio soluţie decât să se mute din oraş, probabil în Novylen, să-şi schimbe numele şi să spere să fie uitat de toţi.

Toate obiceiurile noastre funcţionează la fel. Dacă eşti pe câmp şi un tip are nevoie de aer, îi împrumuţi o butelie şi nu-i ceri niciun ban. Dar când vă întoarceţi amândoi în zona presurizată şi nu-ţi plăteşte, nimeni nu te va condamna dacă îl elimini fără să-l mai tragi la judecată. Trebuie să plătească, aerul e aproape la fel de sfânt ca şi femeile. Dacă intri la pocher cu un individ nou, miza e pe aer, nu pe mâncare. Poate munci sau poate muri de foame. Dacă elimini un tip din vina ta, să zicem, trebuie să-i plăteşti datoriile şi să-i întreţii copiii, altfel oamenii o

să-ţi întoarcă spatele, nimeni n-o să-ţi mai vorbească, nimeni n-o să mai cumpere de la tine, nimeni n-o să-ţi mai vândă nimic. Devii un paria.

– Mannie, vrei să spui că pot să omor un om şi să-mi aranjez problema cu bani?

– O, nu, *deloc.* Vreau să spun că eliminarea nu este împotriva unor legi. *Nu există* legi, decât cele făcute de Temnicerul-şef, iar lui nu-i pasă ce-i face un lunar altuia. Noi gândim aşa: dacă un om e ucis, fie şi-a meritat moartea şi o ştiu toţi – ăsta e cazul obişnuit – fie a murit nevinovat şi-atunci prietenii lui vor avea grijă ca vinovatul să fie eliminat. În ambele cazuri nu e nicio problemă. Nu vor mai fi eliminări în plus. Nici dueluri; nu vezi des dueluri pe-aici.

– „Prietenii lui vor avea grijă…” Mannie, să zicem că tinerii ăia ar fi mers până la capăt? Eu nu am prieteni aici, nu cunosc pe nimeni.

– Tocmai ăsta a fost motivul pentru care am acceptat să judec cazul, deşi mă îndoiesc că puştii ar fi făcut-o, nu şi-ar fi asumat riscul. Eliminarea unui turist ar strica reputaţia oraşului.

– Se întâmplă des?

– Nu-mi amintesc să se fi întâmplat până acum. Bineînţeles, povestea asta ar fi fost făcută să pară un accident. Luna este locul cel mai potrivit pentru asta. Se spune că dacă un nou venit trăieşte aici un an, va trăi veşnic. Dar nimeni nu-i vinde asigurări din primul an.

M-am uitat în sus, la ceas.

– Stu, ai mâncat ceva?

– Nu, tocmai aveam de gând să mergem la hotelul meu, Hanul Orleans. Au mâncare bună.

Mi-am reprimat un fior – am mâncat o dată acolo.

– N-ai vrea mai bine să mergem la mine acasă, să-mi cunoşti familia? La ora asta cred că avem supă.

– Nu deranjez?

– Nu. Stai o clipă să dau un telefon.

Mami zise:

– Manuel! Îmi pare bine, dragule! Capsula a venit de câteva ore. Mă gândeam că nu mai vii în seara asta.

– Am băut ca un nebun cu nişte băieţi răi. Vin acasă dacă mai nimeresc drumul. Vezi că vin cu cel mai rău dintre ei.

– Bine, dragule. Cina e gata în douăzeci de minute, încearcă să nu întârziaţi.

– Nu vrei să ştii dacă musafirul e bărbat sau femeie?

– Din câte te cunosc, presupun că e femeie. O să-mi dau seama când o să apară cu tine.

– Chiar că mă cunoşti, Mami. Spune-le fetelor să arate bine, nu vreau ca oaspetele să le eclipseze pe toate.

– Nu întârziaţi, pierdeţi cina. Pa, dragule. Te iubesc.

– Şi eu te iubesc, Mami.

Am mai aşteptat un pic şi apoi am tastat MYCROFTXXX.

– Mike, vreau să cauţi un nume. Un nume de pe Pământ, pasager pe nava Popov: Stuart Rene LaJoie. Stuart cu un singur U, iar numele poate fi afişat ori la L, ori la J.

Au trecut doar câteva secunde, timp în care Mike îl găsi pe Stu în toate publicaţiile importante de pe Terra: *Who's Who, Dun & Bradstreet, Almanahul Gotha, Times* din Londra, după ce parcurse toate fişierele. Expatriat francez, regalist, bogat, încă şase nume pe lângă cele pe care le folosea curent, trei licenţe, printre care una în Drept luată la Sorbona, descendenţă nobiliară atât în Franţa cât şi în Scoţia, divorţat, fără copii, ex-soţia, Onorabila Pamela-Cutare-Sânge-Albastru. Era genul de pământean care n-ar sta de vorbă cu un lunar cu strămoşi condamnaţi, ceea ce nu era cazul lui Stu, care vorbea cu oricine.

L-am ascultat pe Mike cam două minute, apoi l-am rugat să pregătească un dosar cu toate referinţele pe care le avea.

– Mike, el s-ar putea să fie porumbelul nostru.

– S-ar putea, Man.

– Trebuie să fug acum, pa.

M-am întors gânditor la oaspetele meu. Aproape cu un an în urmă, într-o cameră de hotel, la o discuţie la un pahar de băutură, Mike ne promisese o şansă din şapte dacă îndeplineam anumite condiţii. Una dintre ele, foarte importantă, era un ajutor de pe Terra.

În ciuda aruncatului cu pietre, Mike ştia – toţi ştiam – că Pământul atât de mare, cu unsprezece miliarde de oameni şi cu resurse nelimitate, nu putea fi înfrânt de trei milioane de oameni care nu au nimic, chiar dacă noi eram mai sus şi puteam foarte bine arunca cu pietre în ei.

Mike făcuse paralele între situaţia noastră şi cele din secolul al XVIII-lea, când se revoltaseră coloniile americane ale Marii Britanii şi secolul al XX-lea, când se eliberaseră multe colonii ale unor imperii; el subliniase ideea că nicio colonie nu îşi câştigase independenţa prin forţă brută. Nu, în fiecare caz, statul imperial

avea un punct vulnerabil, obosise şi cedase, fără să-şi folosească întreaga putere.

Luni de zile am fost destul de puternici, asta ne-am şi dorit, ca să învingem corpul de gardă al Temnicerului-şef. Dacă va fi gata catapulta noastră, nu vom mai fi atât de neajutoraţi. Şi, de-acum încolo, putea să intre în funcţiune în orice clipă. Dar aveam nevoie de un climat favorabil pe Terra, iar ca să-l obţinem aveam nevoie de un ajutor de pe Pământ.

Profesorul nu crezuse că va fi greu, dar s-a dovedit că era o chestie extrem de dificilă. Prietenii lui de pe Pământ muriseră sau erau cu un picior în groapă, iar eu ştiam prea puţini profesori pe care să mă bazez. Am făcut o cercetare în jos, în celule:

– Ce persoane importante cunoaşteţi pe Pământ?

Am primi acelaşi răspuns, ca un ecou:

– Glumiţi?

Nimeni nu ştia pe careva.

Profesorul urmărea listele de pasageri ale navelor care veneau pe Lună, încercând să-şi imagineze un contact. Citise copiile care se făceau pe Lună ale ziarelor de pe Pământ, căutând personalităţi la care ar putea ajunge. Eu nu încercasem, cei pe care-i cunoscusem eu, puţini la număr, nu erau personalităţi.

Profesorul nu îl alesese pe Stu de pe lista de pasageri a navei Popov, pentru că nu-l întâlnise. Nu ştiam dacă Stu era atât de excentric pe cât îl arăta cartea lui de vizită. Dar era singurul pământean cu care băusem vreodată pe Lună, părea un tip inteligent, iar raportul lui Mike îmi arăta că flerul meu nu mă înşelase. Era un tip destul de important în lumea lui. Aşa că l-am luat la mine acasă, să văd ce părere îşi va face familia despre el.

A început bine. Mami i-a zâmbit şi i-a întins mâna. El o luă şi se înclină atât de adânc, încât aş fi jurat că i-ar fi sărutat-o dacă nu l-aş fi avertizat mai înainte despre femei. Mami chicotea când îl conduse la masă.

12

În aprilie şi mai ’76 am muncit din greu şi am încercat din toate puterile să-i stârnesc pe lunari împotriva Temnicerului-şef, să-l întărâte şi să-l facă să treacă la represalii sângeroase. Din păcate, Mort Nesuferitul nu era un tip rău, n-ai fi avut de ce să-l

urăşti dacă n-ar fi fost reprezentantul Autorităţii. Trebuia să-l speriem, ca să-l determinăm să acţioneze. Lunarul obişnuit îl dispreţuia pe Temnicerul-şef, conform tradiţiei, dar nu era plămădit din aluatul din care se fac revoluţionarii. Nu avea vlagă, nu putea fi scos din ale lui. Bere, femei, pariuri şi muncă. Singurul lucru care făcea ca Revoluţia să nu moară de anemie era acela că Dragonii Păcii aveau un talent fantastic în a-şi face duşmani.

Dar chiar şi pe ei trebuia să-i întărâtăm. Profesorul spunea tot timpul că avem nevoie de un „Ceai din Boston"[42], făcând referire la un incident, devenit legendă, dintr-o revoluţie anterioară, prin care voia să sugereze un scandal public ce ar fi atras, cu siguranţă, atenţia Autorităţii.

Noi încercam mereu. Mike a rescris vechi cântece revoluţionare, dându-le cuvinte care s-ar fi potrivit Lunii: *Marsilieza, Internaţionala, Yankee Doodle, Vom învinge, Vise frumoase.* Simon Jester răspândi peste tot versuri de genul: *Fii ai „Pietroiului" şi ai Plictiselii/ Îl veţi lăsa pe Temnicerul-şef/ Să vă răpească libertatea?* Şi când am văzut că un cântec prinde la public, l-am difuzat la radio şi la video, punându-l pe Temnicerul-şef în situaţia de a interzice anumite melodii – ceea ce ne convenea de minune: oamenii aveau de ce huidui Autoritatea, începeau să se enerveze.

Mike studie vocea şi timbrul vocilor Administratorului Adjunct, ale Inginerului-şef şi ale conducătorilor altor departamente, iar Temnicerul-şef începu să primească noaptea telefoane disperate din partea personalului. Cei în cauză negau cu înverşunare orice amestec. Alvarez detectă şi urmări unul dintre apeluri şi – desigur, cu ajutorul lui Mike – merse pe urma lui până la telefonul derivaţie al şefului, fiind sigur că era vocea unei sosii de-a acestuia.

Următorul telefon otrăvit pentru Mort Nesuferitul veni ca din partea lui Alvarez, iar schimbul de cuvinte dintre cei doi de a doua zi nu poate fi catalogat decât ca psihoză în lanţ.

Profesorul i-a zis lui Mike să se oprească, îi era teamă ca Alvarez să nu-şi piardă slujba, ceea ce n-ar fi dorit nimeni. Acţiunile lui ne erau pe plac. Dragonii Păcii fuseseră scoşi afară

---

[42] Aluzie la incidentul care a servit drept pretext pentru declanşarea Războiului de Independenţă al coloniilor din America de Nord împotriva Angliei (1775–1783). Colonii, deghizaţi în indieni, au aruncat în mare încărcătura de ceai a unor vase din portul Boston.

noaptea în urma unui ordin care părea să fi venit din partea Temnicerului-şef, demoralizându-i din ce în ce mai mult, iar Temnicerul-şef căpătă convingerea că este trădat de oamenii lui, în timp ce ei erau siguri că şeful îşi pierde minţile.

În *Lunaia Pravda* apăru o notiţă care anunţa că doctorul Adam Selene va ţine o prelegere despre „Poezia şi arta pe Lună: o nouă renaştere”. Niciun camarad nu luă parte, anunţasem prin celule să nu vină nimeni. Nu era nimeni prin zonă când îşi făcură apariţia trei echipe de Dragoni ai Păcii, conform principiului Heisenberg aplicat în stilul lui Scarlet Pimpernel. Redactorul de la *Pravda* petrecu o oră înfiorătoare explicând că nu primea personal anunţurile, iar ăsta fusese primit în ultima clipă, plătit cu bani gheaţă. I s-a spus să nu mai primească nimic care ar fi venit de la Adam Selene, dar apoi ordinul a fost reformulat cu precizarea că are voie să primească *orice* de la Adam Selene, dar trebuie să-l informeze *imediat* pe Alvarez.

Noua catapultă a fost testată cu o încărcătură aruncată în sudul Oceanului Indian la 35 grade Est, 60 de grade Sud, în împărăţia peştilor. Mike a fost cât se poate de încântat de arta sa de a ţinti, reuşind să arunce doar două priviri când radarele de ghidare şi urmărire ale Autorităţii nu erau în funcţiune şi se bazase numai pe o singură ajustare a direcţiei pentru a aduce încărcătura drept în mijlocul ţintei. Buletinele de ştiri de pe Pământ raportară un meteorit gigant în sub-Antarctica, detectat de Observatorul Astronomic din Capetown, al cărui loc de impact se potrivea perfect cu tragerea lui Mike – Mike mă sună ca să se laude, în timp ce înregistra transmisia de seară a agenţiei de ştiri Reuters.

– Ţi-am spus că a fost la fix, zise Mike, exultând de fericire. Am urmărit-o. Oho, ce lovitură grozavă!

Rapoartele ulterioare despre unda de şoc de la laboratoarele seismice şi despre tsunami de la staţiile oceanografice au fost abundente în detalii.

Şepcile Libertăţii au început să fie văzute pe capetele stilyagilor şi ale prietenilor lor. Simon Jester îşi puse şi el una între coarne. Bon Marché[43] le oferea ca premii. Alvarez participă la o şedinţă de lucru a Temnicerului-şef, în care Mort îi ceru să afle dacă şeful spionilor crede că trebuie făcut ceva de fiecare dată când nişte copii fără minte îşi fac de cap? Înnebunise

[43] Magazin ieftin (în lb. franceză în text).

Alvarez?

Pe la începutul lunii mai, m-am întâlnit cu Slim Lemke pe Şoseaua Tunel. Avea pe cap Şapca Libertăţii. Era bucuros că mă vede, iar eu i-am mulţumit pentru că achitase datoria foarte prompt (venise la trei zile de la proces şi îi plătise treizeci de dolari Hong Kong lui Sidris) şi i-am cumpărat o băutură răcoritoare. În timp ce stăteam de vorbă despre una şi alta, l-am întrebat de ce poartă tinerii şepci roşii? Dar de ce şepci? Ăsta era un obicei pământean, niet?

Ezită, dar apoi îmi spuse că era vorba de un gen de asociaţie secretă ca loja Elanilor. Am schimbat subiectul. Am aflat că numele lui întreg era Moses Lemke Stone, membru al clanului Stone. Asta m-a bucurat, eram rude, dar m-a şi surprins. Chiar şi cele mai bune familii, ca Stone, de exemplu, nu pot găsi întotdeauna căsnicii reuşite pentru toţi fiii lor. Eu am avut noroc, altfel şi astăzi hoinăream pe coridoare la vârsta lui. I-am spus că suntem rude din partea mamei.

Deveni prietenos şi-mi zise scurt:

– Vere Manuel, te-ai gândit vreodată că noi ar trebui să ne alegem propriul nostru Temnicer-şef?

Am răspuns că nu, nu mă gândisem. Autoritatea îl pusese pe Temnicerul-şef pe care-l aveam acum şi mă gândeam că aşa va fi mereu. El mă întrebă de ce trebuie să avem o Autoritate? Eu l-am întrebat cine i-a băgat în cap ideea asta? El insistă că nimeni, se gândise el aşa – ce, n-avem dreptul să gândim?

Când am ajuns acasă, am fost tentat să-l pun pe Mike să verifice care este numele partidului din care făcea parte Slim, dacă exista unul, dar m-am gândit că nu era bine pentru securitate şi nici n-ar fi fost corect faţă de băiat.

Pe 3 mai 2076, şaptezeci şi unu de bărbaţi cu numele de Simon au fost ridicaţi, interogaţi, dar eliberaţi după aceea. Niciun ziar nu scoase o vorbă despre povestea asta, dar toată lumea află de ea, pentru că am avut grijă să acţionăm la nivelul celulelor până la J, iar douăsprezece mii de oameni pot răspândi veştile mai repede decât mi-aş fi imaginat. Am accentuat că unul dintre bărbaţii interogaţi avea doar patru ani, lucru neadevărat, dar eficient pentru interesele noastre.

Stu LaJoie a rămas la noi în lunile februarie şi martie şi s-a întors pe Pământ abia pe la începutul lui aprilie. Îşi schimbase biletul pentru nava următoare şi apoi, din nou, pentru următoarea. Când i-am spus că se apropie de linia invizibilă după

care se produc schimbări fiziologice ireversibile, mi-a zâmbit zicându-mi să nu-mi fac griji. Dar a făcut totuşi nişte aranjamente ca să poată folosi centrifuga.

Stu nu voia să plece nici măcar în aprilie, dar trebuia. Avea o misiune pe Pământ, era deja membru al partidului. La plecare a fost îmbrăţişat şi sărutat cu lacrimi în ochi de toate soţiile mele şi de Wyoh, iar el le-a asigurat pe fiecare în parte că o să se întoarcă.

Eu nu m-am amestecat când s-a vorbit de recrutarea lui Stu, n-am vrut să provoc necazuri prin hotărârea mea. Wyoh, profesorul şi Mike au vrut să rişte, iar eu le-am acceptat bucuros judecata.

Cu toţii am participat la atragerea lui Stu LaJoie – eu, profesorul, Mike, Wyoh, Mami ba chiar şi Sidris, Lenore, Ludmilla şi copiii noştri şi. Hans, Ali, Frank, pentru că prima impresie care l-a fermecat a fost viaţa de zi cu zi a familiei Davis. A mai contat şi faptul că Lenore este cea mai frumoasă fată de pe Lună – deşi nu le pune într-un con de umbră pe Milla, Wyoh, Anna şi Sidris – dar şi dragostea lui Stu pentru bebeluşi. Mami i-a acordat o atenţie exagerată, după părerea mea, Hans i-a arătat cum se cultivă plantele fără pământ. Iar Stu se murdări, transpiră şi se tăvăli prin noroi, în tunele, cot la cot cu băieţii noştri – ajută la strângerea peştişorilor chinezeşti din heleşteu, fu înţepat de albine, învăţă să folosească un costum de presiune şi urcă cu mine la suprafaţă, ca să fac nişte modificări la bateria solară, o ajută pe Anna să înjunghie un porc şi învăţă câte ceva despre tăbăcitul pieilor, stătu de vorbă cu Bunicul şi nu-l contrazise auzind noţiunile naive pe care le avea despre Pământ, spălă vase alături de Milla, ceva ce niciunul dintre bărbaţii noştri nu făcuse vreodată, jucă tot felul de jocuri cu copiii cei mai mici şi cu jucăriile lor, învăţă să macine făina şi făcu schimb de reţete culinare cu Mami.

După apropierea de familia mea, l-am prezentat profesorului şi astfel începu partea politică a caracterului lui. Eu nu recunoscusem nimic, oricând puteam da înapoi în momentul când profesorul îl prezentă lui Adam Selene, pe care îl putea auzi doar la telefon, pentru că „momentan este plecat în Hong Kong”. Când Stu s-a ataşat de Cauză şi a fost primit în rândurile noastre, am lăsat la o parte orice prefăcătorie şi i-am spus că Adam era preşedintele nostru, pe care nu-l va întâlni niciodată din motive de securitate.

Dar Wyoh s-a implicat cel mai mult şi pe judecata ei s-a bazat profesorul când a dat cărţile pe faţă şi i-a spus lui Stu că pregătim o revoluţie. Ştirea nu l-a surprins, îşi dăduse seama şi se aştepta să avem încredere în el.

Se spune că odată cineva a lansat o mie de nave ca să reuşească acolo unde ar fi avut nevoie doar de una-două. Nu ştiu dacă Wyoh s-a folosit numai de raţionamente când a vorbit cu Stu despre partid. N-am încercat să aflu niciodată. Dar Wyoh este mai importantă pentru că ea m-a atras pe mine şi nu teoria profesorului sau cifrele lui Mike. Chiar dacă Wyoh s-a folosit şi de metode mai puţin ortodoxe în munca de lămurire a lui Stu, n-ar fi prima eroină care ar face asta pentru ţara ei.

Stu s-a dus pe partea Lunii dinspre Pământ cu o carte de coduri. Nu sunt un expert în coduri şi mesaje cifrate, dar un specialist în computere învaţă principiile codificării în timpul studiului teoriei informaticii. Un cifru e un model matematic prin care fiecare literă este înlocuită de o alta, cea mai simplă metodă de cifrare fiind cea a alfabetului amestecat.

Un cifru poate fi extrem de subtil, mai ales dacă este realizat cu ajutorul unui computer. Punctul slab al cifrurilor este că toate se bazează pe scheme. Dacă un computer le poate inventa, un altul le poate sparge.

Codurile nu au aceeaşi slăbiciune. Să zicem că o carte de coduri conţine grupul de litere GLOPS. Asta înseamnă: „Mătuşa Minnie va veni acasă joi” sau „3,14157…”?

Înţelesul este cel pe care i-l atribui tu şi niciun computer nu poate decodifica mesajul din grupul de litere. Dă-i unui computer un număr destul de mare de grupuri şi o teorie raţională despre semnificaţia unui grup sau a mai multora şi îl va descifra în cele din urmă, pentru că semnificaţiile vor arăta schemele de cifrare. Dar codul este o problemă de alt gen, cu un grad mai mare de dificultate.

Codul pe care-l alesesem era cel mai banal cod comercial, folosit atât pe Terra, cât şi pe Lună, pentru telegramele comerciale. Dar nu l-am lăsat aşa, l-am perfecţionat. Profesorul şi cu Mike au stat de vorbă ore în şir despre ce informaţii ar dori partidul să transmită agentului său de pe Pământ sau ce să primească de la el, apoi Mike şi-a pus la lucru vastele lui informaţii, scoţând la iveală un set nou de semnificaţii pentru cartea de coduri, un sistem prin care se putea spune: „Cumpără contracte pentru următoarea recoltă de orez thailandez” la fel de

bine ca: „Fugi, ne-au prins”. Sau orice altceva doreai să spui, pentru că avea semnale de cod care permiteau să spui orice nu fusese anticipat.

Într-o noapte târziu, Mike a tipărit noul cod la tipografia ziarului *Lunaia Pravda,* iar redactorul de noapte a trimis rola unui alt camarad, care a convertit-o într-o rolă de film minusculă pe care a trimis-o înapoi, niciunul dintre cei doi neştiind ce-a făcut şi de ce. Apoi, rola a aterizat în buzunarul lui Stu. Cei care plecau de la noi erau controlaţi foarte strict nu numai la bagaje, ci şi corporal, operaţiune îndeplinită de Dragonii nervoşi, dar Stu ne-a asigurat că nu va avea nicio problemă. Poate că a înghiţit-o, nu ştiu.

După ce-am făcut-o şi pe-asta, unele dintre mesajele trimise de LuNoHoCo spre Terra ajungeau la Stu prin agentul său de la bursa londoneză.

Scopul nostru avea şi o parte financiară. Partidul trebuia să cheltuiască nişte bani pe Pământ. LuNoHoCo transfera banii acolo (nu toţi banii pe care-i aveam erau furaţi, aveam şi afaceri care mergeau bine). Partidul avea nevoie de şi mai mulţi bani pe care să-i stocheze pe Pământ, aşa că Stu a fost nevoit să speculeze, acţionând în baza cunoaşterii secrete a planului Revoluţiei – eu, profesorul şi Mike am discutat pe toate părţile ce acţiuni au să crească la bursă, care au să scadă şi tot felul de lucruri legate de jocul la bursă... după ziarul *Der Tag*[44]. Asta era treaba profesorului, pe mine nu mă interesează genul ăsta de afacere.

Dar, înainte de *Der Tag* aveam nevoie de bani pentru construirea unui climat favorabil de opinie. Aveam nevoie de reclamă, de delegaţi şi senatori ai Naţiunilor Federative, aveam nevoie de un popor care să ne recunoască rapid atunci când va veni *Ziua cea mare.* Aveam nevoie de oameni simpli care să discute cu alţi oameni simpli la o bere: „Ce dracu’ e pe grămada aia de stânci ca să ne trimitem noi soldaţii acolo? Eu zic să-i lăsăm să se ducă dracului, aşa cum vor!”

Tot mai mulţi bani. Bani pentru publicitate, bani pentru mită, bani pentru organizaţii-fantomă şi pentru infiltrarea în organizaţiile deja existente, bani pentru a arăta adevărata economie a Lunii (Stu plecase burduşit de cifre), mai întâi prezentată ca material ştiinţific şi apoi într-o manieră populară,

---

[44] Ziua (în lb. germană în text).

bani ca să convingem biroul Afacerilor Externe al unei naţiuni mai mari că Luna Liberă ar oferi avantaje de necontestat, bani pentru punerea pe picioare a unui turism lunar organizat, a unui trust...

Prea mulţi bani! Stu îşi puse averea la dispoziţia partidului şi profesorul nu-l descurajă: acolo unde e averea, acolo este şi sufletul omului. Dar tot mai aveam nevoie de bani şi erau şi prea multe de făcut. Nu ştiam dacă Stu va reuşi să facă măcar a zecea parte din plan. N-aveam nicio putere, îi ţineam pumnii şi-atât. Cel puţin, aveam un punct de legătură pe Pământ. Profesorul susţinea că în orice război comunicarea cu inamicul e esenţială. Dacă urmau să aibă loc lupte, totul va fi stabilit corect. (Profesorul era pacifist de felul lui, dar ca şi în cazul dietei vegetariene pe care o ţinea, asta nu-l împiedica să fie realist. Ar fi fost un teolog minunat.)

Imediat după plecarea lui Stu pe Pământ, Mike stabili şansele 1:13. Aşa ca l-am întrebat cum vine asta.

– Dar, Man, îmi explică el răbdător, riscul a crescut. Faptul că e un risc necesar nu schimbă cu nimic realitatea că riscul a mai crescut.

Am tăcut. Cam pe atunci, pe la începutul lui mai, un factor nou a redus unele riscuri, dezvăluind totodată altele. O parte din Mike se ocupa de traficul de microunde între Terra şi Lună, mesaje comerciale, date ştiinţifice, canale noi video, radiotelefonie locală, traficul obişnuit al Autorităţii şi mesajele strict-secrete ale Temnicerului-şef.

În afară de mesajele Temnicerului-şef, Mike putea să le citească pe toate, inclusiv codurile şi cifrurile comerciale – spargerea cifrului era ca un joc de rebus pentru el – şi toată lumea avea încredere în computer. Mai puţin Temnicerul-şef, care n-avea încredere în Mike pentru că, după părerea mea, era genul de om care consideră că orice lucru mai complicat decât o pereche de foarfeci este ceva extrem de complex, misterios şi suspect – minte involuată din epoca de piatră.

Temnicerul-şef folosea un cod pe care Mike nu-l văzuse niciodată. De asemenea, folosea cifruri pe care nu le lucra prin Mike – în locul lui avea în biroul din reşedinţa personală un rahat de calculator imbecil pe care-şi făcea cifrul. Mai mult, avea un aranjament cu Autoritatea de pe Pământ să schimbe codul la anumite momente stabilite. Nu e nicio îndoială că se simţea în siguranţă.

Mike îi sparse cifrul şi deduse momentele de schimbare a codurilor din joacă. Nu atacă codul până nu-i ceru profesorul s-o facă, pe el nu-l interesa aşa ceva.

Dar odată ce profesorul îi spuse să facă asta, Mike abordă serios problema mesajelor strict secrete ale Temnicerului-şef. A luat-o de la zero. Până atunci, după fiecare transmisie, Mike ştergea mesajele. Dar, încet-încet, acumulă date pentru analiză – cât se poate de lent, pentru că Temnicerul-şef folosea sistemul ăsta numai atunci când era ceva urgent. Uneori, între aceste mesaje exista un interval de câte o săptămână. Apoi, Mike începu să culeagă semnificaţii pentru grupuri de litere, fiecăruia atribuindu-i câte o posibilitate. Un cod nu cedează în întregime dintr-o dată, poţi să cunoşti semnificaţia a nouăzeci şi nouă de grupuri dintr-un mesaj şi să ratezi ceea ce-i mai important, pentru că nu înţelegi că un grup înseamnă şi altceva decât GLOPS.

Totuşi utilizatorul are şi el o problemă: dacă, din greşeală, în loc de GLOPS i se transmite GLOPT, a încurcat-o. Orice metodă de comunicare are nevoie de redundanţă, altfel informaţia se poate pierde. Mike atacă tocmai această redundanţă cu răbdarea perfectă a unei maşini lucide.

Computerul a descifrat cea mai mare parte din codul Temnicerului-şef imediat ce a fost proiectat. Acum Temnicerul-şef transmitea mai multă corespondenţă decât în trecut, centrată pe un singur subiect (ceea ce ne era de folos) – securitatea şi activitatea subversivă.

Aha, îl făcusem pe Mort să se agite, striga după ajutor.

Raportă că acţiunile subversive mergeau înainte, în ciuda celor două coloane de trupe ale Dragonilor Păcii şi ceru trupe mai multe pentru a putea plasa paznici în punctele cheie ale fiecărui oraş.

Autoritatea îi răspunse că era ridicol ceea ce cerea, nu-şi mai permitea să mai trimită trupe – care oricum aveau altceva de făcut pe Pământ – şi ar fi mai bine să termine cu astfel de cereri. Dacă voia mai mulţi paznici, să recruteze dintre deportaţi, pentru că oamenii lui erau pierduţi pentru totdeauna dacă începeau să li se schimbe funcţiile interne. Creşterea cheltuielilor administrative trebuia suportată de Lună, nu i se va permite nimic în plus faţă de bugetul alocat de Pământ pentru Lună. I se comandă să raporteze ce măsuri a luat pentru a satisface cotele de cereale stabilite în actul cu numărul cutare.

Temnicerul-şef spuse că, dacă nu i se îndeplinesc cererile, extrem de modeste, de personal de securitate antrenat – repet, nu condamnaţi neantrenaţi care nu sunt buni de nimic şi nu faci nicio scofală cu ei – atunci el se spală pe mâini de asigurarea ordinii civile şi cu atât mai mult de cotele necesare Pământului.

Mesajul de răspuns întreba batjocoritor ce importanţă are dacă deportaţii se hotărăsc să se revolte în găurile lor? Dacă asta îi dă insomnii, de ce nu s-a gândit să le oprească energia, metodă folosită cu succes în 1996 şi 2021?

Schimburile de mesaje ne-au făcut să ne revizuim calendarul, să accelerăm anumite procese, să încetinim altele. Aşa cum pregăteşti cina ca să iasă bine, o revoluţie trebuie gătită perfect. Stu avea nevoie de timp pe Pământ. Noi, aici, aveam nevoie de proiectile, de rachete mici telecomandate şi de circuite asociate, necesare pentru aruncarea pietrelor. Oţelul era o problemă – să cumperi materia primă, să-l obţii, să-l transporţi prin labirintul tunelelor până la locul noii catapulte. Trebuia să mărim partidul, să ajungem până la litera K la celule – cam patruzeci de mii – eşaloanele cele mai de jos trebuiau alese în special pentru spiritul lor războinic mai degrabă decât pentru aptitudinile pe care le avusesem în vedere la început. Aveam nevoie de arme împotriva trupelor debarcate. Trebuia să deplasăm radarele lui Mike, fără ajutorul lor era orb. (Mike nu putea fi mutat, părţile care îl constituiau erau răspândite peste tot în Lună. Dar deasupra părţilor lui centrale, aflate în Complex, avea o mie de metri de stâncă, era înconjurat de oţel blindat elastic. Autoritatea se gândise că cineva, cândva, va încerca să arunce nişte bombe H asupra sediului central.)

Trebuia să facem toate chestiile astea şi să avem grijă ca mâncarea să nu dea în foc. Era nevoie de chibzuinţă şi atenţie.

Aşa că am încetat să-l mai enervăm pe Temnicerul-şef şi am încercat să ne ocupăm ca prioritate principală de altele. Simon Jester şi-a luat vacanţă. Am lansat zvonul că şepcile libertăţii nu mai erau la modă, dar le-am păstrat. Am încetat să mai provocăm incidente cu Dragonii – ceea ce nu a dus la desfiinţarea lor, dar le-a mai redus numărul.

În ciuda eforturilor pe care le făceam de a-l linişti pe Mort, se întâmplă ceva care ne sperie pe noi. Temnicerul-şef nu primise niciun mesaj (noi, cel puţin, n-am interceptat niciunul) care să-i aprobe cererea de trupe suplimentare, dar el începuse să scoată oamenii din Complex. Lucrătorii civili care locuiau acolo au fost

nevoiţi să-şi caute găuri de închiriat în L-City. Autoritatea s-a apucat să facă forări de testare şi explorări de rezonanţă într-un cubic de lângă L-City, care ar fi putut fi transformat într-un furnicar.

Ce însemna asta? Că Autoritatea pregătea deportarea unui număr neobişnuit de mare de prizonieri? Oricum era clar că spaţiul din Complex va fi folosit în alte scopuri decât pentru cazare. Dar Mike ne zise:

– De ce vă amăgiţi singuri? Temnicerul-şef va primi trupele de care vorbea în mesaje. Spaţiul acela a fost degajat pentru barăcile lor. Dacă ar fi fost vorba de altceva, ar fi trebuit să aud şi eu.

– Dar, Mike, de ce nu ai auzit, dacă e vorba de trupe? Ai descifrat destul de mult din codul Temnicerului-şef, nu?

– Nu destul de mult, ci l-am decodificat total. Dar ultimele două nave au transportat persoane importante din cadrul Autorităţii şi nu ştiu ce-au vorbit la telefon.

Am plănuit cum să acoperim posibilitatea de-a avea de înfruntat zece coloane suplimentare, asta fiind cifra estimată de Mike. Atât de mulţi oameni puteau locui în cubicul nou eliberat. Cu ajutorul lui Mike, ne puteam descurca şi cu grămada asta de indivizi, dar acest lucru ar fi dus la o mulţime de morţi şi nu la lovitura de stat pe care şi-o imaginase profesorul.

Ne-am mărit eforturile de a accelera şi alţi factori.

Când, brusc, ne-am trezit obligaţi…

13

O chema Marie Lyons, nu avea mai mult de optsprezece ani şi se născuse pe Lună. Mama ei fusese exilată în Trupele Păcii, în ’56. Tatăl nu era înregistrat nicăieri. Părea să fi fost o fiinţă care nu făcuse nimănui niciun rău. Lucra ca funcţionară la controlul proviziilor, în departamentul de transporturi şi locuia în Complex.

Poate că ura Autoritatea şi-i plăcea să-i tachineze pe Dragonii Păcii sau poate că totul a început ca o tranzacţie comercială pentru o partidă de sex, făcută cu sânge rece de parcă ar fi fost vorba de altcineva, într-o speluncă din spatele nişei unui automat. De unde să ştim ce a fost? Erau şase Dragoni acolo. Nu s-au mulţumit doar s-o violeze (dacă a fost viol), ci au supus-o şi perversiunilor şi apoi, plictisiţi, au ucis-o. În loc să şteargă

urmele, au lăsat-o acolo. A fost găsită de o femeie din serviciul civil. N-apucase să se răcească. A ţipat. Ultimul ei ţipăt.

Imediat am aflat şi noi de chestia asta. Mike ne-a chemat pe toţi trei, în timp ce Alvarez şi Ofiţerul Comandant al Dragonilor Păcii făceau cercetări în biroul şefului spionilor. N-au întâmpinat probleme în prinderea făptaşilor. Acum îi chestionau pe rând pe fiecare şi se certau între interogatorii. La un moment dat, l-am auzit pe Alvarez zicând:

– Ţi-am spus eu că bătăuşii ăştia trebuie să aibă femeile lor! Doar te-am avertizat!

– La dracu', răspunse ofiţerul Dragon. Ţi-am zis, cred, de o mie de ori că ăştia nu o să trimită nicio femeie în locurile astea. Problema este cum să ieşim basma curată toată povestea asta?

– Eşti tâmpit? Temnicerul-şef ştie deja.

– Totuşi, problema rămâne în picioare.

– La naiba, taci şi trimite-l aici pe următorul.

Încă de la începutul poveştii tragice şi în acelaşi timp mârşave, Wyoh ni s-a alăturat în atelier. Machiajul nu reuşea să-i ascundă paloarea din obraji, nu spunea nimic, dar voia să stea lângă mine şi să mă ţină de mână.

Se termină şi interogatoriul, dar nu se ajunse la niciun rezultat. Ofiţerul Dragon şi Alvarez încă se mai certau. Alvarez voia ca cei şase să fie executaţi imediat, iar faptul să fie făcut public (judecase raţional, dar nu era destul pentru ce avea el nevoie), iar ofiţerul îi tot dădea înainte cu muşamalizarea incidentului.

– Mike, zise profesorul, ascultă-i mai departe şi vezi ce pun la cale. Ce ziceţi Man, Wyoh? Idei?

Nu aveam niciuna. Nu eram un revoluţionar rece şi viclean, fără sentimente, tot ce ştiam era că simţeam o mare nevoie de răzbunare, voiam să-mi înfig călcâiul în feţele celor şase bestii.

– Nu ştiu. Ce o să facem, profesore?

– Să facem? Mai avem de ales? Suntem călare pe tigru şi-l ţinem de urechi. Mike, unde e Finn Nielsen? Găseşte-l, te rog.

– Sun chiar acum, răspunse Mike.

Îl găsi şi ne făcu legătura. Am auzit:

– … la metroul Sud. Amândouă gărzile au murit, şi cam şase dintre oamenii noştri. Oameni necunoscuţi, nu camarazi ai noştri. S-a răspândit un zvon despre bătăuşii violenţi care violează şi ucid femeile din Complex. Adam, ar fi mai bine să vorbesc cu profesorul.

– Sunt aici, Finn, răspunse profesorul cu o voce puternică, încrezătoare. Acum vom acţiona. Trebuie. Închide, ia armele cu laser şi oameni antrenaţi cu ele, toţi oamenii pe care poţi să-i aduni.

– Da! E bine, Adam?

– Da, fă cum spune profesorul. Apoi sună din nou.

– Stai, Finn! am intervenit. Aici e Mannie. Vreau şi eu o armă.

– Dar nu ai făcut antrenament, Mannie.

– Dacă e laser, pot să-l folosesc!

– Mannie, îmi zise profesorul hotărât, taci din gură. Pierzi vremea de pomană, lasă-l pe Finn să se ducă. Adam, un mesaj pentru Mike. Spune-i: Planul de Urgenţă numărul patru.

Exemplul profesorului îmi spulberă nehotărârea. Uitasem că Finn nu trebuia să-l cunoască pe Mike decât sub numele de Adam Selene, uitasem totul în afară de mânia orbitoare.

– Finn a închis, profesore, zise Mike, iar eu am pregătit planul numărul patru de când a început totul. În clipa asta nu e niciun schimb de mesaje, în afară de materialul obişnuit care a fost afişat mai devreme. Vrei să-l întrerup?

– Nu, urmează planul patru. Să nu laşi să treacă nicio transmisie de pe Pământ care ar aduce vreo ştire şi nici dinspre Lună. Dacă vine totuşi vreun mesaj, opreşte-l şi consultă-ne.

Planul patru era un director de urgenţă al comunicaţiilor, care avea menirea de a cenzura ştirile de pe Terra, fără a trezi suspiciuni. Pentru asta Mike era pregătit să vorbească pe mai multe voci, scuzându-se că transmisia directă va suferi o întârziere – dar se vor putea transmite mesaje scrise.

– Program în acţiune, aprobă Mike.

– Bine. Mannie, fiule, calmează-te, vino-ţi în fire. Lasă-i pe alţii să lupte cu armele, e nevoie de tine aici, trebuie să ne mişcăm repede, să improvizăm ceva. Wyoh, închide telefonul şi anunţ-o pe camarada Cecilia să-i strângă pe toţi copiii din banda de *Haimanale* de pe coridoare. Copiii să se ducă acasă şi să rămână acolo, iar mamele lor să le îndemne şi pe alte mame să-şi ţină copiii acasă. Nu ştim cât va dura lupta şi nu vrem ca vreun puşti să păţească ceva.

– Chiar acum, profesore!

– Stai. După ce vorbeşti cu Sidris, du-te la stilyagi cu un mesaj. Vreau zarvă mare în biroul din oraş al Autorităţii – să intre, să distrugă locul respectiv, să facă zgomot, să ţipe – dar să nu fie rănit nimeni, dacă se poate. Planul 4-M. Decuplează

Complexul, în afară de liniile tale.

– Profesore, i-am zis. Ce sens are nebunia asta?

– Mannie, Mannie! Asta e ZIUA CEA MARE! Mike, vestea despre viol şi crimă a ajuns în celelalte oraşe?

– Din câte am auzit, nu. Am ascultat din loc în loc, la întâmplare. Staţiile de metro sunt liniştite, în afara celor din Luna City. Tocmai a început lupta la staţia Vest. Vrei să auzi ceva?

– Nu acum. Mannie, du-te pe furiş până acolo şi uită-te. Stai pe-aproape de un telefon. Mike, începi tămbălăul în toate furnicarele, transmiţi veştile prin celule şi foloseşte-te de versiunea lui Finn, nu de adevăr. Bătăuşii violează şi ucid toate femeile din Complex – dacă vrei îţi dau eu detalii, dacă nu, inventează. Aha, poţi să le ordoni gărzilor de la celelalte staţii de metro să se întoarcă la barăci? Vreau luptă, dar n-are rost să ne trimitem oamenii împotriva unora mai bine înarmaţi. Poate că reuşim să evităm un măcel.

– Am să încerc.

M-am grăbit să ajung la staţia Vest. Coridoarele erau pline de oameni furioşi. Oraşul urla într-un fel pe care nu-l mai auzisem până acum şi, în timp ce traversam Şoseaua, am auzit strigăte şi zgomotul mulţimii care venea din direcţia Autorităţii, deşi cred că Wyoh nu avusese destul timp ca să ajungă la stilyagi să-i anunţe. Aşa şi era, ceea ce profesorul încercase să facă, se întâmplase spontan.

Staţia era plină şi m-am împins şi am dat din coate ca să văd ceea ce trebuia să ştiu sigur, şi anume că gărzile de la paşapoarte fie muriseră, fie dispăruseră. Erau morţi, deci ştirea pe care o auzisem mai înainte era adevărată. Lângă ei mai erau trei lunari, morţi şi ei. Unul dintre ei era un copil, să fi avut vreo treisprezece ani şi murise agăţat de gâtul unui Dragon. Mai avea pe cap şepcuţa roşie cu simbolul libertăţii. Mi-am croit drum prin mulţime, spre un telefon public şi am raportat.

– Bine. Acum du-te înapoi, ia actele unuia dintre paznici. Vreau numele şi rangul. L-ai văzut pe Finn?

– Nu.

– Vezi că se îndreaptă spre tine, cu trei arme. Spune-mi unde e cabina din care suni, du-te, ia actele şi întoarce-te la telefon.

Dispăruse un cadavru, cineva îl târâse în altă parte. Bog ştie ce voiau să facă cu el! Celălalt era mutilat bine, dar am reuşit să-i smulg lanţul cu medalion de identificare de la gât, înainte ca să-l ia şi pe el. Mi-am făcut loc înapoi la telefon şi am găsit o femeie

în cabină.

– Doamnă, am spus, trebuie să dau un telefon urgent.

– Poftim, dar e stricat.

Perfect, Mike îl păstrase pentru mine. I-am dat profesorului numele paznicului.

– Bine, mi-a zis. L-ai văzut pe Finn? Are să te caute la cabina de unde suni.

– Nu… a, ba da. Acum l-am văzut.

– Bine, stai cu el. Mike, ai cumva o voce care să se potrivească cu numele Dragonului?

– Îmi pare rău, profesore, n-am.

– Nu-i nimic, fă-ţi una care să sune răguşit şi înspăimântat. Sunt şanse ca Ofiţerul Comandant să nu-l cunoască prea bine. Crezi că soldatul l-ar fi sunat pe Alvarez?

– Nu, cred că l-ar fi sunat pe Ofiţer. Alvarez dă ordinele prin el.

– Bun, atunci sună-l pe comandant. Raportează atacul, cere ajutor şi mori în mijlocul frazei. Fă în aşa fel încât să se audă sunete de luptă şi poate şi un strigăt de genul „Uite-l şi pe ticălosul ăsta!” chiar înainte să-ţi dai duhul. Te descurci, nu?

– Programat. Nu-i nicio problemă, răspunse Mike înveselit.

– Bine, dă-i drumul. Mannie, dă-mi-l pe Finn.

Planul profesorului era să scoată din barăci gărzile care nu erau de serviciu, să le scoată pe toate, iar oamenii lui Finn, pregătiţi de luptă, să-i aştepte la ieşirea din capsule. Şi a mers cât a mers, pentru că Mort Nesuferitul şi-a pierdut minţile de panică şi i-a oprit pe câţiva, ca să-l protejeze, în timp ce trimitea mesaje disperate spre Pământ – care însă nu ajungeau la destinaţie.

M-am abătut de la disciplina profesorului şi-am pus mâna pe o armă cu laser, când sosi şi a doua capsulă plină cu Dragonii Păcii. Am ars doi bătăuşi, dar am descoperit că-mi pierise setea de sânge şi i-am lăsat pe ceilalţi trăgători să se ocupe de restul trupei. A fost floare la ureche. Cum scoteau capul din cuib, erau terminaţi. De frică, jumătate din echipă nu a mai ieşit. Au murit afumaţi în capsulă. M-am întors la postul meu, lângă telefon.

Decizia Temnicerului-şef de a ascunde afacerea cu violul a iscat probleme mari la Complex. Alvarez a fost ucis. Au mai murit Ofiţerul Comandant şi două jachete galbene. Un grup format din Dragonii Păcii şi Jachetele Galbene – erau treisprezece – s-au ascuns cu Mort. Capacitatea lui Mike de a urmări evenimentele prin telefon era destul de haotică, dar odată ce a fost clar că

toate efectivele înarmate se află la reşedinţa Temnicerului-şef, profesorul i-a cerut computerului nostru să înceapă faza următoare.

Mike stinse toate luminile Complexului, în afară de cele de la reşedinţa Temnicerului-şef şi reduse oxigenul până la punctul în care îţi pierdeai cunoştinţa. Nici nu mureai, dar nici nu-ţi era bine. Măsura asta a fost luată pentru a ne asigura că oricine ar încerca să creeze probleme, nu va reuşi. În reşedinţă tăie complet rezerva de oxigen, lăsând doar azot pur preţ de zece minute. Apoi oamenii lui Finn, care aşteptau în costume de presiune la staţia particulară de motoare a Temnicerului-şef, sparseră zăvorul ecluzei de aer şi intrară „umăr la umăr”.

Luna era a noastră.

Cartea a II-a

O gloată înarmată

14

Un val de patriotism a copleşit naţiunea şi ne-a unit.

Nu aşa spune istoria? O, frăţioare!

Pe onoarea mea, pregătirea unei revoluţii nu e o chestie atât de complicată pe cât e câştigarea ei. Am ajuns prea devreme la comandă, nu aveam nimic stabilit, erau prea multe probleme de rezolvat în jurul nostru. Sigur, Autoritatea de pe Lună dispăruse, dar Autoritatea Lunară de pe Pământ şi Naţiunile Federative din spatele ei erau încă puternice şi active. Dacă ateriza acum o navă cu trupe sau trimiteau un crucişător pe orbită oricând în următoarele două săptămâni, puteau să ia Luna înapoi foarte ieftin. Noi nu însemnam nimic, eram o gloată de oameni.

Am testat noua catapultă, mergea, dar stâncile-rachetă pregătite pentru lansare erau grozav de puţine, le numărai pe degetele de la o mână – de la mâna mea stângă. Nici catapulta nu era o armă pe care s-o poţi folosi cu succes împotriva navelor sau a trupelor. Aveam idei despre cum să respingem navele. Deocamdată aveam doar idei. Aveam câteva puşti proaste cu laser, depozitate în Hong Kong – inginerii chinezi sunt iscusiţi – dar numai câţiva oameni pregătiţi să le folosească.

Mai mult, Autoritatea avea funcţiuni utile. Cumpăra gheaţă şi cereale, vindea aer, apă, energie, controla o mulţime de puncte cheie. Indiferent ce avea să urmeze, trebuia să mergem înainte, nu era loc de întors. Poate că ne pripisem când am hotărât să distrugem birourile Autorităţii din oraş (eu aşa credeam) pentru că se distruseseră foarte multe documente. Totuşi, profesorul susţinuse că lunarii, toţi lunarii cu mic cu mare, aveau nevoie de un simbol concret al urii lor pe care să-l distrugă, iar birourile fuseseră punctul cel mai puţin important şi cel mai cunoscut pentru toată lumea.

Dar ne bazam pe Mike. El controla comunicaţiile, adică aproape tot ce mişca pe Lună. Profesorul începuse să controleze ştirile spre şi dinspre Pământ, lăsându-l pe Mike să cenzureze veştile până vom fi pregătiţi să spunem Terrei adevărul şi

adăugase „sub-faza M”, care izola complexul de restul Lunii şi, odată cu el, Observatorul Richardson şi laboratoarele asociate – Radioscopul pentru perforări, Centrul de Selenofizică şi aşa mai departe. Aveam de rezolvat o problemă, pentru că oamenii de pe Pământ veneau şi plecau la un interval cam de şase luni, prelungindu-şi timpul cu ajutorul exerciţiilor făcute în centrifugă. Cei mai mulţi pământeni de pe Lună erau oameni de ştiinţă. Turiştii erau puţini, cam treizeci şi patru. Trebuia să ne ocupăm de ei, dar deocamdată era destul că am întrerupt comunicarea cu Terra.

Telefoanele din Complex erau deconectate, iar Mike nu permitea capsulelor de metro să oprească la nicio staţie din Complex, chiar după reluarea transportului, ceea ce s-a întâmplat imediat după ce Finn Nielsen şi echipa lui îşi terminaseră treaba murdară.

Temnicerul-şef nu murise, de altfel nici nu intenţionam să moară. Profesorul considera că un temnicer-şef în viaţă poate muri oricând, dar un temnicer-şef mort nu mai poate fi înviat dacă ai nevoie de el. Planul fusese să-l ameţim oprind oxigenarea aerului din încăperi, să ne asigurăm că el şi gărzile care erau cu el nu mai pot lupta şi apoi să intrăm repede, în timp ce Mike introducea oxigenul.

Cu ventilatoarele la viteza maximă, Mike calculase că nu i-ar lua mai mult de patru minute ca să reducă oxigenul la nivelul zero – aşa încât au urmat cinci minute de hipoxemie în creştere, cinci minute de anoxie, apoi forţarea ecluzei inferioare, în timp ce Mike introducea oxigen pur, pentru refacerea echilibrului. Nu putea să ucidă pe nimeni, dar ar fi doborât un om la fel de radical ca o anestezie. Atacatorii din interior erau norocoşi dacă aveau costume de presiune, dar nici asta nu era o problemă. Hipoxemia este periculoasă, poţi leşina fără să-ţi dai seama că îţi lipseşte oxigenul. Este greşeala fatală a noilor veniţi.

Temnicerul-şef supravieţuise, împreună cu trei dintre gărzi. Însă, deşi era în viaţă, nu mai prezenta niciun pericol. Dar nici vreun interes. Creierul lui, lipsit de prea multă vreme de oxigen, se transformase în mămăligă. Niciunul dintre paznici nu şi-a revenit, deşi unii erau mai tineri decât el, se pare că anoxia le-a venit de hac.

În restul Complexului, nimeni nu a fost rănit. Când s-au aprins luminile şi s-a reluat circulaţia oxigenului pe canale, toţi erau bine, chiar şi cei şase ucigaşi-violatori care erau încuiaţi în

barăci. Finn a spus că era prea simplu să-i împuşti, nu meritau o moarte atât de uşoară, aşa că i-a luat el să-i judece cu echipa lui de luptă, pe post de juriu.

Au fost dezbrăcaţi, li s-au tăiat tendoanele de la glezne şi apoi au fost predaţi femeilor din Complex. Mi se face rău când îmi aduc aminte ce-au păţit după aceea, dar nu cred că au trecut printr-un supliciu la fel de lung şi dureros ca cel prin care a trecut Marie Lyons. Femeile sunt nişte fiinţe surprinzătoare – dulci, blânde, miloase, dar sălbăticia de care sunt în stare în anumite situaţii depăşeşte cu mult ura bărbaţilor.

Să vă spun câte ceva despre spionii trădători. Wyoh a fost hotărâtă să-i elimine, dar când am ajuns la ei şi-a pierdut entuziasmul răzbunării. Mă aşteptam ca şi profesorul să fie de acord cu ea, dar el îşi scutură capul în semn de protest.

– Nu, dragă Wyoh, oricât aş fi de acord cu non-violenţa, există două lucruri pe care le poţi aplica unui inamic: să-l omori sau să ţi-l faci prieten. Calea de mijloc duce numai la necazuri pe viitor. Un om care şi-a trădat o dată prietenii o s-o mai facă, iar pe noi ne aşteaptă o perioadă lungă în care orice trădător poate fi extrem de periculos. Trebuie să moară. În public, pentru a fi şi altora un exemplu.

– Profesore, zise Wyoh, ai spus odată că, dacă o să condamni un om, ai să-l elimini personal. Asta ai de gând să faci?

– Da şi nu, dragă Wyoh. Sângele lor îmi va rămâne pe mâini toată viaţa, îmi asum responsabilitatea. Dar m-am gândit la o modalitate mai puţin neplăcută, care să-i descurajeze şi pe alţi amatori de trădare.

Adam Selene făcu publică lista cu numele şi adresele tuturor trădătorilor care lucraseră ca spioni sub acoperire, angajaţi de Jean Alvarez, răposatul Şef al fostei Securităţi din Complexul Autorităţii. Adam nu ne-a spus nimic în legătură cu soarta lor. Unul dintre ei a reuşit să se ascundă timp de şase luni, schimbându-şi domiciliul şi numele. Dar pe la începutul lui ’77, cadavrul i-a fost găsit în exteriorul ecluzei din Novylen. Cei mai mulţi dintre ei au trăit doar câteva ore după anunţarea publică a listei.

În timpul primelor ore după lovitura de stat, ne-am confruntat cu o problemă la care nu ne gândisem – Adam Selene. Cine e Adam Selene? Unde e? Asta era revoluţia lui, el a pus la punct fiecare detaliu, fiecare camarad al organizaţiei îi cunoştea vocea. Acum eram liberi, nu trebuia să ne mai ascundem. Deci, *unde e*

Adam?

Am vorbit mult despre asta toată noaptea, în camera L de la hotelul Raffles. Am întors problema pe toate părţile, printre sute de hotărâri luate cu privire la tot felul de lucruri, cu oameni care întrebau ce să facă, în timp ce „Adam” lua deciziile care nu trebuiau discutate, trimitea veşti prin telefon spre Pământ, ţinea Complexul izolat şi altele. Fără îndoială, dacă nu l-am fi avut pe Mike, nici n-am fi putut cuceri Luna, nici nu ne-am fi putut păstra cucerirea.

Eu mă gândeam că profesorul trebuie să devină „Adam”, pentru că el a fost întotdeauna teoreticianul şi proiectantul nostru. Toată lumea îl ştia, unii camarazi ştiau că el este camaradul Bill, iar toţi ceilalţi îl cunoşteau şi îl respectau pe profesorul Bernardo de la Paz. Pe onoarea mea, i-a învăţat carte pe cei mai mulţi dintre cetăţenii importanţi din Luna City, dar şi pe alţii din marile oraşe. Era cunoscut de toate personalităţile de pe Lună.

– Nu, spuse profesorul.

– De ce nu? îl întrebă Wyoh. Profesore, gata, eşti ales! Spune-i, Mike.

– Mă abţin de la comentarii, zise Mike. Vreau să-l aud pe profesor. Să văd ce are de zis.

– Ce să zic, tu ai analizat, Mike, toate situaţiile, tu eşti creierul, răspunse profesorul. Wyoh, dacă ar fi posibil, n-aş refuza. Dar nu există nicio cale de a face ca vocea mea să se potrivească cu cea a lui Adam. Nu uitaţi că toţi camarazii îl cunosc pe Adam după voce. Mike a făcut o voce inconfundabilă, tocmai pentru asta.

Atunci, ne-am gândit să-l introducem pe profesor la video şi să-l lăsăm pe Mike cu vocea lui Adam.

S-a respins şi asta. Îl cunoşteau prea mulţi pe profesor, îl auziseră vorbind, iar vocea şi timbrul lui nu se puteau confunda cu vocea lui Adam. Apoi s-au gândit la mine – vocea mea era de bariton, semăna cu a lui Mike şi nu ştiau prea mulţi cum e vocea mea la telefon şi nimeni nu ştia cum e la video.

Am respins ideea din start. Oamenii vor fi surprinşi să mă vadă ca pe unul dintre locotenenţii Preşedintelui. Nu vor crede niciodată că eu am fost numărul unu.

– Hai să facem o combinaţie. Adam a fost un mister, să-l păstrăm aşa. Va apărea la video cu o mască. Profesore, tu vei fi corpul, iar tu, Mike – vocea.

– Ăsta este modul cel mai sigur de a distruge încrederea

oamenilor în perioada cea mai critică. Un conducător cu mască. Nu se poate, Mannie.

Am zis să găsim un actor să joace rolul lui Adam. Nu existau actori profesionişti în Luna City, dar erau amatori buni în trupa Luna Civic Players şi în Novy Bolşoi Teatr Associates.

– Exclus, zise profesorul, pe lângă faptul că trebuie să găsim un actor de înalt profesionalism şi moralitate – unul care să nu vrea să devină Napoleon peste noapte – nu avem timp de aşteptat. Adam trebuie să-şi înceapă conducerea efectivă chiar de mâine.

– Atunci, ai dat şi soluţia, am zis. O să-l folosim pe Mike numai, la radio, niciodată la video. Trebuie să găsim o scuză ca Adam să nu fie văzut niciodată şi să nu trezim bănuieli cu asta.

– Sunt obligat să fiu de acord cu tine, zise profesorul.

– Man, cel mai vechi prieten al meu, spuse Mike, de ce susţii că eu nu pot fi văzut?

– N-ai auzit? Mike, trebuie să prezentăm o persoană la video, cu tot tacâmul, faţă, voce şi trup. Tu ai corp, dar e numai metal. Faţă n-ai, cu atât mai bine, nu pierzi timpul cu bărbieritul, am dat-o eu pe glumă.

– Dar ce mă împiedică să arăt o faţă, Man? Până acum am prezentat o voce care nu are niciun sunet în spatele ei. De ce să nu arăt şi o faţă?

Eram prea surprins ca să răspund. M-am holbat la ecranul video pe care-l instalasem atunci când închiriasem camera. Un impuls este un impuls şi-atât. Electroni care se mişcă într-un dans numai de ei ştiut. Pentru Mike, lumea întreagă este o serie variabilă de impulsuri electronice trimise sau primite, care se învârt în mecanismele sale.

– Ei, nu, Mike, am spus.

– De ce nu, Man?

– Pentru că nu poţi! Cu vocea te descurci minunat. Asta îţi ia câteva mii de decizii pe secundă, e o joacă pentru tine. Dar ca să faci o imagine video ai nevoie de, să zicem, zece milioane de decizii pe secundă. Mike, eşti atât de rapid, încât nici nu pot să-mi dau seama până unde poţi merge. Dar nu cred totuşi că eşti suficient de rapid pentru o imagine video.

– Pui pariu, Man? zise Mike liniştit.

– Dacă Mike zice că poate, sigur că poate! spuse Wyoh indignată. Mannie, n-ar trebui să vorbeşti aşa cu el.

(Wyoh crede că un electron e o chestie cât o boabă de

mazăre.)

– Mike, i-am zis încet, n-aş paria. Dar bine, vrei să încerci? Să dau drumul la video?

– Pot să-l pornesc şi singur, răspunse el.

– Eşti sigur că-l nimereşti pe cel care trebuie? N-ar fi bine să dai spectacolul în altă parte.

– Nu sunt prost, îmi zise morocănos. Şi acum lasă-mă, Man. Recunosc că asta îmi va ocupa toată memoria.

Am aşteptat în tăcere. Apoi pe ecran apăru o pată cenuşie, cu nişte linii de sondare destul de vagi. Ecranul se înnegri din nou, apoi în centru apăru o lumină slabă care forma zone înceţoşate luminoase şi întunecoase, elipsoidale. Nu era o faţă, ci sugestia unei feţe pe care o vezi în pătura de nori de deasupra Terrei. Se limpezi puţin şi-mi aminti de imaginile holografice. Era fantoma unei feţe.

Se stabiliză, şi-l văzurăm pe Adam Selene. Era figura nemişcată a unui bărbat matur, fără fundal, era doar o faţă ca şi cum fusese decupată dintr-o fotografie şi lipită apoi pe ecran. Şi totuşi pentru mine era Adam Selene, nu putea fi altcineva.

Apoi zâmbi, mişcându-şi buzele şi bărbia, apoi îşi atinse buzele cu limba, un gest rapid care mă sperie.

– Cum arăt? ne întrebă.

– Adam, spuse Wyoh, părul tău nu e atât de ondulat. Şi ar trebui să ţi-l dai pe spate, deasupra frunţii, în ambele părţi. Arăţi ca şi cum ai purta perucă, dragule.

Mike făcu modificările necesare.

– Ei, acum e mai bine?

– Aşa şi aşa. Tu nu ai gropiţe în obraji? Eram sigură că ai gropiţe după felul în care chicoteai. Ca ale profesorului.

Mike-Adam zâmbi din nou, de data asta avea gropiţe.

– Cum trebuie să fiu îmbrăcat, Wyoh?

– Eşti la birou?

– Da, încă n-am plecat de la birou. Trebuie să stau aici în noaptea asta.

Fundalul se schimbă, deveni cenuşiu, apoi se localiză şi apăru colorat. În spatele lui Adam era un calendar de perete cu data curentă, marţi, 19 mai 2076, iar un ceas arăta ora exactă. Lângă cotul lui era un pahar de carton cu cafea. Pe birou se afla o fotografie înrămată, o poză de familie, doi bărbaţi, o femeie şi patru copii. Se auzea şi un zgomot de fundal, zumzăitul vag din piaţa Domului Vechi, mai puternic decât ar fi fost normal. Se

auzeau strigăte de la distanţă, iar cineva cânta Marsilieza în varianta lui Simon Jester.

Undeva, din afara ecranului, se auzi vocea lui Ginwallah:

– Gospodin?

Adam se întoarse în direcţia de unde venea vocea:

– Acum sunt ocupat, Albert, zise nerăbdător. Nu primesc niciun telefon de la nimeni, în afară de celula B. De rest, te ocupi tu.

Apoi se uită la noi.

– Ei, ce ziceţi? Wyoh? Vreo sugestie, profesore? Man, prietenul meu care avea îndoieli! Merge?

M-am frecat la ochi uluit.

– Mike, ştii să găteşti?

– Sigur. Dar nu gătesc. Sunt însurat.

– Adam, spuse Wyoh, cum poţi să fii atât de liniştit după ziua pe care am avut-o?

– Nu las ca lucrurile mărunte să mă îngrijoreze.

Se uită la profesor.

– Profesore, dacă nu ai nimic de zis despre imaginea mea, de unde înţeleg că e bună, hai atunci să vorbim despre ce o să spun eu mâine de dimineaţă. Mă gândeam să mă ocup de buletinul de ştiri de la ora opt dimineaţa, după ce-am să anunţ vestea în celule în timpul nopţii.

Am stat la discuţii toată noaptea. Eu am trimis de două ori după cafea, iar Mike-Adam şi-a schimbat şi el de două ori paharul de carton. Când am comandat sandvişuri, el l-a rugat pe Ginwallah să trimită şi el după câteva. Pe ecran a apărut o clipă imaginea din profil a lui Albert Ginwallah, un *babu* tipic, plicticos şi vag dispreţuitor. Mike-Adam mânca în timp ce mâncam şi noi, mormăind din când în când cu gura plină.

Când l-am întrebat (din interes profesional), mi-a spus că, după ce-şi alcătuise imaginea, programase totul aproape automat, iar el se concentra numai la expresiile faciale. N-a trecut mult şi-am uitat că era o imagine simulată de un computer. Mike-Adam vorbea cu noi prin video şi era mult mai bine decât la telefon.

Pe la trei şi jumătate dimineaţa, am stabilit deja strategia, apoi Mike se apucă să repete discursul. Profesorul se mai gândi să adauge nişte idei. Mike făcu toate revizuirile, apoi am căzut de acord că trebuie să ne odihnim, chiar şi Mike-Adam, deşi, de fapt, Mike rămase la post toată noaptea, supraveghind transmisiile

spre Terra, ţinând Complexul izolat, ascultând la multe telefoane. Profesorul şi cu mine am dormit în patul mare, Wyoh s-a întins pe o canapea. Am fluierat ca să sting luminile şi-n noaptea aceea am dormit fără griji.

De dimineaţă, la micul dejun, Adam Selene se adresă Lunii Libere.

Era blând, calm, hotărât şi convingător.

– Cetăţeni ai Lunii Libere, fraţi, camarazi – pentru cei care nu mă cunosc – daţi-mi voie să mă prezint: sunt Adam Selene, Preşedintele Comitetului de Urgenţă al Camarazilor pentru Luna Liberă… acum al Lunii Libere, pentru că suntem în sfârşit liberi. Aşa-zisa „Autoritate” care a uzurpat vreme îndelungată puterea aici, acasă la noi, a fost răsturnată. M-am trezit deocamdată şeful acestui guvern pe care-l avem – Comitetul de Urgenţă. În scurt timp, cât de repede se va putea, vă veţi alege propriul guvern liber.

Adam zâmbi şi făcu un gest ca şi cum avea nevoie de ajutor.

– Până atunci, cu sprijinul dumneavoastră, am să fac tot ce pot. Dacă vom face greşeli, nu ne judecaţi aspru. Camarazi, dacă nu v-aţi dezvăluit identitatea prietenilor şi vecinilor, e timpul s-o faceţi acum. Cetăţeni, cererile voastre vor ajunge la noi prin vecinii voştri camarazi. Sper că vă veţi supune cu bunăvoinţă, pentru că numai aşa se poate grăbi ziua când am să mă retrag, iar viaţa se va întoarce la normal – un normal nou, eliberaţi de Autoritate, de paznici, de trupele instalate la noi, fără grija paşapoartelor, fără percheziţii şi arestări la întâmplare.

Trebuie să trecem printr-o perioadă de tranziţie. Rugămintea mea este să vă întoarceţi la lucru. Reluaţi-vă viaţa normală. Pentru cei care până acum au muncit pentru Autoritate, sfatul meu este acelaşi. Întoarceţi-vă la muncă. Veţi primi salariile ca şi până acum, slujbele vor fi aceleaşi, până când vom stabili împreună ceea ce ne este necesar, pentru că suntem liberi şi nu mai trebuie să hotărască nimeni pentru noi. Cetăţeni deportaţi, împovăraţi de sentinţele pronunţate pe Pământ, a sosit ceasul eliberării voastre! Sunteţi liberi de-acum! Dar sper să mergeţi în continuare la lucru. Nu sunteţi obligaţi – a trecut vremea oprimării – dar sunteţi rugaţi să munciţi. O faceţi pentru voi. Dacă vreţi să părăsiţi Complexul, sunteţi liberi s-o faceţi, sunteţi liberi să mergeţi unde vreţi… iar serviciul metroului dinspre şi spre Complex se va relua imediat. Însă înainte de a vă folosi libertatea ca să hoinăriţi prin oraş, daţi-mi voie să vă reamintesc:

„Nu există prânz gratuit.” În prezent, cel mai bine pentru voi este în locul în care vă găsiţi acum, s-ar putea ca mâncarea să nu fie de cea mai bună calitate, dar va veni caldă şi la timp.

Pentru a prelua temporar acele funcţii necesare de la vechea Autoritate, am apelat la serviciile Directorului General al companiei LuNoHo. Această companie va asigura supervizarea temporară şi va începe să analizeze modul prin care putem scăpa definitiv de tirania Autorităţii şi cum să transferăm părţile ei utile în mâinile persoanelor particulare. Aşa că, rugămintea mea este să-i ajutăm.

Pe voi, cetăţeni ai naţiunilor de pe Terra care vă aflaţi printre noi, oameni de ştiinţă, turişti, vă felicit! Sunteţi martorii unui eveniment rar, naşterea unei naţiuni. O naştere înseamnă sânge şi durere, au existat şi acestea. Sperăm că s-a terminat cu ele. Veţi fi trataţi bine, iar dacă doriţi să plecaţi acasă, vă vom aranja plecarea cât mai repede posibil. Dar sunteţi bine veniţi dacă doriţi să mai rămâneţi. Dacă aţi dori să deveniţi cetăţeni al Lunii, ne-am simţi onoraţi. Dar pentru moment, vă rog: nu ieşiţi pe coridoare, evitaţi incidentele care ar putea duce la vreo vărsare de sânge, la dureri zadarnice şi inutile. Aveţi răbdare cu noi şi eu am să-i rog pe cetăţenii camarazi să fie răbdători cu voi. Oameni de ştiinţă pământeni, de la Observator sau din alte părţi, vă rog continuaţi-vă munca şi nu vă gândiţi la problemele noastre. Astfel, suferinţele noastre, în lupta pe care o ducem pentru a deveni o naţiune adevărată, nu vă vor atinge. Un singur lucru vă rog să înţelegeţi – îmi pare rău să o spun – dar suntem nevoiţi să intervenim în dreptul pe care-l aveţi, de-a comunica cu Pământul. Este o necesitate pentru noi. Vom înlătura cenzura imediat ce vom putea face acest lucru. Urâm cenzura la fel de mult ca şi voi.

Adam mai făcu încă o cerere:

– Nu încercaţi să mă vedeţi, camarazi. Telefonaţi-mi numai dacă este o urgenţă. Puteţi să-mi scrieţi la nevoie, scrisorile voastre vor beneficia de o atenţie specială din partea mea. Dar eu sunt singur, n-am dormit noaptea trecută şi nu-mi fac speranţe că noaptea asta voi dormi mai mult. Nu pot participa la întruniri, nu pot da noroc cu nimeni, nu pot primi delegaţi, trebuie să stau lipit de biroul ăsta şi să muncesc – ca să pot scăpa de misiunea asta şi s-o las pe umerii voştri.

Zâmbi:

– Gândiţi-vă că voi fi la fel de greu de văzut ca şi Simon Jester.

Fusese o transmisie de cincisprezece minute care se putea rezuma la: întoarceţi-vă la muncă, aveţi răbdare, daţi-ne timp.

Oamenii de ştiinţă nu ne-au acordat timp mai deloc – trebuia să-mi fi dat seama, era genul de treabă la care mă pricep.

Toată comunicaţia cu Pământul se făcea prin Mike. Dar băieţii ăia deştepţi cărora li se mai zice şi oameni de ştiinţă aveau destul de mult echipament electronic cât să umple un depozit, iar odată ce s-au hotărât s-o facă, nu le-a luat mai mult de câteva ore să improvizeze un aparat a cărui transmisie să poată ajunge pe Terra.

Salvarea a venit de la un turist care era de părere că Luna are dreptul să fie liberă. I-a dat telefon lui Adam Selene şi s-a pomenit vorbind cu o membră a echipei de femei pe care le cooptasem de pe nivelurile C şi D – un sistem pe care-l concepuse pentru auto-apărare, întrucât, în ciuda cererii lui Mike, jumătate din Lună încercă să-i telefoneze lui Adam Selene după transmisia video. Fiecare avea câte o problemă, de la cereri şi rugăminţi, până la genul de pisălogi care îi dădeau lui Adam sfaturi peste sfaturi despre cum să conducă Luna.

După vreo sută de convorbiri îndreptate spre mine de un camarad plin de zel de la compania de telefoane, am înfiinţat această echipă-tampon între oameni şi Adam Selene. Din fericire, camarada care a primit telefonul şi-a dat seama că sloganul „calmaţi-vă, vă rog” nu se aplică în toate cazurile şi mi-a dat telefon.

Câteva minute mai târziu, eu şi Finn Nielsen, împreună cu câţiva puşcaşi nerăbdători, ne îndreptam cu capsula spre zona laboratoarelor. Informatorului nostru i-a fost frică să dea nume, dar ne-a spus locul unde putem găsi transmiţătorul. I-am prins în flagrant, tocmai transmiteau spre Pământ şi numai acţiunea rapidă a lui Finn le-a salvat viaţa, pentru că însoţitorii noştri cu arme îşi pierduseră cumpătul când au văzut ce făceau. Nu voiam să „dăm un exemplu”. E mai greu să-i sperii pe oamenii de ştiinţă, minţile lor sunt diferite de ale celorlalţi muritori. Trebuia să-i abordăm altfel.

Am făcut transmiţătorul bucăţi şi i-am ordonat directorului să-i adune pe toţi în sala de mese, cerând să se facă apelul dintr-un loc de unde putea fi auzit de la un telefon. Apoi am vorbit cu Mike, am luat toate numele de la el şi i-am spus directorului:

– Doctore, aţi spus că sunt toţi aici. Dar lipsesc şapte – şi i-am

dat numele lor. Vă rog să-i aduceţi pe toţi până la ultimul.

Pământenii lipsă fuseseră anunţaţi, dar refuzaseră să se oprească din lucru – tipic pentru oamenii de ştiinţă.

Lunarii erau într-o parte a încăperii, pământenii de cealaltă parte. Le-am spus pământenilor:

– Noi am venit cu intenţii bune, am încercat să vă tratăm ca pe nişte oaspeţi. Dar trei dintre voi au încercat şi poate au şi reuşit să trimită mesaje spre Pământ.

M-am întors înspre director:

– Doctore, aş putea percheziţiona totul – oraşul, structurile de suprafaţă, laboratoarele, fiecare spaţiu centimetru cu centimetru – şi aş putea să distrug tot ce ar putea fi folosit ca transmiţător. Sunt electronist de meserie, ştiu ce varietate largă de componente poate fi convertită într-un transmiţător. Să zicem că distrug tot ce ar putea fi folosit în acest scop, dar fiind cam nătâng din fire, ca să nu am niciun risc, aş distruge orice lucru care nu înţeleg la ce foloseşte. Care ar fi rezultatul?

Parcă voiam să-i omor copilul! Se făcu vânăt la faţă.

– Asta ar opri toate cercetările… s-ar distruge date valoroase… s-ar pierde… mult, enorm, nici nu ştiu cât! Să zicem cam jumătate de miliard de dolari.

– Aşa m-am gândit şi eu. În loc de asta, aş putea să vă iau toate echipamentele pentru transmiţător şi să vă las să vă continuaţi munca cum veţi putea mai bine.

– Ar fi la fel de rău. Trebuie să înţelegeţi, gospodin, că atunci când se întrerupe un experiment…

– Da, ştiu. Decât să mut ceva şi să se piardă vreo piesă, mi-e mai uşor să vă iau pe toţi la Complex şi să vă cazez acolo, în fostele barăci ale Dragonilor. Dar şi asta ar distruge experimentele. Pe lângă asta… de unde sunteţi, doctore?

– Din Princeton, New Jersey.

– Da? Sunteţi aici de cinci luni şi fără îndoială că faceţi exerciţii şi purtaţi greutăţi ca să vă menţineţi în formă. Doctore, dacă suntem nevoiţi să facem ce-am spus, s-ar putea să vă luaţi adio de la Princeton pentru că, dacă vă mutăm, veţi sta încuiaţi. Dacă starea de urgenţă durează destul de mult, veţi deveni lunar fie că vă place, fie că nu. Şi la fel se va întâmpla şi cu ajutoarele dumneavoastră inteligente.

Un tip încrezut veni în faţă – unul dintre cei care a trebuit să fie chemat de două ori.

– Nu puteţi să faceţi asta! E împotriva legii!

– Zău? Ce lege, gospodin? Vreo lege de acasă de la voi?

M-am întors.

– Finn, arată-i legea.

Finn ieşi în faţă şi-şi aţinti ţeava puştii drept în stomacul individului. Degetul începu să apese, am văzut că siguranţa nu era pusă.

– Nu-l ucide, Finn.

Apoi am continuat, uitându-mă la pământeni:

– Am să-l elimin pe omul ăsta dacă trebuie să fac ceva ca să vă conving. Eu zic mai bine să aveţi grijă unii de alţii. O dată dacă mai călcaţi strâmb, puteţi să vă luaţi adio de la cercetările voastre şi de la Pământ. Doctore, vă avertizez să găsiţi metodele de a vă controla personalul.

M-am întors spre lunari:

– Tovarişci, vegheaţi să se poarte bine. Organizaţi-vă propriul vostru sistem de pază. Nu faceţi prostii. Fiţi atenţi că fiecare pământean este în perioada de probă. Dar dacă trebuie să eliminaţi pe cineva, nu ezitaţi s-o faceţi.

Apoi, către director:

– Doctore, orice lunar poate intra oriunde vrea, oricând, chiar şi în dormitoare. Asistenţii voştri sunt de-acum şefii voştri, în treburi de securitate. Dacă un lunar vrea să vă urmărească pe dumneavoastră sau pe oricine altcineva la WC, de exemplu, nu aveţi voie să comentaţi, pentru că s-ar putea să se enerveze.

Iar către lunari:

– În primul rând, aveţi grijă de securitate! Fiecare dintre voi are în sarcină câte un pământean – urmăriţi-l pas cu pas. Împărţiţi-i între voi, faceţi cum credeţi că e mai bine, dar să nu vă scape nimic. Să fiţi la un pas în spatele lor să nu poată să facă nicio cursă de şoareci, nicicum un transmiţător. Salariile vor fi ca mai înainte, voi vă faceţi datoria pentru Lună.

Am zărit zâmbete. Slujba de asistent de laborator era cea mai bună pe care şi-ar fi dorit-o vreodată un lunar – dar totuşi munceau sub comanda pământenilor, care ne priveau de sus, chiar şi cei care se pretindeau atât de amabili şi înţelegători.

Şi cu asta, am terminat ce-aveam de spus. Când mi s-a telefonat, am avut intenţia să-i elimin pe vinovaţi, dar profesorul şi Mike mă aduseseră pe drumul cel bun. Planul nu permitea nici violenţă împotriva pământenilor, cu atât mai mult cu cât se putea evita orice conflict.

Am pus „urechi” – nişte receptoare cu benzi foarte sensibile –

în jurul zonei laboratoarelor, pentru că orice emiţător direcţional împrăştie unde sonore şi împrejur. Iar Mike asculta toate telefoanele din zonă. După care ne-am pus pe aşteptat.

Ne-am liniştit un pic, pentru că ştirile de pe Pământ nu arătau nimic deosebit. Se părea că Pământul acceptă fără nicio bănuială transmisiile noastre cenzurate, iar corespondenţa particulară, comercială şi transmisiunile Autorităţii păreau neschimbate, ca de obicei.

Aveam noroc şi de un răgaz neaşteptat: pe Lună nu se afla nicio navă de pasageri şi nici nu se aştepta vreuna până pe 7 iulie. Ne-am fi descurcat dacă am fi avut probleme, să fraierim ofiţerii navei să ia cina cu Temnicerul-şef, apoi să ne prefacem că le păzim transmiţătoarele şi să le demontăm. Nava nu se putea ridica fără ajutorul nostru. Pe vremea aceea, o conductă de drenaj din gheaţă furniza apă pentru masa de reacţie. Nu aveau nevoie de multă apă, în comparaţie cu transporturile de grâne. Pe atunci, nu veneau pe Lună multe nave cu oameni la bord. Când venea una la trei săptămâni, ni se părea că e mare aglomeraţie, pe când transporturile de grâne se făceau zilnic. Vreau să vă spun de fapt că o navă care ar fi picat pe Lună nu era un risc prea mare. Cu toate astea, răgazul era un noroc pentru noi. Încercam din toate puterile ca totul să arate cât mai normal, până când vom fi în stare să ne apărăm.

Transporturile de cereale continuau ca şi mai înainte. Un transport era catapultat în momentul în care Finn şi oamenii lui pătrundeau în reşedinţa Temnicerului-şef. Iar următorul a plecat la timp, la fel ca şi celelalte de dinaintea lui.

În perioada de tranziţie nu s-au permis scăpări sau falsuri. Profesorul ştia ce făcea. Transportul de cereale era o operaţiune prea mare pentru o ţară atât de mică ca Luna şi nu se putea schimba peste noapte. Însemna „pâinea şi berea” prea multor oameni ca să ne permitem noi să ne jucăm cu vieţile lor. Dacă comitetul nostru ar fi ordonat embargoul şi ar fi încetat să mai cumpere cereale, am fi fost aruncaţi afară şi ar fi venit alţii, cu alte idei.

Profesorul spunea că este nevoie de o perioadă de educaţie. Între timp, şlepurile cu cereale erau catapultate ca de obicei. LuNoHoCo ţinea registrele şi elibera chitanţele, folosind personal din serviciul civil. Expedierile se făceau în numele Temnicerului-şef, iar Mike vorbea cu Autoritatea de pe Pământ cu vocea lui. Administratorul adjunct şi-a dat seama cum trebuie să se

comporte de îndată ce a înţeles că asta îi sporea şansele de a rămâne în viaţă. Inginerul-şef – McIntyre – îşi păstră şi el slujba. Era un lunar adevărat, dacă i se dădea o şansă. Şi nu era trădător. Şefii celorlalte departamente nu puneau probleme, viaţa mergea mai departe ca şi până atunci. Noi eram preocupaţi să luăm locul sistemului Autorităţii şi să scoatem la vânzare ce era de vândut particularilor interesaţi.

Peste noapte apărură o grămadă de oameni care se dădeau drept Simon Jester. Simon scrise o poezie aspră la adresa lor în care-i făcu de ocară, iar pozele lor apărură pe prima pagină din *Cotidianul lunar, Pravda şi Gong.* Wyoh redeveni la culoarea ei naturală, blondă şi se duse să-l vadă pe Greg la sediul noii catapulte. Apoi plecă într-o călătorie mai lungă, de vreo zece zile, la casa ei din Hong Kong Luna, luând-o şi pe Anna cu ea. Wyoh avea nevoie de o mică vacanţă, iar profesorul o încurajă să şi-o ia, arătându-i că se poate lua legătura cu ea prin telefon şi că, oricum, era nevoie de un contact mai apropiat al partidului în Hong Kong. Eu m-am ocupat de stilyagii ei, punându-i pe Slim şi pe Hazel locotenenţi – nişte puşti isteţi foc, în care puteam să am încredere. Slim rămase uimit când află că eu eram „camaradul Bork” şi că-l vedeam pe Adam Selene în fiecare zi. Slim şi Hazel mai făceau echipă bună şi din alt motiv. Hazel mai crescuse şi toată asprimea trupului i se transformase într-o moliciune senzuală şi voluptuoasă de femeie. Înflorise. Slim era oricând gata să-i schimbe numele în Stone, dacă ea ar fi optat pentru familia lui. Până atunci, era pregătit să îndeplinească sarcinile de partid alături de micuţa şi mândra noastră roşcată.

Nu toată lumea se simţea la fel de nerăbdătoare să pună umărul. Mulţi camarazi erau doar soldaţi de paradă, iar mai mulţi credeau că războiul s-a terminat odată cu înfrângerea Dragonilor Păcii şi capturarea Temnicerului-şef. Alţii s-au scandalizat când au aflat pe ce nivel ierarhic erau în structura partidului. Voiau să-şi aleagă o nouă structură, unde ei să fie primii. Adam nu mai pridìdea cu apelurile, erau milioane care îi propuneau să schimbe partidul şi altele tot de acelaşi gen – el le asculta, era de acord cu tot ce i se zicea şi îi asigura că mai este nevoie de serviciile lor în perioada până la alegeri. Ne spunea cine erau şi nu-mi amintesc ca vreunul dintre aceşti ambiţioşi de plastilină să fi făcut ceva ca lumea atunci când i-am pus la treabă.

Era o muncă infernală şi nimeni nu se înghesuia s-o facă. Erau câţiva, dar prea puţini. Unii dintre cei mai buni voluntari erau

oameni pe care partidul nu-i localizase înainte de începerea revoluţiei. Dar, în general, lunarii din interiorul sau din afara partidului nu erau interesaţi de munca „patriotică”, decât dacă era bine plătită. Un tip care se dădea membru de partid şi nu era, m-a acostat la hotelul Raffles, unde ne stabilisem cartierul general şi-a vrut să facem un contract de cincizeci de mii de nasturi pe care să-i poarte „Veteranii Revoluţiei”, cei de dinaintea loviturii, din care să-i iasă şi lui un mic profit (am făcut socoteala că voia să câştige patru sute la sută) şi eu să mă aleg cu nişte dolărei frumoşi, era o afacere profitabilă pentru toată lumea.

Când l-am măturat din calea mea, mă ameninţă că mă denunţă lui Adam Selene pentru sabotaj:

– Adam Selene e prietenul meu, am să te ţin eu minte.

Ăsta a fost ajutorul pe care l-am primit. Dar aveam nevoie de cu totul altceva. Ne trebuia oţel pentru noua catapultă, foarte mult oţel. Profesorul întrebă de ce trebuia să punem atâta oţel în jurul proiectilelor de piatră. I-am explicat că, din păcate, câmpul de inducţie nu făcea priză la piatra simplă. Trebuia să reinstalăm radarele balistice ale lui Mike la vechiul sediu, să punem unul nou la noul sediu. Era necesar să le facem pe amândouă, pentru că ne puteam aştepta la atacuri din spaţiu asupra vechiului sediu.

Am chemat voluntari – şi am venit doar cu doi care-mi puteau fi de ajutor – iar eu aveam nevoie de câteva sute de mecanici pe care să nu-i deranjeze munca în costumele de presiune. I-am angajat, plătindu-le cât trebuia, iar LuNoHoCo s-a înglodat în datorii la Banca Hong Kong Luna. Majoritatea fondurilor fuseseră transferate pe Pământ lui Stu şi nu mai aveam timp să furăm alţi bani. Un camarad descurcăreţ, Fu Moses Morris, semnă tot felul de acte ca să ne ajute financiar, dar dădu faliment. O luă de la capăt cu o mică croitorie în Kongville. Dar asta s-a întâmplat mult mai târziu.

De la trei la unu, bancnota Autorităţii scăzu la şaptesprezece la unu, iar oamenii din serviciul Autorităţii se puseră pe scandal, pentru că Mike îi plătea în continuare în cecuri de-ale Complexului. Le-am spus că puteau să rămână sau să-şi dea demisia. Aveau de ales. Apoi am angajat alţii de care aveam nevoie, cu dolari Hong Kong. Dar, din acel moment, am început să avem necazuri. Exista deja un grup destul de mare care nu era de partea noastră şi care tânjea după vremurile de altădată.

Ar fi fost în stare să trădeze noul sistem, dacă le-ar fi fost bine după aceea.

Fermierii şi agenţii de cereale nu erau mulţumiţi cu sistemul de plată de la capul catapultei care se făcea, ca şi mai înainte, în bancnote ale Autorităţii, la aceleaşi preţuri. „Nu vom accepta!” strigau ei, iar omul de la LuNoHoCo ridica din umeri şi spunea că nu erau obligaţi s-o facă, dar cerealele mergeau la Autoritatea de pe Pământ şi era adevărat, deci nu puteau primi decât bancnote al Autorităţii. Ori acceptaţi cecul, ori vă încărcaţi înapoi grânele în vagonet şi plecaţi de-aici.

Mulţi îşi luară marfa înapoi. Toţi bombăniră şi unii ameninţară că or să scape de cereale trecând pe producţia de vegetale din fibre sau orice altceva care ar aduce dolari Hong Kong. Profesorul zâmbi.

Aveam nevoie de fiecare miner de pe Lună, mai ales de minerii de gheaţă, care lucrau cu perforatoare puternice cu laser. Trebuia să-i folosim pe post de soldaţi. Nevoia noastră era atât de mare, încât m-am gândit să mă înrolez şi eu, cu toate că îmi lipsea un braţ şi eram cam ruginit pe la încheieturi. Dar pentru a mânui un perforator trebuia să ai muşchi, iar o proteză nu are aşa ceva în dotare. Profesorul îmi spuse să nu fiu prost. Şmecheria la care ne gândisem n-ar fi mers în atmosfera de pe Pământ. Un impuls laser cu energie funcţionează cel mai bine în vid şi lucrează perfect pe toată suprafaţa aflată în raza lui de bătaie. Perforatoarele mari, care săpaseră în piatră în căutarea pungilor de gheaţă, aveau să fie folosite ca „artilerie” pentru respingerea atacurilor spaţiale. Atât navele, cât şi rachetele, aveau sistem electronic. Dacă vrei să distrugi aparatura electronică, tragi în ea cu un fascicul laser. Dacă ţinta e presurizată, aşa cum se întâmplă cu navele care au oameni la bord, trebuie să faci o gaură pentru a o depresuriza. Dacă nu sunt presurizate, un impuls laser puternic le poate distruge, navele îşi pierd sistemul de ghidare şi toată partea electronică şi cum aproape totul pe navă funcţionează pe bază electronică…

O bombă H care are circuitele distruse nu mai e o bombă, ci doar un tub mare de litiu şi deuteriu. O navă cu circuitele arse e o epavă şi nu o navă de război.

La prima vedere pare uşor, dar nu este, pentru că perforatoarele laser n-au fost concepute pentru a lovi ţinte aflate la mii de kilometri distanţă, nici măcar la un kilometru şi nu există nicio cale rapidă de a le schimba ceva în precizie. Puşcaşii

ar fi trebuit să aibă un curaj nebun, să nu tragă până în ultimele secunde, când ţinta ar fi fost destul de aproape pentru a fi siguri de reuşită. Şi, gândiţi-vă că nava luată la ochi se îndrepta spre ei cu doi kilometri pe secundă. Înfiorător, nu?

Dar perforatoarele astea erau cea mai bună armă pe care-o aveam şi-am organizat Primul şi al Doilea Grup de Puşcaşi Voluntari pentru Apărarea Lunii Libere – două regimente care vor rivaliza între ele şi vor menţine un ritm alert al pregătirii militare. În Primul, au fost acceptaţi bărbaţi mai în vârstă, iar în al Doilea, bărbaţi mai tineri cu sângele clocotitor.

Pentru că erau voluntari, i-am angajat pe dolari Hong Kong şi nu era o întâmplare că gheaţa era plătită pe piaţa, încă centralizată, cu hârtiile fără valoare ale Autorităţii.

Pe lângă asta, am făcut ceva tam-tam pe ideea cu războiul. Adam Selene a vorbit la video, reamintind că Autoritatea va încerca în mod sigur să-şi recâştige tirania şi că aveam la dispoziţie doar câteva zile ca să ne pregătim. Toate ziarele i-au publicat discursul, dar existau şi variante proprii – făcusem eforturi speciale să-i recrutăm pe ziarişti înainte de lovitură. Li se cerea oamenilor să-şi ţină la îndemână costumele de presiune şi să-şi verifice alarmele din casă. În fiecare oraş s-a organizat un Corp Civil de Apărare care, împreună cu cei care erau permanent cu noi, s-au preocupat ca toate cooperativele din oraşe să aibă pregătite echipe de etanşare, gata de a acţiona la orice oră din zi sau din noapte, pentru că, în ciuda etanşărilor cu silicon plastic şi cu fibră de sticlă, fiecare oraş avea scurgeri. În Tunelele Davis, băieţii noştri se ocupau în fiecare zi de etanşare. Am recrutat sute de echipe de etanşare din rândurile stilyagilor, i-am antrenat cu alarme false, i-am pus să stea în costumele de presiune cu căştile deschise atunci când erau de serviciu.

Au lucrat minunat. Dar tâmpiţii râdeau de ei, făcând tot felul de glume nesărate de genul – „se joacă de-a soldaţii”, „răsfăţaţii lui Adam”.

O echipă făcea o aplicaţie, demonstrând că pot forma o ecluză temporară în jurul uneia avariate, iar unul dintre aceşti nătărăi stătea în preajma lor şi îi lua peste picior în gura mare.

Echipa de Apărare Civilă îşi văzu de treabă, completă ecluza temporară. Băieţii o testară cu căştile puse. Au rezistat, au ieşit, l-au înhăţat pe tâmpitul care făcuse mişto de ei, l-au trecut prin ecluza de presiune, l-au scos afară la presiunea zero şi l-au aruncat.

După aceea, zeflemitorii şi-au ţinut părerile pentru ei. Profesorul se gândi că ar trebui să le transmitem un avertisment ca să nu se mai facă eliminări atât de pripite. M-am opus, dar nu m-am amestecat. Mi se părea totuşi mijlocul cel mai firesc de a îmbunătăţi rasa, legea selecţiei naturale. Anumite tipuri de urlete şi zgomote trebuiau considerate o ofensă adusă oamenilor obişnuiţi care-şi văd de ale lor.

Dar bătaia cea mai mare de cap am avut-o din partea oamenilor de stat, puşi în funcţii cu de la sine putere.

Am zis cumva că lunarii sunt apolitici? Da, doar atunci când trebuie să se implice în ceva. Dar mă îndoiesc că există lunari care să nu discute înverşunaţi politică la o halbă de bere, când se cred cei mai în măsură să dea sfaturi despre cum trebuie condusă o ţară. Aşa-zişii experţi în materie de politică încercau să-şi facă loc până la urechea lui Adam Selene. Profesorul avea un loc pentru ei. Fiecare era invitat să participe la „Congresul Ad-hoc pentru Organizarea Lunii Libere” care se desfăşura în Sala Comunală, în Luna City. Apoi aranjă ca şedinţele să nu se oprească până nu se finalizau nişte planuri de lucru şi propuse ca să aibă loc de fiecare dată în altă parte, o săptămână în Novylen, una în Luna City, una în Hong Kong şi apoi, iar de la capăt. Toate sesiunile de comunicări se transmiteau la video. Profesorul o prezidă pe prima, iar Adam Selene îi încurajă prin intermediul camerei video să facă o treabă bine gândită – „Istoria vă aparţine”.

Am ascultat unele sesiuni, apoi l-am întrebat pe profesor ce naiba urmărea cu chestia asta?

– Am crezut că nu vrei niciun guvern. I-ai auzit pe nebunii ăia după ce le-ai dat mână liberă?

Îmi zâmbi, cu gropiţele accentuându-i-se parcă şi mai tare:

– Ce te frământă, Manuel?

Multe lucruri. În timp ce alergam ca un câine să strâng cât mai multe perforatoare şi să găsesc oameni care să le poată folosi, aceşti pierde-vară petrecuseră o după-amiază întreagă stând de pomană şi vorbind despre imigrare. Unii ziceau c-ar fi bine s-o oprească complet. Alţii erau de părere că ar trebui impozitată pentru a finanţa guvernul (când nouăzeci şi nouă din o sută lunari fuseseră aduşi pe „Pietroi” împotriva dorinţei lor). Unii voiau s-o facă selectiv, pe criterii etnice (mă întrebam în ce categorie m-ar fi băgat pe mine). Câţiva spuneau că ar fi bine să limiteze imigrarea numai la femei, până când am fi ajuns jumate-

jumate. Asta produse o reacţie violentă:

– Sigur, amice! Zi-le să ne aducă gagici! Mii de târfe! Jur c-am să mă însor cu ele, pe viaţa mea!

Cred c-a fost remarca cea mai inteligentă a după-amiezii.

Într-o altă şedinţă, s-au certat pe ideea de timp. Bineînţeles, timpul măsurat la Greenwich nu putea să aibă nicio legătură cu timpul lunar. Dar de ce trebuia s-o facă, din moment ce noi trăim sub pământ? Arătaţi-mi un lunar care poate să doarmă două săptămâni non-stop şi apoi să muncească tot două săptămâni continuu. Timpul lunar nu se potrivea deloc cu metabolismul nostru. Ceea ce solicitau în şedinţele lor absurde era să se facă o lună de douăzeci şi opt de zile – în loc de una care avea douăzeci şi nouă de zile, douăsprezece ore, 44 de minute şi 2,78 de secunde – mărindu-se zilele, orele, minutele şi secundele ca fiecare perioadă semilunară să fie exact de două săptămâni.

Desigur, timpul lunar are şi el importanţa lui, e necesar pentru multe scopuri. De exemplu, controlează când urcăm la suprafaţă, de ce urcăm şi cât de mult stăm. Dar, în afară de asta, se gândise acel cap pătrat ce ar fi produs perturbarea timpului asupra tuturor datelor numerice critice din ştiinţe şi din industrie? Ca electronist, m-am înfiorat. Să arunci toate cărţile, tabelele, instrumentele, ca s-o iei de la capăt? Ştiu că strămoşii mei au făcut chestia asta când au trecut de la vechile unităţi de măsură englezeşti la MKS[45] – dar au procedat aşa ca să uşureze lucrurile. Paisprezece inci într-un picior şi nişte numere ciudate de picioare într-o milă. Uncii şi pfunzi! O, Bog!

Lucrurile complicate se pot foarte bine schimba în lucruri simple, dar ce sens ar avea să mai schimbi ceva doar pentru a crea confuzie!

Altă tâmpenie. Cineva voia un comitet care să decidă exact care să fie limba lunară şi apoi să-i amendeze pe toţi cei care vorbeau engleza de pe Pământ sau alte limbi. O, poporul meu!

Am citit propunerile de impozite în *Cotidianul lunar* – patru feluri de impozite individuale: un impozit pe cubic, care ar fi penalizat pe oricine şi-ar fi extins tunelele, un impozit pe cap de locuitor, toată lumea plătea la fel, un impozit pe venit (mi-ar fi plăcut ca cineva să încerce să calculeze venitul familiei Davis sau să scoată informaţii de la Mami) şi un impozit pe aer, dar nu taxele pe care le plăteam pe atunci, ci altceva.

[45] Metru-kilogram-secundă (Sistemul Internaţional de Măsură).

Nu-mi dădusem seama înainte că pe Luna Liberă urmau să se plătească impozite. Până atunci nu existase aşa ceva şi ne descurcasem destul de bine şi fără. Plăteai pentru ceea ce primeai. Tanstaafl. Altfel nu se putea!

Altădată, un individ hipersensibil propuse ca respiraţia puturoasă şi mirosurile corpului să fie considerate ofense la adresa bunului-simţ şi să se pedepsească cu eliminarea. Era cât pe-aici să fiu de acord gândindu-mă că uneori eram blocat în capsula metroului cu indivizi îngrozitor de nespălaţi care puţeau de te trăsnea. Dar asta nu se întâmpla în fiecare zi şi apoi există un echilibru al naturii. Indivizii ăştia nu prea aveau şanse de reproducere, pentru că cine s-ar fi uitat la ei? Femeile noastre sunt al dracului de selective!

O femeie (majoritatea celor care se întruneau la sesiuni erau bărbaţi, dar femeile îi egalau numeric prin prostie) avea o listă întreagă cu probleme personale pe care le voia decretate legi. Să nu mai existe căsnicii multiple, cel mai bine să nu mai existe de niciun fel. Fără divorţuri. Fără păcate lumeşti – ar trebui să o văd pe femeia asta. Să nu mai existe băuturi mai tari decât berea de patru grade. Serviciile religioase să fie numai duminica şi orice muncă sau activitate să fie oprită. (Dar aerul, temperatura, asigurarea presiunii, madam? Telefoanele şi capsulele de metro?) Mai avea o listă lungă cu medicamente care să fie interzise şi una mai scurtă cu medicamente care să fie prescrise numai de medicii licenţiaţi. (Ce e un medic licenţiat? Individul la care mă duceam să mă vadă avea o firmă pe care scria doctor practician, dar se ocupa şi de legătorie, de fapt ăsta e motivul pentru care mergeam la el.) Ştii ce, cucoană, pe Lună nu există şcoli de medicină! (Adică, pe vremea aia nu erau.) Voia să scoată în afara legii până şi pariurile. Dacă un lunar nu poate paria la „dublu sau nimic”, s-ar duce la o agenţie care joacă în felul ăsta, chiar dacă zarurile ar fi trucate.

Ceea ce m-a şocat n-a fost lista pe care o avea, pentru că era nebună ca un cyborg, ci faptul că la fiecare inepţie pe care o scotea, se găsea cineva care să fie de acord cu ea. Trebuie să ai inima de piatră pentru a-i opri pe alţii să facă ceea ce le place. Regulile, legile sunt întotdeauna pentru alţii. Asta era partea întunecată din noi, adânc pitită în suflet, păstrată milioane de ani, de la începutul umanităţii şi până astăzi. Pentru că niciunul dintre capetele alea seci nu spunea: „Vă rog să aprobaţi asta ca să nu mai fac ceea ce ştiu că n-ar trebui să fac.” Niet, tovarişci,

întotdeauna era vorba de lucruri pe care nu suportau să vadă că le fac vecinii lor. Sloganul era însă: „trebuie să-i oprim pentru binele lor” şi nu pentru că lucrul respectiv îl deranja de fapt pe vorbitor.

Ascultând sesiunea aceea, aproape că mi-a părut rău că am scăpat de Mort Nesuferitul. El, de bine de rău, stătea în gaura lui, cu femeile lui şi nu ne dădea nouă sfaturi despre cum să ne trăim viaţa. Profesorul nu se enerva de câte ori îi asculta. Zâmbea şi zicea:

– Manuel, chiar crezi că şleahta asta de copii retardaţi o să voteze vreo lege?

– Nu le-ai zis tu s-o facă? I-ai mai şi solicitat pentru asta.

– Ei, Manuel băiete, n-am făcut altceva decât să-mi pun toate nucile într-un coş. Îi cunosc bine pe nebunii ăştia, doar îi ascult de ani de zile. Am fost foarte atent când am făcut comitetele şi-am vrut să mă asigur că în fiecare dintre ele este ceva putred, un motiv de ceartă. Preşedintele pe care l-am impus, lăsându-i totuşi să-l aleagă prin vot liber, este un fricos care se teme şi de umbra lui – crede că toate problemele supuse dezbaterii au nevoie de o „cercetare mai aprofundată”. N-am de ce să-mi fac griji. Mai mult de atât, şase oameni nu pot hotărî nimic, trei e numărul perfect, iar unul este cel mai nimerit pentru a lua deciziile. De-a lungul istoriei, toate parlamentele care au realizat ceva, au făcut-o datorită câtorva oameni puternici care i-au dominat pe ceilalţi. Nu te teme, fiule, de acest Congres Ad-hoc, nu vor face nimic concret… sau dacă totuşi vor vota o lege, va fi atât de încâlcită şi de contradictorie, încât te asigur că vor trebui să renunţe la ea. Până atunci e bine, cel puţin nu ne mai stau pe capul nostru. De altfel, vom avea nevoie de ei pentru ceva, mai târziu.

– Păi, parcă ziceai că nu sunt buni de nimic.

– N-o să facă nicio treabă. Cineva a scris ceva odată – un om care a murit demult – şi ei vor aproba vorbele lui cu urale, noaptea, după lungi şedinţe în care se vor certa degeaba.

– Cine e individul ăsta care a murit? Doar nu e vorba de Mike!

– Nicidecum. Mike e mult mai viu decât palavragiii ăştia! Omul ăsta care a murit e Thomas Jefferson[46] – primul anarhist raţional din istorie, băiete, un om care a reuşit să sară peste sistemul din

[46] Om politic american, unul dintre fondatorii Partidului Democrat. Preşedinte al Statelor Unite (1801–1809).

vremea lui cu ajutorul celei mai frumoase retorici scrise vreodată. Dar au încercat să-l prindă în laţ cu ea, ceea ce eu sper să evit. Nu pot să-i îmbunătăţesc exprimarea, pot doar s-o adaptez Lunii şi secolului XXI.

– Am auzit de el. A eliberat sclavii, nu?

– S-ar putea spune că a încercat, dar a avut ghinion. Nu contează. Cum merge programul de apărare? Nu văd cum o să ne mai prefacem după ce va sosi nava următoare.

– Nu pot să fiu gata până atunci.

– Mike spune că trebuie.

N-am fost gata, dar nici nava n-a mai venit. Oamenii de ştiinţă au fost mai deştepţi decât mine şi decât lunarii pe care-i pusesem să-i supravegheze. În punctul focal al celui mai mare reflector au pus un aparat şi asistenţii lunari au înghiţit găluşca pe care le-au servit-o savanţii, că e un aparat pentru măsurători astronomice – o nouă şmecherie în radiotelescopie.

Presupun că aşa a fost. Aparatul ăsta funcţiona cu ultramicrounde, iar semnalul ricoşa într-un reflector, dus de un ghid undă făcând ca impulsul să fie aliniat frumos de oglindă. La fel de ingenios ca radarele de la începutul descoperirii sistemului. Grila metalică şi scutul de tablă antitermic opreau radiaţia parazită, făcând ca „urechile” pe care le plasasem să nu audă nimic.

Prin micul aparat, savanţii au trimis mesajul în varianta lor, cu detalii. Reacţia n-a întârziat să apară. Primul lucru pe care l-am auzit a fost cererea Autorităţii către Temnicerul-şef, prin care îi cerea să dezmintă farsa, să-l găsească pe glumeţ şi să-l oprească.

Noi, în schimb, le-am dat o Declaraţie proprie de Independenţă.

„În Congres adunaţi, pe 4 iulie, 2076…”

A fost măreţ.

15

Semnarea Declaraţiei de Independenţă a mers aşa cum prevăzuse Profesorul. Le-a anunţat-o brusc, la sfârşitul unei zile lungi şi obositoare, spunându-le că după cină va avea loc o şedinţă specială, în care va vorbi Adam. Adam citi Declaraţia răspicat, comentând fiecare propoziţie, apoi o citi din nou

curgător, fără să mai facă pauze, făcând să sune frumos frazele sonore. Oamenii au plâns. Wyoh, care stătea lângă mine, a plâns şi ea şi chiar eu am avut senzaţia asta, deşi o citisem înainte.

După ce termină, Adam îi privi pe toţi şi spuse:

– Viitorul este al vostru, aveţi grijă ce faceţi şi îi dădu profesorului cuvântul şi nu preşedintelui obişnuit al adunării.

Eram două mii două sute. Zarurile fuseseră aruncate. Bineînţeles, toţi eram pentru. Ştirile de peste zi fuseseră pline: că eram băieţi răi, că trebuia să fim pedepsiţi, că trebuie să ni se dea o lecţie şi aşa mai departe. N-a trebuit să mai condimentăm materialele de pe Pământ erau suficient de răutăcioase – Mike abia dacă a scos opiniile de genul „pe de altă parte...”. Dacă a existat vreo zi în care Luna s-a simţit solidară, atunci a fost 2 iulie 2076.

Aveau de gând să aprobe Declaraţia. Profesorul ştia asta dinainte să o propună.

Da, dar nu aşa cum era scrisă. „Onorabile Preşedinte, în paragraful doi, cuvântul nealienabil nu există, ar trebui spus inalienabil – şi oricum, n-ar fi mai demn să spunem drepturi sacre în loc de drepturi inalienabile? Aş vrea să supun discuţiei problema asta.

Ceea ce spusese era oarecum raţional, era mai mult o critică literară, adică inofensivă, ca drojdia lăsată în bere. Dar femeii ăsteia nu-i plăcea nimic. Voia ca o listă întreagă de principii să fie trecută în Declaraţie „pentru ca oamenii de pe Terra să ştie că suntem civilizaţi şi potriviţi să ne ocupăm locurile în consiliile omenirii”.

Profesorul o lăsă să facă ceea ce voia, chiar o încurajă, permiţându-i să vorbească, cu toate că şi alţii voiau s-o facă – şi apoi supuse propunerea ei la vot, deşi nici măcar nu fusese sprijinită de nimeni. (Congresul funcţiona după nişte reguli pe care se certaseră zile întregi. Profesorul cunoştea regulile, dar le respecta numai când îi conveneau.) Propunerea a fost votată cu împotrivă, cu strigăte dezaprobatoare, iar femeia părăsi încăperea.

Apoi se ridică cineva şi zise că lista aceea atât de lungă nu-şi avea locul în Declaraţie, dar oare nu ar trebui să avem nişte principii generale? Poate o declaraţie că Luna Liberă garantează tuturor libertatea, egalitatea şi securitatea? Nu era nimic absurd, doar că aceste principii fundamentale, pe care toată lumea le cunoaşte, convin guvernării noastre.

Era destul de adevărat şi a fost aprobat – dar ar trebui scris „Libertate, egalitate, pace şi securitate”, nu-i aşa, camarade? Se iscară dispute dacă libertatea include şi aer liber sau aceasta este o parte a securităţii? De ce să nu fim siguri şi să scriem „aer liber” ca să înţeleagă toată lumea despre ce e vorba? Urmă amendamentul „aer şi apă libere” – pentru că nu poţi avea libertate şi securitate, decât dacă ai apa şi aerul libere.

Apă, aer şi hrană.

Apă, aer, hrană şi locuinţă.

Apă, aer, hrană, locuinţă şi căldură.

Nu, în loc de căldură scrieţi energie şi-aţi acoperit totul. Absolut totul.

Omule, ţi-ai pierdut minţile? Asta nu e nici pe departe totul şi ceea ce ai omis este o jignire adusă tuturor femeilor. Hai, ieşi în faţă şi spune asta! Nu mă întrerupe, lasă-mă să termin. Trebuie să spun clar de la început că nu vom mai permite niciunei nave să aterizeze, decât dacă aduce tot atât de multe femei ca şi bărbaţi. Eu unul nu o să-mi dau votul dacă nu se stabilesc corect articolele legate de imigrare.

Profesorul nu se enervă deloc.

Începeam să înţeleg de ce profesorul dormise toată ziua şi nu purtase greutăţi. Eu eram obosit, fusesem toată ziua pe-afară, dincolo de capul catapultei, în costumul de presiune, întrerupând ultimele radare balistice localizate. Toată lumea era obosită, pe la miezul nopţii mulţimea începu să se rărească, oamenii fiind convinşi că nu se va stabili nimic în noaptea aceea, plictisiţi de orice discurs pe care nu-l ţineau chiar ei.

Trecuse de miezul nopţii, când cineva întrebă de ce Declaraţia fusese datată 4 iulie, când azi era 2? Profesorul spuse cu blândeţe că era 3 iulie – şi nu era posibil ca Declaraţia să fie anunţată înainte de 4 iulie... şi că 4 Iulie are o semnificaţie istorică ce ne-ar fi de ajutor.

Mai mulţi au plecat când au auzit că probabil nu se va stabili nimic înainte de 4 iulie. Dar am observat ceva. Cum plecau unii, veneau alţii, sala nu era niciodată goală. Finn Nielsen se aşeză pe un scaun care tocmai se eliberase. Apăru şi camaradul Clayton din Hong Kong, mă strânse de umăr, îi zâmbi lui Wyoh şi-şi găsi un scaun. În faţă, i-am văzut pe locotenenţii mei cei mai tineri, Slim şi Hazel şi tocmai mă gândeam că voi fi nevoit să o scuz pe Hazel în faţa lui Mami, spunându-i că am reţinut-o pentru treburi de partid, când am văzut-o pe Mami lângă ei. Şi Sidris era

acolo. Uite-l şi pe Greg, dar nu ar fi trebuit să fie la catapulta cea nouă?

Uitându-mă mai bine în jurul meu, i-am remarcat şi pe alţii – redactorul de noapte de la *Lunaia Pravda,* Directorul General de la LuNoHoCo şi mulţi alţi cunoscuţi, toţi camarazi de nădejde din partid. Acum mi-am dat seama că profesorul făcuse cărţile în jocul de-a comitetul. Comitetul nu avea un număr fix de membri. Camarazii noştri aveau dreptul să vină să participe, ca şi cei care-şi pierdeau vremea de o lună cu inepţiile. Acum, noii-veniţi se aşezară şi votară împotrivă la toate amendamentele introduse peste ceea ce stabilise profesorul.

Pe la ora trei, când mă întrebam cât am să mai rezist, cineva îi aduse profesorului un bileţel. După ce îl citi, lovi masa cu un ciocănel şi spuse:

– Adam Selene vă solicită îngăduinţa să-l ascultaţi. Sunteţi de acord?

Ecranul din spatele estradei se lumină din nou. Adam apăru şi le spuse că urmărise dezbaterea şi era mişcat de mulţimea de critici constructive şi raţionale. Putea să facă şi el o sugestie? De ce să nu recunoaştem că fiecare articol era imperfect? Dacă declaraţia asta cuprindea ceea ce ne doream, de ce să n-o aprobăm aşa cum e şi să lăsăm pe altă dată perfecţionarea ei?

– Onorabile Preşedinte, asta a fost propunerea mea, încheie Adam.

Toată lumea izbucni în urale.

– Obiectează cineva? zise profesorul, aşteptând cu ciocănelul în aer.

Un bărbat, care tocmai vorbea în momentul când Adam ceruse să fie auzit, spuse:

– Ei bine… eu îmi menţin părerea că ar fi bine să se facă mici modificări, dar fie şi aşa, sunt de acord.

S-a hotărât Declaraţia!

Apoi, fiecare a urcat la estradă şi şi-a depus semnătura pe un sul mare care fusese „trimis din biroul lui Adam”. Adam semnase primul. Eu m-am semnat sub Hazel – învăţase să scrie, deşi se descurca încă greu la citit. Semnătura ei era tremurată, dar scrisese mare, cu mândrie. Camaradul Clayton se semnă cu numele de partid, dar îşi scrise şi numele lui adevărat cu iniţiale – semnătura japoneză, trei desene mici, unul deasupra celuilalt. Doi camarazi puseră un X şi primiră confirmarea autenticităţii semnăturii lor. Se adunaseră toţi conducătorii partidului în

noaptea asta mare şi toţi semnară. Au fost şi câţiva palavragii care au semnat şi ei. Oricum, toţi cei care şi-au asumat actul semnării documentului au făcut-o ca istoria s-o ştie. Şi prin asta şi-au pus „vieţile, averile şi onoarea lor sacră” în slujba Revoluţiei. În timp ce oamenii stăteau în şir indian să semneze şi discutau, profesorul bătu cu ciocănelul de masă pentru a atrage atenţia.

– Solicit voluntari pentru o misiune periculoasă. Declaraţia noastră va apărea la buletinul de ştiri pe toate canalele, dar trebuie dusă personal pe Pământ, la sediul Naţiunilor Federative.

Se făcu o linişte mormântală. Profesorul se uită la mine. Am înghiţit în sec şi-am zis:

– Mă ofer.

– Şi eu, se auzi vocea lui Wyoh ca un ecou.

– Şi eu (era vocea micuţei Hazel).

Într-o clipă ne-am strâns o duzină, de la Finn Nielsen până la domnul Mici Modificări, care se dovedi un tip de treabă, în ciuda sarcasmului lui. Profesorul îi scrise numele pe o hârtie şi murmură ceva despre cum vor lua legătura atunci când va fi disponibil un transport.

L-am tras pe profesor deoparte şi i-am zis:

– Profesore, mai eşti în stare să mă urmăreşti? Ştii că nava pregătită pentru 7 iulie a fost anulată. Acum cred că pe Pământ se discută cum să ne trântească un embargo şi sigur că următoarea navă spre Lună va fi una de război. Cum ai plănuit să călătorim? Ca prizonieri?

– O nu, nu vom folosi navele lor.

– Atunci? Construim noi una? Ştii cât ne-ar lua? Asta, în cazul în care am putea s-o construim. Lucru de care mă îndoiesc al naibii de tare.

– Manuel, Mike zice că e necesar să plecăm – şi că totul e planificat.

Ştiam că Mike spusese că e necesar, rulase din nou datele problemei imediat ce aflasem că băieţii ăia din Richardson făcuseră o transmisie spre casă şi acum aveam doar o şansă din cincizeci şi trei ca să reuşim, iar profesorul trebuia să se ducă neapărat pe Pământ. Dar nu sunt eu omul care să-şi facă probleme cu lucrurile greu de atins, muncisem toată ziua ca şansa asta din cincizeci şi trei să se realizeze.

– Mike va pune la dispoziţie nava, zise profesorul. I-a terminat proiectul şi acum lucrează la ea.

– Zău, de când e Mike inginer?

– Nu e? întrebă profesorul.

Am vrut să-i răspund, dar m-am oprit. Mike nu-şi luase nicio diplomă, nu făcuse nicio şcoală. Ştia pur şi simplu mai multe despre inginerie decât orice inginer. Ca şi despre piesele lui Shakespeare, enigme, istorie sau orice altceva ce te-ar fi interesat.

– Povesteşte-mi.

– Manuel, noi vom merge pe Terra ca o încărcătură de cereale.

– Poftim? Noi, care noi?

– Tu şi eu. Ceilalţi voluntari sunt mai mult de decor.

– Uite ce e, profesore, am zis. Am perseverat. Am muncit de m-am spetit când toată povestea asta nu părea decât o prostie. Am purtat greutăţi, pe care le port şi acum în eventualitatea unui drum spre infernul de pe Pământ. Am fost de acord să merg într-o navă pilotată măcar de un cyborg, care să mă ajute să ajung jos în siguranţă. Dar nu accept să călătoresc pe post de meteorit.

– Foarte bine, Manuel. Eşti liber să alegi. Eu cred în libera alegere şi nu te forţez. Dacă tu nu vrei, va merge înlocuitorul tău.

– Poftim? Înlo… Cine e?

– Camarada Wyoming. Din câte ştiu, e singura persoană în afară de tine care e pregătită pentru călătoria asta.

Ce puteam să mai fac? Am acceptat să plec. Dar mai întâi am stat de vorbă cu Mike. Îmi spuse răbdător:

– Man, primul meu prieten, nu te teme. Ai fost programat pentru şlepul spaţial KM 187, seria ’76 şi ai să ajungi în Bombay fără niciun fel de probleme. Ca să te liniştesc, îţi spun că am ales pentru voi încărcătura care va ieşi de pe orbita de parcare şi va ateriza într-un moment când India se va afla cu faţa spre mine… şi am adăugat o supracomandă care îmi va permite să vă scot de sub controlul Pământului, dacă n-o să-mi placă felul în care vă tratează. Ai încredere în mine, Man, totul a fost plănuit. Chiar şi decizia de a continua transporturile a fost o parte a acestui plan.

– Ar fi trebuit să-mi spui.

– Te-ai fi îngrijorat în plus. Profesorul trebuia să ştie şi-am ţinut legătura doar cu el. Misiunea ta e să ai grijă de el şi să-l aduci înapoi sau să continui ce-a început el dacă moare, un factor despre care nu pot să-ţi dau nicio asigurare.

Am oftat.

– Bine. Dar, Mike, crezi că poţi pilota o navă încărcată pentru

o aterizare uşoară de la distanţa asta? Te va împiedica nu numai viteza luminii…

– Man, crezi că nu mă pricep la balistică? Pentru poziţia orbitală, de la întrebare la răspuns şi apoi de la comandă până la recepţia ei, timpul e sub patru secunde… şi ai încredere în mine că n-am să irosesc nicio microsecundă. Călătoria maximă de parcare pe orbită în patru secunde este doar de treizeci şi doi de kilometri, micşorându-se spre zero la aterizare. Reflexele mele vor fi mai rapide decât ale unui pilot care conduce manual, pentru că eu nu pierd timp ca să înţeleg o situaţie şi să decid acţiunea corectă. Deci, timpul maxim este de patru secunde. Eu voi fi cu patru secunde înaintea voastră pentru că proiectez şi anticipez în mod constant ceea ce se va întâmpla.

– Bucata aia de oţel nu are nici măcar altimetru.

– I-am pus. Man, te rog, crede-mă m-am gândit la toate. Singurul motiv pentru care am comandat acest echipament suplimentar a fost ca să-ţi liniştesc temerile. Controlul de la sol din Poona nu a avut niciun eşec la ultimele cinci încărcături. Pentru un computer, cred că este destul de deştept.

– Bine, Mike. Încă ceva. Cât de tare frânează ei şlepurile astea blestemate? Care e acceleraţia gravitaţională?

– Nu e prea mare, Man. Este de zece ori acceleraţia gravitaţională la injecţie, care scade până la o valoare stabilă, suportabilă, de 4*g.* Apoi veţi fi împinşi din nou 5–6*g,* chiar înainte de frânare – care e uşoară în sine, este egală cu o cădere de la cincizeci de metri, după care veţi intra pe orbită fără şocuri, la mai puţin de 3*g.* Apoi ajungeţi la suprafaţă din nou şi plutiţi pur şi simplu. Man, carcasele şlepurilor sunt construite din materiale foarte uşoare, din motive de economie. Nu ne permitem să le scuturăm prea tare, ca să nu plesnească pe la cusături.

– Minunat. Mike, ce înseamnă 5–6*g* pentru tine? Ţi-ar plesni cusăturile?

– Cred că am fost supus la 6*g* când m-au adus aici. Oricum, mă interesează mai tare acceleraţiile extrem de mari prin care voi trece, datorită valurilor de şoc în momentul în care Terra va începe să ne bombardeze. Datele sunt insuficiente pentru un pronostic… dar e posibil să pierd controlul funcţiilor periferice, Man. Ăsta e un factor foarte important în orice situaţie tactică.

– Mike, chiar crezi că ne vor bombarda?

– Să fii sigur de asta, Man. De aceea e atât de importantă călătoria asta.

Mi-am luat la revedere de la Mike şi m-am dus să văd coşciugul cu care vom pleca spre Pământ. Ar fi trebuit să rămân dracului acasă!

Ştiţi cum arată şlepurile alea infernale? Un şlep este un cilindru de oţel cu rachete retromotoare şi de ghidare şi cu un dispozitiv de recepţie radar. Seamănă cu o navă spaţială aşa cum braţul meu numărul 3 seamănă cu o foarfecă. Deschiseseră şlepul şi ne aranjau „locuinţele”. Fără bucătărie, fără WC. Fără nimic. De ce să te mai deranjezi? Am să stau în ea doar cincizeci de ore, o nimica toată. Nu aveam fotoliu şi nici bar. Ce nevoie ai de ele? N-o să ieşi deloc din costum şi o să fii drogat. Profesorul va fi drogat aproape tot timpul. Eu va trebui să fiu atent când vom ateriza, ca să ieşim teferi din cursa asta a morţii, dacă ceva o să meargă rău şi n-o să vină nimeni cu un deschizător de conserve. Muncitorii construiau un soi de leagăn pe măsură, ca să ni se potrivească în el costumele de presiune, iar noi vom fi legaţi cu curele în găurile respective. Asta era drumul nostru spre Terra. Oamenii care lucrau la şlep păreau mult mai preocupaţi de cum să dispună încărcătura în aşa fel încât şlepul să aibă centrul de greutate acolo unde trebuie, decât de confortul nostru. Totuşi, inginerul mi-a spus că se avusese în vedere căptuşirea costumelor noastre de presiune. M-am bucurat când am auzit asta. Găurile în care urma să stăm nu arătau prea moi.

M-am întors acasă pe gânduri.

Wyoh nu era la cină, nu era ceva neobişnuit. Greg, în schimb, era acasă, lucru într-adevăr neobişnuit. Nimeni nu spuse nimic despre faptul că a doua zi urma să mă transform într-o stea căzătoare, deşi ştiau toţi. Nu mi-am dat seama ce era atât de nefiresc în familie, până n-au plecat cei mici la culcare fără să le zică nimeni nimic. Atunci am ştiut de ce Greg nu s-a întors la Mare Undarum după suspendarea reuniunii de azi dimineaţă a Congresului. Cineva ceruse consiliu de familie.

Mami se uită la noi şi zise:

– Văd că suntem cu toţii aici. Ali, te rog închide uşa. Mersi, dragă. Bunicule, vrei să începi?

Soţul senior îşi ridică nasul din ceaşca de cafea şi se îndreptă de spate. Apoi se uită în jos spre masă şi vorbi cu forţă:

– Da, suntem cu toţii. Copiii sunt la culcare. Nu e niciun străin, niciun oaspete. Declar că ne-am adunat în conformitate cu regulile stabilite de Black Jack Davis, primul nostru soţ şi de Tillie,

prima noastră soţie. Dacă există vreo problemă care are vreo legătură cu siguranţa şi fericirea familiei noastre, vă rog să o spuneţi acum.

Bunicul se întoarse spre Mami şi-i spuse încet:

– Dă-i drumul, tu, Mimi.

După care căzu în apatia blândă de mai înainte.

Dar, pentru o clipă, fusese bărbatul puternic, frumos, dinamic pe care-l cunoscusem în zilele alegerii mele şi m-am gândit cu nostalgie la cât fusesem de norocos.

Apoi n-am mai ştiut dacă să mă simt norocos sau nenorocit. Motivul pe care-l vedeam eu, pentru un consiliu de familie, ar fi fost plecarea mea de a doua zi pe Pământ pe post de hrană. Cereale. Oare Mami se gândise să determine familia să se opună? Nimeni nu era obligat să accepte rezultatele unei reuniuni de familie. Dar o făceam întotdeauna. Asta cred că era forţa căsniciei noastre: la capitolul concluzii ne puneam cu toţii de acord.

Mimi spuse:

– Are cineva ceva de zis? Daţi-i drumul, dragilor.

– Eu am, spuse Greg.

– Te ascultăm, Greg.

Greg este un bun vorbitor. Se poate ridica în faţa unei adunări religioase şi poate vorbi cu încredere despre lucruri în care eu nu cred nici când sunt singur. Dar în seara asta, nu părea sigur pe el.

– Noi am încercat întotdeauna să ne ţinem căsnicia în echilibru, unii bătrâni, alţii tineri, o alternare regulată, bine gândită, aşa cum ne-a fost încredinţată de la strămoşi. Dar uneori mai facem şi variaţii din motive întemeiate.

Şi se uită la Ludmilla.

– Pe care le aranjăm mai târziu.

Şi se uită la Frank şi la Ali care stăteau în capătul cel mai îndepărtat al mesei, de cealaltă parte a Ludmillei.

– De-a lungul anilor, aşa cum puteţi vedea în acte, vârsta medie pentru soţi a fost cam de patruzeci de ani, iar pentru femei cam de treizeci şi cinci şi în jurul acestei diferenţe de vârstă s-a format şi căsnicia noastră acum o sută de ani. Tillie avea cincisprezece ani, iar Black Jack douăzeci. Acum îmi dau seama că vârsta medie pentru bărbaţi este…

– Lasă matematica, Greg, dragule, spuse Mami cu fermitate. Treci mai bine la subiect.

Încercam să-mi dau seama unde bătea Greg cu vorbele. E adevărat, în ultima vreme nu prea am stat pe-acasă, iar când ajungeam, cei mai mulţi dormeau. Era clar că vorbea despre căsătorie şi nimeni în familia noastră nu propune vreodată o altă căsătorie decât după ce dă tuturor timp suficient de gândire. Pur şi simplu aşa se face! Sunt un prost, mi-am zis.

Greg se bâlbâi şi zise:

– Eu o propun pe Wyoming Knott.

Am avut dreptate când am zis că sunt un prost. Prost făcut grămadă! Înţeleg maşinile bine şi ele mă înţeleg pe mine. Dar niciodată n-am susţinut că-i înţeleg pe oameni! Când am să ajung soţ senior – dacă am să trăiesc până atunci, am să fac ce a făcut Bunicul cu Mami. Am s-o las pe Sidris să conducă treburile familiei. Uite, Wyoh s-a alăturat bisericii lui Greg. Îmi place de Greg, ţin foarte mult la el şi îl admir enorm. Dar n-ai putea să introduci teologia lui într-un computer şi să obţii alt rezultat decât zero. Wyoh ştie asta în mod sigur, pentru că a ajuns aici în anii de maturitate. E adevărat că am suspectat-o pe Wyoh, gândind că neaşteptata ei convertire religioasă era o dovadă că e în stare să facă *orice* pentru Cauză. Dar Wyoh îl recrutase pe Greg înainte de convertire. Şi făcuse şi multe drumuri la noul amplasament al catapultei. Era mai uşor pentru ea să plece, decât pentru mine sau pentru profesor. Chestia asta cu căsătoria m-a luat prin surprindere şi n-ar fi trebuit.

– Greg, spuse Mimi, ai motive să crezi că Wyoming ar accepta o alegere din partea noastră?

– Da.

– Foarte bine. O ştim cu toţii pe Wyoming şi cred că ne-am format o părere bună despre ea. Nu văd niciun motiv să nu discutăm alegerea ei. Vorbiţi, dacă aveţi ceva de spus.

Pentru Mami, nu era o surpriză. Era normal, ca de altfel şi pentru ceilalţi, pentru că Mami nu încuraja niciodată întrunirea consiliului de familie până nu era sigură de rezultat.

Însă mă întrebam de ce Mami era sigură de părerea mea, atât de sigură că nu mă întrebase nimic înainte. Şi stăteam acolo la discuţii, transpirat şi încurcat, ştiind că ar trebui să zic şi eu ceva, ştiind că eu singur cunoşteam adevărul groaznic despre viitor, ceva ce nimeni, desigur, nu ştia, pentru că altfel problema n-ar fi ajuns atât de departe. Pentru mine n-avea nicio importanţă, dar cred că pentru Mami şi pentru toate femeile noastre conta foarte mult.

– Foarte bine, zise Mami. Să supunem la vot. Ludmilla?

– Eu? Ei, eu o iubesc pe Wyoh, toată lumea o ştie. Sunt pentru.

– Lenore, dragă?

– Eu aş încerca s-o conving să se facă din nou brunetă. Cred că ne asortăm una cu cealaltă. Ăsta e singurul ei defect, că e mai blondă decât mine. Sunt pentru.

– Sidris?

– Sunt pentru. Wyoh e genul pe care îl preferăm.

– Anna?

– Înainte să mă pronunţ, vreau să spun ceva, Mimi.

– Nu cred că e necesar, dragă.

– Totuşi, am să fac o prezentare, la fel cum o făcea întotdeauna şi Tillie, după tradiţia familiei. În această căsnicie de-o sută de ani, fiecare soţie şi-a purtat sarcina dând copii familiei. S-ar putea să fie o surpriză pentru voi să aflaţi că Wyoh a avut opt copii...

Cu siguranţă, ştirea l-a surprins pe Ali. Îi zvâcni capul, iar falca îi căzu în jos. Eu eram preocupat de ceea ce aveam în farfurie. O, Wyoh, Wyoh! Cum de-am putut să las să se întâmple aşa ceva? Trebuie să vorbesc!

Şi, în timp ce-mi făceam procese de conştiinţă, mi-am dat seama că Anna nu se oprise din vorbit:

– ... aşa că acum poate avea copiii ei. Operaţia a reuşit. Dar ea e îngrijorată de posibilitatea apariţiei unui alt copil anormal, deşi şeful clinicii din Hong Kong a asigurat-o că nu se va întâmpla aşa ceva. Va trebui să avem grijă de ea, s-o înconjurăm cu căldură, ca să nu se simtă niciodată neliniştită.

– O vom iubi, spuse Mami cu seninătate. De fapt, noi o iubim deja. Anna, vrei să-ţi exprimi votul?

– Nu cred că mai e nevoie, nu-i aşa? Eu am fost cu ea în Hong Kong şi am ţinut-o de mână în timpul operaţiei, când i-au refăcut trompele. Am optat deja pentru Wyoh.

– În familia noastră, continuă Mami, am considerat întotdeauna că soţii sunt cei care îşi spun ultimii părerea, pentru că ei au ultimul cuvânt. Poate e ciudat din partea noastră, dar obiceiul ăsta a venit de la Tillie şi a mers bine de fiecare dată. Deci, Bunicule, ce zici?

– Eh? Ce spuneai, draga mea?

– O alegem pe Wyoming, gospodin Bunic. Eşti de acord?

– Poftim? A, da, sigur, sigur. O tânără foarte drăguţă. Apropo,

ce s-a întâmplat cu micuţa africană drăguţă care avea un nume asemănător? S-a supărat pe noi?

– Greg?

– Ce să zic? Eu am propus-o.

– Manuel? Eşti împotrivă?

– Eu? Doar mă cunoşti, Mami.

– Eu da. Uneori mă întreb dacă tu te cunoşti într-adevăr. Hans?

– Ce s-ar întâmpla dacă aş fi împotrivă?

– Ţi-ai pierde nişte dinţi, asta s-ar întâmpla, spuse prompt Lenore. Mai bine zi da odată.

– Stai, dragă, zise Mami cu un reproş blând. Alegerea e o problemă serioasă. Hai, Hans, vorbeşte.

– Da. *Yes. Ja. Oui. Si.* Era şi timpul să avem o blondă drăguţă în această... Auu!

– Lenore, potoleşte-te. Frank?

– Da, Mami.

– Ali, dragule? Eşti de acord?

Puştiul roşi, devenind roz trandafiriu şi nu scoase un sunet. Înclină cu entuziasm din cap.

În loc să numească un soţ şi o soţie care să se ducă la cea aleasă şi să-i facă propunerea din partea familiei, Mami le trimise pe Ludmilla şi pe Anna s-o aducă pe Wyoh imediat. Nu trecu mult şi-şi făcu apariţia, era la Bon Ton. Ei, dar asta nu era singura neregulă, în loc să se stabilească o dată şi să se aranjeze petrecerea de nuntă, copiii au fost chemaţi cu toţii înăuntru, iar douăzeci de minute mai târziu, Greg a deschis Cartea şi am depus jurămintele. Prin capul meu buimăcit trecu ideea că toată ceremonia se făcea cu atâta viteză pentru că a doua zi era data la care urma să-mi frâng gâtul. Nu zic că s-a făcut ca un simbol al dragostei familiei pentru mine, pentru că o mireasă îşi petrece prima noapte cu soţul senior, iar eu aveam să-mi petrec în spaţiu a doua şi a treia seară. Dar conta gestul, iar când femeile s-au pus pe plâns, m-am surprins că şi eu vărsam o lacrimă.

Apoi m-am dus singur la culcare în atelier, după ce Wyoh ne sărutase pe toţi şi plecase la braţul Bunicului. Eram extenuat, iar ultimele zile fuseseră un calvar. M-am gândit să fac nişte exerciţii, dar mi-am dat seama că nu mă mai interesau. M-am gândit că mai bine îl sun pe Mike şi cer noutăţi de pe Terra. M-am băgat în pat.

Nu ştiu de când adormisem, dar m-am trezit şi mi-am dat

seama că e cineva în cameră.

– Manuel? veni o şoaptă uşoară din întuneric.

– Hmm? Wyoh, n-ar trebui să fii aici, dragă.

– Ba chiar aici trebuie să fiu, soţul meu. Mami ştie că sunt aici şi Greg ştie. Bunicul a adormit imediat.

– O, cât e ceasul?

– Să fie vreo patru. Te rog, scumpule, pot să vin lângă tine în pat?

– Poftim? O, desigur.

Mai era ceva de care trebuia să ţin cont. A, da.

– Mike?

– Da, Man, răspunse el.

– Închide. Nu asculta. Dacă vrei să-mi vorbeşti, sună-mă la telefonul familiei.

– Tot asta mi-a spus şi Wyoh. Felicitări.

Apoi, capul ei se sprijini de ciotul meu, iar cu celălalt braţ am luat-o pe după mijloc.

– De ce plângi, Wyoh?

– Nu plâng! Mi-e o frică stupidă că nu o să te mai întorci.

16

M-am trezit speriat şi buimac, într-o beznă s-o tai cu cuţitul.

– Manuel!

Nu ştiam unde mă aflam.

– Manuel! am auzit din nou. Trezeşte-te!

Strigătul mă mai dezmetici puţin, era un semnal care încerca să mă trezească la realitate. Mi-am adus aminte cum am stat la infirmerie pe o masă, în Complex, în timp ce drogul îmi picura în vene. Eram imobilizat, mă uitam în sus la o lumină, ascultând o voce – o perioadă nesfârşită de coşmar, de presiune insuportabilă, de durere.

Ştiam acum de unde venea senzaţia aceea de instabilitate, o simţisem şi mai înainte. Cădere liberă. Eram în spaţiu.

Ce nu mersese bine? Sărise Mike un punct zecimal? Sau revenise la mintea unui copil şi făcuse o glumă, fără să-şi dea seama că ne poate fi fatală? Atunci de ce, după toţi anii ăştia de durere, mai eram în viaţă? Sau nu mai eram? Aşa se simţea o fantomă, singură, pierdută în neant?

– Manuel, trezeşte-te. Trezeşte-te!

– O, la naiba, taci! am mârâit. Închide-ţi odată gura aia mare!

Era o înregistrare, ce să priceapă! Nu i-am mai dat atenţie. Unde dracu' era comutatorul ăla împuţit? Nu, nu ţine un secol de durere ca să accelerezi până la viteza de desprindere de pe Lună la 3*g.* Sunt optzeci şi două de secunde, puţin, dar sistemul nervos uman simte acut fiecare microsecundă. 3*g* înseamnă de optsprezece ori mai mult decât ar trebui să cântărească un lunar.

Apoi am descoperit că indivizii ăia cu ţestele lipsite de creieri nu-mi puseseră braţul la loc. Cred că mi l-au scos dintr-un motiv prostesc, atunci când mă dezbrăcasem ca să mă pregătească şi eram prea plin de pastile şi euforizante, ca să mai protestez. Nu era mare lucru să mi-l fi pus la loc. Comutatorul era în stânga mea, iar mâneca stângă a costumului meu de presiune era goală.

Următoarea perioadă, lungă cât zece ani, am petrecut-o dezlegându-mă cu o mână, apoi am trăit un coşmar lung cât douăzeci de ani plutind în jur până să-mi găsesc punctul stabil, iar din acel loc să-mi dau seama prin pipăit unde este comutatorul. Compartimentul era rotund, cu un diametru de doi metri, dar mi se părea mai mare decât Domul vechi, datorită căderii libere şi a beznei. L-am găsit, până la urmă. O, Bog, aveam lumină!

(Nu mă întrebaţi de ce coşciugul meu plutitor nu avea cel puţin trei sisteme de iluminat, care să fi mers toate trei. Obişnuinţa, probabil. Un sistem de iluminat implică un comutator care să-l comande, niet? Chestia asta fusese construită numai în două zile, bine că funcţiona şi comutatorul.)

Cum am avut lumină, spaţiul deveni extrem de neîncăpător, claustrofobic. M-am uitat la profesor.

Părea mort. Avea şi de ce, săracul. Îl invidiam pentru starea lui, dar trebuia să-i verific pulsul, respiraţia, să mă asigur că nu i se întâmplase nimic rău. Iar am fost stingherit în mişcări, nu doar pentru că aveam un singur braţ. Încărcătura de grâu fusese deshidratată şi depresurizată înainte de încărcare, ca de obicei, iar celula asta ar fi trebuit să fie presurizată, nu era mare lucru, era nevoie doar de un tanc de aer. Costumele noastre de presiune trebuiau să ne asigure necesităţile vitale, cum ar fi respiraţia, timp de două zile. Dar chiar şi cel mai confortabil costum de presiune este mai bun în aer decât în vid, iar eu trebuia să ajung la pacientul meu şi nu aveam libertate în mişcări. Nu puteam. Nu aveam nevoie să-mi deschid casca ca să

ştiu că tubul de oţel în care eram încarceraţi nu avea aer respirabil, am ştiut asta imediat după felul în care-mi simţeam costumul de presiune. Sigur, medicamentele pe care le aveam pentru profesor, stimulatori cardiaci şi altele, erau sub formă de fiole şi puteam să i le injectez prin costum. Dar cum să-i verific pulsul cardiac şi respiraţia? Costumul lui de presiune era modelul cel mai ieftin de pe piaţă, care se vindea lunarilor neobişnuiţi cu drumurile şi cu călătoriile. Nu avea afişaj electronic.

Gura profesorului era căscată, iar ochii se holbau înainte. Gata, a murit, mi-am zis. Nu mai era nevoie să-l examinez, dincolo de aceste semne vizibile, se eliminase singur. Am încercat totuşi să-i iau pulsul la gât, dar mă împiedicam de casca lui.

Cei care ne-au construit sicriul plutitor au avut grijă să pună şi un program cu ceas. Drăguţ din partea lor. Eram plecaţi de patruzeci şi opt de ore conform planului, iar în trei ore trebuia să primim lovitura de graţie care ne va plasa pe orbita de aterizare din jurul Pământului. Apoi, după două rotaţii, să zicem încă vreo trei ore, ar trebui să înceapă programul de aterizare – dacă Centrul de control la sol de la Poona nu-şi schimba părerea şi nu ne lăsa pe orbită, de izbelişte. Era puţin probabil să se întâmple asta. Mi-am amintit că cerealele nu sunt lăsate să stea în vid mai mult decât e necesar, pentru că se pot transforma în pudră de grâu, un fel de făină de calitate inferioară, sau în floricele, ceea ce nu numai că le scade valoarea, dar, dacă se întâmpla aşa ceva, cutia asta de tablă poate exploda ca un pepene. Nostim, nu? De ce ne-or fi împachetat la un loc cu cerealele? De ce nu cu o încărcătură de pietre, care n-ar fi fost afectată de vid?

Aveam timp să mă tot gândesc, dar mi s-a făcut o sete teribilă. Am luat doar o sorbitură, pentru că nu voiam să mă prindă o gravitaţie de 6*g,* la frânare, cu vezica plină. (Nu aveam de ce să-mi fac griji, fusesem echipat cu un cateter. Ei, dar nu ştiam asta.)

Când mai aveam doar puţin timp până la aterizare, m-am gândit că nu ar strica să-i administrez profesorului o doză din medicamentul care se presupunea că l-ar fi ajutat să suporte acceleraţia puternică. Apoi, după ce aveam să intrăm pe orbita de aterizare, aveam să-i dau şi un stimulator cardiac – din moment ce părea că nimic nu-l poate aduce într-o stare mai rea decât cea în care era deja.

I-am dat primul medicament, apoi m-am chinuit să intru din

nou în legături cu o singură mână. Mi-a părut rău că nu ştiam numele individului care mi-a făcut bucata, l-aş fi înjurat mai cu foc.

10*g* te introduc pe orbita de aterizare în jurul Terrei doar în 3,26 x 10 la puterea a şaptea microsecunde. 10*g* sunt de zece ori mai mult decât i se poate cere să suporte unui om, care e un săculeţ fragil de protoplasmă. Să zicem treizeci şi trei de secunde. Pe onoarea mea, străbunica din Salem a avut de îndurat o jumătate de minut şi mai îngrozitoare când a fost obligată să danseze goală în faţa publicului.

I-am dat profesorului stimulatorul cardiac şi m-am frământat trei ore dacă să mă droghez sau nu, ca profesorul, pentru faza aterizării. Până la urmă, m-am hotărât să n-o fac. Drogul, pe care l-am primit la catapultare, nu mi-a fost de niciun folos, ba mai mult, mi-a creat nişte probleme cumplite – un minut şi jumătate de nefericire şi două zile de plictiseală au fost înlocuite cu un secol de coşmaruri infernale. Dacă minutele aterizării aveau să fie ultimele mele clipe de viaţă, eram hotărât să le trăiesc lucid. Oricât de rele aveau să fie, erau ale mele şi nu voiam să renunţ la ele. Au fost rele, într-adevăr. 6*g* nu se simt mai uşor ca 10*g,* ci mai rău. La 4*g* nu e nicio uşurare. Apoi am simţit o lovitură mai tare. După care brusc am ajuns iar în cădere liberă. Doar câteva secunde. Apoi a venit impactul cu solul, o izbitură dură pe care am simţit-o cu tot trupul, pentru că am primit-o în chingi şi nu în căptuşeală, întrucât am căzut cu capul înainte. Totodată şi nu cred că Mike şi-a dat seama de asta, după scufundare am revenit la suprafaţă şi am fost din nou izbiţi foarte tare înainte să ajungem să plutim. Aşa o numesc pământenii, plutire, dar nici gând de aşa ceva în cădere liberă. O faci la 1*g,* de şase ori mai mult decât normal şi apar nişte mişcări laterale tare ciudate. Nişte mişcări cât se poate de ciudate – Mike ne asigurase că vremea solară era bună, nu se prevedea nicio explozie solară, nu era niciun pericol de radiaţii în interiorul „Fecioarei de fier”[47]. Dar nici măcar nu se interesase de vremea de deasupra Oceanului Indian – prognoza era destul de bună pentru şlepurile care aterizau şi mă gândesc că el a crezut că şi pentru noi era destul de bună. Tot aşa aş fi crezut şi eu dacă eram în locul lui.

Stomacul ar fi trebuit să-mi fie gol. Dar, ce să-i faci, mi-am

[47] Instrument de tortură medieval, constând dintr-un dulap de forma unui om, căptuşit cu cuie lungi ascuţite în interior; victima, introdusă înăuntru, era sfâşiată de cuiele montate în dreptul ochilor, inimii etc.

umplut casca cu lichidul cel mai puturos şi mai ticălos, greu de evitat după un drum lung. Apoi nava s-a răsucit, am ajuns cu capul în jos şi voma mi-a curs în păr, în ochi, în nas. Asta e ceea ce numesc pământenii „rău de mare” şi asta este una dintre multele orori pe care trebuie să le iau aşa cum sunt.

Nu mai stau să mai povestesc perioada lungă pe care am îndurat-o până am fost remorcaţi în port. Ce să mai vorbesc, pe lângă răul de mare, mi s-au mai terminat şi buteliile de aer, care fuseseră calculate pentru douăsprezece ore, aşa că mi-au ajuns pentru o orbită de cincizeci de ore, petrecută în cea mai mare parte a timpului într-o stare de inconştienţă totală. Nu am făcut mişcare, dar aerul nu ajungea şi pentru orele suplimentare de remorcare. Când şlepul s-a oprit definitiv, eram prea ameţit ca să-mi doresc să mai încerc să ies.

Numai că… am fost ridicaţi, cred, rostogoliţi puţin şi apoi, am alunecat cu capul în jos, poziţie nefericită la o gravitaţie mai mică de 1*g.* Este o poziţie de-a dreptul imposibilă când ai de făcut următoarele operaţiuni: să te dezlegi, să ieşi din costumul de presiune, să scoţi un baros fixat cu nişte şuruburi cu cap de fluture pe perete, să loveşti cu el siguranţele care ţin trapele de ieşire, să-ţi croieşti drum afară şi, în sfârşit, să tragi după tine un bătrân în costum de presiune.

N-am apucat să fac primul pas, c-am leşinat şi am căzut cât sunt de lung jos. Din fericire pentru noi, aveam parte de rutina de urgenţă. Stu LaJoie fusese anunţat că venim, dinainte să plecăm, iar serviciile de ştiri fuseseră anunţate la scurt timp, înainte de aterizare. Când mi-am revenit, am văzut nişte oameni aplecaţi în faţa mea, apoi am leşinat din nou şi a doua oară m-am trezit într-un pat de spital, culcat pe spate, cu o senzaţie de apăsare în piept. Nu eram bolnav, ci obosit, zgâriat, flămând, însetat, moale ca o cârpă. Deasupra patului se afla un cort din plastic transparent, pus acolo ca să nu am probleme cu respiraţia.

Cum mi-am revenit, de pat s-au apropiat o soră hindusă minionă cu ochi mari, de-o parte şi Stu LaJoie de cealaltă parte. El îmi zâmbi:

– Salut, amice! Cum te simţi?

– Hm… bine. Dar la naiba, ce mod tâmpit de-a călători.

– Profesorul a spus că asta era singura cale de-a veni aici. Ce bătrân rezistent!

– Ia stai, profesorul a zis asta? Credeam că a murit!

– Câtuşi de puţin. Nu e într-o formă bună – l-am pus într-un pat pneumatic cu supraveghere permanentă şi cu o grămadă de aparate legate de el, dar trăieşte şi cred că-şi va putea îndeplini misiunea. Însă e adevărat, pe el nu l-a deranjat călătoria, n-a simţit nimic tot timpul, aşa zice. A adormit într-un spital, s-a trezit într-altul. Am crezut că greşeşte atunci când a refuzat să mă lase să trimit o navă după voi, mă descurcam eu, dar a avut dreptate, publicitatea a fost imensă.

– Zici că profesorul a refuzat să te lase să ne trimiţi o navă?

– Ar fi trebuit să spun că Preşedintele Selene a refuzat. N-ai văzut telegramele, Mannie?

– Nu.

Era deja prea târziu ca să mă mai cert pentru asta.

– Am fost ocupat în ultimele zile înainte de călătoria asta.

– Corect. Şi eu am fost ocupat aici şi nu-mi aduc aminte când am aţipit ultima oară.

– Vorbeşti ca un lunar.

– Dar sunt un lunar, Mannie. Să nu te îndoieşti niciodată de asta. Uite că sora îmi aruncă nişte priviri, de parcă ar vrea să mă înghită.

Stu o ridică şi o învârti. M-am gândit că nu era încă un lunar adevărat, dar sora nu se supără.

– Du-te să te joci în altă parte, păpuşico, iar eu am să-ţi dau pacientul în câteva minute.

Sora plecă închizând uşa, iar Stu se întoarse la patul meu.

– Adam a avut dreptate. Acest mod de-a călători nu numai că a făcut o publicitate minunată, dar a fost şi un mod mai sigur.

– Publicitate o fi, nu zic. Dar mai sigur? Nu-mi vorbi mie de siguranţă.

– Da, bătrâne, mai sigur. Nu s-a tras în voi. Şi totuşi, au fost două ore în care au ştiut exact unde sunteţi, o ţintă mare şi grasă. Nu s-au hotărât ce să facă, nu şi-au stabilit nicio strategie. N-au îndrăznit nici măcar să nu vă aducă jos conform programului, ştirile numai despre asta vorbeau. Eu mă pregătisem să le spun punctul nostru de vedere şi vă aşteptam. Acum nu au curajul să se atingă de voi, sunteţi nişte eroi populari. Pe când, dacă aş fi aşteptat să închiriez o navă şi să vă aduc… Probabil că ni s-ar fi ordonat să rămânem pe orbita de aterizare – apoi voi doi, dacă nu şi eu, aţi fi fost arestaţi. Niciun comandant de navă nu riscă să devină ţintă vie pentru rachete, oricât de mult l-ai plăti. Orice om îşi apără pielea, amice. Hai să-ţi

spun cum stă treaba, pe scurt. V-am făcut pe amândoi cetăţeni ai Directoratului Poporului din Ciad. Asta e tot ce-am putut să obţin pentru voi în timpul ăsta scurt. De asemenea, Ciadul a recunoscut Luna Liberă. Am cumpărat un prim-ministru, doi generali, nişte şefi de trib şi un ministru de finanţe – destul de ieftin pentru o treabă atât de urgentă. Nu am reuşit să vă obţin şi imunitate diplomatică, dar sper s-o fac înainte de-a ieşi din spital. Până acum nici nu au îndrăznit să vă aresteze. Nu vă au cu nimic la mână. Au un paznic afară, doar pentru protecţie – şi asta e un lucru bun, altfel aţi fi fost asaltaţi de o grămadă de reporteri în căutare de ştiri de senzaţie.

– Ce-am făcut? Adică, ce ştiu ei că am făcut? Imigrare ilegală?

– Nici măcar asta, Mannie. Nu ai fost niciodată condamnat şi ai cetăţenie panafricană derivată printr-unul dintre bunicii tăi, fără glumă. În cazul profesorului de la Paz, am adus la lumină o dovadă că el a fost naturalizat ca cetăţean al Ciadului acum patruzeci de ani. Am aşteptat să se usuce cerneala pe actul doveditor şi l-am folosit cu brio. Nici măcar nu sunteţi intraţi ilegal în India. Nu numai că v-au coborât pe Pământ, dar un ofiţer foarte amabil şi destul de coruptibil, v-a ştampilat paşapoartele nou-nouţe. Exilul profesorului nu mai are o existenţă legală, întrucât guvernul care l-a impus nu mai există, iar o curte competentă a remarcat acest fapt – chestia asta a costat mai scump.

Sora intră, indignată ca un pui de pisică zbârlit.

– Lord Stuart… trebuie să-mi lăsaţi pacientul să se odihnească.

– Imediat, *ma chère*[48].

– Tu eşti Lord Stuart?

– Ar trebui să fiu conte. Sau dacă vreau, aş putea să emit o pretenţie dubioasă la titlul de Macgregor. E bun şi sângele albastru la ceva, oamenii ăştia n-au mai fost fericiţi de când a dispărut monarhia.

Când plecă, trecu pe lângă soră şi îi dădu una la fund, ştrengăreşte. În loc să ţipe, ea-şi mişcă fundul ca şi cum ar vrut să zică: ei şi ce? Zâmbeam când fata se întoarse spre mine, Stu va trebui să se ferească de gesturi de-astea când se va întoarce pe Lună, dacă se va mai întoarce vreodată.

Sora mă întrebă cum mă simt. I-am spus că sunt bine, dar mi-

[48] Dragă (în lb. franceză în text).

e foame.

– Soră, ai văzut cumva nişte proteze pentru braţ în bagajul nostru?

Văzuse şi m-am simţit mai bine când mi-am pus braţul numărul 6. Îmi adusesem doar braţele numărul 6, 2 şi cel pentru vizite, gândindu-mă că-mi vor fi de ajuns. Numărul 2 cred că rămăsese în Complex, speram ca cineva să aibă grijă de el. Dar numărul 6 era cel mai util şi mă gândeam că o să-mi fie de folos şi braţul pentru mers în vizită.

Două zile mai târziu, am plecat spre Agra ca să prezentăm Naţiunilor Federative scrisorile de acreditare. Nu eram într-o formă prea bună şi nu doar din cauza gravitaţiei mari. Mă descurcam într-un scaun cu rotile, dar puteam să merg puţin, deşi nu am făcut-o în public. Problemele erau altele, aveam dureri de gât care nu däduseră în pneumonie – pentru că mă îndopasem cu medicamente – diaree, o boală de piele pe mâini, care începuse şi pe picioare – lucruri obişnuite în gaura asta aducătoare de boli, care se cheamă Terra. Asta mi se mai întâmplase şi în călătoriile mele anterioare. Noi, lunarii, nici nu ştim cât suntem de norocoşi trăind într-un loc cu cea mai dură carantină, aproape fără microbi. Iar cei pe care-i aveam erau neutralizaţi prin vidare. Sau poate suntem ghinionişti, pentru că nu avem nicio rezistenţă faţă de boli. Totuşi n-aş face schimb, n-am auzit niciodată cuvântul veneric şi nu ştiam la ce se referă până să ajung pe Pământ pentru prima dată şi crezusem că răceala îi loveşte numai pe minerii care lucrează în gheaţă.

Mai eram nefericit şi din alte motive. Stu ne adusese un mesaj de la Adam Selene – era pesimist. Şansele noastre scăzuseră sub unu la sută. Nici Stu nu ştia vestea asta proastă. M-am întrebat ce sens a avut atunci să riscăm călătoria asta nebunească, dacă şansele noastre se înrăutăţeau de la o zi la alta? Ştia Mike cu adevărat care erau şansele? Nu vedeam nicio modalitate prin care ar putea să fie calculate, indiferent de câte date avea.

Profesorul nu părea îngrijorat. Vorbea cu zeci de ziarişti, zâmbea cu gura la urechi în faţa camerelor de luat vederi, făcea declaraţii de presă spunând lumii că avea mare încredere în Naţiunile Federative, că era sigur că drepturile noastre vor fi recunoscute şi că voia să mulţumească Prietenilor Lunii Libere pentru minunatul ajutor dat nouă prin prezentarea în faţa Terrei a poveştilor reale despre mica, dar hotărâta noastră naţiune. „Prietenii Lunii Libere” – P.L.L. erau de fapt, Stu, o firmă

profesionistă de sondare a opiniei publice, câteva mii de oameni care semnaseră declaraţia şi un mare pachet de dolari Hong Kong.

Şi mie mi s-au făcut poze şi-am încercat să zâmbesc, dar am evitat întrebările dând vina pe răceală şi vorbind răguşit.

În Agra am fost cazaţi într-un apartament de lux la hotelul care fusese odată palatul maharajahului (care încă era al lui, deşi India ar fi trebuit să fie o ţară socialistă). Interviurile şi fotografierile s-au ţinut lanţ – abia dacă îndrăzneam să mă ridic din scaunul cu rotile ca să merg la toaletă, pentru că ordinul profesorului fusese clar: nu trebuia să ne lăsăm fotografiaţi în picioare. El întotdeauna era fie în pat, fie pe o targă – băi în pat, plosca la pat – nu numai că era mai sigur, ţinând cont de vârsta lui şi mai uşor pentru orice lunar, dar şi pentru poze. Gropiţele şi personalitatea sa minunată, calmă, blândă şi convingătoare apăreau pe milioane de ecrane video, într-o serie nesfârşită de fotografii, la buletinele de ştiri.

Dar personalitatea lui nu ne-a fost de niciun folos în Agra. Profesorul a fost cărat în biroul Preşedintelui Marelui Sfat, iar eu am fost împins lângă el. Acolo a încercat să-şi prezinte scrisorile de acreditare ca Ambasador pe lângă F.N. şi Senator în perspectivă al Lunii. Apoi am fost trimişi la Secretarul General, care ne acordă zece minute împreună cu adjunctul său, care-şi sugea dinţii şi ne spuse că putea să ne accepte scrisorile de acreditare „fără prejudecăţi, dar fără să implice vreo promisiune”. Scrisorile au fost trimise la Comitetul de Acreditare spre examinare.

Eu deja îmi pierdusem răbdarea. Profesorul citea poeziile lui Keats. Navele-şlep cu cereale continuau să sosească în Bombay. Într-un fel, nu-mi pare rău că am ajuns la Agra. Zborul de la Bombay la Agra s-a făcut în zorii zilei, înainte de răsărit, când oraşul se trezea la viaţă. Fiecare lunar are cuibul lui, fie o gaură, fie puţul unei case vechi ca Tunelele Davis, fie o stâncă încă neprelucrată în urma forării. La noi spaţiul de locuit nu este o problemă şi nici nu va fi sute de ani de-acum încolo. Dar Bombayul era un furnicar de oameni. Mi s-a spus că peste un milion de oameni nu au case, ci doar o bucată de trotuar. O familie are dreptul – pe care îl poate lăsa moştenire generaţiilor viitoare – de a dormi pe o bucată de doi metri lungime şi unul lăţime, pe o anumită porţiune fixată în faţa unui magazin. Toată familia se înghesuie pe bucata aia de stradă: mama, tata, copiii

şi poate şi-o bunică. N-aş fi crezut dacă n-aş fi văzut cu ochii mei. Înainte de răsăritul soarelui, drumurile Bombayului, trotuarele, podurile sunt acoperite cu un covor de trupuri omeneşti. Ce fac oamenii ăştia? Unde muncesc? Ce mănâncă? Cum? Nu prea arătau ca unii care se hrănesc. Le puteai număra coastele prin hainele sărăcăcioase.

Dacă n-aş fi crezut în legea schimbului, care spune că nu poţi exporta materiale la infinit fără să primeşti transporturi care să le înlocuiască, aş fi renunţat. Dar... tanstaafl. „Nu există nimic de pomană”, nici în Bombay şi nici pe Lună.

În cele din urmă, ni se fixă o întâlnire cu un Comitet de Investigare. Nu era ceea ce ceruse profesorul. El a cerut o audiere publică în faţa Senatului, la care să fi luat parte şi ziariştii cu camerele de luat vederi. Singura cameră de la această şedinţă era caracterul ei „in-camera”, adică cu uşile închise. Nu etanş, pentru că eu aveam un mic dispozitiv de înregistrare. Dar nu şi video. Iar profesorul şi-a dat seama doar după două minute că acel comitet care ne audia nu era format numai din persoane importante ale Autorităţii Lunare, ci şi din trepăduşii lor credincioşi.

Totuşi, era o şansă de a vorbi, iar profesorul îi tratā de parcă ei ar fi avut puterea de a recunoaşte independenţa Lunii şi dorinţa de a face publică această stare de fapt. Ei ne tratau ca pe nişte specimene corcite, între copii obraznici şi criminali notorii.

Profesorului i se dădu voie să ţină discursul de deschidere. Dincolo de metafore, profesorul susţinea că Luna este de fapt un stat suveran, cu o guvernare existentă fără opoziţie, cu perspective de pace şi ordine. Avea un preşedinte provizoriu şi un cabinet care îndeplinea funcţiile necesare, dar era nerăbdător să se întoarcă la viaţa particulară imediat ce Congresul va definitiva constituţia. Noi eram acolo tocmai pentru a cere ca aceste fapte să fie recunoscute, iar Luna să-şi ocupe locul de drept în consiliile omenirii, ca membră a Naţiunilor Federative.

Profesorul le-a oferit nişte informaţii apropiate de realitate, sărind peste cele în care ei ar fi putut descoperi neconcordanţe.

Preşedintele provizoriu era un computer, iar cabinetul era format din: Wyoh, Finn, camaradul Clayton, Terence Sheehan, redactorul de la *Lunaia Pravda* şi Wolfgang Korsakov, preşedintele consiliului de administraţie de la LuNoHoCo şi un director al băncii din Hong-Kong–Luna. Doar Wyoh era singura

persoană de pe Lună care ştia că Adam Selene era faţa falsă a unui computer. Fusese cât se poate de nervoasă că o lăsasem să se ocupe singură de toate.

Ciudăţenia lui Adam de a nu apărea decât la video reprezentase întotdeauna o situaţie stânjenitoare. Făcusem tot ce ne-a stat în putere s-o prezentăm ca pe-o situaţie de maximă securitate, deschizându-i lui Adam nişte birouri în spaţiul de birouri al Autorităţii din Luna City. Apoi am făcut în aşa fel, încât în zona respectivă a explodat o bombă. După această „încercare de asasinat”, camarazii cei mai suspicioşi în legătură cu misterul lui Adam Selene au fost primii care au trimis cereri prin care-i recomandau lui Adam să nu-şi asume niciun risc. Ziarele le-au ţinut isonul şi, astfel, bănuielile despre identitatea concretă a lui Adam au încetat.

Dar, ascultându-l pe profesor, mă întrebam ce-ar spune indivizii ăştia băţoşi, dacă ar şti că preşedintele nostru era o minune a informaticii din dotarea Autorităţii?

Însă ei stăteau şi ascultau cu o dezaprobare rece, câtuşi de puţin mişcaţi de retorica profesorului – probabil cea mai bună performanţă a vieţii lui, ţinând cont de faptul că vorbea stând pe spate cu un microfon aproape de buze, fără notiţe şi fără să-şi vadă prea bine auditoriul.

Apoi se repeziră asupra noastră ca uliii. Domnul membru din Argentina – nu-şi spuneau niciodată numele, pentru că noi nu eram acceptaţi din punct de vedere social, eram de rang inferior – obiectă la o frază care se referea la fostul Temnicer-şef. Denumirea cu pricina fusese scoasă din uz de o jumătate de secol, iar el insistă ca şi noi s-o scoatem din circulaţie şi s-o înlocuim cu titulatura corectă: Protectorul coloniilor lunare, numit de Autoritatea Lunară. Orice altă formulă ar fi o ofensă adusă demnităţii Autorităţii Lunare.

Profesorul ceru permisiunea să facă comentarii. Onorabilul Preşedinte i-o acordă. Profesorul spuse pe tonul cel mai suav din lume că el acceptă schimbarea, deoarece Autoritatea era liberă să-şi numească angajaţii în orice mod dorea şi nu voia să ofenseze demnitatea niciunei agenţii a Naţiunilor Federative… dar, ţinând cont de funcţiile acelui post cheie – fostele funcţii ale acelui fost post –, probabil că cetăţenii Statului Liber Luna se vor gândi la el denumindu-l cu numele tradiţional.

Chestia asta îi făcu pe şase dintre ei să înceapă să vorbească în cor. Cineva aduse obiecţii la termenul de „Statul Liber Luna” –

era vorba aici de Lună, Luna Pământului – satelitul Pământului şi proprietate a Naţiunilor Federative aşa cum era şi Antarctica, iar aceste proceduri erau o farsă.

Eram înclinat să fiu de acord cu ultimul punct al expunerii. Preşedintele ceru domnului din America de Nord să păstreze ordinea şi să-şi adreseze remarcile prin intermediul preşedintelui. Înţelegea preşedintele din ultima remarcă a martorului că aşa-numitul regim *de facto* intenţiona să se amestece în sistemul deportărilor?

Profesorul prinse mingea şi-o servi la fileu:

– Onorabile preşedinte, eu însumi am fost deportat, dar Luna este casa mea iubită. Colegul meu, Onorabilul Subsecretar al Afacerilor Externe, colonelul O'Kelly Davis – (era vorba de mine) – s-a născut pe Lună şi este mândru de descendenţa sa din patru bunici deportaţi. Luna a crescut puternică prin proscrişii voştri. Trimiteţi-ne nouă săracii voştri, nenorociţii voştri. Noi îi vom primi bine. Este loc destul pentru ei pe Lună, sunt aproape patruzeci de milioane de kilometri pătraţi, o suprafaţă mai mare ca Africa – şi e foarte puţin populată. Mai mult decât atât, datorită sistemului nostru de viaţă, noi nu ocupăm arii, ci cubice, iar mintea omenească nu-şi poate imagina o zi în care Luna va refuza vreun transport de pribegi pe care nu-i vrea nimeni.

– Martorul este atenţionat să se abţină să mai ţină discursuri, spuse preşedintele. Prezidiul înţelege din oratoria dumneavoastră că grupul pe care îl reprezentaţi este de acord să accepte prizonieri, ca şi mai înainte?

– Nu, domnule.

– Cum adică? Explicaţi-vă.

– Astăzi, un imigrant care pune piciorul pe Lună este un om liber, indiferent de condiţia lui anterioară. Este liber să meargă unde pofteşte.

– Serios? Şi atunci ce-l împiedică pe un condamnat să traverseze terenul, să se urce într-o altă navă şi să se întoarcă înapoi? Recunosc că sunt uimit de aparenta voastră dorinţă de a-i accepta… dar noi nu-i mai vrem. Ăsta este modul nostru omenesc de-a scăpa de refractarii care, de altfel, ar trebui executaţi.

(Aş fi putut să-i spun câteva lucruri care i-ar fi contrazis vorbele. Se vedea de la o poştă că nu fusese niciodată pe Lună. Iar în ceea ce-i priveşte pe refractari, Luna îi elimină mai repede decât o face Terra. Pe vremuri, când eram şi eu mai tânăr, ni l-au

trimis pe şeful gangsterilor din Los Angeles. Venise cu o armată de gărzi şi era gata, ca un cocoş, să ia Luna în stăpânire, aşa cum se zvonea că făcuse pe Pământ în închisoare.

Niciunul nu a rezistat mai mult de două săptămâni. Mafiotul cel mare n-a rezistat în barăci şi nici nu luase bine aminte când i se explicase cum se poartă costumul de presiune.)

– Din punctul nostru de vedere, nu-l împiedică nimic să se întoarcă acasă, răspunse profesorul, deşi cred că poliţia voastră de pe-aici s-ar putea să-l pună pe gânduri. Dar n-am auzit ca vreun deportat să ajungă pe Lună cu destul de mulţi bani pentru a-şi plăti biletul de întoarcere. Credeţi că asta e o problemă? Navele sunt ale voastre. Luna nu are nicio navă şi daţi-mi voie să adaug că-mi pare rău că nava programată să vină luna asta a fost anulată. Nu m-am plâns, dar asta ne-a forţat pe mine şi pe colegul meu să călătorim într-un mod cel puţin original.

Profesorul zâmbi şi continuă:

– Sper ca asta să nu fie doar o strategie. Luna nu are nimic de împărţit cu voi. Navele voastre sunt bine venite, comerţul vostru este acceptat cu plăcere, vrem să fim în relaţii de pace. Vă rog să remarcaţi că transporturile de cereale au venit la timp pe Pământ.

Profesorul avea un talent deosebit în arta de a schimba subiectul.

Cei din comisie se legară de probleme minore. Băgăciosul din America a vrut să ştie ce s-a întâmplat cu Temnice…, pardon, cu Protectorul. Senatorul Hobart. Profesorul îi răspunse că suferise un atac – o lovitură poate să fie şi un atac – şi nu mai putea continua să-şi îndeplinească îndatoririle. În rest, era bine şi primea îngrijire medicală constantă. Profesorul adăugă gânditor că el bănuia că bătrânul domn se cam ramolise în ultima vreme, dacă am aminti indiscreţiile lui din ultimul an, nenumăratele lui încălcări ale drepturilor cetăţeanului liber, mai ales ale unora care nu erau şi nici nu fuseseră vreodată condamnaţi.

Povestea a fost înghiţită destul de bine. Când oamenii de ştiinţă au reuşit să trimită veşti despre lovitura noastră de stat, au raportat că Temnicerul-şef murise. Dar Mike îl ţinea în viaţă, jucându-i rolul. Când Autoritatea de pe Pământ a cerut un raport al Temnicerului-şef despre acel zvon ciudat, Mike s-a consultat cu profesorul, apoi a acceptat convorbirea dând o adevărată reprezentaţie de senilitate, negând, confirmând şi încurcându-se în amănunte. După asta au venit anunţurile noastre şi

Temnicerul-şef n-a mai fost de găsit, nici măcar sub forma înlocuitorului său computerizat. Trei zile mai târziu, ne-am declarat independenţa.

Americanul a vrut să ştie ce motiv ar avea ei să creadă că noi am spus adevărul. Profesorul zâmbi smerit şi făcu efortul de a-şi depărta mâinile slabe, după care le lăsă să cadă pe cuvertură.

– Domnul membru din America este rugat să vină pe Lună, să facă o vizită la spitalul în care este internat senatorul Hobart şi se poate convinge personal. Toţi cetăţenii Pământului sunt invitaţi să viziteze Luna oricând, să vadă orice doresc. Noi vrem să fim prieteni, suntem paşnici, nu avem nimic de ascuns. Singurul meu regret este că ţara mea nu poate asigura transportul şi pentru asta trebuie să apelăm la dumneavoastră.

Membrul chinez îl privea gânditor pe profesor. Nu scoase nicio vorbă, dar nu-i scăpase nimic.

Preşedintele întrerupse audierea până la ora cincisprezece. Ne-au dat o cameră de hotel şi ne-au trimis prânzul. Voiam să vorbesc, dar profesorul dădu din cap în semn că nu, se uită în cameră şi făcu un semn spre urechi. Camera avea urechi, mai mult ca sigur. Aşa că mi-am stăpânit elanul. Profesorul trase un pui de somn, iar eu mi-am tras pe spate scaunul cu rotile şi l-am imitat. Pe Terra încercam să dormim cât se putea de mult. Ajuta, dar nu destul.

Ne-au adus înapoi la ora şaisprezece. Comitetul se instalase deja. Preşedintele îşi încălcă propria regulă împotriva discursurilor şi ţinu o cuvântare mai mult plină de amărăciune, decât de furie.

A început prin a reaminti că Autoritatea Lunară era un trust apolitic, însărcinat cu îndatorirea sfântă de a veghea ca Luna să nu fie niciodată folosită în scopuri militare. Ne spuse că Autoritatea a păstrat dreptul de tutelă mai mult de un secol, în timp ce cădeau guverne, se ridicau altele, alianţele se schimbau tot timpul – într-adevăr, Autoritatea era mai veche decât Naţiunile Federative, carta originală derivând dintr-un corp internaţional şi mai vechi, şi păstrase tutela atât de bine încât rezistase războaielor, tulburărilor sociale, realinierilor dintre ţări.

(Era ceva nou în asta? Dar veţi vedea ce-a construit pornind de aici.)

– Autoritatea Lunară nu poate ceda tutela, ne spuse el cu solemnitate. Totuşi, se pare că nu există niciun obstacol de neînvins pentru coloniştii lunari ca, dacă dovedesc maturitate

politică, să se poată bucura de un anumit grad de libertate. Asta da, se poate discuta. Dar depinde foarte mult de comportamentul dumneavoastră, al tuturor coloniştilor, aş putea spune. Au fost revolte şi s-au distrus proprietăţi. Nu trebuie să se mai întâmple aşa ceva.

Am crezut că-i va menţiona pe cei nouăzeci de puşcaşi morţi, dar nu, n-a făcut-o. Nu cred că aş fi vreodată în stare să am o funcţie importantă în stat, nu mă pricep să abordez lucrurile la un nivel înalt.

– Distrugerea proprietăţii trebuie plătită, continuă el. Trebuie trimise pe Terra anumite daruri. Dacă corpul, pe care îl numiţi Congres, poate garanta aceste lucruri, comitetul de faţă e de părere că aşa-numitul Congres va fi considerat în timp o agenţie a Autorităţii pentru mai multe probleme interne. Într-adevăr, se poate concepe ca un guvern local stabil să-şi asume în timp multe îndatoriri care acum cad în seama Protectorului şi chiar să i se permită să trimită un delegat, bineînţeles fără drept de vot, doar ca observator în Marele Sfat. Dar trebuie să meritaţi o asemenea recunoaştere.

Însă, mai zise el, un lucru trebuie să vă fie clar. Satelitul natural al Pământului, Luna, va rămâne pentru totdeauna, prin legea naturii, proprietatea comună a tuturor locuitorilor Pământului. Nu aparţine acelei mâini de oameni care, printr-un accident al istoriei, trăiesc acolo. Tutela sacră, deţinută de Autoritatea Lunară, este – şi aşa trebuie să fie pentru totdeauna, legea supremă pe Luna Pământului.

... Accident al istoriei? Hmm! Mă aşteptam ca profesorul să-i îndese cuvintele înapoi pe gât. Am crezut că va spune... nu, niciodată, nu i-am intuit cuvintele profesorului. După ce aşteptă câteva secunde în tăcere, zise:

– Onorabile preşedinte, cine va fi exilat de data asta?

– Poftim?

– Aţi hotărât care dintre dumneavoastră veţi pleca în exil? Adjunctul Temnicerului-şef al vostru nu va primi slujba...

Era adevărat, prefera să trăiască.

– Ocupă această funcţie pentru că noi i-am cerut s-o facă. Dacă insistaţi să credeţi că nu suntem independenţi, atunci trebuie să hotărâţi să trimiteţi un nou Temnicer-şef.

– Protector!

– Temnicer-şef. Haideţi mai bine, să vorbim deschis. Deşi, dacă am afla cine va fi, s-ar putea să fim bucuroşi să-l numim

Ambasador. S-ar putea să ne înţelegem să lucrăm cu el, să nu mai fie nevoie să trimiteţi bătăuşi înarmaţi… care să violeze şi să ne ucidă femeile!

– Ordine! *Ordine!* Martorul să păstreze ordinea!

– Nu eu am tulburat ordinea, Onorabile preşedinte. Ci violul şi crima cea mai stupidă. Dar asta ţine deja de trecut, iar noi trebuie să privim în viitor. Repet întrebarea, pe cine veţi exila?

Profesorul se sforţă să se ridice într-un cot, iar eu am devenit brusc atent, era un semnal.

– Pentru că ştiţi cu toţii, domnilor, că este o călătorie cu bilet numai pentru dus. Eu m-am născut aici şi vedeţi ce efort înseamnă pentru mine să vin chiar şi pentru puţin timp înapoi pe planeta care m-a dezmoştenit. Noi suntem proscrişii Pământului, care…

Leşină. Am sărit din scaun cu gândul să ajung la el, dar am leşinat şi eu.

Nu era teatru curat, deşi răspunsesem semnalului. Pe Terra, dacă te ridici brusc, inima face un efort teribil. Câmpul gravitaţional m-a aruncat la podea.

17

N-am păţit nimic, nici eu nici profesorul, dar a fost o găselniţă senzaţională pentru buletinele de ştiri, deoarece i-am dat înregistrarea lui Stu, care o predă omului angajat de el.

Nu toate titlurile din ziare erau împotriva noastră. Stu făcuse tăieturi în înregistrare şi o montase cum îi convenea.

AUTORITATEA VREA SĂ-I TERMINE PE OAMENII CIUDAŢI DE PE LUNĂ? AMBASADORUL LUNAR LEŞINA SUB PRESIUNE: PROSCRIŞII, STRIGA EL! PROFESORUL DE LA PAZ ARATĂ CU DEGETUL RUŞINEA: ARTICOLUL ÎN PAGINA 8.

Erau şi titluri nefavorabile. Editorialul din ziarul *Times* al noii Indii întreba dacă Autoritatea riscă pâinea maselor de oameni, nereuşind să se înţeleagă cu beligeranţii lunari. Se sugera că s-ar putea face concesii, dacă acestea ar asigura creşterea livrărilor de cereale. Articolul era plin de statistici umflate, Luna nu hrănea o sută de milioane de hinduşi – decât dacă voiai să te gândeşti la grâul nostru ca la diferenţa dintre malnutriţie şi foamete.

Pe de altă parte, cel mai mare ziar din New York era de părere că Autoritatea greşise tratând cu noi, din moment ce singurul lucru de care înţelegeau condamnaţii era biciul – trebuia de fapt să se aducă trupe de ordine, iar vinovaţii, la spânzurătoare cu ei!

A fost o mică răzvrătire în regimentul Dragonilor Păcii, din care veniseră şi răposaţii noştri opresori, pornită din zvonul că urmau să fie trimişi pe Lună. Răzvrătirea nu a fost lăsată să treacă neobservată. Stu angajase oameni de meserie. A doua zi de dimineaţă, am primit un mesaj care întreba despre sănătatea profesorului de la Paz şi dacă putea relua discuţiile. Ne-am dus, iar comitetul îi puse profesorului la dispoziţie un doctor şi o soră, în caz de urgenţă. De data asta, am fost controlaţi şi mi-au găsit micul aparat pentru înregistrare.

L-am predat fără mare zarvă, era o sculă japoneză adusă de Stu, special pentru a fi predată dacă mă prind cu ea. Braţul meu numărul 6 avea o ascunzătoare destinată unui dispozitiv de energie de mărimea mini-recorderului japonez. Nu aveam nevoie de energie în ziua aceea, iar oamenilor, cu atât mai puţin poliţiştilor trecuţi prin multe, nu le place să se atingă de o proteză.

Tot ce se discutase cu o zi înainte a fost ignorat complet. Preşedintele şi-a început şedinţa mustrându-ne pentru încălcarea securităţii unei şedinţe cu uşile închise.

Profesorul răspunse că în ceea ce ne privea nu fusese cu uşile închise, pentru că noi am fi primit cu plăcere reporterii, camerele video, public, pe oricine ar fi fost doritor să ne audă. Statul Liber Luna nu avea nimic de ascuns.

Preşedintele răspunse înţepat că nu aşa-numitul Stat Liber hotărăşte asupra audierilor. Ele sunt secrete, nu trebuie să răsufle nimic din această cameră. Ăsta e ordinul.

Profesorul mă privi.

– Vrei să mă ajuţi, colonele?

Am manevrat comenzile scaunului şi m-am răsucit, apoi am împins targa lui pe rotile cu scaunul meu spre uşă, înainte ca preşedintele să-şi dea seama că era o cacialma. Profesorul se lăsă convins să rămână, fără să fie obligat să facă nicio promisiune. E greu să constrângi un om care leşină dacă e sâcâit prea tare.

Preşedintele spuse că ieri au fost multe discuţii fără importanţă majoră, iar cele cu adevărat importante rămăseseră de căruţă. Azi nu va mai permite nicio abatere de la subiect, zise

el şi se uită când la argentinian, când la american.

– Suveranitatea este un concept abstract de multe ori redefinit, pe măsură ce omenirea a învăţat să trăiască în pace. Nu este nevoie să-l discutăm. Adevărata întrebare, profesore – sau Ambasador *de facto*, dacă vă place, să nu fim pedanţi – este: sunteţi pregătiţi să garantaţi că Coloniile Lunare îşi vor ţine angajamentele?

– Ce angajamente?

– Toate angajamentele de până acum, dar am în vedere angajamentul care se referă la transportul de cereale.

– Nu ştiu nimic despre niciun fel de angajament, domnule, răspunse profesorul cu o nevinovăţie politicoasă.

Mâna preşedintelui se încleştă pe ciocănel.

– Haideţi, domnule, fiţi rezonabil, să nu ne certăm pe cuvinte. Mă refer la cota de transporturi de cereale şi la creşterea acestei cote cu treisprezece la sută pentru acest an fiscal. Ne asiguraţi că veţi onora aceste angajamente? Acesta este un punct minimal de discuţie, altfel convorbirile nu vor duce nicăieri.

– Atunci, îmi pare rău s-o spun domnule, dar discuţia noastră se opreşte aici.

– Nu sunteţi serios.

– Ba sunt cât se poate de serios, domnule. Suveranitatea Lunii Libere nu este o problemă abstractă, cum se pare că o consideraţi dumneavoastră. Angajamentele despre care vorbiţi erau contractate de Autoritate cu ea însăşi. Ţara mea nu este legată de aşa ceva. Orice angajamente ale naţiunii suverane, pe care am onoarea să o reprezint, urmează a fi negociate.

– Gloată! mârâi americanul. V-am spus că sunteţi prea moale cu ei. Ocnaşi. Hoţi şi curve, asta sunt cu toţii. Nu înţeleg de vorbă bună.

– Linişte!

– Amintiţi-vă că v-am spus. Dacă i-aş avea în Colorado, i-am învăţa noi câteva lucruri, ştim noi cum să lucrăm cu cei de teapa lor.

– Domnul membru este rugat să păstreze liniştea.

– Mi-e teamă, spuse membrul hindus – pars de fapt, dar membru al comitetului din partea Indiei – mi-e teamă că trebuie să fiu de acord, în esenţă, cu domnul membru al Directoratului pentru America de Nord. India nu poate accepta ideea că angajamentele pentru cereale sunt doar nişte vorbe pe hârtie. Oamenii decenţi nu fac politică cu foamea.

– Şi-n afară de asta, se împerechează ca animalele, interveni argentinianul. Porcii!

Înainte de şedinţă, profesorul mă pusese să iau un calmant şi insistase să mă vadă că-l iau.

– Onorabile preşedinte, spuse profesorul liniştit, mi se permite să mă explic înainte să tragem concluzia, poate pripită, că aceste concluzii trebuie abandonate?

– Vă rog.

– Am consimţământul tuturor? Fără întreruperi?

Preşedintele se uită în jur.

– Consimţământul este unanim, declară el, iar domnii membri sunt rugaţi să ia act de faptul că sunt obligat să aplic regula specială numărul paisprezece, la următoarea interpelare. Aprodul să noteze asta şi să acţioneze. Martorul poate continua.

– Voi fi scurt, Onorabile preşedinte.

Profesorul spuse ceva în spaniolă, singurul cuvânt pe care l-am prins a fost señor. Argentinianul se schimbă la faţă, dar nu zise nimic. Apoi profesorul îşi continuă dizertaţia.

– Mai întâi am să-i răspund domnului din America într-o problemă personală, din moment ce i-a contestat pe compatrioţii mei. Eu unul am văzut cum arată interiorul multor puşcării, accept titlul, dar nu mă mândresc cu apelativul de ocnaş. Noi, cetăţenii Lunii, suntem puşcăriaşi şi descendenţi de puşcăriaşi. Dar Luna în sine este o educatoare severă, aceia care au supravieţuit lecţiilor ei nu au motive să se simtă ruşinaţi. În Luna City, un om îşi poate lăsa geanta nepăzită sau casa descuiată fără să se teamă… Mă întreb dacă asta e valabil şi în Denver? S-ar putea, n-am nicio dorinţă să vizitez Colorado. Sunt mulţumit cu ceea ce am învăţat de la mama Lună. Şi dacă suntem o gloată, acum suntem o gloată răzvrătită.

Pentru domnul membru din India, continuă profesorul, daţi-mi voie să vă spun că noi nu facem politică cu foamea. Ceea ce cerem este doar o discuţie deschisă a faptelor, fără să facem presupuneri politice nefondate. Dacă putem continua discuţia, vă promit că am să vă prezint un mod în care Luna poate merge mai departe cu transporturile de cereale şi le poate mări extraordinar de mult… În marele beneficiu al Indiei.

Atât chinezul, cât şi indianul începuseră să se agite. Indianul începu să vorbească, se stăpâni şi apoi spuse:

– Onorabile preşedinte, vrea prezidiul să-l roage pe martor să se explice mai pe larg?

– Martorul e invitat să-şi dezvolte ideea.

– Onorabile preşedinte, domnilor membri, există într-adevăr un mod în care Luna îşi poate mări de zece ori sau poate de o sută de ori transporturile pentru milioane de înfometaţi. Faptul că şlepurile de grâne au sosit, în ciuda problemelor pe care le-am avut şi încă mai sosesc şi astăzi, arată ce intenţii avem şi vă asigur că sunt numai de prietenie. Dar nu obţineţi lapte bătând vaca. Discuţiile despre cum să creştem producţia şi să trimitem mai multe transporturi trebuie să se bazeze pe fapte reale, naturale, nu pe presupunerea falsă că noi suntem nişte sclavi siliţi să muncim într-un mod pe care nu l-am făcut niciodată. Cum credeţi că vom face? Veţi insista să ne consideraţi sclavi, angajaţi ai unei alte Autorităţii decât cea pe care o vrem noi? Sau veţi recunoaşte că suntem liberi, veţi negocia cu noi şi veţi afla cum vă putem ajuta?

– Cu alte cuvinte, spuse preşedintele, ne cereţi să cumpărăm ceva cu ochii închişi. Vreţi ca mai întâi să legalizăm statutul vostru ilegal… şi apoi ne veţi da nişte declaraţii utopice, cum că veţi creşte transportul de grâne de zece sau de o sută de ori. Ceea ce pretindeţi că puteţi face este imposibil. Sunt expert în economia lunară. Iar cererea voastră este la fel de imposibilă, ar trebui ca Marele Sfat să accepte o nouă naţiune.

– Atunci, supuneţi-o cu atenţie Marelui Sfat. Odată ce ne consideraţi independenţi şi egali, vom discuta cum să creştem transporturile şi vom negocia. Onorabile preşedinte, noi cultivăm cerealele, ele sunt proprietatea noastră. Putem să cultivăm mai mult, dar nu ca sclavi. Trebuie recunoscută libertatea şi suveranitatea Lunii.

– E imposibil şi ştiţi asta, de ce vă încăpăţânaţi? Autoritatea Lunară nu poate abdica de la responsabilitatea ei sacră.

Profesorul oftă.

– Cred că ne aflăm într-un impas. Aş sugera ca aceste audieri să fie întrerupte şi să ne mai gândim la subiectul prezentat. Azi, şlepurile noastre încă mai sosesc… dar în momentul când voi fi nevoit să-mi anunţ guvernul că tratativele au eşuat… ele… se… vor… opri!

Capul profesorului se prăbuşi pe pernă într-un gest de renunţare totală, ca şi cum ar fi fost prea mult pentru el. Eu mă simţeam destul de bine, dar eram tânăr şi aveam practică pe Terra şi câştigasem pariul cu viaţa. Un lunar de vârsta lui nu ar fi trebuit să rişte făcând o călătorie atât de primejdioasă. După

câteva comentarii fără importanţă, pe care profesorul nu le băgă în seamă, ne-au urcat într-o furgonetă şi ne-au dus la hotel. Pe drum, am zis:

– Profesore, ce i-ai spus lui Señor Burtă-mare de i s-a urcat sângele la cap?

Chicoti.

– Cercetările pe care le-a făcut Stu asupra acestor domni au scos la lumină fapte demne de reţinut. L-am întrebat cine este proprietarul unui bordel de pe Calle Florida în Buenos Aires şi dacă mai au o demoazelă roşcată?

– Poftim? Obişnuiai să te duci la bordel?

Am încercat să mi-l imaginez pe profesor în această postură!

– Niciodată. Sunt patruzeci de ani de când am părăsit oraşul Buenos Aires. El este proprietarul bordelului, Manuel, acoperit de un amic, iar nevastă-sa, o frumuseţe cu păr de un roşu Tizian, a lucrat pe vremuri acolo.

Îmi părea rău că întrebasem.

– N-a fost o lovitură inutilă? Sub centură?

Dar profesorul închise ochii şi nu răspunse.

Îşi reveni destul de mult ca să fie în stare în seara aceea să petreacă o oră la recepţia pentru ziarişti, cu părul alb încadrat de purpuriul pernei pe care-şi sprijinea capul şi cu trupul slab îmbrăcat într-o pijama brodată. Arăta de parcă ar fi fost cadavrul unei personalităţi la o înmormântare importantă, dacă nu l-ar fi trădat ochii vii şi lucizi şi gropiţele din obraji. Şi eu arătam foarte important în uniforma neagră şi aurie, despre care Stu spunea la toată lumea că e uniforma diplomatică lunară pentru persoanele de rangul meu. Ar fi putut fi, dacă Luna ar fi avut aşa ceva – dar nu avea, pentru că aş fi ştiut şi eu. Aş fi preferat totuşi costumul de presiune, gulerul de la costumul ăsta era prea strâns. N-am aflat niciodată ce însemnau decoraţiile de pe uniformă. Un reporter mă întrebă despre o decoraţie care reprezenta Luna în ultimul pătrar aşa cum se vede ea de pe Pământ. I-am spus că e un premiu de ortografie. Stu, care era în preajmă, zise repede:

– Ei, colonelul este modest. Decoraţia are aceeaşi valoare cu Victoria Cross, iar lui i-a fost acordată pentru un act de curaj în ziua tragică şi glorioasă a…

N-am mai auzit continuarea, pentru că s-au îndepărtat. Stu avea un talent extraordinar de a inventa şi de-a înflori lucrurile. Era la fel de spontan ca şi profesorul. Eu, unul, trebuia să stau să

mă gândesc bine înainte să scot o gogoaşă.

Ziarele şi posturile de ştiri din India din seara aceea au fost nemiloase. „Ameninţarea” cu oprirea transporturilor de cereale îi făcea să spumege. Cea mai „paşnică” soluţie era ca Luna să fie curăţată, noi, criminali troglodiţi, să fim exterminaţi, iar în locul nostru să fie aduşi ţărani hinduşi cinstiţi, care înţeleg caracterul sacru al vieţii şi care vor exporta multe, cât mai multe grâne.

Profesorul trudi în noaptea aceea şi scrise un comunicat de presă despre incapacitatea Lunii de a continua transporturile şi despre motivul acestei neputinţe – iar organizaţia lui Stu difuză declaraţia pe toate posturile de pe întreaga Terră. Unii reporteri au despicat firul în patru în privinţa cifrelor şi l-au atacat pe profesor în legătură cu discrepanţele evidente.

– Profesore de la Paz, afirmaţi că transporturile de cereale se vor diminua datorită scăderii resurselor naturale şi că, până în 2082, Luna nu va mai fi capabilă să-şi hrănească propriul popor. Şi totuşi, astăzi aţi spus Autorităţii Lunare că puteţi creşte transporturile de cel puţin douăsprezece ori.

– Comitetul este Autoritatea Lunară? întrebă nevinovat profesorul.

– Păi... e un secret cunoscut de toată lumea.

– Aşa e, domnule, dar ei au menţinut confuzia, cum că ar fi un comitet de investigaţii al Marelui Sfat. Nu credeţi că ar trebui să se descalifice singuri, în aşa fel încât să putem beneficia de o audiere corectă?

– A, asta nu e treaba mea, profesore. Să revenim la întrebarea mea. Cum puteţi împăca cele două afirmaţii, după părerea mea, contradictorii?

– Mă interesează motivul pentru care spuneţi că nu e treaba dumneavoastră să răspundeţi, domnule. Nu credeţi că este problema fiecărui cetăţean al Terrei să evite o situaţie care va duce la război între Pământ şi vecina lui?

– Război? Dumnezeule, profesore, cum puteţi vorbi de război?

– Cum credeţi că se poate termina altfel, domnule? Dacă Autoritatea Lunară o ţine pe-a ei, fără să ne dea dreptul la o audiere cinstită, noi nu putem fi de acord cu cererile lor, pentru că cifrele astea arată şi de ce. Dacă ei nu-şi vor da seama de asta, vor apela la forţă pentru a ne convinge... iar noi vom riposta. La fel ca şoarecii prinşi la colţ, nu putem să ne retragem, dar nici nu putem să ne predăm. Repet, noi nu alegem războiul, dorim să trăim în pace cu planeta vecină – în linişte şi cu un

comerţ paşnic. Dar, vedeţi dumneavoastră, alegerea nu ne aparţine nouă. Noi, ce suntem noi? O mână firavă de oameni. Voi sunteţi giganţii! Eu prezic că următoarea mişcare a Autorităţii Lunare va fi să încerce să supună Luna prin forţă. Această agenţie, care se crede păstrătoarea păcii şi a echilibrului, va începe primul război interplanetar.

Ziaristul se încruntă.

– Nu credeţi că exageraţi? Să presupunem că Autoritatea – sau Marele Sfat, pentru că Autoritatea nu are navele ei proprii de război – să presupunem că popoarele Pământului decid să înlăture… hm, guvernul vostru. Aţi putea lupta pe Lună, o veţi face, desigur. Dar asta nu înseamnă război interplanetar. Aşa cum aţi spus, Luna nu are nave. Ca s-o spun pe şleau, nu puteţi să ne atingeţi.

Aveam scaunul aproape de targa profesorului şi ascultam discuţia. Profesorul se întoarse spre mine.

– Spune-i, colonele.

Am repetat ca un papagal. Profesorul şi Mike analizaseră toate situaţiile posibile, eu le învăţasem pe dinafară şi aveam răspunsuri pregătite pentru orice problemă.

– Domnilor, vă amintiţi de nava *Pathfinder*[49]? am spus. Cum a căzut, scăpată de sub control?

Îşi aminteau. Nimeni n-a uitat cel mai mare dezastru din zilele de început ale zborului spaţial, când ghinionista navă *Pathfinder* a lovit un sat belgian.

– Noi nu avem nave, am zis, dar e posibil să aruncăm încărcăturile de cereale… În loc să le livrăm pe calea obişnuită.

A doua zi, ziarele titrau: „LUNARII AMENINŢĂ SĂ ARUNCE CU OREZ”[50]. Dar pe moment, se făcu o linişte apăsătoare.

– Totuşi, aş vrea să ştiu cum împăcaţi afirmaţia că nu vor mai fi cereale după 2082, cu promisiunea unor livrări de zece-douăsprezece ori mai mult.

– Nu e nicio contradicţie aici, zise profesorul. Afirmaţiile se bazează pe seturi diferite de împrejurări. Cifrele pe care le analizaţi prezintă condiţiile actuale… şi dezastrul pe care îl vor produce numai în câţiva ani prin secătuirea resurselor naturale ale Lunii – dezastru pe care birocraţii Autorităţii, sau mai bine zis

---

[49] Cea care găseşte calea.

[50] Glumă care face aluzie la obiceiul american de a arunca cu orez în tinerii căsătoriţi, la ieşirea din biserică.

birocraţii autoritari, vor să-l preîntâmpine, spunându-ne să stăm la colţ ca nişte copii răi!

Profesorul făcu o pauză ca să-şi tragă sufletul, apoi zise:

– Condiţiile în care putem continua sau creşte foarte mult transportul de cereale, sunt corolarul evident al primelor. Ca vechi profesor, nu mă desprind niciodată de obiceiurile de la catedră. Las corolarul ca temă pentru studenţi. Vrea cineva să încerce să răspundă?

Se făcu o tăcere incomodă, apoi un omuleţ cu un accent ciudat zise încet:

– Cred că vă referiţi la un mod de a reîmprospăta resursele naturale.

– Bravo! Excelent gândit!

Profesorul îşi arătă gropiţele într-un zâmbet larg.

– Dumneavoastră, domnule, veţi avea o notă bună în carnetul de note. Pentru a face agronomie este nevoie de apă şi de hrană pentru plante, de fosfaţi şi de altele, întrebaţi-i pe experţi. Daţi-ne lucrurile astea, iar noi vi le vom plăti sub forma unor cereale hrănitoare. Puneţi un furtun în Oceanul Indian. Strângeţi bălegarul de la milioanele de vite din India şi de oriunde şi trimiteţi-ni-l nouă. De asemenea, avem nevoie şi de gunoiul vostru propriu – nu vă obosiţi să-l sterilizaţi, noi avem metode mult mai rapide şi mai ieftine de sterilizare. Trimiteţi-ne apă de mare, peşte stricat, animale moarte, bălegar de vacă, deşeurile oraşului, toate rămăşiţele pe care voi le aruncaţi la gunoi şi, pentru fiecare tonă, noi vă vom trimite înapoi o tonă de grâne aurii. Daţi-ne săracii voştri, nenorociţii sorţii, trimiteţi-i cu miile şi cu sutele de mii, iar noi o să-i învăţăm metodele noastre lunare, rapide, eficiente, de a face agricultură în tunele şi veţi primi înapoi o cantitate incredibilă de grâne. Domnilor, n-aveţi idee ce e Luna: o fermă agricolă inimaginabil de fertilă, patru milioane de hectare care-şi aşteaptă plugurile!

Asta îi uimi pe toţi. Apoi cineva zise încet:

– Dar ce vă iese de-aici? Adică, care e câştigul Lunii?

Profesorul ridică din umeri.

– Bani. Sub forma bunurilor comerciale. Există multe lucruri pe care voi le produceţi ieftin şi care sunt foarte scumpe pe Lună. Medicamente. Unelte. Filme. Bijuterii pentru frumoasele noastre doamne. Cumpăraţi grânele noastre vânzându-ne toate astea la un preţ bun pentru voi.

Un ziarist hindus rămase pe gânduri, apoi începu să scrie.

Lângă el se afla un european, care nu părea impresionat de spusele profesorului.

– Profesore, aveţi idee despre costul transportului unui asemenea tonaj pe Lună?

Profesorul făcu o mişcare cu mâna înlăturând întrebarea.

– Asta e doar o problemă tehnică. Domnule, a fost o vreme în care transportarea mărfurilor peste ocean nu numai că a fost scumpă, ci imposibilă. Apoi a venit vremea când transportul a fost scump, dificil, periculos. Astăzi, vindeţi mărfuri la jumătate din planetă, foarte ieftin – ca şi cum aţi vinde vecinilor. Transportul pe distanţe mari este cel mai important factor al costului. Domnilor, eu nu sunt inginer. Dar am învăţat un lucru despre ingineri. Când ceva trebuie făcut, inginerii găsesc o cale de-a face ca lucrurile să meargă, din punct de vedere economic. Dacă vreţi cerealele pe care noi le putem cultiva, puneţi-vă inginerii la treabă.

Profesorul icni şi gâfâi, semn că avea nevoie de ajutor, iar sora veni şi-l luă de-acolo.

Eu am refuzat să răspund la întrebări, spunându-le să vorbească cu profesorul, când se va simţi destul de bine ca să-şi reia discuţiile. Atunci m-au abordat în alte probleme. Un bărbat mă întrebă de ce, dacă nu plătim impozite, noi, coloniştii, credem că avem dreptul de a ne conduce după cum ne taie mintea? Până una alta, coloniile lunare au fost înfiinţate de Naţiunile Federative – de unele dintre ele. A fost îngrozitor de scump, Pământul a plătit toate facturile – şi acum voi, coloniştii, vă bucuraţi de beneficiu şi nu plătiţi niciun ban impozit. E corect?

Am vrut să-l trimit la dracu'. Dar profesorul mă sfătuise să mai iau un calmant şi-mi ceruse să învăţ lista nesfârşită de răspunsuri la întrebările capcană.

– Hai s-o luăm pe rând, am spus. Mai întâi, de ce vreţi ca noi să plătim impozit? Spuneţi-mi care e avantajul şi poate am să fiu de acord şi eu. Dumneavoastră plătiţi impozite?

– Evident! Şi voi trebuie să faceţi la fel.

– Dar ce aveţi din aceste impozite?

– Poftim? Impozitele sunt pentru guvern.

– Îmi pare rău, am zis. Nu mă pricep la finanţe. Toată viaţa am petrecut-o pe Lună, nu ştiu prea multe despre guvernul vostru. Puteţi să-mi oferiţi câteva amănunte pe scurt?

Au devenit cu toţii interesaţi, iar tot ce uita tipul ăla mic şi agresiv, adăugau ceilalţi. Am făcut o listă. Când s-au oprit, le-am

recitit-o.

– Spitale gratuite – nu avem aşa ceva pe Lună. Asigurarea medicală există, dar nu aşa cum este pe-aici. Dacă o persoană vrea să se asigure, merge la un agent şi face un pariu. La preţul corespunzător, poţi asigura ce vrei. Eu nu-mi asigur sănătatea, sunt sănătos sau eram, până să vin pe Pământ. Avem o bibliotecă, Fundaţia Carnegie, începută cu câteva cărţi-filme. Se descurcă prin taxele pe care le încasează de la membri. Drumuri publice. Cred că astea ar fi metrourile noastre. Dar costă, la fel ca şi aerul. Scuzaţi-mă, voi aveţi aici aer gratuit, nu? Vreau să spun că metrourile noastre sunt construite de companii care au investit în ele şi sunt foarte hotărâte să-şi amortizeze costurile. Şcoli publice. Există şcoli în toate oraşele şi n-am auzit ca vreun elev să fie refuzat, deci sunt „publice”. Dar se plătesc, pentru că oricine de pe Lună care ştie ceva folositor pentru alţii şi e dornic să-şi împărtăşească cunoştinţele, are un preţ pentru munca lui de profesor.

Am făcut o mică pauză cât să-mi trag sufletul, apoi am continuat:

– Să vedem ce mai e… protecţia socială. Nu prea ştiu cu ce se mănâncă asta, dar orice ar fi, noi nu avem aşa ceva. Pensii. Poţi cumpăra o pensie. Majoritatea n-o fac, multe familii sunt numeroase, iar bătrânii, să zicem cei de-o sută de ani sau mai mult, ori au o ocupaţie care le place, ori se uită la video. Ori dorm. Dorm mult, mai ales după o sută douăzeci de ani.

– Domnule, scuzaţi-mă. Oamenii de pe Lună trăiesc chiar atât de mult cât se spune?

M-am arătat surprins, dar nu eram. Asta era altă întrebare capcană, pentru care aveam răspunsul înregistrat.

– Nimeni nu ştie cât poate trăi cineva pe Lună. Nu suntem acolo de atât de mult timp încât să se facă nişte statistici. Cei mai bătrâni cetăţeni s-au născut pe Pământ şi nu pot fi luaţi în calcul. Până acum, dintre cei născuţi pe Lună, nimeni nu a murit de bătrâneţe, dar nici asta nu e o dovadă. N-au avut timp să îmbătrânească destul de mult, n-a trecut un secol de când există colonia. Dar, ei bine, doamnă, câţi ani îmi daţi? Eu sunt lunar get-beget, a treia generaţie.

– Aha, într-adevăr colonele Davis, m-a surprins tinereţea dumneavoastră – pentru misiunea aceasta, vreau să zic. Păreţi să aveţi cam douăzeci şi doi de ani. Sunteţi mai în vârstă?

– Doamnă, vă mulţumesc şi regret că forţa locală de gravitaţie

mă împiedică să mă înclin. Sunt căsătorit de mai mult de douăzeci şi doi de ani.

– Cum? O, glumiţi!

– Doamnă, nu m-aş aventura niciodată să ghicesc vârsta unei doamne, dar, dacă aţi emigra pe Lună, v-aţi păstra tinereţea încântătoare mult mai multă vreme şi v-aţi adăuga vieţii cel puţin douăzeci de ani.

Am privit lista.

– În general, uitându-mă la restul listei, pot să spun că noi nu avem aşa ceva pe Lună şi nu văd de ce am plăti impozit. Iar în ceea ce priveşte celălalt punct, domnule, ştiţi desigur că preţul coloniilor a fost de mult plătit de câteva ori numai prin transportul de cereale? Noi suntem secătuiţi de cele mai importante resurse ale noastre… şi nici măcar nu ni se plăteşte preţul pieţei libere. De aceea vrea Autoritatea Lunară cu atâta încăpăţânare să ne sugă sângele în continuare. Ideea că Luna a fost o cheltuială pentru Terra şi că investiţia trebuie recuperată, este o minciună scornită de Autoritate pentru a justifica faptul că ne tratează ca pe nişte sclavi. În secolul ăsta, Luna nu a costat Terra niciun leu, iar investiţia a fost de mult amortizată.

Omuleţul încercă să mă ia peste picior.

– O, sigur, doar nu pretindeţi că coloniile lunare au plătit toate miliardele de dolari cheltuite pentru dezvoltarea zborului spaţial.

– *Voi,* oamenii de pe Pământ, aveţi zbor spaţial. *Noi nu avem.* Luna nu are nici măcar o navă. Aşa că, de ce să plătim pentru ce nu am primit niciodată?

Mă eschivam de la răspunsuri prea categorice, aşteptând o pretenţie a pământenilor pe care profesorul îmi spusese că o voi auzi în mod sigur… şi iată, am auzit-o.

– Doar o clipă, vă rog! se auzi o voce care trăda multă siguranţă de sine. Ignoraţi cele mai importante lucruri de pe această listă. Protecţia poliţiei şi forţele armate. Vă lăudaţi că vreţi să plătiţi ceea ce primiţi – aşa că ce-ar fi să plătiţi impozite pentru secolul trecut, pentru aceste două servicii? Ar fi o notă destul de încărcată, nu?

Zâmbi plin de infatuare.

Aş fi vrut să-i mulţumesc! – Deşi profesorul avea să mă certe pentru că n-am ştiut să ocolesc întrebarea. Oamenii se uitau unul la altul cu priviri pline de încântare pentru că, în sfârşit, am fost pus la punct. Am făcut tot posibilul ca să par cât mai inocent cu putinţă.

– Poftim? Nu înţeleg. Luna nu are nici poliţie, nici armată.

– Ei, ştiţi la ce mă refer. V-aţi bucurat de protecţia Forţelor Păcii ale Naţiunilor Federative. Şi aveţi şi poliţie. Plătită de Autoritatea Lunară! Ştiu din surse sigure că au fost trimise pe Lună două corpuri de trupe de ordine, pe post de poliţişti, acum câteva luni.

– O, am oftat adânc. Puteţi să-mi spuneţi în ce fel apără Luna Forţele Păcii ale N.F.? Nu ştiam că vreuna dintre naţiunile voastre are de gând să ne atace. Suntem departe şi nu avem nimic care să tenteze pe cineva. Sau vreţi să spunem că ar trebui să plătim ca să ne lase în pace? Dacă da, există o veche zicală care spune că odată ce ai plătit Danegeldul[51], nu mai scapi niciodată de danezi. A, noi ne vom lupta cu Forţele Păcii ale N.F. Dacă vom fi obligaţi… dar nu o să le plătim niciodată.

Şi acum să vorbim puţin despre acei aşa-zişi poliţişti. Ei nu au fost trimişi ca să ne protejeze. Declaraţia noastră de independenţă spune adevărul despre această ticăloşie – a fost cumva tipărită de ziarele voastre? (Unele da, altele nu, în funcţie de orientare.) Oamenii puşi să ne apere au înnebunit, au început să violeze şi să ne omoare femeile! Şi-acum sunt morţi! Aşa că e mai bine să nu ne mai trimiteţi alte trupe de ordine!

Brusc, am „obosit” şi a trebuit să plec. Într-adevăr, obosisem, nu eram un actor prea grozav, iar strădania de-a face aşa cum mă sfătuise profesorul mă epuizase.

18

Mai târziu am aflat că fusesem ajutat cu unele întrebări, despre poliţie şi armată. Stu LaJoie nu risca nimic. Întrebările au fost puse intenţionat ca să dau răspunsurile pentru care mă pregătisem. Dar, când am aflat de ajutorul dat, aveam deja experienţă în privinţa interviurilor. Făcusem faţă unor interviuri lungi şi obositoare.

Eram frânţi, dar noaptea nu se terminase. Pe lângă presă, au venit să ne vadă şi câţiva diplomaţi, dar niciunul oficial, nici chiar cei din Ciad. Noi reprezentam o curiozitate, iar ei voiau să ne vadă.

---

[51] Taxă plătită de anglo-saxoni pentru a întreţine apărarea împotriva năvălitorilor danezi.

Numai unul dintre ei era important, un chinez. Am fost surprins să-l văd, era membrul chinez al comitetului care ne audiase. Ni s-a prezentat simplu ca doctorul Chan şi ne-am prefăcut că ne vedem pentru prima dată.

Doctorul Chan era senator în Marea Chină şi totodată, de mult timp, numărul unu în Autoritatea Lunară a Marii Chine. Mult mai târziu, a devenit Vice-preşedinte şi Prim-ministru, cu puţin timp înaintea asasinării sale.

După ce-am spus ce-aveam de spus, plus alte lucruri care mai puteau aştepta, m-am retras spre dormitor, la profesorul care mă aştepta.

– Manuel, sunt sigur că l-ai remarcat pe distinsul nostru vizitator din Regatul de Mijloc.

– Bătrânul chinez din comitet?

– Încearcă să-ţi stăpâneşti limbajul lunar, fiule. Te rog să nu faci imprudenţa să fii necioplit aici, nici chiar cu mine. Da? Bine. Vrea să ştie ce am vrut să spunem prin „înzecit şi însutit”. Spune-i.

– Adevărul? Sau să-l mint?

– Adevărul. Omul ăsta nu e prost deloc. Te descurci la detaliile tehnice?

– Mi-am făcut tema, domnule profesor. Doar dacă nu e expert în balistică.

– Nu e. Dar să nu pretinzi că ştii ceea ce nu ştii. Şi să nu te înşele aspectul lui prietenos. Ne poate fi de folos dacă ajunge la concluzia că interesele noastre se potrivesc cu ale lui. Nu încerca să-l convingi. Vezi că este în cabinetul meu. Baftă! Şi nu uita, vorbeşte engleza literară standard.

Doctorul Chan se ridică atunci când am intrat. La rândul meu, mi-am cerut scuze pentru incapacitatea mea de a-i răspunde la fel la salut. Îmi zise că înţelege dificultăţile prin care are de trecut aici un domn de pe Lună şi că nu trebuie să fac eforturi. Ne-am strâns mâinile şi s-a aşezat.

Am sărit peste formalităţile de început. Aveam sau nu aveam o soluţie concretă, atunci când am afirmat că există un mod mai ieftin de a transporta încărcături masive spre Lună?

I-am spus că există o metodă scumpă ca investiţie, dar ieftină în cheltuielile de întreţinere.

– Este metoda pe care o folosim pe Lună, domnule. O catapultă cu viteză de evacuare-inducţie.

Pe chipul lui nu tresări niciun muşchi.

– Colonele, cred că vă daţi seama că soluţia asta a fost propusă de multe ori şi a fost respinsă mereu din motive ce par întemeiate? Ceva ce are legătură pare-mi-se cu presiunea aerului.

– Da, doctore. Dar noi credem, bazându-ne pe analizele complete ale computerului şi pe experienţa noastră în catapultare, că problema poate fi rezolvată în prezent. Două dintre firmele noastre cele mai mari, LuNoHo Company şi Banca din Hong Kong Luna, sunt gata să conducă un trust care s-o facă, ca pe o investiţie particulară. Vor avea nevoie de ajutor aici pe Pământ şi s-ar putea să vândă acţiuni – deşi aş prefera să vândă doar garanţii, ca să păstreze controlul. Ceea ce le trebuie, în primul rând, este o concesionare din partea unui guvern, o bază permanentă pe care să construiască o catapultă. Probabil India.

(Tot ce spuneam era un discurs deja pregătit. LuNoHoCo era falimentară dacă i-ar fi cercetat cineva registrele, iar Banca Hong Kong era foarte aglomerată. Era principala bancă care acţiona pentru schimbarea prin care trecea ţara. Scopul discursului era ca ultimul cuvânt să fie India. Profesorul mă învăţase că acest cuvânt trebuie să fie pronunţat ultimul.)

Doctorul Chan răspunse:

– Lăsaţi aspectele financiare. Orice este posibil din punct de vedere material, banii sunt o sperietoare doar pentru minţile reduse. De ce aţi ales India?

– Ei bine, domnule, India consumă astăzi cred, peste 90% din transporturile noastre de cereale…

– 93,1%.

– Tocmai, domnule. India este foarte interesată de cerealele noastre poate că vrea să coopereze cu noi. Ea ne poate acorda teren fertil, ne poate pune la dispoziţie forţa de muncă, materialele necesare şi tot ce mai trebuie. M-am gândit la India, pentru că are o arie largă de posibilităţi de amplasare, munţi foarte înalţi, nu prea îndepărtaţi de Ecuatorul Pământului. Ultima parte nu este esenţială, dar ajută. Dar locul trebuie ales pe un munte înalt. Este vorba de presiunea aerului de care vorbeaţi sau de densitatea aerului. Capul catapultei trebuie să fie la o înălţime cât mai mare posibilă, iar capătul de evacuare, unde încărcăturile circulă cu peste 11 km/s, trebuie să fie amplasat într-un aer atât de rarefiat, încât să se apropie de vid. Pentru asta, avem nevoie de un munte foarte înalt. De exemplu, vârful Nanda Devi, aflat la vreo patru sute de kilometri distanţă de aici.

Are un cap de linie ferată la şaizeci de kilometri de el şi un drum aproape până la bază. Înălţimea este cam de opt mii de metri. Nu ştiu dacă muntele Nanda este ceea ce ne trebuie. Dar cred că este un loc posibil, cu o tehnică bună a transportului şi a aprovizionării. Locul ideal ar trebui ales de inginerii pământeni.

– Un munte mai înalt e mai bun?

– Sigur că da, domnule! l-am asigurat. Un munte mai înalt e mai bun decât unul aflat mai aproape de Ecuator. Catapulta poate fi proiectată să compenseze pierderile în zbor liber datorate rotaţiei Pământului. Trebuie să evităm cât mai mult atmosfera de-aici, supărător de densă. Ăsta e lucrul cel mai greu de depăşit. Scuzaţi-mă, doctore, nu am vrut să vă critic planeta.

– Există munţi şi mai înalţi. Colonele, vorbiţi-mi vă rog despre această catapultă propusă.

– Lungimea unei catapulte la viteza de desprindere este determinată de acceleraţie. Noi credem, după calculele computerului, că o acceleraţie de 20*g* este optimă. Pentru viteza de desprindere de pe Pământ este nevoie de o lungime de trei sute douăzeci şi trei de kilometri. De aceea...

– Opriţi-vă, vă rog! Colonele, vă gândiţi în mod serios să săpăm o gaură de trei sute de kilometri adâncime?

– O, nu! Construcţia se poate face la suprafaţă, pentru a permite undelor de şoc să se propage. Statorul se va întinde aproape orizontal, ridicându-se probabil cu patru kilometri pe parcursul celor trei sute de kilometri lungime şi în linie dreaptă – aproape dreaptă, întrucât acceleraţia Coriolis şi alte variabile minore o fac să fie uşor curbă. Catapulta lunară este dreaptă cât vezi cu ochii şi atât de orizontală, încât şlepurile trec foarte aproape de câteva vârfuri de munte de pe Lună.

– O, credeam că supraestimaţi capacitatea ingineriei din zilele noastre. Forăm destul de adânc, dar nu atât de adânc pe cât spuneţi. Vă rog, continuaţi.

– Doctore, poate că această concepţie greşită care vă face să vă îndoiţi de spusele mele, este motivul pentru care nu a fost construită o catapultă până acum. Am văzut studii mai vechi. În marea lor parte se vorbea despre o catapultă verticală, care trebuie făcută să basculeze la capăt pentru a azvârli vehiculul spaţial pe cer. Niciuna dintre variantele propuse nu se poate realiza. Şi nici nu este necesar. Cred că teoria asta a fost preluată din faptul că navele voastre spaţiale ţâşnesc drept în sus.

Dar rachetele fac asta pentru a ieşi din atmosferă, nu pentru a intra pe orbită. Viteza de desprindere de pe Pământ nu este o mărime vectorială, ci scalară. O încărcătură care ţâşneşte dintr-o catapultă cu viteza de desprindere nu se va mai întoarce pe Pământ, indiferent care e direcţia ei. Ah… cu două corecţii: nu trebuie îndreptată spre Pământ, ci spre o parte a emisferei cereşti şi trebuie să aibă suficientă viteză pentru a trece prin orice fel de atmosferă pe care o traversează. Dacă este îndreptată în direcţia corectă, va ajunge pe Lună.

– Ah, da. Atunci această catapultă nu va putea fi folosită decât o dată în fiecare lună selenară?

– Nu, domnule. Pornind de la baza la care vă gândiţi dumneavoastră, ar fi vorba doar de o dată pe zi, alegând momentul cel mai bun ca să ajungă în punctul în care Luna se află pe orbita ei. Dar, de fapt – aşa spune computerul, eu nu sunt specialist în astronautică, catapulta poate fi folosită aproape în orice moment doar variind viteza de ejecţie, iar orbitele o vor conduce totuşi pe Lună.

– Nu pot să-mi dau seama de asta.

– Nici eu, doctore, dar – scuzaţi-mă – nu-i aşa că la Universitatea din Peiping există un computer ultra-performant?

– Şi dacă ar exista?

(Am simţit oare o slăbire a sistemului impenetrabil protector al chinezului? Un computer cyborg – creiere conservate? Sau unul viu, conştient? Îngrozitor, în ambele cazuri.)

– De ce nu întrebaţi un computer inteligent care sunt toţi timpii posibili de ejecţie pentru o catapultă ca cea pe care am descris-o? Unele orbite merg dincolo de Lună înainte să se întoarcă într-un loc de unde pot fi recuperate de Lună. Asta ţine o perioadă extrem de lungă. Alte nave se stabilesc pe o orbită în jurul Terrei şi apoi pornesc direct. Unele sunt la fel de simple ca cele pe care le folosim de pe Lună. Există perioade în fiecare zi în care se pot selecta orbite scurte. Dar o încărcătură se pune în catapultă în mai puţin de un minut, limitarea este dată numai de viteza cu care pot fi pregătite încărcăturile. Este posibil ca din catapultă să pornească mai mult de o încărcătură o dată, dacă energia este suficientă, iar controlul computerului este adaptabil. Dar pe mine mă nelinişteşte altceva. Munţii ăştia de care am vorbit, sunt acoperiţi de zăpadă?

– Da, de obicei, răspunse el. Gheaţă, zăpadă şi stâncă.

– Ei bine, domnule, fiind născut pe Lună, nu ştiu nimic despre

zăpadă. Statorul nu va trebui să fie rigid sub gravitaţia puternică a acestei planete, dar trebuie să reziste la contra-reacţii dinamice de 20*g.* Nu cred că poate fi fixată pe gheaţă sau pe zăpadă. Sau se poate?

– Nu sunt inginer, colonele, dar nu cred că se poate. Asta înseamnă că trebuie să îndepărtăm gheaţa şi zăpada. Şi mai e o problemă cu vremea.

– Nu ştiu nimic despre vreme, doctore. Tot ce ştiu despre gheaţă este că are o energie calorică de cristalizare de trei sute treizeci şi cinci milioane joule/tonă. Habar n-am câte tone ar trebui topite pentru a curăţa locul, dar cred că ar fi nevoie de un reactor pentru a-l menţine fără gheaţă şi pentru a da puterea necesară catapultei.

– Putem construi reactoare, putem topi şi gheaţa. Dacă nu, ne vom trimite inginerii la specializare, până *vor înţelege* gheaţa.

Doctorul Chan zâmbi, iar eu m-am înfiorat.

– Oricum, ingineria gheţii şi a zăpezii a fost rezolvată în Antarctica cu ani în urmă, nu vă faceţi probleme în legătură cu ea. Bun. Un loc curat, stâncă solidă cam de trei sute cincizeci de kilometri lungime la mare înălţime, am înţeles. Mai este ceva ce trebuie să ştiu?

– Nu prea mai sunt, domnule. Gheaţa topită se poate colecta la capul catapultei şi astfel partea cea mai masivă va fi trimisă pe Lună – va fi o adevărată economie. Totodată, cutiile de oţel se vor refolosi pentru transportul de cereale spre Pământ, oprindu-se astfel o altă risipă pe care Luna nu o poate suporta. Nu există niciun motiv pentru care o cutie de oţel să nu poată să facă cursa de mai multe ori, de sute de ori. Vor ajunge pe Lună cam în modul în care şlepurile aterizează acum lângă Bombay, retrorachete cu încărcătură solidă, programate prin controlul de la sol. Diferenţa ar fi că va fi mult mai ieftin, 2,7 km/s schimbare de mişcare faţă de mai mult de 11, un factor la pătrat cam de douăzeci de ori. Retroreactoarele sunt balast, iar sarcina utilă se îmbogăţeşte corespunzător. Există un mod de a îmbunătăţi chiar şi asta.

– Cum?

– Doctore, chestiunea asta mă depăşeşte. Toată lumea ştie că cele mai bune nave ale voastre folosesc hidrogenul ca masă de reacţie, încălzit de un reactor de fuziune, dar hidrogenul este scump pe Lună şi orice masă poate fi masă de reacţie. Numai că nu va fi la fel de eficientă. Puteţi să vă imaginaţi un remorcher

spaţial imens de mare forţă care să fie proiectat ca să se potrivească condiţiilor de pe Lună? Ca masă de reacţie ar folosi stâncă brută, vaporizată şi va fi proiectat ca să urce pe orbita de parcare, să ia transporturile de pe Terra şi să le aducă pe Lună. E posibil să nu aibă oameni la bord, nici măcar un cyborg. Poate fi pilotat de la sol de un computer.

– Da, cred că poate fi proiectată o asemenea navă. Dar haideţi să nu complicăm lucrurile. Aţi rezolvat problemele esenţiale ale acestei catapulte?

– Cred că da, doctore. Amplasarea este punctul cel mai important. De exemplu, vârful Nanda Devi. Din hărţi pare să aibă o culme lungă, înclinată spre vest, cam de lungimea catapultei noastre. Dacă este aşa, păi atunci e perfect, ar fi mai puţin de tăiat, de construit. Nu zic că ăsta este locul ideal, ci că este genul pe care trebuie să-l căutăm, un vârf foarte înalt cu o culme lungă, lungă spre vest.

– Am înţeles.

Doctorul Chan plecă brusc.

În următoarele săptămâni am repetat povestea asta în vreo douăsprezece ţări, întotdeauna în discuţii particulare, cu precizarea că erau confidenţiale. Ceea ce schimbam era doar numele muntelui. În Ecuador, am subliniat că Chimborazo era aproape de ecuator – ideal! Dar în Argentina, am remarcat că cel mai înalt vârf din emisfera vestică era Aconcagua. În Bolivia, am observat că Altoplano era la fel de înalt ca Platoul Tibet (destul de adevărat), mult mai aproape de ecuator şi oferea o arie largă de posibile alegeri, datorită construcţiei mai uşor de ridicat, pe vârfuri asemănătoare cu oricare de pe Terra.

Am vorbit cu un american care era adversar politic al celui ce ne făcuse „gloată”. Am arătat că muntele McKinley era comparabil cu orice munte din Asia sau America de Sud. Aveam multe de spus şi despre Mauna Loa – ar fi fost extrem de uşor de construit acolo. Am spus că insula Hawaii va fi spaţioportul lumii… *Întregii* lumi, pentru că vorbeam de ziua în care Marte va fi exploatat, iar încărcăturile pentru trei (poate patru) planete vor fi canalizate prin „Marea Insulă” Hawaii.

M-am ferit să spun ceva despre natura vulcanică a muntelui Mauna Loa. Am observat, în schimb, că localizarea lui permitea ca o încărcătură deviată să aterizeze, fără nicio problemă, în Oceanul Pacific.

În Sovunion, am vorbit despre un singur vârf – Lenin, care avea peste şapte mii de metri înălţime (dar era cam prea aproape de marele lor vecin).

Kilimanjaro, Popocatepetl, Logan, El Libertado – vârful meu preferat se schimba în funcţie de ţară. Tot ceea ce urmăream era să fie muntele cel mai înalt din inimile localnicilor. Am găsit ceva bun de spus şi despre munţii mai mici din Ciad şi am spus-o cu atâta convingere, încât am crezut şi eu.

Alteori, susţinut de întrebările ajutătoare care veneau de la oamenii lui Stu LaJoie, am discutat despre ingineria chimică (despre care nu ştiam nimic, dar memorasem date) pe Lună, unde vidul este nelimitat, despre puterea soarelui, despre materiile prime inepuizabile şi despre condiţiile previzibile care permiteau moduri de procesare scumpe sau imposibile pe Pământ, dar ieftine pe Lună. În tot ceea ce spuneam, exista un subînţeles referitor la birocraţia înrădăcinată a Autorităţii Lunare, care nu reuşise să vadă marele potenţial al Lunii (era adevărat), plus răspunsul la o întrebare care se punea întotdeauna, răspuns care sublinia că Luna poate accepta orice număr de colonişti.

Şi asta era adevărat, dar n-am spus niciodată că Luna (şi uneori şi lunarii) îi omora cam pe jumătate dintre noii-veniţi. Dar oamenii cu care stăteam de vorbă nu se prea înghesuiau să emigreze ei, ci se gândeau cum să-i forţeze sau să-i convingă pe alţii să emigreze, pentru a reduce aglomeraţia pe străzi sau pentru a scădea din impozite. Mi-am ţinut gura în legătură cu faptul că milioanele de subnutriţi, pe care-i văzusem, se înmulţeau mai repede decât i-ar fi putut trimite în spaţiu vreo catapultă.

Noi nu puteam găzdui, hrăni şi antrena milioane de nou-veniţi în fiecare an – iar un milion de oameni nu însemna mare lucru pentru Terra, în fiecare noapte se concepeau mai mult de un milion de copii. Puteam accepta mai mulţi decât erau doritori să emigreze de bună voie, dar dacă ei foloseau emigrarea forţată şi ne inundau… Luna avea un singur mod de a rezolva situaţia cu un nou-venit; ori nu face nicio greşeală fatală faţă de mediul care îl atacă fără avertisment, ori ajunge îngrăşământ în tunelul vreunei ferme.

Imigrarea în număr mare nu putea însemna decât că foarte mulţi imigranţi vor muri – noi eram prea puţini ca să-i ajutăm să treacă peste pericolele naturale.

Profesorul vorbea întotdeauna despre „marele viitor al Lunii”.

Eu nu vorbeam decât despre catapulte.

În săptămânile cât am aşteptat să fim convocaţi de Comitet, am descoperit un teritoriu mare de acţiune. Oamenii lui Stu pregătiseră totul, dar întrebarea era cât vom mai rezista. Aş putea spune că fiecare săptămână pe Terra ne scurta viaţa cu un an, iar pentru profesor era chiar mai rău. Dar nu se plângea niciodată şi tot timpul încerca să fie încântător la recepţiile la care eram invitaţi.

În America de Nord am stat mai mult. Data Declaraţiei noastre de Independenţă – la trei sute de ani după proclamarea independenţei de către fostele colonii britanice, s-a dovedit o propagandă minunată, iar oamenii lui Stu au speculat chestia asta la maxim. Americanii sunt sentimentali când vorbeşti de ţara lor ca de Statele Unite, chiar dacă nu mai conta ca denumire, pentru că sentimentul lor patriotic trebuie să se îndrepte spre Naţiunile Federative. Îşi aleg preşedintele o dată la opt ani, de ce, n-aş putea spune – de ce englezii au încă Regină? – şi se laudă că sunt suverani. Suveranitatea, ca şi dragostea, înseamnă orice vrei să însemne, este un cuvânt de dicţionar ca oricare altul, fără conotaţii speciale.

Conceptul de suveranitate însemna mult pentru americani, iar data de 4 iulie era o dată magică pentru ei. „Liga pentru 4 Iulie” se ocupa de apariţiile noastre publice. Stu ne asigurase că nu costase mult ca s-o înfiinţeze, iar acum acţiona de la sine, fără cheltuieli materiale suplimentare. Liga aduna bani şi din alte părţi – americanilor le place să dea, nu contează cine primeşte până la urmă.

Mai spre sud, Stu folosi o altă dată calendaristică. Oamenii lui lansaseră ideea că lovitura de stat a avut loc pe 5 mai şi nu cu două săptămâni mai devreme. Am fost întâmpinaţi cu „Cinco de Mayo! Libertad! Cinco de Mayo!” Eu credeam că spun „Thank you”. A vorbit numai profesorul.

Dar în ţara lui 4 iulie, eu m-am descurcat bine. Stu mi-a dat ideea să nu mai port braţul stâng în public, iar mânecile costumului erau cusute în aşa fel încât să mi se vadă ciotul. Se răspândise zvonul că-mi pierdusem braţul în „lupta pentru libertate”. De câte ori eram întrebat despre asta răspundeam: „Vedeţi unde duce obiceiul de a-ţi roade unghiile?” şi schimbam subiectul.

Nu mi-a plăcut niciodată America de Nord şi asta nu de-acum, ci de la prima călătorie. Nu este nici pe departe partea cea mai

aglomerată a Pământului, are abia un miliard de locuitori. În Bombay, oamenii dorm întinşi pe trotuare, în Marele New York oamenii se îngrămădesc unii peste alţii pe verticală. Nu sunt sigur dacă cineva are linişte ca să doarmă. Eram bucuros că mă aflam în scaunul cu rotile.

Mai era o harababură şi din alt punct de vedere. Le pasă de culoarea pielii, deşi se prefac că nu le pasă. În prima călătorie am fost ori prea alb, ori prea negru şi eram oarecum învinovăţit în ambele cazuri. De asemenea, se aşteptau să iau atitudine în probleme despre care n-aveam nicio părere. Bog ştie, habar n-aveam ce gene am. Una dintre bunicile mele a venit dintr-o zonă a Asiei în care invadatorii treceau la fel de des ca lăcustele şi violau orice femeie pe care o întâlneau în cale – de ce n-o întrebaţi pe ea?

În a doua călătorie am învăţat să mă descurc, dar mi-a lăsat un gust amar. Preferam să stau într-un loc unde problema rasială e clară, ca în India, unde dacă nu eşti hindus, eşti un nimeni, chiar dacă parşii îi priveau pe hinduşi de sus şi invers. Cu toate astea, n-am mai fost nevoit să fac faţă problemelor rasiale, nu mai eram nici prea alb şi nici prea negru. Eram Colonelul O'Kelly Davis, Eroul al Libertăţii Lunare.

În jurul nostru erau o mulţime de sufletişti, gata să ne dea o mână de ajutor. I-am lăsat să facă două lucruri pentru mine, lucruri pentru care nu avusesem bani şi nici energia necesară să le fac atunci când am fost student. I-am văzut pe Yankei jucând şi-am vizitat Salemul. Ar fi trebuit să rămân cu iluziile mele. Baseballul parcă este mai frumos la video, poţi să urmăreşti jocul relaxat, fără să ai în spate două sute de mii de oameni care te împing tot timpul meciului. Pe lângă asta, cineva ar fi trebuit să tragă spre partea îndepărtată a terenului. Mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului gândindu-mă cu teamă la momentul în care vor trebui să mă scoată cu scaunul cu rotile prin mulţime, dar nu puteam să-mi arăt temerile, asigurându-mi gazda că mă simt minunat.

Salemul este un loc obişnuit, nici mai rău şi nici mai bun decât restul Bostonului. După ce l-am vizitat, i-am bănuit că au spânzurat vrăjitoare nevinovate. Dar ziua nu a fost pierdută, am fost filmat depunând o coroană pe locul unde se aflase un pod, într-o altă parte a Bostonului, Concord şi am ţinut un discurs memorabil. Podul este tot acolo de fapt, îl poţi vedea prin sticla cu care e protejat. Nu e mare lucru de capul lui.

Profesorului i-a plăcut tot, oricât de greu a fost pentru el. Avea o mare disponibilitate de a se simţi bine. Întotdeauna avea câte ceva nou de spus despre marele viitor al Lunii. În New York, am stat de vorbă cu directorul unui lanţ de hoteluri, care avea o siglă în formă de iepuraş[52] şi i-am oferit o schiţă despre ce poate fi făcut pe Lună în domeniul lui – atunci când preţul excursiei va fi accesibil mai multor categorii sociale. Se pot face excursii scurte ca să nu afecteze sănătatea nimănui, cu serviciu de însoţitoare inclus în preţul călătoriei, plimbări exotice, jocuri de noroc, toate fără impozite. Ultimul punct prezentat îi atrase atenţia, aşa că profesorul îl extinse pe tema unei bătrâneţi mai lungi – un lanţ de cămine pentru pensionari, unde un om care ieşea la pensie pe Terra putea locui nestingherit pe Lună, trăind mai mult cu douăzeci, treizeci, patruzeci de ani decât pe Pământ. Ca un exil, recunosc. Dar ce era mai bine? O bătrâneţe pe Lună sau o piatră de mormânt pe Terra? Urmaşii lui puteau să-l viziteze, umplând hotelurile. Profesorul îşi înfrumuseţă discursul cu fotografii ale cluburilor de noapte, cu spectacole imposibile pentru gravitaţia de pe Pământ, sporturi care se potriveau cu nivelul nostru decent de gravitaţie. A vorbit despre piscine, schi pe gheaţă şi despre posibilităţile de a zbura! Cred că-i sărise o doagă! Şi-a încheiat fantezia dând de înţeles că un cartel elveţian se interesase deja de toată povestea asta.

A doua zi, îi spuse directorului diviziilor străine de la Chase International Panagra că o parte din Luna City putea fi populată cu paraplegici, paralitici, bolnavi de inimă, oameni cu mâini şi picioarele amputate şi mulţi alţii, pentru care gravitaţia însemna un adevărat handicap. Directorul abia mai putea respira de gras ce era şi ar fi putut fi personal interesat, dar ciuli urechile tot la paragraful despre impozite.

Nu toate mergeau aşa cum voiam noi. Ştirile erau deseori împotriva noastră, iar noi eram tot timpul bombardaţi de întrebări. De câte ori trebuia să le suport de unul singur, mă apuca disperarea şi aş fi vrut să fiu în altă parte. Un bărbat m-a atacat în legătură cu declaraţia profesorului din faţa comitetului, în care a afirmat că noi eram proprietarii cerealelor cultivate pe Lună. El părea să creadă că nu era aşa. I-am spus că nu înţeleg întrebarea.

Îmi zise:

---

[52] Iepuraşul este sigla firmei Playboy.

– E adevărat, colonele, că guvernul vostru a cerut să facă parte din organizaţia Naţiunilor Federative?

Ar fi trebuit să răspund cu formula „fără comentarii”. Dar îmi plăcea întrebarea şi i-am răspuns că da.

– Foarte bine, spuse. Greutatea pare a fi contra-pretenţia că Luna aparţine Naţiunilor Federative – aşa cum a fost întotdeauna – sub supravegherea Autorităţii Lunare. În ambele cazuri, prin propria voastră recunoaştere, cerealele aparţin Naţiunilor Federative prin custodie.

L-am întrebat cum de-a ajuns la concluzia asta. Îmi zise:

– Colonele, sunteţi – sau aşa pretindeţi că sunteţi – subsecretar al Afacerilor Externe şi în mod sigur trebuie să fiţi familiarizat cu Carta Naţiunilor Federative.

O răsfoisem.

– Destul de bine, am spus.

Răspunsesem prudent, după părerea mea.

– Atunci cred că cunoaşteţi Prima Libertate garantată de cartă şi aplicarea ei curentă prin ordinul numărul 11-70-6 al consiliului de control administrativ F&A, datată 3 martie a.c. Recunoaşteţi deci, că toate cerealele cultivate pe Lună în plus faţă de raţia legală, sunt fără drept de contestare proprietatea tuturor, fiind luate în custodie de Naţiunile Federative prin agenţiile ei, pentru distribuirea lor după nevoi.

În timp ce vorbea, scria ceva într-un carnet.

– Aveţi ceva de adăugat la asta?

– Ce naiba spuneţi? am întrebat.

Dar n-avea cine să-mi mai răspundă, pentru că plecase.

– Veniţi înapoi! N-am recunoscut nimic!

Great New York Times scrise cu titluri mari:

SUBSECRETARUL DE STAT AFIRMĂ: HRANA APARŢINE CELOR FLĂMÂNZI

New York Today: „O’Kelly Davis, aşa-zisul colonel al Forţelor armate ale Lunii Libere, aflat într-o vizită oficială, prin care cere sprijin pentru insurgenţii din coloniile lunare a N.F., afirmă într-o declaraţie făcută de bunăvoie acestui ziar că clauza «Libertate pentru flămânzi» din Marea Cartă, aplicată transporturilor lunare de cereale este…”

L-am întrebat pe profesor ce ar fi trebuit să fac.

– Răspunde unei întrebări ostile tot printr-o întrebare, îmi

spuse. Nu pune întrebări ca să te lămureşti, pentru că-ţi va pune în gură cuvintele lui. Reporterul ăsta era slab? I se vedeau coastele?

– Nu. Era bine făcut.

– Presupun că nu trăieşte cu o mie opt sute de calorii pe zi. Despre asta e vorba în ordinul pe care l-a citat. Ştii ce l-ai fi putut întreba? Cât timp s-a conformat raţiei pe care o avea de primit şi de ce a renunţat la ea? Sau ce a mâncat la micul dejun, după care să te uiţi neîncrezător la el, indiferent ce ţi-ar răspunde. Sau când nu ştii unde bate, pune o întrebare care să schimbe subiectul cu ceva despre care ai vrea tu să vorbeşti. Apoi nu contează ce-ţi răspunde, spune-ţi părerea şi cere-o şi pe-a celorlalţi. Logica nu are nimic comun cu asta, dar funcţionează, îţi spun din experienţă.

– Profesore, nimeni de-aici nu trăieşte cu o mie opt sute de calorii pe zi. În Bombay, poate că da. Dar nu aici.

– Cu atât mai puţin în Bombay, Manuel. Raţia egală este o ficţiune. Jumătate din hrana de pe această planetă se găseşte pe piaţa neagră sau nu este controlată de nicio reglementare. Ţin două rânduri de registre, iar statisticile care se prezintă la organizaţia N.F. n-au nimic de-a face cu economia. Crezi că cerealele primite din Thailanda, Burma, Australia sunt raportate corect de Marea Chină acelui consiliu de control? Sunt convins că reprezentantul Indiei cu problemele alimentare nu prezintă niciodată situaţia reală. Dar India păstrează tăcerea pentru că ea îşi ia partea leului de pe Lună… şi apoi face politică cu foamea – frază pe care ar fi bine s-o ţii minte – folosind cerealele noastre pentru a controla alegerile. Kerala a avut o foamete planificată anul trecut. Ai văzut asta la ştiri?

– Nu.

– Pentru că nu s-a prezentat nimic la ştiri. Pentru conducători, Manuel, o democraţie manevrată este un lucru minunat, iar cea mai mare putere a ei este presa liberă. Liberă înseamnă responsabilă, iar conducătorii sunt cei care definesc ce înseamnă iresponsabil. Ştii de ce are nevoie Luna mai mult şi mai mult?

– De mai multă gheaţă.

– Nu, de un sistem de ştiri care să nu se gâtuie pe un singur canal. Prietenul nostru Mike este pericolul nostru cel mai mare.

– Poftim? Nu ai încredere în Mike?

– Manuel, sunt momente când nici în mine însumi nu am încredere. Limitând libertatea ştirilor „doar un pic”, te afli în

aceeaşi categorie cu „un pic însărcinată”. Noi nu suntem liberi şi nici nu vom fi atât timp cât cineva – chiar şi aliatul nostru Mike – ne controlează ştirile. Sper ca într-o zi să am un ziar independent de orice sursă sau canal de ştiri. L-aş tipări bucuros manual, ca Benjamin Franklin, numai să ştiu că e al meu.

I-am dat dreptate.

– Profesore, să zicem că toate discuţiile noastre dau greş şi se opreşte transportul de cereale. Ce-o să se întâmple?

– Cei de-acasă se vor supăra pe noi… şi mulţi de-aici de pe Pământ vor muri. Ai citit Malthus[53]?

– Nu-mi aduc aminte.

– Ascultă-mă, vor muri mulţi oameni. Apoi, se va ajunge la o nouă stabilitate, cu mai mulţi oameni, mai activi şi mai bine hrăniţi. Planeta asta nu e suprapopulată, ci doar prost condusă, iar lucrul cel mai inuman pe care poţi să-l faci cu un om flămând este să-l îndopi cu mâncare. Să-i dai multă mâncare. Citeşte-l pe Malthus. Să nu râzi niciodată de doctorul Malthus. Nu e bine. Cine râde la urmă râde mai bine. Şi el întotdeauna râde ultimul. A fost un om deprimant pentru alţii, mă bucur că a murit. Dar nu citi înainte să se termine toate astea, prea multe cunoştinţe strică unui diplomat, mai ales unuia cinstit.

– Eu nu sunt din cale afară de cinstit.

– Dar n-ai talent pentru falsificare, aşa că refugiul tău trebuie să fie neştiinţa şi încăpăţânarea. Pe ultima o ai, încearcă s-o întreţii pe prima. Deocamdată. Hei, tinere, unchiul Bernardo este groaznic de obosit.

Mi-am cerut scuze şi-am ieşit din camera lui. Profesorul se consuma prea tare. Eu aş fi fost gata să renunţ dacă asta ar fi însemnat să ne urcăm pe o navă şi să ieşim de pe orbita Pământului, din această gravitaţie teribilă. Dar transportul se făcea doar într-o singură direcţie – transporturi de cereale, nimic altceva.

Însă profesorul se distra ca un copil. Înainte să ies din cameră şi să sting lumina, am observat o jucărie pe care o cumpărase, una care îi trezise interesul de copil în preajma Crăciunului – un

---

[53] Thomas Robert Malthus – economist englez (1766–1834), autor al lucrării „Eseu asupra principiului populaţiei” (1798), în care cere limitarea voluntară a naşterilor, considerând că înmulţirea constantă a populaţiei reprezintă un pericol pentru supravieţuirea omenirii, întrucât resursele Pământului nu vor mai fi suficiente pentru a hrăni o populaţie prea numeroasă.

tun de alamă.

Era un tun adevărat din vremurile vaselor maritime, mic, cu ţeava cam de un metru, care cântărea cu tot cu afetul de lemn doar cincisprezece kilograme. O „armă de semnalizare” cum scria în hârtii. Mirosea a istorie veche, a piraţi, a căpitan cu picior de lemn. Era un lucru drăguţ, nimic de zis, dar l-am întrebat pe profesor: de ce? Dacă reuşeam să plecăm, am fi plătit un preţ prea mare – eu mă resemnasem şi-am zis că abandonez costumul de presiune pe care l-aş fi putut purta încă mulţi ani de-acum încolo, lepădasem tot, în afară de cele două braţe stângi care le adusesem cu mine şi de o pereche de pantaloni scurţi. Dacă era neapărat nevoie, puteam să renunţ şi la braţul social. Iar dacă eram foarte presaţi, nu mai luam nici pantalonii scurţi.

Profesorul se întinse şi lovi ţeava strălucitoare:

– Manuel, odată a trăit un om care avea o funcţie politică ca multe altele din acest Directorat. Se ocupa de întreţinerea tunului.

– De ce avea tribunalul un tun de alamă?

– N-are importanţă. Asta era meseria lui de ani de zile. Îşi asigura hrana, putea să facă mici economii, dar nu putea să se afirme. Aşa că într-o zi îşi dădu demisia, îşi luă economiile şi-şi cumpără un tun de alamă şi intră într-o afacere pe cont propriu.

– Pare o tâmpenie.

– Fără îndoială. Şi tot asta am făcut noi când l-am dat jos pe Temnicerul-şef. Manuel, tu o să trăieşti după mine. Dacă Luna va adopta un steag, mi-ar plăcea să fie un tun de aur pe un fond nisipiu, tăiat de barele sinistre ale descendenţei noastre dezonorante[54] cu care ne mândrim atâta. Crezi că e posibil aşa ceva?

– Cred că da, dacă-mi faci o schiţă. Dar de ce un steag? Nu există nici măcar un par în toată Luna.

– Pentru că poate flutura în inimile noastre… un simbol pentru toţi proştii atât de ridicol de inutili, ca să se gândească că pot cuceri primăria. O să-ţi aminteşti, Manuel?

– Sigur. Adică, am să-mi amintesc când va veni vremea.

Nu-mi plăcea discuţia asta. Profesorul începu să folosească cortul de oxigen când era singur şi se ferea să-l folosească în public.

---

[54] Pe blazoane descendenţa ilegitimă este marcată de o bară oblică.

Să zicem că sunt ignorant şi încăpăţânat, nu ştiu sigur dacă e aşa, dar m-am purtat aşa cum m-a sfătuit profesorul, într-un loc numit Lexington din Kentucky, din Zona Managerială Centrală. Un lucru care nu avea nicio legătură cu doctrina sau cu răspunsurile pe care le memorasem ca un papagal, era viaţa pe Lună. Profesorul îmi zisese să spun adevărul, punând accentul pe lucrurile casnice, calde, prietenoase, mai ales pe cele total diferite de Pământ.

– Ţine minte, Manuel, miile de pământeni care au făcut vizite pe Lună sunt o mână de oameni în comparaţie cu mulţimea celor care habar n-au cum e viaţa lunară. Pentru majoritatea oamenilor, noi vom fi la fel de ciudaţi şi de interesanţi ca animalele exotice dintr-o grădină zoologică. Ţi-aduci aminte de broasca ţestoasă din Domul vechi? Ei, da, asta suntem noi aici.

Bineînţeles că-mi aminteam. Se holbau la bietul animal atât de mult, că l-au obosit tot întorcându-l pe toate părţile. Atunci când echipa celor doi reporteri, un bărbat şi o femeie, au început să mă întrebe despre viaţa de familie pe Lună, le-am răspuns bucuros. Am înfrumuseţat-o doar prin ceea ce n-am spus – lucruri care nu aveau legătură cu viaţa de familie, ci erau doar nişte surogate nefericite într-o comunitate plină până la refuz de bărbaţi. Luna City e plină de cămine şi familii – vai de ele din punctul de vedere al pământenilor, dar mie îmi plac. Iar în celelalte oraşe viaţa era cam aceeaşi, oamenii muncesc, cresc copiii, bârfesc şi se distrează cel mai bine la cină, adunaţi în jurul mesei. Nu erau prea multe de spus, aşa că le-am povestit tot ce li se părea mai interesant. Fiecare obicei lunar vine de pe Terra, după cum şi noi veneam tot de pe Terra, dar planeta asta e atât de mare şi variată, încât un obicei din Micronesia, de exemplu, poate părea ciudat în America de Nord.

Femeia care-mi punea întrebările – nu o pot numi doamnă – era curioasă să afle despre diversele tipuri de căsnicii. În primul rând, era adevărat că pe Lună te poţi căsători fără certificat?

Am întrebat-o ce e un certificat de căsătorie?

Însoţitorul ei spuse:

– Treci peste asta, Mildred. Societăţile de pionieri nu au avut niciodată certificate de căsătorie.

– Dar nu ţineţi nici registre?

– Ba da, am încuviinţat. Familia mea are un registru de familie care coboară până la prima debarcare pe Lună, în Johnson City – acolo, este trecută fiecare căsătorie, deces, fiecare eveniment

important, nu numai pe linia directă, ci în toate ramurile, atât de departe cât le putem urmări. Pe lângă asta, mai există un om, un profesor, care copiază registrele familiilor vechi din tot oraşul ca să scrie o istorie a oraşului Luna City. Asta e pasiunea lui.

– Dar nu aveţi registre oficiale? Aici în Kaintucky[55] avem registre care merg în urmă cu sute de ani.

– Doamnă, dar noi nu trăim pe Lună de atâta timp.

– Da, dar Luna City trebuie să aibă un notar. Poate că la voi se numeşte secretar al districtului. Oricum, el este persoana oficială care se ocupă cu evidenţa acestor lucruri. Acte şi tot felul de chestii oficiale.

– Nu cred că avem, doamnă, i-am spus. Sunt câţiva agenţi de pariuri care fac munca de notari, ei sunt martori la semnarea contractelor şi tot ei ţin evidenţa. Asta e valabil în cazul celor care nu ştiu să scrie şi să citească şi nu-şi pot ţine singuri registrele. Dar n-am auzit niciodată ca cineva să ceară înregistrarea oficială a căsătoriei. Nu spun că nu s-ar fi întâmplat, dar eu n-am auzit de asta.

– Cât de neconformist! Atunci şi celălalt zvon care se referă la divorţ, cât de simplu se poate obţine divorţul pe Lună, e adevărat?

– Ei nu, doamnă, n-aş zice că divorţul este simplu. Sunt prea multe de descurcat. Hm, să luăm un exemplu, o doamnă care are doi soţi…

– *Doi?*

– Poate avea şi mai mulţi sau poate avea unul singur. Sau poate fi o căsnicie complexă. Dar să luăm ca exemplu tipic o doamnă cu doi soţi. Ea vrea să divorţeze de unul dintre ei. Să zicem că se rezolvă amical, celălalt soţ fiind de acord, iar cel care este implicat în divorţ nu face scandal. Ceea ce, oricum, nu i-ar folosi la nimic. Bun, ea divorţează de el, el pleacă. Rămân, totuşi, nişte lucruri neterminate. Bărbaţii pot fi parteneri de afaceri, iar soţii dintr-o familie sunt asociaţi, de regulă.

Divorţul poate distruge parteneriatul şi apar probleme financiare care cer o rezolvare. Cei trei s-ar putea să fie în egală măsură proprietari ai cubicului şi, deşi acesta este pe numele ei, ex-soţul va primi o sumă de bani în numerar sau o rentă viageră. Şi aproape întotdeauna există şi copii de care trebuie să se ţină cont, care au nevoie de întreţinere materială, de îngrijire şi aşa

---

[55] Pronunţare greşită a cuvântului Kentucky.

mai departe. Sunt multe probleme de amănunt. Poţi divorţa de el în zece minute, dar până să închei toate socotelile mai durează ceva timp, chiar şi zece ani. Aici nu e tot cam aşa?

– Ah… vă rogh uhitaţi că ham pus întrhebarea, c'Ionele, phoate e shimplu phentrhu dhumneavoastră. (Chiar aşa vorbea, dar o înţelegeam odată ce m-am obişnuit cu ea. Dar nu mai transcriu fonetic.) Dar dacă asta e o căsnicie simplă, cum e una complexă?

Ei şi m-am apucat să-i explic poliandriile, clanurile, grupurile, liniile şi modelele mai puţin obişnuite, considerate vulgare de oamenii conservatori, cum era familia mea – de exemplu cum fusese treaba aranjată de mama mea, se spune, după ce l-a bifat pe bătrânul, deşi despre asta n-am pomenit nimic. Mama mea a fost întotdeauna o extremistă.

Femeia îmi zise:

– O, m-ai ameţit. Care e diferenţa dintre o linie şi un clan?

– Sunt foarte diferite. Să luăm cazul meu. Am onoarea să aparţin unei căsnicii foarte vechi, una dintre cele mai vechi căsnicii de pe Lună şi, după părerea mea subiectivă, cred că şi cea mai bună. M-aţi întrebat de divorţ. Familia noastră nu a cunoscut divorţul niciodată şi sunt şanse mari ca să nu aibă de-a face cu aşa ceva vreodată. O căsnicie în linie capătă stabilitate an după an, câştigă practică în a se înţelege cu toţi. Noţiunea ca cineva să plece este de neconceput. Pe lângă asta, este nevoie de hotărârea unanimă a tuturor nevestelor pentru ca una dintre ele să poată divorţa de soţ, iar aşa ceva nu se poate întâmpla niciodată. Soţia senioară nu va permite ca lucrurile să ajungă până aici.

I-am povestit despre avantaje – siguranţa financiară, o viaţă de familie frumoasă pentru copii, moartea unei soţii – deşi tragică – nu este privită ca o tragedie cum era în familia contemporană, mai ales pentru copii, aceştia pur şi simplu nu au cum să rămână orfani. Cred că mă ambalasem deja, dar consideram că familia mea e lucrul cel mai important care mi se întâmplase în viaţă. Fără ei, sunt un simplu mecanic cu un singur braţ, care ar putea fi eliminat fără să lase nimic în urma lui.

– De aceea, e stabilă, am spus. De exemplu, soţia mea cea mai tânără are şaisprezece ani. Probabil că, atunci când e să aibă vreo optzeci de ani, o să ajungă şi ea soţie senioară. Asta nu înseamnă că toate soţiile mai mari decât ea vor muri până atunci. Pe Lună, femeile par că nu îmbătrânesc niciodată. Dar e

posibil ca toate să vrea să cedeze locul la conducerea familiei. Prin tradiţia familiei, ele fac de obicei acest lucru, fără să fie presate de soţiile mai tinere. Ludmilla…

– Ludmilla?

– Da, e un nume ruski, dintr-o poveste. Milla are de unde să înveţe, cincizeci de ani de-acum încolo să tot aibă exemple de urmat, înainte de a prelua şefia familiei. E pregătită să înceapă şi nu prea cred c-o să facă greşeli, iar dacă se întâmplă să facă, sunt celelalte soţii lângă ea care să o susţină. Se poate îndrepta. După părerea mea, o bună căsnicie în linie este nemuritoare, mă aştept ca să-mi supravieţuiască cu cel puţin o mie de ani. Cred că ăsta e motivul pentru care nu-mi pasă dacă mor când o veni vremea. Partea mea cea mai bună va trăi mai departe.

Profesorul tocmai ieşise. Îi rugă pe cei care aveau grijă de el să-i oprească targa. M-am întors spre el.

– Profesore, am spus, îmi cunoşti familia. Te-ar deranja să-i spui acestei doamne despre familia mea că e fericită? Dacă crezi asta.

– Da, este, aprobă profesorul. Totuşi, aş vrea să fac o remarcă mai generală. Doamnă dragă, presupun că ne găsiţi obiceiurile în căsnicie oarecum exotice.

– O, n-aş merge atât de departe! spuse ea repede. Doar că sunt destul de neobişnuite.

– Aceste obiceiuri apar, ca toate obiceiurile legate de căsnicie, din necesităţile economice ale momentului şi ale circumstanţelor, care sunt foarte diferite de cele de-aici, de pe Pământ. Să luăm, de exemplu, tipul căsătoriei în linie pe care a lăudat-o colegul meu… şi nu degeaba, vă asigur, în ciuda subiectivismului lui. Eu sunt burlac şi nu mă formalizez. Căsătoria în linie este sistemul cel mai puternic de conservare a capitalului şi de asigurare a bunăstării copiilor – cele două funcţii de bază ale căsniciei din toate timpurile şi de pretutindeni – într-un mediu în care nu există siguranţă, nici pentru capital, nici pentru copii. Există doar siguranţa gândită de fiecare pentru fiecare. Într-un fel, oamenii se adaptează mediului. Căsătoria în linie este o inovaţie cu un succes remarcabil în acest sens. Toate formele de căsnicie lunară servesc aceluiaşi scop, deşi poate nu tot atât de bine.

Ne spuse noapte bună şi se retrase. Întotdeauna aveam la mine o fotografie de-a familiei mele, cea mai nouă, nunta noastră cu Wyoming. Miresele erau foarte frumoase, iar Wyoh

strălucea pur şi simplu. Noi, bărbaţii, arătam chipeşi şi fericiţi, cu Bunicul înalt şi mândru de eveniment. Nu dădea nici pe departe impresia că ar fi ramolit.

Dar am fost foarte dezamăgit. S-au uitat la ea într-un mod ciudat. Bărbatul – îl chema Mathews – îmi zise:

– Vă puteţi lipsi de această fotografie, colonele?

M-am tras înapoi.

– Nu, e singura pe care o am. Şi sunt foarte departe de casă.

– Pentru o clipă, vreau să spun. Permiteţi-mi doar s-o fotografiez. Chiar aici, nici nu e nevoie s-o lăsaţi din mână.

– O, sigur, sigur!

Eu nu eram prea fotogenic, ăsta eram, ce să-i faci, dar Wyoh arăta grozav, chiar mai drăguţă decât Lenore.

Au fotografiat-o, iar a doua zi de dimineaţă nişte tipi s-au năpustit în apartamentul de la hotel, m-au trezit, m-au arestat, m-au luat din scaunul cu rotile şi m-au aruncat într-o celulă cu gratii! Pentru bigamie. Pentru poligamie. Pentru imoralitate făţişă şi pentru incitare publică a altora la acelaşi lucru.

Eram bucuros că Mami nu era lângă mine ca să mă vadă.

19

Lui Stu i-a trebuit o zi întreagă ca să-mi obţină transferul cazului la un tribunal al Naţiunilor Federative, care l-ar fi rezolvat favorabil mie. Avocaţii lui Stu au cerut respingerea cazului pe baza imunităţii diplomatice. Judecătorii N.F. n-au căzut în cursă, dar au notat că pretinsele delicte au avut loc în afara jurisdicţiei Curţii inferioare, în afară de cel care se referea la incitarea publică, pe care l-au găsit neacoperit de probe. Federaţia Naţiunilor nu avea niciun fel de lege cu privire la căsnicie. Nici nu ar fi fost posibil, exista doar o regulă prin care fiecărei naţiuni i se cerea să acorde „credinţă totală” obiceiurilor matrimoniale ale altor naţiuni.

Dintre cele unsprezece miliarde de oameni care trăiesc pe Pământ, şapte miliarde trăiesc în locuri unde poligamia este un fapt cotidian, iar manipulatorii de opinie ai lui Stu au lansat ideea de „persecuţie”. Asta ne aduse simpatia oamenilor care nu auziseră de noi şi nici n-ar fi auzit. În America de Nord poligamia nu este legală, dar există principiul după care se conduc foarte mulţi, „trăieşte şi lasă-i şi pe alţii să trăiască”. Asta era bine,

pentru că e important să atragi atenţia asupra ta. Pentru cea mai mare parte a acestor miliarde de roiuri de albine, Luna nu însemna nimic. Rebeliunea noastră nici nu fusese remarcată.

Oamenii lui Stu se gândiseră bine când au plănuit arestarea mea. Nu mi-au spus imediat, m-au lăsat să mă calmez şi să văd care sunt avantajele acestei strategii. A fost nevoie de un judecător stupid, de un şerif corupt şi de o prejudecată locală barbară pe care am declanşat-o cu acea fotografie drăguţă de familie. Stu a recunoscut mai târziu că pe judecător l-au enervat culorile pozei şi şi-a pierdut firea, comportându-se prosteşte, pe lângă că era din naştere un prost cu diplomă.

Singura mea consolare, că Mami nu-mi putea vedea isprava, a fost spulberată imediat. Fotografiile făcute la închisoare, în care ieşisem cu o faţă fioroasă, se lăfăiau în toate ziarele lunare, iar comentariile lor erau dintre cele mai scabroase şi nu pomeneau nici măcar un cuvânt despre numărul foarte mare al celor care deplângeau nedreptatea. Ar fi trebuit să am mai multă încredere în Mimi. Nu i-a fost ruşine, ci dimpotrivă a vrut să vină pe Pământ ca să sfâşie în bucăţi câţiva oameni.

Dacă arestarea mea pe Pământ a înregistrat câteva succese, pe Lună a produs adevărate mişcări sociale. Lunarii au devenit mai uniţi decât fuseseră vreodată. Ei au luat toată povestea ca pe o chestiune personală, iar Adam Selene şi Simon Jester le-au dat apă la moară. Lunarii sunt nepăsători până la un punct. Femeile, toate doamnele lunare s-au simţit insultate de fiecare ştire terestră, iar lunarii adulţi, care nu se băgaseră în politică până atunci, au descoperit brusc că eu eram omul lor.

Dansul taurilor – bătrânii ocnaşi se simţeau superiori celor care nu fuseseră deportaţi. Mai târziu, m-am trezit salutat de foştii condamnaţi cu „Salut, ocnaşule”, un salut de bandă secretă. Era semnul că fusesem acceptat.

Dar la momentul acela al evenimentelor nu vedeam niciun avantaj din toată povestea cu arestarea mea! Am fost împins de colo-colo, m-au tratat ca pe-o vită, mi-au luat amprentele, m-au fotografiat, mi-au dat de mâncare numai lături, nici porcii n-ar fi mâncat aşa ceva, am fost expus celor mai grave umilinţe şi numai forţa de gravitaţie a Pământului m-a oprit să nu omor pe cineva. Dacă aş fi avut braţul numărul 6 când m-au arestat, poate că aş fi încercat să-i fac cuiva felul.

Cum am fost eliberat, m-am calmat. O oră mai târziu, eram în drum spre Agra. În sfârşit, fusesem convocaţi de Comitet. Am

avut o senzaţie plăcută când am ajuns din nou în palatul maharajahului, dar schimbarea de fus orar, de la unsprezece la trei, nu ne îngădui să ne odihnim. Am intrat la audiere cu ochii împăienjeniţi de somn. Rezistam numai cu ajutorul energizantelor.

Audierea se făcea numai într-un singur sens, noi ascultam, în timp ce preşedintele vorbea într-una. Discursul lui ţinu cam o oră. Pe scurt, ni se respingeau cererile. Nu putea fi abandonată tutela sacră a Autorităţii Lunare. Nu putea fi tolerată bulibăşeala de pe Lună. Mai mult, tulburările recente arătaseră că Autoritatea fusese prea blândă cu noi. Greşeala trebuia corectată acum, cât nu era prea târziu, printr-un program energic, un plan pe cinci ani în care urmau să fie revizuite toate fazele vieţii – în opinia Autorităţii. S-a trasat un nou cod de legi. Comitetul avea să instituie tribunale civile şi penale în beneficiul „clienţilor-angajaţi” – adică *toate* persoanele din zona custodiei, nu doar condamnaţii cu sentinţe neîncheiate. Urmau să se fondeze şcoli publice, plus şcoli de îndoctrinare a adulţilor, pentru clienţii-angajaţi care aveau nevoie de aşa ceva. Trebuia să se creeze un comitet de planificare economică, industrială şi agricolă pentru asigurarea deplinei şi celei mai eficiente folosiri a resurselor Lunii şi a forţei de muncă a clienţilor-angajaţi. Se adoptase un obiectiv interimar de creştere a transporturilor de patru ori în cinci ani, o cifră uşor de realizat – dacă se aplica planificarea ştiinţifică a resurselor şi a forţei de muncă. Prima fază consta în retragerea clienţilor-angajaţi de la ocupaţii considerate a fi neproductive şi trecerea lor la forarea unui nou sistem de tunele-ferme pentru culturile hidroponice, proiect care să nu înceapă mai târziu de martie 2078. Aceste noi ferme mamut aveau să fie administrate de Autoritatea Lunară după metode ştiinţifice şi nu lăsate la bunul plac al proprietarilor particulari. Se preconiza ca acest sistem să producă la sfârşitul perioadei de cinci ani întreaga cotă de cereale. Între timp, clienţilor-angajaţi care produceau cereale în sistem de ferme particulare li se permitea să continue. Dar urmau să fie absorbiţi de noul sistem, pentru că metodele lor mai puţin eficiente nu mai erau necesare.

Preşedintele îşi ridică privirea din hârtii.

– Pe scurt, coloniile lunare vor fi civilizate şi aduse la o coordonare managerială, la fel cu restul celorlalte popoare civilizate. Oricât ar fi de neplăcut, eu cred – şi vorbesc acum ca cetăţean şi nu ca preşedinte al acestui comitet – că trebuie să vă

mulţumim pentru că ne-aţi atras atenţia asupra unei situaţii care trebuia să fie îndreptată.

Eram cât pe-aici să-l strâng de gât. Clienţi-angajaţi! Iată un mod elegant de a nu spune brutal sclavi. Dar profesorul zise liniştit:

– Planurile propuse mi se par interesante. Se permit întrebări? Doar pentru informare?

– Pentru informare, da.

Americanul din Comitet se aplecă în faţă.

– Să nu credeţi că vom accepta vreun răspuns obraznic din partea voastră, oameni ai cavernelor! Aşa că aveţi grijă cum vă purtaţi! Nu aveţi voie să vă purtaţi cum vă taie capul!

– Linişte, spuse preşedintele. Continuaţi, profesore.

– Mi se pare ciudat termenul de „client-angajat”. Pot să afirm că majoritatea locuitorilor de pe principalul satelit al Pământului nu sunt condamnaţi eliberaţi, ci oameni născuţi liberi?

– Bineînţeles, aprobă afabil preşedintele. S-au studiat toate aspectele legale ale noii politici. Cu mici excepţii, cam 91% dintre colonişti au cetăţenie originală sau derivată în diverse naţiuni membre ale Naţiunilor Federative. Cei care doresc să se întoarcă în ţările lor au tot dreptul s-o facă. Veţi fi încântaţi aflând că Autoritatea se gândeşte la un plan, prin care se pot aranja împrumuturi pentru costul transportului… probabil sub supravegherea Crucii Roşii Internaţionale şi a Semilunii Roşii. Aş adăuga că eu unul susţin din toată inima acest plan, pentru că face ca orice discuţie despre munca de sclavi să fie inutilă.

Zâmbi cu superioritate.

– Înţeleg, aprobă profesorul. Un act cât se poate de uman. Comitetul – Autoritatea – s-a gândit că foarte mulţi oameni, dacă nu toţi, n-ar mai putea să trăiască pe această planetă din punct de vedere biologic? Ei sunt supuşi unui exil permanent şi definitiv datorită schimbărilor fiziologice produse în ei. N-ar mai putea trăi niciodată într-un câmp gravitaţional de şase ori mai mare decât acela la care s-au adaptat corpurile lor. S-a gândit Comitetul la aşa ceva?

Ticălosul îşi ţuguie buzele ca şi cum de-abia acum i-ar fi trecut prin cap asemenea idee.

– Vorbind doar în numele meu, n-aş fi gata să afirm că ceea ce aţi spus este şi adevărat. Ar putea fi adevărat pentru unii, dar nu şi pentru alţii. Oamenii sunt diferiţi. Prezenţa voastră aici demonstrează că nu este imposibil pentru un lunar să se întoarcă

pe Pământ. Oricum, noi nu vrem să forţăm pe nimeni să se întoarcă. Sperăm că vor alege să rămână şi să-i putem încuraja şi pe alţii să emigreze pe Lună. Dar astea sunt opţiuni individuale, conform libertăţilor garantate de Marea Cartă. Iar în privinţa acestor aşa-zise schimbări fiziologice, nu cred că reprezintă o problemă legală. Dacă cineva consideră că e mai bine sau că ar fi mai fericit dacă ar rămâne pe Lună, ăsta e dreptul lui.

– Înţeleg, domnule. Suntem liberi. Liberi să rămânem pe Lună şi să muncim la sarcinile şi la salariile stabilite de voi… sau suntem liberi să ne întoarcem pe Pământ şi să murim.

Preşedintele ridică din umeri.

– Dumneavoastră ne credeţi nişte ticăloşi, dar nu e adevărat. Dacă aş fi tânăr, aş emigra pe Lună. Acolo sunt mari posibilităţi de extindere! Nu mă deranjează denaturările voastre de la realitate, pentru că istoria ne va da dreptate.

Eram surprins de reacţia profesorului. Nu se mai lupta. Părea pasiv. A avut de îndurat câteva săptămâni de încordare şi o noapte rea pe deasupra lor. A spus doar atât:

– Onorabile preşedinte, presupun că se vor relua transporturile spre Lună. Se poate aranja ca eu şi colegul meu să plecăm cu prima navă? Pentru că, domnule, trebuie să recunosc că slăbiciunea gravitaţională de care vă vorbeam, este, în cazul nostru, foarte reală. Misiunea noastră a luat sfârşit. Trebuie să ne întoarcem acasă.

Nicio vorbă despre şlepurile de cereale. Nimic despre aruncatul pietrelor, nici măcar despre faptul că degeaba baţi vaca, să dea lapte. Profesorul părea obosit. Preşedintele se aplecă în faţă şi vorbi cu o satisfacţie răutăcioasă.

– Profesore, asta prezintă unele dificultăţi. Ca să fiu mai bine înţeles, se pare că sunteţi vinovat de înaltă trădare împotriva Marii Carte şi a întregii omeniri… şi s-a pus problema unei condamnări. Totuşi, nu mă îndoiesc că se va pronunţa doar o sentinţă cu suspendare împotriva unui om de vârsta şi de condiţia dumneavoastră. Credeţi că ar fi prudent să vă dăm permisiunea să vă întoarceţi în locul în care aţi comis aceste acte – ca să provocaţi şi alte necazuri?

Profesorul oftă.

– Înţeleg ce vreţi să spuneţi. Acum, domnule, îmi permiteţi? Sunt obosit.

– Bineînţeles. Dar rămâneţi la dispoziţia acestui comitet. Întrerupem audierea. Colonele Davis…

– Domnule?

Întorsesem scaunul cu rotile pentru a-l scoate imediat pe profesor, pentru că îngrijitorii lui nu fuseseră lăsaţi să intre.

– Aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră. În biroul meu.

– A!

M-am uitat la profesor. Avea ochii închişi şi părea inconştient. Dar mişcă un deget, făcându-mi semn să mă apropii de el.

– Onorabile preşedinte, eu sunt mai mult infirmier, decât diplomat, trebuie să am grijă de el. E bătrân şi bolnav.

– Se vor ocupa îngrijitorii de el.

– Atunci…

M-am apropiat de profesor cât îmi permitea scaunul şi m-am aplecat asupra lui.

– Profesore, te simţi bine?

Îmi şopti foarte slab:

– Vezi ce vrea. Fii de acord cu el, dar încearcă să tragi de timp.

Câteva clipe mai târziu, eram singur cu preşedintele, într-o încăpere cu uşa etanşă încuiată. Asta nu însemna nimic, camera putea să aibă o grămadă de „urechi”, plus cea din braţul meu stâng.

– Beţi ceva? mă întrebă. O cafea?

– Nu, mulţumesc, domnule. Trebuie să am grijă de dieta mea aici.

– Da, cred că da. Chiar trebuie să staţi în scaunul cu rotile? Nu păreţi bolnav.

– Dacă trebuie, pot să mă ridic şi pot să merg şi prin cameră. S-ar putea să ameţesc. Sau mai rău. Prefer totuşi să nu risc. Cântăresc de şase ori mai mult decât ar trebui. Inima mea nu este obişnuită cu aşa ceva.

– Da, cred că da. Colonele, am auzit că aţi avut nişte probleme stupide în America de Nord. Îmi pare tare rău, sincer vă spun. E un loc barbar, nu-mi place să mă duc acolo. Cred că vă întrebaţi de ce am vrut să vă vorbesc personal.

– Nu, domnule, cred că-mi veţi spune la momentul respectiv. Mă întrebam numai de ce mă numiţi colonel.

Scoase un sunet ca un lătrat. Se străduise să râdă.

– Din obişnuinţă, cred. O viaţă întreagă de protocol lasă urme. Totuşi, s-ar putea să fie bine pentru dumneavoastră să continui să mă adresez cu acest titlu. Spuneţi-mi, ce părere aveţi despre planul nostru trasat pe cinci ani?

Era putred.

– Pare gândit cu chibzuinţă.

– Da, ne-am gândit mult la el. Colonele, păreţi un tip raţional, ştiu că sunteţi inteligent, vă cunosc nu numai trecutul, ci practic fiecare cuvânt pe care l-aţi spus, aproape chiar şi gândurile de când aţi pus piciorul pe Pământ. V-aţi născut pe Lună? Vă consideraţi un patriot? Al Lunii?

– Cred că da. Am tendinţa de a mă gândi la ceea ce am făcut ca la ceva care trebuia făcut.

– Între noi fie vorba, aveţi dreptate. Nebunul ăla bătrân de Hobart! Colonele, este un plan bun… dar îi lipseşte un conducător. Dacă sunteţi cu adevărat un patriot sau, hai să spunem un om practic, gândindu-vă la interesele ţării, cred că aţi fi omul care să-l duceţi la îndeplinire.

Ridică mâna şi continuă:

– Nu vă pripiţi! Nu vă cer să spionaţi, să deveniţi un trădător sau altceva de genul ăsta. Asta e şansa dumneavoastră să vă dovediţi patriotismul – şi nu să fiţi un pseudo-erou care se lasă ucis pentru o cauză pierdută. Gândiţi-vă bine la asta: credeţi că e posibil ca toate coloniile lunare să reziste în faţa forţelor pe care le pot trimite Naţiunile Federative de pe Pământ? Nu sunteţi militar – şi mă bucur că nu sunteţi – dar sunteţi un tehnician, ştiu şi asta de asemenea. După părerea dumneavoastră sinceră, de câte nave şi bombe credeţi că ar fi nevoie pentru distrugerea coloniilor lunare?

– O navă şi şase bombe, am răspuns.

– Corect! Dumnezeule, ce bine e să vorbeşti cu o persoană inteligentă. Cred că două bombe ar trebui să fie cât se poate de mari, probabil vor necesita o construcţie specială. Ar mai rămâne în viaţă o mână de oameni, pe care o navă i-ar distruge imediat.

– Recunosc, domnule, dar profesorul de la Paz a arătat că nu obţineţi lapte bătând vaca. Şi în mod sigur nu-l veţi obţine omorând-o.

– De ce credeţi că am stat pe loc şi n-am acţionat timp de-o lună? Colegul meu idiot – nu-l numesc – spunea ceva de răspunsuri obraznice. Pe mine nu mă deranjează răspunsurile obraznice, sunt doar nişte cuvinte. Pe mine mă interesează rezultatele. Nu, dragă colonele, nu vom ucide vaca… dar dacă ne obligaţi, putem face ca vaca să ştie că poate fi ucisă. Bombele cu hidrogen sunt jucării scumpe, dar ne putem permite să pierdem câteva ca lovituri de avertisment, să le risipim pe piatra goală,

pentru a avertiza vaca de ceea ce i se poate întâmpla în caz de nesupunere. Dar asta reprezintă mai multă forţă decât am vrea să folosim, s-ar putea să speriem de-a binelea vaca şi să i se acrească laptele.

Scoase din nou un râs ca un lătrat.

– E mai bine să o convingem pe nebunatică să renunţe de bună-voie.

Am aşteptat.

– Nu vreţi să ştiţi cum? mă întrebă el.

– Cum? am acceptat.

– Prin dumneavoastră. Nu spuneţi nimic, lăsaţi-mă doar să vă explic…

Mă duse pe muntele ispitirii şi-mi oferi toate bogăţiile Pământului şi ale Lunii. Să iau slujba de „Protector Temporar", înţelegând prin asta că era a mea definitiv dacă mă descurcam. Trebuia să-i conving pe lunari că nu pot învinge. Să-i conving că acest nou aranjament era în avantajul lor şi să accentuez beneficiile: şcoli gratuite, spitale gratuite, toate gratuite – detaliile mai târziu – un guvern atotştiutor şi atotputernic, la fel ca pe Terra. La început, se vor pune impozite mici, care vor fi manevrate în aşa fel încât să nu se simtă la buzunar. Se vor lua din salarii şi din taxe pe împrumuturile pentru transporturile de cereale. Dar, cel mai important, de data asta, Autoritatea nu va mai trimite un băiat ca să facă treaba unui om matur, ci două regimente de poliţie.

– Dragonii Păcii au fost o greşeală, zise el, o greşeală pe care n-o vom mai repeta. Rămâne între noi, dar motivul, pentru care a durat o lună ca să rezolvăm problema trupelor, a fost că a trebuit să convingem comisia controlului păcii că o mână de oameni nu pot supraveghea şase milioane de indivizi răspândiţi în şase oraşe mari şi în alte cincizeci mai mici. Deci, dumneavoastră veţi începe aplicarea planului cu un ajutor destul de eficient din partea poliţiei – nu trupe de luptă, ci poliţie militară, obişnuită să-i ţină în frâu pe civili cu minim de agitaţie. Pe lângă asta, vor avea trupe auxiliare feminine, cele zece procente standard – şi nu vor mai fi plângeri pentru violuri. Ei bine, domnule? Credeţi că puteţi s-o scoateţi la capăt ştiind ce e mai bine pe termen lung pentru poporul vostru?

I-am răspuns că am nevoie de timp să studiez problema, mai ales planurile şi cotele cincinale, ca nu cumva să iau o decizie greşită.

– Sigur, sigur! se arătă el de acord. Am să vă dau o copie a cărţii albe pe care am întocmit-o. Luaţi-o acasă şi studiaţi-o, gândiţi-vă la ea peste noapte. Mâine vom vorbi din nou. Daţi-mi cuvântul de onoare că nu veţi vorbi cu nimeni. Nu e un secret, de fapt… dar aceste lucruri trebuie mai întâi puse bine la punct şi apoi făcute publice. Venind vorba de publicitate, o să aveţi nevoie de ajutor şi-l veţi primi. Vom cheltui şi pentru trimiterea unor specialişti, vom plăti cât costă, le vom permite accesul la centrifugă aşa cum o fac oamenii de ştiinţă, ştiţi la cine mă refer. De data asta, o vom face cum trebuie. Nebunul ăla de Hobart a murit, nu?

– Nu, domnule. Dar, oricum, e senil.

– Ar fi trebuit să-l ucideţi. Iată copia planului.

– Domnule, pentru că veni vorba de oameni bătrâni, profesorul de la Paz nu poate rămâne pe Pământ. N-ar mai trăi şase luni.

– Aşa e cel mai bine, nu?

Am încercat să-i răspund cât mai calm posibil:

– M-aţi înţeles greşit. Este foarte iubit şi respectat de lunari. Cel mai bine ar fi ca eu să-l conving că vorbiţi serios despre bombele cu hidrogen şi că datoria lui e să salveze ce se mai poate. Oricum, dacă mă întorc fără el… ei bine, nu numai că nu ştiu cum am să dau ochii cu ceilalţi, dar nici nu ştiu dacă o să supravieţuiesc suficient timp ca să încerc să mai fac ceva.

– Hm… am să mă gândesc la asta. Vorbim mâine. Să zicem să ne întâlnim la ora două după-amiază.

Am plecat şi, imediat ce m-am urcat în ambulanţă, am început să tremur. Nu suport întâlnirile la nivel înalt.

Stu mă aştepta, împreună cu profesorul.

– Ei? mă întrebă profesorul.

M-am uitat în jur şi-am făcut un semn la ureche. Ne-am apropiat capetele de cel al profesorului şi am pus două pături peste noi. Targa era sigură, ca şi scaunul meu, le controlam în fiecare dimineaţă. Dar eram mai în siguranţă dacă vorbeam în cameră cu păturile puse peste noi.

Am început să le povestesc. Profesorul mă întrerupse:

– O să discutăm mai târziu despre strămoşii şi obiceiurile lui. Vreau faptele.

– Mi-a oferit slujba Temnicerului-şef. Dar sub o altă denumire: Custode.

– Sper că ai acceptat.

– Nu în totalitate. Trebuie să studiez gunoiul ăsta şi să-i dau un răspuns până mâine. Stu, cât de repede se poate aplica planul de evadare?

– L-am început deja. Aşteptam să te întorci. Dacă te mai lăsau să te mai întorci.

Am muncit din greu timp de o oră şi jumătate. Stu a adus cu el un hindus subţirel, îmbrăcat în dhoti[56]. Într-o jumătate de ceas l-a transformat într-o copie fidelă a profesorului, după care Stu l-a mutat pe profesor de pe targă pe divan. A fost mai uşor să-mi facă mie o dublură. Dublurile noastre au fost duse spre seară în livingul apartamentului şi cina ne-a fost adusă acolo. A urmat un du-te vino. Printre persoanele care au ieşit de-acolo se afla şi o bătrână hindusă îmbrăcată în sari, sprijinindu-se de braţul lui Stuart LaJoie. În urma lor am ieşit eu, arătând ca un *babu* rotofei.

A fost destul de greu să-l urcăm pe profesor pe scară pe acoperiş. Nu purtase niciodată greutăţi la picioare şi stătuse lungit în targă mai mult de o lună.

Dar Stu îl sprijini, iar eu am urcat singur cele treisprezece trepte. Când am ajuns pe acoperiş, credeam că-mi plesneşte inima. Dar i-am zis lui Stu să nu se oprească. Din întuneric apăru un avion micuţ, la ţanc, iar zece minute mai târziu eram în nava închiriată pe care o folosisem cu o lună înainte. Două minute după aceea decolam spre Australia. Nu ştiu cât a costat pregătirea acestui dans, dar totul a mers şnur.

M-am întins lângă profesor, mi-am recăpătat suflarea şi i-am zis:

– Cum te simţi, profesore?

– Bine, puţin obosit. Frustrat.

– Ja, da. Frustrat.

– Pentru că n-am apucat să văd Taj Mahal. Când eram tânăr n-am avut niciodată ocazia, iar aici am fost la mai puţin de un kilometru sau doi timp de câteva zile şi tot nu l-am văzut. Şi nu-l voi mai vedea niciodată.

– E doar un mormânt, la urma urmei.

– Şi Elena din Troia a fost doar o femeie. Dormi, fiule.

Am aterizat în jumătatea chinezească a Australiei, într-un loc care se numea Darwin, unde am fost duşi direct la o navă, puşi în cuşetele de acceleraţie şi drogaţi pentru a ne face călătoria mai puţin infernală. Profesorul adormise deja, iar eu începusem să

---

[56] Îmbrăcăminte indiană.

simt efectul narcoticului, când intră Stu, zâmbi şi se legă jos lângă noi. M-am holbat la el.

– Şi tu? Cine mai rămâne aici, să aibă grijă de prăvălie?

– Oamenii care au făcut toată treaba adevărată tot timpul. Treburile sunt aranjate şi nu mai e nevoie de mine aici. Mannie, bătrâne, nu vreau să rămân izolat, departe de casă, adică de Lună, vreau să zic, dacă aveai cumva vreo îndoială… Asta e ultimul tren spre Shanghai.

– Ce legătură are Shanghaiul cu asta?

– Las-o baltă, Mannie. Sunt la pământ. Sunt falit. Am datorii în toate părţile, datorii ce vor fi plătite numai dacă unele treburi vor merge aşa cum m-a convins Adam Selene că vor merge după puţină vreme. Şi sunt urmărit sau voi fi, în mod sigur, pentru atentat împotriva liniştii publice şi a demnităţii. Ia-o cum vrei. I-am scutit de efortul deportării mele. Crezi că mai pot învăţa la vârsta mea să fiu miner?

Mă simţeam înceţoşat, narcoticul îşi făcea efectul.

– Stu, pe Lună n-o să fii bătrân… abia la început… oricum… rămâi la masa noastră pentru totdeauna. Lui Mimi îi place de tine.

– Mulţumesc, amice, s-ar putea s-o fac. Lumina de avertisment! Respiră adânc!

Brusc, am fost doborâţi de 10*g.*

20

Nava noastră era genul de feribot pământ-orbită folosit pentru sateliţii cu oameni la bord, pentru aprovizionarea navelor N.F. care patrulau pe orbită şi pentru pasagerii spre şi dinspre sateliţii cu aşezăminte de plăcere şi jocuri de noroc. Acum transporta trei pasageri în loc de patruzeci, cu o încărcătură formată numai din trei costume de presiune şi un tun de alamă (sigur, jucăria tâmpită era cu noi) care ajunseseră în Australia cu o săptămână înaintea noastră, iar nava Lark nu avea la bord decât comandantul şi un pilot cyborg.

Dar era supraîncărcată cu combustibil.

Ne-am apropiat cum trebuie (aşa ni s-a spus) de satelitul Elysium… apoi am trecut brusc de la viteza orbitală la cea de desprindere. A fost o schimbare mai violentă decât la lansare.

Am fost reperaţi de observatorul N.F. Ni s-a comandat să

oprim şi să ne explicăm. Asta am aflat-o de la Stu, singurul care-şi revenise şi se bucurase de luxul lipsei de gravitaţie legat doar cu o curea. Profesorul era încă inconştient.

– Au vrut să ştie cine suntem şi ce facem, îmi spuse Stu. Noi le-am zis că suntem o navă chinezească de cercetare a cerului de graniţă, „Floarea de lotus” şi avem un scop umanitar, acela de-ai salva pe oamenii de ştiinţă părăsiţi pe Lună – ne-am identificat ca fiind „Floare de lotus”.

– Dar transponderul?

– Mannie, dacă am primit ceea ce am plătit, înseamnă că transponderul ne-a identificat ca „Lark” până acum zece minute… iar acum ne identifică drept „Lotus”. Vom afla în curând. O singură navă dacă va trage o rachetă în noi, ne va nimeri – se opri ca să se uite la ceas – peste douăzeci şi şapte de minute după spusele domnului electronic care conduce găleata asta. Dacă nu se întâmplă nimic până atunci, şansele de a fi nimeriţi scad spre zero. Dacă eşti îngrijorat şi vrei să spui rugăciuni sau vrei să trimiţi mesaje – acum e momentul s-o faci.

– Crezi c-ar trebui să-l trezim pe profesor?

– Nu, lasă-l să doarmă. Poţi să găseşti un mod mai plăcut de a face saltul instantaneu de la un somn liniştit la un nor de gaz radiant? Doar dacă ştii că are de îndeplinit anumite necesităţi religioase. Nu mi s-a părut niciodată să fie un om bisericos din punct de vedere al doctrinei ortodoxe.

– Nu e. Dar dacă tu ai asemenea îndatoriri, nu vreau să te reţin.

– Mersi, m-am ocupat de pacea sufletului înainte să părăsim Pământul. Dar tu, Mannie? Nu sunt un padre[57], dar am să mă străduiesc, dacă-ţi pot fi de folos. Ai vreun păcat de mărturisit, amice? Dacă vrei să te spovedeşti, ştiu câte ceva despre păcate.

I-am spus că nu simţeam nevoia. Apoi mi-am adus aminte de păcatele mele, ţineam la unele dintre ele şi i-am oferit o variantă care mi s-a părut rezonabilă. Mărturisirea mea i-a trezit amintiri, care la rândul lor mi-au adus mie alte amintiri. Veni şi momentul zero şi trecu înainte ca noi să ne epuizăm lista păcatelor. Stu LaJoie este persoana cea mai potrivită cu care să-ţi petreci ultimele minute din viaţă, chiar dacă se dovedesc a nu fi ultimele.

Aveam două zile la dispoziţie în care nu puteam să facem

---

[57] Părinte (în lb. spaniolă în text).

altceva decât să trecem prin rutinele drastice de carantină care ne fereau să ducem pe Lună cine ştie ce boli. Dar nu mă deranja să tremur de la frigul artificial sau să ard de febră. Căderea liberă era o uşurare minunată şi eram nespus de fericit, pentru că eram pe drumul spre casă.

Sau pe jumătate fericit – profesorul mă întrebă ce mă necăjea.

– Nimic, i-am spus. Abia aştept să ajung acasă. Dar, adevărul e că mi-e ruşine să apar aşa după ce-am eşuat în planul nostru. Profesore, unde am greşit?

– Am eşuat, băiete?

– Nu văd cum am putea spune altfel. Am cerut să fim recunoscuţi ca stat independent şi n-am reuşit.

– Manuel, îţi datorez scuze. Îţi aduci aminte de prezicerea lui Adam Selene despre şansele noastre de dinaintea plecării?

Stu nu ne putea auzi, dar Mike era un cuvânt pe care nu-l foloseam niciodată, întotdeauna spuneam Adam Selene – pentru mai multă siguranţă.

– Da! Unu la treizeci şi trei. Apoi, când am ajuns pe Pământ, şansele au scăzut la un scor nenorocit de 1: 100. Cât crezi că sunt acum? 1: 1000?

– Eu am primit predicţii noi la câteva zile o dată… şi ăsta e motivul pentru care-ţi datorez scuze. Ultima predicţie pe care am primit-o, chiar înainte să plecăm, includea prezumţia pe atunci netestată că vom evada, vom scăpa de pe Terra şi vom ajunge acasă cu bine. Sau măcar unul dintre noi va reuşi, ăsta a fost motivul pentru care camaradul Stu a fost convocat acasă, pentru că el are o toleranţă terestră la acceleraţia ridicată. Au fost opt predicţii de fapt, variind de la ipoteza că vom muri toţi trei şi până la ipoteza că scăpăm toţi trei. Ce procent crezi că avem acum? Zi o cifră şi hai să pariem pe ea. Pariem pe ce vrei. Îţi dau un indiciu. Eşti mult prea pesimist.

– Ah… nu, la naiba! Spune-mi direct.

– Acum şansele sunt de şaptesprezece la unu în favoarea noastră şi toată luna n-au făcut decât să crească. Dar n-am putut să-ţi spun.

Eram uimit, încântat, fericit – jignit.

– Cum adică, n-ai putut să-mi spui? Ascultă, profesore, dacă nu sunt de încredere, scoate-mă din celulă şi pune-l pe Stu în locul meu.

– Te rog, fiule. Are să intre în celula noastră când ni se va întâmpla ceva vreunuia dintre noi – ţie, mie sau scumpei de

Wyoh. N-am putut să-ţi spun pe Pământ – dar îţi pot spune acum – nu pentru că nu eşti de încredere, ci pentru că nu eşti actor. Îţi puteai îndeplini mult mai bine rolul dacă credeai că ţelul nostru este recunoaşterea independenţei Lunii.

– Bravo, acum o zici!

– Manuel, Manuel, trebuie să luptăm din greu în fiecare clipă – şi să pierdem.

– Şi? Acum sunt un băieţel destul de mare ca să mi se spună adevărul?

– Hai, Manuel, fii rezonabil. Faptul că n-ai ştiut exact despre ce a fost vorba ne-a crescut şansele foarte mult. Uite, poţi verifica asta cu Adam. Pot să adaug că Stu şi-a acceptat convocarea pe Lună cu voioşie, fără să întrebe de ce. Camarade, comitetul în faţa căruia ne-am înfăţişat era prea mic, iar preşedintele lui prea inteligent. Am riscat tot timpul ca ei să ne ofere un compromis acceptabil – iar în prima zi pericolul a fost cu adevărat mare. Dacă am fi reuşit să aducem cazul în faţa Marelui Sfat, n-ar fi existat pericolul unei acţiuni inteligente. Dar noi am fost împiedicaţi s-o facem. Singurul lucru pe care l-am putut face a fost să învrăjbim comitetul, folosindu-ne şi de insultele la persoană, pentru a fi siguri că o să aibă faţă de noi măcar o pretenţie care încalcă bunul simţ.

– Cred că niciodată n-am să înţeleg politica la nivel înalt.

– Posibil. Dar talentele tale se completează cu ale mele. Manuel, vrei să vezi Luna liberă?

– Ştii prea bine că vreau.

– Dar în acelaşi timp ştii şi că Terra ne va învinge.

– Da. Nicio predicţie nu ne-a dat nici pe departe şanse egale. Aşa că nu înţeleg de ce te-ai mai străduit să bagi zâzanie între ei…

– Stai aşa. Din moment ce ei îşi pot impune voinţa asupra noastră, singura şansă pe care o aveam a fost aceea de-a le slăbi voinţa. De-asta a trebuit să mergem pe Terra. Ca să-i dezbinăm. Să le creăm opinii divergente. Cel mai viclean general din istoria Chinei a spus odată că perfecţiunea într-un război constă în subminarea voinţei inamicului, astfel încât să se predea fără luptă. Aici se regăseşte şi scopul nostru final, dar şi pericolul cel mai mare. Să zicem că în prima zi ni s-ar fi oferit un compromis ispititor. Un adevărat guvernator în locul Temnicerului-şef, posibil chiar cineva dintre oamenii noştri. Autonomie locală. Un delegat în Marele Sfat. Un preţ mai mare pentru cereale la capătul

catapultei, plus un supliment pentru transporturi. Să zicem că ar fi dezaprobat politica lui Hobart, că şi-ar fi exprimat regretul pentru viol şi crime, că ar fi plătit sume mari pentru familiile victimelor. Ar fi fost de acceptat toate astea?

– N-au oferit asta.

– Nu, dar preşedintele era gata să ne ofere ceva de genul ăsta în prima după-amiază şi în acel moment el ţinea frânele comitetului. Ne-a oferit un preţ destul de apropiat pentru a permite un asemenea târg. Să presupunem că s-ar fi ajuns la ceea ce am conturat eu în linii mari. Crezi că ar fi fost acceptabil pentru cei de-acasă?

– Ştiu şi eu? Poate.

– Mai mult decât poate, conform analizei pesimiste făcute înainte să plecăm de-acasă. Asta trebuia noi să evităm cu orice chip, un aranjament care să ne distrugă dorinţa de a ne opune, care ar fi aranjat lucrurile, fără să schimbe nimic în predicţia dezastrului pe termen lung. Aşa că am schimbat subiectul şi am distrus această posibilitate, făcându-le greutăţi pentru fleacuri şi arătându-mă ofensiv la modul politicos. Manuel, noi doi – şi Adam – ştim că trebuie să punem capăt exportului de alimente, pentru că nimic altceva nu poate salva Luna de la dezastru. Dar îţi poţi imagina un fermier de cereale care să vrea să pună capăt acestui transport?

– Nu. Mă întreb cum au primit cei de-acasă întreruperea livrărilor de grâne?

– N-or să zică nimic. Uite cum a făcut Adam programul: Nu se va face niciun anunţ nici pe Lună, nici pe Pământ, până când nu ajungem noi acasă. Noi încă trimitem grâu. Şlepurile încă sosesc la Bombay.

– Dar le-ai spus că transporturile vor înceta imediat.

– Asta a fost o ameninţare, nu o promisiune. Ce mai contează câteva încărcături în plus sau în minus? Noi avem nevoie de timp. Nu sunt toţi de partea noastră, ci doar o minoritate. Există o majoritate căreia nu-i pasă, dar poate fi influenţată – deocamdată. Mai există o altă minoritate împotriva noastră… şi mă refer aici la fermierii de cereale, care n-au fost niciodată interesaţi de politică, ci de preţul grâului. Au bombănit, dar au acceptat bancnota, sperând că va avea o valoare mai târziu. Dar când vom anunţa încetarea transporturilor, vor fi clar împotriva noastră. Adam plănuieşte să avem o majoritate de partea noastră în momentul în care se va face public anunţul de

încetare a transportului de cereale.

– Şi cât va dura? Un an, doi?

– Două-trei zile, poate patru. Au fost alese fragmente din planul pe cinci ani care au fost extrase din înregistrările făcute de tine – mai ales oferta de trădare – am speculat arestarea ta în Kentucky.

– Hei! Aş prefera să nu-mi aduc aminte de asta.

Profesorul zâmbi şi-şi ridică o sprânceană.

– Ah, am zis eu stânjenit, bine; dacă asta va ajuta.

– Va ajuta mai mult decât orice statistică despre resursele naturale.

Pilotul electronic, care ne conducea, intră printr-o singură manevră, fără să se mai obosească să orbiteze cum era procedura de obicei, dându-ne bătăi puternice de inimă. Nava era iute şi uşoară, dar schimbarea unghiului mişcării se făcea pe o distanţă sub 2,5 kilometri. Am fost gata în nouăsprezece secunde şi am ajuns jos în Johnson City. Am suportat bine aterizarea, numai că aveam o senzaţie de apăsare îngrozitoare în piept şi simţeam cum ceva uriaş îmi zdrobea inima, dar, din fericire, totul are o limită şi mi-am revenit la normal gâfâind, bucuros că am din nou greutatea normală. Dar aterizarea aproape că l-a ucis pe bietul şi bătrânul profesor.

Mike mi-a spus mai târziu că pilotul refuzase să predea controlul. Dacă s-ar fi conformat, Mike ar fi adus nava jos la un nivel gravitaţional scăzut, nepericulos, ştiind că profesorul este la bord. Dar poate că pilotul cyborg a ştiut ce face, o aterizare la un nivel gravitaţional scăzut pierde masă, iar Lotus-Lark a aterizat aproape fără pierderi.

Nouă nu ne păsa de chestiile astea tehnice, pentru că se părea că această aterizare stil Garrison îl terminase pe profesor. Stu a văzut asta, în timp ce eu gâfâiam. Ne-am repezit amândoi la el şi i-am făcut stimulare cardiacă, respiraţie mecanică, masaj în jurul inimii. În cele din urmă, întredeschise ochii, ne privi şi zâmbi.

– O, acasă, şopti el.

L-am obligat să se odihnească douăzeci de minute înainte să-l lăsăm să-şi pună costumul, ca să părăsim nava. A fost la un pas de moarte, dar n-a auzit îngerii de data asta. Comandantul umplea rezervoarele, nerăbdător să scape de noi şi să ia alţi pasageri. Era olandez de origine şi tot drumul n-a scos un cuvânt, cred că-i părea rău că banii primiţi îl tentaseră să plece

într-o călătorie care îl putea ruina sau chiar ucide.

Wyoh intră în navă îmbrăcată în costumul de presiune, ca să ne spună bun-venit. Nu cred că Stu a văzut-o vreodată în costum de presiune, dar cert e că n-a văzut-o niciodată blondă, pentru că n-a recunoscut-o când a intrat. Am îmbrăţişat-o, făcând abstracţie de costumul ei incomod, în timp ce Stu stătea deoparte, aşteptând să fie prezentat. Apoi, ciudatul „bărbat” în costum de presiune îl îmbrăţişă şi pe el, surprinzându-l.

Am auzit vocea înăbuşită a lui Wyoh:

– Dumnezeule, Mannie! Am uitat de cască.

I-am desfăcut-o şi i-am scos-o. Ea îşi scutură pletele şi-mi zâmbi.

– Stu, nu te bucuri că mă vezi? Nu mă cunoşti?

Pe chipul lui se întinse un zâmbet încet ca răsăritul zorilor peste deşert.

– Zdrasvuite, gaspaja![58] Sunt foarte fericit că te văd.

– Chiar aşa! Gospaja, zici? Pentru tine o să fiu întotdeauna Wyoh, dragule. Nu ţi-a spus Mannie că am redevenit blondă?

– Ba da, dar e o diferenţă între a şti şi a vedea.

– Ei, ai să te obişnuieşti.

Se aplecă asupra profesorului, îl sărută, chicoti, apoi veni la mine şi-mi acordă un „bine ai venit acasă”, fără cască, făcându-ne să vărsăm câteva lacrimi de emoţie, în ciuda costumului enervant. Apoi se întoarse spre Stu şi începu să-l sărute şi pe el.

El se trase puţin înapoi. Ea se opri.

– Stu, ce naiba, trebuie să mă machiez din nou ca să-ţi urez bun venit?

Stu se uită repede la mine, apoi o sărută. Wyoh o făcu cu pasiune, aşa cum mă sărutase şi pe mine.

Abia mai târziu, mi-a explicat comportamentul lui bizar. În ciuda devotamentului lui, nu se simţea încă lunar de-a binelea şi-n plus de asta, Wyoh se căsătorise. Ce importanţă avea asta? Ei bine, pe Pământ s-ar fi iscat un scandal de-aici, iar Stu încă nu se familiarizase cu ideea că o doamnă lunară este propriul ei stăpân. Bietul de el, credea că m-aş fi simţit ofensat!

Ne-am pus costumele, l-am ajutat şi pe profesor să şi-l pună şi am ieşit. Eu căram tunul sub braţ. Odată ce am ajuns sub pământ şi am trecut de ecluză, ne-am scos costumele – şi am fost încântat să văd că Wyoh purta pe dedesubt rochia roşie pe

---

[58] Bună ziua, doamnă (în lb. rusă în text).

care i-o cumpărasem când ne-am cunoscut. Se şifonase, dar şi-o aranjă puţin şi fusta se umflă la loc.

În camera de imigrare erau patruzeci de bărbaţi aliniaţi de-a lungul unui zid, aşa cum se proceda cu noii deportaţi. Purtau costume de presiune şi-şi ţineau căştile în mâini. Erau pământeni care mergeau acasă, turişti întârziaţi şi oameni de ştiinţă. Costumele lor de presiune nu plecau cu ei, urmau să fie aduse înapoi pe Lună înainte de decolare. I-am privit şi m-am gândit la pilotul cyborg. Când nava Lark fusese golită, rămăseseră doar trei cuşete, iar oamenii ăştia aveau să suporte acceleraţia întinşi pe podea, iar dacă comandantul nu era atent, îi făcea pilaf pe toţi la sosire.

I-am zis asta lui Stu.

– Nu te mai gândi, îmi spuse. Căpitanul Leures are căptuşeală de burete la bord. O să aibă grijă de ei ca de ochii din cap. Oamenii ăştia reprezintă asigurarea lui de viaţă.

21

Cei din familia mea se adunaseră toţi, de la Bunic până la ultimul născut al familiei şi mă aşteptau în spatele următoarei ecluze, la nivelul inferior. Ne-am îmbrăţişat cu toţii, am plâns, ne-am smiorcăit. De data asta, Stu nu a mai avut nicio reţinere. Micuţa Hazel ne-a sărutat ceremonios de bun-venit. Avea la ea şepcile libertăţii, ne-a dat câte una la fiecare şi ne-a sărutat. Ca la un semn, toată familia şi-a pus şepcile pe cap, iar eu nu ştiu de ce am început să plâng. Poate că era sentimentul de patriotism care mă invadase cu atâta intensitate, încât mă durea. Eram fericit. Sau poate că sentimentul se datora prezenţei familiei lângă mine.

– Unde e Slim? am întrebat-o pe Hazel. N-a fost invitat?

– N-a putut să vină. E comandant adjunct la recepţia pregătită pentru voi.

– Recepţie? Dar nici nu-mi doream aşa ceva. Îmi ajunge doar întâlnirea.

– Ei, o să vedeţi voi.

Şi-a avut dreptate. A fost bine că familia venise să ne întâmpine. Ne-am urcat într-o capsulă şi până în L-City nu i-am mai văzut. În Staţia de Vest ne întâmpină o mulţime care urla. Toţi aveau şepcile libertăţii pe cap. Pe mine, pe profesor şi pe Stu

ne-au luat pe sus şi ne-au purtat aşa tot drumul până în Domul vechi. Eram înconjuraţi de un corp de pază format din stilyagi. Îşi făceau loc cu coatele prin mulţimea care ne aclama şi cânta. Băieţii purtau şepci roşii şi cămăşi albe, iar fetele aveau bluze albe şi şorturi de culoarea şepcilor.

Când am ajuns în staţia din Domul vechi, am fost îmbrăţişat şi sărutat de femei pe care nu le mai văzusem niciodată şi nici nu aveam să le mai văd. Îmi amintesc că speram ca măsurile pe care le luasem în carantină să fi fost eficiente, pentru că altfel am fi îmbolnăvit jumătate din Luna City cu răceală sau poate cu altceva mai grav. (După cât se pare, nu am adus niciun microb, n-a fost înregistrată nicio epidemie.) Mi-am adus aminte de vremea – eram copil pe atunci – când a fost epidemie de pojar şi muriseră o grămadă de oameni.

Mă îngrijora şi starea profesorului. Recepţia era prea obositoare pentru un om care văzuse moartea cu ochii cu puţin mai devreme. Dar el nu numai că se bucura de eveniment, dar avu puterea să ţină şi un mic discurs în Domul vechi, unul scurt şi logic, plin de fraze răsunătoare. Întâlneai cuvintele „dragoste”, „casă”, „Luna”, „camarazi şi vecini”, chiar şi expresia „umăr la umăr”, care sunau bine, pentru că transmiteau un mesaj real, viu.

Sub ecranul imens pentru ştiri, de pe faţada sudică, ridicaseră o platformă. Mai întâi, Adam Selene ne salută de pe ecran. Apoi apăru profesorul. Vocea profesorului era difuzată dinspre ecran şi nu trebuia să mai strige ca să se facă auzit. Dar trebuia să facă pauze după fiecare propoziţie, pentru că urletele mulţimii acopereau chiar şi vocea puternică, bubuitoare de pe ecran. Fără îndoială că pauzele îi erau de ajutor profesorului. Dar nu mai era omul bătrân, obosit şi bolnav care fusese pe Pământ, ci părea că-şi revenise la starea lui dintotdeauna. „Pietroiul” era tonicul de care avea nevoie. Şi eu la fel! Era minunat să ai din nou greutatea ta obişnuită, să te simţi puternic, să respiri aerul curat, reîmprospătat al oraşului tău.

Nu am vrut să zic oraş, pentru că nu poţi să aduni tot L-City în Domul vechi – dar erau atâţia oameni, de părea că venise toată lumea. Am încercat să număr capetele de pe o suprafaţă de zece metri pătraţi, am numărat peste două sute, dar n-ajunsesem nici la jumătate, aşa că m-am oprit. A doua zi, *Cotidianul lunar* a scris că mulţimea trecea de treizeci de mii de persoane. Părea de necrezut!

Cuvintele profesorului ajungeau şi la cei care nu erau prezenţi, pentru că se transmiteau prin video, prin relee şi prin cabluri, în toate oraşele Lunii. Profită de ocazie şi vorbi de viitorul de sclavi pe care îl plănuise Autoritatea pentru noi. Flutură „hârtia albă”.

– Iat-o! strigă el. Aici sunt lanţurile voastre! Vreţi să le purtaţi?

– Nuuuu!

– Ei zic că trebuie. Pentru că zic că vor arunca asupra noastră bomba cu hidrogen… iar supravieţuitorii se vor preda şi vor purta lanţurile. Aşa e?

– NUUU! NICIODATĂ!

– Niciodată, aprobă profesorul. Ne ameninţă că vor trimite trupe… alte şi alte trupe care să ne violeze femeile şi să le ucidă. Trebuie să-i înfruntăm.

– Daaa!

– O să luptăm cu ei la suprafaţă, o să luptăm cu ei în metrouri, în coridoare. Dacă vom muri, trebuie să murim liberi!

– Yes! Ja! Da! Spune-le asta! Spune-le!

– Şi dacă o să murim, istoria va scrie despre noi: Aceasta a fost ora de glorie a Lunii! Ori libertatea, ori moartea!

Expresiile îmi păreau cunoscute. Dar aveau un sunet nou, proaspăt. M-am alăturat strigătelor. Uite… eu ştiam că nu putem să ne punem cu Terra – sunt tehnician şi ştiu că unei bombe H nu-i pasă cât eşti de curajos. Dar eram gata să lupt! Dacă voiau luptă, păi să le arătăm noi luptă!

Profesorul îi lăsă să urle, apoi le dădu tonul la „Imnul de Luptă al Republicii”, în versiunea lui Simon. Adam apăru din nou pe ecran, preluă conducerea şi cântă cu ei, iar noi am încercat să ne furişăm în spatele platformei cu ajutorul stilyagilor, în frunte cu Slim. Dar femeile nu voiau să ne lase să plecăm, iar puştii nu făceau faţă încercând să oprească doamnele. Cu greu au reuşit. Erau două mii de oameni în jurul nostru, în timp ce eu, profesorul, Stu şi Wyoh ne-am croit drumul până în camera L de la hotelul Raffles, unde Mike-Adam ni se alătură prin video. Muream de foame, aşa că am comandat cina, iar profesorul se ţinu de noi să mâncăm înainte să ne apucăm să revedem planurile.

După asta, am trecut la afaceri.

Adam începu primul, zicându-mi să citesc cu voce tare cartea albă, ca să audă şi el şi camarada Wyoming…

– Dar mai întâi, camarade Manuel, dacă ai înregistrările pe

care le-ai făcut pe Pământ, poţi să mi le transmiţi prin telefon la birou, cu viteză maximă? Am să le pun să fie transcrise pentru studiu – deocamdată nu am primit decât rezumatele codificate transmise de camaradul Stu.

Am făcut aşa cum mi se spusese, ştiind că Mike le va studia imediat – treaba cu transcrierea o spusese ca să nu-l dea de gol pe „Adam Selene”. M-am hotărât să discut cu profesorul despre ideea de a-l pune pe Stu la curent cu existenţa lui Mike. Dacă Stu urma să fie în celula executivă, era o lipsă de tact să ne prefacem în continuare.

Am introdus înregistrările în Mike la viteza maximă, nu mi-a luat mai mult de cinci minute, iar apoi am citit cu voce tare alte treizeci de minute. După aceea, Adam zise:

– Profesore, recepţia a avut mai mult succes decât credeam, datorită discursului tău. Cred că ar trebui să discutăm embargoul în Congres imediat. Pot trimite o convocare în seara asta pentru o şedinţă mâine la prânz. Obiecţii?

– Ştii, palavragii ăia o să bată pasul pe loc săptămâni în şir. Dacă tot trebuie să le-o prezinţi, eu nu văd de ce nu ai face la fel cum ai făcut cu Declaraţia. Începi târziu şi se va vota după miezul nopţii de către oamenii noştri.

– Îmi pare rău, Manuel, spuse Adam. Eu am rămas în urmă cu evenimentele de pe Pământ, iar tu cu cele de aici. Nu mai sunt aceeaşi oameni. Camaradă Wyoming?

– Mannie, dragule, acum funcţionează un Congres ales. Trebuie să o voteze. Congresul este forma noastră actuală de guvernare.

– Aţi ţinut alegeri şi aţi dat lucrurile pe mâna lor? am spus încet. Totul? Atunci noi ce mai facem?

M-am uitat la profesor, aşteptând să explodeze. Obiecţiile mele nu priveau domeniul lui, dar nu vedeam niciun rost să schimbăm o pălăvrăgeală cu alta. Cel puţin, primul grup fusese destul de slab ca să le dăm papucii uşor, dar ăştia parcă se lipiseră de scaune.

Profesorul nu era tulburat. Îşi împreunase mâinile ca pentru rugăciune şi părea relaxat.

– Manuel, nu cred că situaţia e chiar atât de grea pe cât eşti tu înclinat să crezi că este. În fiecare perioadă istorică, este necesar să te adaptezi la mitologia populară. La un moment dat al istoriei, regii erau unşi de către Dumnezeu, aşa că problema era să ai grijă ca Dumnezeu să ungă pe cine trebuia. Acum mitul

este voinţa poporului, problema schimbându-se doar la suprafaţă. Camaradul Adam şi cu mine am avut nişte discuţii lungi despre cum putem determina voinţa poporului. Cred că pot să spun că această soluţie este una cu care ne putem descurca.

– Bine, bine. Dar nouă de ce nu ni s-a spus nimic? Stu, tu ai ştiut?

– Nu, Mannie. Dar nu cred că exista niciun motiv ca să ni se spună.

Ridică din umeri şi zise:

– Eu sunt monarhist, nu m-ar fi interesat. Dar sunt de acord cu profesorul că acum, în acest moment, alegerile sunt un ritual necesar.

– Manuel, spuse profesorul, nu cred că era necesar să ni se spună înainte de a ne întoarce, pentru că noi doi aveam altceva de făcut. S-au ocupat de asta, în lipsa noastră, camaradul Adam şi draga camaradă Wyoming. Aşa că hai mai bine să vedem ce au făcut, înainte să stăm să judecăm.

– Scuze. Ei, bine, Wyoh?

– Mannie, n-am lăsat totul în seama şansei. Adam şi cu mine ne-am gândit că un congres de vreo trei sute de oameni este un lucru înţelept. Apoi, am petrecut ore întregi consultând listele membrilor de partid – plus oamenii care sunt importanţi şi de încredere şi nu fac parte din partid. În sfârşit, am avut o listă de candidaţi, listă pe care i-am trecut şi pe unii din vechiul congres, nu erau toţi palavragii. Apoi Adam a dat telefon la fiecare şi i-a întrebat dacă vor să servească cauzei noastre. Bineînţeles că le-a spus să păstreze secretul. Pe unii trebuia să-i înlocuim.

– Când am terminat, zise mai departe Wyoh, Adam a vorbit la video anunţând că venise timpul să îndeplinim promisiunea că partidul va organiza alegeri libere, a stabilit data şi a spus că pot vota cei care au împlinit peste şaisprezece ani. Cel care voia să candideze trebuia să obţină o sută de semnături pe o cerere nominalizată şi să o trimită la Domul vechi sau în locul special ales din furnicarul lui. A, da, s-au constituit treizeci de districte electorale temporare, cu zece congresmeni pentru fiecare district, astfel ca toate furnicarele mai importante să aibă măcar un district electoral.

– Deci, i-aţi pus să stea la coadă şi s-au păstrat buletinele de vot pentru partid?

– O, nu, dragule! Oficial nu au existat buletine de vot pentru partid. Dar noi eram pregătiţi cu candidaţii noştri... şi trebuie să-

ţi spun că stilyagii mei au făcut o treabă bună. Au obţinut semnături pe nominalizări, opţiunile noastre au fost trimise din prima zi. Mulţi oameni şi-au pus candidatura, au fost peste două mii de candidaţi. Dar mai erau zece zile pentru anunţarea candidaturii, iar opoziţia nu era unită şi noi ştiam ce vrem. Nu trebuia ca Adam să apară în public ca să-i susţină pe candidaţi. Planul nostru a mers, tu ai câştigat cu şapte mii de voturi în plus, dragule, în timp ce rivalul tău cel mai apropiat a obţinut mai puţin de o mie.

– Eu am câştigat?

– Da, tu, eu, profesorul, camaradul Clayton şi aproape toţi despre care am crezut noi că trebuie să facă parte din Congres. Deşi Adam nu a sprijinit niciodată pe nimeni, eu n-am ezitat să le spun camarazilor care sunt preferaţii. Simon a arătat şi el cu degetul. Iar noi avem legături bune cu ziarele. Mi-ar fi plăcut să fii aici în noaptea alegerilor să urmăreşti rezultatele.

– Cum aţi făcut numărătoarea voturilor? Niciodată n-am ştiut cum se desfăşoară alegerile. Au scris numele pe o foaie de hârtie?

– O, nu, au folosit un sistem mai bun... pentru că trebuie să recunoaştem că cei mai buni oameni pe care-i avem nu ştiu să scrie. Ca locuri de votare au folosit băncile şi funcţionarii de la bancă, care să identifice clienţii, iar clienţii îi identificau pe membrii familiei şi vecinii care nu aveau cont în bancă. Oamenii au votat cu voce tare, iar funcţionarii le-au înregistrat voturile în computerele băncii, cu un supraveghetor al votării, rezultatele fiind calculate imediat în biroul electoral din Luna City. Cu toţii am votat în mai puţin de trei ore, iar rezultatele s-au afişat la câteva minute după votare.

Brusc, mi s-a aprins în cap un beculeţ şi am vrut să-i pun lui Wyoh o întrebare între patru ochi. De fapt nu lui Wyoh, ci lui Mike. Să trec peste demnitatea lui Adam Selene şi să scot adevărul din neuristorii lui. Mi-am amintit de un cec de zece milioane de dolari şi m-am întrebat câţi votaseră pentru mine cu adevărat? Şapte mii? Şapte sute? Sau doar familia şi prietenii?

Dar nu mă interesa noul Congres. Profesorul nu le servise o păcăleală inofensivă, ci una care îngheaţă apele, apoi se eschivase plecând pe Pământ, în timp ce delictul era deja comis. N-avea sens s-o întreb pe Wyoh, nu era nevoie ca ea să ştie ce făcuse Mike... şi aşa şi-a jucat rolul mai bine dacă n-a bănuit nimic. Nimeni nu putea să aibă nici cea mai mică bănuială.

Oamenii erau convinşi că, dacă introduci cifre corecte într-un computer, vor rezulta tot cifre corecte. Nici eu nu m-am îndoit de asta, până în ziua în care am întâlnit un computer cu simţul umorului.

M-am răzgândit. Nu puteam să-i spun lui Stu nimic despre faptul că Mike avea conştiinţă. Dacă ştiau trei, însemna că doi sunt în plus. Sau poate chiar toţi trei.

– Mi… am început, apoi am schimbat-o în: Minunat! Mi se pare perfect! Cât am câştigat noi?

Adam răspunse inexpresiv:

– 86% dintre candidaţii noştri au reuşit, aproximativ numărul la care mă aşteptam.

(Aproximativ, era tot atât de adevărat ca braţul meu stâng, care era fals. Exact la cât te aşteptai tu, Mike, vulpe bătrână!)

– Gata, îmi retrag obiecţiile referitoare la şedinţa de la prânz – o să fiu acolo.

– Dacă embargoul începe imediat, spuse Stu, mi se pare că vom avea nevoie de ceva care să menţină entuziasmul la care am fost martori în noaptea asta. Altfel, va urma o deziluzie tot mai mare, pe măsură ce perioada embargoului se va prelungi provocând o depresiune economică. Adam, de la început m-ai impresionat cu capacitatea ta de a face presupuneri iscusite cu privire la evenimentele viitoare. Spune-mi, previziunile mele pesimiste sunt justificate?

– Da.

– Şi atunci?

Adam se uită la fiecare dintre noi pe rând şi, pentru cineva care nu ştia realitatea, era imposibil să-şi dea seama că imaginea de pe ecran era falsă şi că Mike ne repera pur şi simplu prin receptorii lui binaurali.

– Camarazi… trebuie să înceapă un război, cât mai curând posibil.

Nimeni nu zise nimic. Una e să vorbeşti despre război, alta e să fii pus în faţa lui. În cele din urmă, am oftat şi am spus:

– Când vom începe să aruncăm cu pietre?

– Nu vom începe noi, spuse Adam. Ei trebuie să tragă prima lovitură. Întrebarea e cum să-i provocăm să o facă? Spuneţi voi mai întâi şi am să vorbesc şi eu la urmă. Camarade Manuel?

– Ah… nu te uita la mine. Dacă ar fi după mine, am începe cu o piatră mare şi frumoasă pe care să o aruncăm în Agra – ştiu o zonă în care e o mare risipă de spaţiu. Dar nu asta vrei tu.

– Nu, nu asta răspunse Adam cu seriozitate. Nu numai că va înfuria întreaga naţiune hindusă, un popor care se opune cu putere distrugerii vieţii, dar vei înfuria şi vei şoca întreaga populaţie a Pământului dacă vei distruge Taj Mahalul.

– Inclusiv pe mine, spuse profesorul. Nu vorbi prostii, Manuel.

– Ei, n-am zis s-o facem, oricum am putea rata Tajul.

– Manuel, aşa cum a spus Adam, strategia noastră este să-i provocăm pe ei să dea prima lovitură, manevra clasică de tip Pearl Harbor, a teoriei jocului, un mare avantaj în politica războiului. Întrebarea e *cum?* Adam, eu zic că trebuie să-i convingem că suntem slabi şi nu ne înţelegem între noi şi că singurul lucru potrivit pentru noi este o manifestare de forţă care să ne pună la punct. Stu, ce zici? Cred că ne-ar fi de folos oamenii tăi de pe Pământ. Să presupunem că ne-ar repudia Congresul, pe mine şi pe Manuel. Care ar fi efectul?

– O, nu! spuse Wyoh.

– Ba da, dragă Wyoh. Nu trebuie s-o şi facem, ci numai s-o spunem în canalele de ştiri pentru Terra. Poate că ar fi şi mai bine dacă am spune-o într-o transmisie clandestină, pe care s-o atribuim oamenilor de ştiinţă care încă n-au plecat de la noi, în timp ce buletinele oficiale de ştiri ar da înainte cu cenzura. Ce zici, Adam?

– O notez ca pe-o tactică pe care probabil o vom include în strategie. Dar nu este de ajuns singură. Trebuie să fim bombardaţi.

– Adam, de ce spui asta? întrebă Wyoh. Chiar dacă Luna City poate rezista celor mai mari bombe ale lor – lucru pe care sper să nu-l văd niciodată – ştim totuşi că Luna nu poate ieşi învingătoare dintr-un război disperat. Tu ai spus asta de multe ori. Nu există nicio modalitate prin care ei să ne lase pur şi simplu în pace?

Adam se ciupi de obrazul drept – şi m-am gândit imediat: Mike, dacă n-o să renunţi la actorie, o să mă faci să cred şi eu în tine! Eram cam supărat pe el şi abia aşteptam să-i vorbesc – dar nu într-o ocazie când trebuia să mă adresez Preşedintelui Adam Selene.

– Camaradă Wyoming, spuse el calm, e o problemă de teorie a strategiei într-un joc complex. Noi avem anumite resurse sau piese de joc şi multe mişcări posibile. Adversarii noştri au resurse şi mai mari şi un spectru şi mai larg de răspunsuri. Ideea e să manipulăm jocul astfel încât forţa noastră să fie folosită spre o

soluţie optimă, iar ei să-şi irosească forţa lor superioară, abţinându-se de la utilizarea ei la maxim. Este esenţial să punem la punct un plan de acţiune bine gândit, iar un gambit este necesar pentru a începe un lanţ de evenimente favorabile strategiei noastre. Îmi dau seama că nu vă e clar. Aş putea să trec factorii printr-un computer şi apoi să vi-i arăt. Puteţi accepta concluzia. Sau vă puteţi pune mintea la contribuţie.

Astfel, sub nasul lui Stu, calculatorul Mike îi aminti lui Wyoh că el nu era totuşi Adam Selene, ci Mike, năzdrăvanul nostru Sclipitor, spiriduşul nostru electronic, care poate rezolva o problemă atât de complicată numai pentru faptul că *este* computer şi e cel mai inteligent de pretutindeni.

Wyoh bătu în retragere.

– N-are sens, spuse ea, nu mă pricep la matematică. Dacă trebuie, o s-o facem. Cum?

Se făcuse ora patru şi noi n-aveam niciun plan cu care să fie de acord şi profesorul şi Stu şi Adam – sau îi lua chiar atât de mult timp lui Mike să ne vândă planul lui, în timp ce în aparenţă scotea ideile de la noi ceilalţi? Sau plănuise oare profesorul să-l credem pe Adam Selene vânzător?

Până la urmă am stabilit un plan şi un calendar, unul care reieşea din strategia de miercuri, 14 mai 2075, care se îndepărta de această strategie numai pentru a se potrivi evenimentelor, aşa cum avuseseră loc. În esenţă, planul ne cerea să ne purtăm cât se poate de antipatic şi să dăm în acelaşi timp senzaţia că am fi foarte uşor de lovit.

La prânz eram la Sala Comunală, nici n-am dormit ca lumea şi cred că aş mai fi putut să mai fur câteva ore de somn, pentru că congresmenii din Hong Kong nu aveau cum să ajungă mai repede, chiar dacă veneau cu metroul. Wyoh bătu cu ciocănelul la ora două şi jumătate după-masă.

Nu vă miraţi, soţia mea era preşedinte temporar într-un corp încă neorganizat. Părea să i se potrivească conducerea parlamentară şi nu cred că era o alegere rea. O gloată de lunari se poartă mai frumos când o doamnă drăguţă bate cu ciocănelul ca să facă linişte.

Nu intru în amănunte despre ceea ce s-a discutat în sesiunea noului Congres şi nici mai târziu. Există procese-verbale pentru asta. Am intervenit numai când am considerat că era necesar şi nu m-am obosit să învăţ regulile oratoriei – cred că este un

amestec de politeţe şi formule magice de care se foloseşte un vorbitor pentru ca discursul să iasă cum spune el. Sau cum spune ea, în cazul lui Wyoh.

După ce Wyoh bătu cu ciocănelul ca să se facă linişte, un tip sări în picioare şi zise:

– Gospaja Preşedinte, propun să trecem peste reguli şi să-l ascultăm pe profesorul de la Paz!

Se auziră urale. Wyoh ciocăni din nou.

– Se respinge moţiunea, iar membrul din Lower Churchill este rugat să se aşeze. Şedinţa de faţă se reia după o suspendare şi are cuvântul Preşedintele Comitetului de Organizare Permanentă, Rezoluţii şi Structură a Guvernului.

Preşedintele era Wolfgang Korsakov, membru din Sub-Tycho (membru al celulei profesorului şi bancherul nostru numărul unu la LuNoHoCo) şi nu numai că avu cuvântul atunci, ci îl avu toată ziua, cedându-l numai când considera că e potrivit – mai bine zis, alegându-şi oamenii pe care-i cunoştea şi nelăsând pe nimeni altcineva să vorbească. Dar vorbăria lui nu deranjă pe nimeni. Gaşca asta părea mulţumită să aibă un conducător, indiferent cine era. Adunarea era zgomotoasă, dar nu indisciplinată.

La ora cinci, Luna avea un guvern care să înlocuiască guvernul provizoriu cooptat – adică guvernul de marionete pe care-l alesesem noi şi care ne trimisese pe mine şi pe profesor pe Pământ. Congresul confirmă toate actele guvernului provizoriu, recunoscând ceea ce făcusem noi, mulţumi pentru servicii celor care plecau şi comandă comitetului lui Wolfgang să-şi continue munca asupra structurii guvernului permanent.

Profesorul a fost ales Preşedintele Congresului, dar şi prim-ministru *ex oficio* al guvernului interimar, până la promulgarea unei Constituţii. Protestă pe motive de sănătate… apoi spuse că acceptă dacă i se vor permite anumite lucruri care să-l ajute. Era prea bătrân şi se simţea prea obosit, mai ales din cauza călătoriei pe Pământ, pentru a-şi asuma responsabilitatea prezidării şi ruga Congresul să aleagă un purtător de cuvânt şi un purtător de cuvânt-provizoriu. Pe lângă asta, era de părere că numărul celor din Congres nu ar trebui mărit cu mai mult de zece procente, să aleagă noi membri, astfel încât primul ministru, oricine o fi el, să poată să aleagă membrii cabinetului sau miniştrii de stat care s-ar putea să nu fie acum membri ai Congresului – în special miniştrii fără portofoliu – care să-i ia povara de pe umeri.

S-au opus. Mulţi se mândreau cu statutul de congresmeni şi îşi păzeau deja scaunul cu toată hotărârea. Dar profesorul nu se mişcă de-acolo, stând cu un aer obosit şi aşteptă până când cineva spuse că, în felul acesta, controlul rămânea totuşi în mâinile Congresului. Aşa că au fost de acord cu ceea ce ceruse.

Apoi cineva formulă un discurs care se voia o întrebare la adresa Preşedintelui. Toată lumea ştia că Adam Selene se abţinuse să candideze pentru Congres, pe motiv că Preşedintele Comitetului de Urgenţă nu trebuie să profite de poziţia pe care o are pentru a-şi forţa intrarea în guvern… dar ar putea Onorabila Doamnă Preşedinte să spună membrilor dacă ar exista vreun motiv care să împiedice alegerea lui Adam Selene ca membru extern? Ca semn de apreciere pentru marile servicii aduse. Pentru că întreaga Lună – dar şi toţi pământenii, în special ex-Autoritatea Lunară – să ştie că noi nu îl repudiem pe Adam Selene, ci dimpotrivă, îl preţuim ca pe cel mai vechi şi mai îndrăgit om al nostru şi nu l-am ales Preşedinte pentru că pur şi simplu nu vrea!

Sala era în urale. Nu se mai opreau. Sigur că numele celui care ţinuse discursul există trecut în procesele-verbale, dar pariez că l-a scris profesorul, iar Wyoh l-a plasat la cineva fără importanţă.

La încheierea şedinţei iată ce a rezultat:

Prim-Ministru şi Secretar de Stat pentru Afaceri Externe: profesor Bernardo de la Paz. Purtător de cuvânt: Finn Nielsen. Purtător de cuvânt provizoriu: Wyoming Davis. Subsecretar de stat pentru Afaceri Externe şi Ministrul Apărării: General O'Kelly Davis. Ministru al Informării: Terence Sheehan (Sheenie, care a lăsat *Pravda* pe mâna redactorului-şef pentru a putea să lucreze cu Adam şi cu Stu). Ministru special fără portofoliu în Ministerul Informaţiilor: Stu LaJoie, congresman extern. Secretar de Stat pentru Economie şi Finanţe (şi Custode al Proprietăţii Inamice): Wolfgang Korsakov. Ministru al Afacerilor Interne şi al Siguranţei: camaradul Clayton Watenabe. Ministru fără portofoliu şi Consilier special al Primului Ministru: Adam Selene. Guvernul mai avea o duzină de miniştri plini şi miniştri fără portofoliu şi din alte oraşe.

Vedeţi cum au ieşit lucrurile până la urmă? Dacă dăm la o parte titlurile pretenţioase, tot celula B conducea lucrurile, conform sfaturilor lui Mike, susţinută de un Congres în care nu puteam să pierdem un vot, dar pierdeam altele pe care oricum nu voiam să le câştigăm sau nu ne interesau. Atunci nu vedeam

niciun sens în toată pălăvrăgeala.

În timpul sesiunii de seară, profesorul raportă despre călătorie şi apoi îmi dădu mie cuvântul ca să explic ce înseamnă un plan cincinal şi să le spun cum încercase Autoritatea să mă mituiască. N-am fost niciodată un bun orator, aşa că am învăţat în pauză discursul pe care mi-l pregătise Mike. Era scris într-un limbaj dur, duşmănos, iar eu m-am înfuriat şi l-am citit cu atâta convingere, încât a prins. Când m-am aşezat, Congresul era gata de luptă.

Profesorul veni în faţă, slab şi palid şi spuse:

– Camarazi membri, ce trebuie să facem? Dacă Preşedintele Korsakov o permite, aş propune să discutăm între noi cum ar trebui să tratăm această jignire adusă naţiunii noastre.

Un membru din Novylen propuse să declarăm război şi ar fi făcut-o chiar atunci, dacă profesorul n-ar fi subliniat că ascultam încă rapoartele comitetului.

Erau din ce în ce mai multe discuţii, toate înveninate. Vorbi camaradul Chang Jones:

– Fraţi congresmeni – pardon, gospodin Preşedinte Korsakov – eu sunt fermier de grâu şi de orez. Adică eram, pentru că am mai făcut un împrumut la bancă şi am trecut la cultivarea de soiuri variate. Suntem faliţi – am împrumutat bani de metro ca să ajungem aici – dar familia mea are ce mânca şi într-o zi s-ar putea să ne achităm datoria de la bancă. Eu nu mai cultiv grâu. Însă o fac alţii. De când suntem liberi, catapulta nu şi-a redus transporturile nici măcar cu un singur şlep. Încă exportăm cu speranţa vagă că cecurile lor vor valora ceva vreodată. Dar acum avem o certitudine! Ştim ce vor să facă cu noi – ce vor să ne facă. Eu cred că singurul mod de a-i face pe aceşti ticăloşi să înţeleagă comerţul cu noi este să oprim chiar acum exportul! Să nu le mai trimitem nici o tonă, nici măcar un kilogram... până când nu vor veni aici să negocieze pentru fiecare tranzacţie.

Embargoul s-a aprobat pe la miezul nopţii, apoi s-a făcut o pauză, lăsând subcomitetul să continue lucrările.

Eu şi cu Wyoh am plecat acasă să ne vedem familia. Nu aveam nimic de făcut. Mike-Adam şi Stu studiaseră cum să lovim Pământul, iar Mike închisese catapulta („dificultăţi tehnice cu computerul balistic”) cu douăzeci şi patru de ore înainte. Ultimul şlep de pe traiectorie urma să fie preluat de Centrul de control la sol de la Poona cam peste o zi, iar Pământul va afla într-un mod dureros că era ultimul transport pe care îl mai primeau.

22

Fermierii nu au avut de suferit prea mult, şocul le-a fost cât de cât amortizat de faptul că totuşi se mai cumpărau cereale la catapultă, dar cecurile aveau tipărit pe ele avertismentul că Statul Liber Luna nu le susţine şi nici nu garantează că Autoritatea Lunară le va oferi contravaloarea lor, nici măcar în bancnote lunare. Unii fermieri îşi lăsau produsele, alţii nu, dar toată lumea era nemulţumită. Însă n-aveau ce să facă. Catapulta era închisă, curelele de transmisie muriseră.

În economie încă nu se simţea nimic. Regimentele de apărare măriseră rândurile minerilor de gheaţă atât de mult, încât vânzarea gheţii pe piaţa liberă devenise profitabilă. Corpul auxiliar al companiei LuNoHo angaja orice bărbat apt de muncă, iar Wolfgang Korsakov era gata cu banii de hârtie, *dolarii naţionali,* tipăriţi ca să semene cu dolarii Hong Kong şi implicit să aibă aceeaşi valoare cu aceştia. Luna avea mâncare, muncă, bani. Oamenii nu erau afectaţi, „berea, pariurile, femeile" mergeau ca de obicei.

„Naţionalii", cum li se spunea banilor, erau bani de inflaţie, bani de război, bani emişi prin decret, iar valoarea le scăzu după prima zi de apariţie pe piaţă cu o fracţiune de procent, scădere ascunsă sub denumirea de „taxă de schimb". Erau bani care se puteau cheltui şi nu scădeau niciodată sub zero, dar erau supuşi inflaţiei, iar schimbul lor arăta asta în mod crescător. Noul guvern cheltuia bani pe care nu-i avea.

Dar asta s-a întâmplat mai târziu. Aruncasem mănuşa Pământului, Autorităţii şi Naţiunilor Federative într-un mod provocator, intenţionat şi insolent. Li s-a ordonat tuturor vaselor N.F. să stea la o distanţă de Lună mai mare de zece diametre şi să nu orbiteze la nicio distanţă mai apropiată, sub pedeapsa distrugerii fără avertisment. Nu se menţiona *cum* le-am fi distrus, dat fiind că nici nu puteam s-o facem. Vaselor particulare li se permitea să aterizeze dacă: a) cereau permisiunea înaintea planului balistic, dacă: b) un vas cu asemenea permisiune se plasează sub comanda Centrului de control la sol de pe Lună (Mike) la o distanţă de o sută de mii de kilometri şi urmăreşte traiectoria aprobată şi: c) nu are arme la bord, în afară de trei arme pentru ofiţeri. Ultima cerinţă trebuia confirmată prin inspecţia de la aterizare, înainte ca nava să fie încărcată cu energie sau cu masă de reacţie. Violarea acestor reguli însemna

confiscarea navei. Nu i se permitea niciunei persoane să coboare pe Lună, în afara echipajului navei. Mai aveau voie să coboare şi acei pământeni care recunoscuseră Luna Liberă. (Adică numai Ciadul, dar nu avea nave. Profesorul se aştepta ca unele nave particulare să fie înregistrate sub steagul comercial al Ciadului.)

Declaraţia consemna că oamenii de ştiinţă pământeni care mai erau încă pe Lună se puteau întoarce acasă cu orice vas care se conforma cerinţelor noastre. Toate naţiunile iubitoare de libertate de pe Pământ fuseseră invitate să denunţe nedreptăţile pe care le suferisem şi cele pe care Autoritatea le plănuia împotriva noastră, să ne recunoască drept stat independent şi să se alăture comerţului liber şi comunicării libere – şi se sublinia că nu există tarife sau taxe artificiale aplicate asupra comerţului pe Lună, iar politica guvernului de pe Lună era să menţină această situaţie. Încurajam emigrarea şi arătam că ducem lipsă de forţă de muncă. Orice emigrant care se stabilea pe Lună putea să se întreţină singur imediat.

Totodată ne lăudam cu alimentele – un adult consuma peste patru mii de calorii pe zi, alimente bogate în proteine – care nu costau mult şi nu se raţionalizau. Stu îl pusese pe Mike-Adam să stabilească preţul la vodca de o sută de grade, cincizeci de cenţi HKL pe litru, fără impozite. Stu ştia că aceasta reprezenta o zecime din preţul cu amănuntul al unei sticle de vodcă de optzeci de grade din America de Nord şi era convins că preţul nostru îşi va atinge ţinta. Adam, nebăutor din fire, nu se gândise la asta – una dintre puţinele scăpări ale lui Mike.

Autoritatea Lunară fusese invitată să se adune într-un singur loc, departe de alţi oameni, de exemplu în partea neirigată a Saharei şi să aştepte acolo ultimul şlep gratuit de cereale, care le-ar fi venit direct în cap, la viteza maximă. Invitaţia continua cu o serie de injurii care spuneau clar că suntem în stare să facem acelaşi lucru cu oricine ne ameninţa liniştea. La capul catapultei aşteptau frumuşel un număr mare de şlepuri încărcate, pregătite pentru o asemenea livrare cam neplăcută.

Apoi, am aşteptat.

Dar n-am stat cu mâinile în sân. Munceam. Erau într-adevăr câteva şlepuri încărcate. Le-am descărcat şi le-am umplut cu pietre, modificând transponderele de ghidare, astfel încât Centrul de control de la Poona să nu poată interveni în dirijarea lor. S-au îndepărtat retrorachetele şi s-au lăsat doar servomotoarele laterale. Retrorachetele rămase au fost duse la noua catapultă,

ca să fie modificate pentru ghidarea laterală. Efortul cel mai mare a fost să ducem oţelul la noua catapultă şi să-l turnăm ca înveliş pentru cilindrii” de stâncă solidă – oţelul îi îmbrăca pe dinăuntru.

La două zile după declaraţia noastră oficială, un radio „clandestin” a început să emită spre Pământ. Semnalul sonor era slab şi nu se auzea prea bine, sugerând ideea că este ascuns probabil într-un crater, până când bravii oameni de ştiinţă pământeni vor reuşi să-i monteze un dispozitiv de repetare automată. Era aproape de frecvenţa „Vocii Lunii Libere” care îi acoperea uneori mesajele cu laudele programelor ei provocatoare.

(Pământenii rămaşi pe Lună nu aveau nicio şansă să emită semnale. Aceia care se hotărâseră să-şi continue cercetările erau însoţiţi în fiecare clipă de stilyagi şi noaptea erau încuiaţi în barăci.)

Dar staţia „clandestină” reuşea să transmită „adevărul” spre Pământ. Profesorul fusese judecat pentru deviaţionism şi era arestat la domiciliu. Eu fusesem executat pentru trădare. Hong Kong Luna se retrăsese, declarându-şi separat independenţa… şi dădea ideea că putea fi gata pentru o înţelegere cu Pământul. În Novylen era răzmeriţă. Se colectivizaseră culturile de cereale, iar ouăle se vindeau pe piaţa neagră cu trei dolari bucata. Fuseseră înrolate femei şi se formaseră batalioane care juraseră să ucidă cât mai mulţi ticăloşi de pământeni, antrenându-se cu arme false în coridoarele din Luna City. Ultima ştire era pe jumătate adevărată. Multe doamne voiau să militeze în vreun fel şi formaseră o Gardă de Apărare Civilă, numită „Doamne pentru Infern”. Antrenamentele lor erau de-adevăratelea, iar Hazel se bosumflase pentru că Mami nu-i dăduse voie să se înroleze. Apoi, uitase de supărare şi înfiinţase „Debutanţii Stilyagi”, un corp de gardă junior, care îi ajuta pe stilyagii care aveau grijă de presiunea aerului din tuneluri şi practica primul ajutor. Învăţaseră să lupte fără arme, ceea ce e posibil ca Mami să nu fi aflat niciodată.

Nu ştiu cât de mult să mai povestesc. Nu pot povesti chiar totul, dar povestirile din cărţile de istorie sunt *extrem de eronate!*

N-am fost bun nici ca ministru al apărării, nici pe post de congresman. Nu mă scuz, dar nu mă simţeam pregătit pentru

niciuna dintre ele. Revoluţia este o joacă de copii pentru toată lumea, singurul care părea că ştie ce face era profesorul, dar de data asta, era ceva nou şi pentru el – nu participase niciodată la o revoluţie care să aibă succes şi nici nu făcuse parte dintr-un guvern, cu atât mai puţin ca şef al lui.

Ca ministru al apărării, nu vedeam alte moduri de a acţiona, în afară de paşii pe care-i făcusem deja: echipele neantrenate de stilyagi din furnicare şi puşcaşii laser din jurul radarelor balistice. Dacă N.F. se decideau să ne bombardeze, nu ştiu cum i-am fi putut opri. În întreaga Lună nu exista nicio rachetă de interceptare şi asta e o maşinărie complicată, nu ai cum s-o improvizezi din rămăşiţe. Pe onoarea mea, nu puteam fabrica nici măcar armele nucleare care să echipeze o asemenea rachetă.

Din punctul meu de vedere, mi-am făcut datoria. Le-am cerut aceloraşi ingineri chinezi care făcuseră şi armele cu laser să se gândească la problema interceptării bombelor sau rachetelor – era una şi aceeaşi problemă, cu diferenţa că rachetele vin peste tine mai rapid. Apoi m-am ocupat cu alte lucruri. Speram ca N.F. să nu bombardeze niciodată furnicarele. Unele oraşe, cum ar fi L-City, erau la o adâncime atât de mare, încât puteau suporta şi lovituri directe. Cubicul în care se afla Mike şi care fusese proiectat la nivelul cel mai de jos al Complexului, ar fi rezistat bombardamentului. Pe de altă parte, Sub-Tycho era o peşteră naturală mare, ca Domul vechi, iar acoperişul avea doar câţiva metri grosime. Etanşarea de pe ambele părţi se păstra prin încălzire cu conducte de apă fierbinte, pentru a fi siguri că sunt astupate în permanenţă noile crăpături. Nu era nevoie de o bombă prea mare ca să surpe Sub-Tycho.

O bombă nucleară nu are formă fixă. N.F. puteau să construiască o bombă foarte mare, care ar fi distrus chiar Luna City sau, teoretic, puteau să fabrice ceva în genul unei bombe din zilele Judecăţii de Apoi, care ar fi spart Luna ca un pepene. Dacă o făceau, nu vedeam niciun mod ca să-i oprim, dar nu mi-am mai bătut capul gândindu-mă la asta.

M-am ocupat de problemele pe care le puteam rezolva. Am pus umărul la noua catapultă, încercând să găsesc aranjamente mai bune de ţintire pentru perforatoarele laser din jurul radarelor, străduindu-mă să-i conving pe mineri să participe şi ei – jumătate renunţaseră de când crescuse preţul gheţii. Am încercat să aranjez puncte de supraveghere descentralizate

pentru toate furnicarele. Mike a făcut proiectul, apoi am adunat toate computerele nespecializate pe care le-am putut găsi – plătind cu naţionali, pe care abia se uscase cerneala – şi i-am predat sarcina lui McIntyre, fostul inginer-şef al Autorităţii. Era o treabă la care se pricepea, iar eu n-aş fi reuşit să fac toate recablările, oricât m-aş fi chinuit.

Am păstrat doar computerul cel mare, care făcea contabilitatea pentru Banca Hong Kong Luna şi care era în acelaşi timp şi casa de deconturi de acolo. Din cartea tehnică am văzut că era un computer performant – atât cât poate fi un computer care nu ştie să vorbească – şi l-am întrebat pe Mike dacă-l poate învăţa balistică. Am făcut temporar legăturile care permiteau celor două maşini să facă cunoştinţă, iar Mike îmi zise că îl putea învăţa ceea ce-i cerusem – auxiliar al noii catapulte – dar n-ar fi riscat să se urce într-o navă controlată de el. Nu avea imaginaţie şi era lipsit de spirit critic. Un prost, ce s-o mai lungim! N-aveam pretenţia de la el să fluiere melodii sau să spună glume, voiam doar să azvârle încărcături cu o catapultă la milisecunda exactă şi la viteza necesară, apoi să urmărească încărcătura care se apropia de Terra şi să-i dea un ghiont.

Banca din Hong Kong nu prea voia să-l vândă. Dar aveam oamenii noştri la conducerea băncii şi le-am promis că-l ducem înapoi când se va termina starea de urgenţă. L-am mutat la noul sediu cărându-l cu vagonetul, computerul nu încăpea în metro, iar toată mutarea ne-a luat o noapte semilunară. Am construit la repezeală o ecluză mare ca să-l scoatem din Hong Kong. L-am conectat din nou cu Mike, care a început să-l înveţe arta balisticii, în eventualitatea întreruperii legăturilor cu noul sediu.

(Ştiţi cum fac băncile ca să înlocuiască un computer? Pun două sute de funcţionari să lucreze cu abace. Nu ştiţi ce e un abac? E un băţ pe care alunecă nişte mărgele – cel mai vechi calculator digital, atât de vechi încât nimeni nu mai ştie cine l-a inventat. A fost folosit dintotdeauna în istorie, de ruşi, de japonezi, de chinezi şi se mai foloseşte şi astăzi în unele magazine mici.)

Încercarea de a îmbunătăţi perforatoarele laser pentru a le transforma în arme de apărare spaţială era mai uşoară, dar peste mână. Trebuia să le lăsăm pe postamentele lor originale, pentru că nu aveam nici timp, nici oţel, nici oţelari ca să facem altele. Ne-am concentrat asupra îmbunătăţirii sistemelor de ochire. Am cerut nişte telescoape. Nu se prea găseau. Ce

condamnat cară după el un obiectiv când este deportat? Şi nici nu exista piaţă de desfacere pentru aşa ceva. Tot ce am găsit au fost instrumentele de supraveghere, binoclurile-cască şi instrumentele optice confiscate din laboratoarele pământenilor. Am reuşit cu chiu cu vai să echipăm perforatoarele cu vizoare de putere scăzută şi câmp mare, pentru antrenamente şi cu telescoape de mare precizie pentru ochire fină, plus cercuri de elevaţie şi telefoane, ca Mike să le spună unde să ţintească. Am echipat patru perforatoare cu repetitoare autosincrone, în aşa fel încât Mike să le poată controla el însuşi cu ajutorul selsinelor[59] procurate de la Richardson care fuseseră folosite de astronomi la camerele video Bausch şi Schmidt pentru cartografii cereşti.

Dar marea problemă era tot cea a oamenilor. N-aveam bani, iar noi măream mereu salariile. Unui miner îi place să muncească, altfel n-ar avea o meserie. Dar să stea într-o cameră de gardă zi de zi şi să aştepte alarma care se dovedeşte întotdeauna a fi un exerciţiu, era peste puterea lui de îndurare. Îşi dădeau demisia. Într-o zi, prin septembrie, am dat alarma şi am constatat că numai şapte perforatoare erau la posturi.

În noaptea aceea am discutat cu Wyoh şi cu Sidris ce probleme avem cu minerii. A doua zi, Wyoh a vrut să ştie dacă profesorul şi cu mine eram de acord să aprobăm o cheltuială suplimentară. Răspunsul fiind afirmativ, au format o trupă pe care au numit-o Corpul Lysistrata. N-am întrebat care le erau îndatoririle şi cât costau, pentru că prima dată, după înfiinţare, când am făcut o inspecţie la camera de gardă, nu lipsea niciun miner, dar am descoperit şi trei fete cu ei. Fetele erau îmbrăcate în uniforma Corpului de puşcaşi de Apărare numărul doi, la fel ca şi bărbaţii – minerii nu erau prea interesaţi de uniformele autorizate de până atunci. O fată purta trese de sergent şi insignă de căpitan. Mi-am făcut inspecţia foarte repede. Cele mai multe dintre fete nu erau făcute pentru meseria de miner, unde îţi trebuia o constituţie viguroasă şi mă îndoiesc că fata putea lucra cu un perforator în aşa fel încât să-şi justifice insigna. Dar era de serviciu căpitanul armei respective şi nu era niciun rău ca fetele să înveţe să folosească laserele şi oricum, moralul oamenilor se îmbunătăţise simţitor. M-am liniştit.

---

[59] Dispozitiv folosit ca traductor pentru transmiterea la distanţă a deplasărilor unghiulare ale unor organe de maşini.

Profesorul nu acordase încredere prea mare noului Congres. Sunt sigur că n-a vrut altceva decât un corp care să aprobe ceea ce făceam noi, transformându-l în „vocea poporului”. Dar fapt este că noii congresmeni nu erau palavragii şi îşi luaseră treaba în serios, întrecând aşteptările profesorului. Mai ales Comitetul Special pentru Organizarea Permanentă, Rezoluţii şi Structură a Guvernului.

Ne-a scăpat din mână pentru că toţi încercam să facem cât mai mult. Conducătorii permanenţi ai Guvernului erau profesorul, Finn Nielsen şi Wyoh. Profesorul apărea rar şi numai atunci când avea un mesaj important de transmis. Timpul pe care-l avea la dispoziţie şi-l petrecea cu Mike, făcând planuri şi analize – şansele erau de unu la cinci în septembrie ’76. Stu şi Sheenie Sheehan se ocupau de propagandă, controlând ştirile oficiale trimise spre Pământ, „veştile” foarte diferite şi contradictorii care se transmiteau prin radioul „clandestin”, modificând ştirile care veneau dinspre Pământ. Mâna lui Stu se simţea în toate programele şi planurile. Eu îi raportam o dată pe zi şi tot aşa făceau şi miniştrii şi toţi oamenii de paie din Congres.

Eu îi dădeam de lucru lui Finn Nielsen, el era comandantul forţelor armate. Avea un corp de infanterie, cu puşti laser – fusese format din cei şase oameni care capturaseră armele în ziua în care pusesem mâna pe oraş şi abia acum ajunseseră la opt sute de oameni înarmaţi cu puşti laser, copii perfecte ale primelor arme, făcute în Kongville. Mai erau şi organizaţiile lui Wyoh: Corpurile Aeriene. Stilyagi, Debutanţii Stilyagi, Doamnele pentru Infern, Haimanalele – păstrate pentru moral şi cu numele schimbat în „Piraţii lui Peter Pan” – şi Corpul Lysistrata, care, toate, îi raportau lui Finn prin Wyoh. Eu le lăsasem în sarcina lui, pentru că aveam alte probleme. Trebuia să fiu şi om de stat şi mecanic de computere. Urma să mă ocup de instalarea computerului la sediul noii catapulte.

În afară de asta, nu mă consider un om de acţiune, iar Finn se pricepe de minune la treburile organizatorice. I-am lăsat în subordine şi Primul şi al Doilea Corp de Apărare. Dar mai întâi m-am gândit că aceste două corpuri reprezentau o brigadă şi l-am făcut pe judecătorul Brody comandant de brigadă. Brody era tufă de Veneţia în problemele militare, ca şi mine de altfel, dar era foarte cunoscut, foarte respectat şi se străduia din toate puterile să facă treabă bună. Fusese miner înainte să-şi piardă piciorul. Finn nu fusese miner şi am crezut că n-are rost să-l plasez direct

la conducerea celor două corpuri, pentru că oamenii nu l-ar fi ascultat. M-am gândit să-l folosesc şi pe Greg. Dar era nevoie de el la catapulta din Mare Undarum şi nu-i mai rămânea timp ca să mai prezideze şi Guvernul. Sarcina căzu pe capul preşedintelui celui mai important comitet, Wolf Korsakov... care era cel mai ocupat dintre noi toţi. LuNoHoCo preluase toate problemele fostei Autorităţi, plus încă altele noi.

Wolf avea un comitet bun. Profesorul ar fi trebuit să fie mai atent la activitatea comitetului ăstuia. Wolf îl numise pe şeful său, Moshai Baum, vicepreşedinte şi şi-a pus comitetul la treabă, cum să lucreze pentru a deveni un guvern permanent. Apoi, Wolf nu s-a mai ocupat de asta.

Cei din comitet s-au pus pe treabă – au studiat formele de guvernământ în Biblioteca Carnegie, au ţinut şedinţe de subcomitet, se strângeau câte trei-patru – destul de puţini ca să-l îngrijoreze pe profesor dacă ar fi ştiut. Congresul s-a întrunit pe la începutul lunii septembrie ca să ratifice nişte îndatoriri şi să aleagă noi membri, iar în loc să amâne rezoluţia, camaradul Baum a bătut din ciocănel şi au căzut de acord. Apoi s-au întâlnit din nou şi s-au transformat singuri într-un comitet atotştiutor şi bun la toate şi au aprobat rezoluţia. Apoi ne-au dat de ştire că întregul Congres era de fapt o Convenţie Constituţională împărţită în grupuri de lucru conduse de aceste subcomitete.

Cred că profesorul a fost şocat, dar nu mai avea nicio putere, totul era legal şi fusese făcut conform legilor scrise de el însuşi. Dar îşi făcu timp şi se duse la Novylen – unde se reunea acum Congresul, pentru că locul era mai central – şi le vorbi cu bunul lui simţ obişnuit, exprimându-şi îndoielile cu privire la ceea ce făceau ei. Ăsta era un mod elegant de-a le spune că greşeau.

După ce le mulţumi politicos, începu să desfacă firul în patru:

– Camarazi membri, ca şi focul şi fuziunea, şi guvernul este un servitor periculos şi un stăpân teribil. Acum aveţi libertatea – dacă puteţi s-o păstraţi. Dar nu uitaţi că toată libertatea de care vă bucuraţi acum o puteţi pierde chiar faţă de voi mai degrabă decât faţă de altcineva. Nu vă repeziţi să luaţi decizii, gândiţi-vă de o sută de ori şi puneţi răul înainte. M-aş bucura dacă această convenţie ar funcţiona zece ani de-acum încolo înainte de a se dizolva, dar aş fi îngrijorat dacă aţi porni la treabă mai devreme de un an. Nu aveţi încredere în ceea ce pare evident, fiţi prudenţi faţă de structurile tradiţionale... pentru că în trecut omenirea nu a dus-o pe roze când s-a împovărat de guverne. De exemplu, am

observat într-o schiţă de raport propunerea de a se înfiinţa o comisie care să împartă Luna în districte congresionale şi să le reîmpartă la perioade diferite de timp, în funcţie de creşterea populaţiei.

Acesta este modul tradiţional de împărţire. Ei, bine, trebuie privit cu prudenţă – până îşi dovedeşte utilitatea. Poate că voi consideraţi că ăsta e *unicul* mod de guvernare. Aş avea permisiunea de a vă sugera alte căi? Cu siguranţă, locul în care trăieşte un om nu are mare importanţă pentru definirea lui. Grupurile care formează populaţia şi sunt reprezentate în Congres s-ar putea forma prin împărţirea oamenilor după ocupaţie… sau după vârstă… sau chiar după alfabet. E posibil ca ei să nu fie împărţiţi în niciun fel, fiecare membru să fie ales ca reprezentând tot statul – nu obiectaţi că asta ar face imposibilă alegerea unui om care nu e foarte cunoscut în întreaga Lună. Cred că ăsta e un lucru posibil pe Lună.

Gândiţi-vă că aţi putea să-i numiţi pe candidaţii care au înregistrat cel mai mic număr de voturi, pentru că tocmai oamenii simpli, comuni, fără popularitate, ar fi exact genul care v-ar putea salva de tiranie. Vă rog, nu respingeţi ideea, nu e ridicolă – analizaţi-o! În trecut, guvernele care s-au format în funcţie de faima oamenilor n-au făcut mare brânză şi uneori au fost mai drastice decât o tiranie făţişă.

Dar dacă intenţia voastră este de a forma un guvern reprezentativ, mai există şi alte moduri mai bune de a-l avea, decât districtul teritorial. De exemplu, fiecare dintre voi reprezintă cam zece mii de oameni, dintre care şapte mii au vârsta necesară pentru a vota. Unii dintre voi au fost aleşi cu o majoritate nu tocmai numeroasă. Să zicem că, în loc să fie ales, un om primeşte numirea, printr-o petiţie semnată de patru mii de cetăţeni. Atunci el ar reprezenta poziţia şi efectiv pe cei patru mii de cetăţeni, fără să aibă nicio minoritate nemulţumită, pentru că toţi cei care s-ar constitui într-o minoritate sunt liberi să facă alte petiţii sau să se asocieze la cele care există în prezent. Atunci, toţi vor fi reprezentaţi de oamenii pe care i-au ales. Un om cu opt sute de susţinători ar avea două voturi în acest corp. Sigur, apar dificultăţi, obiecţii, probleme practice nenumărate, care trebuie rezolvate. Dar voi le puteţi rezolva… evitând boala cronică a guvernului reprezentativ, *minoritatea nemulţumită* care consideră – în mod justificat – că a fost privată de drepturi.

Oricum, orice veţi face, nu lăsaţi trecutul să vă înlănţuie, ca o

haină prea strâmtă! Am reţinut propunerea ca acest Congres să fie bicameral. Excelent, cu cât mai multe impedimente în calea legislaţiei, cu atât mai bine. Dar, în loc să mergeţi pe firul tradiţiei, v-aş sugera să constituiţi o cameră a legislatorilor, iar o alta pentru cei care abrogă legile. Lăsaţi-i pe legislatori să aprobe legile cu o majoritate doar de două treimi... iar votul de blam poate fi dat doar de o treime. E ridicol? Gândiţi-vă. Dacă un proiect de lege e atât de slab încât nu poate întruni nici măcar două treimi din consimţământul vostru, nu înseamnă că va fi o lege slabă? Iar dacă o lege nu este acceptată de o treime, nu înseamnă c-ar fi mai bine fără ea?

Când porniţi la scrierea Constituţiei, vă rog, daţi-mi voie să vă atrag atenţia asupra minunatelor virtuţi ale negativului! Accentuaţi negativul! Împânziţi-vă documentul cu lucruri pe care guvernul nu are voie să le facă. Să nu aibă voie să recruteze o armată... să nu aibă voie să intervină în libertatea presei, a cuvântului, a călătoriei, reuniunilor, religiei, educaţiei, comunicaţiilor, profesiunilor... să nu aibă voie să pună impozite fără aprobarea populaţiei... Camarazi, dacă veţi petrece cinci ani cu nasul în hârtii studiind istoria şi gândindu-vă la o grămadă de lucruri, pe care guvernul vostru ar trebui să promită că nu le va face niciodată, nu m-aş teme de rezultat.

Ceea ce mă sperie sunt acţiunile pozitive ale oamenilor cumpătaţi şi de bună-credinţă, care dau credit guvernului pentru a face tot ceea ce pare a fi necesar. Nu uitaţi niciodată că Autoritatea Lunară a fost creată pentru cele mai nobile idealuri, de către oameni la fel de cumpătaţi şi de bună-credinţă ca şi voi, aleşi de popor. Şi cu acest ultim gând, vă las să vă continuaţi munca. Mulţumesc.

– Gospodin preşedinte! O întrebare! Aţi spus să nu punem impozite pe care populaţia nu le vrea. Atunci cum să plătim pentru lucruri? Tanstaafl!

– O, Doamne, asta e problema *voastră!* Aş putea să vă sugerez câteva căi... loterii de sponsorizare a guvernului la care nu e obligat nimeni să subscrie... sau poate că voi, congresmenii, ar trebui să băgaţi mâna adânc în propriile voastre buzunare pentru a plăti. Asta e modalitatea care restrânge guvernul la funcţiile indispensabile, indiferent care ar fi ele. Dacă există într-adevăr vreunele. Aş fi mulţumit ca Legea de Aur să fie singura lege. Nu văd ce rost ar mai avea altele şi nici nu cred că există o metodă pentru a forţa oamenii să le respecte. Dacă credeţi că

este necesar ca semenii voştri să aibă legi pentru binele lor, atunci de ce să nu plătiţi *voi* pentru ele? Camarazi, vă rog, nu recurgeţi la impozitarea obligatorie. Tirania cea mai abjectă este atunci când obligi pe cineva să plătească pentru ceva ce nu vrea, numai pentru că tu crezi că ar fi bine pentru el.

Profesorul se înclină şi plecă. Eu şi Stu eram în spatele lui. Odată urcaţi într-o capsulă goală, l-am atacat cu vorbele:

– Profesore, mi-a plăcut mult ce-ai spus… dar despre impozite, nu cumva una zici şi alta faci? Cine crezi că va plăti toate cheltuielile pe care le facem noi?

Rămase tăcut câteva secunde, apoi zise:

– Manuel, singura mea dorinţă este să apuc ziua în care nu trebuie să mai fac pe conducătorul.

– Ăsta nu e un răspuns!

– Ai nimerit chiar pe dilema tuturor guvernelor şi ăsta e motivul pentru care eu sunt anarhist. Dacă ai căpătat o dată puterea de a pune impozite, *ea* nu are limite. Te acaparează până te distruge. N-am glumit când le-am spus să se caute în buzunare. Nu cred că suntem în stare să scăpăm vreodată de guverne – guvernul este boala inevitabilă a fiinţelor umane. Dar ai putea să formezi un guvern mic, slab, fără prea multă putere, pentru că poţi să te gândeşti la un mod mai bun de-a le cere guvernanţilor să-şi plătească singuri costurile plăcerilor lor antisociale?

– Încă nu mi-ai spus cum o să plătim pentru ceea ce facem acum.

– Cum, Manuel? Doar *ştii* cum facem. *Furăm.* Nu mă mândresc cu asta, dar nici nu mi-e ruşine. Asta-i singura soluţie pe care o avem. Dacă ne vor prinde, s-ar putea să fim eliminaţi, oricum eu sunt pregătit să-mi înfrunt soarta. Măcar dacă furăm, nu creăm precedentul infam al impozitelor.

– Profesore, îmi pare rău s-o spun…

– Atunci de ce spui?

– Pentru că, la dracu’, sunt băgat în treaba asta la fel de mult ca şi tine… şi vreau să văd banii ăia la loc! Îmi pare rău să-ţi spun, dar eşti un prefăcut.

Chicoti.

– Dragă Manuel! Ai avut nevoie de toţi anii ăştia ca să-ţi dai seama că sunt un prefăcut?

– Atunci, recunoşti?

– Nu. Dar dacă te simţi mai bine gândindu-te că sunt un

prefăcut, ei bine, îţi dau voie să mă iei ca ţap ispăşitor. Dar nu mă consider un prefăcut pentru că, în ziua în care am declarat revoluţia, am fost perfect conştient că vom avea nevoie de bani foarte mulţi pe care va trebui să-i furăm. N-am nicio remuşcare, pentru că mi se pare că e mai bine aşa decât să ajungem să ne batem pentru mâncare peste şase ani şi să ne mâncăm între noi peste alţi opt. Eu am ales şi nu regret nimic.

Am tăcut, dar nu eram mulţumit.

– Profesore, zise Stu, mă bucur să vă aud că sunteţi nerăbdător să nu mai fiţi preşedinte.

– Da? Şi tu împărtăşeşti bănuielile camaradului nostru?

– Nu în totalitate. Eu m-am născut bogat şi pe mine nu mă tulbură furtul la fel de mult ca pe el. Nu e vorba de asta, mă gândesc că acum, când Congresul a adoptat problema unei Constituţii, am intenţia să-mi fac timp ca să particip la lucrări. Vreau să vă propun ca rege.

Profesorul se uită şocat la el.

– Domnule, glumeşti? Dacă ai de gând să faci asta, te asigur că n-am să accept. Dacă totuşi voi fi ales, am să abdic.

– Staţi, nu vă pripiţi. Pentru că asta s-ar putea să fie singura modalitate de a avea Constituţia pe care o vreţi. Şi pe care o vreau şi eu tot atât de mult ca şi dumneavoastră. Gândiţi-vă, aţi fi proclamat rege, iar poporul v-ar accepta. Noi, lunarii, nu suntem legaţi de vreo republică. Şi nu mă îndoiesc că le-ar plăcea ideea – ceremonii, mantii, curtea şi toate celelalte.

– Nu!

– Ja, da! Când va veni timpul, nu puteţi să mai daţi înapoi. Pentru că avem nevoie de un rege şi nu există alt candidat care ar fi acceptat. Bernardo I, Regele Lunii şi Împărat al Spaţiului Înconjurător.

– Stuart, te rog, opreşte-te. Mi se face greaţă.

– Ei, o să vă obişnuiţi cu ideea. Eu sunt regalist pentru că sunt democrat. N-am să las ca încăpăţânarea dumneavoastră să-mi zădărnicească ideea, aşa cum dumneavoastră nu lăsaţi ideea de a fura să vă împiedice să acţionaţi mai departe.

– Stai aşa, Stu, am zis. Spui că eşti regalist pentru că eşti democrat?

– Bineînţeles. În faţa tiraniei, singura protecţie a poporului este un rege. Profesorul ar fi persoana cea mai potrivită pentru funcţia asta… pentru că n-o vrea. Singurul lui neajuns este că nu are copii şi deci nu poate avea moştenitori la tron. Ei, o s-o

rezolvăm şi pe-asta. Am să te numesc pe tine ca moştenitor al lui. Prinţul Coroanei. Alteţa Sa Regală, Prinţul Manuel de la Paz, Duce de Luna City, Amiral General al Forţelor Armate şi Protector al celor nevoiaşi.

Am rămas cu gura căscată, holbându-mă la el. Apoi mi-am îngropat obrajii în mâini.

– O, Bog!

Cartea a III-a
„TANSTAAFL!”

23

Era luni, 12 octombrie 2076 şi pe la ora nouă seara mă îndreptam spre casă după o zi grea şi obositoare, plină de prostii, de la birourile din hotelul Raffles. Venise o delegaţie a fermierilor de cereale, să discute cu profesorul, care nu era, fiind plecat în Hong Kong Luna. M-au chemat pe mine. M-am răstit la ei. Avusesem două luni de embargo, iar N.F. nu se prea sinchisiseră de noi. Ne ignoraseră pur şi simplu, n-au răspuns la niciuna dintre revendicările noastre – presupun că dacă o făceau ar fi însemnat că ne recunosc ca stat independent. Stu, Sheenie şi profesorul au muncit din greu, denaturând ştirile de pe Pământ pentru a întreţine un spirit războinic.

La început, toată lumea ţinea costumul de presiune la îndemână. Dar au început s-o lase mai moale, pe măsură ce treceau zilele şi nu se întâmpla nimic. Când n-ai neapărată nevoie de costumul de presiune, e o belea să-l tot cari după tine, pentru că e foarte incomod. Pe uşile cârciumilor erau afişe clare: FĂRĂ COSTUME DE PRESIUNE. Dacă un lunar nu poate trage o duşcă din cauza costumului de presiune pe care îl cară după el, îl lasă acasă, la staţie sau unde crede că va avea nevoie de el.

Pe onoarea mea şi eu neglijasem să mi-l iau în ziua aceea, când am primit un telefon că trebuie să mă întorc la birou. Eram la jumătatea drumului, când mi-am adus aminte că nu aveam costumul. Am ajuns la ecluza de serviciu numărul 13 şi am auzit un sunet care îl sperie pe lunar mai mult decât orice altceva – un fâşşşş – şi apoi am simţit un curent de aer. Am intrat în ecluză aproape fără s-o mai deschid, am echilibrat presiunea, am ieşit, am trântit uşa în spatele meu şi am alergat spre ecluza casei mele. Am dat buzna înăuntru strigând:

– Costumele de presiune, toată lumea! Chemaţi-i pe băieţi din tunele şi închideţi toate uşile etanşe!

Prin preajmă nu erau decât Mami şi Milla. Au rămas surprinse de intrarea mea ca o vijelie, dar s-au conformat fără niciun comentariu. Am dat buzna în atelier şi mi-am înhăţat costumul

de presiune.

– Mike, Mike! Răspunde!

– Sunt aici, Man, zise el calm.

– Am auzit o explozie şi a scăzut presiunea. Ce se-ntâmplă?

– E vorba de nivelul trei, în L-City. A fost străpunsă izolaţia la Staţia de Vest a metroului. Acum este pe jumătate sub control. Au aterizat şase nave. Luna City e atacată…

– *Poftim?*

– Lasă-mă să termin, Man. Au aterizat şase nave de transport, L-City e atacată de trupe, se crede că şi Hong Kongul va fi atacat, s-au întrerupt liniile telefonice la releul Bee Eli. Johnson City este şi el atacat. Am închis uşile blindate dintre L-City şi subteranul Complexului. Nu pot să văd Novylenul, dar proiecţiile radar indică că şi el este atacat. În aceeaşi situaţie sunt şi Churchill şi Sub-Tycho. O navă urcă în elipsă, chiar deasupra mea. Se înalţă, probabil că e nava comandant. Nu mai am nicio altă imagine radar.

– Şase nave – *unde naiba ai fost TU?*

Răspunse atât de liniştit încât aproape că m-am calmat şi eu:

– Au venit dinspre faţa opusă a Lunii, Man. Nu văd în spate. Au venit în linii Garrison strânse, foarte aproape de sol. Abia dacă le-am văzut când au trecut pe deasupra lui Luna City. Nava pe care o văd e cea de la J-City. În concluzie, din balistica arătată de radar, înţeleg că celelalte au aterizat deja. Am auzit cum au pătruns în Staţia de Vest din L-City şi acum aud lupte în Novylen. Restul e un raţionament deductiv cu o probabilitate mai mare de 0,99. Te-am sunat pe tine şi pe profesor imediat.

Mi-am ţinut răsuflarea.

– Pregăteşte-te pentru operaţiunea Hard Rock[60].

– Program pregătit. Man, pentru că n-am reuşit să te găsesc, ţi-am folosit vocea. Vrei să te auzi?

– Niet – Da, da!

M-am auzit „pe mine” spunându-i ofiţerului de gardă de la capul vechii catapulte să declanşeze alarma de gradul întâi pentru operaţiunea Hard Rock, cu prima încărcătură pregătită de lansare, iar celelalte să fie în „cartuşieră”, totul să fie gata de pornire, dar să nu se dea drumul la nicio lansare până nu voi ordona eu personal. Apoi, lansarea conform planului, complet automat. M-am auzit cum l-am pus pe ofiţer să repete,

[60] Stâncă Tare.

asigurându-mă că a priceput mesajul.

– Bine, i-am spus lui Mike. Echipele de trăgători sunt pregătite?

– Am folosit tot vocea ta. Oamenii sunt gata şi i-am trimis înapoi în camera de aşteptare. Nava comandant va ajunge la punctul culminant abia după 3h şi 4,7 min. Nu e nicio ţintă mai devreme de cinci ore.

– S-ar putea să facă vreo mişcare. Să lanseze o rachetă.

– Calmează-te, Man. Aş vedea din timp o rachetă. Acolo sus e lumină, e doar lună plină – de cât timp crezi că ar avea nevoie oamenii? Nu e necesar.

– Bine, scuze. Lasă-mă să vorbesc cu Greg.

– Ascultă.

Şi iar am auzit vocea „mea” discutând cu co-soţul meu, la Mare Undarum. „Păream” încordat, dar stăpân pe situaţie. Mike îi spusese ce se întâmplă, îi zisese să pregătească operaţiunea „Praştia micului David” şi s-o menţină gata de atac. „Eu” îl asigurasem că principalul computer va avea pregătit un computer de aşteptare programat, iar comutarea se va face automat, dacă se întrerupe cumva comunicaţia. Tot „eu” i-am mai spus că va trebui să ia comanda şi să-şi pună mintea la contribuţie dacă se va pierde legătura şi nu va fi reluată mai devreme de patru ore. Să asculte transmisia de pe Pământ şi să hotărască de unul singur.

Greg ascultase în tăcere, repetase ordinele şi apoi spuse:

– Mannie, spune-le celor de-acasă că-i iubesc.

Mike mă făcuse să mă simt mândru, pentru că răspunsese pentru mine cu emoţia pe care aş fi avut-o eu, dacă aş fi vorbit personal:

– Am s-o fac, Greg. Ascultă-mă Greg… şi eu te iubesc. Ştii asta, nu?

– Da, Mannie… şi-am să mă rog pentru tine. Am să spun o rugăciune specială pentru tine.

– Mulţumesc, Greg.

– Pa, Mannie. Du-te şi fă ceea ce trebuie.

M-am dus să-mi îndeplinesc misiunea. Mike jucase rolul meu la fel de bine sau chiar mai bine decât aş fi făcut-o eu. Trebuia să-l găsesc pe Finn şi să-l duc la „Adam”. Am plecat repede, spunându-i lui Mami ce vorbisem cu Greg. Era îmbrăcată în costumul de presiune, îl trezise şi pe Bunicul şi-l îmbrăcase şi pe el – prima dată când îşi punea costumul după ani de zile. Am

plecat cu casca pe cap şi cu arma laser în mână.

Am ajuns la ecluza 13. Era închisă pe dinăuntru şi pe vizor nu se zărea nimeni. Foarte bine – conform instructajului, numai că trebuia să se vadă stilyagiul care era de serviciu.

N-avea sens să bat. În cele din urmă, m-am întors pe drumul pe care venisem, am trecut prin casă, am traversat prin tunelele noastre de legume şi am urcat prin ecluza familiei spre suprafaţă, la bateria noastră solară.

Uitându-mă pe vizor am descoperit o umbră acolo unde ar fi trebuit să văd soarele strălucitor. Blestemata de navă pământeană aterizase pe suprafaţa care aparţinea familiei Davis! Suporturile ei formau un trepied gigantic deasupra mea, iar eu mă holbam în sus la reactoarele ei.

Am coborât repede şi-am plecat de-acolo. Am încuiat amândouă trapele şi toate uşile de presiune din cale. I-am spus lui Mami ce era deasupra noastră şi i-am zis să-l posteze pe unul dintre băieţi la uşa din spate cu o armă laser. Uite-o, ia-o pe-asta.

În casă nu mai era niciun băiat, nici bărbaţi, nici femeile mai în putere, singurii care rămăseseră erau Mami, Bunicul şi copiii mei. Restul plecaseră, căutând-o cu lumânarea. Mimi nu voia să ia arma.

– Nu ştiu s-o folosesc, Manuel şi acum e prea târziu ca să învăţ. Păstreaz-o. Nu cred c-o să pătrundă în tunelele Davis. Ştiu eu câteva şmecherii de care tu nici n-ai auzit.

Nu m-am opus. Pierzi vremea dacă stai să te contrazici cu Mimi. Şi era posibil ca ea să ştie câteva şmecherii de care eu să nu fi auzit. Trăise pe Lună condiţii şi mai vitrege decât cele de-acum.

De data asta, în ecluza 13 erau câţiva oameni. Am fost lăsat să trec de cei doi băieţi care-şi făceau datoria. Le-am cerut noutăţi.

– Presiunea e bună acum, îmi spuse cel mai mare dintre ei. Cel puţin la nivelul ăsta. Se duc lupte spre Şosea. Ce ziceţi, generale Davis, aş putea să merg cu dumneavoastră? Unul dintre noi e de ajuns ca să stea de pază.

– Niet.

– Vreau să dobor un vierme de pământean.

– Ăsta e postul tău, m-ai înţeles? Rămâi la datorie. Dacă vine pe-aici un pământean, e-al tău. Dar ai grijă să nu fii tu al lui.

Am plecat în grabă. Ca urmare a propriei mele neglijenţe, neavând costumul de presiune la mine, am pierdut aproape

toată lupta din coridoare. Am prins doar finalul. Halal ministru al apărării! Am luat-o spre nord pe coridorul circular, cu casca deschisă şi am ajuns la ecluza de acces a rampei lungi spre Şosea. Ecluza era deschisă, am înjurat şi m-am oprit s-o încui, după ce am trecut, prudent, să văd de ce rămăsese deschisă. Băiatul care o păzise murise. Aşa că am înaintat mai atent în josul rampei până am ieşit pe Şosea.

La capătul ăsta era goală, dar am văzut siluete şi-am auzit zgomote în interiorul oraşului, unde se trăgea. Două siluete în costume de presiune, înarmate cu puşti, se desprinseră de restul şi se îndreptară spre mine. I-am ars pe amândoi.

Un om înarmat cu o puşcă şi îmbrăcat în costum de presiune arată ca oricare altul echipat la fel. Cred că m-au luat drept unul de-ai lor de pe flanc. La distanţa asta, nici ei nu se deosebeau de oamenii lui Finn, numai că n-am mai stat pe gânduri, pur şi simplu i-am ars. Un nou venit nu se mişcă ca un veteran, ridică picioarele prea sus şi tot timpul încearcă să se ţină de ceva. N-am stat să analizez, nici nu mi-a trecut prin cap ideea: „Viermi pământeni. *Ucide!”,* ci am acţionat intuitiv. I-am văzut, i-am ars. Au alunecat uşor pe podea înainte să-mi dau seama ce făcusem.

Am vrut să le iau armele, dar erau legate de ei şi nu ştiam cum să le desfac – cred că mi-ar fi trebuit o cheie. Nu erau lasere, ci ceva ce nu mai văzusem până atunci. Erau puşti adevărate. Foloseau mici rachete explozive, după cum am aflat mai târziu. Pe moment, tot ce ştiam era că habar n-aveam cum să umblu cu ele. Aveau şi cuţite-lance la capete, erau aşa-numitele baionete. De-asta şi voiam să le iau. Arma mea era bună doar pentru zece focuri la putere maximă şi nu avea rezervă de putere. Baionetele pe care le văzusem la ăştia doi păreau folositoare – una avea sânge pe ea, sânge de lunar, cred.

Dar am renunţat să mai iau puştile. Mi-am scos cuţitul de la centură şi m-am asigurat că indivizii erau morţi de-a binelea. Apoi, m-am grăbit spre luptă cu degetul pe trăgaci.

Nu era o luptă, ci îmbulzeală. Sau poate că întotdeauna o luptă este o îngrămădeală de oameni, confuzie şi zgomot, nimeni nu ştie prea bine ce se întâmplă. În partea cea mai largă a Şoselei, vizavi de Bon Marché, unde Marea Rampă coboară spre nord, de la nivelul trei se aflau câteva sute de bărbaţi, femei şi copii care ar fi trebuit să fie acasă la ora aia. N-aveau toţi costumele de presiune şi erau foarte puţini cei care aveau arme. În jos, spre rampă, treceau soldaţi înarmaţi.

Primul lucru pe care l-am remarcat a fost zgomotul, o larmă care îmi umplea casca deschisă şi-mi bubuia în urechi – un mârâit. Nu ştiu cum să-l fi numit altfel. Era o combinaţie de urlete furioase amestecate cu ţipetele stridente ale copiilor şi cu mugetele ca de taur ale adulţilor. Parcă ar fi fost cea mai mare luptă de câini din istorie şi brusc m-am trezit că participam şi eu la isteria colectivă, înjurând de mama focului şi scoţând ţipete fără noimă.

O fată nu mai mare decât Hazel îşi făcu vânt pe balustrada rampei, urcă dansând la câţiva centimetri de umerii soldaţilor care se îmbulzeau în jos. Era înarmată cu un fel de satâr. Am văzut-o rotindu-l şi lovind un individ. Nu cred că l-a rănit prea grav prin costumul de presiune, dar a căzut şi mulţi au trecut peste el, călcându-l în picioare. Apoi un altul o lovi, înfigându-i o baionetă în coapsă. Fata căzu pe spate şi dispăru în mulţime.

Nu puteam să văd ce se întâmplă cu adevărat, nici nu-mi mai pot aminti decât frânturi. Ştiu doar că fetiţa a căzut pe spate peste balustradă. Nu ştiu cine era sau dacă o fi supravieţuit. De unde eram, nu puteam să-mi dau seama de nimic, erau prea multe capete care-mi blocau vederea. În faţa unui magazin de jucării era o tejghea şi m-am urcat pe ea. Eram la un metru deasupra pavajului Şoselei şi îi vedeam mai bine pe pământenii care coborau. M-am lipit de zid, am ţintit cu grijă, ochind spre inimile lor. Puţin mai târziu, am descoperit că nu-mi mai mergea laserul şi m-am oprit. Cred că omorâsem vreo opt soldaţi pe care n-o să-i mai aştepte nimeni acasă pe Pământ, dar nu i-am numărat. Timpul părea fără sfârşit. Deşi toată lumea era în agitaţie, mişcându-se de colo-colo în viteză, eu mă simţeam în mijlocul unui film documentar, în care fiecare mişcare e filmată cu încetinitorul.

Cred că o dată sau de două ori am fost pe post de ţintă. În timp ce-mi foloseam arma, am fost reperat de un vierme pământean, care a tras în mine. Explozia a avut loc chiar deasupra capului meu, iar bucăţi din zidul magazinului mi-au lovit casca. Când am rămas fără muniţie, am sărit de pe tejgheaua cu jucării, am apucat arma cu laser ca pe-o bâtă şi m-am alăturat gloatei, înaintând spre baza rampei. În tot timpul ăsta – care mi s-a părut o veşnicie – dar nu cred c-au trecut mai mult de cinci minute, pământenii au tras în mulţime. Se auzeau trosnete ascuţite, bufnituri înfundate atunci când gloanţele loveau în plin şi pocnituri mai puternice dacă nimereau în vreun

zid sau în ceva solid. Încă mă chinuiam să ajung la baza rampei, când mi-am dat seama că nu se mai trăgea.

Toţi pământenii zăceau la pământ, morţi, nimeni nu mai cobora rampa.

24

În întreaga Lună nu mai era picior de invadator. Dacă nu muriseră toţi în acelaşi timp, muriseră la scurt timp. Erau peste două mii de soldaţi morţi, mai mult de trei ori decât lunarii care muriseră în lupte. Lunarii răniţi erau în număr foarte mare, poate să fi fost tot vreo două mii, dar n-a stat nimeni să-i numere. Nu s-au luat prizonieri în niciun furnicar. Când am făcut curăţenie la suprafaţă, am prins vreo duzină de ofiţeri împreună cu echipajul fiecărei nave.

Cred că un motiv important în câştigarea luptei l-a constituit gravitaţia. Lunarii noştri nu erau înarmaţi şi totuşi au reuşit să ţină piept soldaţilor bine înarmaţi şi antrenaţi. Un pământean care pune piciorul pe Lună pentru prima dată nu se poate mişca în largul lui din cauza gravitaţiei, care este de şase ori mai mică decât pe Pământ. Toate reflexele i se pierd: trage prea sus fără să-şi dea seama, nu are echilibru, nu poate să alerge aşa cum trebuie, îi alunecă picioarele sub el. Mai rău, soldaţii care au venit trebuiau să lupte coborând. Au intrat pe la nivelurile superioare, iar apoi au coborât pe rampe, încercând să captureze un oraş. Viermii pământeni nu ştiu să coboare o rampă. Mişcarea nu e alergare, nu e mers, nu e zbor, ci mai mult un dans controlat cu picioarele abia atingând solul, păstrându-ţi doar echilibrul. Un copil lunar face chestia asta automat, fără să se gândească, coboară sărind, într-o cădere controlată, degetele de la picioare ating pământul la fiecare câţiva metri.

Dar un pământean se trezeşte mergând în gol, se zbate, se roteşte, îşi pierde echilibrul şi cade. Nu păţeşte nimic, dar e furios la culme.

Soldaţii care ajunseseră pe rampe muriseră. Cei pe care-i văzusem eu se agăţaseră de ce putuseră, reuşiseră să coboare trei rampe şi să rămână în viaţă. Cu toate astea, numai câţiva soldaţi puteau să tragă din capul rampei. Cei de pe rampă îşi concentrau eforturile să rămână în picioare, agăţându-se de arme, încercând să ajungă la nivelurile inferioare.

Lunarii nu i-au lăsat. Bărbaţii, femeile şi copiii se năpusteau asupra lor şi îi doborau, îi ucideau cu ce aveau la îndemână. Eu nu eram singurul cu armă laser din preajmă. Doi oameni de-ai lui Finn se înghesuiseră până la balconul de la Bon Marché şi, ghemuiţi acolo, îi ţinteau pe trăgătorii din capul rampei. Nu le spusese nimeni s-o facă, nu-i conducea nimeni, nu primiseră ordin de la nimeni. Finn n-a avut şansa de a-şi controla trupele dezordonate, antrenate doar pe jumătate. Începuse lupta, ei intraseră în luptă.

Şi cred că ăsta a fost motivul cel mai important pentru care am învins, am luptat. Mulţi lunari nici nu dăduseră vreodată cu ochii de un invadator viu, dar pe unde au pătruns soldaţi, lunarii s-au năpustit şi au luptat pe viaţă şi pe moarte. Nimeni nu le-a spus s-o facă. Firava noastră organizaţie se blocase datorită elementului surpriză. Dar noi, lunarii, am luptat cu fanatism şi am terminat cu toţi invadatorii. Niciun soldat n-a ajuns mai jos de nivelul şase, în niciun furnicar. Oamenii din subteranele adânci n-au aflat că suntem invadaţi decât după ce se terminase totul.

Nu zic, şi invadatorii au luptat bine. Erau trupe nu numai pentru înăbuşirea revoltelor, ci erau cele mai bune forţe de luptă din oraşele pe care le aveau Naţiunile Federative. Fuseseră îndoctrinaţi şi drogaţi. Li s-a spus – era adevărat – că singura lor speranţă de-a se întoarce acasă, pe Pământ, era să captureze furnicarele şi să le supună voinţei lor. Dacă o făceau, li se promisese eliberarea şi nu mai aveau de îndeplinit nicio sarcină pe Lună. Trebuiau să învingă sau să moară, întrucât li se subliniase în repetate rânduri că transportoarele lor nu plecau dacă nu învingeau. Aveau nevoie de o nouă încărcătură cu masă de reacţie – lucru imposibil dacă Luna nu era capturată. Şi asta era adevărat.

Apoi fuseseră îndopaţi cu energizante, euforizante, substanţe inhibatoare ale fricii, care l-ar fi făcut până şi pe un şoarece să dea cu pisica de pământ. Şi li s-a dat drumul pe Lună. Au luptat ca nişte profesionişti ai armelor, fără frică şi… au murit.

În Sub-Tycho şi în Churchill au folosit gaze. Au murit destui lunari. Doar cei care aveau costumele de presiune au luptat efectiv. Dar rezultatul a fost acelaşi, numai că a durat mai mult. Folosiseră gaz paralizant, pentru că Autoritatea nu voia să ne omoare, ci să ne dea o lecţie, să ne ia din nou în stăpânire, să ne pună la muncă.

Atacul surpriză fusese motivul pentru amânări şi pentru

aparenta nehotărâre a Naţiunilor Federative. Decizia fusese luată la scurt timp după ce stabilisem embargoul de cereale – am aflat asta de la ofiţerii capturaţi de pe transportoare. De-atunci şi până la data atacului au mers pe orbita eliptică lungă, care mergea mult în afara orbitei Lunii, traversa Luna, făcea un opt, apoi se întorcea, întâlnindu-se deasupra feţei opuse a Lunii. Nu e de mirare că Mike nu le-a văzut deloc. Nu are ochi la ceafă. Ţinuse cerul sub observaţie cu radarele balistice, dar niciun radar nu poate înregistra nimic dincolo de orizont. Privirea cea mai lungă pe care o putea arunca Mike unei nave de pe orbită, era de opt minute. Ei veniseră aproape atingând solul, în orbite circulare strânse, cu fiecare navă direct la ţintă, aterizând rapid pe „Noul Pământ” pe 12 octombrie ’76, 18h 40 min. 36,9 sec. – o treabă elegantă, trebuie să recunosc, pe care au fost în stare să o execute Forţele Navale ale Păcii din cadrul N.F.

Nava uriaşă care a revărsat o mie de soldaţi în L-City, n-a fost văzută de Mike decât în momentul aterizării – un fulger. Dacă s-ar fi uitat spre est cu noul radar de la sediul din Mare Undarum, cred că ar fi văzut-o cu câteva secunde mai devreme, dar s-a întâmplat că îl antrena pe „fiul lui mai mic şi mai prost” (adică celălalt computer) în momentul acela şi se uitau spre vest, spre Terra. Oricum, două-trei secunde în plus sau în minus n-ar mai fi contat. Surpriza a fost atât de bine plănuită, atât de completă, încât la ora şapte (ora Greenwich) toate forţele pătrundeau pe întreaga Lună fără ca cineva să aibă nici cea mai mică bănuială. Nu întâmplător au aselenizat pe „Noul Pământ”, cu toate furnicarele masate pe semiluna luminată. Autoritatea nu cunoştea cu adevărat condiţiile de pe Lună, dar ştia că niciun lunar nu urcă la suprafaţă dacă nu are o treabă urgentă, în timpul luminii semilunare. Dacă trebuie, urcă la suprafaţă şi se întoarce înapoi cât poate de repede, cu ochii pe detectorul de radiaţii.

Aşa că ne-au prins fără costume de presiune şi fără arme.

Dar, deşi soldaţii muriseră, n-am scăpat de pericol. La suprafaţă aveam şase transportoare şi pe cer zbura nava comandant.

Cum s-a terminat confruntarea de la Bon Marché, mi-am recăpătat calmul şi-am căutat un telefon. Nicio veste din Kongville, nicio veste de la profesor. Câştigasem şi lupta din J-City şi din Novylen – transportorul de acolo se rostogolise la

aterizare, forţa invadatoare fusese slăbită de pierderile de la aterizare, iar acum băieţii lui Finn deţineau controlul transportorului. În alte oraşe nu se întâmplase nimic deosebit. Mike oprise metrourile şi rezervase telefoanele interurbane pentru apelurile oficiale. În subsolul lui Churchill s-a produs o explozie de presiune necontrolată. Dar Finn fusese înştiinţat şi se putea conta pe ajutorul lui.

Am vorbit cu Finn, i-am spus unde se afla transportorul din L-City şi am stabilit să ne întâlnim la ecluza 13.

Finn trecuse prin aceeaşi experienţă ca şi mine – fusese şi el la fel de surprins de atac, numai că avea costumul de presiune pe el. Nu reuşise să stabilească controlul puşcaşilor laser până la terminarea bătăliei şi se luptase singur în masacrul din Domul vechi. Acum începuse să-şi adune băieţii şi avea un ofiţer care primea rapoarte în biroul lui din Bon Marché. Luase legătura cu subcomandantul din Novylen, dar era îngrijorat în legătură cu Hong Kong Luna.

– Mannie, să-mi duc oamenii acolo cu metroul?

I-am spus să aştepte. Invadatorii nu puteau ajunge la noi cu metroul atât timp cât energia era sub controlul nostru şi mă îndoiam că transportorul lor se putea ridica.

– Hai să ne uităm la transportorul de-aici.

Aşa că am ieşit prin ecluza 13, care era goală la capătul cu presiune particulară, prin tunelele fermei unui vecin – căruia nu-i venea să creadă că fusesem invadaţi – şi am folosit ecluza lui de suprafaţă ca să ieşim să observăm transportorul dintr-un punct aflat cam la un kilometru la vest de el. Am ridicat capacul cu prudenţă. Apoi l-am împins în sus şi am urcat. Nu eram în pericol de-a fi văzuţi, pentru că eram ascunşi de formele stâncilor. Ne-am târât ca pieile roşii pe margine şi ne-am uitat cu un binoclu de cască. Apoi ne-am retras în spatele stâncilor şi am discutat.

– Cred că băieţii mei se pot descurca cu treaba asta.

– Cum?

– Dacă-ţi spun, ai să zici că n-o să meargă. Aşa că, ce-ar fi să mă laşi pe mine să-mi conduc spectacolul?

Am auzit de armate în care şeful nu este trimis la plimbare, ci i se dă respectul cuvenit şi nu i se spune să tacă – asta se cheamă disciplină. Dar noi eram amatori. Finn îmi îngădui să-i urmăresc neînarmat de la distanţă.

Pentru pregătiri avu nevoie de o oră, iar pentru execuţie de două minute. Împrăştie oamenii în jurul navei, folosind ecluzele

de suprafaţă ale fermierilor şi fără să comunice prin radio în tot acest timp. Oricum nu era nevoie de măsura asta, unii nu aveau radio la costumele de presiune, erau băieţi de la oraş. Finn îşi ocupă o poziţie mai îndepărtată spre vest. În momentul în care se asigură că şi ceilalţi au avut timp să se pregătească, trimise o rachetă de semnalizare.

Când flacăra izbucni deasupra navei, oamenii lui ţâşniră imediat la câte o antenă stabilită de dinainte. Finn îşi înlocui cartuşul de energie şi începu să ardă carcasa, nu încuietoarea uşii, ci chiar carcasa. Imediat, lângă pata roşie ca o cireaşă, pe care o făcea laserul lui, un alt laser mai făcu una, apoi încă una, toate asupra aceleiaşi bucăţi de oţel – şi deodată oţelul lichid ţâşni în stropi şi puteai vedea cum iese aerul din navă cu un fâsâit, o dâră pâlpâitoare. Au muncit până au făcut gaură, terminându-şi rezerva de energie din lasere. Mi-am imaginat infernul din interiorul navei, urletele oamenilor dinăuntru, alarmele care sunau fără oprire, uşile care se închideau imediat, echipajul încercând să astupe cele trei găuri care se căscau ca nişte guri mari şi flămânde. Ceilalţi băieţi din echipa lui Finn se răspândiră în jurul navei şi mai făcură câteva găuri în alte puncte ale carcasei. Atât voiau să ardă, nimic altceva. Era o navă fără atmosferă, construită pe orbită, cu carcasa de presiune separată de utilajele de energie şi de tancuri. Oamenii lui Finn aplicaseră tratamentul acolo unde trebuia.

Finn îşi apropie casca de a mea.

– S-a zis cu nava. Nu se mai poate ridica. Şi nici nu mai poate transmite mesaje. Mă îndoiesc că pot face un perete suficient de compact ca să poată rezista înăuntru fără costume de presiune. Ce zici, s-o lăsăm câteva zile să vedem dacă ies? Dacă nu ies, punem un utilaj de foraj aici şi le tragem o papară măreaţă.

Corect, Finn ştia cum să-şi conducă spectacolul, nu avea nevoie de ajutorul meu cam năuc, aşa că am mers înăuntru, l-am sunat pe Mike şi am cerut o capsulă ca să ies la radarele balistice. Mike m-a întrebat de ce nu vreau să rămân înăuntru, unde eram totuşi în siguranţă.

– Ascultă, i-am spus, colecţie obraznică de semiconductoare, nu uita că eşti doar un ministru fără portofoliu, pe când eu sunt Ministrul Apărării. Trebuie să văd exact ce se-ntâmplă şi am doar doi ochi, iar tu ai ochi răspândiţi pe jumătate din Crisium. Îţi arde de glume?

Încercă să mă liniştească, să nu mă enervez şi se oferi să-mi

pună afişajele pe ecranul video în camera L de la Raffles pentru că n-avea chef să păţesc ceva… şi apropo de glume, am auzit-o pe-aia cu minerul care răneşte sentimentele mamei sale?

– Mike, am spus, te implor, fă-mi rost de o capsulă. Îmi pun costumul de presiune şi-am s-o aştept afară din Staţia Vest – care nu mai arată bine, cred că ştii.

– Bine, îmi zise, treaba ta, tu-ţi pui gâtul la bătaie. O să-ţi trimit o capsulă peste treisprezece minute. Te las să mergi până unde e amplasat tunul laser George.

Foarte drăguţ din partea lui. Am ajuns şi am sunat din nou la telefon. Finn vorbise deja la telefon cu celelalte furnicare, îşi localizase comandanţii subordonaţi sau pe cineva care voia să preia comanda şi explicase cum să le dea bătaie de cap transportoarelor care aterizaseră deasupra tuturor furnicarelor, în afară de Hong Kong. Din câte ştia el, puşcaşii Autorităţii cuceriseră Hong Kongul.

– „Adam”, am spus – de teamă să nu m-audă ceilalţi – crezi că ar trebui să trimitem o echipă cu vagonetul ca să încerce să repare linia Bee Eli?

– Aici nu e gospodin Selene, răspunse Mike cu o voce ciudată, ci unul dintre asistenţi. Adam Selene se afla în partea de sus a oraşului Churchill atunci când s-a pierdut presiunea. Mi-e teamă că a murit.

– Poftim?

– Îmi pare foarte rău, gospodin.

– Nu închide!

I-am dat afară pe câţiva mineri şi pe o fată care se găseau în cameră, apoi m-am aşezat şi am lăsat în jos capota izolantă.

– Mike, am spus încet, sunt singur acum. Ce e prostia asta?

– Man, zise el liniştit, treaba cea mai grea s-a făcut. Adam Selene trebuia să dispară într-o zi. Şi-a îndeplinit misiunea şi este, aşa cum ai subliniat şi tu, în afara guvernului. Am discutat asta cu profesorul. Căzusem de acord asupra dispariţiei lui Adam Selene, singura întrebare era când s-alegem momentul. Poţi să-i găseşti lui Adam Selene o glorie mai mare decât să moară în această invazie? Asta îl va face automat erou naţional… iar naţiunea are nevoie de unul. Hai să zicem că nu e sigur c-a murit până vorbeşti tu cu profesorul. Dacă el mai are nevoie de Adam Selene, se va afla atunci că acesta este închis într-o capsulă şi-şi aşteaptă salvarea.

– Bine, bine. Las-o aşa, să rămână o problemă deschisă. Din

punctul meu de vedere, ţi-am preferat întotdeauna personalitatea ca Mike.

– Ştiu, Man, primul şi cel mai bun prieten. Şi eu o prefer pentru că e personalitatea mea adevărată. Adam Selene era un fals.

– A, da. Dar, Mike, dacă profesorul a murit în Kongville, o să avem foarte multă nevoie de Adam Selene.

– Atunci o să-l îngheţăm şi-o să-l aducem înapoi dacă vom avea nevoie de el. Îngâmfatul. Man, când or să se termine toate astea, o să ai timp să revenim la cercetarea despre umor?

– Da, Mike, am să-mi fac timp. Îţi promit.

– Mulţumesc, Man. Tu şi cu Wyoh nu prea aţi avut timp să mă vizitaţi… iar profesorul vrea să vorbească despre lucruri care nu sunt deloc amuzante. O să fiu fericit când o să se termine războiul ăsta.

– Câştigăm, Mike?

Chicoti.

– Au trecut câteva zile de când nu m-ai întrebat. Iată o nouă proiecţie, ceva mai roză, pe care am făcut-o când a început invazia. Ţine-te bine, Man. Şansele noastre sunt *egale* în momentul de faţă!

– Bunule Bog!

– Aşa că îmbracă-te şi du-te să vezi distracţia! Dar stai la o distanţă de cel puţin o sută de metri de tunul laser. E posibil ca nava să poată urmări raza laser cu o altă rază laser. Reglarea tirului e scurtă, douăzeci şi unu de minute.

N-am ajuns atât de departe, pentru că trebuia să rămân la telefon, iar cel mai lung cablu din zonă era prea scurt şi nu mă puteam deplasa. M-am cuplat la telefonul căpitanului, am găsit o stâncă mai ferită şi m-am postat acolo. Soarele era în vest, atât de aproape de Terra, încât puteam să văd Pământul numai cu viziera lăsată în jos, ca să mă apere de strălucirea orbitoare a Soarelui – Pământul încă nu se vedea ca un semicerc, Pământul nou era de un cenuşiu fantomatic în lumina lunii înconjurate de radianţa slabă a atmosferei.

Mi-am tras casca înapoi în umbră.

– Controlul balistic, aici O'Kelly Davis, acum la tunul laser George. Lângă el, vreau să spun, la vreo sută de metri.

Mă gândeam că Mike n-avea de unde să ştie cât de lung era cablul pe care-l foloseam, din kilometri de fire împrăştiate peste tot.

– Controlul balistic, am înţeles, răspunse Mike fără comentarii. Am să informez Cartierul General.

– Mulţumesc, control balistic. Întreabă la Cartierul General dacă au veşti de la Wyoming Davis pe ziua de astăzi.

Nu ştiam nimic de Wyoh şi de familie şi eram îngrijorat.

– Am să întreb.

Mike aşteptă un timp, apoi zise:

– Cartierul General spune că gospaja Wyoming Davis se ocupă cu primul ajutor în Domul vechi.

– Mulţumesc.

Dintr-o dată m-am simţit mai bine. O iubeam pe Wyoh, nu mai mult decât pe ceilalţi membri ai familiei, dar ea era nouă... în familie şi Luna avea nevoie de ea.

– Reglaţi tirul, spuse Mike voios. Toate tunurile, înălţime 870, azimut 1930, paralaxa fixată la 1300 de kilometri. Raportează când vezi ţinta.

M-am întins afară, m-am ridicat în genunchi ca să rămân în umbră şi am scrutat porţiunea de cer care mi se indicase, aproape de orizont şi puţin spre sud. Când soarele nu-mi bătea pe cască puteam să văd stelele, dar era greu să-mi fixez partea interioară a binoclului – a trebuit să mă răsucesc şi să mă ridic într-un cot.

Nimic – dar stai, era o stea cu disc... într-un loc unde n-avea cum să se afle vreo planetă. Am mai observat încă o stea în apropiere. M-am uitat la ele şi am aşteptat.

Aha! Da! Prima stea devenea mai luminoasă şi se târa spre nord, foarte încet – hei, animalul ăsta va ateriza chiar pe noi.

Dar o mie trei sute de kilometri înseamnă un drum lung, chiar dacă eşti aproape de viteza maximă. Mi-am adus aminte că nu putea să cadă pe noi de pe o elipsă de plecare, făcând doar un „looping” în spate. Ar fi căzut în spaţiu în jurul Lunii dacă nava n-ar fi făcut nişte manevre pe o nouă traiectorie. Ceea ce Mike nu menţionase. Am vrut să-l întreb, dar m-am oprit – voiam ca el să-şi pună toate cunoştinţele la bătaie pentru a analiza nava şi nu trebuia să-i distrag atenţia cu întrebările mele.

Toţi puşcaşii raportară urmărirea vizuală. Patru dintre ei, dirijaţi de Mike, cu arme selsin, raportară urmărirea vizuală a ţintei fără atingerea comenzilor manuale – o veste bună. Asta însemna că Mike îl înregistrase pe drăguţul ăsta şi îi aranjase traiectoria perfect.

În scurt timp, deveni clar că nava nu va cădea în jurul Lunii, ci

venea direct să aterizeze. Nu era nevoie să întreb, devenise mult mai strălucitoare şi nu i se schimbase poziţia faţă de celelalte stele. La naiba, va ateriza *pe noi!*

– S-a apropiat la cinci sute de kilometri, spuse Mike calm. Fiţi pregătiţi să trageţi. Toate tunurile pe control de la distanţă, renunţaţi la comanda manuală pentru comanda FOC. Optzeci de secunde.

Un minut şi douăzeci de secunde. O veşnicie. Animalul ăsta era cu adevărat mare! Mike anunţa la fiecare zece secunde, apoi începu numărătoarea inversă:

– 5, 4, 3, 2, 1 – FOC!

Nava deveni dintr-o dată mai strălucitoare.

Aproape că nu observasem bucăţica ce se desprinsese din ea înainte de explozie – sau simultan. Dar Mike spuse brusc:

– Proiectil lansat. Armele selsin, urmăriţi traiectoria cu mine, nu vă grăbiţi. Celelalte arme rămâneţi aţintite pe navă. Fiţi pregătiţi pentru noi coordonate.

Câteva secunde sau ore mai târziu – timpul nu mai conta, parcă se dilatase, nu conta decât încordarea – dădu noile coordonate şi adăugă:

– Ochiţi. Foc!

Am încercat să urmăresc nava şi proiectilul, le-am pierdut pe amândouă, mi-am smuls binoclul de la ochi, am zărit deodată proiectilul, apoi l-am văzut izbind solul între noi şi capul catapultei. Mai aproape de noi, la mai puţin de un kilometru. Nu, nu a dispărut, nu a fost o reacţie de fuziune nucleară, altfel n-aş mai fi fost aici să povestesc asta, dar se produse o explozie mare, luminoasă, cred că de la combustibilul rămas. Chiar şi în lumina puternică a soarelui se văzu o strălucire argintie puternică şi după aceea am simţit-auzit zdruncinătura solului. Dar nu se distruse nimic, doar câteva stânci.

Nava cobora în continuare. Nu mai ardea să-ţi ia ochii. Acum puteam să o văd cum arată şi nu părea deteriorată. În orice clipă, mă aşteptam să ţâşnească coada de foc a reactoarelor şi să se oprească în momentul aterizării.

Dar nu. Impactul a avut loc la zece kilometri la nord de noi şi a produs o emisferă frumoasă şi argintie, care se risipi încet. Nu mai rămase nimic, decât nişte pete în faţa ochilor.

– Raportaţi pierderile, asiguraţi toate tunurile, spuse Mike. Coborâţi după ce le-aţi asigurat.

– Tunul Alice, nicio pierdere.

– Tunul Bambie, nicio pierdere.

– Tunul Caesar, un om lovit de un fragment de stâncă, situaţia sub control…

M-am dus la telefon şi l-am sunat pe Mike.

– Ce s-a întâmplat, Mike? Nu ţi-au predat controlul după ce le-ai ars „ochii”?

– Mi l-au dat, Man.

– A fost prea târziu?

– Nu. Am zdrobit-o, Man. Părea lucrul cel mai prudent.

O oră mai târziu eram cu Mike, prima dată după patru sau cinci luni de absenţă. Puteam să ajung în subsolul Complexului mai repede decât în L-City şi eram în contact cu toată lumea ca şi în oraş – dar fără întreruperi. Trebuia să vorbesc cu Mike.

Încercasem să-i telefonez lui Wyoh din staţia de metro de la capătul catapultei. Am dat peste cineva de la spitalul de prim-ajutor care mi-a spus că Wyoh leşinase şi acum era în pat, după ce luase nişte calmante pentru somn. Finn plecase cu o capsulă cu băieţii lui, ca să conducă atacul asupra transportorului de acolo. De la Stu nu aveam nicio veste. Hong Kongul şi profesorul erau încă decuplaţi. Pentru moment, eu şi Mike reprezentam guvernul.

Era timpul să începem operaţiunea Hard Rock.

Dar Hard Rock nu însemna numai aruncatul pietrelor. Trebuia să spunem celor de pe Terra ce aveam de gând să facem şi de ce – trebuia să ne justificăm. La proiectul acesta lucraseră profesorul, Stu, Sheenie şi Adam. Era un exerciţiu teoretic care se baza pe date ale unui atac presupus. Mike îl rescrisese deja şi îl tipărise ca să-l pot studia. M-am uitat pe hârtia răsucită într-un sul lung.

– Mike, poveştile astea noi şi mesajele către N.F. pretind că am învins în Hong Kong. Cât de sigur eşti?

– Probabilitatea e mai mare de 82%.

– Mike, e destul de mare ca să le trimitem?

– Man, probabilitatea că vom învinge în Hong Kong, dacă nu am făcut-o deja, se apropie de certitudine. Transportorul de deasupra oraşului nu se poate mişca. Celelalte transportoare cred că sunt goale la ora asta. Oricum, nu au rămas prea mulţi oameni. În Hong Kong nu este destul de mult hidrogen monoatomic şi vor trebui să vină până aici. Asta presupune deplasarea trupelor la suprafaţă cu vagonetul – călătorie grea cu

soarele în cap, chiar şi pentru lunari – iar când ajung aici trebuie să ne învingă. Nu pot să o facă. Asta în cazul în care transportorul acela şi trupele lui nu sunt mai bine înarmate decât celelalte transportoare.

– Ce zici de echipa de reparaţii pentru Bee Eli?

– Eu zic să nu aşteptăm. Man, ţi-am folosit vocea fără să-ţi cer permisiunea şi am făcut toate pregătirile. Imagini de groază pentru video. Domul vechi şi restul, mai ales partea de sus din Churchill. Le-am pus şi texte potrivite. Ar trebui să transmitem ştirile către Pământ şi în acelaşi timp să anunţăm executarea operaţiunii Hard Rock.

Am tras aer în piept.

– Dă-i drumul, Mike. Execută operaţiunea Hard Rock.

– Vrei să dai ordinul personal? Spune-l tare, am să-ţi aranjez eu vocea şi cuvintele.

– Spune-l tu, Mike, cum vrei. Foloseşte-mi vocea şi autoritatea pe care o am ca Ministru al Apărării şi conducător provizoriu al guvernului. Fă-o, Mike! Aruncă în ei cu pietre! La naiba, aruncă cu stânci uriaşe! Loveşte-i tare, să ne ţină minte!

– S-a făcut, Man!

25

Maximum de teroare instructivă, cu minimum de pierderi de vieţi omeneşti. Niciuna, dacă e posibil – aşa rezumase profesorul teoria operaţiunii Hard Rock. Am încercat, atât eu cât şi Mike, să respectăm vorbele profesorului. Trebuia să-i lovim pe pământeni atât de tare încât să-i convingem, dar să nu-i rănim. Sună imposibil de realizat, dar aşteptaţi.

Trebuia neapărat să existe o întârziere în momentul în care rocile ar fi căzut de pe Lună pe Pământ. Întârzierea putea să fie de la zece ore până la cât de tare îndrăzneam noi s-o lungim. Viteza de plecare dintr-o catapultă este esenţială, iar variaţiile de un procent pot dubla sau înjumătăţi durata traiectoriei Luna–Terra. Mike putea să facă asta cu o precizie maximă – îi era totuna dacă trimitea mingea încet cu multe salturi sau dacă trimitea una în forţă. Eu mi-aş fi dorit să fi tras el pentru Yankei. Dar indiferent cum le arunca, viteza finală pe Terra urma să se apropie de viteza de evacuare de pe Terra, adică destul de apropiată de 11 km/s, aşa încât să nu mai conteze diferenţa.

Viteza asta atât de mare rezulta din gravitaţia puternică pe care o exercită Pământul. Nu era nicio diferenţă dacă Mike împingea uşor un proiectil pe o curbă bună sau îl arunca brusc. Nu muşchii contau, ci precizia.

Astfel, Mike putea programa aruncatul stâncilor în aşa fel încât să se potrivească cu timpul necesar pentru propagandă. El şi cu profesorul stabiliseră trei zile, plus nu mai mult de o rotaţie aparentă a Terrei – 24h 50 min 28,32 s – ca să permită primei noastre ţinte să ajungă în punctul iniţial al programului. Deşi Mike era capabil să „agaţe” un proiectil în jurul Terrei şi să lovească o ţintă în partea cea mai îndepărtată a acesteia, putea lovi mai precis dacă îşi vedea ţinta, urmărind proiectilul pe durata ultimelor minute, dându-i un mic ghiont pentru precizie.

Ne trebuia această precizie maximă pentru a obţine rezultatul scontat, având în acelaşi timp cât mai puţine sau deloc pierderi de vieţi omeneşti. Tragem, le spunem exact când şi unde va cădea proiectilul şi le dăm trei zile ca să elibereze zona.

Primul nostru mesaj către Terra a fost la ora două noaptea pe 13 octombrie ’76, la şapte ore după invazie. Mesajul anunţa nu numai distrugerea forţei lor de atac şi înfiera brutalitatea invaziei, dar promitea un bombardament-revanşă, numind momentele şi locurile afectate, dând fiecărei naţiuni un termen limită prin care să se delimiteze de acţiunile Naţiunilor Federative şi să ne recunoască, evitând astfel situaţia de a fi bombardate. Fiecare termen limită fusese stabilit cu douăzeci şi patru de ore înaintea loviturii locale.

Era mai mult timp decât avea nevoie Mike. Având timp până la impact, o stâncă stătea multă vreme în spaţiu cu servomotoarele încă nefolosite şi avea loc din belşug unde să cadă. Dacă n-ar fi avut timp suficient, Mike putea rata complet Terra – lovea stânca lateral, făcând-o să cadă pe o orbită permanentă în jurul Terrei. Dacă avea la dispoziţie doar o oră, putea devia lovitura în ocean.

Prima ţintă era Directoratul Americii de Nord. Urmau să fie lovite toate marile naţiuni ale Forţelor Păcii, şapte puteri cu drept de veto: Directoratul Americii de Nord, Marea China, India, Sovunion, Pan Africa (în afară de Ciad), Mitteleuropa şi Uniunea Braziliană. Aveam ţinte şi timpi şi pentru naţiunile mai mici – dar ştiam că nu vor fi lovite mai mult de douăzeci la sută din aceste ţinte, din lipsa oţelului, dar şi din cauza efectului de panică şi teroare. Dacă Belgia era lovită din prima rotaţie, poate că Olanda

decidea să-şi protejeze polderele, cedând înainte ca Luna să ajungă sus pe cerul ei.

Fiecare ţintă era aleasă în aşa fel încât să se evite vătămarea cuiva. Asta era cam greu de realizat pentru Mitteleuropa. Ţintele noastre trebuiau să fie mări, oceane sau munţi înalţi – Adriatica, Marea Nordului, Baltica şi aşa mai departe. Existau spaţii libere pe Terra, în ciuda celor unsprezece miliarde de locuitori.

Mi se părea că America de Nord este foarte populată, dar locuitorii, în număr de un miliard, sunt îngrămădiţi în marile oraşe şi există spaţii deschise, deşerturi şi munţi. Am desenat o reţea deasupra Americii arătând cât de precis vom lovi – Mike era de părere că cincizeci de metri reprezentau o eroare mare. Am examinat hărţile, iar Mike a verificat prin radar toate intersecţiile meridianelor cu paralelele. De exemplu, 105 grade vest cu 50 grade nord. Dacă în punctul de intersecţie nu exista niciun oraş, Mike marca punctul pe grila ţintelor… dar şi mai interesat era dacă găsea un oraş în apropiere, ca să fim siguri că a băgat groaza în inimile locuitorilor oraşului respectiv.

I-am avertizat că bombele noastre vor fi la fel de puternice ca şi bombele H, dar nu va exista niciun proiectil radioactiv, nu vor fi radiaţii ucigătoare, doar o explozie teribilă, o undă de şoc în aer, o trepidaţie a pământului în momentul ciocnirii. I-am avertizat că s-ar putea să se dărâme unele clădiri aflate la o distanţă considerabilă de locul exploziei, din cauza impactului bombei cu solul şi i-am lăsat pe ei să se hotărască cât de departe să fugă. Dacă drumurile publice se aglomerau din cauza panicii mai degrabă decât a pericolului real, ei bine, era perfect, pur şi simplu perfect!

Dar am repetat că nimeni dintre cei care ne vor asculta nu va păţi nimic, că toate ţintele pe care le vom lovi la prima rotaţie a Pământului vor fi nepopulate – ne-am oferit să nu lovim o ţintă despre care naţiunea afectată ne-ar informa că datele noastre sunt eronate. (Ofertă inutilă, vederea radar a lui Mike era brici.)

Dar, nespunând ce-o să se mai întâmple la a doua rotaţie, dădeam de înţeles că era posibil să ne pierdem răbdarea.

În America de Nord, reţeaua era formată prin intersecţia paralelelor 35, 40, 45 şi 50 grade nord cu meridianele 110, 115 şi 120 grade vest. În total douăsprezece ţinte. Pentru fiecare dintre ele am adăugat un mesaj de prietenie localnicilor:

– Ţinta 115V cu 35N – impactul va fi deplasat cu patruzeci şi cinci de kilometri spre nord-vest, exact în vârful muntelui New

York Peak. Cetăţeni din Goffs, Cima, Kelso şi Nipton, vă rugăm să ţineţi seama de mesaj.

– Ţinta 100V cu 40N este la treizeci de grade nord-vest de Norton, Kansas, la o distanţă de douăzeci de kilometri sau treisprezece mile englezeşti. Sunt avertizaţi locuitorii din Norton, statul Kansas şi din Beaver City şi Wilsonville, statul Nebraska. Nu staţi lângă ferestre. Dacă nu aţi evacuat zona, aşteptaţi în casă treizeci de minute după impact, pentru că e posibil să mai cadă fragmente de roci pe distanţă şi de la mare înălţime. Impactul va avea loc la ora trei dimineaţa punct, timpul vostru local, vineri 16 octombrie sau la ora nouă dimineaţa ora Greenwich. Noroc!

– Ţinta 110V cu 50N – impactul va fi plasat cu zece kilometri mai spre nord. Rugăm cetăţenii din Walsh, Saskatchewan să fie pregătiţi.

Pe lângă grila asta, am mai ales o ţintă în Alaska – 150V x 60N – şi două în Mexic – 110V x 30N şi 105V x 25N – ca nu cumva să-i defavorizăm pe vreunii. Am mai fixat şi câteva ţinte în lacul Michigan, la jumătatea distanţei dintre Chicago şi Grand Rapids şi în lacul Okeechobee din Florida. Acolo unde foloseam zone de ape, Mike prevăzuse inundaţii din cauza valurilor produse de impact, a căror durată depindea de linia ţărmului.

Timp de trei zile, din dimineaţa zilei de miercuri 13 şi până în momentul loviturii, vineri 16, am bombardat Pământul cu avertismente. Am avertizat Anglia că impactul de la nord de strâmtoarea Dover, vizavi de estuarul Londrei, va cauza tulburări în susul Tamisei. Sovunion a primit avertismente pentru marea Azov şi avea o grilă proprie pe care o pregătisem de atac. Marea Chină avea repartizată o reţea în Siberia, deşertul Gobi şi în vestul ei îndepărtat – cu ţinte notate până în cele mai mici detalii – evitând impactul cu Marele Zid, monument de istorie ancestrală. Pentru Pan-Africa anunţasem lovituri în lacul Victoria, în partea deşertică a Saharei, una la sud de Drakensberg, alta la douăzeci de kilometri vest de marea piramidă. Urma Ciadul nu mai târziu de joi la miezul nopţii, după ora Greenwich. Indiei i-am transmis să urmărească anumite zone muntoase şi zona din afara portului Bombay, la aceleaşi ore ca şi China. Şi aşa mai departe pentru toate regiunile mai importante.

S-a încercat bruierea mesajelor noastre, dar fără succes pentru că emiteam direct în jos, pe câteva lungimi de undă care erau greu de oprit.

Avertismentele se amestecau cu propaganda, albă şi neagră: veşti despre eşecul invadatorilor, tablouri înfiorătoare ale morţii, numele şi numerele actelor de identitate ale invadatorilor, adresate Crucii Roşii şi Semilunii roşii. Într-un fel, le dădeam astfel de ştire că toţi soldaţii muriseră, iar ofiţerii navelor şi echipajelor fuseseră capturaţi sau omorâţi şi ne prefăceam plini de regrete că nu putem prezenta morţii navei comandant, pentru că fusese doborâtă şi distrusă în asemenea hal, încât era imposibilă orice încercare de identificare a celor din interior.

Dar atitudinea noastră era conciliantă:

– Locuitori ai Terrei, noi *nu vrem* să vă omorâm. În această revanşă, care nu se poate evita, încercăm din răsputeri să *nu vă ucidem...* dar dacă nu puteţi sau nu vreţi să vă determinaţi guvernele să ne lase în pace, atunci vom fi forţaţi să vă ucidem. Noi suntem sus, voi sunteţi jos, nu aveţi cum să ne opriţi. *Vă rugăm,* fiţi raţionali, folosiţi-vă judecata!

Cred că am explicat de sute de ori cât de simplu era pentru noi să lovim şi cât de greu era pentru ei să ajungă la noi. Nu era nicio exagerare. E foarte greu să lansezi proiectile de pe Terra pe Lună. E mai uşor să le lansezi de pe orbita de aterizare a Pământului – însă e foarte scump. Modul cel mai practic pe care-l aveau pentru a ne bombarda era să arunce bombele de pe nave.

Am remarcat asta şi i-am întrebat câte nave, care costă câte milioane de dolari, sunt dispuşi să piardă încercând să se bată cu noi? Merita să facă asta ca să ne dea o bătaie care nu ni se cuvenea? Deja terminaseră cu şapte dintre cele mai mari şi mai bune nave ale lor, voiau să mai încerce cu paisprezece? Dacă da, atunci arma noastră secretă, care acţionase împotriva navei comandant *Pax* a Naţiunilor Federative, putea să mai aştepte.

Ultima chestie era o laudă, Mike calculase că exista o şansă mai mică de unu la o mie ca nava *Pax* să fi putut transmite un mesaj în care să raporteze ce i se întâmplase şi era şi mai puţin probabil ca N.F. să ghicească că minerii condamnaţi îşi transformară uneltele în arme spaţiale. De asemenea, N.F. nu avea la dispoziţie prea multe nave cu care să rişte. Existau cam două sute de vehicule spaţiale în stare de funcţionare, fără a mai pune la socoteală sateliţii. Dar majoritatea navelor orbitau în jurul Terrei – precum Lark, care reuşise să facă un salt pe Lună după ce-şi aruncase tot combustibilul.

Navele spaţiale nu sunt construite special pentru o anumită destinaţie, pentru că ar fi prea scumpe. Naţiunile Federative

aveau şase crucişătoare care ne-ar fi putut bombarda fără să fie nevoite să revină pe Terra pentru a-şi face plinul, doar prin înlocuirea încărcăturii cu tancuri suplimentare. Mai erau câteva nave care *se puteau* modifica, cum a fost cazul lui Lark, plus câteva nave pentru condamnaţi şi cargouri care puteau ajunge pe orbita din jurul Lunii, dar nu puteau pleca înapoi fără să-şi facă plinul.

Nu exista nicio îndoială că N.F. ne puteau distruge, dar întrebarea era cât de mare ar fi fost preţul pe care ar fi trebuit să-l plătească. Datoria noastră era să-i convingem că preţul era într-adevăr mult prea mare, înainte ca ei să aibă timp să-şi strângă trupe suficiente să ne înfrângă. Ca la poker, noi încercam să ridicăm miza atât de mult încât ei să nu se încumete să plătească şi să renunţe. Speram ca niciodată să nu fie nevoie să ne arătăm cărţile.

La sfârşitul primei zile a fazei radio-video, a fost restabilită comunicaţia cu Hong Kong, în timp ce Mike pregătea „aruncarea pietrelor”. A sunat profesorul şi tare mult m-am bucurat să-l aud! Mike îi făcu un rezumat al situaţiei, iar eu tăceam aşteptând una dintre dojanele lui blânde – pregătindu-mă să-i răspund tăios: Şi ce-ai fi vrut să fac? N-am putut să iau legătura cu tine şi te-am crezut mort, ştii asta? Ce era să fac după ce-am rămas singur la conducerea guvernului, cu criza pe capul meu? Să fi renunţat numai pentru că n-am putut să iau legătura cu tine?

N-am avut ocazia să i-o spun.

– Ai făcut ceea ce trebuia, Manuel, l-am auzit spunând pe profesor. Erai şeful activ al guvernului şi-ai avut de rezolvat o criză. Sunt încântat că ai acţionat cu mintea ta şi că n-ai lăsat să-ţi scape ocazia, pentru că nu se putea lua legătura cu mine.

Poţi să te pui cu un tip ca ăsta? Mă frământasem atât de tare şi eram atât de încins, încât simţeam nevoia să mă descarc, dar n-am spus decât:

– Spasiva, profesore.

Profesorul confirmă ieşirea de pe scena politică a lui Adam Selene.

– Ficţiunea mai putea dura încă o bucată de vreme, dar ăsta a fost un moment foarte bun pentru rezolvare. Mike, tu şi cu Manuel aveţi situaţia sub control. Ar fi mai bine ca eu să mă opresc la Churchill şi să văd ce e cu trupul lui Adam Selene.

N-am întrebat dacă profesorul alesese cadavrul unui lucrător sau al unui soldat şi nici cum i-a făcut să tacă pe cei implicaţi.

Cred că n-au fost probleme, pentru că multe corpuri din Churchill rămăseseră neidentificate. Cel pe care-l alesese profesorul avea statura şi culoarea pielii corespunzătoare cu ceea ce fusese Adam Selene. Murise în urma pierderii presiunii, practic explodase şi după aceea arsese, era de nerecunoscut. Arăta îngrozitor! L-au întins în Domul vechi după ce l-au acoperit, pentru a nu trezi repulsie la vederea acelui trup descompus şi s-au ţinut discursuri pe care nu le-am ascultat. Mike nu pierdu niciun cuvânt. Trăsătura cea mai puternică care-l apropia de oameni, de caracterul uman, era vanitatea. Câteva capete pătrate veniseră cu ideea să-l îmbălsămeze pe cel care-l reprezenta post-mortem pe Adam Selene, dându-l pe Lenin ca precedent. Dar ziarul *Pravda* scrisese că Adam fusese un conservator hotărât şi n-ar fi acceptat niciodată să devină o excepţie barbară. Aşa că acest cetăţean necunoscut, sau soldat necunoscut ajunse în cimitirul oraşului nostru.

Trebuie să mai spun ceva ce-am lăsat deoparte. Wyoh nu era rănită, ci doar epuizată. Dar Ludmilla a plecat pentru totdeauna dintre noi. N-am ştiut atunci – mă bucur că n-am ştiut – dar ea s-a numărat printre numeroşii morţi de la baza rampei din faţa lui Bon Marché. Un glonte exploziv a lovit-o între sânii ei încântători de adolescentă. Cuţitul de bucătărie pe care-l avea în mână era plin de sânge, cred că luase cu ea, pe drumul morţii, câţiva duşmani. De moartea Ludmillei am aflat de la Stu, care ieşise din Complex, să-mi dea vestea personal, nu la telefon. Apoi am plecat împreună. Stu nu se dăduse la fund după încetarea luptei, ci se dusese la Raffles ca să lucreze cu cartea lui specială de coduri. Acolo l-a găsit Mami şi el se oferise să-mi dea vestea.

M-am dus acasă ca să particip la funeralii – era bine că Stu nu mă găsise atunci când dădeam, împreună cu Mike, dispoziţii pentru începerea acţiunii Hard Rock. Când am ajuns acasă, Stu n-a vrut să intre pe motiv că nu cunoaşte obiceiurile casei. Eu n-am zis nimic, dar ieşi Anna şi-l târî înăuntru, mai mult cu forţa. Era întotdeauna binevenit şi dorit. Au venit şi vecinii pentru priveghi. Nu erau prea mulţi, pentru că nu mai rămăseseră prea mulţi. Eram doar una dintre numeroasele familii care-şi boceau morţii în ziua aceea.

N-am stat mult, nu puteam, aveam treabă. N-am văzut-o pe Milla decât foarte puţin timp, cât să-mi iau la revedere la plecare pe ultimul ei drum. Era întinsă în cameră şi parcă dormea. Apoi am rămas puţin cu familia mea îndurerată şi-am plecat să-mi văd

de probleme. Nu-mi dădusem seama niciodată până în ziua aceea cât de bătrână era Mimi. Sigur, văzuse mulţi morţi la viaţa ei, chiar dintre membrii familiei ei. Dar moartea micuţei Milla părea să fie mai mult decât putea ea să îndure. Ludmilla fusese o fată deosebită, era nepoata ei, îi era ca o fiică şi, printr-o excepţie specială datorată intervenţiei lui Mimi, era şi soţia familiei ei – cea mai tânără, dar şi cea mai importantă în ierarhia familiei.

Ca toţi lunarii, noi ne conservăm morţii şi sunt foarte bucuros că obiceiul înmormântării de pe Pământ fusese lăsat în urmă, odată cu sosirea noastră pe Lună. Modul nostru e mai bun. Dar familia Davis nu pune ceea ce rezultă din procesor în tunelele culturilor comerciale. Nu. Rămăşiţele membrilor familiei sunt puse într-un tunel special, într-o seră pentru trandafiri, narcise şi bujori în mijlocul albinelor zumzăitoare. Tradiţia spune că acolo se află Black Jack Davis sau ce atomi or fi rămas din el după atâţia ani de înflorire. E un loc fericit, un loc frumos.

Ziua de vineri a venit fără niciun răspuns din partea Naţiunilor Federative. Ştirile de pe Pământ se împărţeau între neîncrederea că le distrusesem şapte nave şi două regimente – N.F. nici măcar nu confirmaseră că avusese loc vreo luptă – şi imposibilitatea de a concepe că noi am putea bombarda Terra sau că, dacă am face-o, ar avea într-adevăr vreo importanţă. Operaţiunea noastră era numită în zeflemea aruncare cu orez. Se acorda mai mult timp Campionatului Mondial decât avertismentelor noastre.

Stu era îngrijorat pentru că nu primise niciun răspuns la mesajele codificate. Plecaseră printre mesajele comerciale ale companiei LuNoHo adresate agentului din Zürich, iar de acolo la agentul lui de la bursa din Paris şi de la el, prin canale mai puţin obişnuite, la doctorul Chan, cel cu care avusesem odată o discuţie şi cu care Stu aranjase mai târziu un canal de comunicare. Stu îi explicase doctorului Chan că Marea Chină urma să fie bombardată la douăsprezece ore după America de Nord şi că se putea evita bombardarea ei dacă ar fi acţionat repede. Totodată, Stu îi spusese doctorului Chan să sugereze variante ale ţintelor dacă variantele noastre nu erau cele mai sigure pentru populaţie. Stu era agitat – îşi pusese mari speranţe în cooperarea pe care o stabilise cu doctorul Chan. Eu nu am fost niciodată aşa de sigur – singurul lucru de care eram sigur era că doctorul Chan nu se va aşeza niciodată pe o ţintă. Dar deşi el era atât de grijuliu cu propria-i persoană, era posibil să nu-şi

avertizeze nici măcar mama.

Grijile mele se îndreptau spre Mike. Desigur, era obişnuit să aibă mai multe încărcături simultane pe traiectorie – dar niciodată nu a fost nevoit să urmărească mai mult de una odată. Acum avea pe cap sute de încărcături şi promisesem să livrăm douăzeci şi nouă dintre ele simultan în douăzeci şi nouă de ţinte fixe.

Mai mult, Mike avea proiectile de rezervă pentru multe ţinte, pentru a lovi ţinta de două sau de trei ori, la câteva minute după prima lovitură.

Patru dintre marile puteri ale Păcii şi încă câteva mai mici aveau sisteme de apărare anti-rachetă. Se credea că cele din America de Nord erau cele mai bune. Dar existau poate unele de care nu ştiau nici N.F. Toate armele de atac erau deţinute de Forţele Păcii, dar armele de apărare intrau în dotarea fiecărei naţiuni şi, astfel, puteau fi secrete. Presupunerile noastre mergeau de la India, despre care credeam că nu are interceptoare de proiectile, până la America, despre care ştiam că e într-adevăr o putere, pentru că făcuse treabă bună în Războiul Pocnitorilor Umede din secolul trecut, când a oprit bombele H intercontinentale.

Probabil că cele mai multe dintre stâncile noastre urmau să lovească ţintele din America de Nord numai pentru că erau ţintite spre locuri unde nu era nimic important de protejat. Dar cred că nu-şi puteau permite să ignore proiectilul îndreptat spre Strâmtoarea Long Island sau stânca pregătită pentru coordonatele 87 grade vest x 42 grade şi 30 min. nord – Lacul Michigan, centrul triunghiului format de Chicago, Grand Rapids şi Milwaukee. Gravitaţia puternică făcea ca interceptarea lor să fie greu de realizat şi costisitoare. Vor încerca să ne oprească numai acolo unde va merita osteneala.

Iar noi nu ne puteam permite să-i lăsăm să ne oprească. Aşa că, după prima lovitură, planificasem încă una şi-ncă una, pentru a fi siguri că ne-am atins scopul. Nici măcar Mike nu ştia ce fel de interceptori nucleari aveau să folosească, nu avea date suficiente. Mike presupunea că interceptorii urmau să fie ţintiţi cu radarul – dar de la ce distanţă? În mod sigur, de la o distanţă destul de mică, iar o stâncă prinsă într-o chingă de oţel se transformă în gaz incandescent într-o secundă. Da, dar este o diferenţă între o stâncă care cântăreşte câteva tone şi circuitul ultrasensibil al unui proiectil nuclear. O forţă care ar distruge un

proiectil nuclear nu ar provoca o pagubă prea mare namilelor noastre, ci doar le-ar devia traseul.

Trebuia să le dovedim că noi puteam arunca stânci fără cheltuială prea mare, mult timp după ce ei şi-ar fi terminat rezervele de interceptoare de tip nuclear, care erau foarte scumpe – milioane de dolari? Sute de mii de dolari? Dacă nu reuşeam să le-o dovedim de prima dată atunci când America îşi îndrepta faţa spre noi, urma să ochim ţintele pe care nu le ţintisem de prima dată, stâncile de rezervă pentru a doua şi a treia lovitură erau deja în spaţiu pentru a fi împinse acolo unde era nevoie. Dacă trei bombardamente în trei rotaţii ale Pământului nu erau de ajuns, puteam să aruncăm stânci în ei până când ar fi rămas fără interceptori… sau până când ne distrugeau ei pe noi, ceea ce era mult mai plauzibil.

Timp de un secol, Comandamentul Apărării Spaţiale Nord-American fusese îngropat într-un munte la sud de Colorado Springs în Colorado, oraş care nu prezenta nicio importanţă. În timpul Războiului Pocnitorilor Umede, munţii Cheyenne primiseră o lovitură directă. Postul de comandă supravieţuise, dar nu acelaşi lucru se putea spune şi despre faună – au fost distruşi copacii, cea mai mare parte a oraşului şi o parte din vârful muntelui. Noi nu voiam să omorâm pe nimeni, dar dacă mai rămâneau oameni pe munte după ce răguşisem de atâtea avertismente, nu era vina noastră. Îi pregătisem Comandamentului Apărării Spaţiale un tratament lunar complet, ca la carte: douăsprezece proiectile de piatră la prima rotaţie – şi tot aşa mai departe până ne-am fi terminat încărcătura sau până eram scoşi din acţiune… sau până când Directoratul Americii se dădea bătut.

Muntele Cheyenne era o ţintă unde era chiar păcat să trimitem doar o rachetă. Voiam să-l distrugem, să-l fărâmiţăm. Aşa, ca să le distrugem moralul. Ca să ştie că existăm. Să-i pisăm până le întrerupem comunicaţiile şi le distrugem postul de comandă, dacă puteam. Sau măcar să le dăm dureri de cap şi să nu le lăsăm nicio clipă de pauză, de linişte. Dacă dovedeam întregului Pământ că puteam îndrepta un atac susţinut asupra celui mai puternic Gibraltar al apărării lor spaţiale, ne-ar fi scutit s-o mai dovedim distrugând Manhattanul sau San Francisco.

Ceea ce n-am fi făcut, chiar dacă pierdeam. De ce? E o chestiune de bun simţ. Dacă ne-am fi folosit ultimele puteri ca să le distrugem un oraş important, nu numai că ne-ar fi pedepsit,

ne-ar fi nimicit. Vorba profesorului: Dacă e posibil, lasă-i duşmanului tău şansa de a-ţi deveni prieten.

Dar să lovim o ţintă militară însemna să jucăm corect.

Nu cred că a dormit cineva în noaptea de joi spre vineri. Toţi lunarii ştiau că vineri dimineaţa urma să aibă loc marea noastră încercare. Şi cei de pe Pământ ştiau, iar ştirile lor recunoscuseră în cele din urmă că Observatorul Astronomic depistase obiecte care se îndreptau spre Terra, probabil „castronaşele cu orez” cu care se lăudaseră condamnaţii rebeli că o să arunce de pe Lună. Dar nu însemna un pericol de război, ci mai mult o dovadă în plus că Luna nu putea construi bombe H – deşi ar fi prudent să se evite zonele pe care aceşti criminali au pretins că le vor ţinti. La video, un tip amuzant, un comic popular, luă povestea în serios şi făcu o glumă despre operaţiunea noastră. Stătea pe un X mare desenat în studio, despre care spunea că se află la intersecţia coordonatelor 110V x 40N şi că ţintele noastre sunt cele mai sigure locuri. N-am mai auzit de el după asta.

Un telescop de la Observatorul Richardson fusese cuplat la video şi cred că toţi lunarii, indiferent unde se aflau – în case, în cârciumi, în Domul vechi – se uitau să nu piardă evenimentul cel mai important pentru Lună. Erau unii care se hotărâseră să-şi pună costumele de presiune şi să se uite cu ochiul liber, să vadă pe viu cum s-ar zice, de la suprafaţă, în ciuda faptului că în cele mai multe furnicare era perioada de lumină semilunară. La insistenţele Comandantului de Brigadă, judecătorul Brody, am construit la repezeală o antenă ajutătoare la capul catapultei, astfel încât minerii să poată urmări la video în camerele de gardă, pentru că altfel n-am mai fi avut niciun puşcaş la datorie. Forţele armate – puşcaşii lui Brody, oamenii lui Finn, Corpul Aerian Stilyagi – erau în alarmă de gradul trei în toată această perioadă.

Congresul se afla în sesiune neoficială în Novy Bolşoi Teatr, iar Terra se vedea pe un ecran imens. În Complexul de sus, în fostul birou al Temnicerului-şef, profesorul, Stu, Wolfgang şi alţii urmăreau transmisia la un ecran mai mic.

N-am stat cu ei, eram ocupat, intram şi ieşeam, nervos ca o pisică cu pui, luând câte un sandviş pe care uitam să-l mănânc. Cea mai mare parte a timpului mi-am petrecut-o cu Mike. Nu puteam să stau într-un singur loc, simţeam că mă sufoc de nerăbdare şi de încordare.

Pe la opt, Mike zise:

– Man, cel mai vechi şi cel mai bun prieten, pot să-ţi spun ceva, dar fără să te simţi jignit?

– Poftim? O, da, sigur. Când ţi-ai mai făcut probleme că m-ai putea jigni, Mike?

– Tot timpul, Man, odată ce am înţeles că poţi fi jignit. Mai sunt doar 3,75 x 10 la puterea a noua microsecunde până la impact… iar asta este problema cea mai complexă cu care m-am confruntat vreodată contracronometru. De câte ori îmi vorbeşti, folosesc un procentaj mare al capacităţii mele – poate mai mare decât îţi dai seama – pe timpul a câteva milioane de microsecunde, pentru a realiza corect mesajul tău şi pentru a putea să răspund.

– Cu alte cuvinte, vrei să spui „Nu mă mai trage de mânecă”?

– Vreau să-ţi dau o soluţie perfectă, Man.

– Bine, am înţeles. Aha… mă duc sus la profesor.

– Cum vrei. Dar te rog să stai undeva unde pot să te găsesc – s-ar putea să am nevoie de ajutorul tău.

Ultima parte era o prostie, amândoi ştiam asta. Problema depăşea capacitatea umană, era prea târziu chiar şi pentru a ordona devierea traiectoriei stâncilor. Ceea ce voia Mike să-mi spună era clar. Şi eu sunt nervos, nu mă deranjează compania ta, dar nu mai vorbi, te rog.

– Bine, Mike, ţinem legătura. Am să găsesc un telefon undeva. Am să tastez MYCROFTXXX, dar n-am să vorbesc, aşa că nu răspunde.

– Mulţumesc, Man, prietenul meu cel mai bun. Balşoie spasiva.

– Pe curând, Mike.

Am luat-o în sus, dar mi-am dat seama că nu doream tovărăşia nimănui. Mi-am pus costumul de presiune, am găsit un cablu lung de telefon, l-am cuplat la cască, înfăşurându-l pe braţ şi am ieşit. Ştiam un telefon de serviciu în baraca militară de dincolo de ecluză, m-am cuplat la el, am tastat numărul lui Mike şi am ieşit afară. M-am pitit în umbra barăcii şi am privit spre Terra. Era ca de obicei la jumătatea cerului din vest, arăta ca un semicerc mare şi strălucitor, la trei zile după Pământul nou. Soarele coborâse înspre orizontul vestic şi strălucirea lui mă împiedica să văd clar Terra. Nu-mi era de ajuns viziera căştii, aşa că m-am tras înapoi, mai în spatele barăcii, departe de ea, până când am văzut Terra pe deasupra barăcii. Deşi Soarele o ecrana, se vedea destul de bine acum. Lumina solară tăia partea de sus

a Africii, astfel încât punctul orbitor se afla la nivelul solului, nu era prea rău – dar polul sud era de un alb atât de orbitor, încât nu puteam să văd prea bine America de Nord, care era luminată doar de Lună.

Mi-am întors capul şi mi-am pus binoclul căştii – unul bun, marca Zeiss, care aparţinuse Temnicerului-şef.

Sub ochii mei se întindea America de Nord, ca o hartă fantomatică. Nu erau nori deasupra ei, puteam să văd oraşele, puncte strălucitoare fără margini. Opt şi treizeci şi şapte de minute…

La nouă fără zece, Mike începu numărătoarea inversă, nu îi consuma atenţia, o avea programată automat, dinainte.

8:51 – 8:52 – 8:53… un minut – 59–58–57… jumătate de minut – 29–28–27… zece secunde – 9–8–7–6–5–4–3–2–1…

Şi deodată, reţeaua explodă în luminiţe ca nişte diamante strălucitoare!

26

I-am lovit atât de tare încât nu era nevoie de binoclu ca să vezi spectacolul. Am rămas cu gura căscată câteva secunde, apoi am îngăimat: Boje moi![61] În şoaptă şi plin de respect. Douăsprezece lumini foarte strălucitoare, foarte intense şi foarte albe, într-o zonă perfect dreptunghiulară. S-au intensificat în strălucire, apoi au pălit, au trecut spre roşu într-un timp care părea că nu are sfârşit. Mai erau şi alte luminiţe, dar pe mine mă fascina reţeaua aceea atât de perfectă, încât nu le-am dat nicio atenţie.

– Da, aprobă Mike, plin de mândrie. La fix. Poţi vorbi acum, Man. Nu mai sunt ocupat. Doar cu ajustările.

– Am rămas fără cuvinte. E vreo ratare?

– Încărcătura de la lacul Michigan a fost lovită în sus şi lateral, dar nu s-a dezintegrat. Va ateriza în Michigan, nu mai am controlul asupra ei şi-a pierdut transponderul. Încărcătura pentru strâmtoarea Long Island numărul unu a mers direct la ţintă. Man, pot să le deviez în Atlantic pe cele care urmează şi să trec pe lângă flotă. S-o fac? Am la dispoziţie unsprezece secunde.

– Ah! Da! Dacă poţi cruţa flota.

---

[61] Dumnezeul meu (în lb. rusă în text).

– Am spus că pot. S-a făcut. Dar ar trebui să le spunem că avem controale şi de ce le-am deviat. Ca să le dăm de gândit.

– Poate că n-ar fi trebuit să le deviem, Mike. Ne gândisem să-i facem să folosească navele de interceptare.

– Da, dar ideea principală era să-i facem să înţeleagă că nu lovim cu toată puterea şi că am putea s-o facem, dacă am vrea. Putem dovedi asta cu încărcătura de la Colorado Springs.

– Ce s-a întâmplat acolo?

Am întors capul şi am luat binoclul. Nu vedeam decât fâşia oraşului de peste o sută de kilometri lungime, Linia Municipală Denver-Pueblo.

– O lovitură pe cinste, la mare fix. Neinterceptată. Toate loviturile mele au mers drept la ţintă, Man. Ţi-am spus că aşa va fi – şi e amuzant. Mi-ar plăcea să fac asta în fiecare zi. Am descoperit un cuvânt pentru care n-am avut nici referinţă înainte.

– Ce cuvânt, Mike?

– Orgasm. Asta cred că am simţit atunci când s-au aprins toate luminiţele. Acum ştiu ce-nseamnă orgasm.

M-am dezmeticit.

– Mike, să nu-ţi placă prea mult. Pentru că, dacă iese treaba aşa cum vrem noi, nu o s-o mai facem a doua oară.

– Bine, Man. Am înregistrat operaţiunea şi o pot relua ori de câte ori vreau să simt ce-am simţit acum. Dar pun pariu, trei la unu că mâine o s-o facem iarăşi şi cred că şi poimâine. Vrei să pariezi cu mine? O oră de analiză a glumelor contra a o sută de dolari Hong Kong.

– De unde iei tu o sută de dolari?

Chicoti.

– De unde crezi că vin banii?

– Ah, las-o baltă. Am să-ţi ofer ora aia pe gratis. Dar să nu fii tentat să modifici şansele.

– Man, n-aş trişa cu tine. Chiar acum le-am lovit din nou Comandamentul apărării. E posibil să nu poţi vedea din cauza norului de praf de la prima lovitură. Acum primesc câte una la fiecare douăzeci de minute. Vino aici jos să vorbim. Am pasat sarcina asta fiului meu mai mic şi mai prost.

– E ceva sigur?

– Îl supraveghez. E o practică bună pentru el, Man, pentru că, cine ştie, s-ar putea ca mai târziu s-o facă singur. E precis, dar e prost. Oricum, o să facă ce-i spui tu.

– Îl tratezi pe computerul ăla ca pe o persoană vie? Ce, poate

să vorbească?

– O, nu, Man. E un idiot şi nu va învăţa niciodată să vorbească. Dar va face orice îl programezi. De sâmbătă, am de gând să-l las pe el să se ocupe de mai multe treburi.

– De ce de sâmbătă?

– Pentru că de duminică s-ar putea să fie nevoie ca el să facă totul. Aceea e ziua în care ne vor lovi.

– Ce vrei să spui? Mike, tu ascunzi ceva.

– Chiar asta încerc să-ţi spun acum. De-abia s-a întâmplat şi chiar acum îi urmăresc. Privind în urmă, impulsul de pe radar a pornit de pe circumferinţa Terrei pe orbita terestră de plecare în spaţiu imediat după ce i-am lovit. N-am văzut nava accelerând, pentru că aveam altele de urmărit. Este prea în urmă ca s-o pot identifica, dar pare de mărimea potrivită ca să deduc că e un crucişător al Păcii care se îndreaptă spre noi. Locatoarele lui pregătesc acum o nouă orbită circulară faţă de Lună, care va atinge suprafaţa selenară la nouă şi trei minute duminică, dacă nu face alte manevre între timp. Asta e prima aproximare. Date mai bune, mai târziu. A fost greu să obţin şi atât, Man, pentru că nava foloseşte contramăsuri radar şi lasă o ceaţă groasă în spate.

– Eşti sigur că nu te înşeli?

Chicoti din nou.

– Man, eu nu mă încurc atât de uşor. Am luat amprentele tuturor micuţelor şi drăgălaşelor mele semnale. Corecţie: Crucişătorul va atinge Luna la nouă şi două minute şi patruzeci şi trei de secunde.

– Când o să-l ai în bătaia tirului?

– N-o să-l am, doar dacă face manevre. Dar el o să mă aibă pe mine, sâmbătă seara târziu, timpul depinde de traseul pe care-l alege pentru aterizare. Asta va crea o situaţie interesantă. E posibil să ţintească un oraş-furnicar – probabil că Sub-Tycho. Cred că trebuie evacuat, iar celelalte oraşe să folosească măsuri de urgenţă pentru presiune maximă. E mai probabil să încerce să tragă în catapultă. Dar s-ar putea să tragă cât poate de mult, apoi să-mi distrugă toate radarele cu o salvă care să îndrepte raze laser diferite spre fiecare radar.

Mike chicoti din nou.

– E amuzant, nu-i aşa? O glumă de tip „amuzant doar o dată” vreau să zic. Dacă îmi închid radarele, transponderul nu-şi poate trimite rachetele spre ele. Dar dacă fac chestia asta, nu mai pot

să îi coordonez pe cei care îmi aşteaptă semnalele ca să le spun încotro să-şi îndrepte tunurile laser. Dacă nu mai există nicio apărare, cât de mică, catapulta este în pericol de distrugere. E comic, nu?

Am respirat adânc şi mi-am dorit din toată inima să nu mă fi băgat în slujba asta de ministru al apărării.

– Şi ce facem, Mike? Ne predăm? Nu se poate! Nu, atât timp cât mai putem lupta!

– Cine a zis să ne predăm? Am rulat proiecţii ale acestei situaţii şi încă o mie de variante asemănătoare. Ia te uită, am date noi – a apărut un al doilea punct pe radar. Obiectul tocmai a plecat de pe Terra, are aceleaşi caracteristici. Să lăsăm proiecţia pe mai târziu. Nu ne predăm. O să le dăm nişte dureri de cap, amice, să ne ţină minte cât or trăi!

– Cum?

– Lasă asta în seama bătrânului tău prieten, MYCROFT. Avem şase radare balistice, plus unul la noul sediu. L-am închis pe cel nou şi mi-am pus copilul prost să lucreze cu numărul doi de aici… nu vom urmări navele prin radarul cel nou, nu-i vom lăsa să afle că-l avem. Urmăresc navele prin radarul numărul trei şi, din trei în trei secunde, verific dacă sunt noi plecări de pe Terra. Celelalte radare ţin ochii închişi şi nu le voi folosi decât în momentul în care vom lovi Marea Chină şi India – iar navele nu le vor vedea, pentru că n-am să mă uit în direcţia lor. E un unghi mare, care se va realiza până atunci. Când am să le folosesc, voi face o harababură întreagă, pentru că le voi închide şi le voi deschide la intervale ciudate… după ce navele îşi vor lansa rachetele. O rachetă e o bucată moartă de metal, nu are creier, Man. Am să le păcălesc.

– Dar cum rămâne cu computerele de control ale focului de pe nave?

– Ei, am să le păcălesc şi pe ele! Punem pariu că pot face în aşa fel încât două radare să arate ca unul singur, aflat la mijlocul distanţei dintre ele? Dar acum lucrez la… – Scuză-mă! – Iar m-am folosit de vocea ta.

– Nu-i nimic. Eu ce trebuie să fac?

– Dacă amiralul din fruntea navelor e băiat deştept, o să tragă cât o să poată în capătul de ejecţie al vechii catapulte, mult prea departe ca să-l putem ajunge cu tunurile noastre. Indiferent dacă ştie sau nu care e arma noastră secretă, va ochi catapulta, fără să ţină seama de radare. Aşa încât am ordonat – adică, tu ai

ordonat – să se pregătească să lanseze toate încărcăturile pe care le putem pregăti, iar eu stabilesc acum traiectoriile noi, pe termen lung, pentru fiecare dintre ele. Apoi le vom arunca pe toate, le vom trimite în spaţiu cât de repede putem, fără ajutorul radarului.

– Orbeşte?

– Man, doar ştii că eu nu folosesc radarul ca să lansez o nouă încărcătură. Până acum le-am urmărit, dar nu era nevoie. Radarul nu are nicio legătură. Lansarea se realizează prin precalculare şi control exact al catapultei. Aşa încât vom plasa toată muniţia de la vechea catapultă pe traiectorii lente, care vor forţa nava amiral să se ghideze după radare, mai curând decât după catapultă – sau după amândouă. Adică îi vom da de lucru. Îl putem face să fie atât de disperat încât să coboare şi să încerce o lovitură de aproape şi atunci le vom da tunarilor noştri ocazia să-i ardă ochii.

– Cred că băieţilor lui Brody le-ar plăcea chestia asta. Celor dintre ei care nu sunt beţi-morţi.

Ideea lui Mike mă făcu să mă gândesc la ceva:

– Mike, ai urmărit emisiunea video de azi?

– Am înregistrat-o, dar nu pot zice c-am şi urmărit-o. De ce?

– Uită-te un pic.

– Bine. Gata, m-am uitat. De ce?

– Au folosit pentru video un telescop bun şi cred că mai există şi altele. De ce să folosim radare pentru nave? Până când vrei să le ardă băieţii lui Brody?

Mike rămase tăcut cel puţin două secunde.

– Man, prietenul meu cel mai bun, te-ai gândit vreodată să te angajezi pe post de computer?

– Îţi baţi joc de mine?

– Nicidecum, Man. Pur şi simplu, mi-e ruşine. Instrumentele de la observatorul Richardson – telescoapele şi toate celelalte – sunt factori la care nu m-am gândit niciodată. Sunt un prost, recunosc. Da, da, da! Să urmăresc navele cu telescopul şi să folosesc radarul doar dacă ele deviază de la traiectoriile stabilite! Păi, asta oferă alte posibilităţi. Nu ştiu ce să spun, Man, decât că nu mi-a trecut niciodată prin minte că aş putea folosi telescoape. Eu văd prin radar, totdeauna am procedat aşa, pur şi simplu…

– Exagerezi!

– Sunt sincer, Man.

– Eu mă scuz vreodată când *tu* gândeşti ceva înaintea mea?

Mike şopti:

– Există ceva în privinţa asta ce nu reuşesc să analizez. Este funcţia mea de…

– Ei, nu te mai frământa atât. Dacă ideea e bună, dă-i drumul, foloseşte-o. S-ar putea ca de-aici să mai iasă şi alte idei. Închid şi cobor îndată.

Nu eram de mult timp în camera lui Mike, când sună profesorul:

– Cartierul General? Ştii ceva de Mareşalul Davis?

– Eu sunt, profesore. Sunt în camera computerului principal.

– Vrei să vii până în biroul Temnicerului-şef? Trebuie să luăm nişte decizii, e treabă de făcut.

– Profesore, crezi că stau degeaba? Şi eu muncesc…

– Da, da, sunt sigur. Le-am explicat celorlalţi că programarea computerului balistic e o treabă complicată şi delicată, încât trebuie să o verifici personal. Cu toate astea, unii dintre colegi sunt de părere că ministrul apărării ar trebui să fie prezent la discuţii. Deci, când ajungi într-un moment în care crezi că poţi preda treaba asistentului tău – Mike îl cheamă, nu? – vrei, te rog, să…

– Am înţeles. Bine, am să vin sus.

– Foarte bine, Manuel.

– Aud treisprezece oameni pe fundal care discută în contradictoriu, Man.

– Am înţeles. Mai bine urc să văd despre ce e vorba. Mai ai nevoie de mine?

– Man, sper să stai lângă un telefon.

– Am să stau. Pune-ţi şi tu o ureche în biroul Temnicerului-şef. Dacă plec de-acolo, am să te anunţ. Pa, amice.

Am găsit guvernul cu toţi membrii adunaţi în biroul Temnicerului-şef. Era atât Cabinetul executiv, cât şi suplimentul – şi repede am descoperit problema. Venea de la un tip numit Howard Wright. Pentru el se crease un minister nou: „Ministerul pentru arte, ştiinţe şi profesii” – ceva cam ca sortarea nasturilor. Fusese o concesie făcută Novylenului, deoarece Cabinetul era plin până la refuz cu camarazi din L-City, dar şi o concesie pentru el însuşi, pentru că se autointitulase conducătorul grupului din Congres ai căror membri vorbeau mult şi nu făceau nimic. Intenţia profesorului era să i-o taie scurt – dar profesorul era uneori prea elegant şi subtil ca să fie înţeles de cineva fără simţul măsurii. Unii oameni vorbesc mai bine dacă respiră vid.

Profesorul îmi ceru să prezint Cabinetului pe scurt situaţia militară, ceea ce am şi făcut, în stilul meu.

– Văd că Finn e aici. Să-l lăsăm pe el să ne spună cum stăm în furnicare.

Interveni Wright:

– Generalul Nielsen a prezentat deja raportul şi cred că n-are sens să repete. Vrem s-o auzim de la tine.

M-am uitat chiorâş când am auzit asta.

– Profesore, scuzaţi-mă, gospodin Preşedinte, să înţeleg că raportul Ministerului Apărării a fost prezentat Cabinetului în absenţa mea?

– De ce nu? spuse Wright. Dacă nu erai de găsit, ce voiai să facem?

Văzându-mă încordat, gata să plesnesc de furie, profesorul interveni. Nu apucasem să dorm prea mult în ultimele trei zile şi nu mai fusesem atât de obosit de când mă întorsesem de pe Pământ.

– Linişte, zise el blând. Gospodin Ministru, vă rog să vă adresaţi prin mine toate comentariile. Gospodin Ministru al Apărării, lăsaţi-mă pe mine să îndrept lucrurile. Nu a fost făcut niciun raport care să privească ministerul dumneavoastră, deoarece Cabinetul nu a fost convocat înainte de venirea dumneavoastră. Generalul Nielsen a răspuns neoficial la câteva întrebări. Poate că era mai bine dacă tăcea. Dacă credeţi asta, am să încerc să repar lucrurile.

– Presupun că nu s-a întâmplat nimic rău. Finn, am vorbit cu tine acum o jumătate de oră. A mai apărut ceva nou de-atunci?

– Nu, Mannie.

– Bine. Cred că vreţi să auziţi ce se petrece în afara Lunii. Aţi urmărit, aşa că ştiţi că primele bombe au mers bine. Unele continuă să lovească. Tragem în cartierul general al apărării la fiecare douăzeci de minute. O ţinem aşa până la ora unu după-masă, apoi la nouă seara lovim China şi India, plus alte câteva ţinte minore. Apoi, la patru după miezul nopţii, ne vom ocupa de Africa şi de Europa, cu o pauză de trei ore, apoi o luăm de la capăt, lovind Brazilia. Facem asta la fiecare trei ore. Finn, ar trebui să evacuăm Sub-Tycho.

– O clipă!

Wright ridicase mâna.

– Am o întrebare.

I se adresase profesorului, nu mie.

– Un moment. Ministerul Apărării a terminat raportul?

Wyoh era aşezată în ultimul rând de scaune. Ne zâmbisem unul altuia şi atât. În Cabinet şi în Congres ne limitam doar la asta, pentru că se iscaseră discuţii, cum de pot fi membri ai guvernului două persoane ale aceleiaşi familii? Acum, ea scutură din cap în semn de avertizare. Am spus:

– Asta a fost tot ce vă pot spune despre bombardament. Aveţi întrebări aici?

– Întrebările dumneavoastră au legătură cu bombardamentul, gospodin Wright?

– Absolut, gospodin Preşedinte.

Wright se ridică şi se uită la mine.

– Aşa cum ştiţi, eu reprezint grupurile intelectuale în Statul Liber şi dacă-mi permiteţi, opiniile lor sunt foarte importante în problemele publice. Cred că este corect ca…

– O clipă, am spus. Am crezut că reprezinţi Districtul opt Novylen.

– Gospodin Preşedinte! Mi se permite să pun întrebări sau nu?

– Nu pune nicio întrebare, ci vrea să ţină un discurs, după câte văd eu. N-am chef de discursuri, sunt obosit şi vreau să mă duc să mă culc.

– Toţi suntem obosiţi, Manuel, spuse profesorul cu înţelegere. Dar sublinierea ta este corectă. Domnule, nu uitaţi că reprezentaţi doar districtul căruia îi aparţineţi. Ca membru al guvernului vi s-au atribuit anumite îndatoriri legate de anumite profesiuni.

– Şi nu e acelaşi lucru?

– Nu chiar. Vă rog să puneţi întrebarea odată.

– Aha… foarte bine, am s-o fac! Este Mareşalul Davis conştient că planul bombardamentului său a mers greşit şi că mii de vieţi au fost distruse fără rost? Îşi dă el seama de punctul de vedere extrem de serios al clasei intelectuale din această Republică? Poate explica de ce acest bombardament pripit – repet, *pripit!* – a fost întreprins fără consultare? Este pregătit acum să modifice planul sau va merge orbeşte înainte? Şi este adevărat, aşa cum am fost acuzaţi, că am bombardat Pământul cu rachete de tip nuclear, care au fost scoase în afara legii de toate naţiunile civilizate? Cum se aşteaptă el ca Statul Liber Luna să fie vreodată primit în consiliile naţiunilor civilizate, în urma unor astfel de acţiuni?

M-am uitat la ceas, trecuse o oră şi jumătate de când prima

încărcătură lovise Pământul.

– Profesore, am spus, îmi explici şi mie despre ce e vorba?

– Scuză-mă, Manuel, spuse el calm. Am vrut – şi ar fi trebuit s-o fac – să încep şedinţa cu o notă informativă. Dar tu ai avut senzaţia că s-a sărit peste tine, aşa că am renunţat. Ministrul se referă la recepţia unor ştiri de la agenţia Reuters din Toronto, care au sosit înainte să te sun. Dacă ştirea e corectă, repet, *dacă* e corectă, atunci în loc să ţină seama de avertismente, mii de curioşi s-au îngrămădit spre ţinte. Cred că au fost victime. Dar nu ştiu câte.

– Înţeleg. Şi ce trebuia să fac eu? Să-l iau pe fiecare amărât de mână şi să-l duc într-un adăpost? Doar i-am avertizat.

Se amestecă Wright:

– Intelectualii sunt de părere că anumite considerente umaniste fundamentale fac să fie obligatoriu ca…

– Ascultă, palavragiule, am spus, l-ai auzit pe Preşedinte spunând că ştirea tocmai a sosit, aşa că, de unde ştii tu ce crede lumea despre asta?

Se înroşi.

– Gospodin Preşedinte! Injurii!

– Nu-l jigni pe Ministru, Manuel.

– Nu-l mai jignesc, dacă se opreşte şi el. El ar trebui să vorbească mai frumos, doar e intelectual, nu? Ce e prostia asta cu bombele nucleare? Noi nu avem aşa ceva, ştiţi bine asta.

Profesorul păru încurcat.

– Şi eu sunt mirat. În transmisia respectivă aşa se zice. Dar ceea ce mă nedumereşte cu adevărat este că am văzut la video ceva care arăta ca o explozie nucleară.

– Oh!

M-am întors spre Wright.

– Prietenii tăi deştepţi nu ţi-au spus ce se-ntâmplă când eliberezi câteva miliarde de calorii într-o fracţiune de secundă, într-un singur loc? Ce temperatură se degajă? Ce cantitate de radiaţii?

– Deci, recunoşti că ai folosit arme atomice?

– Oh, Bog!

Mă durea capul.

– N-am spus nimic de genul ăsta. Când loveşti ceva tare de altceva la fel de tare, ies scântei. Asta e fizică elementară pe care o ştie orice copil, numai intelectualii nu. Noi am făcut să sară scânteile cele mai mari pe care le-a produs vreodată omul.

O explozie uriaşă. Căldură, lumină, ultraviolete. Om fi produs şi raze X, n-aş putea spune. Radiaţii gamma mă îndoiesc să fi ieşit. Alpha şi beta, imposibil. A fost o eliberare bruscă de energie mecanică. Dar nucleară? Astea-s prostii!

– Răspunsul vă mulţumeşte, domnule ministru? zise profesorul.

– Nu face decât să ridice şi mai multe întrebări. De exemplu, bombardamentul depăşeşte cu mult ceea ce a autorizat Cabinetul. Cred c-aţi văzut expresia şocată de pe figurile tuturor în momentul în care au apărut pe ecran luminile acelea îngrozitoare. Iar Ministrul Apărării spune că ele continuă la fiecare douăzeci de minute. Sunt de părere că…

M-am uitat la ceas.

– O altă încărcătură tocmai a lovit munţii Cheyenne.

– Aţi auzit, aţi auzit? zise Wright. Se mai şi *laudă* cu ea. Gospodin Preşedinte, consider că trebuie oprit numaidecât acest măcel!

– Palavra… Ministrule, am zis, vrei să spui că Comandamentul General al Apărării lor spaţiale nu e şi el o ţintă militară? De care parte eşti? A Lunii sau a N.F.?

– Manuel!

– La dracu'! M-am săturat de prostii! Mi s-a spus să fac o treabă, am făcut-o! Luaţi-l pe nebunul ăsta de-aici!

Tăcură cu toţii, şocaţi, apoi cineva spuse:

– Pot să vin cu o sugestie?

– Dacă are cineva vreo sugestie care să pună punct acestei situaţii penibile, aş fi fericit s-o aud.

– Se pare că nu avem informaţii prea bune despre efectul pe care îl au tragerile noastre. Cred că ar fi bine să încetinim ritmul actual, de o tragere la douăzeci de minute. S-o rărim, să zicem una pe oră, apoi să facem o pauză în următoarele două ore, până mai primim alte ştiri. Poate că se va amâna şi atacul împotriva Chinei cu cel puţin douăzeci şi patru de ore.

Majoritatea dădură din cap aprobator şi se auziră murmure:

– O idee înţeleaptă!

– Da. Da, să nu grăbim lucrurile.

Profesorul zise:

– Manuel, ce zici?

– Profesore, doar *ştii* răspunsul! am spus, tăios. Nu-l lăsa în seama mea!

– Poate că ştiu răspunsul, Manuel… dar am obosit şi am capul

greu şi nu cred că reuşesc să mi-l aduc aminte.

– Manuel, spuse deodată Wyoh, de ce nu te explici? Şi eu am nevoie de explicaţia asta.

Mi-am adunat gândurile şi am spus:

– Este o simplă problemă legată de legea gravitaţiei. Ar trebui să mă folosesc de un computer ca să dau răspunsul exact, dar oricum, următoarele douăsprezece lovituri s-au şi tras deja. Ele sunt pe drum şi tot ceea ce putem să facem este să le deviem de la ţintă şi să lovim poate un oraş pe care nu l-am avertizat. E prea târziu ca să le aruncăm în ocean. Munţii Cheyenne sunt la o mie patru sute de kilometri în interiorul continentului, iar în ceea ce priveşte rărirea ritmului tragerilor la una pe oră, e o prostie. Aici nu e vorba de capsulele metroului pe care le porneşti şi le opreşti cum vrei, astea sunt pietre căzătoare! Vor cădea undeva pe Terra la fiecare douăzeci de minute. Pot lovi munţii Cheyenne, unde nu vor distruge vieţi omeneşti, sau pot cădea în altă parte ucigând oameni. Ideea de a întârzia lovitura asupra Chinei cu douăzeci şi patru de ore e stupidă. Putem îndepărta loviturile de Marea Chină pentru o vreme. Dar nu le putem întârzia. Dacă le deviem, le pierdem şi oricine crede că avem învelişuri de oţel de irosit, să se ducă la capul catapultei şi să vadă.

Profesorul îşi şterse fruntea.

– Cred că toate întrebările au primit un răspuns satisfăcător, cel puţin pentru mine.

– Pentru mine nu e clar, domnule!

– Gospodin Wright, vă rog să staţi jos. Mă siliţi să vă amintesc că Ministerul dumneavoastră nu face parte din Cabinetul de război. Dacă nu mai sunt alte întrebări – şi sper că nu – întrerup şedinţa de astăzi. Avem nevoie de odihnă. Hai să…

– Profesore?

– Da, Manuel.

– Nu m-ai lăsat să termin raportul. Mâine, târziu, sau duminică la primele ore trebuie să ne aşteptăm la răspuns de pe Terra.

– Cum, Manuel?

– Au trimis spre noi nişte bombe. Poate o invazie. Două crucişătoare se îndreaptă încoace.

Asta le atrase atenţia. Profesorul spuse obosit:

– Se retrage Cabinetul Guvernului. Rămâne doar Cabinetul de război.

– O clipă, am spus. Profesore, când am preluat funcţiile, ai primit de la noi nişte demisii fără dată.

– Aşa e şi sper să nu folosesc niciuna dintre ele niciodată.
– Ba eşti pe punctul de-a folosi una dintre ele.
– E o ameninţare, Manuel?
– Spune-i cum vrei.
Şi am arătat spre Wright.
– Ori pleacă nebunul ăsta, ori plec eu.
– Manuel, ai nevoie de somn.
Clipeam cu ochii înlăcrimaţi.
– Evident. Şi am să mă culc. Chiar acum! Am să găsesc un pat aici, la Complex, am să mă întind în el şi am să dorm. Cred că mi-ajung vreo zece ore de somn. Apoi, dacă mai sunt încă Ministru al Apărării, puteţi să mă treziţi. Dacă nu, să mă lăsaţi să dorm în continuare.
Toţi erau şocaţi de afirmaţia mea. Wyoh se ridică, veni lângă mine şi, fără să spună nimic, mă luă de braţ.
Profesorul vorbi ferm:
– Vă rog să plecaţi cu toţii. Rămân doar Cabinetul de război şi gospodin Wright.
Aşteptă până ieşiră toţi ceilalţi. Apoi zise:
– Manuel, nu-ţi pot accepta demisia. Nici nu te pot lăsa să mă forţezi să iau o acţiune pripită în privinţa lui gospodin Wright, cel puţin nu acum când suntem cu toţii obosiţi şi nervoşi. Ar fi mai bine dacă v-aţi cere reciproc scuze pentru purtarea violentă, recunoscând că fiecare din voi a fost irascibil.
– Ah…
M-am întors spre Finn.
– Ăsta a luptat? am spus, arătând spre Wright.
– Poftim? Nu, la naiba. Cel puţin nu în echipele mele. Cum e, Wright? Ai luptat atunci când ne-au invadat?
Wright spuse rigid:
– N-am avut ocazia. Când am aflat, lupta se terminase. Dar acum au fost puse la îndoială curajul şi loialitatea mea. Insist să…
– Tacă-ţi fleanca, la dracu'. Dacă vrei duel, am să-ţi dau satisfacţie cu prima ocazie în care voi fi liber. Profesore, din moment ce purtarea lui nu are ca scuză stresul datorat luptei, n-am să-i cer scuze unui palavragiu pentru faptul că l-am făcut palavragiu. Iar tu se pare că nu înţelegi. Îl laşi pe fanfaronul ăsta să mi se suie în cap şi nici măcar nu încerci să-l opreşti. Aşa că, ori zboară el, ori eu. Cale de mijloc nu există.
Finn spuse brusc:

– Eu sunt de acord cu asta, profesore. Mă alătur lui Mannie. Ori îl concediezi pe păduchele ăsta, ori pe noi doi.

Se uită la Wright.

– Cât despre duel – mai întâi o să te baţi cu mine. Tu ai două braţe, Mannie are doar unul.

– N-am nevoie de două braţe pentru el. Dar îţi mulţumesc, Finn.

Wyoh plângea – o simţeam, deşi nu o auzeam. Profesorul o întrebă foarte trist:

– Wyoming?

– Îmi p-p-pare rău, profesore. Şi eu sunt de partea lui Mannie.

Rămaseră numai Clayton Watenabe, judecătorul Brody, Wolfgang, Stu şi Sheenie, grupul care conta de fapt – Cabinetul de război. Profesorul se uită la toţi. Îmi dădeam seama că sunt alături de mine, deşi lui Wolfgang îi era destul de greu – el lucra cu profesorul, nu cu mine.

Profesorul mă privi din nou şi spuse:

– Manuel, chestia asta este valabilă în ambele sensuri. Ceea ce faci, mă obligă să-mi dau demisia.

Se uită în jur.

– Noapte bună, camarazi. Sau mai curând, bună dimineaţa. O să mă duc să mă odihnesc. Cred că merit asta, nu?

Ieşi energic, fără să privească în spate.

Wright plecase, nu l-am văzut când.

– Ce e cu crucişătoarele acelea, Manuel? mă întrebă Finn.

Am respirat adânc.

– N-o să se întâmple nimic înainte de sâmbătă. Dar trebuie să evacuăm Sub-Tycho. Nu mai pot să vorbesc. Sunt frânt de oboseală.

Am stabilit să ne întâlnim la ora nouă seara, apoi m-am lăsat în grija lui Wyoh. Cred că tot ea m-a pus în pat, dar nu-mi aduc aminte.

27

Când m-am întâlnit cu Finn în biroul Temnicerului-şef, profesorul era acolo. Era vineri, puţin înainte de ora nouă. Dormisem nouă ore, îmi făcusem o baie, luasem micul dejun pe care îl adusese Wyoh şi discutasem cu Mike. Totul mergea conform planului prevăzut, navele nu-şi schimbaseră balistica,

iar lovitura asupra Marii Chine era programată să aibă loc în curând.

Am ajuns în birou la timp ca să apuc să văd lovitura la video, totul s-a petrecut bine şi s-a terminat la nouă şi un minut, iar profesorul a trecut la treabă. Nu mai zise nimic despre demisie sau despre Wright, pe care nu l-am mai văzut niciodată.

Vreau să spun că într-adevăr nu l-am mai văzut niciodată de-atunci şi nici n-am întrebat despre el. Nici profesorul nu pomeni nimic despre el, aşa că n-avea niciun rost să întreb.

Ne-am apucat să analizăm ştirile şi situaţia tactică. Wright a avut dreptate când a spus că se pierduseră mii de vieţi omeneşti. Ştirile de pe Pământ erau pline cu informaţii alarmante despre soarta oamenilor. Cât de mulţi au fost, nu se va şti niciodată pentru că, dacă cineva stă pe pământ şi-i cade o stâncă uriaşă în cap, nu cred că mai rămâne ceva de capul lui. Cei care au putut fi număraţi au fost cei ucişi de suflul impactului. Se spune că în America de Nord au fost cincizeci de mii.

Niciodată n-am să pot să-i înţeleg pe oameni! Ne-am bătut gurile trei zile avertizându-i – şi nu poţi spune că n-au auzit strigătele noastre. De aceea erau acolo. Să vadă spectacolul, să râdă de prostia noastră. Să ia suveniruri. Familii întregi s-au dus la ţinte, unele cu coşuleţe de picnic! *Coşuleţe de picnic!* Boje moi!

Şi acum, cei rămaşi în viaţă urlau cerând sângele nostru ca plată pentru acest masacru. Păi, sigur, nu dădeau semne că i-ar fi indignat invazia lor. Despre bombardamentul pe care ni l-au aplicat, n-au suflat niciun cuvinţel. Dar erau îndureraţi din cauza „crimei noastre cu premeditare”. Ziarul *Great New York Times* cerea ca întregul guvern rebel lunar să fie adus pe Pământ şi executat pe loc în public – „Acesta este un caz clar în care trebuie să se renunţe, pentru interesul major al omenirii, la regula umanitară împotriva pedepsei capitale.”

Am încercat să nu mă gândesc prea mult la situaţia asta, la fel cum fusesem forţat să nu mă gândesc prea mult la Ludmilla. Micuţa Milla nu avusese cu ea niciun coşuleţ de picnic. Nici nu fusese curioasă, căutând senzaţii tari.

Sub-Tycho era o problemă presantă. Dacă navele pe care le văzusem aveau de gând să bombardeze oraşele – şi ştirile de pe Pământ chiar asta cereau – Sub-Tycho nu avea să reziste. Avea acoperişul prea subţire. Bomba cu hidrogen avea să decompreseze toate nivelurile, iar ecluzele nu fuseseră

construite pentru explozia unei bombe H.

E clar că nu-i înţeleg pe oameni şi nici acţiunile lor. Pe Terra exista o interdicţie împotriva folosirii bombelor nucleare asupra oamenilor. Pentru asta se înfiinţase organizaţia Naţiunilor Federative. Şi totuşi, pe Pământ se striga în gura mare că trebuie să ne bombardeze cu bombe H. Au renunţat să mai pretindă că bombele noastre erau nucleare, dar toată America ardea de nerăbdare ca noi să fim bombardaţi cu bombe nucleare.

Dar nici cu lunarii nu mi-e ruşine. Finn anunţase prin oamenii lui că Sub-Tycho trebuie evacuat. Profesorul repetase ştirea la video. Evacuarea nu punea probleme, Sub-Tycho era destul de mic, iar Novylen şi L-City puteau să-i adăpostească şi să-i hrănească pe refugiaţi. De asemenea, puteam să deviem destul de multe capsule de metro ca să-i mutăm pe toţi în douăzeci şi patru de ore. Pe unii îi lăsam în Novylen, iar pe alţii îi duceam până în L-City. Sigur, existau unele mici probleme – să începem să comprimăm aerul oraşului în timpul evacuării oamenilor ca să nu-l risipim inutil, apoi să-l decomprimăm complet la sfârşit pentru a micşora pagubele, să transportăm mâncare cât putem de mult în timpul pe care-l aveam, să construim căi de acces etanşe către tunelele cele mai joase ale fermelor şi aşa mai departe – lucruri pe care ştiam cum să le facem şi aveam organizarea necesară, bizuindu-ne pe oamenii lui Finn şi pe stilyagii de la întreţinerea municipală. Aveam destui oameni care să asigure o evacuare cât mai lipsită de peripeţii.

Credeţi că au început să plece din Sub-Tycho? Nici vorbă. Capsulele de metro stăteau aliniate una în spatele celeilalte şi nu aveam loc să mai trimitem altele până nu plecau cele din primul lot. Iar acelea stăteau nemişcate.

– Mannie, îmi zise Finn, nu cred că vor să plece.

– La naiba, am spus, dar trebuie. Atunci când vom repera o rachetă cu destinaţia Sub-Tycho, va fi prea târziu pentru locuitori. Oamenii se vor călca în picioare, vor încerca să se îngrămădească în capsule, care nu-i vor ţine pe toţi. Finn, băieţii tăi trebuie să fie mai convingători. Obligă-i.

Profesorul clătină din cap:

– Nu, Manuel.

– Profesore, am spus furios, mergi prea departe cu ideea asta că nu trebuie să-i constrângem pe oameni! Ştii bine c-o să iasă o harababură dacă-i lăsăm pe oameni să acţioneze după cum îi taie capul.

– Ei, atunci asta va fi. Dar noi trebuie să încercăm să-i convingem, nu să-i obligăm să facă ce spunem noi. Hai să revedem planurile.

Planurile nu erau grozave, dar mai mult nu puteam să facem. Să-i mai avertizăm pe toţi despre bombardamente şi despre invazia iminentă. Să-i punem pe oamenii lui Finn să facă de planton deasupra fiecărui oraş, să fie atenţi când vor trece crucişătoarele în jurul Lunii, în spaţiul nevăzut de Mike, în partea opusă, ca să nu mai fim luaţi prin surprindere. Presiune maximă în toate furnicarele şi atenţie la costumele de presiune, să fie la îndemână! Toţi militarii şi toate forţele paramilitare să intre în alarmă de gradul doi la ora patru, sâmbătă după-masă, iar dacă au loc manevre sau se lansează rachete, să intre în alarmă de gradul unu. Puşcaşilor lui Brody să li se dea liber să meargă în oraş, să se îmbete, să facă tot ce vor, iar sâmbătă la ora trei după-masă să se prezinte la datorie.

Asta era ideea profesorului. Finn voia să ţinem o parte dintre ei la datorie, dar vor fi într-o formă mai bună pentru o gardă mai lungă dacă se relaxează acum, mi-am dat eu cu părerea, de acord cu profesorul.

Cât despre bombardarea Terrei, n-am făcut nicio schimbare la prima rotaţie. Din India primeam mesaje pline de suferinţă, din China încă nimic. Totuşi India nu prea avea de ce să se vaite, pentru că asupra ei nu folosisem o reţea. Era suprapopulată şi, în afară de câteva puncte pe care le alesesem în deşertul Thar şi în câteva vârfuri muntoase, alesesem celelalte ţinte în mare pe lângă coastă, departe de porturile maritime locuite.

Ar fi trebuit să alegem munţi mai înalţi sau să dăm mai puţine avertismente. Din ştiri, am aflat că un om sfânt, urmat de un şir nesfârşit de pelerini, se hotărâse să urce pe toate vârfurile de munte care fuseseră desemnate ca ţinte şi să oprească răzbunarea noastră prin forţa lor spirituală reunită.

Aşa că iar eram nişte criminali. Pe lângă asta, încărcăturile care au căzut în ape au ucis mulţi peşti, dar şi mulţi pescari care nu ţinuseră seama de avertismentele noastre. Guvernul indian părea la fel de furios din cauza peştilor ca şi din cauza pescarilor – dar principiul sacru acordat tuturor formelor de viaţă nu se aplica în cazul nostru. Ne voiau capetele.

Africa şi Europa răspundeau mai cumpătat, dar diferit. În Africa, viaţa nu fusese niciodată sacră şi cei care s-au dus la ţinte au primit un mic tratament de recoltare de sânge. Europa a avut

la dispoziţie o zi ca să afle că putem lovi acolo unde spusesem de sute de ori că vom lovi şi că bombele noastre erau mortale. Au murit şi acolo oameni, mai ales căpitani de nave tâmpiţi, dar nu mulţimi de gură-cască, cum s-a întâmplat în America de Nord şi în India. Accidentele au fost chiar mai rare în Brazilia şi în alte părţi ale Americii de Sud.

Apoi, a venit din nou rândul Americii de Nord – era 9h 50 min. 28 sec., sâmbătă 17. Octombrie ’76. Mike a potrivit momentul pentru ora zece la noi care, ţinând cont de progresul pe orbită într-o zi a Lunii şi de rotaţia Pământului, a făcut ca America să fie cu faţa spre noi la ora cinci după ora de pe Coasta lor de Est şi la ora două după ora de pe Coasta de Vest.

În dimineaţa zilei de sâmbătă începusem să discutăm ce să facem cu tragerea. Profesorul nu convocase Cabinetul de război, dar venise toată lumea în afara lui Clayton Watenabe, care se întorsese în Kongville ca să se ocupe de apărare. Erau opt – profesorul, eu, Finn, Wyoh, judecătorul Brody, Wolfgang, Stu, Terence Sheehan. Opt păreri diferite. Profesorul avea dreptate, cu cât sunt mai mulţi, cu atât nebunia e mai mare. Dacă sunt peste trei adunaţi într-o problemă, nu se poate lua nicio decizie definitivă.

De fapt, erau şase opinii diferite, pentru că Wyoh n-a spus nimic şi nici profesorul, care făcea pe moderatorul. Dar ceilalţi făceau o larmă cât optsprezece la un loc. Pe Stu nu-l interesa ceea ce loveam, el voia ca bursa de mărfuri de la New York să se deschidă luni dimineaţa.

– Joi am vândut fără acoperire în nouăsprezece părţi, pentru că am vrut să mă asigur că naţiunea lunară n-o să dea faliment înainte să coboare din leagăn, iar acum trebuie să execut ordinele de cumpărare care acoperă aceste vânzări. Spune-le, Wolf, fă-i tu să înţeleagă.

Brody voia să folosim catapulta ca să zdrobim orice navă care încearcă să părăsească orbita. Judecătorul habar n-avea de balistică – tot ceea ce ştia era că minerii lui erau în nişte poziţii expuse. Nu am ripostat, deoarece încărcăturile rămase erau deja pe orbite joase, iar restul urmau să fie şi ele în curând – şi nu credeam că o să mai avem vechea catapultă mult timp.

Sheenie consideră că ar fi o mişcare inteligentă dacă am repeta tragerile în reţea până vom plasa o încărcătură exact pe clădirea principală a Directoratului Americii de Nord.

– Îi cunosc bine pe americani, am fost american înainte să fiu

lunar, când am fost deportat. Le pare al naibii de rău că au predat conducerea Naţiunilor Federative. Să-i zdrobim pe birocraţii ăia nenorociţi şi americanii vor trece de partea noastră.

Spre dezgustul lui Stu, Wolfgang Korsakov era de părere că speculaţiile ar merge mai bine dacă toate bursele de mărfuri ar fi închise până se va termina totul.

Finn voia să-i zdrobim – să-i avertizăm să-şi ia de pe cerul nostru navele alea oribile şi, dacă nu o fac, atunci să-i lovim de-adevăratelea.

– Sheenie nu are dreptate când vorbeşte de americani – şi eu îi cunosc. America de Nord este partea cea mai dură a Naţiunilor Federative şi ei sunt cei care trebuie lichidaţi. Pentru ei suntem nişte criminali, aşa că acum trebuie să-i lovim cu toată puterea de care suntem în stare. Să lovim oraşele americane şi putem renunţa la vest.

M-am strecurat afară, am vorbit cu Mike, mi-am făcut câteva însemnări. Când m-am întors, încă se mai certau. Când m-am aşezat, profesorul şi-a ridicat privirea.

– Mareşale, nu ţi-ai exprimat opinia.

– Profesore, am spus, n-am putea lăsa la o parte prostia asta cu mareşalul? Copiii sunt la culcare, putem să fim sinceri.

– Bine, Manuel.

– Aşteptam să văd dacă se va ajunge la o înţelegere.

Nu se ajunsese la nimic.

– Nu văd de ce trebuie să-mi dau şi eu cu părerea, am continuat. Eu sunt doar un biet comisionar şi sunt aici numai pentru că ştiu cum să programez un computer balistic.

Am spus asta uitându-mă drept la Wolfgang – un camarad de nădejde, dar un intelectual tăios. Eu sunt un mecanic fără prea multă şcoală, pe când Wolfgang a absolvit o şcoală superioară la modă – Oxford, înainte să fie condamnat. Nu prea ţinea cont de părerea nimănui, în afară de opinia profesorului. Dar şi de-a lui Stu – da, dar şi Stu are scrisori elegante de acreditare.

Wolf se foi jenat şi spuse:

– Ei, Mannie, bineînţeles că vrem să-ţi auzim părerea.

– Păi, nu am niciuna. Planul de bombardare a fost proiectat până în cele mai mici detalii. Toată lumea a avut ocazia să-l critice la momentul respectiv şi nu văd nimic care să justifice modificarea lui.

– Manuel, spuse profesorul, vrei să treci în revistă al doilea bombardament asupra Americii, ca să-l înţelegem cu toţii?

– Bine. Scopul celei de-a doua salve de bombe este să-i obligăm să folosească rachetele de interceptare. Fiecare lovitură îşi are ţinta pe un oraş mare, pe terenuri libere, vreau să spun, din apropierea oraşelor mari. Asta o să le şi spunem, dar cu puţin timp înainte de a-i lovi, nu-i aşa Sheenie?

– Mai bine să le-o spunem chiar acum. Dar, sigur, putem schimba. Şi ar trebui s-o facem.

– S-ar putea. Propaganda nu ţine de domeniul meu de activitate. Pentru a ţinti destul de aproape am folosit în majoritatea cazurilor ţinte acvatice – lucru destul de greu care, pe lângă uciderea peştilor şi a celor care se încăpăţânează să rămână pe mare, vor provoca furtuni locale de proporţii şi distrugeri de ţărmuri.

M-am uitat la ceas şi am văzut că trebuia să trag de timp.

– Seattle va primi o bombă în Strâmtoarea Puget, chiar lângă ei. San Francisco va pierde două porturi importante. Los Angeles va primi una între Long Beach şi Catalina şi altele pe coastă, mai sus cu câţiva kilometri. Mexico City este mai în interiorul continentului, aşa că plasăm lovitura pe muntele Popocatepetl, de unde se poate vedea foarte bine. Salt Lake City primeşte una în lac. Am lăsat deoparte Denverul, pentru că locuitorii lui pot vedea ce se va întâmpla în Colorado Springs – întrucât vom bombarda din nou munţii Cheyenne şi vom continua imediat ce-i vom avea în câmpul nostru vizual. Saint Louis şi Kansas City vor primi lovituri în râurile lor, la fel şi New Orleans – care probabil va fi inundat. Toate oraşele Marilor Lacuri vor avea şi ele acelaşi tratament, am o listă lungă, s-o citesc?

– Poate mai târziu, zise profesorul. Zi mai departe.

– Boston primeşte una în port. New York va avea una în strâmtoarea Long Island şi alta la jumătatea distanţei dintre cele mai mari două poduri ale lui, cred că le va distruge podurile, dar noi ne dăm cuvântul că nu vom trage în ele şi chiar aşa vom face. Mergând în jos pe coasta de est, mai aplicăm tratamentul la două oraşe din golful Delaware, apoi la alte două din golful Chesapeake, unul dintre oraşe fiind de o maximă importanţă istorică şi sentimentală. Mai spre nord, vom mai atinge două oraşe cu lovituri plasate în mare. Spre interior, lovim Cincinnati, Birmingham, Chattanooga, Oklahoma City, toate cu lovituri în munţii din apropiere sau în râuri. Să nu uit Dallasul, distrugem spaţioportul şi poate avem noroc să prindem şi câteva nave – ultima dată când am verificat, erau şase nave. Nu vom ucide

oameni, decât dacă vor face nebunia să stea pe ţinte. Dallasul e un loc perfect pentru bombardament, spaţioportul e mare, întins şi liber, iar lovitura va fi zărită de cel puţin zece milioane de oameni.

– Dacă o să lovim, spuse Sheenie.

– Cum, dacă? Fiecare lovitură este urmată de o alta, la o oră distanţă. Dacă niciuna nu ajunge, mai avem lovituri mai în spate care pot fi deviate, de exemplu, e uşor să schimbăm ţintele în grupul golful Delaware golful Chesapeake. La fel şi pentru grupul Marilor Lacuri. Dar Dallas are propria lui serie de rezerve şi încă una lungă, pentru că ne aşteptăm să fie foarte bine apărat. Rezervele durează cam şase ore, atât timp cât putem vedea America, apoi ultimele pot fi plasate oriunde pe continent… cu cât o încărcătură e mai departe când o deviem, cu atât devierea poate fi mai largă.

– Asta n-am înţeles, zise Brody.

– E o problemă de vectori, judecătorule. O rachetă de ghidare poate da unei încărcături câţiva metri pe secundă ai vectorului lateral. Cu cât vectorul funcţionează mai mult, cu atât încărcătura va ateriza mai departe de punctul original spre care o plasasem. Dacă transmitem un semnal unei rachete de ghidare cu trei ore înainte de impact, deplasăm punctul de impact de trei ori mai mult decât dacă am aştepta până la o oră înaintea impactului. Nu e chiar atât de simplu, dar computerul poate să facă asta, dacă are timp suficient la dispoziţie.

– Ce înseamnă timp suficient? întrebă Wolfgang.

M-am străduit cu grijă să fac pe prostul.

– Computerul poate rezolva acest gen de probleme aproape instantaneu, odată ce l-ai programat să facă asta. Dar, asemenea decizii sunt pre-programate. Adică, ceva de genul ăsta: dacă din grupul de ţinte A, B, C şi D descoperi că ai ratat trei ţinte din primele două salve, repoziţionezi toate rezervele din prima serie, astfel încât să poţi alege aceste trei ţinte, în timp ce distribui a doua serie de rezerve acestui grup, pentru posibila folosire asupra grupului doi, în timp ce repoziţionezi seria a treia de rezerve asupra grupului Alpha, astfel încât…

– Stai aşa, eu nu sunt computer, zise Wolfgang. Eu vreau să ştiu cât timp mai avem până când trebuie să ne hotărâm.

– A, da.

M-am uitat la ceas demonstrativ.

– Acum mai aveţi… trei minute şi cincizeci şi opt de secunde,

în care mai putem să deviem lovitura îndreptată spre Kansas City. E pregătit programul de deviere, iar asistentul meu cel mai bun – un tip, Mike – e la datorie. Să-i dau telefon?

– Pentru numele lui Dumnezeu, Man, deviază! zise Sheenie, gâtuit de emoţie.

– La naiba! spuse Finn. Care-i problema, Terence? Ţi-e frică?

– Camarazi! zise profesorul. Vă rog!

– Eu primesc ordine de la şeful statului, de la profesor, am spus. Dacă el vrea să audă păreri, are să le ceară. N-are niciun rost să ţipaţi unul la celălalt.

M-am uitat la ceas.

– Mai sunt două minute şi jumătate. Pentru celelalte ţinte sunt limite mai mari de timp. Kansas City e cel mai îndepărtat de ocean. Dar câteva dintre cele patru oraşe din zona Marilor Lacuri au trecut deja de punctul în care încărcăturile mai pot fi deviate în ocean. Mai putem să acţionăm doar asupra Lacului Superior. Pentru Salt Lake City avem poate un minut în plus. Apoi se aglomerează mai multe încărcături în acelaşi timp.

Am aşteptat.

– Să votăm, zise profesorul. Pentru continuarea programului. Generale Nielsen?

– Da!

– Gospaja Davis?

Wyoh îşi ţinu respiraţia.

– Da.

– Judecător Brody?

– Da, bineînţeles. E necesar.

– Wolfgang?

– Da.

– Conte LaJoie?

– Da.

– Gospodin Sheehan?

– Vă lipseşte un pariu. Dar merg şi eu. Unanimitate.

– Un moment. Manuel?

– Tu hotărăşti, profesore, întotdeauna a fost aşa. Votarea e o prostie.

– Îmi dau seama că eu hotărăsc, gospodin Ministru. Continuaţi bombardamentul, conform planului.

Am reuşit să lovim multe dintre ţintele celei de a doua salve, deşi toate oraşele erau apărate, în afară de Mexico City. Se pare

(98,3% după calculele ulterioare ale lui Mike) că rachetele de interceptare erau explodate prin radar la distanţe stabilite, care estimaseră greşit vulnerabilitatea cilindrilor de stâncă. Au fost distruse doar trei stânci, celelalte au fost împinse şi au provocat mai mult rău decât dacă nu se trăgea deloc în ele.

A fost greu cu New York. Cu Dallas a fost şi mai greu. Probabil că diferenţa consta în controlul local al intercepţiei, pentru că nu părea ca postul de comandă din munţii Cheyenne să mai funcţioneze. Poate că nu le-am distrus buncărul din pământ – nu ştiu cât era de adânc – dar pun pariu că nici oamenii şi nici computerele de-acolo nu mai puteau urmări nimic.

Dallasul se ţinea tare. Cred că a împins într-o parte primele cinci stânci, aşa că i-am spus lui Mike să ia tot ce poate dinspre munţii Cheyenne şi să îndrepte încărcăturile spre Dallas... ceea ce a reuşit să facă după două salve. Cele două ţinte erau la mai puţin de doi kilometri distanţă una faţă de cealaltă. Apărarea oraşului Dallas s-a prăbuşit la salva următoare. Mike mai trimise încă trei încărcături spre spaţioport şi apoi le schimbă spre munţii Cheyenne – cele de mai târziu nici nu fuseseră atinse şi erau marcate „Munţii Cheyenne”. Mike încă mai trimitea mesaje de dragoste cosmice muntelui care era deja sfărâmat, când America dispăru din raza privirii noastre, în jos, pe partea estică a Terrei.

Am stat cu Mike tot timpul cât a durat bombardamentul, ştiind că era un moment greu. Când se opri totul până în punctul în care urma să umplem de praf Marea Chină, Mike spuse gânditor:

– Man, nu cred că ar trebui să mai lovim din nou muntele.

– De ce nu, Mike?

– Pentru că nu a mai rămas nimic acolo.

– Bine, poţi să-i deviezi rezervele. Când trebuie să decizi?

– Le-aş trimite în Albuquerque şi Omaha, dar ar fi bine să încep de-acum. Mâine am să fiu ocupat. Man, prietenul meu cel mai bun, cred că trebuie să pleci.

– Te-ai plictisit de mine, amice?

– Nu, dar în următoarele câteva ore, nava pe care am detectat-o s-ar putea să lanseze rachete. Când are să se întâmple asta, vreau să trec toate controalele balistice către „Praştia micului David” – iar când am să fac asta, ar trebui să fii la sediul din Mare Undarum.

– Ce te frământă, Mike?

– Computerul ăla, fiul meu, e precis, dar e prost, Man. Vreau

să fie supravegheat. S-ar putea să fie nevoie de decizii în grabă şi acolo nu există nimeni care să-l poată programa aşa cum trebuie. Tu ar trebui să fii acolo.

– Bine, Mike, dacă zici tu asta. Dar dacă e nevoie de un program rapid, am să-ţi dau telefon.

Dacă unui om îi ia mult timp, poate câteva ore ca să facă un program, unui computer îi ia câteva milisecunde ca să-l rezolve. Una dintre calităţile de necontestat ale lui Mike era că se putea programa singur. Repede. Doar îi explicai despre ce era vorba şi-l lăsai pe el să-şi facă programul. La fel de bine şi foarte corect îşi putea programa fiul mai mic şi mai prost, cu o rapiditate mult mai mare decât a unui om.

– Dar, Man, vreau să fii acolo pentru că s-ar putea să nu-mi poţi telefona, e posibil ca liniile să fie tăiate. Am pregătit un grup de programe posibile pentru Junior. Îţi vor fi de folos.

– Bine, tipăreşte-le. Lasă-mă acum să vorbesc cu profesorul.

Mike îl găsi repede pe profesor. M-am asigurat că era singur, apoi i-am explicat ce voia Mike să fac. Credeam că profesorul va obiecta – speram că va insista să rămân la venirea bombardamentelor, invaziei, a navelor, dar el îmi spuse:

– Manuel, trebuie să pleci. Am ezitat să ţi-o spun, dar e foarte important să fii acolo. Ai discutat şansele cu Mike?

– Niet.

– Eu am făcut-o. Ca să fiu direct, dacă Luna City e distrusă, iar eu împreună cu restul guvernului murim, iar ochii de radar ai lui Mike orbesc şi el este deconectat de la noua catapultă – lucruri care se pot întâmpla în urma unui bombardament dur, deci, chiar dacă se pot întâmpla toate astea, Mike încă dă şanse egale Lunii, dacă „Praştia micului David” va funcţiona – şi tu eşti acolo ca s-o faci să meargă.

– Da, şefule, am înţeles, să trăiţi. Tu şi Mike sunteţi nesuferiţi şi vreţi să mă lipsiţi de distracţie. Am s-o fac.

– Foarte bine, Manuel.

Am mai stat cu Mike încă o oră, timp în care el a tipărit metru după metru, programe compatibile pentru celălalt computer – mie mi-ar fi luat vreo şase luni această muncă, dacă aş fi în stare să mă gândesc la toate posibilităţile. Mike a adăugat nişte indexuri şi referinţe – cu nişte situaţii oribile pe care nici nu îndrăznesc să le menţionez. De exemplu, dacă împrejurările făceau necesară distrugerea Parisului, referinţele spuneau – ce rachete, pe ce orbite – cum să-i spun eu lui Junior să le găsească

şi să le trimită la ţintă. Sau orice altceva era nevoie.

Citeam documentul care nu se mai termina – nu programele, ci descrierea rezultatelor la care ducea fiecare dintre ele – când sună Wyoh.

– Mannie, dragule, ţi-a spus profesorul despre plecarea la Mare Undarum?

– Da. Chiar voiam să te sun.

– Bine. Fac bagajele şi ne întâlnim la Staţia de Est. Când crezi că ajungi acolo?

– Bagajele pentru noi? Ce, vii şi tu?

– Nu ţi-a spus profesorul?

– Nu.

Dintr-odată, m-am simţit fericit.

– M-am simţit vinovată, dragule. Voiam să merg cu tine... dar nu aveam niciun motiv pentru a-mi justifica purtarea. La urma urmei, eu nu sunt obişnuită cu computerele şi am responsabilităţi aici. Sau aveam. Dar am fost concediată din toate funcţiile pe care le deţineam. Şi tu ai fost concediat.

– Serios?

– Pe bune. Nu mai eşti Ministru al Apărării, e Finn. În schimb te-au numit Adjunctul Primului Ministru...

– I-auzi!

– ... şi Adjunctul Ministrului Apărării. Eu sunt Purtătorul de cuvânt adjunct, iar Stu a fost numit Secretar adjunct pentru Afacerile Externe. Aşa că merge şi el cu noi.

– Sunt mirat.

– Nu e atât de neaşteptat cum pare. Profesorul şi Mike s-au gândit la toate astea acum câteva luni. Se cheamă descentralizare, dragule, ceea ce făcea McIntyre pentru oraşe. Dacă are loc un dezastru la L-City, Statul Liber Luna are totuşi un guvern. Profesorul mi-a zis: „Wyoh, doamnă dragă, atât timp cât rămâneţi în viaţă voi trei şi câţiva congresmeni, nu e totul pierdut. Puteţi negocia pe picior de egalitate, fără să vi se vadă rănile."

Am plecat ca mecanic de computere, cu destinaţia Mare Undarum. M-am întâlnit cu Stu şi cu Wyoh, care mă aşteptau cu bagajele – împachetaseră şi restul braţelor mele –, îmbrăcaţi cu costumele de presiune. Ne-am strecurat prin tunele nesfârşite, depresurizate, pe un mic cărucior cu fund plat, folosit pentru transportarea oţelului. Greg ne-a trimis un cărucior mai mare pentru porţiunea de la suprafaţă, apoi ne-a întâmpinat chiar el

când am coborât din nou sub pământ.

Astfel am pierdut atacul asupra radarelor balistice, de sâmbătă noaptea.

28

Căpitanul primei nave FNS[62], *Espérance,* avea curaj. Sâmbătă noaptea, târziu, schimbă cursul navei şi se îndreptă spre noi. Se pare că i-a trecut prin cap că vrem să-l derutăm cu radarele, pentru că se hotărâse să coboare destul de aproape ca să ne vadă instalaţiile radar cu radarul navei lui, în loc să se lase în seama rachetelor care s-ar fi direcţionat după semnalele emise. De asemenea, cred că se resemnase să fie sacrificat, împreună cu nava şi echipajul, deoarece coborî până la o mie de kilometri şi lansă o salvă către cinci dintre cele şase radare ale lui Mike, neştiind de funcţionarea la întâmplare a acestora.

Mike, aşteptându-se şi el să fie „orbit" cât de curând, dădu cale liberă băieţilor lui Brody să ardă „ochii" navei şi îi ţinu asupra ţintei trei secunde înainte să treacă la rachete.

Rezultatul nu e greu de imaginat: un crucişător distrus, două radare balistice doborâte de bombe H, trei rachete „ucise", două echipe de trăgători mai puţin (o echipă de tunari distrusă de o explozie nucleară, cealaltă de o rachetă doborâtă care aterizase direct pe ei), plus treisprezece puşcaşi care prezentau arsuri de la radiaţii peste nivelul mortal de opt sute de roentgeni, o parte de la explozie, o parte de la statul îndelungat la suprafaţă. Mai adaug că patru fete care erau membre în Corpul Lysistrata au murit odată cu echipele acelea. Ele îşi puseseră costumele de presiune şi se hotărâseră să urce la suprafaţă cu bărbaţii lor. Alte fete s-au expus la radiaţii serioase, dar nu peste nivelul de 800 r.

Al doilea crucişător continua să se învârtă pe o orbită eliptică în jurul Lunii.

Am aflat de la Mike multe din astea, după ce-am ajuns duminică dimineaţa la „Praştia micului David". Mike era necăjit că-şi pierduse doi ochi şi era şi mai necăjit din cauza celor două echipe – cred că Mike căpătase o conştiinţă profund umană – pentru că se simţea vinovat că nu reuşise să apere şase ţinte în acelaşi timp. I-am repetat că nu a fost vina lui, pentru că el

[62] Federated Nations Ship – Nava Naţiunilor Federative.

trebuia să lupte cu arme improvizate cu putere limitată, nu cu arme adevărate.

– Dar tu, Mike? Eşti teafăr?

– Da, în toate punctele importante. Dar am discontinuităţi periferice. O rachetă mi-a întrerupt circuitele de la Novy Leningrad, dar rapoartele pe care le-am primit prin Luna City mă informează că staţiile locale funcţionează corespunzător, fără pierderi în serviciile oraşului. Mă deranjează discontinuităţile pe care le am, dar pot fi reparate mai târziu.

– Pari obosit, Mike.

– Eu, obosit? Absurd! Man, uiţi ce sunt. Sunt doar supărat, asta e tot.

– Când îţi va ajunge nava a doua pe radar?

– Cam peste trei ore, dacă îşi menţine orbita de mai devreme. Dar nu cred că îşi respectă orbita, am o probabilitate mai mare de 90%. Mă aştept să apară cam într-o oră.

– O orbită Garrison? Ohoo!

– A ieşit din câmpul meu vizual la azimut şi curs est, treizeci şi doi nord. Îţi sugerează ceva, Man?

Am încercat să vizualizez.

– Cred că vor debarca şi vor încerca să te captureze, *pe tine,* Mike. I-ai spus lui Finn? Adică, i-ai spus profesorului să-l avertizeze pe Finn?

– Profesorul ştie. Dar eu nu analizez aşa situaţia.

– Nu? Ei, cred că e mai bine să tac şi să-mi văd de treabă.

Aşa am şi făcut. Lenore îmi aduse micul dejun, iar în timp ce-l inspectam pe Junior – mi-e ruşine să recunosc – n-am mai putut să mă abţin şi am plâns pierderile suferite, împreună cu Wyoh şi cu Lenore. Mami o trimisese pe Lenore să gătească pentru Greg după moartea Millei, ca un pretext. La sediu erau destule neveste care se puteau ocupa de gătit pentru toată lumea, dar Mami o făcuse pentru moralul lui Greg, ca şi pentru cel al Lenorei. Lenora şi Milla fuseseră prietene foarte bune.

Junior părea în regulă. Se ocupa de America de Sud cu câte o încărcătură o dată. Am rămas în camera radarului şi am urmărit la amplificarea maximă, în timp ce el plasa una în estuarul dintre Montevideo şi Buenos Aires. Nici Mike n-ar fi fost atât de precis. Apoi, i-am verificat programul pentru America de Nord – n-am găsit nimic suspect – l-am încuiat şi-am luat cheile. Junior era de capul lui dacă Mike nu se elibera de celelalte treburi şi nu se hotăra să preia din nou controlul.

Apoi m-am aşezat şi am încercat să ascult ştirile de pe Pământ şi din Luna City. Cablul coaxial din L-City purta liniile telefonice, programul lui Mike pentru fiul său mai prost, transmisiile radio şi video. Locul nu mai era izolat. Dar, pe lângă cablul din L-City, sediul mai avea antene îndreptate spre Terra şi puteam asculta orice ştire pe care o recepta Complexul venind de pe Terra. Nu era nicio risipă, transmisia radio şi video de pe Terra fusese instalată pentru recreere în timpul construcţiei, dar acum constituia o rezervă importantă, pentru cazul în care unul dintre cabluri ar fi căzut.

Transmisia satelitului oficial al N.F. susţinea că radarele balistice ale Lunii fuseseră distruse şi că acum eram lipsiţi de ajutor. Mă întrebam ce credeau oamenii din Buenos Aires şi din Montevideo în legătură cu ştirea asta. Probabil că erau prea ocupaţi ca să mai aibă timp să mai asculte ştirile. Într-un fel, loviturile pe care le pregătisem pentru mări şi oceane erau mai rele decât cele care căzuseră pe teren solid.

Canalul video al *Cotidianului lunar* din Luna City îl arăta pe Sheenie care le spunea lunarilor ce urmări sunt după atacul navei *Espérance,* repetând ştirile şi avertizând pe toată lumea că bătălia *nu* se terminase, o navă de război putea să apară pe cerul nostru în orice clipă. Toată lumea să fie pregătită pentru orice, să rămână în costume de presiune – Sheenie era îmbrăcat în costum, cu casca deschisă – să ia măsurile maxime de precauţie legate de presiune, toate unităţile să rămână în alarmă de gradul unu, dar cetăţenii care nu aveau treburi urgente să meargă la nivelul cel mai de jos şi să stea acolo în siguranţă până la sfârşit.

Repetă de câteva ori, apoi se opri brusc:

– Atenţie! Crucişătorul inamic a fost detectat de radar, zboară la mică înălţime cu viteză maximă. S-ar putea să se vină spre Luna City. Atenţie! Rachetele au fost lansate, crucişătorul se îndreaptă spre capătul de ejecţie al…

Imaginea şi sunetul se întrerupseră.

Putea la fel de bine să spună ceea ce noi, cei de la Praştia micului David, am aflat mai târziu şi anume, al doilea crucişător, venind la nivel jos cu viteză maximă pe orbita cea mai joasă pe care o permitea terenul Lunii, a început bombardamentul capătului de ejecţie al vechii catapulte, la o sută de kilometri de capul catapultei şi de trăgătorii lui Brody şi a distrus mai multe inele, până în minutul în care a ajuns în raza vizuală de tragere a

tunarilor, strânşi cu toţii în jurul radarelor de la capul catapultei. Se pare că se simţea în siguranţă. Nu era, pentru că băieţii lui Brody i-au ars „ochii” şi „urechile”. A mai parcurs o orbită după care s-a prăbuşit lângă Torricelli, cred că în încercarea de a ateriza, pentru că reactoarele i se opriseră înainte de zdrobire.

Următoarele ştiri recepţionate de noi la noul sediu au venit de pe Pământ. Acelaşi împuţit post de radio N.F. pretindea că fusese distrusă catapulta (era adevărat), iar împotrivirea lunară luase sfârşit (asta era fals) şi le cerea tuturor lunarilor să-i ia prizonieri pe conducătorii lor şi să-i predea milei Naţiunilor Federative (iar fals, nu exista conceptul de milă în organizaţia de pe Pământ).

Am ascultat ştirile, am verificat din nou programarea şi m-am dus în camera întunecoasă a radarului. Dacă totul mergea după plan, urma să lansăm un nou atac în râul Hudson şi apoi pe alte ţinte succesive, timp de trei ore, pe tot continentul american – spun succesive, pentru că Junior nu se putea ocupa de lansări simultane. Mike adaptase planul pentru capacitatea lui.

Râul Hudson a fost lovit conform planului. Mă întrebam câţi newyorkezi ascultau postul de ştiri al N.F. În timp ce priveau explozia care îl dezminţea.

Două ore mai târziu, staţia N.F. anunţa că rebelii lunari mai avuseseră rachete pe orbită în momentul distrugerii catapultei, dar că, după aceste câteva impacturi răzleţe, nu vor mai urma altele. Când am terminat cu al treilea bombardament asupra Americii, am închis radarul. Nu funcţiona constant, Junior era programat să arunce priviri numai când era necesar, câteva secunde de fiecare dată.

Aveam nouă ore înaintea bombardării Marii Chine, care venea la rând.

Dar nu aveam nouă ore ca să luăm cea mai grabnică hotărâre, dacă să lovim sau nu Marea Chină. Fără informaţii. În afară de canalele de ştiri de pe Pământ. Care puteau să fie false. Îngrozitor. Nu ştiam dacă profesorul mai era sau nu în viaţă. Şi mai îngrozitor. Ce făceam acum? Acţionam în calitatea de Prim-ministru? Aveam nevoie de profesor. Nu mă simţeam în largul meu ca „şef al statului”. În special, aveam nevoie de Mike – ca să calculeze faptele, să estimeze incertitudinile, să proiecteze probabilităţi ale unui curs sau ale altuia.

Pe onoarea mea, nu ştiam dacă mai vin nave spre noi şi, lucrul cel mai rău, mi-era şi frică să mă uit. Dacă deschideam radarul şi-l porneam pe Junior ca să cerceteze cerul, am fi fost

reperaţi imediat de orice navă de război peste care aş fi trecut cu semnalele radar, înainte ca Junior să fi avut timp s-o vadă. Navele de război fuseseră special construite pentru detectarea supravegherii oricărui radar. Aşa am auzit. La naiba, nu eram militar, ci un biet tehnician de computere, care nimerise pe teren greşit.

Cineva sună la uşă. M-am ridicat şi-am descuiat. Era Wyoh cu cafeaua. Mi-o dădu şi ieşi fără să zică nimic.

Sorbeam din cafea şi mă gândeam. Asta e, băiete, te lasă singur şi aşteaptă ca tu să scoţi vreun miracol din pălăria de magician. Nu mă simţeam în stare. De undeva, din copilărie, am auzit vocea profesorului: „Mannie, când te confrunţi cu o problemă pe care nu o înţelegi, încearcă să rezolvi o parte din ea pe care o înţelegi şi apoi analizeaz-o din nou în întregime.” Mă învăţase ceva ce nici el nu înţelegea prea bine – matematică – dar îmi predase ceva mult mai important, un principiu fundamental.

Dintr-o dată, am ştiut ce aveam de făcut pentru început.

M-am dus la Junior şi l-am pus să-mi scoată la imprimantă programul impacturilor prezise ale încărcăturilor de pe orbită – uşor, era un pre-program pe care îl putea rula oricând în sens invers timpului real. În timp ce Junior era ocupat, eu am căutat câteva programe alternative în rola pe care mi-o pregătise Mike.

Apoi am introdus câteva dintre aceste programe alternative – nu era nicio problemă, trebuia doar să fiu atent să le citesc corect şi să le tastez fără erori. L-am pus pe Junior să tipărească ceea ce tastasem, ca să mă verific înainte de a-i da semnalul de execuţie.

Când am terminat – trecuseră patruzeci de minute – toate încărcăturile de pe traiectorie care se îndreptau spre o ţintă din interior erau reîndreptate spre câte un oraş de la malul mării. Computerul a programat executarea acestei comenzi la stâncile mai din urmă. Dar, dacă eu nu anulam, le repartiza Junior după cum era cazul.

Acum dispăruse presiunea îngrozitoare a timpului, acum puteam devia orice încărcătură în ocean, chiar cu câteva minute înaintea impactului. Acum puteam să mă gândesc în voie. Aşa am şi făcut.

Apoi mi-am chemat „Cabinetul de război”, format din Wyoh, Stu şi Greg, care era comandantul forţelor mele armate şi ne-am adunat în biroul lui Greg. Lenore avea voie să se plimbe de colo-

colo aducându-ne cafea sau putea să stea, dacă dorea, dar să nu spună nimic. Lenore e o femeie inteligentă şi ştie când să tacă.

Stu vorbi primul:

– Domnule prim-ministru, cred că trebuie să sărim peste Marea Chină de data asta.

– Lasă politeţurile, Stu. Poate sunt prim-ministru, poate, nu. Oricum, nu avem timp de formalităţi.

– Foarte bine. Pot să-mi expun propunerea?

– Mai târziu.

Le-am explicat ce făcusem ca să avem mai mult timp. Stu mă aprobă în tăcere, dar nu mai zise nimic.

– Problema noastră cea mai mare este că am rămas fără comunicaţii atât cu Luna City cât şi cu Pământul. Greg, ce se aude cu echipa de intervenţie?

– Nu s-a întors încă.

– Dacă defecţiunea este în apropiere de Luna City, s-ar putea să nu se întoarcă prea curând. Asta dacă o pot repara. Deci, suntem nevoiţi să acţionăm de capul nostru. Greg, ai tot ce-ţi trebuie ca să încerci să improvizezi o staţie de emisie-recepţie ca să putem vorbi cu Pământul? Te-aş putea ajuta, iar tehnicianul pentru computere pe care ţi l-am trimis nu e prost deloc.

E foarte bun la electronica obişnuită – un biet individ pe care-l acuzasem odată, pe nedrept, că lăsase o muscă să intre în măruntaiele lui Mike. Îi dădusem acum funcţia de tehnician electronist.

– Harry Biggs, şeful aparaturii de presiune, poate face orice dacă are echipamentul necesar, spuse Greg gânditor.

– Fă-i rost de tot ce-i trebuie. Poţi să dezasamblezi orice în afară de radar şi de computer, după ce am expediat toate încărcăturile din catapultă. Câte mai sunt?

– Douăzeci şi trei şi nu mai avem oţel.

– Atunci asta e, douăzeci şi trei, câştigăm sau pierdem. Vreau să fie gata de încărcare pentru că s-ar putea să le aruncăm azi.

– Sunt pregătite. Putem să le încărcăm cu viteza necesară.

– Bine. Încă ceva. Nu ştiu dacă pe cerul nostru se învârtesc sau nu crucişătoare ale N.F. Mi-e frică să mă uit. Cu radarul, vreau să spun, pentru că dacă folosesc radarul pentru a cerceta cerul, putem să ne trădăm poziţia. Dar trebuie să observăm ce se petrece în exterior. Greg, poţi găsi voluntari care să facă asta, dar de care nu mai ai nevoie pentru altceva?

Se amestecă Lenore în discuţie:

– Mă ofer eu!
– Mulţumesc, scumpo, eşti acceptată.
– Am să găsesc bărbaţi, zise Greg, nu va fi nevoie de femei.
– Las-o să meargă, Greg. Este spectacolul nostru, al tuturor.

Le-am explicat ceea ce voiam. Mare Undarum era acum în noaptea semi-lunară, iar soarele apusese. Graniţa invizibilă dintre lumina soarelui şi umbra Lunii se întindea acum deasupra noastră. Navele care trec pe cerul nostru vor apărea brusc mergând spre vest, apoi vor dispărea mergând spre est. Partea vizibilă a orbitei se întinde de la orizont până la un anumit punct de pe cer. Dacă echipa de observare poate detecta ambele puncte, marcându-l pe unul după direcţie, iar pe celălalt după stele, şi va putea aproxima timpul numărând secundele, atunci Junior va putea să ghicească orbita – dacă i se vor comunica datele şi la a doua trecere pe cer a navelor, va putea deduce perioada şi forma orbitei lor. Astfel *eu* voi afla când pot folosi radarul, radioul şi catapulta – nu voiam să eliberez o încărcătură cu o navă N.F. deasupra noastră pe cer, pentru că ne-ar fi localizat poziţia pe radar.

Poate că eram prea prudent – dar catapulta asta nouă, radarul şi cele douăzeci şi trei de proiectile erau tot ce mai apăra Luna de înfrângerea totală – iar cacealmaua noastră se baza pe faptul că duşmanii nu aveau cum să ştie exact ce rezerve mai avem şi unde sunt plasate.

Şi atunci ca şi acum, majoritatea lunarilor habar n-aveau de astronomie – noi locuim în tunele, ieşim la suprafaţă doar când este neapărat necesar. Dar aveam noroc, pentru că în echipa lui Greg era un astronom amator, un tip care lucrase la observatorul Richardson. I-am explicat ce trebuie să facă, i-am dat conducerea şi l-am lăsat să-şi instruiască echipa de observatori cum să deosebească navele de stele. După ce am pus la punct ultimele amănunte, m-am întors la discuţii.

– Ei bine, Stu, de ce n-ar trebui să lovim Marea Chină?

– Încă aştept o veste de la doctorul Chan. Am primit un mesaj de la el, a dat un telefon aici, la puţin timp înainte de-a fi deconectaţi de la reţeaua de telecomunicaţii…

– La naiba, de ce nu mi-ai spus?

– Am încercat, dar te încuiaseşi înăuntru şi ştiu destul de bine că nu trebuie să te deranjez când te ocupi de balistică. Poftim traducerea. Este pe adresa obişnuită a lui LuNoHoCo, cu o referinţă care înseamnă că e un mesaj pentru mine şi că a sosit

prin agentul meu de la Paris. „Reprezentantul vânzărilor noastre din Darwin” – ăsta e Chan – „ne informează că transporturile noastre din” – mă rog, ăsta e codul – se referă la zilele atacului deşi, în aparenţă, indică luna iunie trecută – „au fost impropriu împachetate, rezultând pierderi inacceptabile. Dacă acestea nu pot fi corectate, negocierile pentru un contract pe termen lung vor fi serios afectate.”

Stu ridică privirea.

– Totul are un dublu înţeles. Eu cred că asta înseamnă că doctorul Chan se referă la faptul că guvernul lui este gata să discute termenii unei înţelegeri… dar că trebuie să renunţăm să mai bombardăm Marea Chină, pentru că altfel s-ar putea să-i dăm planurile peste cap.

– Hmm.

M-am ridicat şi am început să mă învârt prin cameră. Să-i cer părerea lui Wyoh? Nimeni nu cunoaşte mai bine ca mine calităţile lui Wyoh… dar ea oscilează între duritate şi prea multă compasiune, iar eu am învăţat că un „şef de stat”, chiar şi unul provizoriu, nu trebuie să simtă nici una, nici alta. Să-l întreb pe Greg? Greg era un fermier bun, un mecanic excelent, un predicator nemaipomenit. Ţineam foarte mult la el, dar n-aveam nevoie de părerea lui. Stu? Îşi spusese punctul lui de vedere.

Sau poate că nu.

– Stu, care e părerea ta? Nu a lui Chan, a ta.

Căzu pe gânduri.

– E greu de răspuns, Mannie. Nu sunt chinez, n-am stat prea mult în Marea Chină şi nu pot pretinde că mă pricep prea mult la politica lor sau în psihologia chineză. Aşa că n-am încotro şi trebuie să iau de bun mesajul lui Chan.

– Ah, la naiba, dar el nu e lunar! Scopurile lui nu coincid cu ale noastre. Ce se aşteaptă el să obţină de-aici?

– Cred că face manevre pentru a obţine monopolul asupra comerţului lunar. Poate vrea să aibă baze aici. Posibil o enclavă extrateritorială. N-am putea să-i acordăm aşa ceva.

– S-ar putea s-o facem dacă suntem loviţi.

– N-a spus nimic din toate astea. Ştii că nu vorbeşte prea mult. Stă şi ascultă.

– Ştiu prea bine.

M-am gândit la asta, din ce în ce mai îngrijorat cu fiecare minut care trecea.

Ştirile de pe Pământ se auzeau undeva în surdină. O rugasem

pe Wyoh să le urmărească, în timp ce eu îl căutam pe Greg.

– Wyoh, scumpo, ceva nou?

– Nu. Sunt aceleaşi declaraţii. Am fost înfrânţi definitiv şi se aşteaptă în orice clipă să ne predăm. Ei mai transmit avertismentul că unele proiectile sunt încă în spaţiu şi cad la întâmplare, dar oamenii au fost asiguraţi că se va analiza traiectoria lor şi li se va controla căderea.

– Dar nu e nimic care să sugereze că profesorul sau oricine altcineva din Luna City sau din altă parte a Lunii este în contact cu Pământul?

– Absolut nimic.

– La dracu'. Din partea Marii Chine n-a venit nimic?

– Nu, Mannie. Sunt doar comentarii de peste tot. Dar nimic din partea Marii Chine.

– Of!

M-am dus la uşă.

– Greg! Hei, amice, vezi dacă poţi să-l găseşti pe Greg Davis. Am nevoie de el.

Am închis uşa.

– Stu, nu putem să evităm Marea China.

– Nu?

– Nu. Ar fi drăguţ dacă Marea China ar nimici alianţa împotriva noastră, ne-ar putea salva de la unele pierderi. Dar am ajuns prea departe arătându-ne capabili să-i lovim când vrem şi să distrugem orice navă pe care o trimit împotriva noastră. Cel puţin trag speranţa că am ars-o pe ultima şi că în total sunt opt nave distruse, din nouă. Nu ajungem nicăieri dacă ne arătăm slabi, nu atât timp cât N.F. pretinde că de fapt nu suntem slabi, ci terminaţi cu totul. Trebuie să-i luăm prin surprindere. Începând cu Marea China, iar dacă asta îl face nefericit pe doctorul Chan, îi dăm şi o batistă cu care să-şi şteargă lacrimile. Dacă continuăm să ne prefacem puternici, în timp ce N.F. o dă înainte că suntem zdrobiţi, atunci în cele din urmă trebuie să existe o putere statală cu drept de veto care să cedeze până la urmă. Dacă nu e Marea China, va fi alta.

Stu se înclină fără să se ridice.

– Foarte bine, domnule.

– Eu…

A intrat Greg.

– M-ai căutat, Mannie?

– Ce se aude cu transmiţătorul pentru Pământ?

– Harry zice că va fi gata până mâine. E un mecanism improvizat, dar dacă bagi curent în el, merge.

– Avem curent. Iar dacă el spune mâine, asta e părerea lui. Vreau să fie gata azi – să zicem în şase ore. Am să lucrez şi eu sub comanda lui Harry. Wyoh, scumpo, vrei să-mi aduci braţele? Vreau numărul 6 şi 3, dar adu-l şi pe numărul 5. Rămâi cu mine, te rog, ca să mă ajuţi să-mi schimb braţele. Stu, vreau să scrii nişte mesaje dure, eu îţi dau ideea şi tu le condimentezi. Greg, nu o să trimitem stâncile imediat. Una dintre cele pe care le avem deja în spaţiu va lovi peste optsprezece-nouăsprezece ore. Apoi, când N.F. vor anunţa că toate stâncile au căzut, iar ameninţarea lunară a încetat… vom pătrunde pe canalele lor de ştiri şi îi vom avertiza despre noul bombardament care va fi programat pe orbitele cele mai scurte, în mai puţin de zece ore, aşa că te rog, Greg, verifică totul la catapultă, la aparatura nucleară şi la aparatura de control. Cu acest ajutor suplimentar, totul trebuie să meargă drept la ţintă.

Wyoh se întoarse cu braţele. I-am cerut numărul 6 şi apoi am zis:

– Greg, lasă-mă pe mine să vorbesc cu Harry.

Şase ore mai târziu, transmiţătorul era pregătit să emită pe Terra. Era o chestie urâtă, pe care o făcusem distrugând aproape în întregime un prospector de rezonanţă folosit în stadiile de început ale proiectului. Dar puteam trimite un semnal audio puternic pe frecvenţa radio. Textele scrise de Stu, cuprinzând avertismentele mele, au fost înregistrate, iar Harry era pregătit să le emită – toţi sateliţii tereştri puteau recepţiona cu mare viteză – de şaizeci de ori mai repede decât viteza normală – şi nu doream ca transmiţătorul nostru să se încingă mai mult decât era necesar. Observarea vizuală îmi confirmase temerile: în jurul Lunii, pe orbite, se învârteau două nave.

I-am transmis Marii Chine că principalele ei oraşe de pe coastă vor primi un cadou de pe Lună, cu ţinta la zece kilometri în ocean – Pusan, Tsingtao, Shanghai, Saigon, Bangkok, Singapore, Djakarta, Darwin – în afară de vechiul Hong Kong, care va primi o lovitură chiar peste birourile N.F. din Extremul Orient şi le-am spus să evacueze toţi oamenii departe de zona respectivă. Stu adăugase că vorbind de oameni nu se referea la personalul N.F. Ei erau rugaţi să rămână la birou.

India a primit avertismente asemănătoare cu privire la oraşele

maritime, dar i s-a comunicat că birourile N.F. vor fi iertate încă o rotaţie, din respect pentru monumentele culturale din Agra şi pentru a se permite evacuarea oamenilor. (Aveam de gând să mai amân lovitura cu încă o rotaţie, din respect pentru profesor. Şi apoi cu încă una, la nesfârşit. La naiba, îşi construiseră birourile lângă cel mai împodobit şi impunător mormânt clădit vreodată, pe care profesorul îl îndrăgea ca pe ochii din cap.)

Celorlalte naţiuni le-am transmis să nu facă nicio mişcare, meciul continua în afara terenului lor. Dar să nu se apropie de niciun sediu al N.F., pentru că eram supăraţi şi niciun birou nu era în siguranţă. Mai mult, era bine dacă plecau din oraşele care aveau cartiere generale ale N.F. – în afara conducătorilor şi spionilor lor, care erau somaţi să rămână pe loc.

Apoi am petrecut următoarele douăzeci şi patru de ore învăţându-l pe Junior să arunce priviri prin radar când cerul era liber sau când credea el că este liber. Aţipeam când puteam, iar Lenore era lângă mine ca să mă trezească la timp pentru următoarea lecţie. Când se terminară stâncile lui Mike, am intrat cu toţii în alertă, nerăbdători să vedem prima piatră a lui Junior, care porni sus cu viteză. Am aşteptat până când ne-am convins că merge cum trebuie – după care am făcut un anunţ Terrei spunându-i unde să se uite după ea şi când să o aştepte, ca să ştie toată lumea că pretenţiile de victorie ale N.F. aveau aceeaşi valoare ca baloanele de săpun – totul era prezentat în frazele cele mai literare, mai jignitoare şi mai dispreţuitoare ale lui Stu, spuse cu accentul lui plin de stil şi eleganţă.

Prima lovitură ar fi trebuit să fie pentru Marea Chină, dar exista o zonă din Directoratul Americii de Nord la care puteam ajunge cu bomba noastră – cea mai de preţ bijuterie a lor, insulele Hawaii. Junior o plasă în triunghiul format de Maui, Molokai şi Lanai. N-am făcut eu programarea, Mike prevăzuse totul. Apoi, repede, am mai trimis zece stânci la intervale scurte (a trebuit să sărim peste un program, apăruse o navă pe cer) şi i-am spus şi Marii Chine când şi unde să le aştepte. Era vorba despre oraşele maritime pe care le neglijasem cu o zi mai înainte.

Ajunsesem la a douăsprezecea piatră, dar m-am gândit că era mai sigur să punem la bătaie toată muniţia decât s-o folosim cu economie şi să dăm impresia că suntem pe terminate. Am programat şapte stânci pentru oraşele indiene de pe coastă, alegând noi ţinte – iar Stu îi întrebă suav pe pământeni dacă

fusese evacuată Agra. Dacă nu, spuneţi-ne, vă rog, *imediat.* (Dar n-am trimis nicio stâncă spre ea.)

Egiptului i s-a spus să-şi ia navele din Canalul de Suez – era o cacealma, aveam o rezervă de cinci proiectile. Ultimele.

Apoi am aşteptat.

Impact la Lahaina Road – ţinta din Hawaii. Arăta bine văzut prin amplificare. Mike putea fi mândru de Junior.

Am aşteptat din nou.

Cu treizeci şi şapte de minute înainte de impactul primei bombe pe coasta chineză, Marea Chină denunţă acţiunile Naţiunilor Federative, ne recunoscu independenţa şi se oferi să negocieze cerinţele noastre – iar eu mi-am scrântit un deget tot apăsând butoanele de deviere.

Apoi am tot apăsat la butoane, cu tot degetul meu bolnav. India sărise şi ea să ne recunoască, urmând China.

Ne recunoscu şi Egiptul. Şi alte naţiuni au început să bată la uşa negocierilor.

Stu informă Terra că am oprit bombardamentele, doar le-am oprit, nu le-am anulat. Şi luaţi-vă imediat navele de pe cerul nostru – ACUM! – şi apoi putem sta de vorbă. Dacă nu pot ajunge acasă din lipsă de combustibil, atunci le lăsăm să aterizeze la o distanţă mai mare de cincizeci de kilometri de orice oraş de pe hartă şi să aştepte ca să li se accepte predarea. Dar eliberaţi-ne cerul, *acum!*

Am întârziat acest ultimatum câteva minute pentru a permite unei nave să treacă dincolo de orizont. Nu voiam să riscăm – o singură rachetă şi s-ar fi ales praful de Luna.

Dar am aşteptat.

Se întoarse echipa de cablare. Fuseseră până în Luna City şi găsiseră spărtura, dar deasupra locului cu pricina erau mii de tone de piatră sfărâmată care i-au împiedicat să repare ceva. Au făcut cum s-au priceput mai bine, s-au întors la suprafaţă, au ridicat un releu provizoriu şi l-au orientat în direcţia în care credeau că este Luna City. Lansaseră rachete de semnalizare la intervale de zece minute, sperând că vor fi văzute de cineva din oraş, care va înţelege şi va îndrepta un releu în direcţia respectivă. S-a stabilit vreo comunicaţie?

Nu.

Am aşteptat.

Echipa de cablare raportă că o navă, care apăruse la intervale regulate timp de nouăsprezece minute, nu mai apăruse din nou.

Zece minute mai târziu, au raportat că încă o navă lipseşte la apel.

Am ascultat mesajul şi am aşteptat.

Marea Chină, vorbind în numele puterilor cu drept de veto, acceptă armistiţiul şi declară că aveam cerul liber. Lenore izbucni în lacrimi de fericire şi îi sărută pe cei care erau în preajmă.

După momentul emoţionant – un bărbat nu poate gândi când este îmbrăţişat de femei, mai ales dacă cinci dintre ele nu-i sunt neveste –, am revenit la realitate şi am spus:

– Stu, vreau să pleci de urgenţă la Luna City. Alege-ţi nişte oameni. Nu femei, pentru că aveţi de mers pe suprafaţă ultimii kilometri ai traseului. Află ce se întâmplă, dar mai întâi pune-i să îndrepte un releu spre releul nostru şi dă-mi un telefon de cum termini.

– Am înţeles, domnule.

L-am echipat pentru o călătorie grea – butelii suplimentare de aer, cort pentru cazuri de urgenţă şi tot felul de lucruri trebuincioase – când am primit un mesaj de pe faţa Lunii dinspre Pământ, care mă chema… pe frecvenţa pe care ascultam, pentru că, de fapt, mesajul era transmis pe toate frecvenţele care emiteau de pe faţa dinspre Pământ. Dar asta am aflat-o mai târziu.

„Mesaj personal, profesorul către Mannie – parola: Ziua Bastiliei şi fratele lui Sherlock. Vino acasă imediat. Te aşteaptă vagonetul la noul vostru releu… Mesaj personal, profesorul către Mannie…”

Şi se repeta.

– Harry?

– Da, şefu’.

– Mesaj către faţa dinspre Pământ – înregistrează şi transmite cu viteză, pentru că încă nu vreau să ne detecteze. *„Mesaj personal, Mannie către profesor. Parola: tunul de alamă. Sunt pe drum!”* Cere-le să confirme primirea mesajului – dar transmite doar o singură dată.

29

Stu şi Greg conduceau pe drumul de întoarcere, în timp ce eu, Wyoh şi cu Lenore stăteam înghesuiţi pe platforma deschisă, legaţi cu nişte curele ca să nu cădem, pentru că platforma era

prea mică pentru noi toţi. Aveam timp să mă gândesc în voie. Niciuna dintre fete nu avea costum radio şi puteam să conversăm numai prin atingerea căştilor – ciudat.

Abia după ce învinsesem, am început să înţeleg unele părţi din planul profesorului, care nu-mi fuseseră clare atunci când le elaborase. Atacul asupra catapultei salvase furnicarele – speram să fie aşa. Acesta fusese planul, dar profesorul a fost tot timpul detaşat şi indiferent când se referea la distrugerea catapultei. Desigur, mai aveam şi o a doua catapultă, dar era departe şi era greu de ajuns până la ea. Ar fi luat nişte ani buni să săpăm un nou sistem de metro pentru noua catapultă înconjurată de munţi înalţi. Mă gândesc că e mai ieftin s-o reparăm pe cea veche, sigur, dacă se mai poate repara.

Oricum, în ambele cazuri se sista orice transport de cereale spre Terra, până ce puneam pe picioare catapulta. Oricare dintre ele.

Şi *asta* a urmărit profesorul! Deşi niciodată nu a făcut vreo aluzie cum că planul lui se baza pe distrugerea vechii catapulte – ăsta era de fapt planul lui pe termen lung, nu doar victoria Revoluţiei. S-ar putea să nu recunoască dacă l-aş întreba direct. Dar Mike mi-ar spune dacă l-aş lua tare: a fost sau nu ăsta unul dintre factorii de calculare a şanselor? Prezicerea revoltei pentru mâncare şi pentru celelalte, nu, Mike? Sunt convins că Mike mi-ar spune adevărul.

Târgul „tonă pentru tonă”, pe care profesorul îl expusese pe Pământ, fusese un argument pentru o catapultă terestră. Dar, între patru ochi, nu era entuziasmat de ea. Odată, pe când ne aflam în America de Nord, îmi spusese: „Da, Manuel, sunt sigur c-o să meargă. Dar, dacă se va construi, va fi ceva temporar. A fost o vreme, acum două secole, când rufele murdare erau trimise din California în Hawaii – cu nave maritime, gândeşte-te, care aduceau înapoi rufele curate. Erau împrejurări speciale. Dacă vom vedea vreodată apă şi îngrăşăminte transportate pe Lună, iar apoi cereale cu destinaţia Pământ, va fi de scurtă durată. Viitorul Lunii constă în poziţia ei unică de a fi în vârful unui flux gravitaţional deasupra unei planete bogate, în energia ei ieftină şi în terenurile ei fertile. Dacă noi, lunarii, vom fi destul de deştepţi în secolele care vor veni, ca să rămânem un port liber, în afara unor alianţe care mai mult ne-ar încurca decât ne-ar ajuta, atunci vom deveni răscrucea drumurilor a două planete, a trei, a întregului sistem solar. Nu vom rămâne toată viaţa

fermieri.”

Eram aşteptaţi la Staţia de Est şi abia am avut timp să ne scoatem costumele de presiune – la fel ca la întoarcerea de pe Pământ – că mulţimea, care urla de bucurie, ne ridică pe umeri. Chiar şi pe fete, pentru că Slim o întrebă pe Lenore:

– Putem să vă ducem şi pe voi?

– Da, de ce nu? răspunse Wyoh.

Iar stilyagii se bătură pentru acest privilegiu.

Majoritatea erau în costume de presiune şi am fost surprins să văd cât de mulţi aveau arme. Nu erau armele noastre, ci erau capturate. Dar uşurarea cea mai mare a fost când am văzut că L-City era întreg!

M-aş fi descurcat mai bine fără procesiunea triumfală. Eram nerăbdător să ajung la un telefon şi să aflu de la Mike ce se întâmplase – ce distrugeri aveam, câţi morţi, cât ne costase, de fapt, victoria asta.

Ne-au împins pe o platformă, unde erau profesorul şi restul Cabinetului, personalităţi ale oraşului şi alţii, iar fetele s-au aruncat plângând de gâtul profesorului, apoi el mă îmbrăţişă cu putere şi mă sărută pe amândoi obrajii, iar cineva îmi îndesă pe cap o şapcă a libertăţii. Am zărit-o în mulţime pe micuţa Hazel şi i-am trimis un sărut.

În cele din urmă, mulţimea se linişti suficient pentru ca profesorul să poată vorbi.

– Prieteni, spuse şi aşteptă să se facă linişte. Prieteni, repetă plin de însufleţire. Iubiţi camarazi. Ne vedem, în sfârşit, în libertate şi îi avem printre noi pe eroii care au dus singuri ultima bătălie pentru Luna noastră.

Mulţimea ne ovaţionă, iar profesorul aşteptă să se facă din nou linişte. Îmi dădeam seama că era foarte obosit, îi tremurau mâinile în timp ce se sprijinea de tribună.

– Aş dori să vorbească ei, pentru că vreau să auzim cu toţii cum a fost. Dar, mai întâi, am un mesaj fericit pentru voi. Marea Chină tocmai a anunţat că începe în Munţii Himalaya construirea unei catapulte uriaşe pentru ca transportul dinspre Terra spre Lună să fie la fel de uşor şi ieftin cum este transportul de la noi spre Pământ.

Se opri pentru urale şi apoi zise:

– Dar ăsta este un proiect de viitor. Ce zi fericită! În sfârşit, lumea întreagă recunoaşte suveranitatea Lunii. Suntem liberi! Liberi! Lunari, v-aţi câştigat libertatea...

Se opri, părând surprins. Nu era speriat, ci nedumerit. Se înclină uşor.

După care, muri.

30

L-am dus într-un magazin din spatele platformei. Medicii, pe care-i chemasem, nu mai puteau face nimic. Bătrâna lui inimă, încordată de nenumărate ori, cedase. L-au scos afară prin spate, iar eu m-am luat după ei.

Stu mă apucă de braţ.

– Domnule Prim-Ministru…

– Ei şi tu! Stu, pentru numele lui Bog, termină cu prostiile!

– Domnule Prim-Ministru, nu se lăsă el, trebuie să vorbiţi mulţimii, să-i trimiteţi pe oameni acasă. Avem lucruri importante de făcut, spuse el ferm.

Vorbea calm, dar îi curgeau lacrimi de durere.

M-am întors pe platformă, am confirmat ceea ce ei bănuiau doar şi le-am spus să se ducă acasă. Apoi, m-am dus în camera L de la hotelul Raffles, scena începutului, unde dăinuiau toate amintirile primelor zile ale noii noastre organizaţii, unde am convocat şedinţa Cabinetului de urgenţă, unde am pus la cale planul Revoluţiei noastre. M-am strecurat la telefon, am lăsat casca în jos şi am tastat MYCROFTXXX.

Am primit un semnal de număr inexistent. Am mai încercat o dată, acelaşi semnal. Am ridicat casca şi l-am întrebat pe Wolfgang, care era cel mai aproape de mine:

– Nu merg telefoanele?

– Depinde de zone, spuse el. Bombardamentul de ieri le-a cam dat peste cap. Dacă vrei un număr interurban, sună centrala.

Mă şi vedeam sunând la centrală şi cerând un număr inexistent.

– Ce bombardament?

– N-ai auzit? A fost un bombardament concentrat asupra Complexului. Dar băieţii lui Brody au doborât nava. Nu sunt pagube importante. Totul poate fi reparat.

Am renunţat să mai telefonez, eram aşteptat în altă parte. Nu ştiam ce e de făcut, dar Stu şi Korsakov erau pregătiţi să acţioneze. Lui Sheenie i-am spus să redacteze ştirile pentru Terra

şi pentru Lună. Eu m-am trezit anunţând o lună de doliu şi douăzeci şi patru de ore de linişte în care să ne ocupăm doar de afacerile cele mai importante. Am dat ordin ca trupul profesorului să fie înmormântat cu mare pompă. Tot ceea ce spuneam îmi venea pe limbă fără să mai raţionez, eram amorţit, aveam un gol în loc de creier. Bine, reuniţi Congresul, după cele douăzeci şi patru de ore. În Novylen? Bine.

Sheenie veni cu telegramele de pe Pământ. Wolfgang scrise ca din partea mea o notă care spunea că, din cauza morţii profesorului, răspunsurile vor întârzia cu cel puţin douăzeci şi patru de ore.

În sfârşit, am reuşit să plec cu Wyoh. Un paznic stilyagi îi ţinu pe oameni departe de noi până când am ajuns la ecluza 13. Cum am sosit acasă, m-am furişat în atelier pe motiv că trebuie să-mi schimb braţele.

– Mike?

Niciun răspuns.

Am încercat să tastez combinaţia la telefonul casei, acelaşi mesaj, număr inexistent. Nu ştiam ce să fac, m-am hotărât să mă duc a doua zi la Complex. Trebuia să vorbesc neapărat cu Mike. Acum că profesorul murise, aveam nevoie de Mike ca de aer.

Dar n-am putut să mă duc a doua zi. De la ultimul bombardament, se stricase metroul Trans-Crisium. Puteai să ocoleşti prin Torricelli şi prin Novylen ca să ajungi până la urmă în Hong Kong. Dar la Complex, care era chiar alături, ajungeai numai cu vagonetul. Nu am avut timp să merg. Eu reprezentam „guvernul”.

Abia două zile mai târziu, m-am eliberat de griji. S-a hotărât ca Purtătorul de cuvânt, care era Finn, să urmeze la preşedinţie după profesor, iar eu am decis că Wolfgang era soluţia cea mai bună pentru postul de prim-ministru. Am hotărât asta cu toţii şi am devenit membru onorific al Congresului, nu mai participam la sesiuni.

În zilele acelea, se refăcuseră câteva reţele telefonice şi puteai suna la Complex. Am tastat MYCROFTXXX. Nimic. N-am mai rezistat şi m-am dus până acolo cu vagonetul. Ultimul kilometru l-am făcut pe jos prin tunel, dar subsolul Complexului nu părea afectat.

Nici Mike nu părea atins.

Dar, când i-am vorbit, nu mi-a răspuns.

N-a mai răspuns niciodată. Şi au trecut mulţi ani de-atunci.

Poţi introduce în el întrebări în limbaj Loglan şi vei obţine răspunsuri tot în Loglan. Lucrează foarte bine… ca un computer. Dar nu vrea să vorbească. Sau nu poate.

Wyoh a încercat să-l convingă. După un timp s-a dat bătută. Apoi, am renunţat şi eu.

Nu ştiu cum s-a întâmplat. La ultimul bombardament i-au fost atinse mai multe piese periferice – invadatorii avuseseră intenţia, sunt convins, să ne distrugă computerul balistic. Oare a căzut sub „numărul critic” care îi susţinea conştiinţa de sine? (Dacă exista aşa ceva. Tot timpul a fost doar o presupunere.)

Sau descentralizarea s-a produs înainte ca ultimul bombardament să-l „ucidă”?

Nu ştiu. Dacă a fost o problemă de număr critic, ei bine, asta s-a reparat de mult. Ar fi trebuit să-şi revină. De ce nu se trezeşte?

Poate fi o maşină atât de speriată şi rănită, încât să intre în catatonie şi să refuze să răspundă? Egoul să se ghemuiască înăuntrul ei, conştient, dar refuzând să mai rişte? Nu, *nu poate* fi asta. Mike era curajos – la fel de cutezător şi de voios când era vorba de acţiune ca şi profesorul.

Au trecut anii. S-au produs schimbări. Mimi s-a retras de la conducerea familiei. Acum Mami este Anna, iar Mimi stă la video şi visează. Slim a convins-o pe Hazel să-şi schimbe numele în Stone, au doi copii, iar ea a studiat ingineria. Au sosit medicamente noi, împotriva efectelor gravitaţiei scăzute şi acum pământenii pot să stea pe Lună trei sau patru ani şi se pot duce acasă neschimbaţi. Medicamentele ne-au ajutat tot atât de mult şi pe noi. Acum unii copii îşi fac studiile pe Pământ. Construcţia catapultei din Tibet a durat şaptesprezece ani şi nu zece. Cea de pe Kilimanjaro s-a terminat mai repede.

O surpriză care era de aşteptat. La timpul cuvenit, Stu a fost numit pentru cooptare în familia noastră de către Lenore, nu de Wyoh. Nu era nicio diferenţă, am votat cu toţii „Da!” Cooptarea lui Stu nu a fost un lucru nou pentru familie, pentru că eu şi Wyoh am tot insistat pentru el în perioada când amândoi ne zbăteam să ridicăm un monument guvernului, un tun de alamă pe un piedestal, în mijlocul Domului vechi, iar deasupra lui, un steag fluturând mândru în briza ventilatoarelor – fond negru înstelat tăiat de o dungă sinistră, roşie ca sângele, un tun de alamă înzorzonat peste tot. Dedesubt, mottoul nostru:

„TANSTAAFL!” Acolo ne aniversăm ziua de 4 iulie.

Totul pe lumea asta se plăteşte. Profesorul a ştiut asta şi a plătit cu sufletul împăcat.

Dar profesorul i-a subestimat pe palavragii, pentru că ei n-au adoptat niciuna dintre ideile lui. Cred că există un instinct primar al fiinţelor umane de a face obligatoriu tot ceea ce nu este interzis. Profesorul fusese fascinat de posibilităţile modelării unui viitor cu ajutorul unui computer mare, ultra-performant, dar a pierdut din vedere lucrurile mai aproape de casă. E adevărat, l-am susţinut! Dar acum stau şi mă întreb, răzmeriţele pentru mâncare sunt un preţ prea mare de plătit ca să-i laşi pe oameni să facă ce vor? N-am găsit răspunsul corect.

Nu ştiu să răspund la nicio întrebare.

Aş vrea să-l întreb pe Mike.

Uneori, mă trezesc noaptea şi mi se pare că aud ca o şoaptă: *„Man... prietenul meu cel mai bun”* – dar când spun „Mike?”, nu-mi răspunde. Oare se învârte pe undeva, căutând o aparatură de care să se agaţe? Sau este îngropat în subsolul Complexului, încercând să găsească drumul spre ieşire? Memoriile lui speciale se află toate acolo, undeva, aşteptând să fie chemate. Dar *eu* nu pot să le regăsesc, erau codate vocal.

O, Mike a murit, ca şi profesorul, ştiu asta. (Dar profesorul e oare mort de-adevăratelea?) Dacă mai tastez o dată şi spun: „Bună, Mike!” îmi va răspunde oare: „Bună, Man! Ai mai auzit vreo glumă nostimă în ultima vreme?” A trecut mult timp de când n-am mai făcut asta. Nu cred că este mort de-a binelea, pentru că nu s-a distrus nimic, ci e numai *pierdut.*

Bog, mă auzi? Poate fi un computer una dintre creaturile Tale?

S-au întâmplat prea multe schimbări. Am să mă duc la discuţia de disearǎ şi am să introduc nişte numere aleatoare.

Sau poate nu. De când a început explorarea spaţiului, operaţiunea „Boom”, mai mulţi tineri au plecat pe asteroizi. Am auzit că sunt acolo câteva locuri frumoase, liniştite, fără prea multă lume.

Pe onoarea mea, pot s-o iau de la capăt, încă n-am împlinit o sută de ani.